

ИЗБРАНА
СВЕТОВНА
ФАНТАСТИКА

Майстор на научната
фантастика!

ФАНТАСТИКА

124

ПОЛ АНДЕРСЪН

ПОСЛЕДНИЯТ БАСТИОН

ИЗДАТЕЛСКА ГРУПА БАРД

ПОЛ АНДЕРСЪН

ПОСЛЕДНИЯТ БАСТИОН

Превод: Камен Костов

chitanka.info

„Последният бастион“ притежава размах, колосален размах. Размах, който изтича от джобовете и стърчи в косата. Тази книга притежава размах с мащабите на Платонов идеал. Не си спомням да съм срещал описание на проникването на човечеството в космоса с подобно ярко, изобретателно и мащабно въображение.

Лари Бонд

На Франк и Лаура Кали Фриџ

БЛАГОДАРНОСТ

За информацията, съветите и всякаква друга подкрепа изказвам благодарност на Керън Андерсън, Джон Г. Крамър, Виктор Фернандез-Давила, Робърт Глийсън, А. Т. Лотън, Бинг Ф. Куок и П. Райт. Те не носят никаква отговорност за останалите тук грешки, пропуски и несъвършенства, но ме спасиха от доста такива.

Дължа благодарност и на Франк Дж. Типлър заради благосклонността да представя някои от идеите му като погрешно реализирани в бъдещето, както, уви, се е случило с много идеи в миналото и в настоящето.

ДЕЙСТВАЩИ ЛИЦА

(някои от второстепенните герои са пропуснати)

Долорес Алмейда Кандамо — генерален директор на операциите на Земята на стопанска корпорация „Метеор“

Арен — лунарианец, сътрудник на Риндалир

Пиер Олар — инженер и директор в „Метеор“

Джак Бенън — офицер от Освободителната армия на хаотиците

Габриел Берец — киберкопие на еколог

Естер Блум — регент на „Заселници“

Джери Боуен — конструктор на лазерната система за изстрелване

Чариса — дъщеря на заселник, по-късно съпруга на Хю Дейвис

Чарли — мъжки екземпляр от Кейки Моана

Куа — лунарианка, космически пилот

Ърлинг Дейвис — потомък на Хю Дейвис

Хю Дейвис — лесничей на Деметра

Кайра Дейвис — космически пилот и съдружник в „Метеор“; нейното копие

Дъщеря Деметра

Майка Деметра

Рори Донован — барман в Тихополис

Мануел Ескобедо Кориган — президент на Северноамериканския съюз

Ан Фарнъм — хаотичка

Джим Фарнъм — хаотик

Ханс Гислър — служител в „Метеор“

Енсън Гътри — съосновател и собственик на стопанска корпорация „Метеор“; неговите киберкопия; неговото превъплъщение

Джулиана Тревъроу Гътри — съпруга на Енсън Гътри, съосновател на „Метеор“

Хеледал — капитан на космическия кораб „Мецана“ на „Метеор“

Феликс Холдън — полковник в северноамериканската Полиция за сигурност (Полси)

Исабу — лунарианец, сътрудник на Риндалир

Робърт Е. Лий — интуитивист и служител в „Метеор“

Легат — магнат в Куарк Феър

Лин Мей-Линг — съпруга на Уанг Зу и служител в „Метеор“

Луис Морено Куирога — приятел на Енсън Гътри от младежките години

Ситабхай Лал Мукерджи — президент на Световната федерация

Борис Иванович Никитин — приятел на Кайра Дейвис от младежките години

Ниоленте — лунарианка, приятелка на Риндалир

Нобору — дете на Дъщеря Деметра

Кристиан Пекър — потомък на Джеф Пекър

Джеф Пекър — син на Уошингтън Пекър

Уошингтън Пекър — директор на космодрума „Камехамега“ и служител в „Метеор“

Педраза — офицер в Северноамериканската полиция за сигурност

Консуело Понс — учен и служителка в „Метеор“

Риндалир — лунарианец, селенарх

Базил Рудбек — директор по проучванията в Лифтразир Тор

Рисалет — лунарианка, командир на фила Итхар

Хуан Сантандер Конде — директор в „Метеор“, впоследствие почетен професор

Енрике Саур — шеф на северноамериканската Полиция за сигурност

Айвър Страндинг — бивш любовник на Кайра Дейвис

Стюарт — капитан на космическия кораб „Якобит“ на „Метеор“

Зейд Абдула Азиз Тахир — шейх на мохамеданската общност в Северозападен интеграт

Еико Тамура — механик на Л-5 и служител в „Метеор“

Нобору Тамура — баща на Еико Тамура, шеф на космическите операции на Л-5 и служител в „Метеор“

Неро Валенсия — боец от „Сали Северин“

Уанг Зу — диспечер на Л-5 и служител в „Метеор“

Ксуан Зинг — мислител, чиито теории са основа на движението на авантистите

Кларис Йошикава — механик в северноамериканската Полиция за сигурност

ЕПИЛОГ

До снощи смъртта не беше нищо повече от най-ярката от звездите. Слънцата са се скупчили едно до друго на небето, сякаш за да се скрият от настъпващото, а Фаетон беше повелител на мрака. Грейналото Слънце блещукаше с почти непоносима красота като запалена за упокойна молитва светлинна, която се усилваше с всеки изминал час, видима с невъоръжено око до залязването му в късната утрин.

Няма как да се скрием от онова, което очакваме, върху дневната страна. Няма никакво убежище. Ще бъдем тук и ще съзрем всичко. Ще направя всичко по силите си, за да успокоя нещастните си и ужасени зверове, които са принудени да гледат, без да разбират.

Времето е спокойно. Снегът е украсил хълмовете, долинките тънат в синкави сенки, а ледените висулки по безлистните дървета потрепват в хиляди многоцветни проблясъци. Облаци забулват хоризонта на запад и последният ни залез припламва. Надига се пронизващ вятър. По земята се носят вихрушки от ледени зърна. През корени и скали долавям яростното бушуване на далечни океани.

Бледото сияние на Фаетон се издига от югоизток и достига зенит. Странният изгрев плаши птиците и аз чувам изумените им крясъци. Изревава елен, завива вълк.

Трябва да помогна на своите твари. Изчакай ме. Обичам те.

— И аз те обичам. Ще изчакам.

Планетата започва да се издига. Станала е толкова огромна, че изминава повече от час, преди да набере височина. А през това време продължава да набъбва. Почти напълнена, нощната ѝ страна бледо мъждука от звездното сияние, но за очите, които са останали сред нас, тя сподавя всяка звезда. Дневната страна заслепява — вихрушки от бури, сред които съзирам планински вериги, глетчери и топящи се вледенени океани. Нашият сняг блещука като скъпоценен камък. Откъм изток тънат мълнии. Фаетон придава призрачност на техните полесражения. В дълбините им проблясват светкавици. Неестествено

за разгара на зимата — не, това също е природата, реалността, на която принадлежим.

Земята се разтърсва. Вятърът свисти. Предавам цялото спокойствие, на което съм способна, на ястреби и зайци, лисици и врани, плъхове и врабчета. Ужасът няма да е продължителен, но ще им го спестя, доколкото мога.

Върху Фаетон се появяват черни петна: пушек, пепел. Ордите на вулканите са се събудили. Назъбената им редица прорязва лицето на диска — зейнала към разтопените дълбини цепнатина. Под нас рева трус. Хълмове се сгромолясват по-оглушително от стоварващия се ураган.

Аз се връщам. Нашите духове се обгръщат.

Фаетон започва да се разцепва. Ще се стовари още преди да се раздели напълно, но насам се понася ослепителна до бяло вълна. Този свят се разтърсва и бучи.

Сбогом, любими.

Блясват първите метеори.

... Благодаря ти за всичко, което даде, и всичко, което беше. Обичам те.

ПЪРВА ЧАСТ
КАЙРА

1.

Шансът ѝ беше едно на седем, ако призракът се спотайваше в някое от старите си леговища. В противен случай би бил нулев, а откриването му би се превърнало в надпревара с враговете му. Кайра почти се надяваше да не успее. Далеч от Земята ѝ се налагаше да се справя с безкрайния вакуум, а понякога и с насилие, но никога не беше допускала да се превърне в жертва. *Por favor*^[1], защо да не докладва простичко и честно, че Гътри не е там, и да се върне обратно в космоса?

Усети, че се напряга. Беше дала дума.

А и с малко късмет нейната задача не би трябвало да е опасна. Просто щеше да е пътник в претъпкани обществени превозни средства. Никой не би трябвало да заподозре, че пренася собственика на „Метеор“. Ако преследвачите узнаеха по някакъв начин, че е посетила интеграт Ери-Онтарио, тя имаше готови отговори за всякакви евентуални въпроси. Първите няколко години от живота ѝ бяха преминали в Торонто. Нямаше нищо неестествено в това да посети любимите от детството си места на Земята. А и не би се наложило да отговаря лично. Дотогава, ако изобщо възникнеше подобна ситуация, двамата с Гътри щяха да са на другия край на небето.

Побиха я тръпки. Тя бе негов спасител!

Може би. Каквото и да се случи, по-добре да запази хладнокръвие и да се държи нехайно. Най-напред да се съсредоточи върху трафика. Десетки малки триколки като нейната лъкатушеха и се промъкваха сред стотиците пешеходци. Навесите на повечето бяха спуснати — почти невидими прегради срещу лошото време. Нейният беше надиплен заради безразсъдното ѝ желание да се чувства свободна и от най-незначителните ограничения. По тази уличка не беше позволено да се придвижват по-големи превозни средства, но от еднорелсовата железница над главата ѝ фургоните мяха сенки и ревяха оглушително. От време на време прелитаха и свистящи флитери. Въпреки трудните времена мегалополисът кипеше от оживление.

Неизброимите бързаци, лъкатушещи, блъскащи се, жестикулиращи, пъплещи тела се блъскаха в неспирно стълпотворение. Отделните цветове и лица се сливаха в обща безлична маса. Въздухът беше натежал от диханията им и изпълнен с шума от стъпките и гласовете им. Вятърът гонеше облаците като препускащи напреко пушеци по тесните ивици небе между стените. Кайра усещаше пронизващите студени пориви през палтото си, а кръвта ѝ ги приветстваше, тъй като прогонваха част от смрадта и усещането за клаустрофобия.

Дали през последните двайсетина години районът беше заприличал на ад или само в спомените ѝ имаше романтична окраска? Не беше сигурна. Родителите ѝ рядко я водеха на изток от езерата. Каквато и да беше истината, нямаше от какво да се страхува. Това бяха човешки същества, при това по-свестни от много други. Тъмна жена в сари, caballero^[2] със звънчета върху широката периферия на шапката, мъж, чийто занаятчийски герб и покритите му с белези огромни ръце подсказваха, че упражнява физически труд, двойка в предизвикателно зелени дрехи, които открито демонстрираха вярата им в Обновлението, в което са вярвали техните дядовци и баби. Каква злина биха могли да ѝ сторят те? Заплахата идваше от Висшия свят, владетелите на свръхразвити технологии, пари, влияние, или по-точно от онези от Висшия свят, които властваха там. Власт, произлязла от една математическа теория.

И все пак мръсните високи стени, мрачните входове, пазачите в магазините, в чиито витрини по-рано имаше повече и по-добри стоки, цялата тази тълпа наподобяваха някакъв кошмар. Дали не се движеше по асимптота все по-близо Синята тета, без никога да я достигне?

Внезапно я достигна.

Независимо от колосалните размери на комплекса тълпите наоколо го скриваха от погледа ѝ. А и вече не можеше да го види изцяло. От километър разстояние и голяма височина погледът ѝ би могъл да обхване стени, контрафорси, сводове, покриви, кули, извисили се в лазурно и бяло до гръцката буква, увенчала централния шпиц. Успя да забележи само височината и една широко отворена врата.

Това беше достатъчно. Усети въодушевление.

Кайра се намръщи за момент. Защо са тези резки промени в настроението? И друг път се беше сблъсквала с опасности, но винаги запазваше самообладание. Изтощение? Разстоянието от наемната за триколки дотук не беше голямо. Разбира се, преди това беше пропътувала от Камехамеха до Хонолулу, след това се прехвърли с подорбиталната до Централната северозападна гара, после смени два влака до гара Бъфало, но това не беше кой знае какво изпитание.

Вуено^[3], несъмнено съзнанието за онова, което е изложено на риск, я терзаеше по-силно, отколкото си даваше сметка.

Произнасяйки тиха успокоителна мантра, тя потърси място за паркиране.

Ето там. Изключи двигателя, слезе, избута триколката до стойката, пхна монета и включи блокиращия механизъм с отпечатъка от палеца си. Петдесет цента за един час би трябвало да са предостатъчно. Ако не — имаше пари да я освободи. Тъй като не беше изключено да завали, отвори защитния навес. Нямаше смисъл да рискува да се навлажнят седалките, контролното табло и багажникът при вероятността да тръгне обратно с такъв багаж, а може би и пътник. Неудобствата биха могли да отвлекат вниманието ѝ от грозящите я опасности.

Нямаше време, но не биваше да привлича вниманието с прекалена припряност. Промъкна се през тълпата и влезе през вратата в двора.

Глъчката стихна. Изпита усещането, че е гола. Дворът не беше пуст. Насам-натам се движеха обитатели, служители, купувачи, посетители и всевъзможни други хора, но пък трафикът беше незначителен. Ето, помисли си Кайра, абсолютната противоположност на противната гледка отвън — беден, примитивен, безпомощен, Низшият свят навсякъде по Земята полагаше основата на високите технологии, без да има каквото и да е реално участие в тях.

Или пък просто хората тук бяха обладани от чувство за величие. Около фонтаните се простираха мозаечни паважи. В градините растяха отглеждани от генни художници цветя и храсти. Огромна холограма представяше балет, записан на нискогравитационно ниво на Л-5. Срещу стенната завеса се издигаха десет етажа галерии със сводове чак до прозрачния покрив. Слънчеви лъчи пронизваха облаците. Над тях надвисваше бледата дневна луна като мярнала се насън родина.

Помисли си, че точно в този момент лунарианците ѝ се струват по-близки от собствените ѝ сънародници.

Прехапа устни и закрачи към кулата. Фоайето на този вход беше почти пусто. Металният зодиак на тавана беше потъмнял. Двама мъже седяха в шезлонги. Единият беше с тъмнокафява кожа, беше облечен в сив комбинезон и пушеше цигара. Кайра долови миризмата на смесен с марихуана евтин тютюн и с раздражение си помисли, че колкото и добър или лош контрол да бяха успели да наложат авантистите над идеите на северноамериканците, породите упорито им се изплъзваха. Другият носеше мантия, нямаше никакво окосмяване, кожата му беше тъмнозлатиста, а чертите му бяха... особени? Метаморф с наследственост от времената, когато според някои законодателства на Земята експериментите с ДНК бяха почти напълно разрешени? Не разговаряха и вероятно бяха непознати. Нито пък гледаха мултивизора. Някаква жена убеждаваше група младежи да изучат и да спазват правилните принципи и да съобщават на властите за всеки отклонил се по лошия път, за да бъде просветен.

Кайра потръпна. Почти не се беше сблъсквала с подобни случаи. Беше дочувала отделни неща по медийните информационни бюлетини, беше чела писмени описания и бе слушала разкази на свидетели, които понякога я поразяваха. (Например как отнели от родители дете с обвинение, че непрекъснато му повтаряли да не вярва на казаното в училище за великите прозрения на Ксуан. Как вносителка си позволила да протестира срещу различни разпореждания, поради което била подложена на тормоз и доведена до банкрут от данъчните ревизори, а впоследствие и осъдена за неплащане на данъци. Беше гледала документален филм за някакъв рехабилитационен център, чиито обитатели послушно отричаха със смутени усмивки, че са там по политически причини. „Нашата нация е в процес на цялостно отхвърляне на политиката.“) Винаги си казваше, че всичко това е ужасно, но не може да се разпространява повече, нито да продължи много дълго. Днес беше успяла да зърне, да усети, да помирише частица от тази реалност.

Вместо да произнесе името, набра на клавиатурата на контролния пулт „Робърт Е. Лий“. Стана ѝ смешно. Сякаш хората наоколо са тайни агенти, които я подслушват! Е, не беше свикнала с такива игрички. На екрана се изписа Д-1567, което вече ѝ беше

известно, и указания как да стигне дотам. Тъй като имаше отлична памет, не плати за разпечатка, а отиде право при транспортъора и сигнализира. Вратата се плъзна и тя влезе. Тъй като нямаше нужда от подпора, за да привикне с лекия шок от ускорението, запристъпва от една върху друга лента, докато стигна до най-бързата.

Пътуването ѝ отне цели десет минути с три прехвърляния, включително вертикалните. За да преодолее прилошаването, наблюдаваше хората около себе си, които се качваха, слизаха или продължаваха нататък. Не бяха толкова различни като жителите на други градове на Земята и по улиците отвън. Дрехите им се състояха от приблизително еднакви сака и панталони, куртки и клинове или униформи в убити цветове. Дори дрехите фантазе като набрани мъжки ризи и дамски иридонови рокли бяха лишени от каквато и да било яркост. Мъжете нямаха бради, а прическите и при двата пола не бяха по-дълги от долната част на ушите. През последните двайсет и три години еднаквостта се беше превърнала в условие за успех както за представителите на Висшия свят, така и за много от представителите на Низшия свят в Северноамериканския съюз. А с всеки изминал ден се превръщаше и в условие за оцеляване.

Забеляза и няколко изключения. Три момчета развяваха дълги кичури коса върху бръснатите си по индиански глави, а дрехите им с ресни бяха целите окичени с пера. Неколцина брадати мъже с кърпи върху главите придружаваха жени с воалетки и дълги до глезените кожени рокли. С бради бяха и двама биещи на очи хасидими, както и някакъв мъж с провесен върху гърдите кръст, очевидно православен свещеник. Той разговаряше с плещест мъжага в сини дрехи, който беше нахлупил шапка със значка на сребърен двуглав орел, а на колана му висеше палка. По всяка вероятност беше полицай от някакво сдружение. В комплекс с подобни размери цели блокове бяха зони на специални вътрешно автономни общности. Нещо като „Метеор“, помисли си Кайра, само дето настоящото правителство на Северна Америка ги търпеше с неохота, но не можеше да ги забрани и затова се опитваше да следи отблизо дейността им.

Така или иначе появяването на един широкоплещест мъж предизвика истински шок. Стегнатата му униформа беше светлокафява, а на бедрото му беше прикрепен пистолет. На ръката му имаше лента с авантисткия знак на вечността.

Около него се разпростря тишина като вълни около паднал в езеро камък. Офицерите от Полси рядко се появяваха тук в униформа.

На нея ли попадна намръщеният му поглед? Пулсът ѝ се ускори. Езикът ѝ пресъхна. Какъв глупав пропуск да се изтърси на континента в яркото си тропическо яке, по къси панталонки и сандали! Сега дори на Хаваите оглеждаха с раздражение облечените по този начин. Не беше обърнала особено внимание, защото свързваше Земята преди всичко с хората от компанията върху територията на компанията.

Тя се овладя. Не вършеше нищо незаконно. Засега. Според картата ѝ за самоличност беше изряден поданик.

Нищожна утеха! Арестуван чужденец би разполагал с повече права и повече възможности от нея да потърси подкрепа.

Полицаят слезе. Кайра въздъхна с облекчение. За момент се подпря на рамката отстрани. Околните се спогледаха и постепенно подновиха разговорите си.

Предупредителният сигнал проблесна — приближаваше местоназначението си. Прекоси лентите, подаде рязък сигнал, мина през вратата, докато все още се отваряше, и сграбчи предпазния парапет, за да не залитне.

Ядоса се на себе си. Ама че глупости! Беше космически пилот, способна да издържа всякаква гравитация от нулева до десета степен. Не беше нито стара, нито болна. Беше на двайсет и осем години и геномът ѝ гарантираше най-малко още едно столетие крепко здраве, ако спазваше медицинската си програма. Вярно, че в момента вършеше необичайна и по всяка вероятност рискована работа, но това не беше никакво оправдание за паника. Стегни се, момиче!

В коридора нямаше никой. Бавно се приближи до стая 1667, изпитвайки все по-силна възбуда. Съществуваше възможност да не я чака никой и да се върне обратно на космодрума. Усмихна се. След толкова усилия би било пълен провал. Докосна плочката на звънеца.

От гарата беше направила кратко анонимно обаждане, за да се увери, че Лий си е у дома. Би трябвало да е така, защото това беше за него едновременно основно работно място и жилище. След като отново не получи никакъв отговор, я връхлетяха лоши предчувствия. Дали не беше излязъл? Опита да се овладее. Или първо иска да я огледа? При дадените обстоятелства беше естествена предпазна мярка. Поизправи се усмихната с надеждата гледката да му допадне.

Мъжете ѝ казаха, че е красива. Приемаше го, без да се впечатлява особено. Беше висока, доста широкоплещеста за жена, но общо взето стройна и добре оформена отпред и отзад. Късо подстриганата ѝ пясъчноруса коса рамкираше лицето ѝ със светлокафяви очи, издадени скули, прав нос и месести устни. Гласът ѝ беше леко дрезгав.

— Saludos^[4], колега. И аз съм от „Метеор“. Казвам се Кайра Дейвис и пристигам по спешен делови въпрос.

Вратата се плъзна встрани.

— Влез — каза Лий.

Той долови откровената ѝ изненада и се изкикоти.

— Предполагам, че не си виждала моя снимка. С име като моето... всъщност роднините ми живеят в Роаноук, където съм роден. Но Лий е хубаво старо китайско име.

Беше нисък, слаб, облечен с небрежността на ерген, комуто не се налага да полага специални грижи за външния си вид на работното място. Изражението му беше момчешко, но Кайра не вярваше един професионален интуитивист да е много по-млад от нея. След като тя влезе, той продължи да бърбори притеснено:

— Родът ми живее тук от две-три столетия и гените започнали да се разреждат, но сред пристигналите по време на джихада бежанци имало етнически китайци от югоизточна Азия, трима-четирима, от които са от моето родословие. А нали знаеш, че хората предпочитат да се свързват с такива, които познават добре и могат да им се доверят — типичната ендогамия...

Той млъкна и преглътна. Кайра го разбираше.

— Опасяваш се да не си казал прекалено много? — каза тя. — Не се притеснявай, не съм нито психонаблюдател, нито някакъв полицай. Аз съм от „Метеор“, както вече ти казах. Ето, ще ти докажа.

И тя извади от джоба на сакото си членска карта за самоличност, която означаваше много повече от всякакви правителствени документи.

— Да, gracias^[5] — измърмори той. — Извини ме. Налага се да... Извини ме. Не се засягай, но... би ли ме последвала, por favor?

Той я поведе към една врата.

Докато вървеше след него, тя огледа обстановката. Всекидневната беше обзаведена скромно и претрупана със сувенири,

дреболии, една шахматна дъска и библиотека със старинни ръкописи. Паната по стените, които в момента не бяха активирани, вероятно бяха изображения на роднините му и пейзажи с хълмовете в родината му. От огромния екран се разкриваше изглед от най-високата кула точно под тетата. Гледката беше впечатляваща. Оттук комплексът представляваше геометрична пустош с островърхи кулички и зелени биопространства, които се простираха във всички посоки чак до мъгливия хоризонт. Гледката беше не по-малко фантастична от онова, което можеше да се види на Луната или на Л-5. На запад зърна гигантския Ниагарски водопад, а отвъд него кулите, които беше запомнила. Различни езерата на север и на юг със смътно блещукащите им под мъглите сребристи водни огледала. Вкусът на Робърт Е. Лий й допадна.

Съседната стая беше натъпкана с апаратура. Три големи мултивизора, още толкова различни компютърни приемници и приспособление за въвеждане на данни, но не за развлекателни програми. Молекулярният скенер моментално потвърди, че картата й за самоличност е истинска. Датчикът на китката му беше съвсем нов модел и вероятно му го беше предоставила корпорацията, ако се съдеше по стойността му. С него провери не само отпечатъците на палците й, но и ретините — дали съвпадат с тези върху картата.

Лий се усмихна смутено.

— Налага се, нали разбираш — каза той. — Едва ли трябва да вземам проба от ДНК! И така, колега Дейвис, с какво мога да бъда полезен?

Сърцето й подскочи. Наложил се да преглътне, преди да зададе въпроса си.

— Гътри тук ли е?

Той се опули.

— Ъ?

— Енсън Гътри. El jefe^[6]. Скрил ли си го?

— Защо... ъ...

— Чуй ме. Вече се увери в самоличността ми, но трябва да стигна по-нататък, *muu bien*^[7]. — Думите сами потекоха от устата й. — Изпраща ме Уошингтън Пекър. Познаваш ли го? Директорът на космодрума „Камехамеха“. Извика няколко от нас тази сутрин в кабинета си. Каза ни, че от известно време Гътри е в Съюза, след като

правителството е окупирало Северноамериканската дирекция на „Метеор“. Бил е въдворен тайно, за да бъде в непосредствено разположение при определянето на стратегията. Според Пекър акцията не е особено мъдра. Наложил се да действаме светкавично и решително. Международните комуникации по всяка вероятност се подслушват, но ние разполагаме със сигурни канали в страната. Пекър тъкмо беше получил съобщение. Не каза откъде, но вероятно от информатор от Полси. Не знам дали от хаотик или от наш агент. Правителството планира втори съкрушителен удар срещу нас. През следващите два-три дни ще завладеят всичко. Изглежда са разбрали, че шефът е наоколо. Разполагат със списък от половин дузина места, където би могъл да се намира. Пекър успя да изтегли списъка от шифрования файл. Естествено, самият той не знае къде се крие Гътри. Информацията му не съдържа сведения за безопасни канали до тези места, затова не посмя да се обади по телефона. Единственото, което можеше да направи, беше да изпрати до всяко от местата по един от хората, които се оказаха на разположение в този момент. Самата аз съм пилот. Хора, на които прецени, че би могъл да разчита и които биха могли да напуснат космодрума, без да предизвикат подозрението на наблюдателите, и да се върнат възможно по-бързо. Който намери Гътри, трябва да го върне обратно, за да бъде качен на космически кораб и изпратен на безопасно място, преди авантистите да са успели да го спрат. Е, той тук ли е?

Кайра млъкна, останала без дъх и леко замаяна. Беше ли необходимо да се впуска в такива подробности?

Дий я гледаше изпитателно.

— По дяволите — измърмори той, — ти си истинска. — И добави: — Ела.

Думите му изтрещяха като гръм. Изведнъж застана нащрек и превъзможна вълнението си. Сякаш я прониза електрически ток, но запази абсолютно самообладание и цялата вселена стана неестествено ярка, а съзнанието ѝ се разшири. Беше изпитвала същото и преди, когато животът ѝ зависеше единствено от нея — веднъж при корабкрушение в скален риф в Тихия океан и няколко пъти в открития космос.

Лий я въведе в друга стая, където беше леглото му, един шкаф, тоалетна масичка и някакви материали за моделиране на самолети,

очевидно негово хоби. Забеляза недовършена конструкция на биплан — носталгичен спомен от времената, когато хората летели в машини, които конструирали със собствените си ръце. Долови остра миризма на лепило. Един екран разкриваше гледка към естествен резерват — Северните гори, предположи мимоходом Кайра, тъй като отлично разсадените и поддържани дървета бяха иглолистни, а по водната повърхност зад тях се носеха канута. Виждаха се малко хора, но шумът подсказваше, че наблизо има площ за лагеруване. Кое то беше напълно естествено за такова място.

Неудобството се изпари. Лий заговори:

— Стои извън веригата, освен когато е свързан със служителите си. Надяваме се, че линиите не се подслушват, но защо да рискуваме излишно? Иначе е в таен защитен сейф. Инсталирал го е първият от агентите му, наел този апартамент, което, предполагам, е било преди десетилетия. Може да наблюдава, да слуша, да ме вика с глас и разбира се, да получава от мен материалите, от които се нуждае за информация и pasatiempo^[8].

Кайра изпита любопитство. Какво ли доставяше удоволствие на Гътри да чува, да чете, да наблюдава, да преживява, след като беше прекарал повече от сто години като дух в кутия? В поведението му беше съхранена безцеремонността от времето на тленното му съществуване, но може би това беше фалшификация, измамен трик.

Лий спря пред един плосък екран. Както изображенията в дневната стая, образът върху него също беше неподвижен. Пълно лице, мъжка глава и рамене... тази прическа и туника с висока яка бяха отпреди няколко поколения. Сигурно бяха на човек, когото Гътри беше харесвал или на когото се беше възхищавал, или... Чакай! Не го ли беше виждала в някакво историческо предаване? Мамору Тамура, управлявал Л-5 по време на първата ѝ голяма криза...

Лий поздрави.

— Извънредна ситуация, сър. — След като сам беше започнал да действа, беше загърбил всякаква нерешителност. — Пилот Кайра Дейвис носи новини от директор Пекър. Правителството подготвя нападение. По-добре да ви измъкнем оттук.

— По дяволите! — изрева груб бас. — Действай!

Лий докосна орнаментираната рамка на няколко места. Цялата секция се отмести встрани. Манекен ли беше? Да не би Гътри да беше

наблюдавал с очите на портрета и да е слушал с ушите му, както изглежда разговаряше с устните му? В разкрилото се отзад пространство имаше предмет. Лий се пресегна, отдели го от портативния терминал и ѝ го подаде.

— Вземи го, колега — каза ѝ той. — Обясни ситуацията, докато намеря чанта или нещо, в което да го пренесем.

Кайра протегна ръце. Беше странно лек — не повече от два-три килограма. Не би ли трябвало основателят и ръководителят на „Метеор“ да тежи повече? Начинанията му се разпростираха из цялата Слънчева система и нагоре към звездите. Личността, съзнанието, което беше възпроизведено в тази програма, беше... не, самият той беше пропътувал цялото разстояние до Алфа Кентавър и обратно. С положителност би трябвало да е повече от това.

Но не. Човешкият мозък се състоеше от малко материал.

А и призракът Гътри не се нуждаеше от цялостен мозък. Само невронна мрежа вместо мозъчна кора, сензорни центрове за управление на електронни, магнитни и фотонни програми, двигателни центрове за боравене с контролните уреди, устройство за памет, софтуерен запис на онова, което е бил. Може би това беше почти всичко. Не беше съвсем сигурна. Психонетиката не беше нейна специалност. Но със сигурност нямаше много друго. Останалото беше оборудване, подпомагаща апаратура, батерия и калъф.

И всичко това, което държеше в ръцете си, беше нейният сензор. До този момент не се бяха срещали, но тъкмо на него се беше обрекла всецяло и тъкмо той я беше направил част от „Метеор“.

— Сър — прошепна тя. — Сър...

Беше виждала изображения и беше слушала описания на това и на други подобни устройства. (Твърде малко приличаха на него.) И все пак непосредствената близост и усещане за присъствие бяха толкова поразяващи, колкото срещите ѝ със смъртта и любовта.

Самата простота беше непонятна. Кутия от тъмносин органометал, твърд, гладък като стъкло, със заоблени ръбове и почти невидими шевове. Дъното беше приблизително дваайсет на трийсет сантиметра с петмилиметрови дискове за защита на свръзките. Заоблената горна част беше висока дваисетина сантиметра. Други два диска от двете страни осигуряваха допълнителните връзки. По-голяма окръжност с диаметър четири сантиметра между всеки чифт

покриваше диафрагмата, която служеше за ухо. Подобна окръжност върху предната повърхност беше говорителят. Върху същото това лице — така би трябвало да го възприема — имаше две полукълба с диаметър на слухови капсули.

Обемът беше приблизително като на едра човешка глава. На Енсън Гътри? Той беше едър мъж.

Полусферичните кълба се открянаха като клепащи. Изскочиха две подвижни дебелите пет-шест милиметра лостчета, чиито окончания бяха валчести с диаметър около три сантиметра. Те се изпъкнаха и извиха към нея в цялата си петнайсет сантиметрова дължина със светкавичната скорост на змийчета и я огледаха с проблясващите си лещи.

— Да не ме изпуснеш, момиче — избръмча гласът. — Остави ме внимателно и си вдигни челюстта от пода.

Възможно ли беше мъртвец да се шегува? Е, Гътри го правеше често, освен ако не беше умишлена неискреност. Но в момент, когато бяха по петите му? Кайра го постави с огромно внимание върху бюрото до модела на самолетчето.

— Добре, давай сведенията — разпореди Гътри.

Синтезираните звуци, които звучаха като от гърло на жив човек, издаваха акцент. Беше чувала, че това е американският английски, на който се говорело в младите му години, и знаеше, че е склонен да използва изрази от онова време.

Тя се съсредоточи и повтори онова, което разказа на Лий.

Гътри възпроизведе изсвирване.

— Кучи синове! Как, по дяволите... Да, по-добре веднага да вдигнем котва. Този Уош е свестен тип. И ти си свястно момиче. Няма да го забравя.

Лий внесе някаква раница.

— Това ще свърши ли работа? — попита той.

Кайра се намръщи, без да знае какво да отговори.

— Няма да привлече внимание — добави той. — Напоследък дебнат на всяка крачка. Така двете ръце остават свободни.

Тя кимна.

— Става.

— Искаш да кажеш, че не носиш нищо със себе си, Дейвис? — изръмжа Гътри. — Никаква предвидливост?

— Съжалявам, сър — отговори тя, притеснена от уместната критика. — Бързахме страшно много.

— И ти, и Уош, и останалите не ставате за мошеничества.

Разбирам, естествено. Вземи ме и ме натъпчи. — Това май беше поредната му шега. — И да изчезваме. — Лещите се извъртяха към Лий. — А ти се стегни. Като нахлуят ченгетата, направи се на изненадан. Не знаеш нищо. Никой не е идвал тук. Ще се справиш ли? Ще те разпитват, което няма да е шега работа, но не очаквам да се задълбочат, ако не им дадеш повод да се усъмнят. Готов ли си?

Лий се изпъна.

— Да, сър.

— Ако предпочиташ, можеш да избягаш и да се опиташ да се скриеш. Но не мисля, че идеята е добра. Това ще им подсказе, че вероятно си замесен, и ще се опитат да те открият с всевъзможни високотехнологични средства. Има вероятност да те спипат много бързо. Ти си белязан, известен, регистриран, идентифициран по всички възможни начини като поданик на тази велика свободна република. А и като член на „Метеор“ със сигурност в досието ти има много допълнителни сведения. Докопат ли те, ще изстискат цялата информация от теб и едва след това ще насочат гнева си срещу „Метеор“. Това никак няма да е на добро.

Наистина няма да е на добро, помисли си Кайра. Не изтезания. Това би могло да създаде проблеми със Световната федерация, а и не гарантираше сигурен успех. Рехабилитационни медицински грижи. Химикалите и пулсационните електрошокове разкриваха съзнанието така, както се обелва портокал. А и много често го оставяха в подобно състояние.

— Наистина съм убеден, че най-добрият ти избор е да кротуваш тук и да се правиш на ням — заключи Гътри.

Лий кимна отсечено.

— Да, сър.

Гътри продължи с по-деликатен тон:

— Съжалявам, Боб. Повече, отколкото бих могъл да изразя. Единственото ми оправдание, задето се измъквам и те оставям, е, че твърде много хора са изложени на опасност.

А също и много надежди, помисли си Кайра.

— Разбирам — отвърна глухо, но решително Лий. — Ако някой би могъл да прецени ситуацията, това сте вие. Вървете.

Телефонът иззвъня. Лий се обърна към изхода на стаята.

— Чакай — отсече Гътри.

— Какво? — попита Лий.

Телефонът отново иззвъня.

— Не отговаряй. — Едната леща подскочи към Кайра. — Дейвис, как разбра, че Боб си е вкъщи? Нали не искаше да се мотаеш наоколо, докато го чакаш, и да привличаш внимание.

— А, аз се обадох — отговори тя. — От обществена кабина. Щом отговори, прекъснах.

— Помислих, че е грешка — добави Лий. Телефонът иззвъня. — Случва се. Повече не се сетих за това.

Телефонът пак иззвъня.

— Може да е полицейски агент — обяви Гътри. — Действат светкавично, когато решат да го направят.

— Пекър каза... информаторът каза... до два-три дни — добави смутено Кайра.

— Така е казал информаторът, който и да е той. Колко време му е отнело да се докопа до сравнително безопасно място, откъдето да предаде наученото? Колко прецизна е информацията? Дали междуременно централното управление не е решило да ускори програмата?

Кайра си спомни за офицера, който се появи на транспортъора. Доколкото ѝ беше известно, дори в днешно време униформените служители от Полси не бяха честа гледка. Виж, цивилните агенти бяха друга работа. Дали беше тръгнал по друга задача, или беше предвестник?

— Имат навика да ограничават и заграждат района, преди да предприемат акция — продължи Гътри. — Да направим светкавично собствено разузнаване. Боб, големият ти екран може да огледа околността.

Телефонът престана да звъни. Лий се приближи, за да пусне евентуално оставения запис.

— Стой! — изкомандва Гътри. — Имат устройства да те засекат, ако са те.

Лий рязко дръпна ръката си.

— Правилно — прошепна той. — Забравих. Да, вие сте шефът.

Той взе кутията и я отнесе във всекидневната. Кайра го последва.

Огледаха небесния изглед от кулата. Високо над тях нещо блещукаше. Лий постави Гътри върху една маса и включи уредбата. Гледката се увеличи и се приближи. Нищожната черно-бяла точица увисна във въздуха пред изхвърляните реактивни струи. Кайра изчисли разстоянието на около три километра и дори оптически уреди, които не притежаваха точността на онези в нейния космически кораб, можеха да се преброят мравките върху паважа под тях. Усети да я облива хладна пот.

— Да, полицай — каза Гътри. — Не си пристигнала достатъчно бързо, Дейвис.

— Какво ще правим? — чу неволния си въпрос тя.

— Нека да помисля. Изучавал съм тези cochinos^[9] години наред, а помня и други като тях в миналото по целия глобус. Може би все още би могла да излезеш с мен и да отлетиш без проблеми. Но не бих се обзаложил, че ще успееш. По всяка вероятност държат изходите под постоянно наблюдение. Цивилни, естествено.

Кайра се запита дали е било така и при пристигането ѝ. Може би не. Това не беше от особено значение. Не могат да спират всеки, който влиза или излиза. Би било прекалено изтощително. Пък и ще обезпокоят жертвата, която би изтрила уличаващите сведения или би предприела други предпазни мерки. Но всеки, който буди и най-дребно подозрение — например с метната върху раменете обемиста раница, — биха подложили на щателна проверка. И ако регистрират дори нещо съвсем незначително — каквото би била една невронна мрежа, — всичко щеше да приключи.

Усети, че я присвива стомахът.

— Тъй като не докосна телефона, Боб, ще предположат, че си навън — продължи Гътри. — След малко ще опитат отново и в зависимост от това дали отговориш ли не, ще нахлуят. Вероятно след около два-три часа. Да видим какво ще направят за нас твоите приятелчета от Б-24.

— Нали разбирате, че не е изключено да е и нищо — отговори с дрезгав глас Лий. — В най-добрия случай не кой знае какво.

— Тъпо е да чакаме така, нали? Хайде. Сложете ме в раницата и да хващаме пътя. Колкото по-рано тръгнем, толкова по-малко вероятно

е да налетим на ченге.

— Накъде? — попита Кайра.

Нищожната надежда успокои стомаха ѝ и ускори пулса ѝ.

Лий се приближи да затвори устройството и да вземе раницата.

— Водил съм си сметка за обитателите на моите скривалища — продължи междуременно Гътри. — Не да се бъркам в личния им живот. Бог ми е свидетел, че имам куп други занимания. Но бях натрупал достатъчно впечатления и когато хората на Уош Пекър ме оставиха във временната ми квартира, с помощта на невинно на пръв поглед компютърно съобщение подадох сигнал именно на Боб Лий да дойде да ме вземе. Поддържаше познанства с няколко души в този комплекс, които също не харесват авантистите. Беше много мило от негова страна, макар да подозирам, че го направи най-вече защото е добронамерен и любопитен. Така или иначе, именно затова се озовах в Синята тета. Всяка лисица предпочита да има два изхода от леговището си.

[1] Моля (исп.). — Б.пр. ↑

[2] Благородник, джентълмен, рицар (исп.). — Б.пр. ↑

[3] Добре; и така (исп.). — Б.пр. ↑

[4] Здравей (исп.). — Б.пр. ↑

[5] Благодаря (исп.). — Б.пр. ↑

[6] Шефа (исп.). — Б.пр. ↑

[7] Много добре (исп.). — Б.пр. ↑

[8] Развлечение, забавление (исп.). — Б.пр. ↑

[9] Cochino (исп.) — прасе. — Б.пр. ↑

2.

Върху лентата не посмяха да разговарят. Щом слязоха, Лий избърза край Кайра, която носеше Гътри, и промърмори:

— Остави ме навсякъде да вървя отпред. Не разговаряй, освен ако те заговорят.

Стените на коридора бяха покрити с арабески, а над вратите имаше арабски знаци. Много от входовете бяха отворени и през тях се виждаха рафтове с подредени стоки за продан — храни, дрехи, прибори, цветя, дребни украшения. Пред всеки рафт бяха насядали върху възглавници мъже с кръстосани крака, които пушеха и подвикваха съблазнителни подкани или бяха изпаднали в медитация; В отделни помещения сервираха кафе и екзотични за вкуса й ястия. Въздухът беше наситен с аромати от готвено, пушек, парфюми и странни миризми. Пространството беше изпълнено с шумове от бърборещи гласове и приглушени стъпки, а от време на време проплакваше флейта или отекваше барабан. Рядко се срещаха обичайните за северноамериканците дрехи. Повечето хора бяха облечени в широки надиплени одежди — роби, рокли, блузи или панталони, — предимно бели на цвят. Срещаха се най-вече мургани представители от бялата раса, много от мъжете носеха бради и бяха със спортни кърпи върху главите, а жените с воалетки. Беше забелязала някои от тях и преди това. Тук те се чувстваха на собствена територия.

Арабски ноци! Беше виждала Близкия изток по новините, по документални и игрални филми. Пясък, прах, пресъхнали кладенци, соленоводни реки, разруха. Машини и нанотехнически съоръжения възстановяваха земята хектар по хектар. По стъпките им се разпростираха зелени площи, извисяваха се блестящи сгради, възникваха модерни предприятия, заселваха се нови общности. Резервати за гладуващите след рухването на икономиката, изобилно снабдяване, отлични медицински грижи, рехабилитационно образование за децата им. Да, Световната федерация имаше право да се гордее с всичко, което беше направила тук. Защо някой би

предпочел да обитава една фантазия, едно минало, което никога не е било?

Лий се промъкваше през тълпата. Кайра го следваше по петите и се оглеждаше внимателно. Не, заключи тя, каквото и да беше това, не беше инсценирано, не беше някаква псевдокултура, която да запълни празнотата в тези хора. Те не принадлежаха на нищо реално, както надейниците или амазонките, или манорите. Забеляза един бакърджия в работилницата му, но той използваше машинно устройство, а съседът му ремонтиреше някакъв електрически уред. Технологиата беше достатъчно добра за възможностите на хората от Низшия свят. Широкият ръкав на единия се дръпна нагоре и тя зърна датчика на китката му, който беше точно като нейния. Очевидно собственикът изпитваше необходимост не само да знае точното време, а и от бързи изчисления, база данни и комуникации. Емблемата на друг занаятчия показваше, че работи за „Глобална химия“, което означаваше, че умее да създава структури атом по атом. Минаха две момчета, облечени в дълги арабски роби и с остригани глави с характерната украса от пера, но и двете носеха учебници.

И все пак, помисли си Кайра, всичко наоколо беше до такава степен антипод на авантизма, колкото не би могла да допусне. Тук със сигурност никой не вярваше сериозно, че Ксуан е успял да изчисли движещите сили в историята до степен да бъде направлявана, нито пък споделяха идеала за един свят, подчинен на тотална рационалност. Управлението — от Консултативния синод до обикновените местни администратори — по всяка вероятност гореше от непреодолимо желание да разтури всяка подобна независима общност, да разгони възрастните и да постави обучението на децата под собствената си опека. На теория това беше напълно възможно, разбира се, тъй като беше вътрешен проблем, над който Федерацията нямаше никакъв контрол. На практика обаче транспортните и съобщителните комуникации опасваха цялата планета, твърде малко неща можеха да останат скрити, твърде голям брой представители на Висшия свят от всички националности поддържаха постоянен контакт и споделяха общи разбирания. Те самите, както и широкото обществено мнение можеха да оказват влияние върху правителствата, поне на тези, които съблюдаваха демократичните принципи; можеха да упражняват натиск, по-силен дори от този, който напоследък си позволяваше

„Метеор“. Беше се унесла в мислите си. Наложил си да се върне в реалността.

Лий спря на два пъти, за да размени по няколко думи с някакви мъже, и Кайра забеляза неодобрителните им погледи. Външният ѝ вид положително беше твърде предизвикателен. Успокои се, че това не е някакъв херметически затворен анклав. Сигурно пристигаха много чужденци — заради бизнес или просто от любопитство. Част от икономиката по всяка вероятност разчиташе на тях. И все пак изпита огромно облекчение, когато Лий спря пред една врата и тя се плъзна пред тях.

Влязоха в помещение с красиви килими, ниска мебел и украсена със злато и сребро ажурна украса. Младият мъж, който ги посрещна, затвори вратата зад тях и се поклони дълбоко, когато през сводестия вход в дъното влезе друг мъж с посивяла брада и рязко изсечени черти на лицето. Беше облечен в кафтан и носеше кефия на главата. Лий го поздрави с подчертано уважение, изричайки:

— Salaam aleyk.

Кайра изпита огромно смущение.

— Aleykom es-salaam — отвърна на поздрава възрастният мъж, а по строгото му лице се появи усмивка. — На какво дължим това удоволствие? — попита той на английски с едва доловим акцент. Но като се вгледа по-внимателно, усмивката му се стопи. — Тревоги ли имаш, приятелю?

— Ана puzilak — отговори неловко Лий.

— Аха. Ела тогава.

Мъжът се разпореди властно и прислугата се разбърза. Домакинът поведе гостите си навътре. Влязоха в помещение с провесен бял навес, което му придаваше вид на павилион. Посочи им да седнат на пода до маса от естествено дърво. След като се настани до тях, кимна на Кайра.

— Свалете багажа си, ако желаете, сеньорита.

— Gracias, сър, но... — Забеляза, че Лий я стрелна с поглед и побърза да добави: — Gracias.

И свали раницата.

Лий заговори с официален тон:

— Шейх Тахир, разрешете ми да ви представя Кайра Дейвис, моя сътрудничка от стопанска корпорация „Метеор“. Пилот Дейвис,

por favor, запознайте се със Зейд Абдула Азиз Тахир, шейх на Вени Муклиб. Той е един от водачите на... своята нация.

Тахир я огледа подробно, но някак учтиво.

— Bienvenida^[1], пилот Дейвис — поздрави той. — Космически пилот, предполагам?

— Д-да, сър — отговори тя. — Хм... моля за извинение, че съм облечена така. Нямах време и не знаех...

Той кимна.

— Разбира се. Робърт Лий не би изникнал така неочаквано, ако ситуацията не беше извънредна. Нито пък вие, сигурен съм.

— Аз изобщо не познавам... вашите порядки, сър.

Тахир отново се усмихна и изсеченото му като скала лице се набръчка.

— Wellah, но ще ви бъде простено. Надявам се, че ще отделите време да ми разкажете нещо за работата си и за вас самата. Щом летите сред божиите звезди, вие сте късметлийка.

Лий се размърда на мястото си.

— Боя се, че точно в този момент никой от нас не е голям късметлия — осмели се да се намеси той. — Всъщност сме в голяма беда.

— Това се вижда от пръв поглед.

На вратата се почука. Тахир подвижна и едно момче внесе поднос с кафеен сервиз и купа със сладкиши с фурми. Остави всичко на масата, поклони се и излезе. След като момчето затвори вратата зад себе си, Тахир ги покани:

— Заповядайте, Kheyr Ullah.

Лий примигна.

— Моля?

— Нима не знаеш? След като обяви, че си пристигнал в моята шатра, за да потърсиш закрила от мен, мислех, че знаеш какво следва. Виено, това е божията щедрост. Яжте, пийте и бъдете мои гости.

— Прекалено любезно от твоя страна. — Лий се изкашля. — Ще бъдем честни с теб. Аз не съм нито от твоя народ, нито от твоята вяра. Всъщност сме само познати и съм получавал сведения за твоя народ. Нямам право да искам нищо от теб.

— Ти се показва като добър приятел и дори повече от приятел. Ще се радвам, ако можем да помогнем.

— Полси е по петите ни.

Тахир отметна глава и се разсмя гръмогласно.

— Bismillah! Ами още по-добре! — Изведнъж тонът му стана порязък. — Наблизо ли са?

— Не, надявам се. Предполагам, че ще минат няколко часа, преди да разберат, че съм излетял от клетката. И тогава ще обискират Тета.

— Ще им трябва доста време и много хора, докато я претърсят цялата. Имат ли основания да предположат, че си тук?

— Не... не вярвам. Искам да кажа, че ме държат под известно наблюдение, защото съм от „Метеор“, но не съм чак толкова важен и има стотици като мен. Много от тях също са под заплаха. Било е разпоредено преди два-три дни.

Защо беше всичко това? Кайра се опитваше да се успокои с горещото, гъсто и прекалено сладко кафе в мъничката чаша.

Тахир поглади брадата си.

— Добре. Значи няма да претърсят скоро този квартал, освен ако не знаят, че имаш обичай да ни посещаваш.

— Посещавал съм и много други места в този квартал и другаде. Не помня да съм споменавал на... съседите си и на случайни познати, че съм се отбивал тук за друго, освен за кафе, добра храна и развлечения.

Но Гътри явно се обезпокои, че ако полицаите направят подробно разследване, ще открият доста неща, помисли си Кайра. Старата лисица имаше богат опит. Устройството я сръга силно по бедрото през платницето на раницата.

— Видели са ви по коридорите днес — напомни Тахир.

— Извинете ме — намеси се Кайра, — питам се дали не съм направила по-силно впечатление от него.

Шейхът се изкикоти.

— В това съм сигурен. Може да е от полза.

— Срегнах двама познати — призна Лий.

— После ми дай имената им. Ще говоря с тях и може да им намеря работа далеч оттук. Колкото до останалите, знаете, че не сме приятели на авантистите. Ако полицаите разпитват между нас, вероятно ще го направят напосоки и едва ли ще получат откровени отговори.

Тахир си взе сладкиш и замляска спокойно като при приятелска визита.

— Не можеш да ни оставиш дълго тук — каза Лий.

— Така е. Приказките ще плъзнат като... като квантови електрони през всяка преграда, която издигна. Но мога да ви укрия до утре, а след това да ви помогна да продължите. Искате да тръгнете колкото е възможно по-скоро, така ли?

— Определено! Ние... искам да кажа... — Лий сведе поглед към скута си.

Тахир огледа съсредоточено гостите си.

— Какво бихте могли да ми кажете? Онова, което не знам, няма да издам, ако се случи най-лошото и ме подложат на дълбок разпит.

Кайра потръпна и Тахир забеляза.

— Това едва ли ще се случи, сеньорита — увери я той. — Вероятно е преди това да предпочета да умра, за да не ме арестуват. И то по такъв начин, че да не им стигне мозък да изкопчат нищо от мен. Но е по-добре да бъдем предпазливи.

Тя облиза пресъхналите си устни.

— Имате право да... да узнаете нещо — промълви тя. — Ние... двамата с Лий... не бягаме, за да спасим само себе си. Ако можехме да обясним...

Ако Гътри можеше да проговори...

Лий вдигна ръка.

— Не бива да се впускаме в подробности — прекъсна я той. — Това наистина е опасно. Но, виепо, сам знаеш, че отношенията между „Метеор“ и правителството се изостриха, когато то неочаквано съобщи за открити доказателства, че наши агенти са замесени в предполагаемия инцидент с изчезването на база данни от Среднозападния център по сигурността. Може би помниш, че компанията предложи сътрудничеството си при разследването, а със сигурност знаеш, че вместо да приеме, правителството най-безцеремонно окупира нашите северноамерикански централи, за да... разследва подробно този и други свързани случаи — поне такава беше официалното обяснение. Оттогава полицаите непрекъснато ровят и слухтят. Освен това мога да ти кажа, тъй като ще го съобщят и по новините, че сега ще превземат всичко, което притежаваме в тази страна.

Тахир подсвирна тихичко.

— Nayatak! В такъв случай няма ли да закриете съвместните си дейности със Съюза? Това за тях ще бъде истинска катастрофа. Икономиката им и без това е в окаяно състояние.

Лий въздъхна.

— И аз не схващам логиката им. Но го правят, така или иначе. По-добре да не казвам как го разбрах, но не е от голямо значение, тъй като скоро ще го научи цялата Слънчева система. Дейвис и аз разполагаме с изключително важна информация, която трябва да предадем. Нали разбираш, че вече не можем да разчитаме на никакви комуникационни канали. Налага се да отидем лично.

Тахир огледа масата и сведе поглед. Кайра се почувства неловко, че не одобрява гледката на голите ѝ крака. Той отново погледна Лий.

— Радвам се, че имам възможност да върна част от дълга си към теб — каза той, — и с доверието си ти оказваш чест на моя народ и лично на мен. Gracias. Ще се постарая да я заслужим.

В съзнанието на Кайра възникна спомен за някаква историческа личност, за която беше чела някога. Да, Саладин.

— Направил си на сеньор... на шейх Тахир някаква услуга, така ли, колега? — попита тя.

Твърде късно си спомни за предупреждението на Лий да не задава въпроси.

Домакинът им не се засегна. Изглежда беше свикнал с чужденци.

— Точно така — отвърна той. — Преди две години един мой племенник изпадна в беда. Той е достоен момък, изтъкан от огнена енергия. Всички ние знаем, че авантизмът ще унищожи нашия начин на живот, ако продължава така. Повечето от нас търпят с надеждата, че Бог няма да позволи това да се случи. Хамид следваше биотично инженерство. Беше принуден да изучава и ксуанистката доктрина, с която се съобразяват и научните дисциплини. Това стопи търпението му. Той започна да негодува открито на публични места, докато накрая го арестуваха. Когато Робърт Лий научи за това, успя да освободи Хамид и го записа в едно учебно заведение на компанията на безопасно място в Еквадор.

— О, не беше кой знае какво — измърмори Лий. — Обвинението беше сравнително леко като при първо нарушение. Беше класифициран като „умствено недоразвит“, което означаваше, че не

съзнава какво върши. Само проведох разговор с моя координатор, който успя да убеди точния човек в правителството. Вярно, че „Метеор“ и Синодът отдавна бяха в обтегнати отношения, но още не беше настъпил откритият сблъсък и много хора от двете страни се опитваха да не го допуснат. Разбира се, ако присъдата беше произнесена, Хамид щеше да остане белязан завинаги и вероятно много скоро щеше да има много сериозни неприятности. Но той е много умен, а компанията обича преливането на свежа кръв, когато това е възможно. Всъщност и аз имах известна полза от цялата история.

Кайра се разтревожи.

— Но това означава, че имаш стабилни връзки тук! — възкликна Кайра.

— Не, не. Казах ти, че действях чрез моя старши началник Фернандо Пардо. Той се свърза с човек, който „прояви интерес към случая“. Няма никакви документи, които да бъдат издирени. „Метеор“ е изключително внимателен с такива неща в Северна Америка още преди да започна работа за компанията.

Гътри се е погрижил за това, помисли си Кайра.

— Надявам се, че племенникът ви е щастлив сега — обърна се тя към Тахир.

Някаква тревога ли прекоси лицето му?

— Да — отговори глухо той. — Чуваме го от време на време. Разбира се, постепенно се превръща... в абсолютен представител на Висшия свят... мирския свят. Но това беше... неизбежно. И е свободен. Никога няма да го заловят и да обработят съзнанието му.

Най-добре беше да сменят темата.

— Значи си бил доста известен тук — обърна се Кайра към Лий.

— Не особено — отговори той. — Една вечер случайно се заговорихме с шейх Тахир в една кафетерия. След няколко разговора той ме покани на вечеря в дома си, а аз го представих в няколко офиса на компанията. Не се притеснявай, това стана по мултивизора, а не лично. Там никой не подозира, че сме приятели. Причина за всичко е взаимното любопитство и добронамереност, нищо повече. Дори се изненадах, когато ми разказа за племенника си.

— Бях разтърсен от гняв и мъка — добави Тахир. — Господин Лий ми се стори отзивчив човек, а предполагах, че може да има и

влияние. Какво губех? Господ си знае работата.

— Gracias — поблагодари унило Лий. — Ласкаеш ме. Честно казано, аз така и не успях да те опозная. Вашата култура ми е прекалено чужда. Не се обиждай. Не съм имал възможност да общувам с много различни хора като теб. Но днес на мен се случи да изпадна в беда и предположих, че би се съгласил да ни помогнеш.

Не беше само предположение, помисли си Кайра, а вероятно идея на Гътри. Беше разбрал за връзките на Лий с местните жители... Как? От случая с Хамид? Дали новината беше обиколила компанията и накрая беше стигнала чак до нейния ръководител?

Не пряко, предположи тя. И все пак всичко случващо се можеше да бъде запаметено с хипертекст в секретна база данни, вероятно разположена далеч от Земята. Гътри можеше да се включва в централния компютър. Междувременно би могъл да се слее с компютъра с безграничните си възможности да съхранява, да издирва и да съпоставя. Когато нещо му се стори особено интересно, можеше да го прехвърли в личната си памет и да продължи да го разследва.

След като е получил сведения за връзките на Лий с тези хора, Гътри вероятно е пуснал един-двама агенти сред тях да му докладват. Когато се наложило да се установи в Северна Америка, осигуряването на възможен начин да се измъкне го е насочило към жилището на Лий.

Да, един квазибезсмъртен би могъл да обмисли толкова подробно и в такава далечна перспектива нещата.

И все пак още не беше успял да се измъкне, а преследвачите му като нищо можеха да го открият.

Кайра долови, че се е възцарила тишина, докато беше потънала в размисъл. Тахир се размърда.

— Да се хващаме за работа — каза той. — Не виждам как полицията би могла да блокира Синята тета, ако въобще е възможно. Твърде много хора влизат и излизат, при това с важни задачи. Например тукашната общност получава по-голяма част от хранителните доставки от една нанофабрика в област Сиракуза. Същото се отнася и за хората от Крусо. Разбира се, известно време входовете ще бъдат подложени на непрекъснато наблюдение. Ще се маскирате... но ще носите ли нещо, което биха могли да забележат с очи или с уреди?

— Боя се, че да — призна Лий. — Един специален компютър.

Тахир кимна.

— Знаех си. — Той смени темата. — Виено, вероятно ще мога да организирам нещо правдоподобно за прикритие. Междувременно вие двамата трябва да направите план. Ние от братството можем само да ви придвижим до някое място в близост. Обмислете какво да предприемете след това.

— Ще го направим. — Кайра въздъхна. — О, да!

— Разумно е да останете в изолация — посъветва ги Тахир. — Съжалявам, че в моя дом има само една гостна само с едно легло. Ако желаете, пилот Дейвис, можем да ви настаним в харема.

Кайра се сепна. Той се усмихна.

— Това означава в покоите на съпругата ми — добави той. — Единствената ми съпруга.

— Но как ще разговаряме? — Тя погледна Лий, който присви рамене. — Не, gracias, сър, по-добре да споделим тази стая. — Тя си спомни нещо. — Ако не възразявате категорично.

Тахир се забавляваше.

— Ние не сме ухабити^[2]. Логично е двама млади, които са били разделени, да искат да се усамотят през нощта.

По-добре да измисли някаква история за пред домашните си, помисли Кайра. Или просто да им каже, че това не е тяхна работа и трябва да си държат устите затворени.

Лицето на Лий пламна.

— Мога да се държа прилично, съпруго — обеща той.

Всички се развеселиха. Кайра избухна в смях.

— И аз ще опитам! — отговори тя.

Дали Гътри не се изкикоти на себе си?

Тахир се надигна. Бегълците го последваха и Кайра взе раницата.

— Едно момче след малко ще ви донесе храна — каза шейхът. — Ще почука и ще изчака да му отворите. Ако искате нещо друго, натиснете нула-три на телефона. Това ще активира датчика ми. Във всяко друго отношение сте абсолютно изолирани. Дано някой ден имам възможност да ви предложа по-добро гостоприемство.

— Достатъчно гостоприемни сте, сър — благодари му Кайра.

До стаята се стигаше през тясно антре. Тахир се дръпна встрани и направи знак на гостите да влязат.

— Yerhamak Allah — каза тихо след тях и затвори вратата отвън.

Кайра предположи, че това е благословия.

Огледа се наоколо. Помещението беше малко, но добре обзаведено. Зад стъклена преграда имаше малка вана и шкаф с чекмеджета. До масата с базисен компютър стърчеше цилиндърът на мултивизора. Двата стола в западен стил подсказваха, че помещението от време на време подслонява такива като нея. Подът беше застлан с килими. Стените бяха чисто бели, а екранът под вентилатора показваше заобиколен от палми и жасмин басейн. Не беше сигурна дали картината е реална или синтетична. Струваше ѝ се прекалено красива, за да е истинска, но действително съществуваха херметизирани, добре поддържани природни кътчета. Леглото... леглото беше достатъчно широко, за да могат двама души да лежат на значително разстояние един от друг.

Не че предугаждаше нещо плътско при дадените обстоятелства. Поне тя със сигурност не изпитваше подобно желание. С оттеглянето на напрежението изтощението пролази нагоре по гръбнака ѝ.

Лий усети.

— Аз също — обади се той — макар да не съм прекосил шест часови пояса, преди да започне гонитбата.

— Трябва ли да извадим сенъор Гътри?

— Колкото може по-бързо, по дяволите! — се чу ръмжене от раницата.

Лий измъкна кутията и я постави на масата. Очните стълбчета изникнаха и се завъртяха. На Кайра ѝ заприличаха на насочени дула на пистолети. Обля я изненадваща топлина.

— Вие двамата се справихте чудесно. Сега си отдъхнете, а? Предполагам, че наоколо няма нито глътка алкохол, но една гореща вана може да свърши чудеса.

Усети да я полазват мравки по гърба. Опита се да отвърне с някаква баналност:

— Не сте ли превъзбуден, сър?

След като беше лежал безпомощно в мрака на някаква раница, докато се решаваше съдбата му.

Сякаш се изкикоти вълк.

— С какво можеш да уплашиш един призрак? Нямам никакви жлези, забрави ли? — И добави тихо: — Отпусни се, момичето ми. Тук сте скрити на сигурно място. Ще говорим по-късно.

— Аз... — Обзелата я жажда измести всичко останало. — Bueno, gracias, сър.

В душ-кабинката тя изгълта три чаши чудесна студена вода и наплиска лицето си. Освен хавлиените кърпи забеляза четки за зъби — ръчни, но нови в пластмасовите си калъфчета. Да, и един гребен, бръсначка, вода за уста, слаби възбудителни средства и болкоуспокояващи. Беше намерила добър пристан. Успокоена от този факт, тя отложи къпането, върна се и се настани на един стол. Лий последва примера ѝ.

— Извадихме късмет, нали? — каза Кайра. — Поне засега.

— Късметът не е функция единствено на случая — обади се Гътри.

— Съжалявам. Не исках да кажа, че липсва информираност.

Кайра се поизправи на стола. Според всеобщото мнение el jefe máximo^[3] презираше подлизурките.

— Но имаме късмет, че Тахир е на наша страна. Много свестен мъж, нали?

— Истински leo^[4] — съгласи се Гътри. — Смятах исляма за една от най-големите грешки на човешката раса, но той май ще промени мнението ми.

— Той не прилича на... на лидер от Низшия свят.

— И всъщност не е — каза Лий. — Освен съветник и съдия в тази общност той е търговски агент за всякакви доставки от външни вносители, необходими за различните клонове на промишлеността ѝ. Това го ангажира едновременно с високи и ниски технологии и всичко останало, което това би могло да означава.

Кайра се поколеба.

— Не ми е особено ясно — призна тя. — Малко разбирам от икономика. Хората, мнозинството на Земята, не притежават уменията или възможностите, които водещите изискват... разбира се, повечето от тях не се задоволяват с някаква примитивна независимост. Не е толкова просто. Но не съм наясно как става всичко.

— Няма причина да си наясно — отговори Гътри. — Щом си космически пилот, имаш куп други ангажименти. А и прекарваш времето си на Земята в анклави на Висшия свят, нали?

— Bueno, аз...

— По дяволите, жено, не се чувствай виновна, че вършиш нещо, което е смислено!

Лий се върна на въпроса на Кайра.

— Не става по един-единствен начин — каза той. — Точно толкова разнообразно и променливо е като обществата, които са ангажирани. Всъщност „Висш свят“ и „Низш свят“ са неточна дихотомия. Те не само взаимодействат по безброй начини, но и се преливат един в друг.

Тя се намръщи.

— Все пак можеш ли да посочиш конкретни данни? Да вземем обществото на Тахир. Ако то се нуждае от нещо повече от основни граждански права, трябва да си плати. Това означава, че трябва да произвежда и продава нещо, което се търси. Какво е то?

— Не само един специален продукт. Разнообразни стоки и услуги. Малко туризъм и развлечения, макар че в по-голямата си част тези хора са прекалено горди и привързани към родното. Ръчно изработени артикули — предимно антикварни ценности, тъй като Северна Африка залива пазара със същите художествени предмети.

Да, помисли си Кайра, всеки от тях е уникално машинно производство, изработено със саморазнообразяваща се програма.

— Но повечето мъже тук — продължи Лий — имат странични дейности, някои сравнително високотехнологични, други не. Например бойци. Тази култура има военна традиция.

— С какъв произход?

— Отчасти староамерикански. Имало е вълна на преминаване към исляма през... ъъ... дваисети век. Особено сред американските негри, предполагам. Но предшествениците им били предимно от Близкия изток, бежанци от Свещената лига, след като *der Befehl*^[5] рухнал и европейците се оттеглили. Мюсюлманите вече били непопулярни и често дискриминирани на Запад. Тази имиграция влошила нещата. По време на Великия джихад нещата станали ужасяващи — сегрегация, ограничения, открито преследване. Били оставени на собствени ресурси. Естествената им реакция била изтъкването на културната идентичност. Човек може да си помисли, че са я преувеличавали. Когато вече можели да се смесват свободно, мнозина от тях не го искали. А и технологиите се развили прекалено

бързо и повечето не били в състояние да ги настигнат. Окончателният резултат бил общества като това.

— Обичаш да се слушаш как говориш, нали? — вметна Гътри.

— Съжалявам, сър.

Кайра долови, че Лий се засегна, и изпита известно раздразнение заради него.

— Опаа — отговори Гътри. — Аз съжалявам. Не исках да те засегна. Тъй като съм лишен от други сетива, освен тази проклета кутия, трудно ми е да покажа, че се закачам. Ти си учен и искаш да обясниш нещата изцяло, убедително, подробно. Аз самият съм изключителен бърборко, както ми казват.

Кайра се изправи върху стола си.

— Може би не трябва да обръщаме толкова внимание на миналото и да се съсредоточим върху бъдещето — каза натъртено тя. — Нашето бъдеще.

— Ако не сме прекалено раздразнителни, за да проявим разум — обади се неуверено Лий.

— Не сте — каза Гътри. — И двамата имате повече способности, отколкото предполагате. Така или иначе, размишлявайки за разни неща, преди да заспите, има вероятност да се събудите с няколко решения на вашите проблеми.

Дори той, помисли си Кайра, се нуждае от странен вид дрямка. В паметта ѝ изникнаха познати стихове и я полази студ.

*„... какви ли сънища ще ни споделят
в съня без край, когато се измъкнем
от брентата черупка^[6]...“*

Прозаичният глас я върна обратно:

— Да допуснем, че Тахир успее да ни измъкне. Предупреди ни, че това е почти всичко, което би могъл да направи. Трябва да помислим за по-нататък. Първо, нека обмислим ситуацията. За какво би трябвало да предупредим Тахир?

Каква следа оставяме за ченгетата и как бихме могли да я заличим? — Очичките се завъртяха към Лий. — Боб, много скоро те ще изтеглят секретния ти шифър от файла и ще проникнат в твоето

местенце. Сигурен съм, че не си проявил глупостта да поддържаш нерегистриран код.

— Н-не, сър, не, разбира се — отвърна Лий. — Щях да имам неприятности в случай на внезапна проверка или извънредна ситуация.

— Имало едно време в тази страна няколко мъже, които съчинили една приказка и я нарекли Декларация за правата на гражданите. В нея се разказвали разни чудатости за правото на хората да са защитени от подобни неща.

— Знам. Учил съм в курсовете на компанията.

— Аз също — измърмори Кайра.

— Да — обади се Гътри — едно от противоречията между „Метеор“ и правителството. Противопоставяхме се децата ни да учат принудително в системата на обществените училища. Това сега няма значение. Просто се дразня, това е всичко. Въпросът е, че Полси ще претърси подробно квартирата ти. Оставил ли си нещо, което да подсказва, че съм бил там? Бъди откровен и не се срамувай. Няма да си разваля мнението за теб, защото не си професионален шпионин.

Лий се намръщи; загледан в пространството пред себе си, и след няколко секунди тръсна глава.

— Не съм оставил. Може да намерят сейфа, макар да е скрит доста добре, но в такъв случай ще разберат, че е бил инсталиран дълго време преди мен. Не съм записал нищо, свързано с вас. Комуникационните линии, които използвахте, също бяха инсталирани дълго преди да се нанесе. По-добре от мен знаете колко са сигурни.

— Напълно сигурни по отношение на детекторите и сигнализацията. Когато не се използват, се самоизключват без следа. Добре. Ще трябва да обясниш отсъствието си така, че да не се налага подробно разследване. Това изисква потвърждение. Мисли. Какво би могъл да правиш? Да си се отдал на разврат в някое свърталище в Низшия свят? Разполагам с връзки, за да осигуря свидетели за сравнително кратко време, ако избереш това.

Лий се навъси.

— Не знам, сър. Искам да кажа, че не ме е грижа дали ще започнат да ми се подиграват. Но ако поразпитат, ще разберат, че не ми е присъщо. Би могло да създаде проблеми на... дори и на вашите приятели.

— Сещаш ли се нещо по-добро?

— Не, боя се, че не. Най-напред казахте, че просто ще се правя на неосведомен. Сега не ми се струва толкова елементарно. Нека да помисля още малко.

— Давай. — Лещите се насочиха към Кайра. — Ти си наред, пилот Дейвис. Някаква причина да заподозрат, че си замесена във всичко това?

— Не — отговори тя. — Аз съм само един космически пилот, който случайно се е оказал в Камехамеха, когато на доктор Пекър са му трябвали куриери.

— Нещо в биографията ти, което би могло да те разобличи?

— Виело... аз съм трето поколение служител на „Метеор“, но това е напълно обичайно, нали? — Кайра направи пауза. Трябваше да се напругне малко. — Родителите ми са северноамериканци, но живеят в Русия през последните... ммм... четиринайсет години. Не искаха да се местят, но компанията ги прехвърли всъщност на по-добри позиции — заради сигурността им, предполагам. Разбирате ли, баща ми е ревностен антиавантист. Говореше открито срещу всеки нов приет от Синода закон и разпореждане. — Устните ѝ потрепнаха в усмивка. — Мама е по-уравновесена.

— Разбирам. Твоето семейство не е единственото, което се наложи да преместим. С какво се занимават?

— Татко е аналитичен физик. — Усети надигаща се гордост. — Напоследък работи върху антиматерията, по проекти за усъвършенстване на масово производство на тежки ядра. Мама е биотик програмист. Имам по-малък брат в Академията.

— Я чакай! Онези Дейвис ли? — Гътри помълча известно време. — По дяволите, знам, че съм срещал имената им, но по-голяма част от паметта ми се съхранява другаде. Съжалявам.

Кайра си помисли, че е благородно от негова страна да се извини.

— Вината не е ваша, шефе. Не можете да струпате всичко в... личната си база данни.

Ако беше включен в основния хиперкомпютър, мина ѝ през ума, би могъл да изтегли всичко от файловете на „Метеор“, включително подробни спомени от преките си преживявания. Щеше да му е необходима по-слаба компютърна мощност, отколкото да проектира

собствено лице в мултивизор — серия човешки изражения, — вместо да говори от някаква кутия.

— Благодаря — отвърна той. И добави след нова пауза: — Сплотено семейство, а? Предполагам, че си прекарала голяма част от времето си на Земята в Русия заедно с тях.

— Да. Както и другояче — разглеждане на забележителности, обиколки на глобуса. Почти никога в Съюза, освен в Хаваите.

Планина, гора, бряг, прибой, риф, океан — останки от едно минало, което беше удивително живо; полинезийски танци и хавайски обредни ритуали, специално за туристите — останки от едно минало, което беше удивително човешко; Кейки Моана — грациозни, замислени останки от едно рухнало бъдеще.

— Иначе тази страна е мрачна. — Колко тягостна беше тази дума! — Не че съм прекарала дълго време на Земята, след като получих капитанския си чин. Имах няколко продължителни пътувания.

— Наистина? Къде?

— Изследователски експедиции до астероиди и комети в Куипъровия пояс. Отдалечени планети, пренасяни към научните станции. Веднъж на Тауридския комплекс по спешно повикване.

Тя се хвалеше и усещаше обещания от изумление поглед на Лий. Но намерението ѝ беше не да впечатли Гътри, а да му позволи да прецени възможностите ѝ.

— Охо! — възкликна изкуственият глас. — Ти със сигурност се напъха в паметта ми, пилот Дейвис, а когато надникна във файла ти, и той ще се настани трайно в тази консервна кутия. По дяволите, в онези времена щях да се срещна лично с теб, за да те поздравя. В плътските си дни щях да ти дам и една голяма влажна целувка. „Метеор“ ужасно са се разраснали.

Всъщност почти колкото цяла нация, подхвърли веднъж майката на Кайра. Действително е нация, отговори баща ѝ, при това с по-голямо основание от онези, които носят това име в наше време.

О, да, добави той заради детето, което го слушаше (както самата Кайра по-късно си даде сметка), легално „Метеор“ е просто една частна корпорация, учредена в Еквадор и осъществяваща разнообразни дейности на Земята и из Слънчевата система. Тяхната значимост не ѝ гарантира нищо, освен огромно благосъстояние и влияние — легално. Фактически осигурява на мнозина от своите хора

онова, от което се нуждаят — от домове до училища и медицинско обслужване, — за да ги подпомага срещу правителствата, които ги преследват. Ако решим да ѝ се закълнем в пълна вярност, в залог „Метеор“ ще ни гарантира същото. И тогава вече не сме само служители, а съдружници. Това не е обикновен договор, това вече е конституция. И като си помислиш за нашите обичаи, съхранените от поколения традиции, всичко, което ни обединява, далеч повече и отвъд каквито и да било материални ценности — казвам ти, това си е нация.

Не е точно така, татко, помисли си сега Кайра. Нацията, това сме ние, а наша суверенна територия е цялата вселена.

И все пак чрез своите компютри и комуникационни линии един-единствен призрак все още беше в състояние да я управлява, да я поддържа цялостна, да отблъсква враговете ѝ, да я насочва към звездите. Колко още би могъл да го прави? Властта му вече отслабваше... Не, не е така. Винаги беше предоставял възможно по-голяма независимост на членовете ѝ. Това беше реалният източник на мощта на „Метеор“.

Гътри насочи вниманието ѝ към нея.

— Добре — обади се той — какво те доведе на Земята този път? Отпуск?

— Не съвсем — отговори Кайра. — Намирах се на Л-5, където корабът ми беше подложен на рутинен преглед. Специален товар трябваше да бъде транспортиран до Северна Америка — органични клетки, които понасят ниски температури. Това означаваше разпореждане за човешки пилот. Редовният колега беше получил случайна радиационна доза и беше на ДНК терапия. Предложих да го заместя и се съгласиха. — И защо не при нейната квалификация, независимо от монотонното еднообразие на полета? — С отиването и връщането щеше да отнеме около три дни — продължи тя — защото разтоварването на този товар е пипкава работа. Това щеше да ми даде възможност да посетя родителите си, а може би и да посърфирам.

— С една дума, пристигнала си поради чиста случайност и ако ченгетата преровят данните, това и ще установят. Семейното ти досие може да ги усъмни, но не вярвам да го проверят. Ако не докладваш за излитането си, може да се запитат, но пък ще имат доста други грижи. А и след като обявяват ограничителните мерки спрямо компанията, ще изглежда абсолютно нормално да останеш там, където си.

— Достатъчно ли съм анонимна? — Усети вълнение. — Мога ли да се измъкна от това място?

— Хммм, може би не чак толкова лесно. Нека проверим отново. Как стигна дотук?

Насочвана от резки въпроси, Кайра описа маршрута си. Изтръпна от ужас, щом си спомни за заключената на Стойката триколка с изтекъл срок за паркиране и отпечатък от палеца ѝ.

— За колко време я нае? — попита Гътри.

— Регистрирах, че ще я върна днес или утре. Не бях сигурна.

— Умно момиче. Ако не успееш да я освободиш до утре, не вярвам някой веднага да забележи неплатения датчик, пък и това е в компетенциите на градската управа, а не на ченгетата — поне в началото.

— Можеш да постъпиш и по-добре — предложи Лий. — Щом излетиш, да се обадиш от обществена линия и да съобщиш на агенцията, че по спешност ти се е наложило да отидеш другаде и да пратят някого да вдигне триколката. Допълнителните разноски да таксуват на твоята сметка. Такива неща се случват, така че не биха се усъмнили в нищо.

— Е, Боб, от теб ще стане изпечен мошеник — обади се Гътри.

— Виепо, а след това — каза със задоволство Кайра — мога да ви оставя на сигурно място, сър, и да предам лично на доктор Пекър всичко, което искате да му съобщите. Или на друг?

Тя долови възвръщането на ужаса. Не, даде си сметка Кайра, през цялото време е бил там, под повърхността.

— За съжаление не можем да се заемем незабавно с това. Съмнявам се, че в тази страна е останало безопасно кътче за мен. Колкото повече се замислям за всичко това, толкова по-ясно ми става кой стои зад цялата тази ловна акция. Възможно най-опасният ми враг.

Лий издиша със свистене между зъбите. Беше ли се досетил? Изтръпнала, Кайра прошепна едва-едва:

— Кой?

— Самият аз.

— Какво?

— Моят двойник. Моят Doppelgänger^[7]. Киберкопието ми, което замина за Алфа Кентавър.

Спомените се втурнаха назад. На колко години беше Кайра, когато корабът „Джулиана Гътри“ се върна у дома? На седем, на осем? Да, на седем. Събитието не беше обявено триумфално. В края на краищата сведенията бяха получени доста по-рано. Докарваните мостри бяха неизменно малобройни и миниатюрни, молекулярните им структури вече бяха анализирани — обикновени трофеи. Въпреки това пристигането беше странно премълчано, а всички факти бяха бегло споменати в новините и моментално завоалирани за общественото мнение, което и сега изглеждаше не по-малко странно. Почти беше забравила.

Гътри продължаваше. Неговата прозаичност беше по-стряскаща от всякакъв излишен драматизъм. — Двамата с него си прехвърлихме базата данни. Разбира се, моят опит и знания бяха по-големи. Той остана бездеен в празното пространство в продължение на години, отправяше се на далечни пътувания и се завръщаше. В противен случай от скука трябваше да отглежда банани. Но идеята беше аз да пътешествам, без да пропускам нищо от случващото се с мен у дома. Докато той отсъстваше, нещата в Слънчевата система се промениха. Не исках да оставам отговорен завинаги, но реших, че при тези обстоятелства е по-добре „Метеор“ да има подкрепа. Затова взех мерки да направя завръщането му възможно по-незабележимо. По уговорка, след като актуализирахме информацията, го деактивирахме и го скрих, докато стане необходим.

И когато този втори Гътри отново бъде събуден, помисли си Кайра, за него времето няма да е изминало.

За миг се запита срещу кого от двамата седеше — оригинала или двойника. Но си даде сметка, че няма никакво значение.

— В Северна Америка — отгатна тя.

— Да. Глупав избор, при положение че авантистите са на власт. Дали не трябваше да го укрием на действително безопасно място? Когато „Метеор“ построи нова дирекция в тази страна, изградих тайни подземия и укрития. Бях свидетел на Обновлението и джихада, на обратите при по-незначителни бедствия, а по това време на хоризонта се задаваше авантизмът. Трябваше да сме в готовност. Струваше ми се, че там е укрит толкова безопасно, колкото и на всяко друго място на Земята, дори доста по-сигурно. Далеч от Земята този мой двойник трябваше да разполага с достатъчна защита. С всеки изминал ден

Синодът правеше правителството на Съюза все по-тиранично и конфликтите ни с него ставаха все по-остри, но не очаквах, че ще посмеят да нарушат договорните ни права по този начин. Долавях твърде много слабости зад поученията и хвалебствията. Познавах хаотиците от самото им начало като организирана съпротива. Нищо от случилото се оттогава не е променило мнението ми. Някой ден в не съвсем далечното бъдеще в Северна Америка щяха да настъпят колосални катаклизми. В този момент може би щеше да е твърде важно да имам друг „аз“ на самото място, който да поеме грижата. Това би могло да спаси много хора и имущество.

За момент Кайра се запита дали самотнението му не граничи с мегаломания. Не, реши тя. Гътри се беше доказвал твърде често и беше отявлен реалист, за да е скромен. Очевидната истина беше, че чрез включване в мрежата той можеше да управлява „Метеор“ или нейно подразделение по време на криза по-добре от всеки колектив от хора, както и от всеки изкуствен интелект. Могъществото му произтичаше не само от опита, знанията, вроденото умение да ръководи. Първопричина беше авторитетът. Почти свещеното право, което караше хората да умират и да се подчиняват, придавайки смисъл на живота им. Той беше основателят, господарят, присъствието. Той беше самият „Метеор“.

Но лидерите може да се провалят и каузите им да пропаднат.

Кайра дочу въздишка. Звукът беше странен при липса на дробове, както и всяка произнесена от него дума.

— Когато войската завзе сградата, ме арестуваха — продължи той. — Изведнъж се оказах лишен от възможността да се свържа с моя двойник, камо ли го да го инструктирам. Най-доброто, което можах да измисля, беше да се промъкна до Земята и в Съюза.

Самонадеяна постъпка, помисли си Кайра, но до този момент беше свършила работа. Вместо да бъдат парализирани, зависими от комуникации с един център, който Полси сега наблюдаваше, северноамериканските подразделения на компанията функционираха ловко на собствена отговорност в съответствие с традициите на „Метеор“. Техните директори се съпротивляваха и преодоляваха препятствията. Междувременно една пратка от изотопно чист титан, поръчана от правителствен завод в Съюза, пристигна по някакъв начин в Квебек, който успя да запази за себе си това съкровище въпреки

негодуванието на всемогъщия си съсед. Междувременно югозападната енергийна централа на компанията изрази съжаление, че по технически причини не е в състояние да снабдява с допълнителни мегавати националната мрежа. Патрулни сателити съобщиха за прелитането на мистериозни миниатюрни обекти над океана между Калифорния и Хаваите, а един представител на Гватемала в Световната федеративна асамблея призова Комисията за мира да направи проучване във връзка с възможни нападения над Северна Америка...

— Надявах се да наложим споразумение, което да възстанови статута ни и да отслаби Синода — продължи Гътри. — Отново бях изненадан. Пристъпили са към наказателни мерки и ние тримата се опитваме да се измъкнем.

Според Кайра това означаваше, че по необходимост предприемат извънредни мерки.

— Защо? Толкова ли са непреклонни, че да предприемат репресивни мерки, които може да ги погубят? Нищо от събраните от мен сведения не го подсказва. В достатъчно тежко положение са, за да имат желание да рискуват, но все още не са станали камикадзета. По всяка вероятност си мислят, че разполагат със значителни шансове да излязат победители от играта. Как? Всяка минута през последните няколко часа все повече се убеждавам, че държат в ръцете си другото ми „аз“.

Съсредоточавайки се върху последните събития, Кайра не беше разбрала какво означава това. Осъзнаването му ѝ се стовари като юмручен удар в корема.

— Но те не знаеха къде се намира! — възрази Лий, сякаш се опитваше да отрече факта, Полси е разбрала по някакъв начин — отговори Гътри. — Какво мога да предположа? Знаеха трима души, освен мен. Няма да изрека имената им дори пред вас, но бяха мои близки сътрудници. Двама все още са — не на Земята. Единият, северноамериканец, беше тук на посещение и загина при нещастен случай. Или поне така беше оповестено по обичайната процедура и с обичайните доказателства — включително трупа. Изпитах съжаление, но съм се сбoguвал с много приятели... Сега се сещам, че тези неща може да се фалшифицират, ако разполагаш с отлични изпълнители и отлично организирана операция. Включително синтетичен труп. Не е

наложително да се прави подробна проверка — достатъчно е да бъдат заблудени роднините. Беше кремиран в съответствие с желанието му... Подозирам, че е бил отвлечен и подложен на кошмарен разпит. Вероятно без да имат нищо конкретно предвид, а само за да се сдобият с някакви улики срещу нас. Саир е способен на всякакви безчинства. Той е умно копеле и със сигурност знае, че ако правителството много скоро не направи нещо решително, е обречено. Ако не греша, той е разбрал за моя двойник.

— Какво точно се случи с вашия приятел? — тихо попита Лий.

— Умъртвен е, след като са приключили с него — отговори уверено Гътри. — Надявам се. За негово добро.

Кайра потръпна.

— Ако Синодът е разбрал, че двойникът ми е скрит в нашия център, е търсил повод да завземе сградата — продължи Гътри. — След което правителството е започнало да шикалкави, да вдига шум, да твърди, че се опитва да постигне компромис и по този начин да печели време, докато... — машинният глас засече за момент — ... препрограмира своя трофей. Сега разполага с мен на своя страна и знае повечето от това, което аз знам.

— Не е възможно! — извика Кайра.

— Не всичко, но достатъчно — прозвуча безпощадно отговорът. — Всичко, което беше в персоналната му памет, което означава почти всичко, което би запомнил човек, включително местоположенията на старите ми скривалища. Новините от последните две десетилетия, подробна информация за компанията от дисковете, които са присвоили — нищо свръхсекретно, разбира се, но „Метеор“ няма много свръхсекретни документи. Най-важното е, че той знае как разсъждавам. Знае, че съм проникнал в страната, тъй като би постъпил по същия начин, защото той съм аз. И ще направи някои ужасяващо пронизателни заключения как ще постъпя по-нататък.

Кайра се опитваше да прогони кошмара, както и Лий.

— Сигурен ли сте? Звучи ужасно преувеличено.

— Ако можеш да предложиш хипотеза, която по-точно отговаря на фактите, с удоволствие ще я чуя.

— Но нима действително биха могли... да го променят... и без да го разрушат, да го направят полезен? Как?

— Биха могли — отговори Лий. — Теорията има допирни точки с моята сфера, така че мога да си представя методите. — Той докосна за миг ръката ѝ. — По-добре да не ги описвам.

[1] Добре дошла (исп.). — Б.пр. ↑

[2] Мюсюлмани, които агресивно налагат своето тълкуване на корана. — Б.ред. ↑

[3] Върховният шеф (исп.). — Б.пр. ↑

[4] Лъв (исп.). — Б.пр. ↑

[5] Заповед, указ, закон (нем.). — Б.пр. ↑

[6] Монолог на Хамлет от едноименната пиеса. Превод В. Петров. ↑

[7] Двойник (нем.). — Б.пр. ↑

3.

БАЗА ДАННИ

Контролът от Световната федеративна метеорологична служба беше ограничен върху времето, а не върху климата. За Северозападния интеграт бяха по-обичайни дъждове и облаци, отколкото ясни небеса. Земята като цяло беше тотално променена. Все пак продължилите цяла седмица дъждове бяха отстъпили за известно време пред ярката слънчева светлина, на която Енрике Саир в момента се наслаждаваше.

Местната сграда на Полицията за сигурност беше по-скоро обширна и дълбока, отколкото висока — истинска крепост. Въпреки това гледката от покрива ѝ наподобяваше гледката от флитера му, преди да се приземи. Когато излезе от него, яростният вятър се хвърли насреща и запищя в ушите му. Миришеше на солена вода със слаб привкус на химикали и озон от включените двигатели. Сред воя му се долавяха шумовете на уличното движение, тътенът на океана, писъците на прелитащите чайки и ревът на проблясващи летателни апарати. Пред него се извисяваше градът със своите улици, мостове, еднорелсови линии, димаксиони и други по-миниатюрни постройки чак до горделиво извисените кули. Биопространствата блещукаха в наситено зелено. Макар напоследък да бяха поддържани немарливо, природата властваше със своите тревни площи и фиданки. Малко по-надалеч грееше среброто на залива Елиът, в който сега имаше по-малко кораби и платноходки. Зад сградите на далечния квартал на фона на синьото небе се извисяваха покритите със сняг върхове на Каскадата.

На Саир му беше ясно защо Енсън Гътри беше разположил Северноамериканската си дирекция тъкмо тук. Беше роден и отрасъл в Порт Анжелис, на Пролива — недалеч от планините и горите на Олимпийския полуостров. Лишената от плът програма явно беше изпитала носталгия. Саир погледна бегло сградата на „Метеор“. Извисяваше се върху хълма Кралица Ана с очертания на излитащ

космически кораб — надменно по-високо от неговата. Но сега и на нейния стълб се развяваше флагът на вечността.

Охраната му отдаде чест, когато излезе от флитера. Той отговори на поздравите. Мъжете бяха най-вече от церемониала, допълнение към роботизираните монитори и оръжия, но спазването на церемонията беше от съществено значение. Самият Ксуан беше признал, че човечеството до голяма степен си остава подвластно на инстинктите и емоциите. Дресирането на мозъчния ствол и лимбичната система в услуга на главния мозък беше работа за поколения занапред.

Саир беше напреднал задоволително в умението да приема и да не се безпокои, че не е особено внушителен физически — нисък, мършав мъж с остри черти, сплескана брадичка и руса коса на редки кичури около кръглата му глава. Беше отказал да си направи корекции, освен за късогледството и предразположеността към стомашни язви. Униформата му беше семпла и почти не се различаваше от тази на обикновените офицери. Всъщност делата му бяха причината за спечеленото уважение.

Влезе в асансьора и се спусна в офиса, който си беше присвоил. Служителите скочиха на крака и отдадоха чест. Той прекоси с енергична крачка помещението и се уедини в стаята в дъното. Седна на бюрото и телефонира в лабораторията. Свързаха го светкавично с Кларис Йошикава.

— Сър!

— Готова ли е новата програма? — попита Саир.

— Да, сър — отговори шефът на техниците, която беше извикал от Централното командване във Футуро. — Правихме тестове цяла нощ.

Върху лицето ѝ се четеше нещо повече от изтощение.

Стимулантите и тонизаторите вършеха работа само до един момент, а Саир беше подложил екипа на безмилостно натоварване от момента на пристигането им.

— Справихте ли се най-после?

В съдържания ѝ отговор долови граничецо с гняв раздразнение:

— Сър, отлично знаете, че разполагаме с един-единствен детайл от хардуера на Гътри. Всичко, което можем, е да направим копия на софтуера, да ги преработим и проверим по ограничени способности, след

което да ги вложим в този единствен компютър и те да дойдат в съзнание.

— Докато се занимавате с това — отговори Саир — кажете ми кой месец сме.

Върху непоколебимото ѝ изражение премина мимолетна уплаха.

— Аз... много съжалявам, сър. Не се сетих. Уморена съм до смърт.

Саир се усмихна.

— Знаем. Работите от доста време като машини. Не се притеснявайте, досиетата ще регистрират вашата лоялност. Вероятно аз самият съм пренапрегнат. Това е изключително важно, изключително спешно.

Той долови прозвучалото облекчение:

— Gracias, сър. Надявам се, че този път успяхме и няма да ломоти нечленоразделно и неразбрано.

— Ще проверим.

Йошикава облиза с език изсъхналите си устни.

— Сам разбирате, сър, че дори да изглежда наред, не можем да бъдем напълно сигурни. Извинете, че ще повтора нещо елементарно, но психомедицината все още не е точна наука. Жив човек, на когото се прилага идеационно възстановяване, все още може да ни изненада понякога. В случая се опитваме да направим с копие. Не разполагаме с почти никакъв подобен опит.

Саир на свой ред облиза устните си.

— Наистина сте изтощена. Няма какво да говорим. Както и да се развият нещата днес, на вас и екипа ще ви бъдат предоставени... ммм... двайсет и четири часа дълбок сън и двайсет и четири часа възстановително лечение. Но преди това продължете още два-три часа. В състояние ли сте?

— Разбира се, сър — отговори неочаквано бодро Йошикава. — Ние също нямаме търпение да разберем резултата. Стараем се в името на Преобразяването.

Саир очерта с пръст знака на вечността.

— Заради това. — Той се приведе напред. — Що се отнася до несигурността, напълно съм наясно с нея не само защото ме предупредихте от самото начало. Ако новият Гътри се окаже задоволителен, правителството ще продължи нататък с него. Моето

задължение ще бъде да го наблюдавам внимателно, както се налага при важни персони, чиято лоялност не е безспорна. Ако ни се стори, че се отклонява, с наказания ще го върнем в правия път, както и с награди за добро поведение. С малко късмет и при тази скорост на компютъра много скоро ще заличим остатъците от непокорство в него.

От думите му беше ясно, че не разкрива никаква тайна, независимо че Йошикава и хората ѝ не бяха подробно осведомени за плановете на властниците. Да внедриш в самосъзнаваща се програма виртуален ад или виртуален рай би било технически по-просто, отколкото да го направиш за създаване от плът и кръв. Номерът беше да откриеш какво причинява ужас и екстаз конкретно в този случай. Кариерата на Саир го беше квалифицирала да открива подобни неща.

— Впоследствие — добави той — ще се наложи да го оставим да продължи сам, но дотогава трябва да сме напълно сигурни в него.

— Мцу bien, сър — отвърна Йошикава. — Да пристъпим ли веднага към размяната?

— Не предприемайте нищо — разпореди Саир. — Искам предварителна лична сесия с него, какъвто е в момента. Ще ви се обадя, когато съм готов.

Той излезе от офиса и се отправи към нивото на лабораторията. Докато крачеше по коридорите, наоколо се носеха жужене и щракане от всевъзможни дейности. По-голяма част от работата вършеха машини. Пристигаха доклади за подозрителни дейности, изразяване на неприемливи идеи, еди-кой си гражданин изпаднал от регистрите, от време на време данни за престъпление, което според гражданската полиция имаше политически мотиви, запитвания от други командни пунктове из целия Съюз, информация от чужбина, свързана с проблемите по сигурността. Компютрите сравняваха, сканираха, възстановяваха, съотнасяха, определяха коя информация на кого да бъде предоставена. Независимо от това пред пултовете седяха множество служители или пренасяха материали от една стая в друга. Окончателната преценка все още беше задължение на хората.

Много скоро нямаше да е така. Саир често съжаляваше, че напоследък северноамериканците нямат никакъв напредък в областта на изкуствения интелект. Но когато правителството твърдеше, че съзнанието е алгоритмично — тъй като тъкмо това беше казал Ксуан

— а учените, които бяха на друго мнение, си навличаха неприятности...

Саир беше привеждал доводи в тяхна подкрепа. Позицията, която заемаше, му го позволяваше. Квантовомеханичният неалгоритмичен подход не е непременно пагубен, настояваше той, когато обстоятелствата го позволяват. Просто трябваше да се прилага внимателно. Ако това се съблюдава, великите прозрения на Ксуан ще станат неоспорими.

Саир присви рамене. Всичко, което се вършеше в Европа и на Луната, потвърждаваше становищата му. Доктрините трябваше да се приспособят към реалността. И да се отчете какви възможности много скоро щяха да са на разположение за обновяването на ксуанизма чрез придвижването му със светлинни години към Преобразяването. Не атрофиране и изчезване на човечеството, а неговият апотеоз в съюз с мислещата машина — защото мисълта се беше оказала от по-неуловимо естество, отколкото предвиждаха кибернетиците, но все пак си оставаше поредица от физически процеси.

Доказа го Енсън Гътри. Саир ускори крачка.

По средата на един коридор при появяването му двама пазачи застанаха мирно със зашеметяващите си оръжия при гърди. Пистолетите бяха напъхани в кобурите им. Зад тях имаше празни стаи и тишина. Неговият екип се беше настанил в психолабораторията. Това затрудняваше северозападния екип, но те можеха да отнесат всеки възникнал проблем за разглеждане другаде. В съответствие с неумолимите съображения за секретност Саир беше разпоредил Гътри да бъде преместен само от сградата на „Метеор“ дотук. Една затворена врата показваше къде го очакват Йошикава и подчинените ѝ. Саир продължи нататък. Близо до дъното на коридора подаде сигнал да се отвори друга врата и влезе в малка, почти гола стая без прозорци.

Кутията върху масата насочи очните си стълбчета към него.

— Алфа — приветства го Саир с официалния авантиски поздрав.

Както би могло да се очаква, Гътри не отговори „Омега“, а само измърмори нещо.

Саир продължи със спокоен тон:

— Враждебността е проява на глупост, както знаеш. Предполагам, че поне отегчението ще те направи по-общителен.

— Моите мисли и спомени ми правят компания — отговори копието и добави: — Когато не съм ниско активен.

— Това състояние представлява интерес за мен — отбеляза Саир. — Еквивалент на съня, но никой от твоя вид досега не е обяснил подробно какво точно... представлява.

— Не бих могъл да обясня пито една подробност по въпроса какво е да си копие — отговори Гътри. — Не бих се опитал да го направя за теб.

— Наслаждаваш ли се на състоянието си, или не ти допада?

Гътри остана безмълвен. Загубил за миг самообладание, Саир усети да го побиват тръпки при въпроса какво точно беше това пред него. Бяха го направили хора и техните машини. Дали проумяваха готовия резултат? И щяха ли да го проумеят някога?

Като цяло изглеждаше съвсем научно. От гледна точка на теоретичните знания и технологичните възможности дадена личност можеше да се копира, да се въведе в софтуера на невронна мрежа, която от своя страна да състави уникалния мозък, носител на индивидуалността. Наистина процесът беше бавен, сложен, скъп, несъвършен. Това не беше абсолютно сканиране, а само проникване на легионите специални молекули, докарани от кръвния ток и церебрално-гръбначната течност, за да осъществят преглед „клетка по клетка“, докато субектът лежи в полубезсъзнание под електрофазирание. Следваха резонансите с външните полета за припокриване на данните. След това зареждането от хирперкомпютри за тяхното интерпретиране и подреждане. Междувременно манипулация за освобождаване на субекта и възвръщането му в нормално състояние. Конструирание, тестване, корекция, повторна проверка. И накрая програмиране, копиране, съпоставяне, скициране, вдъхване на съзнанието му. Копието имаше своите спомени, наклонности, убеждения, предразсъдъци, надежди, възгледи, начин на мислене, цялостно самосъзнание. Но не беше личност от плът и кръв. Би трябвало да е разгадаемо като всяко друго човешко творение. А също така и управляемо.

Но всичко, което се говореше за киберкопията, доказваше обратното.

А и кое изобщо беше управляемо?

Саир овладя потръпването. Каза си, че е преуморен, пренапрегнат. Възвърна самообладанието си и заговори спокойно:

— Виж какво, правя последен опит да се държа приятелски. Разполагаш ли с достатъчно разум, за да го осъзнаеш? Дълго време си бил в безпаметство, а актуализациите, които получи след това, са само аудио-визуални. Чудя се дали си даваш сметка колко голяма отстъпка е тази моя визита.

— Знам, че си шеф на Полицията за сигурност и следователно *ex officio*^[1] си член на Консултативния синод, който тихомълком разпорежда на законодателната власт какви закони да приема, на съдебната власт — какви присъди да издава и на изпълнителната власт — какво да прави. — Гътри не изглеждаше особено впечатлен. — Знам също така, че не сте нищо особено в исторически аспект. Такива като вас изскачат като пришки отново и отново.

Саир не успя да овладее гневния гърч и поруменя.

— Демонстрираш невежество — отсече той. — Уникални, решителни, необратими събития действително се случват. Пожар. Земеделие. Научният метод, Ксуан Зинг и неговата система.

— И за този вече съм чувал.

— Не си! Кой друг направи точен анализ на динамиката на общественото развитие? Науката — не вещери или знахари, — науката унищожи едрата шарка, СПИН, сърдечните заболявания, рака. Възможно ли е нещо друго, освен науката, да унищожи несправедливостта, разточителността, алиенацията, насилието и всички ужаси, които хората сами си причиняват? Ако си беше направил труда да изучиш математиката на Ксуан...

Саир внезапно млъкна. Беше нелепо да проповядва по този начин на една програма, в кутия. Да, явно имаше нужда от почивка и възстановяване.

Но идеята го завладя, както често се случваше, въодушеви го, ободри го и извиси духа му. Не твърдеше, че той самият е осъзнал или овладял всички аспекти на колосалното постижение. Минимален брой интелекти постигаха подобни висоти. Дори Ксуан благодарение на десетилетни усилия беше черпил изобилна информация от компютърните ресурси на Академичния интернет и признаваше заслугите на предишни мислители. Такива като Саир трябваше да разчитат на знанията, които получаваха в училищата, и после да ги

задълбочават до известна степен с лекции и недотам популярни съчинения. Все пак можеше да оцени уместността на всичко това — еднозначната същност на процесите, валидни за китайската династия Хан и за Римската империя, за исляма и за каодаизма^[2], за хронометрията и за висшата математика. Подобни аргументи можеха да го убедят, че от гледна точка на съвременните информационни постижения пазарната икономика е отживелица с нейната неефикасност и несправедливост. Той беше в състояние да се въодушеви от перспективата за изграждане и утвърждаване на добре планирани условия, които да гарантират на обществото възможността да се развива към един разумен порядък, така както изстреляният в точна орбита космически апарат трябва да преодолее многобройни променливи сили по своята траектория към желаната цел.

Мимолетно и не за първи път той осъзна, че всъщност не някое от тези безспорно доказани твърдения го правеше убеден авантист. Беше логическо *non sequitur*^[3] — проникателност може би, следователно нерационално. Но методът на Ксуан допускаше нерационалността, ирационалността и хаоса на нелинейните системи. Те бяха могъщи елементи в курса на събитията и неговият разум изцяло се съобразяваше с тях. Онова, което беше грабнало въображението на Саир, беше послесловът на Ксуан — мислителят най-после просто разсъждаваше, пророкът вече не предричаше, а си представяше. Той приемаше, че нито един жив човек в несъвършено и ограничено настояще не може да предвиди какво ще се случи в едно бъдеще, приближило се до съвършенството и отстранило ограниченията. И все пак човек се осмеляваше да погледне напред, както вече се бяха осмелявали онези от деветнайсети и двайсети век. Те бяха видели смътно, а Ксуан по-ясно, Преобразяването — след хиляда години, след милион? — и то на свой ред може би беше само начало: целият космос, произлязъл от сляпата материя, за да достигне до чистия разум...

Гласът на Гътри внезапно прекъсна разсъжденията му.

— Учил съм математика. — Това не беше изричано досега въпреки интензивността на разпитите. — Все пак с всеки изминал ден доктрината печелеше все повече привърженици. Вашата авантистка асоциация се превръщаше в политическа сила, с която трябва да се съобразяваш и най-вече благодарение на полувярващите масите

решиха, че учението заслужава да бъде подкрепено, след като всички заявяваха, че е обективно и научно, нали? По-добре беше сам да се уверя.

Така че извиках един специалист по логика да ми помогне и двамата се заловихме с психо-тензорните матрици, лао-хю фактора, количествените проучвания, за да получа достатъчно ясна представа за този фантазър. Накрая реших, че времето ми е далеч по-ценно, ако не се занимавам с всичко това.

— Което доказва, че не си разбрал нищо — отсече Саир. — Никога ли не си се запитвал защо тези идеи са твърде привлекателни за толкова много хора?

— Разбира се, че се запитах, и стигнах до обичайните причини. О, да, светът беше в тежко състояние, неизбежна последица от Обновлението, джихада и всички останали бесове, които беше преживял. Тази страна никога не е била по-зле, но помнеше по-добри дни от другите, което беше причина хората да имат усещането, че най-много са пострадали. Ксуан беше направил някои повече или по-малко точни предсказания и беше дал някои предписания, които не бяха напълно абсурдни. Северноамериканците винаги са ставали жертви на проповедници. Достатъчно от тях се хванаха на въдицата на ксуанизма — бих казал, на постоянно повтаряните му лозунги — за да бъде избрана вашата банда, независимо от методите ви. Последните полусвободни избори, проведени в тази страна.

— Глупости! Обществото видя какво се случва.

— Да, някои положителни неща. Предимно показни — жилища, предоставяне на земя, универсално генетично планиране и т.н., и т.н. Нищо, за което не бих се сетил самият аз въз основа на здравия разум и познанията ми за хората.

— Не е вярно. По същия начин би могъл да твърдиш, че Айнщайн не е измислил нищо, за което не би се сетил сам.

— Случаят е съвършено различен. Всеобщата относителност беше нещо ново. Тя изясняваше твърде много реални явления. По същество — с точен език и уравнения. Ксуанизмът си остава същата колективистична шарлатания, проповядвана през последните две-три хилядолетия отново и отново. Дори по-дълго, обзалагам се.

— Не. За първи път разполагаме с теория, която изяснява фактите на историята.

— Някои факти. Астрологията и плоската Земя също изясняват някои факти. Останалата част от ксуанизма е полезна точно колкото тях. И гибелна колкото тях. Какво точно постигна Съюзът под управлението на авантистите? Къде точно ви отведоха всичките ви преструктурирания, преразпределения и преориентация, ако не още по-дълбоко в тресавището? Някога някой каза, че когато фанатикът престане да вижда преследваната цел, удвоява усилията си. А вашата цел никога не е била научнообоснована. Тя е религиозна. Ексцентрично религиозна. Защо вашият властови елит не се нарича борд или съвет, а синод? Любопитно съвпадение, а? Колкото до вашите блянове за световен разум, който един ден ще обхване цялата вселена...

— Bastantel^[4] — извика Саир. — Не съм дошъл тук да слушам невежествените ти проповеди.

— Не, ти си интелектуалец — отвърна с насмешка Гътри. — Ти вярваш в свободния обмен на идеи.

— Само с такива, които притежават способността да разсъждават трезво.

— Да, предполагам, че съм антиинтелектуалец. И винаги съм бил такъв. Чуй ме. Роден съм през 1970 г., когато младите интелектуалци вилнееха из университетите. Възхищавах се от Мао и Кастро, както предишните поколения се възхищаваха от Сталин. След това станаха дипломирани университетски преподаватели и аз бях доволен, че не ходя на училище. Техните наследници подготвиха и наложиха с акламации Обновлението, защото щеше да спаси околната среда и да пречисти обществото. Но вие сте нещо различно. Със сигурност.

Саир няколко пъти пое дълбоко въздух. Постепенно ръцете му престанаха да треперят.

— Изцяло в миналото ли си затворен? Дойдох да ти предоставя една последна възможност. Не ме лишавай от нея.

— Защо, какво би искал да направиш?

— Да те запазя. Нуждаем се от твоя хардуер, както е създаден по поръчка, но с течение на времето можем да разполагаме с друг агрегат за теб. Предполагам, че тогава ще можем да разговаряме. Не непременно да спорим, а да беседваме. Преживял си толкова много, че самият ти си значителна част от историята. Аз и колегите ми — учени,

теоретици — сме крайно заинтригувани. — Саир направи пауза. — Може би ти също. На това се надявах.

— Когато предишният ми Аз беше млад — отговори Гътри — обичаше да спори с предани последователи върху значими каузи. Постепенно установи, че в същността си всички фанатици са еднакви. Саир, ти си досадник. Освен това си бърборко и в сериозна степен садист, но преди всичко досадник. Пощади ме.

Мъжът превъзмогна раздражението си и не повиши тон.

— Замислял ли си се поне за миг какво ще се случи с теб, ако продължиш да се държиш по този начин? Като начало прекъсване на връзката.

— Какво, пак ли? — във въпроса прозвуча сарказъм.

— Виепо, така или иначе трябва да го направим. Нуждаем се от твоя хардуер за най-новата замяна, която разработихме. Ако се справя прилично, а моите техници очакват точно това, тя ще продължи в твоята мрежа. Но както вече казах, впоследствие бихме могли да направим нова за теб и ти отново ще се събудиш. Ако ми предоставиш основания да очаквам поне минимално съдействие от твоя страна. В противен случай, боя се, ще представляваш прекалено голяма потенциална заплаха. За съжаление ще ми се наложи да разпоредя да изтрият дисковете ти.

Гътри остана безмълвен.

— Забрава — добави Саир. — Несъществуване. Сякаш никога не те е имало.

— Не по-различно от това, което ще сполети всекиго.

Тонът му беше невъзмутим. Ако беше свързан с компютър с изображение, то по всяка вероятност би потрепнало.

— Освен ако има нещо след смъртта — продължи гласът. — Силно се съмнявам в това, но ако има, предполагам, че ще получа дял от него.

Действително би било твърде неприятно, ако се наложеше да бъде унищожена тази впечатляваща реликва. Вероятно би могъл да бъде сплашен, за да прояви благоразумие.

— А може и да те използваме като експериментален материал — предупреди Саир.

— Както постъпихте с цяла серия копия, които направихте от мен. — Изпитваше ли този Гътри съжаление и ужас заради тях? Ако

беше така, отлично го прикриваше. — Не виждам никакъв смисъл да измъчите още един. Освен за отмъщение. Или просто за забавление. Апостолите на Ксуан не са ли над подобни емоции?

Проклетият своенравен твърдоглавец беше прав. Би било изключително трудно вече свършената работа да се запази в тайна, тъй като бяха замесени голям брой специалисти. Докато необходимостта от секретност не отпадне някой ден, всичко излишно увеличаваше опасността. Ако се разчуеше, не само щеше да бъде изложена на риск някоя операция за възможността от повратна точка, но и хаотиците щяха да се възползват за пропагандните си цели. („Виждате ли, правителството не е удовлетворено от това, което е постигнало с обикновени човешки арестанти в изправителните центрове...“).

Саир въздъхна.

— Тогава прекратяване. Ще те запазим, докато сме сигурни в новия модел, но не вярвам някога да се събудиш от това изключване. Съжалявам.

Това вече не беше съвсем вярно.

— Ето последните ми думи — обади се Гътри. — От теб зависи.

Саир премигна. Какво означаваше това? Не, нямаше да достави удоволствие на своя затворник да му задава въпроси.

Очните стълбчета се прибраха. Гътри се беше оттеглил.

Саир устоя на изкушението да му изкрещи да застане мирно и отиде до телефона.

— Ти ще направиш конверсията, Йошикава — разпореди той.

Екипът пристигна след две минути с апаратурата си. Саир застана встрани, за да наблюдава. Задачата беше елементарна — поне тази част от нея.

Йошикава развинти един горен диск и докосна комутатора под него. Без да издаде нито звук, Гътри престана да функционира. Тя отвори със сръчните си ръце кутията, освободи дисковете и ги постави настрана.

Саир наблюдаваше съсредоточено. Блещукащата и потрепваща мрежа от потоци — електрони, протони, полета — беше замряла. Застинали сред конфигурациите от атоми бяха моделите със записите на спомени, навици, наклонности, инстинкти, рефлексии... Всичко, което беше функционирало в предния мозък на живия Енсън Гътри, заедно с някои неопределени фракции на неговото древно

предчовешко наследство, както и всичко, през което беше преминал призракът Гътри след прехвърлянето до сътворението на това копие, а така също и всичко, което впоследствие беше преминало през собствените сензори и мозъчни дейности на копието.

Цялата програмирана база данни се намираше в тези няколко дебели диска, сега подредени върху една поставка на масата. Хардуерът представляваше аналог на отдавна дезинтегрирания мозък, вродените потенциали, придобитите способности, преживените през размирния му живот поражения. Никакъв друг софтуер не беше съвместим с този. Всяко от малкото на брой копия, съществували някога, беше точно толкова уникално, колкото смъртния прототип.

Но организмите можеха да бъдат видоизменяни. И при програмите бе възможно благодарение на разнообразни методи, директно презаписване и допълнително наложени секвенции.

Йошикава активира новите дискове. Известно време тя и екипът ѝ си служеха с уреди, които свързаха с кутията. Саир потрепваше в очакване. Накрая огледаха всичко, отстраниха измервателните уреди и кабелите и затвориха кутията. Йошикава отново включи веригите.

Очните стълбчета се подадоха. Саир събра цялото си самообладание. Пристъпи напред, за да застане срещу втрещения поглед. Извисен над него, той промълви:

— Гътри.

— Д-Да.

Отговорът се позабави. Лещите се завъртяха наоколо, преди да се насочат към него.

Саир се усмихна и заговори с изключителна любезност, както се говори на питомци в изправителен дом на определен етап от тяхното превъзпитание.

— Bienvenido, Енсън Гътри. Знаеш ли какво си?

— Да... знам. — Отговорът прозвуча озадачено. — Не съм... не съм свикнал... още...

— Всичко е наред. Трябваше да се очаква. Не бързай. Привикни със себе си. Ще ти бъде оказвана всякаква помощ, от каквата имаш нужда. Задавай всякакви въпроси, каквито пожелаеш. Паметта ще ти докаже, че сме напълно откровени с теб.

В последвалата тишина вентилаторът сякаш засъска неестествено високо.

— Като че ли е така — отвърна най-накрая предметът. — Чувствам се доста объркан, но мисля, че всичко ще се оправи.

— Сигурен съм. Да направим малка проверка. Какво си?

— Аз съм копие... на копие... на копие... на жив човек... Но вие сте ми вмъкнали нова информация! — Гласът отекна с неочаквана мощ. — Не бях прав. Не схващах ситуацията, нито към какво се стреми Ксуан, не напълно. Ще трябва да помисля повече за това, но...

Гласът заглъхна. И добави след цяла минута:

— Добре, Саир, съзнанието ми е променено. Ние сме съюзници. Благодаря. Струва ми се.

[1] По служба, по задължение (лат.). — Б.пр. ↑

[2] Као Даи — вьетнамска религия, обединила всички далекоизточни религии с юдаизма и християнството. — Б.ред. ↑

[3] Нелогично заключение (лат.). — Б.пр. ↑

[4] Баста, стига, млъкни (исп.). — Б.пр. ↑

4.

Чу се почукване. Лий и Кайра напъхаха Гътри в шкафа, преди да отворят на прислужника. Той побутна масичка на колелца, върху която имаше храна, поздрави ги и излезе. Двамата извадиха своя повелител и седнаха да се нахранят.

Кайра усети, че умира от глад. Пикантно агнешко, пилаф, патладжан, салатата от краставици с кисело мляко, сладки ордьоври, подквасено мляко, плодов шербет, кафе — всички ястия бяха приготвени по странен начин, но бяха изключително вкусни. Лий ѝ обясни, че са традиционни национални ястия. Техните домакини сигурно отделяха доста грижи и средства, за да попълват запасите си с всички тези съставки. Вероятно някои купуваха от истинско стопанство.

Храната възвърна надеждите им и за известно време отстрани изтощението. След като повиканият с електрически звънец прислужник изкара остатъците, разговорът им се разпротря по проблеми извън темите за бягства и завръщания.

Лий не изглеждаше въодушевен като Кайра. Когато тя го отбеляза, той обясни навъсено:

— Подобни авантюри не са ми по вкуса. Свикнал съм на твърде спокоен живот.

— О, не съм сигурна — възкликна тя. — Сблъскавал си се с всевъзможни странни хора, нали? И си се сприятелил с тях, което е далеч над моите възможности.

— Е, работата ми го налага.

Да, мина ѝ през ума, един интуитивист би следвало да е причудлива комбинация от интелект и чувствителност. Той/тя би трябвало да познава добре не само съвременната наука и технологии, но и обществото; не само историята, начертаните в диаграми структури, анализирани динамики, но и отделните човешки същества. Не само Висшия свят, но и доста относително изостанали култури и субкултури, за да може да разбере — не, да почувства — нещо от взаимодействието им с него. Въз основа на това от него/нея се

очакваше да развива модели и да пише програми, да генерира идеи и да прави предложения, които да са поне отчасти правдоподобни. Така той/тя ще може да предугади резултатите от някоя промяна, най-вече на човешко ниво, и да посочи начини за предотвратяване или смекчаване на нежеланите.

Гътри беше създал тази професия, спомни си Кайра. Той постави началото на първите проучвания и експерименти, а след това направи първите назначения, „Метеор“ спечели толкова много от това, че другите компании побързаха да последват опита им, а накрая и правителствата. Тя си припомни един училищен урок. Тъй като беше част от образователната програма, трябваше да го знае, независимо дали я засягаше пряко. Гътри сам беше записал лекцията, но не се появи в мултито. Една безлика кутия не би се харесала на младоците, а превъплъщенията на смъртния си образ той пазеше за по-специални случаи. Приятният глас се съпровождаше от умело подобрени сцени.

„Класически пример от миналото е автомобилът. Виждали сте го в исторически филми — управлявано от човек наземно превозно средство, което се зарежда с въгледороди. То заместило коня в рамките на едно поколение. Всеки глупак по онова време е бил свидетел на това. Някое интелигентно приятелче е могло да предвиди, че това ще се превърне в огромна индустрия. Допълнителните индустрии, като петролната и магистралната, можеха да се присъединят, за да се получи комбинация, която да господства над икономиките на цели нации. Но не вярвам някой да е планирал жизненоважното стратегическо значение на петролните запаси, докато притежаването им внезапно се е оказало едно от най-важните съображения за водените войни. Разрастването на предградията, замърсяването на вътрешните градски зони, задушаваният трафик, невъзможният за дишане въздух и всичко останало повече или по-малко били изненадващи за хората последци. Само ще спомена за настъпилата в сексуалното поведение революция, за да погъделичкам любопитството ви и да ви накарам да продължите проучванията си сами.

*Не твърдя, че автомобилът е единствената причина за всичко това, но той със сигурност е изиграл голяма роля. Нито пък искам да кажа, че е трябвало да бъде забранен или ограничен само за елита, а в това време *hoi polloi*^[1] да се тъпче в обществения транспорт. Но при*

евентуална предвидливост отделни предприемачи биха могли да допринесат много и неслучайно да спечелят много пари.

Да речем, двигателят с вътрешно горене се оказва отворителна грешка. С един удобен самозапалващ се котел, който не било трудно да се конструира, парата би го изместила, а тя е несравнимо по-чисто гориво. Би могло още от самото начало да се забрани движението на автомобили в градските центрове. Населението не би имало нищо против, ако разполагаше с малки бързоподвижни автомобили като нашите триколки. Така градовете щяха да останат приятни места за живеене и да не се разрастват до такава степен.

Повтарям, че не съществуват окончателни отговори. Решенията на проблемите неизбежно пораждаат нови проблеми. Умствените способности сами по себе си не са достатъчни. Това, че ги има, е голямата и вечна заблуда на интелектуалците. Но по дяволите, предназначението на нашите мозъци е да ги използваме!

Сега си помислете за вашия свят днес. Огледайте се наоколо и се замислете. Технологични нововъведения, променящи се взаимоотношения между институциите, елементарен на пръв поглед въпрос къде да бъде разположено едно ново съоръжение, разпокъсана и разпръсната човешка раса като в калейдоскоп.“ (Мултите демонстрира тази забравена играчка в действие. Внушението беше по-силно от стандартните изображения на фрактали и хаотични системи.) „Не сте ли съгласни, че имаме нужда от хора, които обмислят всички тези неща не само с думи, цифри и уравнения, но и с душата си?“ (Метафората му за цялостния организъм беше не по-малко поразителна.) „Те не могат да ни връчат заплануван оптимален курс, а онова, което предлагат, много често е погрешно и задължително недовършено. Но нещата при тях са колосално по-различни. Повярвайте ми, така е.“

Кайра погледна към Лий. Изглеждаше твърде млад, за да е толкова значим. Разбира се, той беше просто един от многото и точно като тях се съсредоточаваше върху знанията в дадена област, поради което живееше там, където работеше. По-голяма част от явните си дейности извършваше в дома си на компютъра или в главата си. Но това изискваше не само количествени данни. Налагаше му се да излиза, да се среща с всевъзможни хора, да ги „обработва“, да

усъвършенства долавянето на техните мисли и чувства — както неизречените, така и онези, които можеха да изразят с думи.

Налагаше му се да е симпатичен и наблюдателен, мина ѝ през ума. Какъвто очевидно беше.

Възпоминанията и размишленията бяха отминали, когато той каза:

— Ти си преживяла истинските приключения.

— Не и когато можех да го избегна — разсмя се тя.

— Древният изследовател на Земята Амундсен твърдял, че приключение е онова, което се случва на невежия — обади се Гътри.

— Знаете какво искам да кажа — противопостави се Лий по типичния за него категоричен начин. — Тахир го каза. Ти, пилот Дейвис, си се разхождала върху Марс...

(От средната височина на планините Олимп се разкриваше скалиста безбрежност до неуловимостта на пустинните нюанси, проснати под розови небеса. Замрежени са от пясъчна буря, която блещука под пронизващата дневна светлина, а един кратер се извисява като замък на ръба на мирозданието.)

— ... астероиди, комети...

(Поривът я понесе. Светът тънеше в почти пълен мрак, едва-едва блещукаше извисен сред сенките гребен, откъснат отломък от небето, което я обкръжаваше отвсякъде. Звезди изпълваха нощта в зашеметяващата си безбройност с непотрепващ, чист блясък, стоманеносинята Вега, кехлибарената Арктур, тлеещата като въглен Бетелгейзе. Млечния път се носеше сред мраз и безмълвие. Внезапно изплува смаленото слънце и тя спусна шлема, за да предпази очите си от сиянието му. Едва зърна най-отдалечените перушинки на зодиакалните му крила и една искрица, която беше планета.)

— ... и отвъд тях.

(Ледовете на Енцелад проблясваха, сякаш по повърхността им бяха разсипани звезди, от един стръмен склон в лявата периферия на полезрението ѝ до близкия хоризонт вдясно. Съвсем малко блещукаха и над главата ѝ. Сатурн ги засенчваше, потискащо огромен, ярко светлокафяв, украсен от облачни пояси и завихрени циклопски урагани. Почти настръхнали, пръстените не бяха ювелирно изваяни, както ги беше виждала другаде, а неизбеляваща ивица от метеорити през цялото ѝ полезрение. Две луни сестри проблясваха като

размахани ятагани. Единствено пулсът ѝ нарушаваше тишината. Сълзите я щипеха. Когато премигна, те се закачиха за миглите ѝ и Сатурн ги превърна в небесни дъги.)

— Два пъти бях турист на Луната и веднъж на Л-5 — продължи Лий. — Иначе вселената извън Земята съществува за мен само в книгите, мултивизора и вивифера.

— Аз имах късмет в това отношение — каза Гътри. — В „зелените“ ми години на Земята все още имаше кътчета, където нощите бяха великолепно черни. Понякога в планините поглеждах нагоре от спалния си чувал и направо усещах, че този глобус е миниатюрен танцьор сред милиарди и милиарди огньове.

Кайра се запита дали това усещане беше насочило мечтите му към пространството. Представи си го как се напруга от земната повърхност да различи няколко бледи миниатюрни като карфици точки. Прекалено много светлини — където и да отидеш! Дори напред океана изпълваха мрака и блестяха от орбитите си. Прекалено много хора.

— Не че изпитвам самосъжаление — добави припряно Лий.

— Съзнавам големия си късмет да се занимавам с добре платена интересна работа.

Истински късмет, съгласи се Кайра. Съществуването на повечето хора беше автоматизирано до пълно безсмислие. Обикновено още преди да бъдат родени.

— О, не бих заменила за нищо живота си — призна тя.

Тя и колегите ѝ имаха невероятен късмет. Можеха да управляват космически кораби, които бяха деветдесет и девет процента роботизирани. Не би отнело много време процентът да стане сто и да пенсионират и последния космически пилот. От чисто икономическа гледна точка това несъмнено вече би трябвало да стане. Но Гътри наложи вето. Трябваше да го направи. Никой друг нямаше тази власт на закритите заседания на „Метеор“.

Защо го направи? Романтичност вследствие триумфите на миналото? Феодалният идеал за отговорностите на господаря към неговите подчинени? Може би. Но подозираше, че не е само това. Той не би се задържал чак досега, ако не беше ловък реалист. Когато настъпи критичният момент, живи създания като нея биха му служили по-добре, от която и да е машина.

Няма никакъв смисъл да се отдава на банални разсъждения по време на самотните си полети. Трябва да проведе този разговор. По невероятно стечение на обстоятелствата в момента един от тримата в компанията беше самият jefe máximo.

— Но наистина ти завиждам заради многото хора, с които си се запознал — подхвърли тя на Лий. — В космоса всеки е Висш свят.

Той се усмихна.

— По необходимост.

— Това не означава, че там няма достатъчно непокорни особняци — обади се Гътри.

— Да, знам — каза Лий. — Като се изключат лунарианците, обитателите на космоса са принудени сами да се оправят.

Кайра отново се разсмя.

— Много често нямаме какво друго да правим.

Лий я огледа съсредоточено, преди да се престраши да попита неуверено:

— Мога ли да попитам какви са специалните ти интереси?

— На мен също ще ми е интересно да чуя — добави Гътри. — Щом заедно ще сърбаме супата, няма да е зле да се опознаем.

Страните на Кайра поруменяха. Макар да не беше невзрачна, рядко ѝ бяха обръщали толкова голямо внимание.

— Разни неща — повдигна рамене тя. — Музика. Свиря на сонор и на един старинен струнен инструмент флажолет. Освен това пея, предимно древни балади, и съвсем не мелодично. Чета много, както бихте могли да очаквате, и пиша по малко.

Това изглежда впечатли Лий.

— Наистина? Пишеш? Какво?

— Нищо особено — смотоледи Кайра. — Не е за показване. Най-вече бездарни стихчета. Също архаични, сонети, сестини, такива работи.

Еико Тамура твърдеше, че са добри. Но Еико беше прекалено любезна. От нейните произведения, дори преведени на английски и по този начин осакатени — хайку, скици в проза, плюс рисунките и калиграфните — я полазваха мравки по гърба и цялата настръхваше. Двете се събираха винаги, когато кацаше на Л-5. Лазерните комуникации между тях можеха да изпълнят няколко страници.

Кайра тръсна глава.

— Я стига — възкликна тя колкото ѝ беше възможно по-весело — започвам да приличам на някой от презрените от јефе интелектуалци. Всъщност най-сериозните ми занимания са да играя на компютъра на тъпите игрички „орто“ и „хайзенберг“, а с приятелите си на покер.

Лекомислието ѝ очевидно се понрави на Лий.

— Покер? На карти? Аз също играя. Няколко души имаме малък клуб в мрежата, в който си устройваме ежемесечни срещи.

— На живо е по-интересно — отговори Кайра. — Ние раздаваме картите един след друг, а не компютърът.

Освен това бяха заедно, дишаха един и същи въздух, пиеха една и съща бира, подмятаха си едни и същи изтъркани фрази.

Лий въздъхна.

— Знам, но подобна възможност е рядкост.

А не беше ли и тя доста самотна при продължителна мисия единствено в компанията на полуинтелигентния си кораб и случайните закъснели съобщения, както той вероятно се чувстваше постоянно?

— Да си организираме една игра щом приключи тази дандания — предложи тя.

— Сложете ме в робот и бях се присъединил — обади се Гътри. — Играех няколко грандиозни игри, когато бях човек.

Когато бях човек. Каква ли болка се прокрадваше в тези три думи?

Може би никаква. Той доброволно беше избрал какъв да стане. Можеше да прекрати съществуването си винаги, когато пожелаеше.

А можеше ли?

Гласът му наруши мислите ѝ.

— Някъде се отнесе, Дейвис. Добре ли си?

Тя се притесни. Толкова лесно ли можеха да забележат разсеяността ѝ?

— Впечатли ме казаното от вас, сър — призна тя. Достоверно, но не съвсем искрено. — Напомни ми за видяното — и... преживяното от вас. То ме връхлетя изведнъж.

— „... забравки“ — измърмори той — „те са за спомен. Любов моя, не ме забравяй! А това е теменуга — не мисли за друга^[2]!“

— „Хамлет“? — прошепна слисано тя.

Нима в думите ѝ имаше нотка на самозащита?

— Аха. Не съм чак такъв тъпак, за какъвто ме мислят. Някога попрочетох това-онова. Не разни съвременни боклуци, не. Шекспир, Омир, Сервантес можеха да бъдат приемливи, макар и старомодни, но Киплинг, Конрад, Макдоналд, Хайнлайн^[3] и други подобни бяха безчувствени реакционери. Или расисти, или сексисти, или каквато там беше тогавашната ругатня. Разбираш ли, те се занимаваха с неща, които имат значение.

Кайра се запита от каква ли информация би изпитал удоволствие днес. Лий вероятно знаеше нещо по въпроса.

Интуитивистът се прозя.

— Извинете ме — каза той.

— Нещо естествено — успокои го Гътри — при това не само защото продължавам да бръщолея.

— Това е прекрасно — каза Кайра. И веднага добави: — Не се опитвам да раболепнича, сър.

— Знам — отговори Гътри. — Но Боб има право. Или тялото му има право, каквото и да предполага неговият преден мозък. Имате нужда от почивка, и двамата, за да сте способни за каквото и да било утре.

— А вие, сър?

— Също.

Гътри не уточни как ще прекара нощта.

Разговорът продължи още известно време, все по-несвързан и все по-малко информативен.

— Bueno, аз съм totalmente^[4] outgrewashed^[5]. — Тя се надигна. — Ура за обещания душ и осем-девет часа в най-добрия случай. Освен ако искаш да си пръв, Боб?

Бяха минали на собствени имена. Гътри все още си оставаше „jefe“, но нея обръщението я улесняваше.

— Не, gracias — отговори Лий. — Имам идея какво да предприемем утре и искам да я обмисля няколко минути.

— Добре, ще държа устата си затворена — предложи Гътри.

Устата, от която отдавна беше лишен.

Горещият водопад беше истинска наслада. Кайра се замая. Докато се увиваше в хавлията, вдъхваше с упоение влажната пара.

Щом се появи разгорещена, Лий моментално извърна очи, сякаш внезапно бе забелязал нещо. Развеселена, тя огледа скута му. Да. Беше

забравила как се мръщят авантистите на голотата и я забраняват на публични места. Чувствеността отклоняваше човешките същества от онова, което трябваше да ги удовлетворява, а така също и от задълженията им да подредят съзнанията си по такъв начин, че те и потомците им да могат да изградят разумното общество, което ще е зародишът на Ноосферата.

Горкият Боб! Попаднал в епицентъра на веруюто, не беше в състояние да го отхвърли изцяло. А и системата на Ксуан имаше привлекателните си страни. Ако не друго, възплъщаваше същите социодинамични матрици, с които работеше, а и нещо повече.

Кайра побърза да се мушне под завивките.

— Buenas noches^[6] — каза тя и затвори очи.

И остана така, докато той влезе в кабинката, върна се, изключи осветлението и легна внимателно. Видя го и усети дъха му.

Усети възбуда. Отдавна не беше го правила. Но не! Неприемлива идея при дадените обстоятелства. Може би по-нататък. Той действително беше доста приятен.

Може би прекалено приятен, прекалено деликатен? Беше демонстрирал голяма храброст, но това не изключваше една вътрешна изнеженост, която можеше да се окаже фатално неблагоприятна. В края на краищата, макар да беше прекарал живота си в Северна Америка, живял и работил сред нейните поданици, все пак беше от „Метеор“. По маниерите му долавяше, че беше роден и възпитан като „метеорец“. Следователно усещаше близки всички хора. Свързваше се с тях по-често по телефона, отколкото лично, но те бяха негови приятели, негови истински *compadres*^[7]. А той знаеше, че лоялността е двупосочна и ако изпадне в беда, ще има подкрепата на мощната компания. Така че можеше да си позволи известна доверчивост, за разлика от обикновения северноамериканец.

Тази ситуация беше сериозна причина за конфликта, помисли си Кайра. Съществуваше постоянно напрежение между „Метеор“ и различните правителства, дори еквадорското. На никое правителство не му допаднаше неговите поданици да изпитват по-голяма привързаност към външна сила, отколкото към своите собствени политици и военни диктатори. Повечето все пак можеха да го понесат, особено демократичните. Това не ги заплашваше повече, отколкото съблюдаването на световно изповядвана религия или всесветовна

група по интереси. Но авантизмът, който искаше да организира всичко и всички човешки мозъци в съответствие с доктрината на Ксуан, беше твърде обезпокоен от стабилното присъствие на една система, която беше различна и процъфтяваше.

Да, „Метеор“ беше съвършено различен, творение на един непокорен индивидуалист, чийто призрак машина продължаваше да управлява. Беше повече от няколко доходоносни предприятия — беше цяло общество, начин на мислене и на живот, цяла нация, бе казал веднъж баща ѝ. На нейните поданици не само беше разрешено, но и бяха окуражавани да мислят, да говорят и да действат самостоятелно, което обаче ги обвързваше много по-здраво, от каквото и да е законодателство. Нация, чийто шеф беше пример за абсолютна неикономичност, неалтруистичност, нерационалност и го акламираха за това не само когато спонсорираше мисии до звездите, което беше оправдано от научноизследователска гледна точка, но и когато лично отиде до Алфа Кентавър. (Е, като свое киберкопие, но то е едно и също.) Не беше като на онази планета Деметра, която обещаваеше съвсем незначителна материална облага на всеки по всяко време, преди да я сполети участта ѝ.

И все пак авантистите бяха успели. „Метеор“ не положи активни усилия да ги унищожи и те бяха зависими от него точно колкото и Земята като цяло. Взаимоотношенията бяха нестабилни, но някак функционираха. В такъв случай защо авантистите се бяха нахвърлили изведнъж? Защо първо бяха окупирали техните централи в Северна Америка, а сега и всичко, което притежаваше „Метеор“ в границите на тяхната власт?

Защото бяха разбрали за двойника на Гътри и го искаха за собствените си цели, а едното водеше до друго. Но това със сигурност беше отчаян ход.

Действително са безразсъдни, помисли си Кайра.

Бяха тоталитаристи. До този момент не разбираше напълно какво означава това. Беше дума от часовете по история в училище. О, беше чувала за аналогии между авантистите и династията Джин, инките, комунистите и т.н., но всичко ѝ се струваше твърде абстрактно. Беше чувала за злоупотреби и веднъж се беше запознала с един от жертвите, който беше избягал в Бразилия. Беше физик, твърде дързък в изразяване на възгледите си. След онова, което бяха направили с

мозъка му, се съгласяваше на всякакъв вид лакейска работа, която можеше да получи. Но в няколко други страна дисидентите също летяха в опасни орбити.

Би могла да разпита родителите си по-подробно защо се бяха преместили в Русия. Би следвало да запита самата себе си защо всяка страна обявяваше идеологическото несъгласие за престъпление, поддържаше полиция за сигурност и изпращаше непокорните в затвор или на възстановително лечение. Така предварително би разбрала как това правителство само се беше натикало в ъгъла.

Подобни мерки бяха наложителни, ако искаш да поведеш поданиците си в маршова стъпка към обещания от системата рай, но в съвременния свят това не можеше да продължи дълго време. Една глобална — не, междупланетарна — икономика изискваше хиляди и хиляди да прекосяват границите напред-назад ежедневно, а междупланетарната комуникационна мрежа заливаше поданиците с информация от чужбина. Те виждаха, че ги командват, без това да им носи особени облаги, и че другаде има повече свобода и благосъстояние. И илюзиите им постепенно се изпаряваха. Някои започваха да роптаят и им бяха поставяни етикети, че са хаотици, т.е. реакционери, които с охота биха запокитили историята обратно в лапите на анархията. Дали някои измежду тях не бяха започнали тайно да се въоръжават и да подготвят революция?

Кайра нямаше представа. Просто си мислеше, че авантистите са се захванали с налудничава авантюристична игра като последна възможност. Нищо чудно да извършат огромен брой убийства и да причинят куп беди, преди да се сгромолясат. Но беше възможно и да спечелят и да поемат контрола над цялата човешка раса. Твърде малко вероятно, но все пак възможно.

По дяволите! Съвсем се беше разсънила. И заради какво? Отпусни се! Нуждаеше се от почивка за една нощ. Тя подхвана полугласно мантрата, за да заспи.

[1] Простолудие (гр.). — Б.пр. ↑

[2] Реплика на Офелия, „Хамлет“, IV, 5; превод В. Петров. — Б.пр. ↑

[3] Робърт Хайнлайн (1907–1988), американски писател на научна фантастика; „Stranger in a Strange Land“ (1961) и „The Moon Is a

Harsh Mistress“ (1967). — Б.пр. ↑

[4] Изцяло, напълно (итал.). — Б.пр. ↑

[5] Изчерпана, изтощена (нем.): — Б.пр. ↑

[6] Лека нощ (исп.). — Б.пр. ↑

[7] Другари (исп.). — Б.пр. ↑

5.

„Съобщава Футура — дърдореше говорителят. — Вчера правителството влезе във владение на цялата собственост на стопанска корпорация «Метеор» в Северноамериканския съюз. Милициите са във временно владение, а части на Полицията за сигурност завзеха основните сгради.“

Заредиха се кадри. Североизточният интеграт, Световният търговски център, блестящ и обновен като остров сред рифове и останки от корабокрушения, над който прелитаха флитери, а покривът гъмжеше от войска и оръжия. Търговският център в Торонто, после родният дом на Кайра, униформени мъже на пост по една улица с малки изискани къщи, покрай които децата уплашено се прибираха от училище. Югоизточната енергийна централа, пустиня, задръстена от цистерни, които очакваха изгрева на Луната и енергията, и бронираните машини навсякъде. Космодрумът „Камехамега“, проблеснало късче синьо море и разпенени бели вълни, кораб на ракетна площадка, изблъсканите от него техници и охраняващите ги войници, прилепили плътно ръце до напъханите в кобури шокови оръжия.

Ама че гадост за закуска, помисли си Кайра. Въпреки това продължи да гълта лакомо храната си. Никой не знаеше кога щеше да бъде следващото хранене. Лий се назлъндисваше. В дъното на масата Гътри наблюдаваше, въоръжен с невъзмутимостта на своята кутия.

Операциите на компанията в цялата страна са преустановени. Все пак в официалното изявление се изразява надежда, че не след дълго те ще могат да бъдат възобновени. В него се заявява — цитирам — „абсолютното съгласие на ръководството на «Метеор» на най-високо ниво“, край на цитата. Това е повод за допълнителна изненада след продължилото години наред задълбочаване на напрежението между правителството и голям брой мощни международни компании и особено с „Метеор“.

Особено с „Метеор“, помисли си Кайра. Без ръководната роля на Гътри, която със сигурност включваше значителен скрит натиск и

мълчаливо съгласие, другите отдавна щяха да клекнат.

Мърморенето му я смрази:

— Това изяснява всичко. Явно са пипнали двойника ми и са го изработили. Нещастно копеле!

Лий повдигна глава.

— Вашите служители няма ли да заподозрат? — попита той.

— Може би — отговори Гътри — макар че само двама от моите хора знаеха къде е и нямат никакви основания да се усъмнят, че вече не е там. Спомнете си, че самият аз не се усъмних, докато не стана твърде късно. Ако и когато анти-Гътри се появи, ще бъде ужасно убедителен.

„... президент Мануел Ескобедо Кorigан говори от Службата за директиви.“

Появилото се върху екрана лице беше красиво, със сребристи коси, а тонът беше приповдигнат: *„Граждани, внимание! Ще направя важно съобщение. Най-напред нека изясня, че няма никакви причини за безпокойство. Действайки в защита на вашите интереси, вашето правителство предприема мерки срещу заплахите за собствения ви живот. Така ние ще ликвидираме един конфликт, станал вече нетърпим. Твърде малко хора ще бъдат засегнати пряко, но обществото ще извлече огромна полза. Междувременно всички имат право на информация. Слушайте внимателно. Чуйте истината. Може да започнат да разпространяват неверни слухове. Правилно инструктирани, вие ще имате възможност да ги разкривате, да ги опровергавате и да докладвате за всеки, който продължава да ги разпространява.“*

От позицията на предоставената ми власт и под мъдрото ръководство на Консултативния синод разпоредих конфискуване на цялото имущество на компанията, известна в тази страна като стопанска корпорация «Метеор». Подобренията прераснаха в убеденост. В течение на годините вашата Полиция за сигурност имаше много поводи да се увери, че цялата тази организация е просмукана от терористи на хаотиците. Тяхната цел е насилственото сваляне на вашето правителство. Техните средства, ако бъдат осъществени, ще станат причина за смъртта на милиони, общонационално разорение и неизмеримо страдание. Ние сме длъжни да им попречим. Длъжни сме да издирим и последния от тях и да го

арестуваме, преди да е осъществил пъкленото си дело, за да го подложим на превъзпитание пред правосъдието.

Спомнете си привидно злощастния инцидент, при който е разрушена базата данни в Среднозападния център за сигурност с мощен електромагнитен импулс. Неговият замисъл беше сериозно да затрудни полицейските операции в целия регион. За щастие вашата Полиция за сигурност предварително беше открила някои улики. Не знаехме със сигурност какво точно ще се случи, но като предпазна мярка прехвърлихме копия от файловете на друго място. Когато ударът беше нанесен, реагирахме светкавично. И установихме, че не е нещастен случай, а саботаж. Открихме, както вече подозирахме, че сред замесените са и служители на «Метеор».

Кайра погледна Гътри. Той забеляза и забоботи:

— Не, разбира се, че нямахме нищо общо с това. Не ти ли е ясно, че бих положил максимум усилия да се уверя, че всичките ни хора на рискована позиция в полицейска държава като тази са здравомислещи и уравновесени? За какъв дявол да се ангажираме с подобна тъпа сензация? А и откъде да знаем, че това изобщо се е случило? Разполагахме единствено с твърденията на правителството, което отхвърли предложението ни да сътрудничим при разследването.

Изфабрикувано оправдание да проникнат и да обискират сградата, в която се намираше другият Гътри... Кайра отново насочи вниманието си към Ескобедро.

«... не мога да споменавам подробности — продължаваше президентът. — Престъпниците и подривните елементи не трябва да бъдат информирани за нашите разконспириращи методи. Но бъдете уверени, мои съграждани, че когато задачата бъде изпълнена, ще узнаете резултатите.»

И продължи с още по-убедителен тон:

“Ще бъда откровен с вас. Не искам, не мога да крия от вас, че в близко бъдеще ще се сблъскаме с много трудни, да, опасни моменти. Имаме работа с огромна и могъща организация, която винаги е била враждебно настроена към идеалите на авантизма. Нека още веднъж ви разкажа историята, независимо че вероятно я знаете, за да може впоследствие да споделим надеждата, която блести ярко пред нас.

През изминалите две столетия стопанска корпорация „Метеор“ се разрасна и нейните операции обхванаха цялата

Слънчева система и пространството извън нея, като същевременно проникна във всяка страна на Земята. Тя е много повече от компания за космически кораби. Нейните холдинги включват всичко — от извънземни мини и промишлени заводи до обхванали голям брой планети транспортни услуги; от научни фондации до търговия с луксозни стоки. Подчинява цели общества на собствените си закони, възпитава поколение след поколение в безпрекословна преданост и сътрудничи със законно избрани правителства при равноправни условия. И все пак дори не е корпорация, освен в чисто формален смисъл. Това е частна организация, контролирана безкомпромисно, посветена да печели, но не и без да се намесва в политиката, погазвайки всякакви национални закони, които ѝ се изпречат на пътя."

Ескобедо се усмихна. Тонът му стана по-мек:

„Днес обаче аз не осъждам «Метеор». Вместо това съм щастлив да заявя, че поставяме началото на нов ред. Предстои ни да сложим край на тревогите, които се задълбочаваха, откакто Асоциацията на авантистите пое ръководството на тази велика страна. Забележете, аз не обвинявам директорите на «Метеор» в престъпна дейност, антиобществени намерения и дори враждебност. Изявленията и от двете страни често се разгорещяваха. Но ако погледнем аналитично, както би ни призовал Ксуан, това беше конфликт на мировъзрения. Щом те не са съгласни, че провежданото от нас реконструиране на северноамериканското общество е правилно, щом не споделят нашата милиардогодишна представа за съзнанието като развиващо се към Омега, напълно естествено е да се противопоставят.

И така“ под закрилата на прословутите Планетарни протоколи служителите на „Метеор“ продължаваха, при това сред нашите редици, да живеят на практика в автономни региони, да изпращат децата си в училища за индоктриниране в принципите на компанията и да внушават на гражданите погрешни аргументи. Бунтовете в Жуно, при които загинаха трийсет и седем души, бяха само най-ярката последица от тези екзалтации."

— Пълни глупости! — измърмори Гътри. — В Аляска помнят по-добре от много други какво беше да си свободен. Те не искаха коригиращ център в своя заден двор, а се пусна и слух, че ще пристигнат руснаците и ще се присъединят към тях.

„От чужбина — продължи Ескобедо — официални представители на «Метеор» публикуваха изявления — в най-добрия случай враждебни, а в най-лошия подстрекателски. Компанията наложи ембарго над търговията със свързани със сигурността материали в рамките на Съюза. Служителите отново и отново помагаха на преследвани подривни елементи да забягват в чужбина.“

— В това поне има частица истина за разнообразие — подметна Гътри.

„Но пак повтарям, това беше неизбежно — обяви почти с разбиране Ескобедо. — То напомняше за много конфликти в миналото между еднакво откровени враждуващи сили — християни срещу езичници, астрономи срещу астролози, демократи срещу роялисти, освободители срещу империалисти.“

Тонът му отново стана непреклонен:

„Сега, както вече ви казах, ние установихме, че известни лица в долните ешелони на «Метеор» са станали подвластни на такава фанатична омраза, че са организирали престъпна конспирация. Свързали са се с терористи на хаотиците, които отдавна дебнат възможността да нанесат смъртоносен удар срещу вас, северноамериканския народ. Тези лица от «Метеор» подпомогнаха и поощриха терористите. Те съдействаха на хаотиците да получат работа в компанията, която днес е затънала в подривни дейности.

Произтичащата от това опасност очевидно е огромна. «Метеор» заема ключови позиции в икономиката на Съюза, както и във всяка друга страна на Земята. Потенциалната му власт да извършва саботажи е практически безгранична. В нашето съвремие животът на всекиго е поставен в зависимост от заплашително уязвима мрежа от високотехнологични услуги, а така също и материали и енергия от космоса. Ако само едно от тях се увреди, ще се окажем пред пропастта на заплахата от глад, хаос и масова смърт. Безмилостни противници, жадуващи светкавична гибел, са готови да унищожат нашите транспортни и комуникационни съоръжения тук на Земята. Терористите, въоръжени и подготвени, ще придобият надмощие в разрухата.

Ето защо вашето правителство окупира всичко, което е собственост на «Метеор» в цялата страна. Ако можехме, бихме превзели всичко навсякъде. Инструктирах представителите на

Северна Америка в Световната федерация да отправят апел за предприемане на действия от страна на Комисията за мира. Няма никакво съмнение, че възникването на хаос сред огромна нация като нашата заплашва целия човешки ред.“

Той отново се усмихна.

„А сега добрата новина. Вече споменах, че директорите на «Метеор» и преобладаващата част от неговите служители не са злонамерени, а подведени, както ни е известно. Негативистични, егоистични, алчни са много от тях — не казвам всички. Но не са безумци. Не са глупави. Те също напълно осъзнават колко много биха загубили от рухването на порядъка. И разбират, че хаотиците са врагове не само на авантюсткия ксуанизъм, но и на цивилизацията като цяло. Те просто не осъзнаваха степенята, в която враговете са заразили собствената им квазинация.

Веднага след като получи достъп до централните управления на «Метеор», Полицията за сигурност се залови за работа, блестящо използва най-модерните технологии за разследване и сглоби парче по парче основната истина. Още много ни предстои, разбира се, но сега вече знаем какво трябва да направим. След като се сдобихме с тази информация, се свързахме с известни ключови лидери на «Метеор», запазвайки дълбока секретност. Те бяха ужасени. Съгласиха се, че е необходима цялостна окупация. Хаотиците трябва да бъдат изкоренени до последната ракова клетка. Това е точно толкова полезно за здравето на компанията, колкото и за нашето собствено здраве.

Граждани, уверявам ви, че това развитие на нещата означава повече от непосредствена безопасност. То ни насочва към абсолютно положително бъдеще. Не очаквам служителите на «Метеор», както и на другите корпорации под тяхно ръководство, да прегърнат правилната доктрина за една нощ. Те ще продължат да преследват своя егоистичен интерес и интересите на своите организации още дълго време. Така или иначе, наистина започват да разбират, че нашите действия в действителност не се противопоставят на едно разумно подреждане на обществото. Аз гледам с увереност към една ера на разрастващо се сътрудничество...“

— Изключи звука — каза Гътри. — Останалото ще е патешко квакане.

Кайра се подчини. Беше схванала смисъла, ако не и мотивите на речта.

— Той е само фигурант, нали? Както и цялото правителство.

— Не изцяло, но до голяма степен за непосредствените цели. Хм! Тези наши северноамерикански изпълнителни директори — Рейналдо, Лангфорд, Рапопорт... колко много още! Какво ще стане с тях? Уповавам се на бога да са добре.

— Не мисля, че авантистите ще им сторят нещо, сър — каза Лий. — Само биха предизвикали излишен антагонизъм. По всяка вероятност няколко ключови фигури са поставени под „превантивен арест“ без прилагане на допълнително насилие, и то единствено с цел да бъдат държани в изолация. Така никой не може да бъде сигурен дали някои от тях действително са се съгласили, че окупацията е основателна и необходима.

— Колко правдоподобно може да е това и за колко време? — запита Кайра. — Дали биха мълчали, ако имаха избор?

— Не — отговори Гътри — но за няколко дни ситуацията може да остане непроменена, а после задържаните ще бъдат освободени, но това вече няма да има значение. Незначителните несъответствия между техните думи и изявленията на Ескобедо няма да привлекат внимание. Дотогава шайката на Саир не трябва да очаква големи безпокойства от оставените на свобода. Разумното поведение за всички съдружници в момента е да не отстъпват от позициите си и да чакат разпореждане от мен.

Сякаш в потвърждение на думите му посланието на президента приключи и изникна нова картина. Кайра увеличи звука.

„Съобщава Кито. Директор Долорес Алмейда Кандамо от Централното управление на «Метеор» публикува изявление, в което определи случилото се като изключително обезпокоително. В очакване на по-нататъшна информация тя не направи допълнителен коментар, освен че заедно с колегите си поддържа връзка с други управления на Земята и в космическото пространство. Досега нито едно от тях не е публикувало свой коментар...“

— Да — изръмжа одобрително Гътри. — Не отстъпват от позициите си.

„... на Асамблеята на Световната федерация — продължаваше говорителят — Колин Смол от Карибите отвърна на призива на

Северна Америка за намеса на Комисията за мира.“

На екрана се появи слаб чернокож и заговори на английски: „С необходимото уважение към моя изтъкнат приятел от Съюза заявявам най-учтиво, че искането му не съответства на онова, за което се представя. То е предназначено за пропагандни цели и по всяка вероятност е във вреда на «Метеор». Всяка нация е суверенна в рамките на своите граници, доколкото съблюдава клаузите на Споразумението. Следователно правителството на Северноамериканския съюз е в правото си да ограничи действията на силите на Комисията за мира, когато намери това за основателно. Неговите твърдения са двусмислени и недоказани. Ако то искрено се нуждае от подкрепа, следва да представи официално обвинение за военни действия, които представляват заплаха за геноцид, за околната среда или възпрепятстват транспортни или съобщителни връзки. Подобни обвинения трябва да бъдат потвърдени от съответната комисия като основателни. Едва тогава въз основа на световното законодателство може да се предприемат принудителни наказателни мерки срещу «Метеор» — или евентуално срещу правителството на Северноамериканския съюз. Не очаквам да се случи нито едно от двете. Поне официално това е спор между едно национално правителство и частна организация с международно влияние.“

На екрана се появи икономист, който отговори на зададените от водещия въпроси. Северна Америка наистина е зависима от доставяни от космоса продукти и енергия, както и цялата Земя. Да, „Метеор“ е техен основен доставчик и ако прекрати обслужването, в страната много скоро ще възникнат сериозни проблеми. Не, няма да се стигне до глад и ангажиране на Федерацията и Комисията. Освен това в „Метеор“ ще възникнат много по-големи проблеми, ако изобщо предприемат подобни драстични мерки. Запомнете, загубите ще бъдат неизчислими като пропуснати приходи и далеч повече във взаимоотношенията им с останалата част от света. Те са много по-уязвими, отколкото би могло да се предположи. Запомнете, че това не е нация, колкото и арогантно да е поведението ѝ. Те не притежават дори минимума въоръжени сили за опазване на мира, на които има право всяка нация, да не говорим за арсеналите на Комисията...

Кайра, Лий и Гътри слушаха разсеяно.

— Забележително! — каза Кайра.

— Какво имаш предвид? — попита Лий.

— Че официалният предавател разпространи част от речта на Смол. Запознахме се на една конференция за космическо развитие. Разговаряхме и на приема, а оттогава от време на време си пишем. На наша страна е.

— Виепо, той не би могъл да излезе открито и да обяви това от положението, което заема, нали? Мисля, че редакторът на това предаване е доста находчив. Видяхме точния откъс, който създава впечатление за безпристрастна информация.

— В това отношение ги бива — измърмори Гътри. — Във всички медии е така и като резултат обикновеният човек няма шанс да разбере кое е реално и кое е монтирано в студиото.

— Не е точно така, сър — противопостави се Лий. — Очевидният обем информация, достоверна, както и фалшива...

— Да, това и международният транспортен обмен действително правят невъзможно една тоталитарна държава да се задържи дълго време, освен ако не успее по някакъв начин да завладее цялата Слънчева система. Тъкмо те крепят жива идеята за свободата тук и предлагат необходимата надежда на хаотиците да не се откажат и сами да се превърнат в авантисти.

— Кои са те? — попита Кайра. — Мислех, че „хаотик“ е само използвана от правителството ругатня за дисидент.

— Която те с удоволствие възприе — отвърна Гътри. — Повечето са безобидни бунтари.

— Но не всички? Някои от тях май са терористи, които чакат възможност.

— Това би могло да е друга ругатня — каза Гътри.

На Кайра ѝ се стори, че той не желае да говори повече по този въпрос.

— Как очаквате да постъпи „Метеор“, сър?

— Вече ви казах. Нищо особено като незабавна реакция. Ще заемат изчаквателна позиция, докато не се появят повече карти. Може би с някои изключения на отделни места. Не сме монолит, нали разбирате.

На вратата се почука.

— Скрийте ме бързо. Може и в раницата.

Скриха го и отвориха вратата на Тахир. Шейхът носеше претъпкана чанта. Лицето му издаваше умора — Кайра предположи, че е будувал през по-голямата част от нощта — но остана прав, поздрави отсечено и се зае за работа.

— Полси пристигна — униформени и цивилни. Обикалят помещенията, но още не са стигнали дотук. Надничат във всяка стая. Носят електронно оборудване. Независимо от това намерих начин да ви изведа покрай тях. Това са женски дрехи за вас, сенър Лий. Забулен и в моята компания не би трябвало да ви безпокоят. Полицайте не биха желали да усложняват задълженията си, дразнейки местните жители, особено тези, които не са съвсем бедни и безпомощни. Добре известно е колко чувствителни сме ние, правоверните, по отношение на жените си. — Той се усмихна криво. — Разбира се, трябва да овладеете походката и маниерите. Ще ви обуча така, че минувачите ще се питат какви ги върши старият негодник.

Лий се поизчерви.

— Mil gracias^[1], сър — измърмори той и посочи към раницата. — А какво ще правим с това? Трябва да го изнесем на всяка цена. По-важно е дори от нас.

— Досетих се, че е така.

Тахир прокара пръсти през брадата си и се вторачи сякаш отвъд стените.

— Не искам да знам какво е. Нарекохте го специален компютър — това ми стига. Според размерите му направих необходимото. В подходящия момент ще пристигне линейка и екипът ще внесе животоподдържаща касета. В нея има достатъчно място, за да поставите вашия... предмет вътре, докато останалите гледат встрани. Надявам се да е непромокаем.

Кайра рязко пое въздух. В съзнанието ѝ изникна представа на подобна на ковчег кутия с покритието от контейнери, туби, вентили, помпи, измервателни уреди, кабели, компютър, ръчни контролни уреди и инженерни устройства. Да, целият този метал, цялата тази електрическа, химическа и изотопна активност със сигурност ще послужи като прикритие на Гътри от детекторите.

— Все пак няма ли вероятност да проверят дали вътре има пациент? — притесни се Лий.

— Има. — На бегълците им причерня. — Един от синовете ни е готов да се упои. Симулацията на изпаднала в кома жертва ще бъде съвсем правдоподобна дори при енцефалографско изследване. Не вярвам Полси да извикат лекар за по-подробен преглед.

— Но това... това е немислимо, сър! — заекна Кайра. — Вие не ни дължите... толкова много...

Тахир я изгледа.

— Имам чувството, че сме изправени пред отговорност. — Тонът му стана мрачно безучастен. — Може би по-късно ще се сетят да проверят дали човекът действително е бил откаран в болницата „Ибн Дауд“. Регистрите ще покажат, че е бил там и скоро след това е бил изписан за възстановяване в домашни условия.

„Ислямска солидарност?“ — запита се Кайра. Може ли да се разчита особено на това? Дали Тахир не поддържа връзки с хаотиците? Опитни нелегални функционери можеха да се справят по-добре с база данни, нали? Да, в това имаше смисъл. По принуда авантизмът търпеше традиционните изповедания и начин на живот, но същевременно ги притесняваше и в края на краищата щеше да ги унищожи. Така че хаотиците бяха техни естествени съюзници.

— В болницата трябва да получите обратно товара си и да ни оставите — обърна се Тахир към Лий. — Нищо повече не можем да направим за вас.

— Разбираме. Надявам се някой ден да можем да разкажем колко много направихте за нас.

Кайра се разтревожи.

— Извинете — обади се тя, — но аз какво ще правя? Аз също трябва да изляза!

— Ами просто излез — отговори Тахир. — Имат ли някаква основателна причина да те спрат?

— Н-не, не мисля.

— Най-добре да тръгнеш веднага. Това ще намали опасността. Има ли някакво място, за предпочитане извън страната, където можеш да отидеш?

Въпросът я накара да се замисли. Сякаш зърна къщата на брега на езерото Илмен, синя и бяла над лехите с рози на майка й, сгъшена до блещукащите води сред брезовата дъбрава. Сред шепота на листата танцуваха слънчеви и сенчести петънца, вятърът ухаеше на горска

свежест, едно кътче от старата Земя, при това не в кивира, а истинско, истинско... Разполагаше с достатъчно средства. Ще се прибере у дома, ще отиде в централното управление на руснаците и ще им разкаже каква е ситуацията...

Побиха я тръпки. Не! Как е възможно, в името на Маккенън, да си помисли дори за част от секундата да се измъкне и да избяга? Тя беше „метеорец“. Беше се обрекла, както бяха сторили родителите ѝ, а преди това баба ѝ и дядо ѝ.

Разкърши рамене.

— Имам, но по-добре да не го правя — отговори тя. — Трябва да отнесем това нещо на безопасно място.

След като укрие Гътри достатъчно добре, може би трябваше да отлети със своята информация. Може би едва тогава „Метеор“ би могла да предприеме спасителна операция, да се обърне към Комисията за мира, или нещо такова. Но най-напред и по-важно от всичко бе да го спасят от ръцете на програмистите.

— Това означава аз да го направя. Боб... Те са по петите на сеньор Лий и ще използват всичко, с което разполагат. Вече са се заели. Не виждам как една дегизировка би могла да го спаси за дълго време.

Докато говореше, тя положи усилия да погледне младия мъж в очите. Дали изобщо беше спал, съзнавайки какво може да му се случи, ако попадне в ръцете на Полси? Лицето му беше като вкаменено.

— Вярно е — тихо промълви той. — Ще се срещнем и ще ти предам предмета.

— Къде?

Не бяха го обсъдили поради изтощението и тревогите предния ден и объркването тази сутрин. Аматьори. Защо Гътри не им беше напомнил? Дали защото е предположил, че няма смисъл, преди да узнаят със сигурност какво им предстои?

Би повярвала по-скоро в това, отколкото, че самият той е загубил съобразителността си.

— Напишете го — настоя Тахир. Не бива да го чуя.

Той се обърна с гръб към тях.

— Досетлив сте, сър.

Лий се извърна и седна пред компютъра. Кайра застана до него. Забеляза напрегнатите сухожилия на ръцете му. Но пръстите

затанцуваха плавно по клавиатурата. Върху екрана се заредиха думи.

„Знаеш ли къде е Куарк Феър?“

Горе-долу, отговори на глас тя, приведе се и написа:

„Само от една-две мултипрограми. Никога не съм била там.“

Когато напуснаха този регион, родителите ѝ все още я смятаха за твърде малка за подобни неща. Усети, че дясната ѝ гърда се притиска леко към рамото му.

„Можем да изчезнем за известно време там.“

Той се поколеба едва забележимо.

„А и мога да получа нещо, което е трудно да се намери другаде.“

„Къде точно в Куарк Феър?“ — натрака тя.

Забеляза изкривената му усмивка.

„Не съм бил съвсем редовен посетител, но съм ходил от време на време да събирам информация от други източници, тъй като има известно регионално значение. Иди в чайната «При мама Лакшми», вземи стая и ме изчакай. Дай ми фалшиво име, за да разбере номера на стаята. Няма да задават въпроси, но ще искат да платиш в брой.“

Общежитие, в което не регистрираха самоличността на гостите в полицейската база данни? Не можеше да не знаят за съществуването му. Но това беше гражданската полиция. Изключително подкупна, както беше чувала. Колкото до Полси и реалните власти, те бяха разрешили съществуването на Куарк Феър през всичките тези години, независимо че официално смятаха местенцето за истинска напаст. Един коментатор беше заявил, че то е отдушник на атавистични импулси и непоправимост в географски контролирано пространство. Понякога полицията извършваше набези, но след ден-два не можеше да се познае, че се е случило нещо.

Усети гъдел да бъде непослушна. Разрови паметта си. Някакво име, за предпочитане без никаква връзка с нея...

При продължителен космически курс тършуваше базата данни за развлечения и често попадеше на любопитни стари произведения.

„Ще бъда Ема Бовари.“

„Кажим им, че очакваш Джон Смит.“ Лий се ухили широко. „Среща се на всяка крачка.“

Той изтри файла и се надигна.

— Разбрахме се, сър — обърна се той към Тахир. — Двамата се залавяме за работа. — Към Кайра: — Пази се, amiga! Късмет!

— Чиста орбита и за теб, партньоре — отговори тя, сякаш и той беше космонавт.

Стиснаха ръце.

Тахир вдигна дясната си длан.

— *Fi aman illah* — пожелай сериозно той. — Всевишният да те благослови.

Тя не знаеше какво да отговори и отдаде чест.

— *Gracias* за всичко — отвърна смутено.

И излезе. През първите няколко секунди усещаше, че изпитва желание да притежава неговото упование в Провидението.

Не, това би означавало да се лиши от здравомислие, нали? Влезе в коридора и се мушна в тълпата. Отново усети втрещени погледи да се забиват като иглички по кожата ѝ. Ако Тахир се беше досетил да ѝ донесе по-прилични дрехи! Ако тя се беше сетила да го помолит!

Е, може би Полси нямаше да пристигнат да претършуват този сектор още няколко дни, ако въобще дойдат някога. Дотогава споменът за нея щеше да изтлее — просто една от многото чужденки, никаква специална дата или нещо свързано с нея. Не че някой от местните жители доброволно би склонил да съобщи нещо, ако изобщо помнеше. Кайра хвана първата лента, която забеляза.

Докато се измъкваше, състави план. При всяко зърване на униформа сърцето ѝ се свиваше и тя преглъщаше слюнката си като парче памук. Най-неприятно беше излизането от двора на улицата. Те стояха до вратата — по двама едри мъжаги в жълто-кафяви униформи от всяка страна. Единият от двойките не откъсваше очи от уреда, който държеше, другият внимателно оглеждаше преминаващите. А те бяха по-малко от предния ден. Сигурно се беше разчуло. Кайра се съсредоточи върху една мантра.

И в следващия момент вече беше преминала, загубена сред тълпата под спокойното и слънчево небе. Свободна!

Засега. Ако искаше това да продължи, не трябваше да спира.

Близо до спирката за превозни средства откри обществен информационен пункт. Включи датчика си, влезе в кабинката и пушна монета. Едва когато изтегли подробностите, които я интересуваха, забеляза колко силно е притиснала китка до контакта. Разсмя се унило, приближи се до триколката, освободи я и потегли.

Трябваше да се отърве от хавайското облекло, което я открояваше. Трябваше да открие шивачница в околността с прилични цени. Изписваните дума по дума указания в датчика я насочиха към някакъв адрес в район Тонауанда. Беше старинен квартал предимно от три-четири етажни тухлени сгради и няколко самостоятелни къщи, които се издържаха като общежития. По тротоарите имаше малко минувачи, които се разхождаха, без да бързат. Превозните средства пърпореха по паважа между тях, защото бяха малко. В първия момент Кайра изпита някакво успокоение. Гигантите отвъд покривите изглеждаха отдалечени и напомняха мираж. Врявата беше стихнала до едва доловим шум.

Вгледа се по-внимателно и забеляза ронещата се мазилка, полупразните витрини, мръсните стъкла, вехтите дрехи, насочените крадешком към нея — чужденката — погледи. В малък парк двама мъже похъркваха край една празна бутилка, тревата беше избуяла, а листата на дърветата бяха необичайно жълти за сезона. Когато беше още момиченце, не беше попадала на подобни гледки в целия район, независимо от трудните и неспокойни събития, станали причина авантистите да завземат властта.

Няколко кътчета бяха съхранили поне отчасти порядъчния си вид — една фабрика, една клиника по генетика, два-три ресторанта. Всички те привличаха клиента от широк радиус, но поради скромната си дейност не можеха да си позволят да се преместят в по-скъпи квартали. Шивачницата беше едно от тях. Интериорът беше спретнат и чист, енергичният служител, който я поздрави, беше учтив и добре облечен. Предложи услугите си с извинението, че оборудването е поовехтяло и програмирането не включва най-новите международни модни тенденции.

— Няма значение — каза Кайра. — Ходех в такива магазинчета още като дете. Трябват ми само няколко удобни дрехи.

В помещението за проби се съблече, за да ѝ бъдат взети мерките. Беше приятно, беше терапевтично да проектира различни изображения върху своята холограма в реални размери, наблюдавайки промените във външността си, докато компютърът модифицираше моделите и отбелязваше и адаптираше нейните промени. Четири смени бельо би трябвало да са достатъчни. Два панталона — единият черен и плътно по краката ѝ, другият син и клоширан с тънки червени кантове

отстрани. Груба сива работна риза, едно по-елегантно сако в кайсиево, мека широка блуза в лунно бяло, която — изрично се увери — позволяваше свободни движения. Дълга до прасците тигрилова пола. Бледозелена пелерина с качулка за дъждовно време. Това ѝ осигуряваше възможност за различни комбинации, подходящи за всякакви случаи.

Натисна бутон „Всичко“. Цената върху екрана превишаваше сумата, която имаше в брой. С неохота изтегли кредит от сметката си. Ако Полси я заподозре по някаква причина и разпореди възстановяване на данните, тук щяха да открият следа от нея.

Ако имаше късмет, това нямаше да се случи, поне докато им се изплъзваше. А и едва ли дори в авантюстка Северна Америка системата ще засече начина, по който осъществи покупката си. Възможностите ѝ бяха огромни, но все пак ограничени. Незначителни данни като самата сделка несъмнено бяха изтривани в рамките на около три години.

Ограничителен статут. Тя се изкикоти.

Не, сериозно. Да използва времето, докато машините работеха, да обмисли положението си... както и на Гътри. При плащане в брой не остават следи. Доларите вече не бяха конвертируеми, но бяха за предпочитане, откакто се беше измъкнала през границата. Разбира се, че укуси се приемаха с готовност, но някак си я запечатваха в паметта. Ако отиде в банка и ги размени, това ще влезе в базата данни и може да накара някой да се запита защо го е направила. Но все пак и трябваша още банкноти и монети. Ако можеше да остави фалшива следа...

Звънна дразнещо припрян сигнал. Плъзна се закачалка с дрехите ѝ. Премери ги, облече сако и черния панталон, пакетира останалите и излезе.

— Надявам се, че сте доволна, миз Дейвис — каза служителят.

Усмивката му ѝ се стори раболепна. Защо беше проверил за името ѝ в терминала си? Надяваше се да не е влязъл в конфиденциалната мрежа, за да я огледа.

— Да, ще ми свършат работа — отсече тя.

— От космоса ли сте?

Тя се напрегна.

— Какво ви кара да мислите така?

Не би могъл да провери адреса ѝ без разрешение.

— Вашият... външен вид, миз. Говорите като северноамериканка, но се държите... гордо. Винаги съм искал да посетя космоса.

Долови копнежа в тона му и изпита известно съчувствие. Дали изобщо беше пътувал някога? Обръщението, което използваше, рядко се срещаше извън този район.

Пътувал... Мултицилиндърът предоставяше холографски аудио изображения. Ако можеш да си позволиш приставка „вивифер“, си осигуряваш допълнителни усещания. Но да чуеш и видиш Тихополис Гардънс възпроизведен, да доловиш аромата, който само напомня за излъчваните от гигантските цветя ухания, да изпиташ тръпките на кинестезията от безтегловността беше не само еднообразно, но и пасивно. Не си там, не се разхождаш свободно наоколо, не се случва нищо, което не е програмирано предварително.

Досети се за възникналата възможност.

— Да, работя на небето.

Нямаше смисъл да се впуска в подробности. Пилотите внушаваха по-голямо обаяние, отколкото смяташе за приемливо. Тя въздъхна с надеждата да изглежда естествено.

— В отпуската съм, но се боя, че ще ме лишат от тази възможност. Заради новината от тази сутрин.

Той се опули.

— За компанията „Метеор“? За тях ли работите?

— Всички организации с интереси в космоса са засегнати — добави искрено, макар и безучастно тя. — Би трябвало да докладвам на най-близкия агент на компанията извън страната. Лично! Комуникационните линии изглежда са... ограничени. — Може би той щеше да разбере, че се изразява евфемистично. — Виепо, отдавна ми се иска да посетя Квебек. Но имах нужда от подходящи дрехи, нали?

— Да. Да, разбира се. Чудесно подбрани и скроени, мис Дейвис. Съжалявам, че прекъсват отпуската ви, но ви пожелавам приятно пътуване. Заповядайте отново, por favor. Muchas gracias.

Остави го смутен на входа и се отдалечи.

Така. Ако Полси действително проверят, ще останат с впечатление, че се е отправила на североизток. Границата не беше затворена, в противен случай щяха да го съобщят в новините. Заради

многого хора, които я прекосяваха ежедневно в двете посоки, масовите проверки се изчерпваха със сканиране на картите за самоличност преди кацане на въздухоплавателните средства или на самата граница при наземния транспорт. Не биха запазили никакви данни, освен при възникване на нещо необичайно. Вероятно спираха и претърсваха всеки, който притежаваше нещо като невронна мрежа. Така че ако Полси осъществи операция за възстановяване на свързаните с нея данни, логичното заключение би било, че просто се е уплашила и офейкала и вече не представлява никакъв интерес за тях.

Данните, че е закупила значителна сума долари, биха довели до противоречие. Както и да е... Кайра тръсна глава. Беше като новобранец в Ери-Онтарио след дългите години отсъствие, но беше посещавала и други градове, които гъмжаха от бедняци.

Подкара триколката, включи карта на Куарк Феър върху екрана и я разгледа. Ако си спомняше точно чутото в детството си, кварталът представляваше неправилна окръжност с диаметър от около един клик. Оттогава се беше свил минимално, ако изобщо се беше свил. Първоначално реконструкциите бързо бяха заместили разрушенията от метеоритния дъжд „Бивол“, но Втората република много скоро започна да се разпада не на шега и от там нататък нито един порядъчен човек нямаше възможност да предприеме нещо. Когато авантистите взеха властта, обещаха бързо възстановяване, както и много други неща. Кайра сви рамене и продължи нататък.

На около два километра от целта имаше автобусна гара. Блокира триколката в Стойката и се обади на билетната агенция, както я беше посъветвал Лий. Задъхано се впусна в излишни обяснения, че трябва да хване първия възможен самолет за Монреал. За всеки случай. Сраницата на гръб вървя пеша, докато намери някаква банка. Пъхна картата си в четеца и разпореди „1000 универсални валутни единици в двайсетачки“.

„На разположение всичко 430 в петдесетачки и стотачки — блесна отговорът. — Ще изчакате ли доставка?“

По дяволите! Това беше голям клон. Всепроникващо безхаберие!
„Отказ — разпореди тя. — 430 универсални валутни единици.“

Когато пликът изскочи, преброи банкнотите и ги напъха в секретния джоб на сакото си.

Давай нататък! Районът беше шумен като квартала около Синята тета. Пресече някаква улица и внезапно попадна сред абсолютна разруха. Изпотрошените и облепени прозорци напомнях рани върху опушените стени. Зеещи врати отвеждаха към пусти пространства. Сквернословни и яростни неграмотни графити в по-ярки цветове от табелите на малкото магазинчета. Един парцалив просяк с протегнатата ръка беше седнал на пътеката и мърмореше безконечни оплаквания от безрадостната си участ. Две безформени жени се джафкаха отегчено. Отнякъде изскочиха три деца и я задърпаха за дрехите, надавайки писъци за милостиня. Измъкна се, без да им обърне внимание, иначе щеше да я връхлети цяла орда. Размина се с някакъв клатушкащ се старец, който мърмореше, вторачил празен поглед във въздуха. Четирима млади мъже се изкикотиха зад гърба ѝ. Едър мъжага се извърна внезапно, сякаш решил да пресече пътя ѝ. Лицето му беше обрасло с гъста четина. От два метра усети вонята, пое дълбоко въздух и се приготви да нанесе удар. Айкидото ѝ беше любимо занимание, макар че използването му в състояние на раздразнение можеше да има опасни последици.

Той я изгледа накриво, смени посоката и отмина. Чу го как се изхрачи. Няма значение. Никога ли няма да проумеят политиците, че управлявана от държавата икономика води предимно до мизерия?

Не че неограничената свободна инициатива гарантира благополучие. Долови пред себе си нарастваща врява, тупурдия, викове, клаксони, барабанни ритми, шумове от машини. Прекоси още един квартал и се озова в Куарк Феър.

Този район представляваше битпазар. Вече беше обяд и гъмжеше от народ. Много от продавачите бяха насядали по земята, проснали върху напуканите плочи под задника си по някой парцал и пръснали стоките около себе си. Някои разполагаха с маси и столове. Други използваха пластмасови кутии за сергии. Бяха от всевъзможни раси, мъже и жени, млади, стари и на средна възраст, чисти и мръсни, възпълни и костеливи, веселящи и мрачни типове. Подвикваха хвалебствия за стоките си сред бърборенето и суматохата на посетителите, които крачеха между сергиите, пазаряха се, купуваха, продаваха, разменяха стоки. Бяха от всевъзможни прослойки — не само представители от Низшия свят. Кайра не беше в състояние да

прецени колко народ се беше струпал на това място, но блъскащата се тълпа ѝ беше неприятна.

Зърна по-нататък някакви постройките — предимно бараки, някои бяха по-големи и солидни. Над тях се извисяваше дващестетажна останка от взривен небостъргач. От ръждясалия му и усукан скелет над рухналите стени стърчаха всевъзможни стоманени разклонения. В изпотрошените стъкла на прозорците се отразяваше слънчевата светлина. Навсякъде премигваха и блещукаха зловещи сигнали. Ефектът след смрачаване сигурно беше жироцефаличен.

Някакъв мъж се присламчи до нея. Беше мършав, с болнав вид, облечен в опърпан жълтеникав работен комбинезон.

— Обмяна пари? — попита дрезгаво той.

Аха! Тя спря.

— Давам по-добър курс от банка — предложи той.

— Колко можеш да замениш?

Предполагаше, че трябва да си има работа с няколко дребни спекуланти, докато обмени достатъчно.

Той се съсредоточи.

— Колко имаш?

Тъй като Кайра не отговори веднага, мършавият продължи:

— Урежда въпрос. Гарантирано, честно, добър курс.

И без никаква регистрация.

Колкото по-бързо, толкова по-добре, нали? Сумата, която беше изтеглила, добавена към тази, която имаше от Хаваите, предизвика отговора:

— Хиляда укуса.

Нямаше да ѝ останат много пари в брой, но единственото, от което се нуждаеше, беше да се измъкне от тази отвратителна страна.

— Ела.

Той я хвана за лакътя. Приискай се да се освободи от ръката му, но се отказа.

Докато се провираха между сергиите, Кайра забеляза, че се предлагат не само дрехи, домашни пособия, играчки, храна и всякакви евтини боклуци. Откъде се беше появила тази лазерна горелка? Ами онази диамантена огърлица? Производството на такива големи и чисти камъни беше скъпо? Върху компютърен холографски екран една анимация на полудетето-полумече Пети си играеше с оператора, който

се надяваше да го продаде — ако някой си търсеше домашен любимец. Подобни интерактивни програми не би трябвало да са пиратски и да са на фиксирана цена. Високотехнологичните защити пораждат високотехнологични приспособления за кражба, мина ѝ през ума.

Надпис **КАЗИНО ГРАНДИОСО** танцуваше френетично над една голяма сграда.

— Тук вътре — каза мъжът. — Мое име Едуин.

Кайра усети изпитателния му поглед, но не отвори уста. Той присви устни, но потисна раздражението си.

Тапицираното със светлокафяво кадифе фоайе напомняше пещера със сумрачното си спокойствие. Зад плота седеше момиче с лице на тийнейджърка, но с поглед на стогодишна старица.

— Има среща със сеньор Легат — каза ѝ Едуин. — Има голяма сделка за него.

Тя кимна, съобщи кратко по интеркома и отговори:

— Имаш късмет. Не е много зает. Влизай.

Прекошиха три просторни помещения. Играчите зад масите и апаратите все още бяха малко. Кайра забави крачка пред редица терминали. Фрактални форми, екранчета с мистериозна красота. Познаваше тази игра. Включваш хаотично системата, след което се опитваш да я фиксираш на един или друг атрактор. Печалбата зависеше от този, който постигнеш, ако изобщо постигнеш някой.

— Красиво, а? — подхвърли Едуин. — Поиграеш после.

— Не, gracias.

Несъмнено беше нагласено. А тя беше гладна.

Един въоръжен пазач ги пропусна в разточително мебелиран кабинет. По мултивизора течеше нещо, което би могло да е реално и дори на живо. В едно легло лежеше мъж с метаморф. Ръцете и краката ѝ бяха дълги като на паяк, тялото ѝ слабо и гъвкаво като на змия с лъскава кафява кожа, а извитата ѝ опашка се сви в дъга и го шибна по гърба. Тя изпищя.

Метаморф... Кайра сякаш наблюдаваше сцената през огромните невинни очи на Кейки Моана, Морските деца. Извърна глава.

Седналият зад бюрото си Легат беше не по-малко зашеметяваща гледка. Поради някаква причина беше предпочел да е охранен. Черните очички върху кръглата му глава я огледаха подробно.

— Дамата обменя хиляда укуса — съобщи Едуин с тържествуващо-раболепен тон.

— О! — възкликна писклив тенор. — Bueno, bueno. Por favor, настанете се, сеньора. — Легат изключи мултито. — Желаете ли тютюн, марихуана, комбинация?

Кайра приседна на ръба на един стол.

— Не, gracias — отвърна категорично тя. — Нека приключваме. Този... caballero спомена изгоден курс. Искам долари.

— Комисионната ми, сър — изскимтя Едуин. — Не забрави моя комисионна.

Другият го погледна навъсено и той се дръпна назад.

— Всичко каквото пожелаете, сеньора — отговори с грейнала усмивка Легат. — Най-изгодният курс в града, гарантирам. Нека погледна... днешният официален курс... това, което мога да направя за вас...

Той обяви една цифра.

Със сигурност очакваше Кайра да се пазари, но тя искаше да се измъкне по-бързо навън и прие. Той прикри изненадата си и изрази задоволство колко му е приятно да се запознае с човек, който разбира от тези работи, докато изваждаше валута на Съюза от някакъв сейф в стената.

— Пребройте ги, непременно — настоя той. — Не, не, задръжете укусите си, докато не проверите. Това е между amigos, нали?

А и въоръженият пазач вардеше зад вратата му.

Приятелското предразположение не му попречи да провери два пъти банкнотите, които тя му подаде, преди да ги прибере. Едуин се изкашля. Легат измъкна дебел портфейл от одеждата си, отдели няколко долара, пхна ги в протегнатите му пръсти и каза:

— Върви.

Едуин се изправи.

— Щастлив, че запознах, сеньорита — разбърбори се той. — Винаги кога...

— Върви — разпореди се Легат.

Едуин се измъкна, а Кайра се надигна.

— Не бързайте толкова — продължи Легат. — Мога ли да направя още нещо за вас? Обичам да оставям клиентите си доволни.

— Виепо... — Стомахът я болеше. — Кажете ми къде мога да се нахраня? Никакви претенции — просто да става за ядене и да е чисто.

— Мога да предложа нещо по-добро. Нека ви заведе на обяд. Най-добрата храна и напитки в периметър около десет клика, нищо че е тук във Феър.

— Не, аз... gracias, но...

— Наистина. Настоявам. — Той надигна масивното си туловище. — Наистина настоявам. Би трябвало да се опознаем, сеньора. Харесвате ми. Сигурен съм, че ни предстоят сделки и в бъдеще. Как се казвате, por favor?

— Няма значение. Вижте, имам среща.

— Настоявам.

Той заобиколи бюрото и хвана ръката ѝ. Малките му очички я гледаха, без да мигнат.

— Не приемам отказ. Та как ви е името?

Беше решил, че е лесна жертва. Играта можеше да загрубее. Ако не предприемеше нещо, със сигурност щеше да загрубее. Сърцето на Кайра подскочи, но тя се овладя и пулсът ѝ се успокои. Изостри сетива. Долови силния му парфюм. До слуха ѝ достигнаха вой на духови инструменти и тътен на барабани.

— Виепо, щом толкова настоявате — отговори тя, усмихна се принудително. — Аз съм... — Едва не изрече името, което каза на Лий. — Ана Каренина.

— Рускиня?

Явно не ѝ повярва. Все пак я поведе. Навън кимна на пазача, който ги последва.

Излязоха сред врявата. Легат крачеше отпред с издутата си алено златиста мантия. Зърнали охраната, хората му правеха път. Шумотевицата зад него стихваше. Кайра се питаше кой бий помогнал, ако я сграбчи и отвлече. Вероятно никой. Той бърбореше, без да спре:

— ... да, великолепна храна. Показват ти птиците, посочваш коя искаш и я убиват пред теб на самото място...

Подминаха стрелбище, което рекламираше живи плъхове за мишени.

ПАЛАТ НА УЖАСИТЕ — гласеше надписът на една от сградите. Върху екраните се плъзгаха откъси от онова, което можеше да се види вътре: сцени, заснети непосредствено след метеоритния

дъжд; сцени от Кейптаун; сцени от Бомбай; сцени от стари войни и скорошни полицейски акции. В нелепа близост над една палатка се развяваше плакат:

ВАШЕТО БЪДЕЩЕ РАЗБУЛЕНО. НАУЧЕН
СТОХАСТИЧЕН АНАЛИЗ.

— ... уединени стаи за отдих — продължаваше Легат. — Всякаква дрога с гарантирана чистота...

„Реално, реално, реално! — загърмя глас по високоговорител. — Не шоу, не кивира, а самото нещо, истинското преживяване! Роботи като живи! Направете го с най-изисканата колекция от проституиращи машини в познатата ни вселена!“

Трябваше да има някаква дупка за измъкване. Рухналият небостъргач се извисяваше отпред. Над един вход проблясваше кървавочервен надпис: ПУСТОШТА. Под него тлееше в мъртвешки синкаво: „Влезте на свой риск!“

Кайра преглътна, навлажни устните си, посочи и попита:

— Какво е това?

Легат премигна недоумяващо.

— Хм? О, това? Нима не знаете?

Явно беше забележителност.

— Дълго време отсъствах. Много далеч. Ще... ви разкажа по-късно. Но какво е то?

Тя тръгна нататък.

— Неее, не смейте да влизате там — възкликна Легат. — Това е за безумци. Двама-трима утрепани всеки месец. Хайде.

И силно я дръпна за ръката, но тя стегна мускули и се възпротиви.

— Искам да разбера — отговори капризно.

Той отстъпи.

— Виено, там е за опасни... занимания. Всевъзможни безумства. Бой с бик-робот. Плувен басейн, в който се възпроизвеждат ураганни вълни и водовъртежи. Инжектиран с екстракт от жлези гигант-борец без никаква гаранция, че няма да скърши гръбнака ти. Въртопи за

яздене на голяма височина без предпазни колани. Или катерене по напречни вибриращи греди... — Той тръсна глава. — Щуротии!

— Звучи възбуждащо.

Кайра продължи да се дърпа.

— Ха? Я виж ти, що за глупачка си била? Тръгвай с мен!

Той я стисна по-здраво. Тя усети раздразнението в тона му и видя как челюстите му се стягат. Беше свикнал да му се подчиняват. Не бяха далеч от мястото. Кайра изтръгна ръката си от неговата, отскочи встрани, завъртя се и побягна.

— Стой! — изрева зад гърба ѝ той. — Хвани я, Ото!

Чуваше тропота на преследващите я ботуши. Дали пазачът щеше да измъкне зашеметяващата си пушка и да стреля? Заобиколи групичка сащисани туристи от южния Пасифик, ако се съдеше по външния вид и дрехите им. Мушна припряно ръка в джоба с доларите. Това не я забави особено. Всеки космонавт беше обучен за многопосочна координация. Бегъл поглед назад показва, че въоръженият пазач е изостанал доста. Тя се закова пред входа и пъхна една банкнота в процепа. Изскочи билет и вратата се дръпна встрани. Грабна билета, без да вземе рестото, мина през входа и панелът се затвори със съскане зад гърба ѝ.

До едно бюро в дъното на залата стоеше служител, облечен в доспехи на Омиров воин. Въпреки изненадата от пристигналия запъхтян посетител — при това жена, — остана невъзмутим.

— *Saludos* — поздрави мъжът. — Какви са желанията ви?

— Аз... бих искала да... да поразгледам. Може би ще си избира нещо, но... просто съм заинтригувана. Това достатъчно ли е?

— *Muy bien*. — Той продупчи билета и ѝ подаде брошура. — Предлагам ви първо да прочетете това. Сега, *por favor*, притиснете десния си пръст тук. — Той посочи към един екран. — Както виждате, това е отказ от обезщетение. Разполагаме с медицинско обслужване на разумни цени, но...

— Чух.

Тя го остави. Всеки момент Легат можеше да накара Ото да влезе.

Или той самият?

„Лептонска кучка“ — представи си го тя как ръмжи, докато се отдалечава с клатушкане. Но може би се чувстваше прекалено засегнат,

за да се откаже веднага. Кайра продължи навътре.

Стенните екрани по коридора показваха воюващи мъже: асирийци, израилтяни, римляни, викинги, маври, рицари, самураи, ацтеки... а накрая бяха кръстосали байонети китайски воин и боец от Великия джихад. Бяха анимация, но прекалено стилизирани за садистичен ефект. Клиентелата не можеше да се състои от психически отрепки. Цената подсказваше, че трябва да са доста заможни и следователно добре образовани и отрано лекувани от възможни патологични заболявания. В такъв случай защо идваха тук? Ако копнееха за вълнуващи преживявания, със сигурност биха могли да си позволят всяка кивира.

Стигна до напречен коридор. Ескалатори се изкачваха в три посоки и тя избра левия. На горния етаж се извиваше коридор с една прозрачна стена. Тръгна да разгледа. По-нататък имаше стая, в която някакъв мъж, вероятно рефер, наблюдаваше други двама, почти момчета. Бяха облечени в трика и се биеха с масивни тояги — нанасяха си удари и парираха. Потта върху покритите им с белези от ударите торсове беше кървава. Тоягите можеха да трошат черепи.

В следващото помещение имаше обърната L стойка. Бесилка. Отново пред свидетел един гол мъж висеше на метър от пода, обесен за врата. Кайра се задъха.

— Дано докторът да го свали навреме — чу се глас.

Беше пъргав красив африканец по бански гащета. Очевидно беше тръгнал нанякъде, но бе забелязал ужаса ѝ и се бе спрял с лъчезарна усмивка.

— Защо? — промълви тя.

Той повдигна рамене.

— Не е моето *pasatiempo*. Но са ми казвали, че усещането е особено. Плюс риска, разбира се. — Погледът му беше откровено любопитен. — Тук рядко идват жени. Нещо конкретно ли търсите? Може би ще помогна.

— Н-не.

Кайра стисна юмруци. Езикът на обесения изскочи от устата му.

— Аз... просто съм любопитна. — И изкрещя: — Свалете го!

— Бихте могли да започнете с нещо по-приятно — призна африканецът и се намръщи. — По дяволите, май продължи твърде

дълго, а? Ако действително умре, нямам желание да гледам. Вероятно няма да, успеят да го съживят.

Разтреперана, тя закрачи до него.

— Къде отивате? — прошепна с пресъхнало гърло.

Той отново се усмихна.

— Ето това е приятна гледка. Нова атракция. Дванайсетметров водопад в басейн с колове под водната повърхност. Ще се спусна с хриле. Всеки ден разместват коловете. Грандиозно!

— Ужасно... според мен.

Той беше искрено озадачен.

— Какво? Това е чист спорт. Не като цистерната с акулата. О, не бих искал да опитвате. Питам се дали изобщо би трябвало да идвате.

— Вероятно не. — След което добави импулсивно: — Самата аз неведнъж съм се сблъсквала с опасности. Такава ми е работата. Но това е... това е... защо го правите?

Приближиха се до една стая, която изглеждаше празна, като се изключи наблюдателят, който беше вдигнал очи нагоре. Нещо накара Кайра също да вдигне очи. Помещението беше с височината на три етажа. Под тавана беше опънато въже и един мъж пристъпваше по него. Отдолу нямаше никаква мрежа.

Горчивината в отговора му я удиви:

— Какво друго ти остава, ако във вените ти тече кръв?

В природата му е да рискува живота си, помисли тя замаяна. Или причината за всичко това се криеше в някакъв бунт на духа срещу... срещу какво?

Мъжът я успокои:

— Освен това шансовете ми са отлични. Нямам желание да се самоубивам. Това е просто начин да изпиташ усещането, че си абсолютно жив. След това се отпускам. — Изведнъж стана изненадващо свенлив. — О, казвам се Сам. Самюъл Джексън. Младши учен по протеинови конструкции. Ако имате желание да видите спускането ми по водопада, ще ми бъде приятно да ви поканя на вечеря. Можем да продължим разговора.

Усети, че се изкушава. Беше привлекателен, а и странното му увлечение не беше лишено от обаяние. Не. Лий... Гътри... „Метеор“.

— Gracias, съжалявам, но не мога. Приятни забавления! Радвам се, че се запознахме.

Стигна до ново разклонение и се спусна по него.

Видя седалки в една ниша, седна в едната и прегледа брошурата. В нея имаше карти, на които личаха три изхода, твърде раздалечени един от друг. Легат едва ли би разположил бандитите си да ги наблюдават. Можеше да си тръгне.

Но това някак си не беше точно освобождение. Всъщност беше ли зловеща „Пустощта“? Тя задоволяваше животинското в човека, но не те насилваше да влезеш в нея, нито пък се опитваше да те промени. Докато навън бяха авантистите, затворите и преобразователните им центрове, цензура и проповеди, контролирани училища и контролирана икономика — и всичко това беше предназначено да издигне човека над животинското.

Без особен успех, не беше ли така? Но усилията бяха ликвидирали много хора. Можеха да причинят и нейната смърт или още по-лошо...

Тя пристъпи напрегната сред дневната светлина и потъна в безцелно скитащата тълпа, отдалечавайки се от разрушенията.

Погледът ѝ спря на една сергия. ВАШЕТО БЪДЕЩЕ — гласеше надписът отгоре. Един глас съобщаваше напевно:

„... физически конкретизирано по продължението на вашата световна линия през времепространствения континуум...“ Отмина я. Съвсем наблизко друга сергия предлагаше ХРАНА.

Беше прилично малко местенце, където една жена ѝ приготви две burritos^[2] и тропна пред нея халба бира. Бира! Студената тръпчива напитка се плъзна по небцето ѝ и надолу през гърлото. За десерт получи упътване как да стигне до чайната „При мама Лакшми“.

Двуетажната сграда с метални стени не се отличаваше с нищо особено, освен една веранда, върху чийто голям колкото стената екран течаха анимации с любовите на Кришна. Вдясно от преддверието имаше бар и ресторант, а вляво — игрален салон. Вътре беше само една тъмнокожа жена. Кайра се приближи.

— Искам стая — каза тя.

— Десет долара на час — отговори служителката. — Не приемаме професионалистки.

Лицето на Кайра пламна.

— Искам я... за цялата нощ.

— Десет долара на час до двайсет и един. От там нататък нощна тарифа сто долара. Напускане в девет сутринта.

Ободрена от пълния си стомах, Кайра отсече:

— Много е. Всичко сто долара, като се смята от този момент.

— Става — съгласи се моментално служителката.

Трябва да се науча да се пазаря, помисли си Кайра, докато плащаше. Инак резервите бързо щяха да се стопят.

— Очаквам посетител — добави тя. — Казвам се Ема Бовари. Б-о-в-а-р-и.

Служителката го вписа в компютъра.

— Кой е посетителят?

— Нужно ли е да знаете?

— За вашата безопасност. Това е надежден дом.

Кайра прерови паметта си.

— Ммм... Джон Смит.

Служителката се изкикоти, но записа името и ѝ подаде ключ.

Стаята беше на горния етаж, мебелирана мизерно, но прилично почистена, с кабинка с душ и мулти. Стените заглушаваха шума отвън. Помисли си да включи новините. Не, първо да си откъхне. Да свали раницата, да изуе обувките, да се изтегне върху леглото...

Носеше се из космоса, в Тауридовия поток. Странно, че тази вековечна заплаха беше невидима, освен като радарно изображение. Съзираше само смразяващо ярки звезди сред кристалния мрак. От светлината в кабината ѝ се виждаха само няколко стотици от тях. Ускорението стихна и тя се понесе призрачно самотна. След това пред нея бавно започна да се разраства някаква гледка, блещукащите светлосенки на кометата, която се въртеше и се носеше в орбитата си към далечната Земя. Предвечна буца от триста милиона тона лед, скали и прах. Ако нанесе удар, щеше да посее смърт, разруха и цяла година без лято. Беше прекалено ронлива, за да бъде отклонена: необходимата енергия щеше да я разруши на парчета, а неконтролируемите фрагменти щяха да бъдат не по-малко смъртоносни. Трябваше да бъде унищожена, и то веднага, да бъде разпръсната на достатъчно малки парченца, които да не причинят никаква вреда, когато достигнат планетата. Но ядрени взривове с такава мощност биха изпълнили околното пространство с парчета и тя, събиращият данни скаут, би могла да се блъсне в някое от тях...

Събуди я почукване. Седна върху леглото задъхана. Слънчевите лъчи проникваха косо през прозореца. Боже мили, толкова дълго ли беше спала? Почукването се повтори. Стана и отключи вратата.

Лий влезе в стаята. Беше облечен в западняшки дрехи. На гърба си носеше раницата с Гътри и малка чанта в лявата ръка. Датчикът не беше на китката му. Изражението му излъчваше напрегнатост, независимо от опита да се усмихне.

— Здравсти!

Тонът му също беше напрегнат.

— Bienvenido — неуверено отговори Кайра. — Май се позабави, а? Проблеми?

— Нищо сериозно. — Лий затвори вратата. — Наложил се да търся по-дълго, докато открия мястото.

— Измъкнете ме от тази торба и обяснете какво става, по дяволите! — изръмжа Гътри.

Лий го извади и го постави на тоалетната масичка.

— Не искаха да ме пропуснат през приемната — заразказва той. — Наложил се да се пазаря по интеркома. Това е нов участък. Станали са крайно предпазливи.

— Помислих, че се случва нещо в Куарк Феър — каза Кайра.

— Не съвсем. Ако Полси надушат, че това се търгува...

Лий се отпусна в едно кресло и се втренчи пред себе си.

— На подходяща цена — вметна Гътри. — Чух как накрая размени скъпия си датчик, за каквото там беше.

— Струваше си, сър. Досега не съм правил подобни сделки, но чух, че може да се направи и къде.

— За какво говорите? — попита Кайра.

— Позволи ми да отдъхна най-напред — въздъхна Лий. — Темата не е приятна.

— Ще слеза да взема нещо за пиене. Какво искаш?

Лий тръсна глава.

— С огромно удоволствие бих ударил един бърбън и чаша вода, но днес не ми се полага алкохол.

— Вземи си нещо, ако искаш, Кайра — обади се Гътри.

— Не, не особено — отговори тя. — Освен кафе...

Не. Нервите ѝ и без това бяха обтегнати докрай. Тя закрочи между стените.

— Самата аз имах известни проблеми.

И тя описа пътуването си.

Лий подсвирна.

— За дама, водила спокоен живот, си се справила отлично, мадам.

— Да, трябва да те върнем обратно при твоите приятни уютни слънчеви сияния, радиационни пояси, метеоритни катастрофи и лунотресения колкото е възможно по-скоро — разсмя се Гътри. Гласът му стана метален. — Даже още по-бързо. Разполагаме с дяволски малко време, ако въобще имаме някакво.

Кайра усети да я полазват тръпки.

— Толкова ли са зле нещата, сър? Защо?

— Не е ли очевидно? Като брадавица на задника на нудист. Другия ми Аз. Много скоро ще прецени, че съм на свобода, и ще се опита да попречи на всичко, което бих могъл да предприема. Ако успее, „Метеор“ е негов. Значи на врага, на Консултативния синод. А в тоя случай нека се надяваме ние тримата да сме достатъчно мъртви. Не бихме оценили бъдещето.

Лий направи гримаса.

— Колко е ужасна ситуацията за него, не мислиш ли?

Кайра се вцепени още повече. Не можеше да налучка отговора на подобен въпрос. Познанията ѝ по психонетика бяха повърхностни. Вероятно и Гътри нямаше ясна представа. Но псевдо-Гътри...

Грешка! Другият също беше Гътри. Той също би могъл да бъде телесният субект, който стоеше скрит и управляваше „Метеор“, а този, който сега разговаряше с нея, би могъл също да бъде онзи, който пропътува четири и една трета светлинни години и се върна обратно. Това не би имало значение. Споделени след завръщането, паметите им бяха идентични. Едва впоследствие историите им се разграничаваха.

Несъзнателно изпитваше желание масата, която беше носила в ръцете си, да е масата, която беше пътувала. Тя не би трябвало да лежи покорена — той, който беше крачил под небето на Деметра.

[1] Хиляди благодарности (исп.). — Б.пр. ↑

[2] Burrito — питка с различни пълнки. — Б.пр. ↑

6.

БАЗА ДАННИ

Надвечер дъждовната буря, която беше вилняла през целия ден, най-после утихна. Вятърът продължи да бушува още известно време, разгонвайки облаците. Толкова ясно небе беше рядка гледка. По това време на годината слънцата бяха близо едно до друго. Гътри тръгна да ги погледа, тъй като лагерът беше прекалено закътан под един хребет, който скриваше гледката.

Докато вървеше към морския бряг, попадна на един биолог. Петнайсет сантиметра на дължина, той приличаше на странно гигантско насекомо, по-енергично от зеленикавокафявия растителен килим, който изучаваше с мустачетата си. За част от секундата работата спря, тъй като сензорът улови изображението на Гътри. Той знаеше, че сигналът е проблеснал в приемника в балона над станцията, а оттам е подаден уголемен в главния компютър на Земята. Собственото му радио-ухо не беше достатъчно чувствително, за да чуе дали е пресякъл лъча. Нямаше значение. Компютърът го разпозна за микросекунда и изпрати команда „Игнорирай“. Биологът продължи заниманията си.

Други също бяха ангажирани на други места, повече или по-малко в съответствие със специалностите си, но Гътри не ги видя. Земята се простираше пуста от западните хълмове до източното море. То представляваше заоблени каменни блокове и оголени скали, синкаво сивкави от кварцовите проблясъци, извисяващи се иззад светлокафяви дюни. Тук-там някоя локва отразяваше светлината и я превръщаше в потрепващо от вятъра злато. Бурята беше прогонила зноя. Въздухът свистеше откъм океана, натежал от солени пръски, миризма на озон и остра воня, но не на водорасли и риба.

Той подмина робо-бръмбара, както го наричаше, и продължи към брега. Тялото, което използваше, се движеше върху гъсенични вериги. Усещаше вълнообразното им лъкатушене по терена, слягането на ситния чакъл под тежестта му, влагата под повърхността на почвата.

На фона на вятъра и приборя долавяше своето придвижване, скриптене, плъзгане, жуженето на двигателя. Другото му тяло имаше крака, но беше по-сложно устроено и уязвимо. Това му позволяваше по-пряко общуване със света наоколо, по-непосредствено усещане, че отново е човешко същество. Събуждаха се спомени, приспани за години.

Отливът беше в най-ниската си точка. Дъждът не беше намокрил особено пясъка, но пред кротките вълни той беше влажен и по-тъмен. На Земята тази ивица щеше да е по-широка. „Хъш... хъш... хъш“ — шепнеха вълните под поривите на вятъра.

Очите на Гътри, чиито стълбчета стърчаха от купола, побрал сандъчето му, се наклониха надолу. Пясъкът беше осеян с водорасли, раковини, мъртви животни, смътно напомнящи червеи и медузи. При отлив винаги оставаха по няколко върху брега, но сега бурята беше изхвърлила голямо количество. Останките му напомниха гледката, която беше виждал по бреговете на родната си Земя, преди да се изтощи. Странно, че тук в океаните кипеше живот от милиони години, но и досега почти не съществуваше на сушата. А може и да не беше странно. Вероятно именно приливите бяха до голяма степен причина за еволюцията на сушата, а на безлунната Деметра ги движеше единствено слънцето.

Далечно блещукане привлече погледа му. Той се втренчи с любопитство над вълните. Белите пенливи гребени все още се издигаха на голяма височина, обогрени в пурпурното сияние от запад чак до мъгливия хоризонт. Над тях не прелитаха чайки или други морски птици. Гътри увеличи гледката, която бяха засекли лещите му. На стотина метра от брега над океанската повърхност беше изскочил предмет с форма на торпедо — плуваща платформа на робо-бръмбари, които изучаваха водните пространства и тяхната екология. Запита се дали се е придвижила толкова далеч на север от последната изградена от експедицията база, или е конструирана наскоро. Премодулираните съоръжения работеха на пълна мощност, а въздухоплавателните средства прехвърляха изследователи по целия глобус. Можеше да провери в базата данни.

По-късно. Сега беше дошъл да наблюдава залеза на Алфа Кентавър. Завъртя се на запад.

Отвъд дюнните се извисяваха мрачни хълмове с потъналите си в сенки белези от ерозията. Облаците надвиснаха на масивни купове,

обагрени в златисторозово на фона на ярката синева. Мъглата приглушаваше блясъка на А до сиянието на горещ въглен. Потъващият диск изглеждаше огромен, макар да беше малко по-дребен от земното слънце, гледано от Земята. Б го следваше на няколко градуса височина — блестяща точица, обагрила в кехлибарено върховете на облаците.

Деметра правеше пълно завъртане около оста си само за петнайсет часа. А изчезна мълниеносно и след като сиянието изтля, небето се смрачи, а Б заблестя по-ярко в наситено жълто като хиляда пълни луни. Върховете и хребетите се заоблиха сред спусналия се сумрак. Слънцето спътник също продължи да се спуска, потъмня в кървави нюанси и потъна. Последното сияние изтля и звездите запримигваха все по-ярко една по една, присъединявайки се към светещите на изток.

Сред тях изникна прелитаща искра. Изкачваше се с голяма скорост в противоположната на движението на слънцата посока в ниска орбита около планетата — това бе „Джулиана Гътри“, която го беше докарала тук и очакваше да го върне обратно у дома. Не, знаеше, че не е точно така. Онова, което виждаше, бяха гроздовете на цистерните с гориво. Самият космически съд беше прекалено миниатюрен за очите му, дори да използва увеличение: няколко тона с полезния товар. Върху далечни комети и астероиди в хаотичната зона работи усилено копаеха и рафинираха суровини в реактивна маса за следващото пътуване. Щеше да им отнеме няколко години.

Паметта прескочи време-пространството.

Офис в Порт Боуей. Над главата транспарант с блестящата в три четвърти върху нощното небе Земя като синкавобял мрамор. Почтеното лице на Пиер Олар с нос като клюн от другата страна на бюрото, зад което седи Гътри. Раздразнително избухване:

— Qu'est-ce que vous dites^[1]? Взривил сте възпламенител?

— Някои биха счели подобен въпрос за несъществен.

— Аз... да, съжалявам, сър.

— О, я стига! Пошегувах се.

— Това, вие твърди, е шега?

— Не. Не бих накарал моя любим инженер да пристигне лично само за да видя опуления му поглед. Тъкмо обратното, направих го,

тъй като съм толкова сериозен, че искам да доловя цялостната реакция, езика на тялото, ефекта. И с най-добрата холограма, която може да осигури телефонно обаждане, не е същото.

— Но това е безумно, шизофренично! Не разбирам защо вие изобщо иска втора мисия. Тези работи там...

— Не са достатъчни. Нуждаем се от повече и по-добри. По дяволите, Пиер, Деметра е единствената отдалечена отломка, където има живот, който бихме могли да изследваме.

— Не съвсем. Открити са планети с кислородна атмосфера в три други...

— Да, знам. На адски огромно разстояние. Онова, което е на Деметра, може да бъде изследвано веднага.

— Примитивен живот.

— Всичко, с което разполагаме. Би било чудесно, ако онези предполагаеми сигнали се бяха оказали от извънземен разум, а не естествени аномалии, но изглежда ще трябва да опознаем космоса за своя сметка. Така че нека го направим.

— Eh, bien^[2], ако не сте удовлетворен, може изпратим друг космически кораб. Първо трябва усъвършенства модела, ако вие изхарчи много пари. Също работи и оборудване, да. — Олар стовари юмрук върху бюрото. — Но космически кораб, който да се върне! Mon Dieu^[3], защо? Какво му е лошо на изпращане на информация?

— Повтарям, че не е достатъчно. Роботите се справят, колкото могат, при това не лошо, но все още никой не се е домогнал до изкуствен разум, който да притежава нещо като реално въображение. Както свидетелства изхабяването на машините, които в момента са на Деметра. Тя продължава да бълва за тях изненади, с които невинаги успяват да се справят. А какви шансове, какви възможности пропускат? Не, аз искам автентичен човешки разум на самото място, който след известно време ще трябва да се върне у дома.

Олар остана няколко секунди със зейнала уста, преди да измърмори:

— Sacree putain^[4]!

— Е, не ме разбирай погрешно! Нямам намерение да те товаря с разработването на нови животоподдържащи системи за подобно пътуване. Не можем да си позволим антиматерията да ускори толкова

много допълнителна маса. Ще замина аз или мой двойник, когото ще произведем в подходящия момент.

— ... аз... нямам... какво да кажа... освен че... мислех, че ви познава, но сега разбира, че никога не съм. Нито на най-малко.

— О, идеята не е чак толкова налудничава, Пиер. Всъщност изобщо не е. Върти ми се в главата от години, направил съм някои изчисления и съм доволен, че може да бъде осъществена с половината от един умерен бюджет. Слушай, трябва да върнем кораба обратно тук — като, разбира се, оставим роботите — просто защото няма да съм в състояние да предам целия си натрупан опит. Смущения, недостатъчни вълнови обхвати, квантови ефекти — познаваш физическите ограничения по-добре от мен. А има и всевъзможни неща като хрумвания, догадки, случки, които не могат да се изразят съвсем пълноценно с думи или диаграми. Трябва да се върна и да се прехвърля в себе си, инак какъв би бил смисълът изобщо да тръгвам?

Олар разпери широко дланите си и вдигна очи към небето.

— Значи истина? — простена той.

— Спокойно, amigo. Би трябвало да ми благодариш. Поверявам ти великолепен технически проблем. Ако те познавам добре, през следващите няколко години ще се въргаляш в него като прасе в тинята на Мисисипи. И като заговорихме за течности, предлагам ти по едно питие. Знаеш къде е скочът.

Изгряваха все повече и повече звезди, докато станаха почти толкова, колкото можеха да се наблюдават с невъоръжено око през натежалия от мъгла въздух или от онези естествени резервати на Земята, когато леката мъгла беше необичайно рядка. Гътри засили сиянието им, за да може да продължи по брега с надеждата да попадне на нещо достойно за вниманието на научните машини. Това не беше част от ролята, която сам си беше измислил, тъй като те също изследваха. Така или иначе, в момента нямаше какво друго да прави. Макар да се ласкаеше, че беше направил открития и разработил процедури, немислими за каквито и да било предварително съставени програми, все пак искаше приносът му да е възможно по-голям. Не му се налагаше да изпълнява предпочитанията на Олар — той беше разпоредил и това беше всичко. Но би искал.

Ако Олар е все още жив, когато се върнеше на Земята.

Вятърът стихна до шепот. Океанът шушнеша напевно. Върху черната му повърхност проблясваха отразили звездното сияние разпенени вълнички. Водната шир излъчваше хлад. Гътри спря. Протегна ръка, взе някакъв лъскав предмет и го приближи към лещите си. Късче от раковина, дъгоцветна като седеф, каквато не беше виждал никога на Деметра. Може би в централната база данни също нямаше такъв запис. Може би диря, която би трябвало да се проследи.

А може би не. Не беше възможно да се проучи всичко. Нищо чудно животът на Деметра да не е еволюирал отвъд границата на земния камбрий или силурий, или както там го наречеш — което беше твърде несъществено поради извънземността на биологията на планетата, — но нейното разнообразие и несъответствие бяха нищожна частица сред звездния космос.

Гътри задържа фрагмента минута-две, преди да го прибере в колекционерското си чекмедже. Двамата с Джулиана бяха открили нещо подобно на един калифорнийски плаж. Черупка от морски охлюв, възкликна тя. Но морските охлюви почти бяха изчезнали! Склониха глави над чудото. Наоколо нямаше жива душа — намираха се в страна, чиято икономика беше рухнала, и слънцето, солта и пясъците бяха единствено техни. Косата ѝ галеше бузата му. Той плъзна ръка под сакото ѝ и обгърна талията ѝ. Кожата ѝ беше топла и гладка. Тя го погледна, усмихна се и се притисна плътно до него. За програма в невронна мрежа споменът беше твърде ярък.

Гътри вдигна очи. Там горе надвисваше подобна на лампа немигаща светлинна. Фаетон, планетата скитник, която скоро щеше да пресече орбитата на Деметра, но на безопасно разстояние. Гътри предпочете да не мисли за предстоящото. Насочи вниманието си към звездите отвъд нея.

Съзвездията и бледото сребристо сияние на Млечния път бяха познати. С продължилото двайсет години пътуване бе преодолял разстояние, което не беше от особено значение при размерите на тези галактически покрайнини. Естествено, ракурсът беше различен. В този час и на тази средна ширина откри Полярната звезда почти отвесно над главата си. Продължи да оглежда, подминавайки мътночервената Проксима до Касиопея. Там една нова звезда блестеше по-ярко от другите пет.

— За бога, любима — провикна се той през светлинните години
до нейните изригващи пламъци — успяхме!

[1] Какво говорите? (фр.) — Б.пр. ↑

[2] Е, добре (фр.). — Б.пр. ↑

[3] За бога! (фр.). — Б.пр. ↑

[4] Мамка му (фр.). — Б.пр. ↑

7.

— Да не ставаме черногледни — каза Гътри. — По-добре да поговорим за нас.

Кайра се съгласи с благодарност.

— Бих искала просто да отлетя съд самолет някъде другаде. — Не можа да се стърпи и не допусна, че той би имал нещо против: — С вас като ръчен багаж. — И продължи със сериозен тон: — Но Полси със сигурност са вдигнали в тревога всички системи за сигурност по летищата, за да наблюдават за нещо, което може да сте вие. Ще ни пипнат още на влизане в летището.

Лий кимна.

— Жалко, че Тахир не беше в състояние да отпрати безопасно тази биокутия до Кайро или където и да е другаде — каза той.

— Това би могло да се уреди, ако разполагахме с повече време — отбеляза Гътри.

Лий повдигна вежди.

— Наистина ли?

— Предполагам. Да се поразровим в компютърните файлове, да попълним граничните и другите формалности за освобождаване на багаж и сега щях да съм на път. Но да се свържем с подходящите хора, да ги убедим, да планираме подробностите и т.н. би отнело няколко дни.

— Защо дни? — попита Кайра.

Гътри се изкикоти.

— Невинна девойка. Е, за твоя информация, макар че вече би могла да си отговориш сама, активно подмолно съпротивително движение действително съществува. Хора, които не само бленуват за свалянето на авантистите и създаването на една свободна държава отново, но и са готови да рискуват главите си за това. Не са много и за обществото са безукорни граждани, но са отлично обучени и постепенно са натрупали оръжия. Знаят, че не биха могли да вдигнат революция сами, но искат да са подготвени, ако въобще някога възникне такава възможност, а междувременно някои от тях вършат

безшумно по нещичко тук-там. Като други такива приятелчета в миналото те са организирани в групи по няколко души. В групата никой не познава повече от един човек от някоя друга група в организацията. Така че ако Полси хване някого, дори да го подложат на най-дълбок разпит, не би могъл да ги насочи към другарите си. Но това значително забавя комуникациите.

Гърбът на Кайра изтръпна.

— А действително ли има хаотици в правителството — поне на няколко полезни поста?

— Аха. Не знам подробности и не би трябвало.

Лий се вторачи в лещите.

— Откъде знаете как да постъпите, сър?

Гласът му потрепна едва забележимо.

— Мисля, че е очевидно — натъртено отговори Гътри.

Да, помисли си Кайра, сега вече да, след всичко видяно и това, което той беше разказал. С годините „Метеор“ трябва да са установили известни връзки, макар и незначителни, с тайните служби. Например отделни сътрудници, които оказват помощ при извеждане на политически бежанци през границите, дочуват някои неща и впоследствие наученото стига до Гътри.

Той може да е свързан или да не е свързан пряко с хунтата. Вероятно не е, предположи Кайра. Би било опасно и за тях, и за „Метеор“. Освен това, независимо от обвиненията на авантистите, компанията никога не се беше ангажирала със сваляне на правителства. Дори сега, предполагаше тя, jefe би предпочел възстановяване на статуквото.

И все пак предпазливо и непряко „Метеор“ и бунтовниците поддържаха известни контакти. От време на време едната страна правеше по някоя услуга на другата.

Въпросът изникна внезапно в съзнанието ѝ.

— „Метеор“ също ли е проникнал?

— Не заслужава да го обсъждаме — отговори Гътри. — Биографиите на повечето хора, които можехме да ангажираме и на които да се доверим, изключват такава възможност. Освен това не ги бива за добри правителствени служители. — Тонът му стана по-рязък — От друга страна, изглежда е очевидно, че авантистите са внедрили свои агенти между нас. Не са фамилни членове, вероятно не са дали

обет, но са наемници, които шпионират, ако не нещо повече. Може би тъкмо по този начин са разбрали, че си заслужава да отвлекат и поизмъчат Джонас Нордберг — моя приятел, който е знаел къде е укрит моят двойник. Това означава също, че не можем просто ей така да се обадим в Кито от някоя обществена кабина. Нямаме представа какви са възможностите на врага да засече разговорите ни. По всяка вероятност са сравнително добри, в противен случай авантистите не биха имали самочувствието да предприемат подобна акция. А със сигурност моят друг аз знае онова, което знаех за контактите на „Метеор“ в Северна Америка по времето, когато се върна. Оттогава са се развили, но той разполага с указания, които Полси няма да се забави да изпълни. По-добре да не използвам правителствените комуникации, до които имам достъп, и да не разчитам на информацията за него. Така биха могли да попаднат на следа и да ме издирят.

Какви може да са тези комуникации, запита се Кайра. Гътри беше свидетел на възникването на авантизма. Беше направил всичко възможно да го предотврати, продължи и след установяването му. Това дали включваше заразяването на важни компютърни програми с вируси? Колко от Енсън Гътри се беше промъкнало в мозъците на самите управляващи?

Колко скоро можеха да отвърнат на това неговият двойник и преследвачите? Кога щеше да се насочи срещу него и този източник?

Той обърна стълбчетата си към Лий.

— Първият проблем, с който трябва да се справим, засяга теб — продължи той. — Ако ченгетата започнат сериозно да те подозират и се задействат, ще стигнат до Тахир и хората му, които организираха нашето бягство, а това би било непочтена отплата за любезността им и удар срещу съпротивителното движение.

Лий не помръдна в стола си. Отговорът му беше категоричен:

— Знам. Предвидил съм предохранителна мярка.

Чантата, която беше донесъл, лежеше в скута му. Той я отвори и извади бутилка и инжектор.

— Ето — продължи той. Устните му преbledняха. — Лесмонил.

— Какво е това?

Кайра усети, че вената на врата ѝ ще се пръсне. В подмишниците ѝ изби студена пот.

Лий не откъсваше очи от стената срещу себе си.

— Синтетична дрога — отговори отсечено той. — Рядко се използва, но не само защото е незаконна и трудно се намира. Непосредственият ефект е екстатичен. Но и минимална свръхдоза предизвиква амнезия като огромна свръхдоза алкохол, само че тотална. — Той се разсмя хрипливо. — Не е ли забавно на следващия ден да не помниш нищо, а? Действително е мощна. Не възпрепятства прехвърляне от циркулиращата в постоянната памет и унищожава всяка следа. Ето защо възбраната ѝ се съблюдава много по-строго, отколкото обикновените мозъчни отрови. Дори психомедиците, които искат да я използват за лекуване на душевноболни пациенти, не могат да се снабдят.

— Освен ако са правителствени психомедици, които превъзпитават най-тежките случаи, предполагам — обади се Гътри.

Изражението на Лий остана изопнато.

— Да, чувал съм, че в тези институции се използва понякога. Колкото до нищожните количества на черния пазар, повечето служат за удоволствие — не забравяйте, че предизвиква екстаз, — но смея да кажа, че различни престъпници го прилагат и за други цели.

Кайра скочи към него.

— Не, Боб! — изкрещя тя. — Не можеш... да се изтриеш... така! Той се опита да ѝ се усмихне.

— Нямам намерение. Преди да разменя моя датчик за това, влязох в базата данни. Формулата я няма, естествено, но основните физиологични параметри са посочени. Първо атакува най-свежите спомени. Предполагам, че са най-лесно достъпни цитологично. Мога да изчисля необходимата за моето телесно тегло доза, която да елиминира приблизително последните петдесет часа. Не повече.

— А после? А после?

— Какво толкова, утре ще се събудя тук болен, объркан какво точно се е случило, но в състояние да се прибера у дома. Ако ме арестуват скоро, кръвната проба може да покаже, че съм бил на лесмонилов купон. Полси несъмнено ще се запитат какво ме е накарало да направя нещо толкова неприлично за досегашния си живот — както и самият аз — и може да ме подложат на задълбочен разпит. В такъв случай ще научат, че съм укривал шефе, но това ще е всичко, защото няма да има какво друго да измъкнат. Някой ден ти ще ми обясниш.

— Ако... оцелееш.

Той повдигна рамене.

— Рядко убиват подложените на техните манипулации, както знаеш. Ще ме пратят за възстановяване.

Онова, което остане от теб, след като са преровили мозъка ти с техните химикали и електронни уреди, искаше да изкрещи Кайра. А ако издържиш многогодишните лечебни процедури в корекционните центрове, онова, което ще пуснат най-накрая, само ще носи името Робърт Е. Лий.

Тя затвори очи, стисна юмруци и процеди:

— Н-ние скоро ще те измъкнем.

Преди да успеят да ти сторят нещо непоправимо, зарече се тя наум. А междувременно реши да запази самообладание като него.

Надеждата не беше проява на глупост. Беше необходима, за да оцелееш.

Гътри също се опитваше да запази хладнокръвие.

— Идеята ти е симпатична — изръмжа той. — Но ме послушай. Аз също нямах представа за тази супичка, но съм виждал какво могат да причинят на хората някои видове дрога. Основното е, че е непредвидимо. С каква точност можеш да измериш дозата? А да си чувал за идиосинкретични реакции? Можеш да се събудиш като повехнало растение. Или мъртъв, което лично аз бих предпочел.

Кайра забеляза, че Лий няма да отстъпи. Постепенно се успокои, чертите му се отпуснаха и изражението му се оживи.

— Рисковано е наистина — призна той. — Както и цялата ситуация. Но не и безнадеждно, щом вие двамата сте на моя страна. Освен това, сър, дал съм обет.

Възцари се тишина.

— Добре, синко — промълви най-после Гътри едва чуто. — Ще почитат името ти, докато има свободни живи хора, ако победим. За Бога, иска ми се да можех да стисна ръката ти.

Кайра се приведе над Лий и го обгърна с ръце.

— Gracias, mil gracias — пошепна тя.

От очите ѝ потекоха внезапно рукнали сълзи.

Той се изправи и отривисто отвърна на прегръдката ѝ... която премина в продължителна целувка.

— О — измърмори тя, без да откъсва очи от неговите, след като се отдалечиха на крачка един от друг — ти действително криеш доста изненади. Бихме могли да ги проучим по-задълбочено при удобен случай.

Той направи гримаса.

— Ще трябва да ми напомниш. Надявам се да го направиш.

Басът на Гътри ги накара да извърнат глави към него.

— Съжалявам, деца, по-добре да се захващаме с преките си задължения. Боб, ти несъмнено си по-добре информиран за местната ситуация от нас двамата. Кажи как можем да се измъкнем най-безопасно оттук.

Лий премигна и запелтечи като току-що събуден от дълбок сън човек.

— О... о, да. Виено, мисля... Мисля, че би трябвало да напуснете зоната незабавно. Железопътни и автобусни станции... — Гласът му стана по-уверен. — Там няма детектори като на летищата и по всяка вероятност все още не са под наблюдение. Големият брой пътници също е благоприятно обстоятелство. Но не пътувайте открито. Нищо чудно да обявят обща тревога. Хвани някакъв влак, Кайра, и наеми частна квартира. Не стая и със сигурност не апартамент. Прекалено скъпо и подозрително е. Частна квартира. Относително евтини са, но почти винаги може да се намерят заради икономическия упадък. Плати в долари в брой.

— Добре! — възкликна Гътри. — Вече ти казах, че си обърнал гръб на призиванието си; Следващия път, когато ми дотрябва конспиратор, ще се свържа с теб.

— Но къде би трябвало да отидем? — попита неуверено Кайра.

— Имам идея — отговори Гътри. — Служителите на „Метеор“ не са надеждни, а предвид уликите, до които Полси може да се е докопала, вече не се доверявам и на малкото внедрени хаотици, които познавам. Но ако купим билет до... хм, Портланд...

— Стига — изстреля Лий. — Тръгвайте.

— Но ти... ти ще забравиш — каза Кайра.

— Колкото по-бързо изчезнете, толкова по-добре. Отсъствието ми е възбудило любопитството им, нали?

— Да — потвърди Гътри. — След като получат сведения от другите места, в които са нахълтали, ще затегнат мрежата в този

регион. Ако проследят обратно движението ти, ще открият служителката тук, която ще си спомни за Кайра. Това ще им отнеме няколко дни, но си прав, че е по-добре да вдигаме котва.

Лий пое дълбоко въздух.

— Освен това — обърна се към Кайра той — бих предпочел да съм сам, когато си сложа инжекцията и изпадна в екстаз. Доколкото знам, гледката не е изискана.

Тя не знаеше какво да каже. Гътри измърмори:

— Всичко хубаво, синко. *Vaya con Dios*^[1].

После прибра очите си и Кайра го напъха в раницата, метна я на гърба си и грабна чантата с дрехите в ръка. Колкото и да беше абсурдно, помисли си какво още ще ѝ е необходимо — гребен, четка за зъби... На гарата сигурно имаше автомати. Обгърна със свободната си ръка врата на Лий.

— По дяволите! — успя само да измърмори.

Този път целувката беше кратка. Би могло да се каже целомъдрена. Той стоеше на входа и я гледаше, докато тя слизаше по стълбището.

[1] Бог да е с теб (исп.). — Б.пр. ↑

8.

Когато съобщението стигна до главния инженер Пиер Олар в неговата лаборатория на Л-5, той дълго остана замислен.

Беше пристигнало по отдавна утвърдената комуникационна линия на „Метеор“, секретна и независима от всяка друга мрежа и съответно защитена по всякакъв начин от прихващане на съобщенията. С кодовете за разшифроване разполагаха минимален брой хора, а именно свързаните с Енсън Гътри, най-старите му и доверени сътрудници. Макар и кратко, съобщението беше издържано в личния му стил, подобие, на който не се беше срещал от поколения, а сега му навя спомени за отминалите дни и предизвика мимолетна усмивка.

Съобщението гласеше:

„Перспективите са повече от обнадеждаващи, ако успеем да се справим, но ще бъде проблематично. Нуждая се от старата си камарила, бандата начело с теб. Заедно ще раздвижим нещата, както правехме, когато беше млад. Помниш ли? Не казвай нищо на никого, освен че изчезваш за известно време.“

Следваха инструкции за установяване на контакт.

Първото чувство беше неимоверно облекчение. Беше възразил бурно, когато Гътри предложи да се промъкне незабелязано в шантавата Северна Америка и да ръководи операциите срещу авантистите на място. Можеше да усетят присъствието му между тях, дори да го заловят. В сравнение с това пикникът му до Алфа Кентавър изглеждаше толкова благоразумен, та чак скучен. Гътри не го послуша и замина, а Олар намери спасение в работата си. Проблемите около проектирането на нови космически кораби си струваха човек да им посвети времето си без опасения. Дори безконечните незначителни задължения, с които непрекъснато се сблъскваше в качеството си на

началник, неочаквано започнаха да му доставят едва ли не удоволствие.

Сега изглежда шефът се радваше на поне относителна безопасност и се подготвяше да нанесе сериозен ответен удар. Но как? И с какво би могъл да му помогне един застарял технолог? „Старата камарила“ — ами това означаваше Хуан Сантандер Конде, който се беше оттеглил с титлата заслужил директор. Боже мили, дали повиквателната беше стигнала и до Хуан в Кито? И до кого още?

Отново притеснен, Олар започна да си дава сметка колко слабо познава ситуацията. Никога не си беше падал по политиката или подобни безсмислени занимания. Положението на Земята го вбесяваше, но следеше събитията съвсем повърхностно. За да се опита да си ги изясни, той се приближи до компютъра и изтегли кратко резюме. Докато течеше върху екрана, той връщаше от време на време някои сведения по специфични аспекти. Накрая се облегна назад, притвори очи и подреди информацията в главата си.

... След като правителството на Съюза окупира и предприе обискиране на централните управления на „Метеор“ в Северна Америка, дейността беше възстановена под наблюдение. Отделите на компанията в другите части на страната функционираха почти както обикновено. Комуникациите и движението на екипи във вътрешността и в чужбина се осъществяваха в съответствие с необходимото. Междувременно откритият диспут между двете страни продължи. Същото важеше и за преговорите, без да бъдат отразявани подробно от медиите.

„Метеор“ настояваше милицията и агентите да напуснат незабавно и безусловно главните офиси. От своя страна правителството настояваше, че е предприело акцията с огромно нежелание и с удоволствие би я прекратило. Първо обаче, то трябвало да се увери, че в структурите на компанията не са проникнали опасни подривни елементи, вероятно терористи. Това не било идеологически въпрос, а предпазна мярка. В епохата на захранвани с разтопени сплави двигатели, молекулярно инженерство и потенциално смъртоносни промишлени материали фанатици с достъп до суровините на междупланетарна организация биха могли да предизвикат геноцид, било то съзнателно или несъзнателно. „Метеор“ не трябвало да възпрепятства разследването, а заради собствените си

интереси да оказва сътрудничество. И тъй като нещата бяха стигнали до това критично положение, налагаше се още редица дълго отлагани проблеми да намерят своето разрешение... Разискванията се бяха проточили.

Бяха настъпили сериозни усложнения. Обслужването на северноамериканци беше прекратено. Стоките се пренасочваха, предлагани договори, които при нормални условия се подписваха, отпадаха. В отговор на възникналите възражения беше заявено, че няма да е изненада, ако настоящите обстоятелства доведат до известно влошаване на ефикасността на услугите. Служителите на „Метеор“ в цялата страна обясняваха напълно откровено, че нямат никаква вина за всичко това. Те не работеха в стопанска корпорация, а в частна компания. Повечето от значимите отдели бяха филиали или независими партньори, но само формално. По традиция и повече емоционално, отколкото в съответствие с изричните си трудови договори, те се подчиняваха на абсолютно еднолично управление. Сеньор Гътри без никакво съмнение беше в състояние да предприема преки действия винаги когато пожелаеше. Но след като беше публикувал остро изявление в момента на окупирането, очевидно беше оставил проблема в ръцете на своите хора *in situ*^[1] и техните началници в Кито. Такава беше обичайната му практика: той не беше надзирател, а насърчаваше личната инициатива. От този момент се беше оттеглил и никой не беше чувал нищо за него. Координатите му бяха неизвестни. Това също не беше необичайно.

Когато разговаряха неофициално с правителствените агенти, представителите на компанията се усмихваха и казваха: „Естествено е, че оказва натиск върху вас. А вие какво очаквахте?“ Мерките бяха необичайно добре подбрани. Полицията за сигурност не успяваше да надуши източника на тези произволно издавани разпореждания. Комуникационните линии на „Метеор“ бяха изградени изключително ловко.

Надигаха се все повече гласове с настоявания за излизане от безизходното положение, дори ако евентуално споразумение би довело до преустановяване на контролирането на най-главните пунктове от страна на властите в Съюза. Гласовете бяха не само на бизнесмени, а и на обикновени граждани, понесли щети от причинените неудобства, а в няколко случая и финансови катастрофи. Изказваха се политици и

високопоставени администратори. За разлика от обвиненията от страна на неговите противници и много от застъпниците му, авантизмът не се радваше на монолитна подкрепа. Това никога не се беше случвало. Ако не друго, мненията по интерпретацията и практическото приложение на уравненията на Ксуан много често се разграничаваха. Подобни спорове лесно биха могли да прераснат в борба за власт. С годините и при все по-разрастващото се разочарование — неосъществени цели, икономически трудности, корупция, брожения, открито противопоставяне, всеобща апатия, духовно разцепление — се задълбочаваха и раздорите. До този момент нито една обществена фигура със седалище в рамките на националните граници не беше предложила открито цялостно бракуване на системата, но нарастващ брой заявяваха повече или по-малко предпазливо, че изглежда е необходимо преустройство.

Постигането на мир с „Метеор“ би могло да спомогне за цялостно стабилизиране на външните отношения и по този начин да осигури възможност за вътрешни реформи. Трима конгресмени един след друг направиха подобни изявления, без да бъдат разобличени или арестувани.

Заседанията на Консултативния синод бяха закрити и въпреки това изтичаше информация, че някои негови членове подкрепят подобна политика...

Конюнктурата беше такава, извън делата на Гътри, каквито и да бяха те. Очевидно разпорежданията му от тайното убежище бяха осъществявани успешно. Дали в момента не подготвяше някаква зрелищна акция, която да донесе окончателната победа на „Метеор“?

Олар въздъхна, тръсна глава, изправи се и тръгна да се подготви. Същата вечер напусна орбиталната колония на борда на редовната совалка до космодрума Камехамеха. След като кацна, набра номера, посочен в съобщението, и получи в отговор адреса, където трябваше да се яви. Според указанията беше пътувал под чуждо име със съответните документи за самоличност, съхранявани за случай на евентуална необходимост. Излезе незабелязано от терминала, без да каже нито дума на тези, които го познаваха, и взе такси.

Петдесетина часа по-късно правителството на Съюза постави цялото имущество на „Метеор“ под своя юрисдикция и направи публично изявление, че нови разкрития за мащаба на опасността са

наложили предприемането на тази мярка и други извънредни действия, и изрази убеждение, че кризата скоро ще бъде разрешена удовлетворително за двете страни и за човечеството като цяло.

* * *

На следващия ден трима офицери от Полицията за сигурност ескортираха Пиер Олар до един от секретните отдели в централното управление на Северозападния интеграл. Щом вратата в дъното на преддверието се плъзна встрани, те отстъпиха назад. Олар мина през открилия се вход и вратата зад него се затвори. Разбира се, че щяха да наблюдават какво се случва — зрително, ако не и слухово, — а апаратурата щеше да записва и най-незначителната подробност.

От стенния екран се разкриваше обширен изглед към града като видян от покрива. По небето прелитаха облаци, пришпорвани от вятъра, чиито пориви бе усетил още щом слезе от флитера. Под тях по улиците и по кулите препускаха слънчеви петна и сенки. Заливът блещукаше. В кабинета не проникваше никакъв шум и единствено вентилаторите раздвижваха въздуха, чиято температура беше толкова приятна, че не се усещаше нито жегата, нито хлад, ни полъх дори. Олар огледа бегло панорамата, преди да насочи вниманието си към бюрото и онова, което беше поставено върху него.

Беше робот с широко предназначение върху колелца. Четирите му крайника завършваха с подвижни ръце, но повечето му функции се задействаха от оформеното като кутия тяло или с външни приспособления. Куполът очевидно беше специално модифициран, тъй като се забелязваха следи от ръчна манипулация. Изскочиха очни стълбчета и роботът заговори — тембърът не беше стандартен тенор или сопрано, а дрезгав бас, английски език с архаичен американски акцент.

— Здравей, скъпи. Добре дошъл.

Изпънал ръце встрани, Олар стисна юмруци.

— Вие к'во сте? — изстреля той.

— Енсън Гътри — кой друг? В момента се помещавам в това шаши поради липса на нещо по-добро. Приятно ми е, че те виждам, момче. Едно питие? Поръчах уиски.

Роботът посочи към подноса върху бюрото. Олар поклати глава.

— Е, когато решиш, обслужи се. Сядай, хайде, и да поговорим.

Олар пристъпи към еластичното кресло. Роботът долови лекото му накуцване и възкликна.

— Да не са се държали зле с теб, а? Ако някой ти причини нещо, кажи ми и ще обесят кучия син за топките.

— Не. Причината е, че на тази възраст започвам да скрибуцам при земно притегляне. — Олар се настани. — Не оказах съпротива. Те имат оръжия и няма свидетели.

— Пиер, извини ме. Нямахме никакъв избор, но все пак ми е гадно, че те подложих на всичко това. Позволи ми да ти обясня, а после ще склоня глава, каквато нямам, за да те оставя сам да прецениш. Доволен ли си от покоите си?

Олар повдигна рамене.

— Колкото от затворническа килия.

— Слушай, мога да ти уредя самостоятелна къща — сред дървета, Пиер — с отлична храна и вино, всевъзможни развлечения и жени, ако искаш. Да, и оборудване, в рамките на разумното. Ще имаш възможност да работиш върху всичко, което те сърби. Никой и нищо няма да те безпокои.

— Защото съм откъснат от всеки и всичко, нали?

— Не за дълго. Изобщо няма да е за дълго.

Олар не отговори почти цяла минута, после повдигна побелялата си глава и запита с каменно изражение:

— Какво става със Сантандер?

— Ами...

Синтактичната сричка заглъхна. Самият робот изобщо не се развълнува.

— Ако не си подмамил и него тук, не имаш никаква полза от мен. Скоро заподозре и започне действия.

Последва дрезгав отговор:

— Да, естествено, докарахме го тук. Прав си, засега не можем да оставим да се разхожда на свобода никой, който знае... онова, което знаеш ти... за двамата ми Аз. Ако някой каже една дума, всичко ще се разчуе за нула време. Ще ти обясня защо и се надявам да се съгласиш с мен, че тази... въ... задкулисна операция беше необходима.

Олар се вторачи в лещите, сякаш бяха човешки очи.

— Нордберг мъртъв, Сантандер и аз затворници — каза той — но ти абсолютно сигурен, че няма друг? Един от нас може предвидил. Тонът беше непоколебим.

— Никой не го е направил. Знам. Разпитаха Хуан подробно.

Олар се изправи. Кокалчетата на юмруците, с които стисна страничните облегалки на креслото, побеляха.

— Какво? — прошепна той. — Този хрисим старец, ти го упоил и пушал пулсации в негов мозък?

— Аз не съм.

— Ти дал възможност!

— Чакай малко, Пиер. Аз... Полси свършиха тази работа. Сигурно са подложили Хуан на изпитание, защото са преценили, че ще е... по-лесен. Когато Саир, техният върховен шеф, ми се обади доволен, че тайната е съхранена, но искал да те прекара през месомелачката, за да се увери, аз забраних. За Бога, радвам се, че успях! Казах му с прости думички какви неприятности ще му създам, ако си позволи да ти причини това, и той склони. Но поначало не допусках, че действително... ще си позволи онова, което направи. Кълна се в... в името на Джулиана, че не допусках.

— Все пак колко съхранен този факт? — попита неумолимо Олар. — Много хора помнят, че има двама Гусри и един бил оставен на склад.

— Помнят смътно. А и не знаят къде. Няма никаква причина да предположат, че вече не е скрит. И твърде скоро, ако все пак възникне такъв въпрос, можем да го представим.

— Да. Друго копие от друго място. — Олар се замисли. — Ще има софтуера на онзи, който влязъл в този склад, току-що завърналия се от Алфа Кентавър, който не знае нищо за случилото се в негово отсъствие. — Той се усмихна накриво.

— Така то ще бъде истинското Енсън Гусри.

— Не, това съм аз.

— Енсън Гусри никога не предаде, както предал ти. Много хора го наричали дявол, но никой не го наричал Юда.

Гласът не прозвуча съвсем спокойно.

— Пиер, ти знаеш отлично. Самоличността е цялост, нали?

Аз съм точно толкова себе си, колкото всеки друг. — Гласът се повиши: — Откъде можеш да знаеш, че аз, хардуерът в това тяло, не

съм същият физически обект, който се промъкна в тази страна, за да смаже авантистите?

Олар отново помръдна рамене.

— Може да си. Това без значение. Ясно е да разбера, че теб препрограмирани. Кастрирали. Дори след като станал призрак, Енсън Гусри бил мъж.

Роботът остана безмълвен няколко секунди, после промълви:

— Нараняваш ме, Пиер. — И след нова кратка пауза, добави: — Но ти грешиш. Те вкараха нови данни. Научих повече, отколкото знаех, и това промени мнението ми за някои неща. Това е всичко.

Олар се загледа в небето.

— Аз лично мисля ти не онзи, с когото последно говорил — промълви бавно той. — В тази удобна затворническа килия имах време да мисля. Какво случило изглежда доста ясно. Но кажи къде истински Гусри?

— Точно тук, по дяволите! — Пауза. — Но ако настояваш, добре. Моят хардуер тук замина за Деметра. — По-тихо: — Благодарение на теб, amigo viejo^[2].

— Много благодаря!

— Казах ти, че съжалявам. Не съм се променил, не особено. Не съм забравил нищо, включително приятелите си. Аз съм си аз, Пиер. Помня — може би по-добре от теб след всичките тези години, — помня онази нощ, когато получихме първата трансмисия от сондата Епсилон Еридани от вътрешността на странната планета, която ти откри, и всички се напиха. Аз също можех да се напия, а ти пусна онази преводаческа програма, за да разберем думите на старата мръснишка френска песен за тримата златари...

Олар разсече въздуха с ръка.

— Аз все още съм твой приятел, Пиер.

Олар отново се втренчи в лещите.

— А какво кажеш за Хуан Сантандер?

Подобен съскащ звук би произвела извадена от ножницата сабя.

Мълчание.

Олар се приведе напред.

— Eh, bien?

Съвсем тихо прозвуча:

— Съжалявам. Беше по-възрастен от теб, както знаеш.

Оказа се по-крехък, отколкото изглеждаше. Разпитът го уби.

Олар се отпусна назад в креслото.

— Убиец!

— Не! Нещастен случай! Чуй ме, Саир искаше да го съживи, но това е другото, което забраних. Прецених, че мозъкът му е по-тежко увреден, отколкото... Затова го оставих на мира, Пиер, и ми се искаше тези мои очи да могат да заплачат.

Олар се надигна и отново атакува.

— А какво ще кажеш за онзи друг теб? Той къде?

Гътри се окопоти.

— По-добре да не знаеш.

— Унищожен? Обезобразен като теб? Или... *bon Dieu*^[3], дано останал на свобода. Дано теб унищожи!

— Това едва ли е възможно. — Раздразнението се стопи. — Виж, накарах да те доведат в този офис, защото искам да разбереш истината. Времената безспорно са мъчителни и много от случилото се винаги ще ме преследва, но се намираме в кризисен момент. Цялата човешка раса го изпитва на гърба си. Нека ти разкажа плановете си и защо искам да ги осъществя. Имам нужда от помощта ти, от съветите ти, за да направим онова, което е добре за всички.

— Ти доказа какво си — прекъсна го Олар. — Енсън Гусри понякога бил копеле, но никога не бил лицемер.

Грубо:

— Не си играй с търпението ми, стари приятелю. Вече съм на ръба.

— Да играя? Нямам никакво желание дори разговарям с теб. Остави ме да вървя.

Лещите го огледаха внимателно, софтуерът направи преценка.

— Наистина ли го искаш? Добре. Ще се свържем по-късно. Междувременно следи новините. Обмисли ги.

— Добре, щом трябва. Сега ме остави да вървя! Навсякъде, където не си.

Олар се изправи и закуцука към вратата. Тя се плъзна и офицерите отвън скочиха да го пресрещнат.

— Върнете го обратно — разпореди роботът. — Отнасяйте се вежливо.

Лещите продължиха да го гледат втренчено, докато вратата се затвори.

[1] На местоположението (лат.). — Б.пр. ↑

[2] Стари приятелю (исп.). — Б.пр. ↑

[3] Благочестиви Боже (фр.). — Б.пр. ↑

9.

Първо Кайра трябваше незабавно да се измъкне от района, независимо по какъв начин, преди полицията да успее да организира цялостно преследване. Някакъв автобус я откара до Питсбърг Централ. Там успя да се консултира с Гътри с разменени въпроси и отговори в тоалетната.

Попита го дали да не се опита да се обади от обществен телефон в Кито или може би някоя друга наслуки избрана централа на „Метеор“ в чужбина. Авантистите не биха могли да поставят агенти или подслушвателни приспособления навсякъде, а и Полси можеше да наблюдава само незначителна част от комуникациите. Да съобщи фактите, след това да изчезне и да се скрие с него, изчаквайки реакцията на „Метеор“.

Не, отговори той. Прекалено голям риск с прекалено нищожен шанс за успех. Защо да повярват от другата страна на толкова налудничавата история? Положително биха се заели да събират сведения, да проучват, да се доберат поне до някакви потвърждаващи факти. Това би отнело много време и вероятно ще привлече вниманието на контра-Гътри и ще го накара да ускори осъществяването на плановете си с няколко дни. Той така или иначе бе готов скоро да пристигне в Кито, където присъствието му би имало несравнима тежест в сравнение с твърденията на някакви бегълци. Самото обаждане можеше да предостави на Полси решаващи улики за тяхното издирване.

По-бързо и по-безопасно — ако въобще може да се говори за безопасност в цялата тази бъркотия — би било да се издирят надеждни приятели и да получат лична помощ от тях за бягство. Междувременно могат да засяват истината тук-там в очакване да разберат каква ще е жътвата.

Кайра се съгласи и прекара останалата част от ужасната нощ в очакване на влака. Маршрутът, който състави с помощта на датчика си, не беше най-директният и включваше две прекачвания, но избягваше големи гари. Едва ли наблюдаваха всяка проклета незначителна

гаричка от Квебек до Мексико. Третата отсечка беше до Портланд, който в най-добрия случай беше непредсказуем. Преди това имаше спирка в Салем в периферията на интеграта, където щеше да слезе.

Щом най-после се качи във влака, заспа по-дълбоко, отколкото беше очаквала. Беше спала и в по-неудобни легла от тази седалка, която дори имаше лек наклон. Влакът препускаше плавно и успокояващо.

Събуди се жадна и гладна, разтърка очи и погледна през прозореца. Зад стъклото се беше ширнала просторна равнина, пресечена тук-там от хълмове и падини, които се простираха чак до хоризонта на запад. Почти нямаше дървета, но беше покрита със зелена растителност, засадена в редуващи се една след друга лехи. Не беше сигурна каква е културата — дали високите стъбла бяха генетизирани за отглеждане на храни или химикали. Между редиците проблясваха тръбите на напоителна система. Забеляза на известно разстояние няколко машини — контролиращи или култивирани. На хоризонта към безоблачното небе без птици се извисяваха кулите на малко градче.

— Къде сме? — запита се тя.

— Извади ме да погледна — изломоти Гътри от раницата. — В момента обкръжаващото ме пространство е ограничено като вътрешността на главата на политик. Вече си мислех, че ще продължиш да хъркаш завинаги.

Кайра се увери, че вратата на купето е заключена, нагласи подвижната масичка и постави кутията върху нея. Отговори с раздражение:

— Не хъркам.

— Какво ти дава право да го твърдиш? Както и да е, това не ме засяга. В действителност похъркваше едва-едва само от време на време — по дамски — доста секси.

Дърт пръч! — за малко не възкликна тя, но се овладя. Вероятно би се засегнал.

— Виено, къде сме?

Той погледна навън.

— Индиана или Илиноис, предполагам... Това нищо ли не означава за теб? Някога беше федерална република. Хората бяха по-

богати, тъй като разполагаха с нещо повече от националния капитал. Върни датчика си с един час назад.

— Как сте, сър?

— Батерията ми все още държи. Все пак би могла да използваш презаредител, без да споменаваме другите естествени нужди. Върви да се облекчиш. А, преди това провери за новинарска емисия, става ли?

Мултито едва ли заслужаваше името си, тъй като представляваше миниатюрен плосък екран с една-единствена колона. Кайра включи програмите, видя, че след двацет минути ще има информационна емисия, и остави Гътри да гледа този канал. В момента вървеше образователно предаване за мислители преди Ксуан. Кайра беше чувала за тях, докато учеше: политолози като прехваления Платон и подценявания Макиавели, историци систематици като Шпенглер и Тойнби, психолози от изучавалия лабораторно мозъка като функция на организма Павлов до Моравец и Типлер и разните кибернетични фантазори. Програмата се състоеше от общоизвестни факти, илюстрации и цитати, чието постоянно повтаряне ги беше лишило от смисъл.

— Блестящи мъже — изръмжа Гътри. — Достойни мъже.

Дариха съкровища на света. По дяволите, самият Ксуан имаше добри идеи. Не е тяхна вината, че дейността им беше изопачена. Смя да кажа, че Христос и Джеферсън споделят това.

Кайра заключи вратата и тръгна по пътеката между седалките. Въздухът беше изпълнен с миризмите на насядалите пътници. Влакът мъркаше, напредвайки мълниеносно и методично, но интериорът беше лекедосан, занемарен, на места охлузен, с петна от ръжда, изтъркана и раздрана тапицерия — нищо общо с вида му като нов или със състоянието на влаковете в повечето страни. Наложил се да чака седемнайсет минути на опашка пред тоалетната, в която вонята беше отвратителна, водната струйка се процеждаше едва-едва, а над умивалника имаше надпис, че не е годна за пиене.

Опашката пред автомата беше още по-дълга, но напредваше сравнително бързо. Повечето от предлаганите в менюто артикули липсваха. Взе някакво кафе, калций-протеинова напитка, соев буламач, един препечен сандвич и кофичка изкуствен мед и ги понесе обратно, като грубовато си проправяше път с лакти. Купето все пак осигуряваше някакво уединение, което за средностатистическия жител на Земята

беше лукс, който можеше да се сравни с истинско животинско месо, разходка в гората или... печатна книга с изпоцапани и вмирисани от времето страници. Разбира се, малко по-просторно купе би осигурило по-комфортно пътуване, но Лий я беше предупредил да не си позволява привличащи вниманието удобства.

Лий... Пулсът ѝ внезапно прескочи и тя залитна. Едва не изпусна подноса.

Не, не беше той... мъжът в седалката до пътеката... изобщо не приличаше на него. Но за момент ѝ се стори, че е Айвър Страндинг. Нещо в деликатността, в категоричните черти и русата коса... Не, не беше той.

Тя продължи напред, проклинайки се заради връхлетялото я вълнение. Бяха изминали повече от две години, откакто скъсаха. А и продължилата три години връзка не беше особено сериозна, независимо че изглеждаше такава, съпътствана от мечти за дълготрайност, деца и всичко останало. Как би могла да бъде сериозна една връзка между космически пилот и инженер по астероидите? Колко често се срещаха и за колко време? Скъпите мулти-съобщения, препредавани с лазер през мегапространството, плюс всевъзможни други технологични заместители и утешения всъщност само влошаваха нещата. Започна да се възползва от други възникнали възможности, не само добри приятели, които не желаете да нарани с необясними откази. Айвър несъмнено постъпваше по същия начин. Защото никога не би могъл да се квалифицира, за да ѝ стане партньор в странстванията, а тя не можеше — не искаше — да зарече кораба, за да остане завинаги с него. Работата сред летящите планини носеше предизвикателства, но не можеше да се сравни с Дългия път, със сиянието на Земята над пръстена на Коперник, с щурмуването на Юпитер в неговата радиационна бърлога или с някоя комета, на която никога не беше стъпвало живо същество, или с приказките, песните и възникналите по сборните пунктове приятелства...

Кайра отпъди връхлетелите я спомени. Заради изненадата е, мина ѝ през ума. А и в момента беше уязвима поради обърканата ситуация с Гътри, което я караше да копнее за нежност, спокойствие, сигурност. Каквито никога не получаваше от Айвър, като се изключат кратките мигове, след като се бяха любили.

Сега Еико Тамура беше там горе, на Л-5. Еико безспорно имаше своите проблеми, но те сякаш не смуцаваха духай, тъй като не беше възможно безоблачно спокойствие като нейното да е преструвка. Веднъж Кайра й изпрати опит за стихотворение:

*Дотлява кехлибареният залез,
оградата на боровете се оглежда
във езерото, а през стволовете им сумрачни
проникват призрачно златисти сияния,
полирали в синьо потрепващите
сякаш от метал крилца на пърхащите над водата
три водни кончета, увлечени в гонитба
под стихналия във безмълвие всемир.*

Но не й каза, че тъкмо нея имаше предвид.

Най-после стигна до купето. Притисна с палец ключалката, промъкна се през откρηналата се врата и я затвори с ритник, поглеждайки в същия момент към видеоекрана. Беше пропуснала първите новини, но...

За втори път едва удържа подноса.

Видя изображението на едър, широкоплещест мъж на средна възраст с широко, грубовато и сбръчкано лице с нездрав вид със светлосини очи под гъсти вежди и с оредяла червеникава коса. Разкопчаната му риза разкриваше окосмени гърди под униформеното сако, каквито „Метеор“ не използваше вече от поколения. Тя го позна. Стори й се, че е виждала същата тази електронна конфигурация десетки пъти, макар да я беше видяла само веднъж, а същият басов тембър беше чула за последен път преди половин час.

„... пристигнах в Северна Америка по свои канали, които не е необходимо да описваме, за да видя сам и да сторя каквото сметна за необходимо. Онова, което открих, ме разтърси.“

Кайра погледна към Гътри в кутията. За миг той стрелна с очното си стълбче своя говорител. „Не казвай нищо.“ Тя се отпусна сковано на седалката.

„По-късно ще навляза в подробностите, когато публикувам цялостно изявление“, продължи подобие то на Енсън Гътри от

годините, когато беше станал известен. Тази външност беше възпроизвел за ежегодните си коледни приветствия към служителите на „Метеор“ и редките си публични изявления. „Това ще стане вероятно след няколко дни, след като се върна в централата в Кито и се консултирам задълбочено с главните директори. Междувременно обаче бях замолен да направя коментар в подкрепа на мерките, за които вече сте чули. Нямам нищо против да се отзова.“

Устата му се изкриви в иронична усмивка.

„Всъщност донякъде имам. Не съм станал изненадващо привърженик на ксуанизма или на друга подобна глупотевина. Но се уверих, че съществува реална опасност, очевидна и непосредствена. Няколко главорези са успели да проникнат и да си осигурят достъп до ключовите мрежи и мощните съоръжения, благодарение на което могат да отприщят енергии, равностилни на колосален метеоритен удар.“

На място подбрана метафора, помисли си Кайра. Напоследък всички бяха наясно със заплахите от космоса, неправдоподобни, но необхватни, и бяха доволни, че „Метеор“ подкрепя договора на Световната федерация за контролни и предпазни мерки. Кое то неочаквано беше придобило ироничен смисъл!

„Категорично уважавам свободата. Често съм се изказвал в този смисъл. Но приятелите са ме чували също така да казвам, че социалната революция не е средство за установяването ѝ. Такъв опит е бил направен във Франция през 1789 г. и в Русия през 1917 г. Защо да продължаваме? Правителството на Северноамериканския съюз е в състояние да се реформира. Съмнявам се в обявяването на военно положение, което би причинило 20–30 милиона жертви. Така или иначе не бих се съгласил те да тежат на моята съвест. А вие? Някои от вас може да са прочели отговорите ми на яростните защитници на намаляване на населението по времето, когато ни се струваше, че кривата на нарастване на населението никога няма да стане хоризонтала. Прави сте, казвах им аз, планетата е ужасно пренаселена и е добре да направим нещо по този въпрос. Готови ли сте да изпозастреляте излишните със собствените си ръце, или да започнем от вас? По онова време подкрепях и екологията, майчината любов и ябълковия пай, но не харесвах еко-фашистите. Сега

подкрепям свободата, но не харесвам фашистите на освобождението.“

Кайра не разбра последните думи. Гътри имаше склонност да вмъква архаизми в речите си и да скача от една мисъл на друга.

Решително:

„Описах ви надвисналата опасност, степенята на проникване на фанатизирани конспиратори. По-късно ще дам разяснения как разбрах, че това е истина, а не пропаганда. В този момент не разполагам с време за това. Както и никои друг. Налага се да си сътрудничим, незабавно. Разпоречдам стопанска корпорация «Метеор» да окаже пълно съдействие на правителството на Северна Америка в неговите наложителни временни стъпки да се справи с извънредната ситуация.

Настоявам и ще продължа да настоявам всички останали да постъпят по същия начин.“

Изображението отново се усмихна.

„А за добрата новина повтарям, че тези мерки са временни. И нека добавя, докато разполагам с вниманието ви и време в ефир, нека добавя, че хората, които успяха да ме убедят, не са крайните авантисти от динозавърската фракция. Те са от умерените, които си дават сметка, че ако системата не бъде ремонтирана, ще рухне, разпадайки се на парчета, ако не и по-лошо. Нашето сътрудничество ще ги направи по-силни от техните опоненти. Ето защо реших да напусна скривалището си, за което съм възнаграден. Подробностите — по-късно от Кито. Убеден съм, че окупацията на нашите структури може да приключи в рамките на един месец, а редовните операции да бъдат възобновени, независимо от нея след една-две седмици.

На всички с добра воля и здрав разум gracias за търпението. Adios.“

Образът потъмня. Появи се говорител.

„Току-що видяхте Енсън Гътри, ръководител на стопанска корпорация «Метеор»...“

— Изключи го — каза Гътри. — Останалото ще бъдат стандартни брътвежи.

Кайра се подчини.

— Това май беше... другият ви Аз, а, jefe? — прошепна тя.

— Или електронна шашма?

— Нее. Интелигентна програма, изучила записаните ми предавания, е в състояние да се справи, но ще им се наложи да направят още доста неща, докато стане ефективна. Наистина моят двойник говореше и действително ще отиде в Кито, за да поеме компанията.

Кайра тръсна глава.

— Но как би могъл да го направи? Бездействието е повече от двайсет години. — Тя пое въздух. — Myu bien, биха могли да вкарат събитията в паметта му, но запазените в тайна документи, безбройните незначителни лични подробности...

— Да, има хазарт, но той явно се надява, че би могъл да блъфира по някакъв начин. — Гътри насочи поглед през прозореца. Гласът му прозвуча като далечен прибой. — Мисля, че бих могъл да протакам, ако моето копие не беше излязло наяве. Мамка му, каква невиджана досега игра на зарове! Почти му завиждам, по дяволите!

— А ако не успее — добави мрачно Кайра — авантистите няма да загубят кой знае какво.

— Точно така. Известно объркване, може би, но правителствата работят по системата на приятелските връзки. Никой не разчита прекалено на другите, освен ако действително не е заплашен мирът или цялостната околна среда. Северна Америка ще твърди, че е било предотвратяване на катастрофа, независимо от неточните преценки на няколко високопоставени служители. Междувременно ще натрупат облаги от близките си връзки с „Метеор“, от които тази рухнала икономика се нуждае, както пробит космически кораб се нуждае от въздух. Компанията не може да отмени това, нито да накаже лудорията кой знае колко тежко. Един бойкот например е неосъществим. Други страни просто ще прехвърлят продажбите си към Северна Америка, а ние ще си навлечем и тяхната враждебност.

Разбира се — продължи Гътри — ако анти-аз действително успее да ме парира, без това да стане публично достояние, и не се издъни с някакъв значителен гаф, авантистите печелят. Или поне ще са убедени в това. Ще му е необходимо време, за да превърне „Метеор“ в активна политическа сила, но той ще разполага с време. Дали ще успее или не, само бог знае какъв ще е окончателният резултат.

Той погледна Кайра.

— Не оставяй закуската ти да изстине, момиче, и най-вече кафето. Отлично си спомням вкуса му.

Тя се вслуша в съвета. Независимо от обстоятелствата обученият ѝ да издържа организъм се наслади на храната. След като се успокои, попита:

— Какво беше официалното изявление?

— Същото, което скицира анти-аз. Разкрития, че екстремисти са проникнали в държавния апарат, в „Метеор“, в други организации, в пъкъла — навсякъде. Нищо конкретно, но обезпокоително. Смътно обрисуваните ужасии са най-заплашителните. Предприетите действия... искаш ли списъка?

— Аха — измънка Кайра, докато преглъщаше поредната хапка.

— Вече знаеш за окупацията на нашите структури. Спомням си предположението ти, че са въведени радикални мерки за сигурност по летищата. Права си. По-малките са затворени заради строги мерки за контрол. Частни самолети не могат да напускат Северна Америка без предварителна проверка и изрично разрешение. Знаеш, че това може да се контролира от сателити и въздушни балони. Контролно-пропускателни пунктове на всяко гранично кръстовище, независимо от произтичащите от това неудобства. Ще обискират за смъртоносно опасни средства, но си наясно какво всъщност ще регистрират детекторите, независимо че обикновените ченгета на смяна нямат понятие. Вероятно им е разпоредено да конфискуват всичко, което съвпада с приблизителното ми описание и да арестуват притежателя. Проверка на морски плавателни съдове преди разрешение за отплаване, за която и да е чужда държава. Това не би довело до чак толкова големи дипломатически усложнения. Проверките за невронна мрежа са бързи и елементарни. Международна поща — пакети и други обемисти пратки, естествено. Електронни комуникации — чудовищен обем, но отклоняват хиперкомпютрите за наблюдение, без да се съобразяват какво ще се случи междувременно с правителствените служби. Кореспонденция — не знам, нищо не беше споменато, но тя е незначителна и общо взето бавна, а и не от особена полза за нас. Не забравяй, че моят двойник много скоро ще се появи открито и ще започне да издава заповеди.

Кайра се намръщи.

— Имам усещането, че стените започват да ни притискат — каза тя.

— Родих се с това чувство, скъпа — възкликна Гътри. — Тъкмо затова проявих интерес към перманентния престой на човешки същества в космоса. Една стълба, която води навън оттук.

— А... във вътрешността на страната...

— Полицейски хайки. Всъщност издирват мен, но това, естествено, не бе обявено. Обявиха всеобща опасност и повсеместно издирване на фанатици. Ако някой си позволи да заяви открито, че това е само повод, познай от първия път колко време ще оцелее. По дяволите, изобщо не бих искал да ме изпращаш, до което и да е местенце в рамките на тези граници.

— О, не — задъха се Кайра.

— По-малко щях да се притеснявам, ако само авантистите са по петите ни — продължи Гътри. — Но главният ми противник е друг. Той ме познава. В момента залага хазартно, но по всяка вероятност отлично е преценил преимуществата си. А северноамериканските лидери изпълняват съветите му.

Принудени са, помисли си Кайра. И защо не? Като погледнеш какво беше постигнал jefe през живота си и след това.

— Всичко, което бих могъл да направя в момента, е да се поставя на неговото място — продължи гласът от кутията. — Добре, ще опитам да го направя. Ще го задържа в тази страна, докато е възможно, ако не успея веднага да го заловя. Защото с всеки изминал ден ще стабилизирам все повече положението си. Един от начините да го постигна, е да взема всички възможни предпазни мерки срещу такива като теб, които знаят истината, ще ме потулят някъде и ще раздрънкат всичко. При наличие на малко време и известна предварителна подготовка тези непотвърдени приказки може да бъдат блокирани — не напълно, може би, но достатъчно от практическа гледна точка.

— Сигурен ли сте? — попита Кайра.

— Не — отговори Гътри. — Нито пък той. Не е лесно да запушиш устата на някого в институция като „Метеор“, където винаги се е оценявала личната независимост. Но мога да помисля за начини, които биха свършили работа. Проблемът е, че блъфираме — и той, и аз. Според най-добрата преценка на шансовете ми, която вероятно съвпада с неговата, е, че най-добрият ми залог е да отида там лично,

веднага, преди да успее да актуализира знанията си и да закрепи положението си.

Кайра усети хладни тръпки.

— Това ми се струва доста рискована стратегия.

Лещите блеснаха насреща ѝ.

— Да, така е. Опасявам се, че и за теб.

Кръвта заблъска в слепоочията ѝ.

— Сър, дала съм обет. — Прекалено драматично ли прозвуча? Космонавтите обикновено омаловажаваха нещата. — „Метеор“ винаги е бил добър с мен. Бих искала да си остане такъв.

— За Бога, да можех да те прегърна! — възкликна Гътри и се изкикоти. — Привързаност, благодарност, но също и абстрактно желание. Все пак мога да оценя, че си апетитно парче.

На колко ли изкушения е устоял, запита се Кайра. С неговото богатство би могъл да си поръча всякакъв кивирски рай, какъвто пожелае, или цяла безкрайност от такива. Но ако изобщо някога беше давал воля на желанията си, не е било често или за дълго. Защо не? Какво го караше него, безтелесния, да контролира толкова безапелационно реалността?

Колко доволна беше, че е така. Успя да намери сили да се усмихне.

— Gracias, jefe. Доколкото съм чувала за обичайните ви маниери, току-що изглежда бях поласкана и с удоволствие бих се възползвала от предложението ви? Колкото до рисковете, случва ми се понякога.

— Знам. Едно време...

Скоро двамата се унесоха в спомени.

10.

БАЗА ДАННИ

Селището беше високо и уединено. През един прозорец на къщата просналият се на пода Гътри виждаше последното зарево от запад над парцелите с насаждения да залива бледите треви и редките храсталаци на изток, докато високото плато помръкваше в далечината, а червеното сияние обагреше в розово снежните върхове зад него. Над тях небето притъмняваше и една планета се разискряше — Сатурн, предположи той. Слънчевите лъчи позлатиха няколко ламы, които едно пастирче прибираше от паша. Животът и изпитанията продължаваха неизменния си ход, доколкото войната и политиката го позволяваха.

Слънцето изчезна и се спусна мрак. Появя лек и хладен вятър.

Усети го, защото малкият прозорец не беше остъклен ако се наложеше, нямаше да може да затвори капациите. Самата къща едва ли заслужаваше да се нарече така: „sabana“^[1] би отговаряло повече на стаичката с мръсен под и няколкото мизерни предмета в нея. Пръстените стени, слава Богу, бяха яки, а и двама мъже не биха могли да поддържат по-голямо помещение.

Надникна предпазливо за няколко секунди иззад ръба. Ако подаде навън главата си, ще я пробие куршум. Едва не се случи, когато двамата с Морено отблъснаха стремителната атака на сендеристите; огънят им беше осутил точната стрелба и нападателите бързо се оттеглиха.

Гътри забеляза джипа. Намираще се на около петдесетина метра по изровения път — двамата с Морено бяха изскочили от него, докато партизаните ги атакуваха с масирана стрелба. Не знаеше как се добраха до това убежище, нито дали не е благоразумно да вирнат високо ръце и да се оставят на милостта на маоистите. Не бяха спрели да го обмислят. Гътри беше изкрещял обичайната команда, бяха грабнали пушките си за всеки случай и бяха побягнали на зиг-заг, приведени до земята. Къщата се оказа празна — дали случайно, или

защото обитателите ѝ се бяха изнесли от страх. Едва когато влязоха, Гътри установи, че е взел ключовете от колата.

Пазеха я двама души. Вече беше успял да ги огледа: ниски яки индианци с екипировка от неясен произход и, огнестрелни оръжия — един автоматичен пистолет и вероятно откраднат колт AP-15 — в готовност за стрелба. Бяха се настанили вътре и можеше да различи само блещукащото огънче на цигарата. Пастирчето излезе от полезрението му. Не се виждаше друг човек или страда наоколо. Останалата част от бандата несъмнено беше под онези покриви заедно с обитателите, при които се бяха разквартирували. Нямаше никаква информация от колко време са тук, вероятно отскоро, нито с каква готовност бяха посрещнати. Това нямаше особено значение. Пристигнат ли „Сендеро Луминосо“, или ги посрещаш като славни освободители, или умираш, понякога по доста гаден начин.

Той извърна поглед от прозореца. Луис Морено Куирога — дребен силует в сгъстяващия се мрак — наблюдаваше от отсрещния.

— Слава Богу! — каза Гътри на английски. — Страхувах се, че ще включат на късо колата и ако не успеят, ще я потрошат. Сега няма да го направят до сутринта.

— Не вярвам изобщо да го направят — отговори свободно на същия език Морено.

Двамата се бяха сприятелили като студенти по инженерни науки в Сиатъл. Той взе диплома, а Гътри прекъсна следването си и сега се бяха озовали в Чили, родината на Морено.

— Искат на всяка цена да ни заловят.

— Да, но може да искат джипа.

Беше ценна плячка, докаран от Щатите — вехт, но добре поддържан, способен да стигне до всяка точка. „Вехт“ означаваше, че беше произведен от „Американ мотърс“, поради което беше солиден и надежден, а и не му трябваше безоловно гориво, което рядко се намираще в Андите.

— Може да ни принудят да се предадем от глад. Не, от жажда.

Гътри усети с ноздри сухия въздух.

— Едва ли — отговори Морено. — Заради престижа, ако не друго. Сигурно по-късно през нощта, когато се изтощим и ни се доспи, а и няма да ги виждаме добре, ще се принудим да стоим край прозорците, а те ще разбият вратата и ще нахлуят.

— И аз си мислех същото. Значи да ги причакаме. Аха, защо дрънкаме на американски? Луис, amigo mio, lo siento...^[2]

— Шшт! По-добре на английски. Някой може да ни чуе.

— Да, правилно. Аз... дяволски съжалявам, че те забърках в това.

Морено се изсмя тихичко.

— Ние се забъркахме в това, Енсън. Не си ме принуждавал повече, отколкото аз теб на купона във Ванс Холбрук, когато предпочете бира вместо донесения от мен ром.

— Да, но... Това беше предимно моя идея...

Да натрупат малко капитал. Да тръгнат на юг. Пазарът за класически коли се беше посъживил заедно с икономиката, а благодарение на грижите на собствениците им и климата в северно Чили и Перу се срещаха доста запазени в отлично състояние коли. Купуваш евтино, откарваш на север, продаваш скъпо.

— При това много добра — добави Морено. — Грешката не беше, че се прехвърлихме в Перу, а че отидохме на пътешествие до езерото Титикака заради онзи глупак от Ло, който твърдеше, че по тези места вече няма терористи.

— Може да е бил прав за местата, до които е стигнал. Това може да е самотна банда, тръгнала в далечен набег. Би трябвало да се досетя за тази възможност и да се погрижа поне за конвой. — Гътри се изплю. — О, мамка му, бърборим си като двама либерали, а? Чувство за вина. Остава да поемем отговорността за тукашната мизерия.

Гласът на Морено прозвуча мрачно.

— Те така го преценяват. — Замълча. — Не мисля, че ще ни оставят като заложници за откуп, ако се предадем. Особено след проблемите, които им създадохме пред очите на хората. През цялото време си останахме двама твърдоглавци. Да си вземем поука за в бъдеще.

Страхът, който Гътри изпитваше, отстъпи място на гняв и нетърпение.

— Първо трябва да се измъкнем. Ще го направим!

— Кога?

На Гътри му се прииска да отговори „Веднага“, но се овладя.

— Щом се стъмни достатъчно. Те също ще изчакат за прикритие на нападението си, но луната не изгрява преди единайсет и вероятно не

бързат. Тръгваме ли след час?

— Прието. — Кротно: — Ако нямаш нищо против, искам да обмисля някои работи и да се помоля.

— Ясно. Аз също.

Да помисли все пак. Достатъчно е частица от съзнанието му да е нащрек. Най-вече тялото, болезнено напрегнатото животно с изострени докрай сетива под изгряващите една подир друга звезди над сивкавата равнина. Оставеното на мъчителното очакване съзнание, ако не почерпи сили отнякъде другаде. Гътри се опита да запуши уши, за да не чува шепота от противоположния ъгъл на стаята. Не е редно да подслушваш, когато някой разговаря със сърцето си.

Или със своя Бог. За Гътри двете бяха едно и също.

Върни щастливите дни в тази нощ. „Мога да извикам спомените от дълбоката безкрайност.“ Да, но ще пристигнат ли, щом ги повикаш? Баща му, едър машинист с тих глас, не свеждаше глава пред никого. Майка му, вечно засмяна, сама вливаше ум и разум в компютърните програми на работното си място. Сузи... Господи, беше пропуснал дипломирането ѝ в колежа, дори не се досети да ѝ изпрати подарък или да опита да ѝ се обади.

От уютния дом към неприветливия пристанищен град и промишления му квартал. Олимпийско благородство и древни гори. Прииждащите огромни вълни от самия край на света. Застиналият сред безветрието едномачтов платноход, едно съвършено синьо зазоряване и сред тишината дузина китове убийци, прекосяващи пролива Хуан де Фука, а един от тях надига за момент глава над перилата, сякаш за да му каже добро утро. Разходка в дъжда под боровете, ръка за ръка с една девойка... Не. Бременността, думите, сълзите и приглушения кикот, беглите целувки дълго след аборта и неизменното материнско изражение в погледа, макар никога след това да не изрече нито една лишена от нежност дума... Беше я предал поради небрежност и своенравие, всички тях, както сега беше предал сам себе си.

Устните му копнееха за лулата му, но беше в колата.

Кога, по дяволите, ще изтече този час? Защо да чака още? Вече е достатъчна чернилка. Всеки момент чарлитата може да нападнат, ако ги е подценил, и тогава вече ще е твърде късно. Да натисне бутона, за да зърне циферблата на светлинната и отново да провери часа. Не още,

не още. Защо не? Нали каза един час. Шейсет минути. Ако не може да издържи, ще се изложи пред Луис. Задръж, приятелю, задръж. Изпей си някоя песен — не високо, на Луис няма да му хареса, а наум — всички песни, които знаеш, включително най-грубиянските. Особено грубиянските. „Никога не споменаваме леля Клара...“

Време е, за Бога, време е.

— Да вървим.

Сякаш го изрече някой друг.

Светкавично прошепнато обсъждане кой какво ще направи. Остави случайностите, те са непредвидими. Ръката на Морено стисна рамото на Гътри в тъмното.

— Каквото и да се случи, ти си истински приятел, Енсън. Благодаря ти.

На Гътри му се прииска да изпитва същия порив, а в отговор смотоледи:

— Ти също. Хайде, да им покажем какво можем.

Свиха пръсти — тек и чифт — кой да изскочи пръв през вратата. Падна се на Морено. Той се шмугна покрай ръждясалите панти и се втурна приведен край стената, зави на ъгъла, стиснал пушката с две ръце. Гътри се понесе с тежки стъпки след него. Джипът блещукаше смътно под звездите.

Чу избръмчаването, преди да чуе трясъка. Ха, бяха оставили най-малко един навън. Не се отглеждай за него, продължавай.

Още един трясък. И още един. Морено падна на една страна. Търкулна се два пъти и остана да лежи ужасяващо проснат.

Продължавай.

На Морено се беше паднала отсамната страна на колата. Гътри тръгна натам вместо него. Приблужи се изотзад и сграбчи дръжката на задната врата. Беше студена. Не бяха се сетили да заключат. Отвори я рязко. Мъжът на кормилото се беше попривел. Другият до него беше неясно тъмно петно. Размаха оръжието си като обезумял. Гътри стреля. Мъжът се блъсна върху таблото и се свлече в сянката надолу. Гътри стреля срещу другия. Той се наклони и се скри от погледа му, пищейки пронизително... пронизително...

Гътри се завъртя с гръб към метала. Морено представляваше противна купчина на земята. Гътри стреля няколко пъти с

полуавтомата си повече или по-малко напосоки. Не трябваше ли да остави за третия? Метна пушката в колата и се втурна напред.

Надвеси се над Морено. Очните му ябълки се белееха на едва различимото лице. Кръвта около устата му проблесна на светлината на звездите. Дали чу „Не, не, вауа^[3]...“ или беше само някакво къркорене в гърлото му? Не изоставяме нашите ранени — не каза, нито си помисли той. Беше прекалено зает. По-силен, отколкото очакваше, той грабна Морено и се втурна обратно към колата.

Разнесоха се крясъци. Залаяха и засвистяха изстрели. Чу куршумите да трещят по бронята на джипа, но нито един не го улучваше. Беше трудна мишена в мрака, движеше се светкавично, изненадващо. Шибан гаден късмет, че улучиха Луис. Гътри се докопа до колата. Прегази с ботушите си мъжа, който се гърчеше и виеше под него. Нещо изхрущя.

Гътри стовари Морено на задната седалка и се мушна зад кормилото. Без да губи време да затръшва вратите, напъха ключа, отпусна стъпала върху педалите и сграбчи лоста за скоростите. Двигателят изрева.

Все повече мъже търчаха наоколо в непрогледния мрак. Маоистите разполагаха със собствен транспорт. Очукан пикал изскочи с ръмжене откъм осеяния със светещи прозорци изглед на селото. Фаровете му заопипваха наоколо. Гътри изключи своите и натисна газта. Отворените врати се заблъскаха.

С тракащи зъби продължи няколко километра по стръмното и неравно шосе. Когато камионетката изостана на значително разстояние, се престраши да включи фаровете, превключи на четири колелета и излезе от пътя. Пикапът не можеше да го последва, а никой не би го настигнал пеша.

Накрая реши, че вече може да спре. Тишината се стовари отгоре му. Измъкна се навън, дръпна рязко задната врата и се мушна вътре.

— Луис? Луис, дърто момче?

Под сиянието на небесния купол насреща му зееше провиснала челюст. Очите се вираха изцъклени, без да премигнат, без сълзи.

Метежникът отпред също беше мъртъв. Единственият куршум беше проникнал отдолу през челюстта и бе излязъл от горната част на черепа, строшавайки предното стъкло. Всичко беше оплескано с кръв и парчета мозък. Бяха започнали да се съсирват на студа. Метежникът

беше почти момче, може би на шестнайсет, макар да изглеждаше на четиринайсет.

Гътри свали трупа, за да го намерят приятелите му. Дано успееш преди мравките и лешоядите. Почисти мръсотията, доколкото бе възможно, измъкна Морено — беше застинал в нещо като ембрионална поза: не беше ли това характерно за инките? — и подкара нататък. По-късно разбра, че другото нещо, което беше оставил зад гърба си, беше неговата собствена младост.

[1] Колиба (исп.). — Б.пр. ↑

[2] Съжалявам, приятелю мой (исп.). — Б.пр. ↑

[3] Върви (исп.). — Б.пр. ↑

11.

БАЗА ДАННИ

20 юли беше празник на „Метеор“, така че Борис Иванович Никитин си взе отпуск от университета, за да кавалерства на Кайра Дейвис. Бяха се запознали покрай родителите си и се срещаха все по-често. Заради малобройното население и здравословната атмосфера нямаше причина служителите да живеят вкъщи с дворове, макар обикновено да общуваха повече помежду си, отколкото с външни хора.

Двамата отлетяха до Новгород и той я поведе из историческите забележителности. Беше идвала преди две години, когато пристигна семейството ѝ, но за кратко. Спомените ѝ бяха смътни от общата бъркотия по това време. Оттогава, независимо от близостта на града, постоянно беше заета или все си намираще други занимания през свободното време.

Беше великолепна сутрин. Бяха почти сами в целия Кремъл. Руините бяха реставрирани, доколкото позволяваха съхранените сведения. Странно, че толкова малко хора го посещават, помисли си Кайра. Вероятно по някой бегъл поглед в мултивизора удовлетворяваше повечето от тях, ако изобщо им беше интересно. Слънчевите лъчи галеха византийските куполи на „Св. София“...

— Построена е от Ярослав Мъдри през единайсети век след изгарянето на по-ранната дървена катедрала — каза Борис. — Но Портите на Корсун са били готови и Великият княз Владимир ги е докарал от Крим шейсет години преди това. Градът тогава е бил на двеста-триста години, основан от варяжки странстващи търговци. Търгували чак до Константинопол и още по-навътре в Азия. Новгород пръв е посрещнал Рурик, когато пристигнал от север в драконовия си кораб.

Интонацията му напомняше пеене. Струваше ѝ се, че за него това е по-реално от вещественния свят и че никога не би пожелал кивира. Желанието му беше да стане историк — но не за да издирва факти и да ги съхранява за себе си, което всяка машина би вършила по-

добре в съответствие с инструкциите за значимостта им, а да ги тълкува и да съживява мъртвите, за да ги накара да говорят на потомците си чрез него. Понякога тя се питаше кой би плащал за това и кой би се вслушал в думите му. Може би съставителят на кивира програма?

Ненамерила кураж да му го каже, тя отговори:

— Били са доста дръзки, нали?

Притеснението беше отчасти заради нейния руски. Един педагог с невронен модулатор можеше много бързо да натъпче основите на нов език в мозъка ти, но беше необходимо време, практикуване, четене и размишляване, а така също и разговори, за да започнеш да използваш езика наистина свободно. Тя общуваше предимно със съучениците си, които бяха пристигнали от къде ли не и разговаряха най-често на английски.

— Разполагали са с тази възможност.

Борис сви юмрук. Погледът му сякаш премина през нея, през стените покрай реката чак до всички могъщи реки, които пресичаха тези земи, и още по-нататък до моретата, в които се вливаха.

Техният свят е бил обкръжен от неизвестното. Осмелявали са се да тръгнат из него с платна и гребла, яхнали коне и пеша срещу вятъра, който брулел лицата им, разчитайки единствено на мускулите си, защото само тях имали. Никакви работи, никакви всезнаещи компютри. А когато им се приисквали мечти наяве, чували ги от своите поети и разказвачи, все човешки същества, или си ги измисляли сами.

Той разтвори юмрук и отпусна ръка.

— Но това е било много отдавна — добави сухо.

Кайра усети тръпки по гърба.

— Не в космоса — каза тя.

— За такива като теб, предполагам. Ако имат желание да се откажат от тази имитация на природа, останала на Земята. Ако са от малцината избраници. А дали тя ще оцелее през времетраенето на собствения ни живот? — Борис тръсна глава и се разсмя. — О, само как грача като гарван, нали? Прости ми, помогни ми да си простя, че за момент забравих колко прелестна компаньонка имам. Ела да ти покажа останалото.

От този момент стана очарователен водач в неговия си малко приповдигнато сериозен маниер. Около обяд предложи да отлетят от

града и да обядват в една механа в околността. Докато крачеха към паркинга, Кайра отново изпита спокойствието, което излъчваха тези улици, за разлика от лудницата в Ери-Онтарио.

Спокойствие, запита се неочаквано тя, или пустота? Слънцето изливаше топлината си върху паважа, стените, прозорците. Сградите бяха старинни, но в добро състояние. Дърветата край пътя шумоляха от вятъра и изпъстриха земята с танцуващите си сенки. И все пак транспортните средства отминаваха доста встрани. Пустотата зад повече от половината прозорци излъчваше стаено безмълвие. Приблужи се едно момиченце, красиво със своите плитчици и колосана рокличка, но абсолютно самотно. Три жени огледаха вяло витрината на един магазин за естествени храни: вероятно стоките бяха прекалено скъпи за тях или пък нямаха какво друго да правят. Един амбулантен търговец свенливо се опита да привлече вниманието ѝ към ръчно направените бижута, но възприе за напълно нормално оттеглянето ѝ след беглия поглед, с който ги удостои. През един зейнал портал зърна двор с няколко маси, върху които мъже играеха на шах. Косите им бяха посивели или побелели. Някаква глуха, почти подсъзнателна пулсация вибрираше във въздуха, но тя беше от работещите съоръжения, жизнените органи на големия град.

Вуено, помисли си Кайра, това трябваше да се очаква. Твърде често беше изпадала в подобна ситуация в мултито или в реалността, както и многократно в Северна Америка. Населението трябваше да намалее, но промяната пораждаше нови проблеми, може би неразрешими — дали поради несиметричното разпределение на възрастите, като се изключат машините и тяхната производителност. Когато един народ започне да изпитва сериозни нужди, каквито непрекъснато изпитваха руснаците от „Измирането“ насам, се налагаха радикални промени в цялото общество.

Намаляването всъщност вече не беше необходимо, нали? А и дали наистина някога е било? При едно рационално управление (с което хиперкомпютрите отлично се справяха, нали така?) Земята можеше да изхранва постоянно много милиарди. Разбира се, подобно съществуване сред многолюдни, стриктно организирани тълпи не беше за нея. Слава Богу, че го имаше космосът, където да избяга. И въпреки това за един разтърсващ миг се запита дали не предпочита човешкото море, сред което Търговският център в Торонто прилича на някакъв

остров, пред тази... пустота. Разумни и алтруистични ли бяха тези хора тук, или просто бяха лишени от енергия?

По дяволите? Какво я прихваща? Държеше се като Борис. Би трябвало да се забавляват през този свой ден, а не да тънат в мрачни мисли като герои на Достоевски.

Полетът до механата беше приятен, както и типичната селска атмосфера в нея — това можеше да се очаква. Е, забеляза някаква фабрика в парка, но беше в реда на нещата. Сградите съчетаваха изтънчени оттеньци и геометрична строгост, а наноцистерните вътре произвеждаха части за роботи. Борис зави на север от безкрайните плантации и прелетя над един резерват, който в момента засаждаха. За около половин десетилетие хормоните щяха да направят горите високи.

— Ще развъждат местни животни — обясни той. — Сърни, лосове, мечки, вълци.

— Някои от тях не са ли изчезнали? — учуди се Кайра.

— Мм, предполагам, че повечето видове може да се намерят из зоопарковете в чужбина, ако не тук. В противен случай вероятно геномите са записани и могат да бъдат клонирани. Чувала ли си за повторно развъдения дребен див кон в сибирските степи?

— Да. — Тя се усмихна. — Бих се впечатлила, ако развъдят мамути. Макар да съм озадачена. Чувала съм, че трябвала възстановят ДНК от видове от ледниковата епоха, за да я конструират. Откъде могат да знаят, че не е прекалено разградена? Сигурни ли са, че могат да я възстановят в автентичния ѝ вид?

— Ако създадат рунтав слон с огромни извити бивни...

— И ако кожата му е на петна, ще разберат, че са сбъркали. Мислиш ли, че някой би пробвал някога с динозаври?

Механата се беше сгушила сред Валдайските хълмове под бяло златистозелени брези. Беше нова, но построена съгласно модерните традиционни стилове и мотиви. Предлагаха отлична храна и напитки плюс енергично обслужване от млади мъже и девойки в старовремски костюми. Един певец си акомпанираше на балалайка. Персоналът непрекъснато беше зает. Двойката собственици със сигурност богатееха.

А защо не? Нужно ли беше да стоят без работа, разчитайки на потребителски кредити, и да се развличат единствено с мултивизора?

Тук дори можеше да се мотивират да си родят едно-две деца.

Кайра отпъди тягостните мисли. Обстановката беше прекалено приятна за тях.

Фалшификат, разбира се. Наподобяване. Но какво лошо имаше в това? Наслаждавай се. Утре отново си на училище, за да зубриш усилено, без отпускане дори за минута, за да не изостанеш в надпреварата за каюта в космоса, където всичко и всички са истински.

12.

БАЗА ДАННИ

Откъм залеза подухваше хладен вятър по пътека от разискрено злато. Шхуната се носеше като призрак пред него, уловила с платната си едновременно светлината и поривите му, бели на синия фон, обагрен във все по-плътно виолетово с настъпването на нощта. Вълните преливаха в още по-многоцветни нюанси от хоризонт до хоризонт върху водното огледало на Коралово море. Сனிшаваха се укротени под носа на шхуната, шепнеха и хихикаха, докато се плъзгаха по дължината на корпуса ѝ, и образуваха въртопчета от разтопено злато покрай килватера.

Енсън Гътри и Джулиана Тревъроу стояха до хакборда в интимно уединение. Кормчията не им обръщаше никакво внимание, а останалите пасажери и екипажът бяха на главната палуба и шумът на вълните сподавяше гласовете им.

Гътри вдишваше с наслада и бавно издишваше.

— О, колко е хубаво! — промълви той. — Не останаха много места, където можеш да вдъхваш така дълбоко.

Тревъроу кимна.

— Нито да се насладиш на подобни гледки и развлечения.

Круизът включваше Големия бариерен риф с предоставяне на шнорхели и акваланги на всеки, който желае.

— Доволен съм, че дойдохме, преди да е станало късно. — Туристическите орди налагаха затягане на ограниченията. — Мислех, че не мога да си позволя цената, но след това прецених, че така ще изгубя последния си шанс.

— Аналогично. Е, в моя случай по-скоро времето беше проблемът, а не парите, но имаш право.

Обичаше да слуша нейния дрезгав контраалтов тембър и макар да беше от Сидни — или именно затова? — акцентът ѝ му се струваше по-малко австралийски, отколкото британски: мелодията на отдавна изчезналите родни разлистени гори. Харесваше и външността ѝ —

беше висока, дългокрака, русокоса, с почти класически черти на лицето. Отпуснатите ѝ върху перилата ръце излъчваха сила. В началото беше малко сдържана, но след няколко дни очевидно реши да позволи на връзката им да разцъфне.

Той се възползва от предоставената възможност.

— Значи си твърде заета? Мога ли да попитам в каква насока работиш?

— Предполагам, че вие, американците, бихте го нарекли недвижими имоти и развитие. — Тя отвърна на погледа му и се усмихна. — Не, не сковаваме набързо редички от малки къщурки. Започнах във фирмата на баща ми. Той изкупува изоставени пасбища за овце, откакто рухна пазарът на вълната, и прилага биотехнологии, за да ги превърне в обработваеми земи. Напоследък сама ръководя бизнеса си.

— Не в съвсем същата сфера, предполагам.

— Не, сега съм лицензиран посредник в северен Куинсленд. Работниците, които изграждат космическия център, се нуждаят от всевъзможни продоволствия и услуги в отдалечената зона, където се намират. Както и цялата зона. Например би трябвало да направим прилично залесяване, но преди това да осъществим покритие с подходящи почви, а така също и за временно настаняване. Да предвидим проблемите с ерозията, водата и вредителите. Трябва да се подготвим да отглеждаме и транспортираме тропически плодове, след като осигурим достатъчно транспорт. Това е потенциален рог на изобилието, което — освен другите ползи — би дало възможност на аборигените за значителни печалби. О, възможностите са неограничени! — Тя въздъхна. — Но всеки нов бизнес трудно се стабилизира. От практическа гледна точка проявих направо идиотизъм, като си взех ваканция. — Тя избухна в смях. — Какъв късмет, че получих пристъп на малоумие!

Гътри се въодушеви.

— Охо — възкликна той, — какво съвпадение! Прицелил съм се в абсолютно същата мишена.

— Нима? — Любопитството ѝ изглеждаше откровено. — В какъв смисъл?

— Трябва да проуча територията. Трябваше да започна още щом сляхох от самолета, няма съмнение, но... Както и да е, имам известен

опит в конструирането и малко пари да инвестирам във високи технологии, компютърно оборудване от типа, което позволява на човек да върши работата на двайсет души. — Този път не усети вкуса на въздуха, който вдъхна.

— Хм, може пък да сме си... взаимно полезни. Не те принуждавам или нещо такова, но не е зле да поговорим, ако не възразяваш.

— Може би — отвърна предпазливо тя. — Не си ли краен авантюрист?

Гътри помръдна рамене.

— Така е по-забавно.

— Мисля си, че първо би трябвало да го изпробваш на родна почва.

Гътри тръсна глава. Гласът му стана дрезгав.

— Ще загубя и ризата, и гащите, и костюма си.

— Защо?

— Сигурно знаеш какво е положението в Щатите напоследък. Независимо че вероятно човек би могъл да осъзнае цялата тази лудост само от личен опит. Както и в Канада. Признавам... е, върнах се след неколкогодишен престой в Южна Америка с готовите пари и сякаш нагазих в бласто с лепило.

— Знам, че Обновителното движение е в подем.

— Да, до голяма степен това е причината. Защитниците на околната среда са побеснели.

Тя се намръщи едва-едва.

— Планетата е в окаяно състояние.

— Със сигурност. Не споря. От пеленаче съм за опазването на природата. Но ако някой ми каже, че съм защитник на околната среда, по-добре да си плюе на петите. По дяволите, Джу... моля за извинение... Госпожице Тревърроу, стигнах до заключението, че ти и твоят баща се занимавате с някои от нещата, които ще възстановят щетите и ще предотвратят нови. Това не може да стане например със закриването на атомните електроцентрали, което би ни принудило да зъзнем през зимата и да дишаме боклуците от задвижвани с въглища генератори — не само въглероден двуокис и канцерогенни отрови, но и по-голяма радиоактивност, отколкото се отделя, при какъвто и да е ядрен инцидент. Или да плащаме баснословни цени за слънчеви

реактори, които в ясно време могат да захранят с електрически ток една-единствена крушка на квадратен метър околна среда, която покриват. Или да забраним пластмасите, които без никакъв проблем може да се рециклират за сметка на хартията, чието използване налага да превърнем и последните си гори в монокултурни плантации. Или натоварването на бизнеса с такова бреме от данъци, разпореждания и бумажина, че да прекърши всички останали, освен гигантски корпорации, финансиращи политиците. Или...

Наложи се да си поеме дъх.

— Да, наясно съм с всичко това, дори повече — вметна тя. — Със същите проблеми се сблъскваме в Австралия.

— Не толкова тежки, предполагам. — Гътри се усмихна навъсено. — Съжалявам, не исках да ти държа лекция. Всъщност, мисля, че екофашизмът е едно от проявленията на злото. Това си е фашизъм най-общо или пуританство, ако щеш. Менкен^[1] определя пуритана като човек, който се събужда през нощта, плувнал в студена пот при мисълта, че някой някъде може да си прекарва приятно. Така че да защитим горкия невежествен консуматор от самия него. Да облагаме с данъци алкохола, тютюна и наркотиците, за да са недостъпни, и да пропагандираме срещу тях, с цел да бъдат забранени. Да индоктринираме и обучаваме децата в училище, да ги включваме в групи за подходящи спортове, Kraft durch Freude.^[2] Да облагаме с данъци горивото хилядократно — да шофираш за удоволствие е проклетие, а да поддържаш в къщата си приятна температура е антисоциално. Направете така, че всяко шишенце с лекарство да се отваря с ножовка или с нитроглицеринов заряд... Междувременно, разбира се, да живее социалното усъвършенстване! Назначавай на работа в правилни пропорции мъже, жени, хомосексуални, етноси и „ощетени“. Спазвай стриктни квоти в колегите за умните и грамотните и онези, които се трудят за тяхното обучение, за да освободиш място за „умствено особените“. Изхвърли книгите с недопустими коментари от библиотеките и книжарниците. А по-добре изобщо да не се публикуват. Дръж си ушите нащрек за сквернословни разговори, разобличавай публично всеки нарушител, привлечи го под съдебна отговорност и му наложи глоба, ако успееш. Или го пребий. Нито една присъда няма да бъде... Мамка му! Отново се увлякох. Жалко за прекрасния залез. Наистина моля за извинение.

— Няма нужда — отвърна нежно тя. — Може и да не съм напълно съгласна, но харесвам хора с категорични емоции, които не се боят да ги изразят, особено ако са благородни. Затова ли се озова тук на Долния континент?

— Не съвсем — призна той. — Можех да се върна в Южна Америка. Там има огромни възможности след стабилизирането на демократичните институции. Но... в момента Австралия разработва енергична космическа програма. Нашата е безнадеждно забатачена от бюрокрацията и корпоративно дебелоглавие. Прекалено много предприемачи си счупиха главите в опит да се справят със собствени сили. По един или друг начин вкочаненият гигант успя да ги смаже. Европейците и японците са доволни от напредъка, което не е малко, но пък не проявяват интерес да постигнат повече. Освен това не са гостоприемни към чужденци. Вие най-после решихте да си изградите собствен космодрум. Говорите за разработването на усъвършенствани системи за изстрелване. Искам да участвам в това — макар и в незначителна степен. Много искам.

Тя не отместваше очи от него.

— Защо?

— Ами в това е бъдещето, ако изобщо имаме такова. Споменах, че съм консервационист. Вярно е, че не можем още дълго да съдираме кожата на майчицата Земя. Ако не започнем да използваме суровини от космоса — при това веднага — с индустриалната цивилизация е свършено завинаги, а заедно с нея и с няколко милиарда хора, до един. Ако някой оцелее по някакъв начин, ще се окаже отново в Тъмните векове — завинаги. Искам по-добро бъдеще за децата си.

— Колко имаш?

— Нито едно засега. Сам съм.

В този момент някогашната случка не беше от значение. А и не виждаше належаща причина да споменава за Бърнис. И двамата бяха положили максимум усилия — неудачни според сегашната му преценка — и разводът на пръв поглед беше приятелски, но болката го беше прогонила в чужди земи.

— Прав си за необходимостта от пространство — продължи Тревърроу. — Във всеки случай, споделям подобни идеи. — Тя се поколеба. — Досега не съм ги обсъждала с никого, освен с баща ми.

— Нито пък аз. — Той се усмихна. — Казано откровено, надявам се да натрупам богатство в името на каузата. Неприлично огромно богатство. Преуспявайки с добродетелност.

— Да, не е зле да поговорим — каза почти свенливо тя. Пулсът му се ускори, но нито един от двамата нямаше какво да добави в момента. Обърнаха очи на запад. Слънцето беше изчезнало и океанската повърхност беше потъмняла още повече, проблясвайки под помръкващото сияние над главите им. Вятърът се усили, брулеше със свежестта си челата и страните им и шушнеша в платната. Чу се проскърцване. Корабът се наклони лекичко, а вълните застанаха погръмогласно. Всички останали звуци стихнаха под огромното безмълвие на небесния покров.

Венера проблесна като маяк.

Гътри се поддаде на въодушевлението си.

— За Бога, та космосът е и жизнено пространство! Новост! Свобода!

Едва долови думите на Тревъроу:

— Отдавна споделям тези мисли.

Отпусна ръка върху нейната. Тя изглежда нямаше нищо против.

[1] Менкен, Хенри Луис (1880–1936), американски издател и критик; автор на есета, насочени срещу самодоволството на средните класи. — Б.пр. ↑

[2] Сила чрез радост (нем.). — Б.пр. ↑

13.

БАЗА ДАННИ

В свободен промеждутък на Луната между две мисии Кайра Дейвис хвана еднолинейката от Порт Боуен до Тихополис. Там можеше да се позабавлява. Астребург на Обратната страна беше прекалено сериозен, отдаден предимно на проучвания, а другите общности бяха станали чисто лунариански след независимостта. Достъпът за чужденци не беше забранен, но не се насърчаваше и гостите се оказваха толкова изолирани, че с удоволствие напускаха. Тихополис си оставаше търговски и културен посреднически център между Луната и останалата част от Слънчевата система.

Пътуването беше вълнуващо както винаги, докато прекосяваха пепеливите морета към високите планински местности. Докато влакът се носеше на юг, Земята се спускаше все по-ниско върху нощното небе, а сенките от синкаво белезникавото ѝ сияние се издължиха, осеяни с безброй светлинни като белези от шарка. Трансмисионните чинии се извисяваха като скелети на фона на звездното небе. Вълните, които изпращаха към материнския свят, не се виждаха, но зърнеше ли ги понякога, в гръбнака на Кайра сякаш звъняше струна, мелодия от чиста и почти безгранична енергия, ода на триумфа.

Влакът изкачи околоръстната стена на Тихо, спусна се отново надолу, профуча по дъното на кратера и се мушна под повърхността близо до Скайвю тауър^[1]. Кайра остави куфара си в багажна кабинка на гарата. По-късно щеше да го отнесе в хотела, където си беше резервирала стая. Утре, универсално време, може да посети отново традиционните атракции. Най-много харесваше градините и зоологическите паркове с уникални форми на живот. Но разглеждането на забележителности и други подобни развлечения бяха по-приятни в компания. Първо щеше да потърси някой приятел, което пък на свой ред означаваше да пийнат по някоя и друга чашка.

Оставила претрупаните фрески на гарата зад гърба си, тя се изкачи на нивото на коридорите. Движението ѝ доставяше радост с

издължените крачки и безтегловни като на кенгуру подскоци, където позволяваше пространството — птичи полет в Ейвис парк. Липсата на лични превозни средства увеличаваше удоволствието. Нямаше причина да се притеснява заради негативните ефекти от ниската гравитация. Беше тук за кратко и не се налагаше да прекарва по няколко часа ежедневно в центрофугата.

На проспект Циолковски се наложи да забави крачка заради тълпите. Пасажът беше прав и обширен с павирани за скейтъри странични алеи, яркозелен и еластичен в централната лента. Трите нива от сводести галерии, прикрепени върху рехави колони, изобилстваха от магазинчета, кафенета, кръчми, увеселителни заведения с всевъзможни екзотични развлечения. Таванът най-отгоре представляваше единичен блестящ панел, по който подобно на облаци се носеха илюзии — дракон, експлозия от скъпоценни камъни, вълнообразно трептяща абстракция, — чиито сенки се влачеха под тях.

Уханията на храни, напитки, парфюми и странни пушеци се смесваха с музиката, която вибрираше, виеше, ромолеше приглушено тук-там из сводовете, невинаги приемлива. Глъчката и неспирното бърборене я заглушаваха. Повечето от половината блъскащи се в коридора бяха посетители, туристи, бизнесмени, журналисти, космонавти, курортисти от Астребург и Л-5. Тази гмеж от раси, одежди и маниери ѝ заприлича на калейдоскоп.

Сред тях лунарианците не се отличаваха колкото би могло да се очаква. Вярно, всички бяха с тънки крайници, а повечето високи около или над два метра, но все пак не съвсем еднакви, а и не всички бяха стереотипно изтънчени. Мнозина бяха облечени в типичните пищни одежди в тъмни тонове в ренесансов стил, но други носеха делнични работни костюми или блузи и панталони. Мъжете нямаха бради и окосмяване по ръцете, жените бяха с малки гърди и стройни бедра, но не непременно дългокоси, с големи полегати очи или бледалики. Генетичните трансформации не бяха изтрили всички характерни наследствени особености. Това, което ги отличаваше, бяха преди всичко маниерите им. Придвижваха се през навалищата ловко, избягвайки контакта, сякаш чуждопланетните бяха неодушевени обекти. Движеха се поединично или на двойки и разговаряха тихо на мелодичния език, който си бяха създали.

Магазинерите и туристическите водачи бяха по-общителни. Кайра подозираше, че в повечето случаи това е само за показ. Повечето, разбира се, бяха надменно вежливи и създаваха впечатлението, че ти оказват изключителна чест, като ти вземат парите. Това не я дразнеше. Колкото по-голямо разнообразие се срещаше в космоса, толкова по-добре, а и това си беше техният свят. Наистина се питаше дали имат право коментаторите, които твърдяха, че лунарианците са диаметрално различни както мисловно, така и телесно. Възможно ли беше да се промени човешката ДНК толкова радикално, че нейните носители да прекарват живота си и да създават деца тук, без да се отчуждят духовно от Земята?

Преминаха група музиканти в пъстри шутовски костюми. Подскачаха, жестикулираха, надуваха блещукащи като полумесец ловджийски рогове и блъскаха барабани. Лицата на всички бяха покрити с маски на фантастични животни. Изпълнението им не беше предназначено за подаяния. Беше традиционен ритуал, субсидиран от местни сеньори. (Традиционен? Най-много от петдесет години. Но очевидно щом промениш организма, той бързо открива собствените си модели.)

Проспектът се вливаше в площад Хидра. Паважът под краката на Кайра вече беше прозрачен — покрив на аквариум, в чиито дълбини проблясваха многоцветни риби сред лъкатушещи водорасли. Водната струя на фонтана в центъра се издигаше почти до тавана, бяла и шумна. Каскадите пулсираха в мимолетни змийски извивки. От едната страна на площада се намираха заведенията за обслужване, полицията, работилници, болница, спасителните служби. От другите три бяха музеите. Историческият музей е изключително интересен, спомни си Кайра. Сред експонатите имаше изображения на Тихополис преди независимостта, когато всеки е можел да влиза в жилищните квартали.

От площада тръгна по пасаж Оберт. Движението беше далеч по-малко. Зад затворените врати размишляваха компютри и наносистеми отглеждаха своите продукти. Заслужаваше си да се разходиш из това място, тъй като всеки имот беше обозначен с отличителен герб. Беше странно изкуство, което не наподобяваше особено нито европейската хералдика, нито китайската калиграфия — беше някак подвластно на извивките на аналитичната геометрия.

От Оберт продължаваше алея Елипса. На петдесет метра след сводестия ѝ вход забеляза онова, което търсеше. Светлинният надпис оповестяваше СТАПЕЛЪТ. Тя влезе.

— Кайра!

Ниска фигура се притисна към нея. Обгърнаха я две ръце.

Тя премигна и се взря, опитвайки се да свикне със сумрака в бара. За момент се изненада. Еико? После различи чертите и позна Консуело Поне. Блестящият раменен пластир от Л-5 я беше подвел. Пък и Еико никога не би се натруфила по подобен начин, ако изобщо напуснеше дома си.

Младата жена се дръпна назад и се ухили срещу Кайра.

— Каква приятна изненада! — възкликна тя.

В английския ѝ се долавяше лек очарователен тагалогски акцент. Не беше се родила в космоса, където живееше.

— Последно чух за теб — продължи Консуело — че пренасяш лед на Марс.

— Виено, помогнах да го избутаме обратно в точната траектория, тъй като се беше отклонил — отговори Кайра. — Как, в името на Маккенън, разбра за това?

Познанството им беше инцидентно, тъй като Консуело беше цитомедик.

— О, следя ненаситно всички новини за вас, космическите пилоти. Не останяхте много, а? — Забелязала стиснатите устни на Кайра, тя побърза да добави: — Дойдох на конференция за терапия на радиационни увреждания в Астребург, но преди това исках да разбера кои съдружници са тук. Може ли да поговорим по-късно?

Кайра се поколеба. Консуело беше приятна личност, но ужасяваща бърборана. А и след пътуването не предпочиташе дамска компания. Все пак...

— Защо не веднага? Само да си взема една бира.

Младата жена помръкна, надигна се на пръсти и зашепна на фона на шума и глъчката от разговорите:

— Не мога точно сега да изоставя онзи нещастник ей там. Тъкмо се връщам при него след посещение до тоалетната. Позволи ми да се освободя деликатно.

Кайра проследи дискретния жест на Консуело. Мъжът беше сравнително млад, беше си пуснал мустаци, носеше тюрбан върху

тъмната глава и бяла туника с търговската марка на „Махараштра Дайнемикс“. Отпуснал рамене, той се взираше в чашата пред себе си.

— Не го познавам — каза Кайра.

— Аз също, но беше толкова печален, че... Работата става сериозна, когато персиец се напие. Има нужда от съчувстващ слушател.

— Какъв му е проблемът?

— Бил инженер минералог и се занимавал с метеоритни руди. Компанията кибернетизирала работата му. Има нова работа, но знае, че е временна. Гордостта, смисълът — не е останал и помен от тях.

— Добре е, че проявяваш такава грижа, Консуело — подкрепи я Кайра. — Да, непременно ще се срещнем по-късно. И при мен може да възникне някакъв ангажимент, но... Утре? Да, да, ще поддържаме връзка.

Неприлично доволна, че се е отървала, тя се приближи до бара. „Стапелът“ беше точно толкова старовремски, колкото подсказваше името, със струпаните едни до други маси и столове, таблото за стрелички, всевъзможни сувенири от космически пътувания, наблъскани по прашните лавици, плътно покрилите стените пожълтели с времето снимки и картички. От мултивизора звучеше хромокинетичек акомпанимент на една тиха интерпретация на Петата на Бетховен. Тук никой не идваше, за да зяпа в мултито, а да се срещне с колегите си. Никой не разказваше за това местенце на земяни, нито обръщаше особено внимание на случайно попаднали туристи. Традиционните клиенти бяха космонавти от всевъзможни професии и колегите им на Земята. Затова повечето бяха от „Метеор“, включително, разбира се, тези от Л-5, независимо от специалния им статут, а останалите — от половин дузина по-дребни организации.

Няколко души познаха Кайра и ѝ подвикнаха приветствия. Тя им отвърна и притисна корем в бара.

— Добре дошла у дома, чаровнице — изчурулика иззад плота Рори Донован. — Нямахте те безотговорно дълго, наистина. Какви са желанията ти, скъпа, както обикновено?

— Да, gracias, наливна Кеплербрау. А, и за начало едно шотче лунна вода, ледена.

Човек можеше да си донесе вода отвън, ако искаше да си я плати, но тукашната беше добра.

Барманът се зае с поръчката.

— Кога и къде е следващият ти полет? — попита той. Явно знаеше за последния. В Тихополис информацията достигаше от всички кътчета на системата — по лазера, ако не с някой кораб. — В далечното бъдеще, да се надяваме.

— Още не са решили — отговори тя. — Нещо интересно тук?

— Момиче като теб не трябва да пита или да го търси. То ще те намери. Заповядай. За сметка на заведението.

На благодарностите ѝ той отвърна:

— Не, не, аз съм ти длъжник, защото си светлина за сърцето ми.

— Казваш го на всяка жена, която влезе тук, Рори. Това ни харесва.

Той се усмихна и се зае с нова поръчка. Нито един робот не беше в състояние да го замени, докато можеше да работи. Беше грозен като авантизма, но нямаше нужда да преобрази лицето си, тъй като беше гениален ласкател.

Би могъл да го направи на млади години, помисли си Кайра. Тогаваш със сигурност му се е искало да предложи на момичетата повече неща от ласкателства. Така или иначе, неговото тяло... Външно не беше деформиран. Беше нещо отвътре. Здравословното състояние му позволяваше да живее единствено тук, тъй като не би издържал дори едно завъртане на Земята, без да е включен в машини и химически апаратури. Не беше метаморф, а останка от неуспешен експеримент. Гените за слабо притегляне не бяха вътрешни, а прибавени след раждането му и не бяха се смесили с неговите според очакванията. Такива като него почти не оцеляваха. Тя така и не можеше да разбере дали жизнерадостта му е откровена или прикритие.

По дяволите, защо се поддава на мрачни мисли? Опита вкуса на ликьора и огледа искрящата бира.

— О, пилот Дейвис! Добра среща.

Тя се обърна. Застаналият до нея мъж беше рус, добре облечен, привлекателен.

— Вероятно не ме помните — добави той. Английският му беше гърлен. — Ханс Гислър. Запознахме се миналата година на един купон в Хайделберг.

Спомни си го. Беше от „Метеор“, аналитик по символика, техно-икономически интерфейс. Бяха разговаряли за пътувания. Беше ѝ

препоръчал няколко местенца в Европа, които действително се оказаха приятни. Имаше хубава усмивка. Когато се ръкуваха, усети прямото му ръкостискане.

— Какво те води на Луната? — попита тя.

— Донякъде ексцентрична мисия. Извини ме. Барман, още една чаша бургундско. Мога ли да допълня твоите, пилот Дейвис?

— Чакай малко, току-що започвам — разсмя се тя.

— Надявам се, че не съм... anmaßend^[2]... нахален. Истината е, че се чувствах малко самотен след един тежък ден, а ти си първият човек тук, когото познавам.

Кайра се настани на столчето.

— Виено, би трябвало да обиколя, за да поздравя приятелите, но очевидно са ангажирани в момента.

— Така или иначе сами ще ти се обадят. Докато все още имам шанса — как се справяш?

— Muy bien, gracias. — Любопитството я глождеше. — Каква е тази твоя мистериозна мисия?

— Нищо секретно, макар да не я разгласяваме. Със сигурност ти е известно, че компанията би искала да пусне трети сателит в лунна орбита. Селенархите отказват. Изтъкват всевъзможни възражения, но подозираме, че не желаят разширяване на нашия контрол и поддържащ персонал на Луната. Програмирах и проведох проучване, според което облагите за тях ще превишат създадените от нас главоболия. Прегледаха го, казаха, че не са убедени, но поканиха „Метеор“ да изпрати представител. Поради някаква причина — не само времето забавяне — предпочитат директните преговори. Прекарах часове наред с Риндалир и неговите подчинени.

Кайра свирна с уста.

— Риндалир? Доколкото съм наясно, започнал си почти от върха. Как мина?

— О, бяха покъртително благосклонни, но постоянно долавям подмолната им непреклонност и... Mutwilligkeit^[3]?... хитрост, лукавство? Не, това не е точната дума. Стомана, да, но и живак, а и в тях протича електричество...

Нечий глас прониза шума, сякаш наточено острие разцепи парче плат. Беше мелодичен баритон, резониращ от едва доловими

обертонове, а акцентът в английския му не се срещаше никъде на Земята.

— Ханс Гислър от стопанска корпорация „Метеор“!

По дяволите! Погледите на всички се заковаха в мултито. Цилиндърът беше достатъчно голям, за да излъчи холограма на глава и горната част на тялото. Лицето беше мраморнобяло с една синя веничка на шията. Над високите скули гледаха леденосиви очи. Ноздрите на правия нос потрепваха, устните бяха женствено плътни над заострената брадичка. Сребрилата коса падаше върху раменете, чиято извивка не беше нормална за човек. Златиста лента препасваше челото, а черната туника трептеше от многобагрени нюанси.

— Исусе, Марио и Йосифе — прошепна Рори — самият той.

Риндалир, позна го Кайра. Рядко беше виждала изображения на лунариански благородници и знатни дами, тъй като избягваха да се показват пред публика, но изражението на Гислер беше красноречиво.

— Свързах се с моите колеги — заромоли гласът. — Имаме желание да продължим да обсъждаме въпросите, които повдигнахте. Моля, върнете се незабавно в хотела. Транспортът за вас и вещите ви чака. Моля да извините припряността ни. Възникнаха неотложни обстоятелства. Благодаря.

Бюстът се стопи. Цветомузиката се върна на мястото си. Всички останаха безмълвни още няколко секунди.

Гислър тръсна глава като замаян.

— Такова... не ми се е случвало — измърмори той. — Как е разбрал къде съм? Как е избрал този приемник? Или са го излъчили навсякъде?

— Какво ще правиш? — попита зашеметена Кайра.

Гислър се надигна.

— Отивам. Какво друго? Не смея да рискувам да ги засегна.

Рори сграбчи ръкава му и извиси глас над възобновилата се глъчка:

— Изчакай секундичка, момче. Не бих се изненадал никак — ама никак — ако тези вагабонти са решили да те изтощят и да постигнат по-добра сделка, отколкото заслужават.

— Мога само да преговарям.

Гислър се опита да се освободи.

— Дори да е така, не успя да вечеряш, а се обзалагам, че ще мине много време преди да ти предложат да се подкрепиш. Нека ти приготвя сандвич за из път до хотела ти. Ще ми отнеме по-малко от минутка.

— Добра идея — подкрепи го Кайра.

Гислър кимна припряно. След това му се наложи да отговаря на въпросите на скупчилите се наоколо. Врявата го проследи чак до вратата.

Кайра знаеше, че никой не изпитва враждебност към Селенархията. Лунарианците може и да не бяха най-приятните създания във вселената, но тук човек беше предпазен от престъпления, не обръщаха внимание, ако ти не им обръщаш внимание, и по свой си начин също бяха космически поданици. Нормално е било за поколението на родителите ѝ да ликува, когато Луната се е обявила за суверенна нация. Но сега беше нормално да се надява, че „Метеор“ ще удържи успех.

Сензационната случка беше разтурила оформилите се преди това групички. Сега Кайра се оказа заобиколена от познати. Настъпи трескаво оживление. Питиетата се поръчваха и изпиваха едно след друго като внезапно излял се порой. Вместо да излезе някъде за вечеря, групичката предпочете монументалните сандвичи на Рори. Накрая започнаха да пеят все по-стари космонавтски песни, за да стигнат до:

*Маккенън беше празноскицац „метеорец“ със
мераци*

и в орбита излиташе поне с бъчонка бира.

Уискито, което предпочиташе, не беше за слабаци

—

ако не си шотландец, ти ще опереш пешкира.

Маккенън беше мъж пичага, побойник, скандалджия.

На бой налиташе със каска и юмруци.

*Приятелките му се надпреварваха да охкат и да
пъшкат*

и си споделяха интимности за слонските размери.

*Запалеше ли пурата зловонна,
забулваше се в сернокиселинни облаци
и задушлив двуокис, та на човек му се приискваше
да си поеме дъх сред атмосферата отровна на
Венера.*

*На път със корабчето си из пустошта вселенска
веднъж се сдърли с един астероид огромен
кой пръв да мине, а в свободното си време
се упражняваше в изкуството да стреля по комети.*

*Веднъж самият Сатана почука по люка и каза:
„Дойде часът да пукнеш, тръгвай с мен.“
А той в окото му изхрачи смърдяща на уиски слюнка
и със свистене го запрати в пъкъла обратно.*

*Решил, че корабчето му едва-едва се тътри,
казан със боб свари и го излапа за вечеря.
В кушетката след туй захърка в стихналия космос,
а от пръдните му совалката в светлинна полетя.*

*Така убийствената гравитация на Юпитер
помръдна само космите в носа му,
а щом се вряза в атмосферата ни земна,
влетя сред глетчерите мразовити в Антарктика.*

*В обсадата на похотливите пингвини,
останал без уиски и за комка, подпали огъня сигнален
и окади с проклетите си пури небосвода
по-плътно от вулканите на Марс...*

Баладата нямаше край, едновременно вулгарна и детинска, а за Кайра, която беше зърнала провалилия кариерата си мъж — и безнадеждно предизвикателна.

- [1] Skyview Tower — кулата Небесна гледка. — Б.пр. ↑
- [2] Самонадеян, дързък, надменен (нем.). — Б.пр. ↑
- [3] Палавост, игривост, закачливост (нем.) — Б.пр. ↑

14.

В Салем се качи на автобус за Бейкър, който се намираше на около четиристотин километра. Пристигна късно вечерта на третия ден от бягството си, намери стая в малък хотел, близо, до който имаше заведение за хранене, и заспа дълбоко. Пътуването не беше уморително, но чакането по гарите я беше изнервило до крайност. Колко ли цивилни агенти щъкаха наоколо?

Нескончаемите съобщения за терористи не помагаха. Цялата страна беше в състояние на повишена бдителност. Макар правителството вече да не се радваше на популярност, всичко друго беше за предпочитане пред взривявания на контролни центрове или унищожителни нанотехнологии.

„Абсолютният минимум истина — беше отбелязал Гътри. — «Хаотик» е обширно проклятие. Отнася се за малкото манааци, които действително съществуват, както и за всеки друг, който действително иска да се отърве от авантистите. Не че ще се опитаме да се свържем с нормалните, които са малко или повече организирани. Умните и късметлиите са направили необходимото да са неоткриваеми. Онова, на което се надявам... е, че моят псевдо-Аз го знае и със сигурност е информирал Полси, но предполагам, че основното им внимание ще е насочено към по-очевидни вероятности — да речем служител на «Метеор», който ме е укрив някъде. Това налага проверка на гигантски брой хора и места. В същия момент онези, които имам предвид, разполагат с ресурси.“

На сутринта Кайра се чувстваше значително по-добре, остави го затворен в кутията, навлече дрехите си и излезе. Хотелът беше старомоден: човешко същество щеше да почисти стаята и да оправи леглото. Трябваше да приеме за даденост, че няма да си пъха носа, където не му е работа. Не смееше да остави раницата на съхранение. Във всяко предаване, което беше гледала, предупреждаваха широката общественост да внимава за зловещо опасни устройства и да съобщава на полицията за всичко подозрително или необичайно.

Навън въздухът вече се затопляше сред горещото сухо лято, което властваше на изток от Каскадите. Старинните и предимно ниски сгради ѝ напомниха — независимо от свършено различния стил — за Новгород. Тук обаче се усещаше по-голямо оживление. Макар трафикът да не беше чак толкова претоварен, че някои улици да бъдат затворени за превозни средства, движението беше значително. Повечето коли носеха емблемата на „Заселници“ — зелено поле със средновековно рало на фона на изгрыващо слънце. Шофьорите и пешеходците бяха облечени предимно със скромни дрехи от добри материи. Изглеждаха по-спокойни и жизнерадостни от повечето северноамериканци. Датчикът я осведоми за общинските автобусни маршрути и тя хвана един от тях за покрайнините на града.

Земята извън града беше осеяна със земеделски площи, пасбища и овощни градини. Не използваха работи за обработването: забеляза няколко управлявани от хора трактори. През два-три километра се срещаша къщи с пристройки. На север изникна неголям индустриален парк, чиято лъскава модерност беше в пълен контраст с фермите. От това разстояние не можа да определи какъв е флагът, който се вееше над него — явно не беше на Съюза и тя можеше да се обзаложи, че е притежание на Заселници.

Беше чувала, че са общество, което рядко се противи на тенденциите и най-широко отваря врати за нечленувачи в Съюза. Това не означаваше, че хората тук имат по-малко желание да си извоюват икономическа и културна независимост, да осъществят свои идеали и да живеят по свой начин, отколкото, да речем, мюсюлманите. Те също имаха свои закони, управление, йерархия, ритуали, тайнства. Ако не друго, помисли си Кайра, отсъствието на открита живописност им спестяваше излишно внимание и външна намеса.

Тръгна по една улица към адреса, който ѝ беше дал Гътри. Сенките на дърветата падаха върху паважа. Някои от къщите вероятно бяха отпреди две-три столетия с рамкираните си прозорци и дълбоки портици. Около тях се простираха морави и цветни лехи. Въздухът излъчваше тишина и благоухания. Очевидно не беше изцяло квартал на заселници, но те преобладаваха, както и в цялата долина. Отделни общности бързо се бяха разпрострели в райони, където земеделието можеше да ги изхранва, без да са им необходими прекалено скъпи машини и бяха съхранили традициите на взаимопомощта.

Кайра приближи до жилището на Естер Блум с изопнати нерви. Регентът на всички заселници може някога да е била приятелка на Гътри, но времето ѝ беше запълнено със стотици задължения и Кайра едва ли би могла да се докопа до нея от негово име. По-лошото беше, че мястото вероятно беше под наблюдение. Какъв беше онзи, който мина бавно край нея в кола без маркировка? Какъв е този на ъгъла, който се прави, че чака някого?

Прекося пътеката между розовите лехи, изкачи стъпалата до хладната веранда и натисна пластинката. Вратата се отвори.

— *Saludos* — посрещна я мускулест млад мъж. Огледан оценяващо. — С какво мога да ви служа?

— Аз... трябва да се срещна със сенъора Блум — отговори Кайра.

— Доста народ иска същото. Може би ще успея да ви уредя среща за вдругиден.

— Сега. *Por favor*. Лично и спешно. Може ли да ѝ съобщите, че става дума за Уинстън П. Сендърс и пияната морска сирена.

— А?

— *Por favor*. — Кайра му се ухили с трикиловатовата си усмивка, помръдвайки рамене по начин, който максимално да раздвижи съблазнителните ѝ прелести. — Знам, че звучи нелепо, но ви обещавам, че ще ме приеме. Ако не, изритайте ме оттук.

— Мм, достатъчно странно е, за да ѝ е приятно да го чуе дори. Влезте, сенъорита...

— Бовари. Ема Бовари.

В помещението, което служеше за чакалня, голяма група мъже и жени чакаха да бъдат извикани. Двама приличаха на фермери, а други двама на технобосове, но какви бяха африканецът в дашики и онзи с бръснатото теме в червена роба? Липсваше мултивизор. Върху масичките бяха оставени книги и периодични издания. Кайра се зачете в някаква статия за откритията под повърхността на Марс, но не задържа вниманието ѝ. Беше любопитна, но не хора изследваха кухините, а машини. Авторът изтъкваше тяхната интелигентност. Дали и той не беше машина, а подзаглавието — хетероним? Нищо чудно. Ако не, общо взето скучният текст, изпъстрен тук-там с по-свежи фрази, сочеше, че той или тя бяха използвали някоя word-програма.

— Сенъорита Бовари, *por favor*.

Сърцето ѝ подскочи. Една жена я поведе през коридор и я покани да влезе.

От безпорядъка офисът изглеждаше по-тесен, отколкото беше всъщност — купища струпани по етажерки и маси предмети, старинни ръкописи, копия на древни египетски статуетки, индианска кукла, колекция от ножове за разрязване на книги, рибешки фосил на стойка, немски бирени халби, всевъзможни трофеи, играчка мечок, очевидно без механизъм... Естер Блум седеше зад огромно бюро. Беше дребна, слаба, пъргава, с жълта блуза и морав панталон. Гъстата ѝ бяла коса рамкираше лице с дълбоки бръчки, енергично изражение и бледосини очи, които сякаш не бяха престанали да наблюдават света поне от столетие.

— Здравсти — изкрещя тя, след като вратата се затвори. — Как е истинското ти име? Ако аз крадах от забравени класици, щях да избира нещо по-весело като Роберта Уикъм^[1]. Казвай.

Кайра пое дъх.

— В безопасност ли сме?

— От нахалните носове на любимото ни правителство ли имаш предвид? Да. Минало е незначително време, откакто проверих тази къща по четирийсет различни начина в неделя. Обновлението беше изхвърлено на сметището, но не си представях, че страната ще остане свободна завинаги, ако наричаш свобода това жалко подаяние на права. Оттогава непрекъснато актуализирам защитите според необходимото. Известни лица, които са в положение да са информирани, ме осведомяват какво трябва да се направи. Доволна ли си? Сядай и се представи.

Кайра се подчини.

— Става дума за Енсън Гътри — обяви тя.

— Бях сигурна от момента, в който чух паролата ти.

— Той ми я даде. Не ми обясни какво означава.

Блум се изкикоти похотливо.

— И аз няма да ти обясня, скъпа. От тази случка ще ти се завие свят.

— О, сенъора...

— Не става! Беше много отдавна, бях млада, а и до ден-днешен нямам никакви угризения, но е добре, че само Енси и аз останахме да

се кикотим по този повод. — Усмивката на Блум се стопи. — Казвай каква е кондиката?

— Моля?

— Проблемът. Сериозно е, нали?

— Да.

Кайра разказа всичко.

Набръчканите устни се свиха в беззвучно подсвирване.

— Оу gevalt! — Очите се присвиха и измършавялата глава кимна. — Но се връзва. Понапъгнах се да повярвам, че това по мултито беше Енси. Но какво биха спечелили от фалшифицирането му? Възможно ли беше твърденията за саботьори, които възнамеряват да взривят всичко на парчета, да са верни? Сега... По-добре да действваме бързо преди този фалшификат да закове нещата в „Метеор“ прекалено здраво, за да не може Енси да ги отвори отново.

— Той се надява, че вие...

Блум вдигна ръка.

— Тихо. Нека помисля.

Тя се извърна и се загледа в дървото и небето зад прозореца. Кайра се запита кой от няколкото възможни метода е използван, за да бъдат стъклата непроницаеми за гласовите вибрации, които външен уред би могъл да дешифрира. Блум не беше счела за необходимо да спусне транспарантите — това би определило разговора като подозрителен... Пулсът на Кайра отброяваше минутите.

Блум се размърда, премигна, посегна към една кутия върху бюрото и извади пура.

— Ще си позволите ли, госпожице? — попита тя. — Не? Разумно. Сваля биовъзстановителните сметки.

От яркия пръстен на пръста ѝ изскочи огънче, с което запали пурата. Тонът ѝ се сниши.

— Боя се, че не можем да помогнем много.

Кайра се окопоти.

— Какво можете да направите?

Блум я изгледа одобрително.

— Направо за рогата! Отлично. Като начало мога да ти отделя съвсем малко време, за да не се усъмнят наблюдателите. Не натрапчиво, но в общество като това нещата се забелязват, а аз имам другарчета в местното полицейско управление. Би било лудост от наша

страна да се свържем с Енси отгук, а от негова страна би било лудост да се мотае. Независимо от всичко искам да се срещна с него и се надявам да уредя нещичко чрез доверени посредници. Ще се видим утре в Портланд.

— Какво? — възкликна Кайра. — Тази гара не е ли превърната в капан?

— Напълно възможно, но няма защо да се тревожиш. Ще си купиш билет за Портланд, но ще слезеш в едно селце на половината път. Ще си поръчаш кафе в единственото кафене. Това е най-отвратителното кафе на планетата, но всяка благородна кауза изисква жертви. Ще те намери един мъж. Не съм сигурна кой ще бъде, но ако не е Хенри Уилард, ще ти се представи под същото име. Копоите няма да проследят някакъв обикновен фермер, тръгнал по своите си работи. Не казвай нищо на Хенри. И аз няма да му кажа нищо. Защо да го излагаме на опасност, както и себе си?

Кайра се замисли за миг за доверието и лоялността между близко свързани хора. Като в „Метеор“.

— Разбирам.

— Ще те откара до Портланд и ще те остави пред една къща, чиито обитатели няма да ти задават въпроси, а ти ще можеш да поспиш и да се нахраниш прилично. Между другото, те не са „заселници“. Имам си пипала на разни места. Оцеляването го налага.

— А какви са? Ако се наложи да знам.

— Не, бъди подготвена и не искай напитки. Те са мормони, ако това ти говори нещо. Авантистите са особено безмилостни към тяхната църква с обвинението, че нейните постулати са антинаучни, но истината е, че съборите им категорично отричат заравянето на изкуствени хора. Както и да е. Хенри ще ти даде преградена кутия, в която ще носиш Енси. Ще прилича на пакет от универсален магазин. Преградите биха станали причина да те арестуват, ако засекат кутията с детектор, но утре вечер ще тръгнеш от къщата по маршрут, който ще заобиколи възможните контролни пунктове. Ще отидеш в „Безгранични подвизи“, което е кивира в Портланд. Имаш ли достатъчно пари в брой?

Кайра превъзможна сепването си.

— Д-да.

— Ще ти дам още. — Пурата висеше от устата ѝ, докато тършуваше в едно чекмедже. — Ще влезеш в „Подвизи“ около седем и половина вечерта. В този момент обикновено е най-големият наплив, не че ще има стълпотворение, като знам какви са входните цени. Кажй, че се казваш Роберта Уикъм — няма смисъл да оставяш същата следа — и имаш среща с двама души, които ще пристигнат всеки момент. Била ли си някога в кивира?

— Да, два пъти.

— Добре. Значи донякъде си наясно. Ако някой повдигне въпрос за пакета, обясни, че имате празник и искаш да подариш нещо на единия от приятелите си, преди и тримата да потънете в някой въображаем мираж. Никой няма да ти вдигне скандал, като разбере какви пари ще похарчиш. Ето.

Блум ѝ подаде пачка банкноти.

Кайра ги взе механично.

— Защо кивира?

— Защото по всяка вероятност ще ме проследят и това е единственото безопасно място за среща.

— Наистина ли?

— Абсолютно. До ден-днешен всяка отделна стая в първокласна кивира се наблюдава непрекъснато като моята къща, а законът не задължава служителите да разкриват случилото се. Ръководството има начини да разбере това и така може да изгубят работата си и да се лишат завинаги от възможността да работят на подобни места. Коеето е равносилно на смърт или по-лошо. Те разполагат с безплатно време на инсталациите и обикновено стават зависими. Колкото до секретността, всевъзможни големци попечителстват тези заведения. Представй си предимствата, които някой твой опонент би имал спрямо теб, ако разбере фантазиите, които си позволяваш.

Блум продължи да уточнява подробностите, а Кайра слушаше и отговаряше, но някак разсеяно. Въпреки волята ѝ частица от нея вече се връщаше обратно.

[1] Героиня на П. Дж. Удхауз (1881–1975), британски писател, автор на хумористични романи. — Б.пр. ↑

15.

БАЗА ДАННИ

За пръв път отиваше сама, без да каже на никого. Повтаряше си, че няма от какво да се срамува. Просто едно преживяване, авантюра. Много хора го правеха, а тези, които ѝ го бяха описвали, не изглеждаха по-зле. Беше завършила Академията и щеше да отлети, тъй че беше последният ѝ шанс кой знае докога. И все пак се изискваше решителност и голяма част от спестяванията ѝ. Дразнеше се, че усеща лицето си пламнало, което усилваше смущението ѝ.

Служителката, която я посрещна, беше предразполагащо отзивчива.

— Просто прекрачваме отвъд възможностите на мулти-вивифера — обясни ѝ тя. — Уверявам ви, това действително е праг. Разумна сте, щом искате да прекрачите внимателно. Предлагам ви да прекарате един осезаем час в стандартна програма. По този начин първо ще се отпуснете, ще позволите на нещата да се случват и ще се наслаждавате. Щом придобиете увереност, можете да се включите в интерактивно поле. Ако не изберете нещо прекалено различно от онова в програмата, то ще се адаптира така плавно към вашите желания, как то се случва в реалния свят, когато всичко се подрежда, както трябва... Приемате ли това?... Сега нека обсъдим какъв тип виртуалност предпочитате. Не бързайте. Не се притеснявайте да говорите откровено. Аз съм шок-устойчива и нищо не излиза извън тези стени.

По-късно тя отведе Кайра в малка стая, помогна ѝ да се съблече, нагласи шлема и останалите кабели към нея и я настани във ваната. Неопределено време Кайра лежа сляпа и глуха. Долови някаква странна промяна на възприятията си, осъзна, че системата приспособява течността към индивидуалното ѝ относително тегло и температура на кожата, започна да се плъзга по приятния наклон, който я отвеждаше в съня, но това всъщност беше деликатното пулсиране на машината в мозъка ѝ...

Понесе се в пространството. Навсякъде около нея блещукаха звезди. Някакво смалено слънце бълваше огромни пламъци зодиакална светлина, чийто блясък не я заслепяваше, и макар че беше облечена само в шлем, пола и сандали, изпитваше дзен-облекчение, абсолютно нащрек, с изострени сетива. Извърна се и видя Марс пред себе си, огромна червеникавокафява маса с белезникави полярни качулки, прорязан от канали, изпъстрен с оазиси и безводни морета. Изпъна ръце напред и се гмурна натам.

Достигна повърхността и изпита съвършена вещественост, вдъхна редкия въздух, наслаждавайки се на понесените от хладния вятър аромати на пустинни шубраци, придвижвайки се с лекота при слабата гравитация. Слънцето беше в средата на следобеда: срокът ѝ беше до полунощ субективно време. Пепеляшка!

Изборът ѝ беше невинен — вероятно детински. Джон Картър пристигна от запад и я поздрави с вирджинска вежливост, която столетията не бяха заличили. Водеше вълко-кон за нея. Понесоха се над облаците, а той ѝ показваше древните руини и препускащите зверове. В един лагер със зелени хора Тарс Таркас им наля по чаша вино, след което се качиха на летящ кораб. Над един канал кулите на Хелиум блестяха от лъчите на залязващото слънце. Когато кацнаха, Дежа Торис не беше къщи, но червени войни приветстваха Кайра с котешко достойнство, кой от кой по-красиви, но нито един колкото Джон. Вече беше преодолела свенливостта си и започна да иска да види това или да направи онова. Той изпълняваше желанията ѝ, не безучастно, а като джентълмен, който познава мястото и има свои идеи. Двамата пребродиха магическите улици, докато Фобос и Деймос се носеха над главите им, по-големи от Луната над Земята, изпълвайки света с препускащи сребристи сенки. Когато най-последно трябваше да си тръгне, той долови езика на тялото ѝ и я пое в ръцете си. Никога преди това не беше целувана с такава властност. По дяволите, помисли си тя, понасяйки се сред звездите към синята звезда, която беше Земята, следващия път ще му предложи по-рано.

Нямаше следващ път. Известно време изпитваше огромно изкушение, но имаше прекалено много други ангажименти, които бяха *реални*. Спомените ѝ за Барсум не помръкнаха, както се случва със сънищата. Останалите в съзнанието ѝ следи бяха точно като от

действително преживяване и заеха мястото си сред младежките ѝ увлечения и любимите играчки от детските години.

Второто си пътуване в кивира направи с Айвър Страндинг при единственото краткотрайно прекарване заедно, което успяха да си позволят на Земята. Той го искаше по-силно от нея. Не че беше пристрастен, но беше използвал всичките си малобройни възможности да отиде. Така че знаеше доста неща за интерактивните потенциали. Твърдеше, че е повече от игра. За една двойка би могло да се превърне в нещо като духовно сливане. Тя не се решаваше. А вътрешната неприкосновеност? Не го попита за нея? Отношенията им вече бяха обтегнати. Беше ясно, че това би могло да помогне. Накрая тя се съгласи.

Една програма „свободна форма“ изискваше всички ресурси на системата, особено когато двама души бяха свързани кръстосано. Беше скъпо. Виепо, друго може и да не достига на един космонавт, но не и парите. Предложи ѝ да го остави да поеме инициативата, докато придобие усет за нещата. „След това ще се почувстваме богове, скъпа.“

Стояха до един парапет, извисен над неродения космос. Собственото им сияние осветяваше огромните стени и островърхите кули на тяхната твърдина. На фона на нейните бастиони изпод предвечната нощ искреше и бушуваше безформеност. Вълни на милиони светлинни години от основата до гребена препускаха и се разбиваха с рева и песента на енергиите. Полетели като пръски пяна звезди избухваха в свръхнови, осейвайки извечната пустота със страховитото великолепие на новородените светове.

— Ела. — Гласът му прозвуча като тръбен сигнал, прекосил цялото време-пространство. — Да бъдем ние.

Той пое ръката ѝ и двамата закрачиха по морето.

Със свободната си ръка и със своята воля той се пресегна и разбърка хаоса, който се завъртя, разкъса се на облаци и продължи да се разцепва, образувайки ембрионални галактически купове. И беше ден първи.

Когато тя се опита да оформи деликатна фигура от спирални ръкави, новородените слънца се сблъскаха едно в друго, отлетяха като вихри надалеч и всичко се разпадна. Смехът му прокълня.

— Опитай отново, скъпа. Помни какво искаш и то ще пребъде.

Към края на втория ден беше успяла да извая една планетна система, изящна като часовников механизъм.

На третия ден избра един глобус и вдъхна живот в бушуващата му химия. Той се забавляваше с много такива.

На четвъртия ден тя покри земята с цветове, а в небесата запърхаха крила.

— Не бъди прекалено старателна — предупреди я той. — Би могла да изгубиш цяла вечност, за да създадеш едно колибри. Нещата ще еволюират от само себе си. Ела да видиш какво постигнах с тези два газови гиганта.

На петия ден насочи възприятията си към избрания от нея свят и настрои атомите му. Някои твари направиха инструменти от камък. Оглеждаха се наоколо, учудени и възхитени. Бяха съвсем малко на брой. Придвижващите се от полюсите глетчери ги заплашваха. Тя промени коварните параметри и климатът отново стана благоприятен за хиляда техни години.

На шестия ден завари миниатюрните си създания в свирепа война. Долови ридания сред мъртвите и сред пламъците. Затова наказва водачите им, разкри се пред техните народи, заповяда вечен мир и им показва как да полетят в космоса.

На седмия ден той каза:

— Това е добро. Достатъчно направихме. Нека се любим.

Сториха го, както подобава на богове, върху легло от звездни облаци в безтегловна сладост, която продължи половин вечност.

— Беше чудесно — каза той, — но не съвсем различно от онова, което познаваме. Сега нека направим каквото не можем.

Тя се превърна в земя и море. Той — в небесния Дракон, който се вплете около Нея.

— Ще рискуваме ли да останем по-дълго? — прошепна тя в разтърсения мрак.

— Не можем, дори да искахме — отговори той. — Заслушай се внимателно и ще чуеш едва доловимите сигнали на нашето призоваване у дома. Трябва веднага да се вслушаме в тях.

— Добре. Разкъсана съм от прекомерно великолепие.

— Преди това — продължи той — нека отново да се любим по чисто човешки начин, същото споделяне на себе си като в нашите смъртни животи.

Сърцето ѝ потръпна.

— Защо?

— Защото тук можем да го направим както никъде другаде, за да се опознаем изцяло един друг. Ти ще си мен и аз ще съм теб.

Кайра се възпротиви, но той настоя и когато усети нарастващия му гняв, тя отстъпи. Откри, че понякога един мъж също трябва да преодолее себе си — ако въобще е способен на това, както ѝ се искаше — но не му го каза. Част от нея стоеше отстрани, наблюдавайки отвътре. Тялото му постигна удовлетворение и я намери красива.

Настъпи вечерта на тяхната вселена. Понесоха се сред слънца и светове.

— Какво ще стане с нашите нещастни поклонници? — запита се Кайра.

— Ще престанат да съществуват — равнодушно отговори той. — Знаеш, че никога не ги е имало.

Докато излизаха, тя изостана зад него, за да не зърне нелепите ѝ сълзи. Всяка от тях се превръщаше в синкава звезда, проблясвайки ярко за съвсем кратко мигновение.

Трябваше ѝ цял ден, за да свикне с обичайната Земя, и седмица, за да се възстанови напълно. Айвър се опита да я разбере, но не успя. Не го обвиняваше за нищо: беше положил максимално старание, но към края на земното им сбогване тя осъзна, че скоро ще се разделят. Не съжаляваше за преживяното. Беше впечатляващо и поучително. Но знаеше, че не би пожелала повече.

16.

„Безгранични подвизи“ се помещаваше в малка кула на един хълм в Портланд. Кайра се запита коя от виртуалните би съвпаднала с гледката на далечния връх Худ, блещукащ сред стихналия крайбрежен вечерен сумрак. Енцефалитните и жлезисти стимулации без никакво съмнение можеха да те убедят, че всяко нещо е неизразимо красиво или страховито, или възможно, или каквито са предпочитанията ти. Тя влезе.

По заявка и срещу заплащане една служителка я отведе до стая, където да изчака приятелите си и да се срещне с тях при гарантирана конфиденциалност за няколко часа според желанието им. Уютната мебелировка включваше закачено за стената легло, което спуснато побираше четирима души. Предположи, че рядко го използват. Кой би дошъл тук за земна оргия? Освен ако конструираната възбуждаше до нажежаване.

Странно, мина й през ума, колко толерантни са авантистите в много отношения. Доколкото знаеше, Обновлението би трябвало да е смърт за подобни задоволявания. По всяка вероятност — не беше изучавала подробно историята — много от нещата, които авантистите осъждаха, вече са били категорично утвърдени по времето, когато са взели властта, и не са ги отстранили с декрет. А и нали идеята беше да се действа не с насилие, а чрез образование, индоктриниране и изграждането на научнообосновани социално-икономически условия, които неизбежно ще доведат до утвърждаването на Преобразяването?

„Кое се сгромоляса, разбира се — подхвърли веднъж Гътри. — Като болна крава. Колкото повече се разочароваха и обезверяваха хората, толкова по-зле се развиваха нещата, а идеолозите и бюрократите беснееха и всичко се сведе до нескончаема битка да грабнеш и да задържиш властта. Както приключват всички правителства, но най-нахалните се докопват първи. Целта на всяка власт е самата власт.“

Тя го разопакова и го постави на масата.

— Благодаря — изръмжа той. — Не е голямо удоволствие да седиш в кутия в друга кутия. По дяволите, изтощих се да съм безтелесен!

Прониза я съчувствие.

— Не мога да си представя, че бих издържала дори частица от това време — призна тя.

— Съществуването за мен е различно. Търпението ме обладава по-лесно, отколкото като бях жив. — Той изрече фразата с непреднамереност, от която я полазиха хладни тръпки. — Понякога действително изтънява, но си казвам, че в края на краищата отново ще бъда свързан.

Що за заместители на плътта гарантираха роботизираните сензори и ефектори? Кайра не посмя да попита. Все пак го беше опознала достатъчно и това първо директно признание за изтощение, за вътрешна болка я докосна така дълбоко, сякаш го беше чула от баща си.

— Вие сте много смел, jefe. Аз не бих се копирала.

— Дяволски малко на брой са го правили досега и всички, освен още двама, вече са го приключили. Мен ме забавляваше „Метеор“. — Тонът на Гътри поомекна. — Но не е въпрос на смелост. Процедурата не те наранява. Просто копира съзнанието ти, свършено самостоятелно творение.

Кайра кимна.

— Разбира се. Никакво спасение от смъртта на личността.

Никакво спасение, след като се беше оказало, че стареенето е вградено в човешкия геном. Нещата можеха да се усъвършенстват само до известна степен.

— Но аз — добави тя — бих се страхувала, че копието ще ме прокълне.

— По-късно можеш да промениш чувствата си, скъпа. Това е извънредно интересна вселена. Още повече че...

Нечий глас обяви мелодично:

— Приятелите ви пристигнаха, сеньорита Уикъм.

Кайра се изправи.

— Пуснете ги да влязат.

През вратата пристъпиха Естер Блум и някакъв мъж. Беше на трийсет и няколко, предположи Кайра, среден ръст, слаб, но

широкоплещест и по котешки пъргав. Мургавото му и добре оформено лице не беше безизразно, но не издаваше мислите му. Свободно скроеното сако хармонираше с плътно прилепналата блуза, панталоните и обувките, които гарантираха стабилни крачки. Дрехите му бяха в традиционни тонове. На челото му имаше биобижу, което в момента блещукаше в хладно зелено.

Блум насочи поглед към очните стълбчета на Гътри.

— Ето те и теб — поздрави го тя. — В хубава каша си се забъркал, некадърник. Трябваше да те оставя да къкриш, докато станеш вкусен за ядене, но не би било честно спрямо тази нещастна малка наивница, която си успял да подмамиш да хване ръката ти, която нямаш.

— Ха! — изсумтя Гътри. — Точно ти да си траеш по въпроса за прелъстяване на младоци. Пазете се от тази дърта вещица вие двамата. Злобна е и покварена. Виждал съм я да си слага сладолед в бирата.

Блум премигна — сълзи ли проблеснаха в очите й? — и се усмихна широко.

— По-добре да се хващаме за работа — каза тя. — Енсън Гътри, истинският Енсън Гътри, Кайра Дейвис, Неро Валенсия.

Ръкостискането му беше силно и кратко.

— Buenas tardes^[1]. Сеньората ми разясни вашето положение в общи линии.

Баритонът му придаваше грациозност на монотонния средноамерикански английски.

Тримата седнаха.

— Добре, Естер — каза Гътри — сега вероятно ще го разясниш и на нас.

Блум извади от джоба си кутия с пури.

— Един ден вероятно ще си дадеш сметка за проблемите, които си навлякох заради теб — отговори тя. — Под носа на Полси моите връзки трябваше да упражнят влияние върху свои връзки и всичко това за един ден. Запознах се с Неро преди два часа. Естествено, не влязохме заедно тук. И без това копоите се чудят какво прави на подобно място красиво еврейско момиче като мен. — Ироничната й жизнерадост помръкна. — Това е максималното, което можем да направя, Енси. Не бих рискувала да компрометирам моите

„заселници“, но ти си някаква надежда за нас, а и... двамата с теб имаме красиви общи мигове.

— Щяха да са доста криваторазтърсващи, ако вече не бях се напил — отговори Гътри. — Благодаря ти за всичко, Естер.

— Стига похотливи закачки.

Блум запали пурата и дръпна дълбоко. Пушекът беше необикновено лютив.

— Имаш ли предвид някакъв план, начин да нанесеш удар, който да свърши работа?

Кайра се въодушеви.

— Обсъждали сме няколко — отговори тя. — В зависимост от това каква подкрепа ще получим...

— Не ми го казвай. Не трябва да чувам повече от онова, което вече знам. Но прецених, че можеш да използваш водач по пътища, които не са отбелязани на нито една карта, а ако той е и боец, ще бъде още по-забавно. Ангажирах този смелчага за теб.

Валенсия отривисто кимна с глава.

— От Братството „Сали Северин“, на вашите услуги — каза тихо той.

Гътри повдигна очните си стълбчета — единственият възможен за него физически жест. Кайра предположи, че името му е познато. На нея не ѝ говореше нищо, но долови общия смисъл. Наемник, съвременен кондотиер^[2]. Дейността му не беше непременно криминална. В повечето случаи вероятно беше свързана с охрана на хора или имущество. С отдръпването на отделни общности, организации и заможни индивиди от правителството те предпочитаха сами да си наемат охрана, вместо да разчитат на полицията. Но беше слушала безброй разкази — измислици или факти — за готовността на повечето наемници да приемат нелегални поръчки, като се започне от контрабанда и се стигне до междуособни гангстерски войни.

Затова ли беше такова собственото му име? Може би родителите му бяха от първите неоезичници, които бяха заклетни антихристияни.

Тя отново насочи вниманието си към него.

— Сключих договор със сеньората — обясняваше той — а тя ми възложи да ви оказвам всяка възможна подкрепа. Следователно съм подчинен на вас, сеньор Гътри, докато тя анулира договора или до изтичането му след две седмици. Междувременно, ако имате желание

и аз приема, можем да сключим нов договор. Дотогава съм вашият човек в рамките на законите на братството. По същество това означава, че няма да участвам в зверства или извращения, а ако се наложи да рискувам живота си за вашата защита, не съм длъжен да предприемам самоубийствени действия. Ще ви предоставя брошура, която уточнява всички тези условия. — Той се усмихна. Беше най-чаровната усмивка, която беше виждала. — Не че очаквам да ми дадете основание да отклоня ваша заповед. През целия си живот съм ви се възхищавал, сър.

Той се обърна към Кайра:

— А вие, госпожице, сте приятна изненада. — Отново стана сериозен: — Моята територия е Западното крайбрежие, приблизително от Ванкувър до Баджа. Работил съм и другаде, но не познавам добре тези райони. Ако искате да се отправим на изток, може да се наложи да ангажираме местен човек. Мога да го осигуря.

— Не вярвам да се наложи — изтърси Кайра.

— Казах да не ме осведомяваш! — изкрещя Блум. Тя се обърна смутено към Гътри: — Правилно ли постъпих? Това увеличава ли шансовете ти поне на йота?

— Слушай, момиче — изръмжа той — ако можех да се включа в мрежата тук, щях да ти спретна такъв купон, че похотливите ти останки да станат кривокраки. Бих могъл да го направя за копието ти. Ела да живееш с мен и бъди моя любов.

— Не, благодаря, в никакъв случай. Прати ми каса напитки, след като се прибереш. — Гласът ѝ потрепери: — О, Енси...! — Тя се окопоти върху стола си. — В такъв случай всичко изяснено ли е? Да направим план как ще се измъкнем от този вертеп.

— Предлагам да тръгнете първа, сеньора — каза тихо Валенсия. — Ако отвън наблюдава агент, би трябвало да тръгне след вас. Сеньорита Дейвис може да тръгне няколко минути по-късно, а аз отделно. Аз ще нося сеньор Гътри, защото не го носех преди това, а и ако стане гаф, мога най-лесно да се отърва от преследвачите. Приберете багажа си, сеньорита, и ангажирайте стая в хотел „Нептун“. Аз ще съм в 770.

— Първо да пакетираме Енси и след това да прекараме час-два в „Царството на мечтите“ — добави Блум. — Няма нужда да ги караме да се чудят защо не сме го направили. Едва ли съблюдават строга дискретност предвид настоящата истерия. В последните новини, които

чух, правителството обеща тлъсти възнаграждения за информация, особено свързана с електронно-протонни устройства, които могат да взривяват централни контролни системи.

Не биха могли да стигнат по-близо до истината, без да повдигат въпроса за Гътри Втори, помисли си Кайра. Обзе я тревога. Би ли посмяла нейната тайфа да остави този Гътри в някакъв контейнер, който всеки можеше да отвори, докато се носят в други светове?... Нямаха избор. Блум имаше право. Това беше по-малкият риск. Не оставяй на багаж пакета, отнеси го в залата за развлечения, дръж се небрежно с него.

— Сеньората е благоразумна. — Валенсия повдигна рамене и се усмихна. — Ако се подложа на свободна програма, какво ще е?

— Нищо... интимно, *por favor* — каза Кайра. — Не настоявам особено.

— Не е и моят порок — съгласи се Блум.

— Някога пробвала ли си, Естер? — попита Гътри.

Веднъж от любопитство. Нескопосаната стара реалност е далеч по-изненадваща и прекрасна.

— Кивира може да ти я върне обратно, ако пожелаеш — каза тихо той.

— Да повтаряме? Не, благодаря. Заровила съм двама съпрузи, страхотни мъже, и един чудесен син. Да оставим спомените на мира. Свободното време, което ми е останало, е за живите ми деца и внуци.

— Блум се усмихна. — Плюс най-хитрото дяволче на един праправнук. — Тя загаси пурата си и се надигна. — Не, че съм въздържателка по отношение на кивира. Всъщност прегледах един каталог с готови програми и избрах една за нас. Би трябвало да ти хареса, Кайра, и се надявам, че Неро няма да се отегчи. Да вървим.

— Какво представлява? — любопитства Кайра.

— Вечерна сбирка във Филадельфия. Домакин ще бъде Джордж Вашингтон, а гости — нашите приятели Томас Джеферсън и Бенджамин Франклин. Непременно участвайте в разговорите, но внимавайте с маниерите. Вярно, че са илюзии от хиперкомпютърна програма, но същевременно са изключително точни имитации на личностите. По изключение бих предпочела да слушам, вместо да говоря.

— По дяволите — обади се Гътри — а аз трябва да седя и да ви завиждам.

[1] Добър ден (исп.). — Б.пр. ↑

[2] Главатар на наемни войски през XIV-XV в. в Италия. — Б.пр.

↑

17.

Веднъж, преди много-много години той беше обявил в Кито:

— Ние ще изградим тук нещо ново. Първата машина, която не прекъсва теста на Тюринг някъде по средата. Но трябва да призная, че това ще стане, защото си служи с измама. Разбирате ли, аз ще съм в нея.

— Мисля, че не след дълго те ще разполагат със система, която наистина ще бъде самостоятелно съзнателна — беше отговорил Хуан Сантандер Конде.

В онези дни той беше едва на средна възраст, независимо от старото им приятелство с Гътри, и работеше като висш директор в „Метеор“.

— Да, Свещеният Граал на психонетиката. И точно толкова неуловим според мен.

— Вече...

— Така е, така е. Доста добри симулации. Всъщност не казвам, че първокачествените програми не притежават известно съзнание, такова, каквото един гушер има в минимална степен, едно куче — в умерена степен и една маймуна — в значителна степен. Но по същество напомнят вманиачени учени. Свръхблестящи в собствената си област, но иначе — никой. Струва ми се, че ако някой от подходите за по-висока сравнимост с хората беше точен, вече щяхме да сме постигнали целта... Знаем какво възнамеряваш да кажеш. Няма нужда. Програми в тези нови палати за илюзии. Онези, които са опитвали, се кълнат, че е същото като взаимодействие с реален, жив човек. Но това е илюзия. Вложеното от ползвателя е част от онова, което става, а неговата интуиция действа като затворена верига за обратна връзка. Ако той допринесе повече за взаимодействието — знания, въображение, каквото и да е, — та ако допринесе повече, отколкото програмата е в състояние да възприеме, много скоро той няма да има работа с псевдоличността, която е била замислена. Получава се нещо друго, коренно различно. И може да се разпадне.

— Знаем и нямах никакво намерение да го споменавам.

— Съжалявам. Не се засягай, Хуан. Имам склонност да говоря прекалено много. Понякога се чувствам самотен... Няма значение! Онова, което искам да се разработи за „Метеор“, е съвършено различна „порода котки“... както и да е, когато съм вътре. Разбираш ли, искам да е в състояние да ме включи в механизмите си.

Щом роботът приключи с прехвърлянето към новия Гътри, той понечи да попита:

— Кажи какво...

И не довърши.

„Имате ли въпрос?“ — избръмча информационният екран.

— Не, няма нищо. Продължавай.

Когато беше напълно свързан и интегриран, включи проверка на системата. Беше разумно да започне с няколко елементарни директни възстановки. Прекият достъп до цялото, овладяването на всички възможности отначало можеше да е затруднено. На човешки език това, което направи, можеше да се сравни с извикване на някои факти от обичайната памет — дата или адрес, или цвета на очите на някоя жена.

Хиперкомпютърът класифицира желанията му и ги прехвърли през подходящите вериги. Ако се наложеше, възстановяването би могло да провери база данните из планетата. Проверката на всяко логическо заключение би могла да включи други еднакво разпръснати основни системи. Извиканата информация се върна при Гътри след няколко милисекунди.

Да, имаше значителен прогрес в областта на изкуствения разум, макар че новостите отсъстваха в актуализациите, които получаваше в Северна Америка. Имаше да научава много други неща за ежедневни проблеми и какво се беше променило през годините, които беше прекарал в забрава.

Установи, че начело в технологиите вече не са лабораториите на „Метеор“. Идеята му да инкорпорира самия себе си, а моментът беше подходящ, в сърцевината на кибернетиката на своята компания, беше толкова успешна, че го накара да промени решението си. Макар да не забрани по-нататъшно проучване в тази посока, той престана да го подкрепя и то отпадна.

Другаде обаче работниците бяха последвали примера му сериозно, особено в „Технобъдеще“ в Европа и в „Хермес комуникации“ в Астребург. Бяха постигнали значителен прогрес. Той несъмнено би бил по-голям, ако и те разполагаха с копие, с което да работят. Но нито един от другите двама, които все още бяха в наличност, не прояви интерес. Увимана изцяло се беше посветил на научните си усилия, превръщайки се в олицетворение на космофизиката. Нгу-йен беше затънала сред всевъзможни мистики и медитираше.

Колкото до създаването на нов, почти никой не се съгласяваше да послужи за субект оригинал: „Не бих искал да се превърна в машина. Нито пък в копие на собствения си мозък.“ Малкото доброволци бяха преценени за неподходящи поради една или друга причина.

Все пак хардуерът, който можеше да поддържа такова копие, беше осъществим, както свидетелстваше вече наличната технология. Можеше ли човек и компютрите му да създадат програма, която да действа като негова прекопирана индивидуалност? Ако да, Свещеният Граал беше постижим — абсолютно съзнателен изкуствен разум, ограничен единствено от възможностите на системите, с които е скачен.

Един след друг се създаваха нови алгоритми, изпробваха се, установяваха се недостатъците, правеха се корекции и нови проби или се изоставяха. Но напоследък печелеше почва една различна идея. Вярно, че мозъкът беше отчасти алгоритмичен, но не изцяло. Трябва да се отчетат квантовите ефекти — особено неравенството на Бел и енергията на вакуума. Нищо свръхестествено, но все пак наблюдател и наблюдаван бяха едно и също, причината се коренеше в следствието, подобно на ухапала собствената си опашка змия. На тази основа би могло да се очертае върху материална конфигурация онова, което природата беше извършила в продължение на мегагодишна еволюция.

Попаднеш ли на точната следа, с помощта на мощните съвременни компютри би трябвало много скоро да хванеш трофея. Тогава?

Гътри изостави проблема. Имаше по-належащи грижи. Посвети известно време на експерименти за достигане капацитет на богоподобен интелект. Конструираше сложни диференциални уравнения и ги решаваше. Моделира три огромни органични молекули

и ги задейства. Изследваше фрактални области с такава шеметна красота, че би било мъчително да ги изостави.

Но трябваше. След около половин час реално време — два милиарда микросекунди — той се зае със същинската задача. Беше неизмеримо по-трудна. В рамките на една нощ се домогна до приблизителен скелет на цялост.

Все пак би трябвало да послужи. Беше прегледал всеки запис на всяко събитие, с което се беше сблъскал Енсън Гътри и за което Енсън Гътри би трябвало директно или индиректно да е осведомен през последните двайсет и три години. Беше ги организирал, оценил, подбрал измежду тях. Някои включи в персоналната си постоянна памет — онези, които сами биха се запечатали в нея. Бяха относително малко на брой. Невронната му мрежа не разполагаше с много по-голям капацитет за съхранение, отколкото бившия му жив мозък. По-значителната маса резюмира и превърна в общ фон, например най-изтъкнатите фигури през тези десетилетия и по нещо за всеки от тях, но без големи подробности. Огромна част от спомените отстрани. Те бяха от сорта на нещата, които забелязваш и бързо забравяш, а след това възстановяваш от бележник или база данни, ако случайно ти потрябват.

По време на цялото това усилие не усещаше нищо друго. Беше безграничен; беше процес, непрекъснатост. Когато накрая всичко приключи, трябваше да превъзмogne импулса да търси другаде и отново да потъне в хладен екстаз. Изключи сегмент по сегмент контролиращото си съзнание от мрежата. Повика прекъсване.

Както винаги, спонтанното усещане за безмерна загуба отстъпи пред някаква безчувственост. Почти човекоподобният му ум се нуждаеше от асимилиране на вмъкнатото. Имаше нужда от почивка, снижена активност, дрямката и потрепването, равносилни на заспиването, на което живото му тяло се беше наслаждавало толкова често. Но по-добре първо да провери дали не трябва да се погрижи за някое задължение.

Върна се лично в своята светая светих. Поне роботизираното тяло, в което беше прехвърлен, не изпитваше нито болка, нито умора. Наслаждаваше се на плавното пристъпване, на мекото отпускане на крачките върху килима, на шепота и аромата на борова гора, който полъхваше от вентилационните табла.

Личният му кабинет в централната сграда беше обширен, но доста аскетичен. Един сандък беше пълен с всевъзможни предмети — сувенири, трофеи, подаръци от вече мъртви приятели — в безпорядък, който дори един призрак би могъл да натрупа. Забеляза няколко, които ги нямаше при завръщането му от Алфа Кентавър. Не знаеше нищо за тях, как са се оказали при другия му Аз или защо си заслужава да бъдат запазени. Подобни несъществени факти не се регистрираха в архива на компанията или в новинарските истории, а и той никога не беше водил дневник. Някое от тях лесно би могло да го уличи, ако някой друг знаеше нещо за него. Трябва да избягва споменаването им и да не реагира на всеки коментар, който чуе.

Тъй като роботът не изпитваше потребност да седне, той застана зад бюрото, което само по себе си беше анахронизъм за вкуса му, и докосна телефона. Съобщение от Долорес Алмейда Кандамо с молба да ѝ се обади възможно по-скоро, независимо от часа.

— По дяволите! — измърмори той и включи издирването.

Генералният директор на Операции на Земята си беше у дома и вече будна. Помнеше я като енергичен млад инженер по комуникациите. Двамата с годеника ѝ бяха избързали с датата на сватбата, за да може Гътри да присъства лично преди заминаването си. „Метеор“ не можеше да предостави и двамата Гътри за целта, но тя беше подхвърлила през смях: „Това е същият дух.“ Проучването го беше запознало с по-нататъшната ѝ кариера и го беше подготвило за сивата коса и все още миловидното лице. Но не го беше осведомило какъв беше обичайният стил на разговорите им. Беше изчислил обносните съобразно психодинамиката и настрои интуицията си в това изчисление.

— Добро утро! — възкликна на испански тя. — Добре дошъл у дома, шефе! Съжалявам, че не присъствах на пристигането ви вчера.

— Не си пропуснала много — отговори на английски той, след което премина на майчиния ѝ език. — Някаква спешна нужда ли има от мен?

— Де да беше само една! Всъщност не трябваше да ходите в Северна Америка, Бяхме ужасно загрижени за вас и...

— И оцеляхте. „Метеор“ оцеля. Колко пъти си ме чувала да казвам всяко оборудване, което се нуждае от микроуправление от върха, да бъде ликвидирано незабавно? Какъв е проблемът?

Разбра, че резкият му тон я засегна. Все пак не можеше да си позволи по-приятелски обноси, поне докато се ориентира и усети известни нюанси. Тя затвори защитата на практичността.

— Предимно това сътрудничество с авантистите след всичко, което ни причиниха. През последните няколко дни около мен ври и кипи.

— Изобщо не се съмнявам. Питат се дали не съм ги предал, защо и точно как. Изслушай ме, моля те. Схващаш — нали? — че не бих могъл да навлизам в подробности в нито едно от публичните си изявления. Това би могло да задейства самите ужаси, които искам да предотвратим, или най-малко би било достатъчно предупреждение за противника, за да се скрие. Скоро ще свикам директорска конференция и ще изложа фактите. Всъщност контактите ми с хаотиците ме доведоха до откритието, че фанатично нелегално движение съществува, независимо от здравомислещото мнозинство, и то не само в Северна Америка. Затворих си очите, фигуративно казано, и се свързах предпазливо — първоначално непряко — с Полси. Там не всички са чудовища. Повечето са твърде почтени хора и вършат работа, която смятат за необходима. Разполагат със свои собствени улики. Всички насочват към инфилтриране в „Метеор“ и други частни организации. Не масирано, поради което сами бихме навредили на себе си, ако предприемем лов на вещици, но на ключови позиции... Помисли какво мощно оръжие е всеки отделен космически кораб сам по себе си. Помисли за последиците, които ще понесем, ако се случи нещо — може би в геноцидни мащаби, — което сега можем да предотвратим. Опитвам се да извлека най-голяма полза от една неприятна сделка.

Алмейда прехапа устна.

— Нашите говорители дават подобни изявления по мое разпореждане. Но поради липсата на конкретни факти страховете се поддържат единствено от догадки.

— Знам. Много скоро ще приведем конкретни факти и ще предприемем конкретни действия, обещавам. Има ли нещо друго съществено?

— Махатмите и техните тълпи, които са блокирали Хайдерабад. Чухте ли? Опитват се да ни принудят да финансираме техния култ. Суб

има идея да ги принуди да се разпръснат доброволно, но преди това иска да го обсъди с вас.

— Суб?

Тя го погледна изпитателно, сякаш да открие някакво подобие на изражение.

— Субрахманиан.

— О, да! — Субрахманиан Рао, шефът на южноазиатските операции. Направи пауза. Помисли. Изпъшка. — Извини ме. Долорес, откакто се върнах, не съм имал секунда почивка, както и преди това. Изтощен съм до ръба на оглупяването. Можеш ли да разбереш, че един свръхтовар е в състояние да изтощи всеки мозък, дори когато е програма? Дай ми няколко часа. Дръж крепостта вместо мен дотогава. Знаем, че можеш.

Изражението ѝ се успокои.

— Да. Ще се справя някак. Обадете ми се, когато сте готов. Приятна почивка, шефе.

Изображението се стопи.

Гътри размисли. Трябваше само да подаде команда „Никакво безпокойство“ и да се регулира за събуждане след достатъчно време. Не. Още не.

Системата прехвърли повикването му по неподслушвани линии на север по продължение на извивката на планетата до Футуро. Часът в столицата беше твърде ранен, но Саир се намираше в офиса си в Централното управление на Полицията за сигурност. Бяха необходими няколко минути за проверка, че връзката е изолирана. Наличието ѝ не би трябвало да изненада никого след новините от последната седмица. Но съдържанието изискваше секретност.

— Включване — каза на английски Гътри. — Нещо ново?

Неясният образ се избистри върху екрана.

— Как се развиват нещата при теб?

— Горедолу нормално. Много скоро ще трябва да изнеса подробен доклад за конспирацията пред служителите си.

— В момента все още го подготвяме и включваме доказателства. Не се тревожи, ще го имаш навреме.

— Доказателства... Каква ли е стойността им в тези електронни времена?

Саир се усмихна.

— Тъкмо за това си ни необходим, Енсън. Лично ти с твоята убедителност.

— За теб съм „сеньор Гътри“, Саир.

Саир настръхна, но преглътна, без да отговори.

— Всъщност исках да разбера как са нещата при вас.

— Затънали сме в работа. — Възбудата постепенно превъзмогна сдържаността му. — Току-що получих доклад, че окончателната програма очаква личната ми оценка. Вчера вечерта регентката на Асоциацията на заселниците е прекарала три часа в кивира в Портланд, Западното крайбрежие. Не е посещавала кивира, откакто има досие. А е близка приятелка на... Гътри. Това важно ли е?

— Мм, не знам. Какво планирате?

— Да я докарат и да я подложим на разпит, разбира се.

Гласът на робота процеди бавно с непоколебим металически тон:

— Саир, чуй ме внимателно. Ако твоите агенти докоснат с мръсните си лапи тази дама, край на сътрудничеството ни.

Лицето върху изображението остана с отворена уста.

— Какво? Чакай малко... — Той се поокопоти. — Разбирам, тя ти е приятелка и ти се придържаш към... старомодна лоялност. Но...

— Кротувай. И ме изслушай. Убеден съм, че Ксуан в основата си е прав. Знаем как беше направено това, но съществувам и не искам вашата кауза да загине, тъй като всяка алтернатива е далеч по-лоша. Затова ще поддържам тази лъжа от благородни съображения за грандиозната нихилистична конспирация, за да пипнем другия ми Аз, преди да си възвърне „Метеор“, която е последната сила, способна да ви избави. Ще трябва да подготвя почвата постепенно и признанието, че може би съм надценил опасността, няма да помогне, но това сега няма значение. Схващаш ли, че това имам предвид? Добре. Наясно си, че не съм длъжен да харесвам ситуацията и при всички обстоятелства има известни гадости, които не бих си позволил. Ще оставите старата Естер Блум на мира, чуваш ли ме? Ако не се е побъркала, откакто я видях за последен път, положително се е погрижила да не разполага с никаква информация, която да ви бъде от полза. Така или иначе, по-добре такива като теб да не се навъртат около нея. Ако го направиш, си мъртъв. Ясен ли съм?

Саир се тресеше. Страните му се бяха покрили с петна.

— Доста си арогантен, не мислиш ли?

— Да. Моят стил. А ако ме беше променил, нямаше да имаш голяма полза от мен, не мислиш ли? Имаш ли да ми кажеш още нещо? Не? Хубаво, ще поддържаме връзка, както се разбрахме. И запомни, имам начини да разбера какво се случва с приятелите ми. *Bastante*.

Гътри изключи връзката.

Известно време остана безмълвен. От един видеоекран се виждаше ясен изглед към Кито чак до облените от слънчевата светлина върхове на Андите, които се извисяваха над сумрака. Градът под кулата кипеше от деятелност. Този район беше съвсем съвременен. Внушителните древни постройки около Plaza Independencia^[1] и традиционните жилищни квартали бяха на известно разстояние — оазиси. Но те не бяха музейни кътчета, а места, където хората се срещаха, вършеха си работата, ядяха, пиеха, празнуваха, флиртуваха, безделничеха, обичаха се, обработваха градините си, спяха, раждаха деца, отглеждаха ги и накрая умираха. Така беше поискала Джулиана и той се беше постарал да остане и след смъртта ѝ. Тя имаше право на това. Все пак беше участвала от самото начало.

[1] Площад Независимост (исп.). — Б.пр. ↑

18.

БАЗА ДАННИ

Джери Боуен и неговата мечта заемаха двустаен апартамент в южен Чикаго. Поддържаше го педантично чист, но не особено подреден, задръстен от струпаните навсякъде камари от книги, чертожната дъска, покритото с одраскани листове хартия бюро и останалият от по-добрите дни мощен компютър. Когато семейство Гътри го посетиха, той направи кафе от качество, каквото те едва ли биха допуснали, че е в състояние да си позволи, и разговорът се проточи. Целта им беше лично да се запознаят, след като бяха подразбрали нещо за плановете му. Беше мечтател, а не маниак.

Така или иначе, космическите полети бяха основната тема на разговора, който скоро се насочи към историята им. Той я познаваше. Не само помнеше славните години, кацанията на Луната и всичко останало, но и лично познаваше много от участниците, астронавтите, космонавтите, инженерите, инициаторите, които правеха опити, проваляха се и отново опитваха. По време на последвалия упадък се хващаше за всяка работа, каквато можеше да намери в тази сфера, и като странично занимание проектираше собствени космически апарати, които никога не бяха конструирани, и продължаваше да мечтае със събратята си Кларк, Бусар, О'Нийл, Форуърд, Матлоф, Хънтър, Удкок, Фрайзен, Хъдсън. Независимо от неизменно съпътстващите го разочарования не беше забравил да се смее.

Семейство Гътри изпитваха известно неудобство да го поканят в хотелския си апартамент няколко дни след това.

— Не смятам, че мъжкото достойнство е свързано с размера на банковата сметка — изръмжа Енсън, — но дали Джери го знае? Може да си помисли, че искаме да го стъписаме, а той е горделив стар петел.

— Съмнявам се дали изобщо ще обърне внимание на обстановката — предположи Джулиана.

Боуен пристигна точно в уреченото време. Отвън бушуваше вятър, подгонил пред себе си облаците, чиито сенки се плъзгаха по

покривите и улиците. От стаята се виждаше малък парк. Пожълтели от есента, дърветата мятаха клони във въздуха, из който се носеха сухи листа. Сякаш цялата природа беше тръгнала на поход.

Боуен свали шапката и палтото си и Гътри забелязаха, че целият се тресе.

— Е? — попита той. — Какво ново?

— Ако зависи от нас — отговори Енсън, — съгласни сме.

Боуен се задъха. Крехкото му тяло се олюля. Джулиана го хвана за ръката.

— Спокойно, приятелю — пошепна тя. — Седни.

И го настани в едно кресло.

Енсън застана до него.

— Какво пиеш? — попита любезно той.

Боуен изглежда не го чу. Гледаше втренчено пред себе си и поклащаше глава като замаян.

— Ние потегляме — прошепна той. — Ние потегляме.

Енсън повдигна длан.

— Опа! — предупреди той. — Очаква ни дълго мъчително пътуване и не гарантирам, че няма да се откажем или че ще стигнем много далеч.

Боуен сграбчи тапицерията на креслото и вдигна очи.

— Искате да кажете, че харесвате проекта...

— Компютрите също го харесаха.

Боуен се отпусна.

— Много хора са го харесвали през годините — измърмори той. — Но! Винаги това но.

— Съжалявам. Трябваше да пристъпя постепенно.

— Енсън е слон в стъklarски магазин — обади се усмихната Джулиана — а животът е стъklarският магазин. Но, Джери, чуй ме, ние наистина се надяваме. Тъкмо затова е тази среща.

Боуен се понадигна. Изражението му отново се оживи.

— Разгледахме внимателно цените — продължи Джулиана. — В Австралия се справяхме доста добре. След като чухме за теб... Виж, смятаме, че имаме достатъчно капитал, за да държим в ръцете си осъществяването на онова, което е необходимо. Поне като начало. Ако нещата се развият така добре, както подсказва анализът, инвеститорите ще се изпотрепят да купуват.

В тона му се долови ехото от безброй разочарования и провали.

— В тези времена?

— Няма да успеем да привлечем други американци, освен мен — призна Енсън. — Какво от това? Австралийци, японци, европейци и... да, познавам няколко южноамериканци.

— Ето на това разчитаме — добави Джулиана.

— Да се измъкнем от тази нещастна проклета страна — каза Енсън.

— Какво? — попита Боуен.

— Не е ли очевидно? След като Обновлението вече е в Белия дом и разполага с мнозинство в Конгреса, всичко ще става от лошо по-лошо, докато приключи с такъв гръм и трясък, че някой друг вероятно ще може да събере отломките и да ги сглоби отново в наполовина разумен вид. Не ни върши работа това, че по-голяма част от ислямския свят изглежда е готов да воюва.

Джулиана потрепна.

— Което ще означава още ограничения, каквото и да се случи — добави тя с необичайна за нея грубост. — Разрастване на властта на правителството. Рандолф Борн го каза много отдавна: войната е здравето на държавата.

Боуен се намръщи.

— Нямах предвид гадната политика — отсече той. — Какви са плановете ви?

— Нашите надежди — деликатно го поправи Джулиана.

— Разбирам. Всичко това са встъпителни разговори. — Боуен се усмихна. — Ха, встъпителни към предварителните. Аз не съм девица в бизнеса. — Той се напрегна. — Но какво имате предвид, казано в най-общи линии?

— Еквадор — отговори Енсън. — Идеални терени. Високи планини, близо до екватора или точно върху него, и... познавам доста хора там. Някои от точните хора.

— И още по-важно — вметна Джулиана — интелигентни и напредничави. Разбират какво би означавало за тяхната страна.

— За всеки — въздъхна Боуен.

— Да — съгласи се Енсън, неспособен да намери по-точна дума. — Разбира се, това изисква колосални инвестиции, като се започне с необходимите пътища, но веднъж инсталираме ли твоето устройство...

Практичен лазерен стапел. Ракетите са неизбежно, умопомрачително разточителни, когато се откъсват тромаво от земята. Тясно истинско царство е самият космос, но дори там химическата ракета би трябвало да се замени, освен за специални цели, от нещо по-подходящо — йонен или плазмен двигател, а защо не и фотонен.

Практичен лазерен стапел. Гравитационната енергийна цена за изпращане в ниска земна орбита е скромна, няколко киловатчаса на килограм, и както се изрази Хайнлайн — влезеш ли веднъж в земна орбита, вече си на половината път до, където и да било. Нито едно устройство не може да осъществи този минимум, но проектиран с богато въображение за ефикасност, както и за мощност лазер, който се захранва с енергия от молекулите на въздуха, може да се доближи до него.

Ако плюс това разполагаш със свободата да създадеш и ръководиш своя собствена организация, няма да се налага да плащаш на постоянна армия от земни екипи и чиновници. Можеш да ръководиш космическата си линия точно толкова икономично, колкото всяка въздушна линия или океанска спедиторска линия. Една командировка би струвала по-малко спрямо световния брутен продукт, отколкото кое да е от пътешествията на Колумб.

Действително се нуждаеш от капитал, плюс решителност, вроден здрав разум и няколко приятели на добри позиции. Но най-вече и преди всичко трябва да притежаваш мечтата.

В тона на Джулиана се долови въодушевление:

— А еквадорците биха... ще ни разрешат да използваме ядрени двигатели за космически кораби. Сигурни сме, че можем да ги убедим, а те могат да уредят въпроса с ООН.

Енсън удари дланта си с юмрук.

— Изгодно положение, Джери — изръмжа дрезгаво той. — Ще бъдем в най-изгодното положение. Комерсиалните изстрелвания са само началото. Енергия. Реалната слънчева енергия. Забрави тази земна заблуда и мегаломанските проекти. Спаси онова, което е останало от нашето нощно небе на Земята. Конструирай крисуеловски колектори и предаватели на Луната с лунни материали. А минералните суровини на астероидите...

Джулиана избухна в смях.

— Скъпи, боя се, че се опитваш да продаваш на краставичар краставици.

— Какво от това? — изкрещя Боуен. — Това би гарантирало постоянно човешко присъствие в космоса. Нямам нищо против да го чувам толкова често, колкото ви е приятно.

— Добре! — изрева Енсън. — Ще направим всичко, което е, по силите ни — ние тримата.

Боуен се вторачи покрай тях.

— Ако Хелън беше тук днес... — Той разтресе глава и скокна като младеж. — Аз, аз... сега вече бих пийнал.

19.

В ранния следобед Валенсия излезе с Гътри.

— Изчакай тук — каза на Кайра той. — Ще взема кола и тръгваме.

— Защо да не дойда и аз? — попита тя.

— Не трябва да знаеш къде е местната автобаза на братството, пилот Дейвис — отговори достатъчно вежливо той.

По време на разговора предишната вечер веднага беше усетил, че предпочита да се обръщат към нея с тази титла.

Кайра реши да изчака в кафенето. Разговорът беше продължил до късно през нощта. Тя и Гътри бяха обмислили няколко различни плана, но им трябваше Валенсия, за да им помогне да изберат най-добрия и да разработят подробностите. При това планът се крепеше на случайности.

Бодигардът се появи по-скоро, отколкото очакваше, и я заведе до един огненочервен феникс.

— Не е ли прекалено ярък? — попита тя.

Той повдигна рамене.

— Част от камуфлажа, надявам се. Никой не би допуснал, че един беглец ще тръгне да се разхожда в спортна кола, нали?

Пръстите му затанцуваха по контролното табло и колата се включи в движението.

— Къде е jefe?

— При оръжията ми в добре укрито отделение с много електроника за допълнителна защита. Двигателят е модифициран, макар да не личи.

Колата е прекарвала контрабандни стоки, досети се Кайра. Стана ѝ весело и се разсмя. Можеше да погледне на бягството си като на приключение, поне докато всичко изглежда наред.

Валенсия отклони по една небесна магистрала, включи на автоматик и колата пое по маршрута. Фениксът ускоряваше плавно и градските пейзажи чезнеха след тях. Кайра едва дочуваше свистенето на въздуха. Да, мина ѝ през ума, китайците явно са майстори на коли.

Валенсия наклони седалката си с няколко градуса, за да се отпусне удобно.

— Ако всичко върви добре, около два следобед трябва да сме в Сан Франциско — каза той. — Знам едно добро местенце за късен обяд, ако не предпочиташ да спрем да обядваме преди това.

— Не, това е добре. Изненадай ме.

— Сега да се заемем с историята ти.

— Помня я много добре от снощи.

— С цялото ми уважение, пилот Дейвис, но не я помниш. А има и безброй много подробности, до които дори не стигнахме. Ако ни спрат, всяка думичка трябва да се изнизва от езика ти без секунда замисляне. Поне два-три часа упражнения.

Кайра се намуси.

— О, по дяволите! Така очаквах това пътуване.

Валенсия се ухили. Биобижуто му проблесна в синкаво.

— Мога да си представя далеч по-забавни начини за прекарване на времето. — В тона му прозвуча внезапна хладна съдържаност: — Но да те арестуват, да те подложат на дълбок разпит и да те изпратят на възстановително образование не са между тях.

— Естествено, не... сеньор Валенсия. Да почваме.

Той се зае със задълженията си. (Малко след излитането ѝ до Квебек служител от „Метеор“ е преценил, че поради тревожното изявление на Гътри тя вероятно би трябвало да се представи в Хаваите. Пекър в Камехамеха е бил несигурен, когато му се обадили.) Ако Полси се опитат да направят проверка, няма да открият нищо. Нито един служител на „Метеор“ в която и да е чужда страна не би им дал четвъртата цифра на „пи“ без изрично разпореждане от върха. Ако го разпитат, Пекър би надушил нещо и би бил уклончив. (Чувствайки се обяснимо несигурна, тя отива първо в Портланд и обсъжда положението със свои приятели там.) Нейното повторно влизане трябва да е записано в базата данни на граничен пункт. „Сали Северин“ разполагаха с достъп до официалната мрежа. Тя остана с впечатлението, че това е чрез къртици на хаотиците, с които поддържат непостоянни връзки. (Бил Мендоза ѝ е предложил да я закара до Сан Франциско и да я придружи, докато се опитва да получи разрешение да се качи на борда на самолет за островите. Той и без това отива по свой полулегален бизнес в този регион.) Валенсия имаше отдавна

регистрирана подробна псевдоидентичност с надлежно платени данъци и без никакви проблеми.

Дотук лесно усвои всичко. Но след това Валенсия започна да попълва подробностите на схемата ден по ден, дори час по час.

Небесната магистрала се спусна надолу и се вля в трансконтиненталната. Градът остана назад. Колата полетя на юг над засети с култури пространства покрай някаква река, която прекосяваше плантации с водни култури. Подредената, обработвана с машини зеленина се простираше до хоризонта върху терасирани хълмове чак до наполовина скритите от облаци планини. Скучен пейзаж, мина ѝ през ума, но колко ли красив е бил някога със селцата, чифлиците, пасящите из ливадите червеникавокафяви крави и червеникавите ябълки в овощните градини, синкавия лен или жълтата пшеница и някое препускащо в галоп с кончето си момче, огромните горски пространства, потънали в сенки и ухаещи на смола под яркото слънце.

— И така, казвай бързо какво правиш в четвъртък?

— Виено, въ...

Върху таблото замига червена светлинка. Кайра забеляза, че на два-три клика по-напред се беше образувало задръстване. Гърлото ѝ се сви.

— Охо! — измърмори Валенсия.

И натисна бутона на приемника. На екрана се появи щит със символа на вечността. И безполов глас:

„Внимание. Пред вас има специален контролен пункт. Преминете на автоматик. Не напускате превозното средство, без да сте инструктирани. Забавянето е около половин час. Това е извънредно положение и от всички се изисква да оказват пълно съдействие на властите. Очаквайте по-нататъшни разпореждания.“

Кайра дръпна сенника и огледа през балдахина. Два флигера кръжаха напред-назад.

— Това заради нас ли е? — прошепна тя, преглъщайки с лъка.

Изражението на Валенсия се беше вкаменило в бронзова ласка.

— Обзалагам се, че да — отговори беззвучно той.

— Но ние бихме могли да сме навсякъде. Откъде може да знаят?

— Не знаят, но изглежда смятат, че са надушили нещо. Двупосочна спирка, както забелязваш, и никакво отклонение, преди да стигнем дотам. Предполагам, че всеки път, който извежда от Портланд

интеграл, е блокиран. Нито едно изявление, което би могло да ни подплаши, за да се покрием.

— Чакай, Естер Блум спомена, че не е била в кивира от... десетилетия...

Валенсия кимна.

— Вероятно това ги е насочило. Това ме притесни, но когато сенър Гътри настоя, че не може да си губи времето в спотайване, реших да не го споменавам. Просто ще се оставим на късмета.

Кайра потръпна.

— Естер! Предполагаш ли, че те...

— Не бих се изненадал. Ако са я прибрали и са изстискали от нея, че Кайра Дейвис пътува с Енсън Гътри, яко сме загазили. Все пак е малко вероятно.

Пилот Дейвис кимна сковано. Сам по себе си фактът, че Блум беше направила нещо не твърде обичайно, не би трябвало да се стори, на който и да е поставен да я следи детектив — без да му бъде обяснено защо — причина за арестуване. От кивира тя се беше върнала в хотела си. Там я чакаше друг бодигард. Той трябваше да я изведе тайно, а организацията му щеше да я крие няколко дни. Когато се върнеше в Бейкър, щеше да каже, че се е забавлявала из Портланд. Не беше неоснователно да се надяват, че Полси ще приеме това за истина и че техният оперативен работник чисто и просто я е изпуснал поради немарливост.

Тогава им се стори, че това е почти ненужна предпазна мярка. Но се беше оказала съдбоносна. Някой от високите етажи на преследвачите беше получил доклада за Блум. Вероятно, изгубил надежда, беше разпоредил абсолютно всичко необичайно по отношение на всеки, свързан с Гътри, да му бъде докладвано. Всяка издирваща програма би се справила с лекота. Беше предположил, че има слаба надежда тъкмо това да е уликата, и беше мобилизирал местните сили да блокират пътищата. Ако повярват на обясненията на Кайра и тя успее да се промъкне, Полси би трябвало скоро да решат, че са се заблудили, и да оставят Блум на мира, когато тя се прибере у дома. Но ако Кайра не успееше да се промъкне... Не искаше да си представи какво би последвало, Валенсия се приведе към нея. Под черния бретон биобижуто блестеше като топаз.

— Слушай, пилот Дейвис. Няма да открият Гътри, ако не отклонят колата. Не трябва да им предоставяме причина да стигнат до тази идея. Разчитах да те подготвя така, че да отговаряш на всеки изстрелян към теб въпрос по-лесно, отколкото ако казваш истината. Нямахме този късмет. Но все пак можем да се промъкнем, ако скриеш притеснението си. Ядосана, изненадана, да, но няма какво да криеш, от какво да си уплашена. Ще се справиш ли?

Тя облиза устните си.

— Ще... опитам.

Забавяйки скорост, колата стигна края на колоната и спря. След минута колите отпред напреднаха с няколко метра и задните ги последваха. Колоната отново спря. Пристигналият след тях камион закри гледката назад. Бяха като зазидани. Кайра подуши потта под мишниците си, противна и хладна.

Валенсия я огледа продължително и накрая измърмори:

— Съжалявам, пилот Дейвис, но не мисля, че ще се справиш.

— Никога не съм била добра лъжкиня. Хрумва ли ти нещо? Той присви очи. Забеляза дългите му мигли и червеникаво-жълтеникаво-кафявите му зеници.

— Имам — отговори тихо той. — Може да не ти хареса.

— Ще видим.

— For favor, повярвай, че в нашето братство не си позволяваме флиртове с клиентите. Ако отклониш хрумването ми, слагаме точка и ще се опитам да измисля нещо друго.

Кръвта заблъска в слепоочията ѝ.

— Искаш да кажеш... ние двамата...

Той кимна.

— Няма нищо неестествено, ако една приятелска двойка реши да прекара по-приятно времето си в колоната, вместо да включва мултието. Така би било напълно нормално дамата да е развълнувана и запъхтяна.

Кайра избухна в неконтролируем, гръмък до оглушителност смях.

— Естер каза... всяка благородна кауза... оох!... изисква жертви. Аз... оох!... съм правила и по-неприятни.

Седалката беше обща, но с отделни облегалки. Бижутото заблестя в пурпурно. Беше нечестиво красив. Плъзна се към нея. Тя обви с ръце врата му. Неговите обхванаха кръста ѝ. Щом докоснаха устни, започна

да я гали по гърба. Целувката им се разгорещи. Когато достигнаха кулминацията, всяка друга целувка, която беше в състояние да си спомни в момента — освен може би първата непохватна — ѝ се струваше съвсем бледа.

Опипваше я, без да бърза. Тя напъха ръка под ризата му, преди той да провере своята под блузата ѝ.

За миг, отклонявайки глава, за да си поеме въздух, тя забеляза преминаваща покрай тях полицейска кола. Виено, толкова по-добре. Представлението трябваше да е убедително.

Все още не се беше отпуснала изцяло по гръб, когато достигнаха контролния пункт, но така се беше увлякла, че ако чакането беше продължило още дълго, щеше да се окаже по гръб. По дяволите! Не, по-добре така. Нали? Прокара пръсти през разчорлената си коса и се усмихна замаяна към офицера зад прозореца.

Той ѝ се ухили в отговор. Беше цивилен полицай — един от няколкото под командването на облечения в светлокафява униформа офицер от Полси. Мъжът пристъпи напред и започна да задава механично въпросите, които вероятно повтаряше вече за стотен път. Беше мършав, с торбички под очите, вероятно от алкохола, но сетивата му не бяха притъпени, освен че изглеждаше леко объркан от разгорещената гледка. Картата ѝ за самоличност от „Метеор“ го накара да зададе няколко допълнителни, нерутинни въпроса. Тя отговаряше като отнесена. Неро се обаждаше от време на време, демонстрирайки по-голямо притеснение, отколкото изпитваше всъщност. Междувременно полицаят отвори отделенията на двигателя и на багажника, огледа вещите им и сканира с някакъв контролен уред, който по всяка вероятност беше детектор „Гътри“. Разбира се, те не знаеха, че...

— Минавайте — смотолени накрая и не се стърпя да добави: — Друг път се дръжте по-прилично!

Валенсия му отвърна с полуизвинителна усмивка, включи таблото и плъзна колата напред. След няколко секунди отново включи на автоматик на пътна скорост.

Кайра се отпусна върху облегалката.

— Еха! — възкликна тя. И нададе тържествуващ вик: — Успяхме, Неро, успяхме!

— Засега.

Гледаше право пред себе си.

— Ей, не се притеснявай. Беше... ох... беше супер. Достави ми истинско удоволствие.

Той я погледна. Бижутото му беше станало бледорозово. За миг върху лицето му разцъфна сърдечна усмивка.

— Gracias. На мен също. — Усмивката му се стопи. — Не се безпокой, пилот Дейвис, няма да злоупотребя.

Изражението и тонът му отново се вкамениха, както и цялото му поведение.

— Може да има и други блокади по пътя. А и на този полси може да му хрумне нещо. Като например че ако смяташ да ходиш в Хаваите, защо не си излетяла директно от Портланд. Дали действителната причина да си в краткосрочна ваканция е тази, която подсказваше поведението ти? Ако се обади в централното управление и там проверят пристигналите днес сведения, почти със сигурност ще открият, че си единственият служител на „Метеор“, напуснал Портланд по земя. Това може да ги озадачи. Щом излезем от обхвата на тези флитери, ще отклоня колата при първата възможност.

Кайра изпита неприятното усещане, че въодушевлението ѝ се изпарява.

— Накъде?

— Знам една безопасна къща. Там ще проверя възможността да променим програмата, така че да не се налага да бъдем утре в Сан Франциско. Това означава да включим още двама-трима души в част от нашата траектория, но те са достатъчно надеждни и ако enemigos^[1] действително се заинтересуват от двойка, която отговаря на нашето описание, вероятно ще се струпат в зоната на Залива.

— Света дево — промълви едва чуто Кайра — какво щяхме да правим двамата с Гътри без теб?

Тя долови глухия му кикот.

— Ами щяха да ви хванат. Като начало се справи твърде добре, но на мен това ми е работата. А сега да порепетираме още малко за всеки случай.

Страничният път беше павиран, но под него нямаше пътепоказателен кабел. Той пое ръчното управление с вещица, която си пролича по криволичетните второстепенни и третостепенни пътища през планината. Някои от тях бяха напукани и осеяни с дупки, други

— покрити с кал или изровени, а прахта се издигаше на облаци зад колата. Колелата ръмжаха и писукаха. На завоите Кайра се мятеше насам-натам. От време на време пред погледа ѝ зейваше отвесен склон, покрит с шубраци и заоблени камъни, който се спускаше до дъното на някой каньон.

— А аз си мислех, че съм рисков пилот — каза след известно време тя. При тръсването зъбите ѝ изтракаха. — Законът ли те задължава да караш така?

— Искам да сме възможно по-скоро на сигурно място — обясни отсечено той. — Един червен феникс на главната магистрала може да е нещо като маскировка, но за всеки самолет отгоре ще е като пламтяща факла.

Кайра отпусна мускулите си да подскачат в ритъма на друсането. Съсредоточен в управлението, той поне не я измъчваше с тренировките си. А и панорамите бяха очарователни. При едно ефикасно правителство днес вероятно щяха да са изпъстрени с генетично обработвани плантации и нанотехнологични обекти за добиване на минерали. В момента склоновете бяха буквално пусти. Хребетите бяха покритие иглолистни дървета, а вятърът брулеше величествените върхове. От време на време пред погледа ѝ се мяркаха порутени къщи или морската шир.

Не знаеха колко точни бяха изчисленията му, но горивото беше почти на изчерпване, когато спряха в полуразрушено селце. Докато служителят на станцията заменяше изтощената им батерия с току-що заредена с водород, си взеха сандвичи и безалкохолни напитки от някакво заведение от другата страна на единствената улица.

— Не виждаме често туристи — измърмори меланхолично жената зад щанда. — Трудни времена.

— Съжалявам, но само минаваме — отговори Кайра.

Положително щяха да ги запомнят. Все пак беше малко вероятно хрътките да тръгнат точно по този път.

Дъвчейки и отпивайки по някоя глътка, Валенсия вече не управляваше колата толкова зашеметяващо. Щом позасити глада си, Кайра усети да я обзема някакво спокойствие.

— Какви са хората, при които отиваме? — попита тя.

— Казват се Фарнъм — отговори той. — Джим и Ан Фарнъм. Той обикновено работи в един развъдник за риба, а тя домакинства и

отглежда това-онова за прехрана.

Нищо особено, помисли си тя. Не са от Висшия свят, но и не съвсем от Низшия.

— Нямаат деца — добави Неро — и затова могат да се занимават с останалото, с което се занимават.

— Значи са... от твоя бранш?

— Не, нито пък от „Джентълмени авантюристи“, чиято територия се простира толкова на север. Кriptoхаотици са. Част от организираното нелегално движение. Не са активисти, но осигуряват гориво, комуникации и подслон при нужда. Не бих се изненадал, ако в момента ни наблюдават от въръжен заслон някъде в гората.

По дяволите, мина ѝ през ума, работата става дебела.

— Откъде ги познаваш? Вие... от „Сали Северин“ нали не сте революционери?

— Не, Повечето от нас не биха имали нищо против правителството да падне, при условие че следващите няма да ни държат още по-изкъсо и от авантистите. Но едно братство qua^[2] братство трябва да е аполитично.

Валенсия размисли, преди да продължи:

— От време на време полицията ни ангажира дискретно. В края на краищата официално сме лицензирана агенция за услуги. Чувам съм, че дори Полси са се опитали един-два пъти, но им е отказано именно защото е била замесена политика. Хунтата на хаотиците го знае и се съобразява. Затова сме работили за тях — не точно срещу правителството, но сме им помагали по разни начини. Не мога да ти кажа повече. Освен че благодарение на това поддържаме известни връзки. Понякога е от взаимна полза някои братя да познават хора като двамата Фарнъм, тъй като може да ни поверяват информация както на всеки нелегален. Обзалагам се, че не само ще ни подслонят тази нощ, но и ще ни похвалят... Този път наш противник е техният враг.

— Разбирам.

Кайра се загледа в профила му. Косата смътна светлина от запад го открояваше на фона на потъналите в сумрак дървета.

— Не разговаряш така, както очаквах — каза тя.

Той се усмихна.

— А как би трябвало?

— Добро образование имаш, нали? Как се хвана с тази... работа?

— Как се хващат повечето хора с тяхната? — Той повдигна рамене. — Така се случва.

— Винаги съм знаела каква искам да бъда.

— И си го постигнала. Късметлийка. Но принадлежиш на „Метеор“, а „Метеор“ има Енсън Гътри. — Валенсия понижи глас. — Един бодигард не е наемен робот. Достатъчно свободен е и всичко, което е в него, му е от полза. — Рязко: — По-добре отново да ускоря. For favor, пилот Дейвис, не ме разсейвай.

Кайра се отпусна в широката седалка. Гътри... Как ли понасяше всичко това, заключен в непрогледен мрак и тишина? Е, беше преживял доста неща в миналото. Веднъж дори самата смърт.

Слънцето докосваше хоризонта, огромно и оранжево на фона на сребристото море, когато пристигнаха в Нойо. Селцето се извисяваше върху канарите над тясно заливче, на чийто бряг се бяха сгушили няколко постройките с подредени покрай дока лодки или закотвени по-навътре във водата. Останалите къщи бяха на височината, стари и малко на брой, а три бяха необитаеми и почти срутени. Валенсия спря пред една малко по-встрани от останалите, скрита зад редица чворести сребристосиви кипариси.

— Пристигнахме — обяви той.

Кайра слезе. С наслаждение се протегна. Подухващият от океана вятър разроши косата ѝ и погали с хладна чувственост кожата ѝ. Усети острата миризма, доста различна от уханията, които се носеха над хавайските крайбрежия. Пърпоренето му беше почти единственият звук, който долавяше, докато стъпките им заскриптяха по покритата с чакъл пътека.

Къщата беше голяма. Старовремската конструкция напомняше фурна, но боята беше избеляло жълтеникава. Валенсия почука по архаичен начин с кокалчетата на пръстите си. Отвори някакъв мъж. Той също имаше яко телосложение, загоряло от слънцето лице и въпреки прошарената му коса ръждивата брада подсказваше, че е най-много в началото на средната възраст.

— Saludos, amigo — поздрави Валенсия. — Може ли да ни приютиш тази нощ? Дамата е тръгнала да се спасява.

Фарнъм остана равнодушен.

— Влизайте — изломоти той.

— По-добре първо да прибера колата.

— Малко е ярка — съгласи се Фарнъм. — Докарай я насам. Ще отида да отворя. Вие влизайте, сеньорите. Не се вълнувайте, че съседите може да са забелязали нещо. В този край сме свикнали да се интересуваме само от собствените си работи.

Кайра влезе. Посрещна я закръглена жена и поздрави:

— Bienvenida, гостенко.

Безизразно, но някак откровено. Нито мъжът, нито жената приличаха на героични бойци от съпротивата. А и стаята не напомняше разбойническо свърталище с поизтърканите си мебели и доста банални картини, закачени на тапицираните с плат стени. Естествено, точно така трябваше да бъде. От кухнята, в която Кайра зърна готварска инсталация вероятно на петдесетина или повече години, се носеха апетитни аромати.

Не след дълго четиримата бяха насядали за аперитива преди вечерята. Фарнъм предложи великолепна домашно сварена бира. Кайра му направи комплимент, а той отговори:

— Съхраняваме реалния свят, доколкото можем.

— Искате да върнете повече от него за всички, нали? — попита Кайра.

Фарнъм се намръщи.

— Да не говорим за политика — кротко рече жена му.

Тя гледаше Кайра, без да мигне.

— По-добре да се хващаме за работа — обади се Валенсия. — Може да знаете нещо важно или да имате някакви идеи, които ни липсват.

— Давай.

Фарнъм го каза така, сякаш подканваше да започне следващото раздаване за покер.

— Нямам много за казване, но вероятно знаете, че правителството предприе мащабно издирване на нещо, което не описва твърде подробно.

Ан Фарнъм направи гримаса.

— Как да не сме чули? Всички тези лъжи за фанатици... Защо? Какво търсят?

— Възможно ли е да има истина във всички тези приказки? — подхвърли Валенсия.

— Не!

Фарнъм стовари юмрук върху страничната облегалка на стола.

Може би, помисли си Кайра, отрича нещо, в което не иска да повярва. Не че хунтата или повечето от онези, които тайно се подготвяха с надеждата за бъдеща битка, бяха чудовища. Но би било странно, ако всички до един са емоционално сдържани. Освен това едно революционно движение не би могло да оцелее години наред в очакване на благоприятния момент, ако участниците в него не вярваха, че имат достатъчна перспектива за успех. Това със сигурност означаваше подмолна подкрепа от чужбина, избягали северноамериканци, чужди правителства със свои собствени мотиви...

— Извинения — каза Валенсия с възможно най-обезоръжаваща си усмивка. — Почувствах, че трябва да попитам, но бях сигурен в отговора. Вие на свой ред ще се съгласите, че всъщност сме благоразумни, нали? И така, ние двамата пренасяме един от предметите, които Полси издирват. Налага се незабавно да го изнесем от района на опасността. Най-доброто, което успях да направя за краткото време, с което разполагах, беше да осигуря за транспорт една голяма яхта, хидрофойл, собственост на „Джентълмени авантюристи“. Взаимодействие между братства, така да се каже. „Сали Северин“ са им правили услуги в миналото и моите началници решиха, че могат да се обърнат към тях като връщане на дълга.

Кайра отпи парлива глътка от халбата. Впечатли я лекотата, с която Валенсия обясняваше, засягайки абсолютния минимум факти със съществено значение, затова командващите на неговата организация бяха приели подобен ангажимент! Те не бяха точно идеалисти. Очевидно знаеха, че ако помогнат на Гътри сега, ще бъдат щедро възнаградени не само в брой, но и с благосклонността на „Метеор“.

Изтръпна. В такъв случай те бяха наясно с реалната ситуация. Или Естер Блум им е обяснила — по необходимост, тъй като не разполагаше с достатъчно пари за сериозната спасителна акция — или Валенсия се е свързал с тях и те са му дали официално съгласие. Да, снощи той е имал достатъчно време в хотелската си стая преди пристигането ѝ. Би могъл да го стори, преди да извади Гътри, за да не чуе.

Каквато и да беше истината, рисковете бяха твърде много. По принцип фактите би трябвало да се разгласят, но всеки, който знаеше, беше допълнителна опасност. Валенсия не би станал предател. Не, той

не! И би трябвало да разчита, че никой от шефовете му не би го направил. Но може ли да е сигурен човек? Освен това Полси със сигурност знаеше повече за братствата, отколкото даваха да се разбере. Ако уликите сочеха в тази посока, като нищо можеха да решат, че си заслужава да проверят всеки търпеливо изграден от тях капан, да заловят и разпитат подробно всеки, който би им помогнал да продължат нататък.

Трябваше незабавно да изчезнат.

Валенсия продължаваше:

— Докато пътувахме насам, попаднахме на блокада... успяхме да минем, но мисля, че ще е глупаво да продължим за Сан Франциско, както бяхме планирали. Можете ли да ме свържете с „Джентълмените“ по сигурна линия? И смятате ли, че екипажът им може да тръгне по море утре, а оттук относително безопасно да ни вземе лодка, за да се срещнем с тях?

Двамата Фарнъм се спогледаха и се съсредоточиха в размисъл. След няколко минути тя се обади:

— Ако имат разрешително за напускане на пристанището днес, утре би трябвало да е възможно. Капитанът може да уведоми пристанищната полиция, че е бил задържан от семейни проблеми или нещо такова. А ти, Джим, можеш да се обадиш в компанията и да кажеш, че няма да се явиш на работа. Ще измислим подходяща причина.

Съпругът ѝ подръпна брадата си.

— Трябва да измисля място за срещата — каза той. — Крайбрежието не се охранява сериозно, но по-добре да избегнем опасността да ни забележи някой правителствен катер или амфифлитер и да ни спрат от любопитство. Ще проверя какви техни придвижвания са забелязани напоследък.

Този човек най-обикновен рибар? Нелегалните — нищо впечатляващо, обикновени хорица като тези, пръснати навсякъде, но поддържащи постоянна връзка, всеки ангажиран със своите дребни ангажименти, когато се наложи... В съзнанието на Кайра възникна образът на свита на кълбо змия. Може да размажеш главата ѝ с обут в ботуш крак, ако знаеш къде точно е, но ако не знаеш, тя изчаква удобния момент да нападне, а междувременно езикът ѝ се стрелка, опитвайки въздуха, в който е стаена опасността.

— Виело, уточнихме ли всичко засега? — възкликна Ан Фарнъм.
— Хайде да ядем, преди вечерята да е изгоряла.

Докато се хранеха, разговаряха за времето, спортните новини, местни произшествия и всевъзможни обичайни събития. Не е нужно да знаеш повече, отколкото се налага, осъзна Кайра. Не след дълго ѝ се доспа и Ан Фарнъм ѝ показва приготвеното за нея легло. Валенсия и двамата Фарнъм останаха до късно. Когато на разсъмване се събуди, Кайра се запита дали изобщо бяха лягали.

[1] *Enemigo* (исп.) — враг, неприятел. — Б.пр. ↑

[2] *In* качеството си на, като (лат.). — Б.пр. ↑

20.

Поредният залез подпали безкрайните водни пространства и потъна в тях. Последвалият сумрак беше кратък. Когато Кайра влезе в наблюдателницата след вечеря, нощта вече се беше спуснала над тихоокеанската половина на планетата.

На борда на съд, който те откарва за трийсетина часа от континента до Хаваите, не можеше да останеш отвън на палубата. Водните пръски почти не замрежваха стъкления щит, аеродинамичен и ветроустойчив като „Каравела“, която се носеше гладко по вълните върху флексорните си плоскости. Кайра почти не усещаше движението, сляла се в хармонично единство с машината и морето.

Тъй като беше сама в каютата, загаси осветлението, за да се наслади на гледката с разширени зеници. Светлините на мачтите и радарът бяха извън полезрението ѝ. Виждаше само горната част на кораба — смътна и ритмично олюляваща се белота. Зад нея се стелеше океанът. Блестящата му повърхност непрекъснато сменяше нюансите си — сякаш хиляди препускащи черни леопарди. Тук-там зърваше въртопчета дантелена пяна. Двигателят пулсираше. Вълните тътнеха, пригласяйки на вятъра. Небесното сияние над главата ѝ мъждукаше едва-едва. На мрачния му фон блещукаха хиляди звезди и призрачната просека на Млечния път.

Величествена гледка, стихнала в спокойна мощ. Твърде жалко, че јефе не може да ѝ се наслади, мина ѝ през ума. Той продължаваше да лежи в защитената секретна касетка. Не смееше да го извади, преди да се наложи. „Джентълмени авантюристи“ просто изплащаха получена някога услуга, без да са подписали някакъв договор. Ако екипажът на „Каравела“ узнаеше точно какво пренасят контрабанда, изкушенията — главозамайващо възнаграждение, опрощаване на предишни престъпления, добре платена синекурна правителствена служба — биха могли да се окажат прекалено съблазнителни за някой от членовете му. Или пък капитанът би си помислил, че е подведен да поеме такъв огромен риск срещу никаква реална печалба, и да си отмъсти.

Едва беше успяла да прошепне няколко думи на Гътри, които той може би не чу сред опаковките си, докато го пренасяше от колата до лодката на Фарнъм. Колко дълго би могъл да изтърпи почти тоталната сетивна изолация преди съзнанието му да започне да се разпада? Самата тя преживя отвратителни часове — а вероятно същото се отнасяше и за Валенсия, — след като един охранителен катер изскочи на хоризонта и изпрати радиограма да спрат. Имаха време да ги напъхат в два сандъка за пренасяне на контрабандни стоки, но прекараните сред непрогледен мрак часове, докато претърсваха хидрофойла, ѝ се сториха безконечни. По-малко от три часа? Възможно ли беше?

Вуено, изпитанието беше отминало, а втора проверка беше малко вероятна. Кайра отново се понесе мислено по океанската повърхност. Но не можа да стигне много далеч. Колкото и да се опитваше да я превъзмогне, тревогата не я напускаше.

Тихи стъпки я накараха да се извърне. Пулсът ѝ подскочи. До нея стоеше Валенсия.

— Buenas tardes — поздрави той едва чуто, както беше пристигнал. — Безпокоя ли те?

— Не — отговори тя. — В никакъв случай. Прекрасна нощ.

— Наистина. Но трябва да излезеш в космоса, за да се насладиш истински на звездите.

— О, всеки вивифер...

— По-добре от мен знаеш, че въобще не е същото. — Той замълча. — Всъщност знае ли човек? Ние хората много бързо свикваме с подарената ни благословия. Често дори забравяме, че е благословия.

Не беше допускала, че е възможно да изпита съчувствие към него.

— Никога ли не си бил там?

— За кратко на Луната. Като турист, който спазва забрани и го развеждат като овца.

— Искал си да станеш космонавт.

Знаеше го.

— Винаги.

За момент импулсивно хвана ръката му.

— Не си само ти. Дори децата на „Метеор“... Нищожно малко вакантни места, които все повече намаляват.

— Да, да, напълно го разбирам — отсече той. — Не се самосъжалявам. — Тонът му възвърна обичайната си равнодушна любезност. — Моля за извинение, пилот Дейвис, че те обезпокоих. Имам новини, но ако предпочиташ да отложим обсъждането им, скоро ще съмне.

Тя се усмихна насила.

— Не ме оставяй в неведение.

— *Muu bien*. Току-що разговарях с капитана и не успях да го убедя. Няма да чака да откара нито нас, нито когото и да е от Хаваите, за да потърсим подслон. Ще ни свали, където искаме, и веднага тръгва обратно. Предполагам, че го притеснявам, и не го обвинявам. Настоятелно предложи да се обади на своя командващ и да поиска позволение за други разпореждания, но това би било абсурдно рисковано.

— Разбира се. — Кайра се досети, че трябва да внимават какво говорят. Навсякъде можеше да има бръмбари. — Споменахме за това онази нощ в Портланд, но само мимоходом. Мислиш ли, че би могъл да укриеш всеки, който се нуждае от това?

— Казах ти, че не познавам Хаваите. Това е друг регион, който съм посещавал само като турист. Моето братство не поддържа почти никакви връзки с кралете на Хонолулу. Но... ако ме посъветваш...

— Не познавам дупки, в които човек би могъл да изчезне.

— Да поговорим за местата, където си била, какво си видяла и чула. Това е информация. Другите може да разполагат с по-голяма. В такъв случай ще можем да останем под прикритие известно време — не на едно-единствено място, а с придвижване. Няма да продължи дълго, ако ни издирват професионалисти, а и без категорични гаранции, но ще направя всичко възможно.

— Може би няма да сме в състояние да подновим договора ти след изтичането му.

По забуленото му от нощния мрак лице пробяга бегла усмивка. Очите и бижутото му отразяваха звездното сияние.

— Ще ти доверя, че по-късно ще го направим със задна дата.

— *Mil gracias*, Неро.

Тя отново хвана ръката му, но този път с две ръце и без да го пусне.

— Налудничав план — измърмори той.

Или... не... измъчваше ли я?

Или премълчаваше нещо...

Стисна ръката му и усети деликатната му реакция.

— Не разбираш ли, че това е най-добрият ни шанс тъкмо защото е налудничав?

Или поне така смяташе Гътри.

„Трябва да заблудим не само ченгетата, но и моето алтер его — беше казал той. — Камехамеха ще е под строго наблюдение, защото той знае, че най-много бих искал да се върна обратно в космоса. Затова най-разумно от моя страна е да се опитам да вляза незабелязано в свободна страна на Земята. Затова Полси ще положат усилия да ме задържат в границите на Съюза, докато ме открият. Е, анти-Гътри знае какво мисля и чувствам, но не знае как е организирано бягството ми, кои са партньорите ми и на какво са способни. Следователно, дечурлига, най-очевидният ход, който би трябвало да предприемем и който ни гарантира най-голям шанс, се оказва най-малко очевидният.“

— И понеже е налудничав, те привлича — обобща Валенсия. Вълните около тях се кикотеха. — Виепо, признавам, че и мен ме привлича.

Реши, че е по-добре да освободи ръката му, и го направи, питайки се защо.

— Ще успеем, Неро.

Гласът ѝ потрепна.

— Хайде започвай да ми разказваш за твоите отпуски на Хаваите — подкани я той.

Това пък какво беше — бдителност, практичност или какво?

— Не като инструктаж или стратегическо заседание. Излишно е да разваляме нощта.

А би могло да се окаже и вредно или опасно, ако имаха слушатели, мина ѝ през ума. Защо идеята започна да ѝ се струва отблъскваща?

— Само спомените, ако обичаш.

Чувството за вина я напусна.

— О, божичко, откъде да започна? — пошегува се тя.

— Откъдето искаш.

Той се облакът на парапета и се вторачи навън. Отразеното от океанската шир небесно сияние очерта профила му в сумрака.

— Може би от някоя подобна гледка? — промълви той.

— Мм, помня как веднъж... — Тя застана в неговата поза. Лактите им се докоснаха, споделяйки топлината си сред хладния океански въздух. — С един приятел решихме да се разходим с кану със странични поплавъци...

Слушаше я съсредоточено. Понякога разказваше лични преживявания — не по-малко нежни. Макар да не разпитваше за интимни подробности, спомените бълваха неконтролируемо и тя почти ги споделяше. Разказваше с увлечение за цветове, ширнали се лесове, развлечения, пясъци и прибои и за пъстрите малки животинки около един коралов риф. Заразказва за Кейки Моана. Защо не? Бяха забранени за външни лица, но всички знаеха, бяха гледали документални филми и бяха чели книги за тях. Освен това всички знаеха, че „Метеор“ понякога разрешава на хората си да посещават техните резервати.

— ... плувах близо до сала, когато двойка делфини... Ооо!

Пълната Луна изгря над кърмата. Океанската шир се обля в сребро, чиито отблясъци образуваха ореоли около главите им. Кайра се облегна върху Валенсия и обгърна с ръка кръста му.

Той се напрегна.

— А, пилот Дейвис...

— Непоносимо красиво — прошепна едва чуто тя.

— Да. Мм, можеш ли да ми покажеш Алфа Кентавър?

— Мисля... че сме доста на север. Защо?

— Просто ми хрумна.

Гътри!

— Кого го е грижа? Деметра, единствената планета с живот, която сме достигнали, но примитивен и обречен и това ме кара да се питам за какво е всичко, щом животът е толкова рядка случайност. — Кайра въздъхна дълбоко. Кръвта бучеше в ушите ѝ. — Просто го има, нали? Тук сме за малко, за една нощ, ти и аз, и това е достатъчно. Можем да направим така, че да го има, нали?

Тя повдигна устни към неговите.

Отговорът му не беше особено сдържан.

— Пилот Дейвис, вече обясних за отношенията с клиенти.

Тя се усмихна.

— А ако клиентът поеме инициативата?

— Политиката...

— Неро, чуй ме, аз не съм безстрашен корсар. Не съм и страхливка, но точно в момента съм ужасно уплашена и самотна и изпитвам нужда да бъда успокоена.

Той я погледна в очите.

— Не съм сигурен дали го вярвам — промълви той. — Имам твърде високо мнение за теб, Кайра.

Тя протегна ръце, провря пръсти в меката му коса и наведе главата му.

— Освен това — пошепна след малко — полюшването на пода под краката ни е адски секси.

21.

Седналият пред бюрото мъж беше с посивяла, подстригана по момчешки права като четина коса. Светлите му очи надничаха от дълбоките очни кухини върху набръчканото грубовато лице. Характерните за чин полковник отличителни белези и ленти украсяваха стегнатата униформа.

— Подвластен на жизнените интереси на моята страна, на вашите заповеди, сър — съгласи се той.

— Това не би трябвало да ни създаде проблеми, след като вашето правителство предостави на мое разположение вас и вашата част — отговори новият Гътри. — Познавам вашата репутация. — Старият Гътри би я познавал. Саир беше предоставил отчет. — Може да ви се окаже доверие, че ще си вършите работата, ще я вършите добре и ще държите устата си затворена. Но така ли е с вашите хора — всички до един?

— Избрах ги лично, сър — отсече Феликс Холдън.

— Добре, за мен това е достатъчно. — По необходимост. — Но подчертавам, че трябва да бъдете дискретни. Не само надеждни, но и тактични. Или поне не раздражителни. Когато моите *consejeros*^[1] установят, че съм ангажирал космически обучени служители от северноамериканската Полиция за сигурност за специални задачи, лайната ще кипнат. Ще трябва да ги убедя да не вдигнат бунт и да укротят целия колектив на „Метеор“. Не го правете по-трудно за мен, отколкото ще бъде.

— Разбрано, сър. Мога ли да запитам как предлагате да обясним нашата мисия?

— По най-простичкия начин. Запомнете с неоспоримия факт, че нашите служители не са обучени да изпълняват полицейски дейности, тъй като никога не им се е налагало нещо повече от това да разтърват участници в случайно сбиване или да пипнат в изключително редки случаи някой крадец, мошеник и т.н. Ще ме попитат дали се нуждаем от агенти срещу терористите, които са проникнали в нашите редове, и защо не ги наемем от някоя друга страна, а не от Съюза — свободна,

както би се изразил всеки космонавт. Ще отговоря, че единствено вашата организация познава ситуацията и знае как да се справи с нея и че не разполагаме с време да обучаваме някой друг. Ще добавя, че самият аз не одобрявам идеята, но при тези критични обстоятелства не виждам никаква друга възможност. В състояние съм да убедя моите хора. Аз съм техният шеф, основателят на цялата тази компания, когото са уважавали откакто се помнят, също и техните родители, баби и дядовци и може би прабаби и прадеядовци. Повтарям, обаче, че вашите момчета могат да ми създадат огромни трудности и да не надживеят последиците. Тук няма да се сблъскате с покорни данькоплатци. Космонавтите са независима, вироглава, неуправляема пасмина.

Холдън се усмихна многозначително.

— Очаквах да кажете всичко това, сър. Не се безпокойте. Моите подчинени нямат нищо общо с безпардонните главорези от популярните истории. For favor, доверете се изцяло на нашата компетентност. Ние ще се спотайваме, ще разговаряме тихо и няма да натрапваме присъствието си, освен при крайна необходимост. Ако такава възникне, ще действаме съобразно минималните изисквания.

— Чудесно. Сега по същество. Вие сте нашата предохранителна мярка срещу опасността обектът на нашето издирване да избяга в космоса. Колкото и да е незначителна, не бих си позволил нищо да убегне от вниманието ми. Ако все пак това се случи, обективно преценено, той не би могъл да се отправи в друга посока, освен към Л-5 или Луната. Искам по една ваша част да бъде разположена на всяко съоръжение под командването на офицер, на когото лично вие ще обясните за какво да следи. Предполагам, че разполагате с двама офицери, на които може да се повери подобна взривоопасна тайна. Ще разпоредя на служителите на „Метеор“ да им оказват сътрудничество. Колко скоро могат да тръгнат двамата със своите части?

— В рамките на един час, след като се върна при тях.

— Охо, това се казва експедитивност! Не бих могъл да осигуря транспорт за толкова кратко време. Както знаете, космодрумът в Еквадор постоянно е претоварен. Така или иначе утре те ще застанат на своите постове. Вие, полковник, оставате в Кито с още няколко души — най-отбраните — в резерв за възможно най-неблагоприятно развитие на ситуацията, което би наложило предприемане на най-крайни мерки.

Останалата част от разговора беше кратка и отривиста.

Холдън се изправи, отдаде чест на роботизираното устройство и се завъртя кръгом. Токовете му зачаткаха по пода.

Когато напусна, Гътри се обади на Саир във Футуро.

— Твоето коли и аз току-що проведохме интересен разговор — каза той. — Вярвам, че тук ще държим нещата под контрол. При теб как е?

— Обектът все още е на свобода — отговори многословно Саир. И добави след миг: — От подложен на дълбок разпит заподозрян установихме, че скривалището му е било в Ери, Онтарио. В момента на нахлуването ни паметта на заподозрения за събитията беше невъзвратно изтрита с хапче. Според единствените показания, до които се добрахме, копие е отвлечено по посока на Портланд, но може да са недостоверни или умишлени, с цел да ни насочат по фалшива следа. По всяка вероятност ще се опита да влезе в Мексико и в момента изграждаме непроницаема мрежа по тази граница, но би могъл да се промъкне по някакъв начин.

— Или да тръгне в обратната посока — предположи Гътри.

— Да. Не е лишен от подкрепа в рамките на Съюза. Не би могъл да ни се изплъзне по този начин, ако не му помагат други хора, при това значителен брой, някои от които вероятно са уведомени за свързаните с него факти. Всеки от тях би могъл по всяко време да се опита да направи проблема обществено достояние и да успее.

— Да. От твоя гледна точка вторият по тежест кошмар. Как планираш да се справиш с него?

— С опровержение, естествено. Да ги арестувам като нихилисти и да ги държа в изолация или да ги ликвидирам.

Ти ще потвърдиш опровержението.

— Прието е да се казва „Бихте ли, for favor, сеньор Гътри...“

— Аз... моля за извинение. Напрежението, на което съм подложен... е значително.

— Може да поискам да представя резервния ми Аз като доказателство — току-що събуден след завръщането си от Алфа. Готово ли е копие?

— Не напълно. Софтуерът, естествено. Но хардуерът е точен дубликат на нещо, направено по поръчка... Дай ни още два-три дни.

След това ще го поставим обратно в северозападната централа на „Метеор“, където беше оставен преди това.

— Това ще е добре. От своя страна аз ще поставя въпроса пред компанията така: „На кого ще повярвате, на мен или на шепа способни да извършат убийства фанатици и помагачите им добронамерени наивници?“ Някои ще се усъмнят, но съм почти сигурен, че огромното мнозинство ще ми се довери.

— Да, да. Вече обсъдихме това, нали?

— Да, но не сме отделили достатъчно време, за да обсъдим подробно възможно най-неблагоприятния развой на събитията. Ами ако стане така, че някой разпространи историята, а моят измъкнал се аз изкочи на повърхността в Мексико или някъде другаде? Ще осъществят ли твоите тъпаци достатъчно мълниеносно нахлуване, за да го заловят или взривят преди нещата да са станали непоправими?

— Тъпаци? Тази дума ме обижда.

— Остави сега обидите. Могат ли?

— Може би. Работя по проблема за смяна на самоличностите им. Законните последствия от осъществяването на подобна операция в чужда страна са ужасни.

— Смущаващи, искаш да кажеш, ако някой ви разобличи. Но ти отлично знаеш, че твоето правителство може да увърта пред Федерацията. Най-много да се наложи да уволни няколко „престарали се министри“ и да обещае да ги превъзпита. Както и да е, ако той не бъде унищожен на секундата, аз ще се изправя пред ужасни последици.

— Не трябва да се стига дотам. Да се надяваме, че няма. В интерес на всички.

— Чуй ме. Не предлагам да се предадем без бой. В момента ми се конструира факлокораб, който да пилотирам сам. Ако противникът действително се измъкне на свобода и твоите десантници не успеят да го ликвидират, ще се справя сам.

[1] Съветници (исп.). — Б.пр. ↑

22.

Мауна Лоа и Мауна Кеа се извисяваха над западния хоризонт на океана като съновидение, но щом „Каравела“ приближи Големия остров, те изчезнаха зад всичко, което беше по-наблизо. Хидрофойлът застана на дрейф до външното пристанище на Хило. Капитанът поръча водно такси за своите пасажери и се сбогува с тях на пасарела. Кайра се възмути от ухилването и намигването му към Валенсия. Неро не промени изражението си. Истински джентълмен, помисли си с топло чувство тя.

Едно наземно такси ги откара заедно с неговите оръжия и Гътри в багажа им до хотела, който беше препоръчала — просторен и неприветлив, така че никой да не им обърне особено внимание. Беше сравнително нов — твърде малко значителни търговски сгради бяха издигнати в Съюза през последното десетилетие и не много бяха съборени. Успяха да получат стая с действащ компютър. Така или иначе, когато затвориха вратата зад себе си, Кайра изпита усещането, че се задушава. Допреди малко полъхваше лек ветреца, който шумолеше в палмовите дървета под безкрайната синева над главата ѝ. Сега в стаята не проникваше никакъв шум.

Усещането се стопи. Чакаше ги работа. Валенсия разопаковаше Гътри. Движенията му бяха по котешки гъвкави.

Когато постави кутията върху тоалетната масичка, очните стълбчета се подадоха.

— Е, значи и двамата сте все още невредими и на свобода — измърмори Гътри. — Как мина пътуването?

Кайра усети, че поруменява. Дали беше забелязал?

— *Estupendo*^[1] — смънка тя и не се въздържа да погледне встрани към Валенсия.

Той остана невъзмутим.

— Кой ден сме? Колко е часът? Да го вземат мътните, прекарал съм в тази кутия като пуритан в неделя.

— Питам се как ще издържите — позволи си да сподели Кайра.

— В дрямка. В размисъл. Умствени игри. Ровичкане из спомените. Особено из похотливите. Хайде, информирайте ме.

Разказът на Валенсия беше кратък.

— А какви са последните новини? — настоя Гътри.

Двамата се спогледаха. Бяха забравили да включат мултито.

Кайра включи терминала на кратък обзор. Сведенията ги смаяха. Открити са доказателства за наличие на терористични бойни групи на Л-5 и на Луната. По настоятелна молба на Енсън Гътри в колоната и в Порт Боуен са изпратени части на Полси. Той е разпоредил на служителите на „Метеор“ да оказват пълно сътрудничество.

— Мили Боже! — прошепна Кайра, тъй като нито ругатни, нито сквернословия можеха да помогнат.

Валенсия запази мрачно хладнокръвие.

— Това прави плановете ни на пух и прах, а? — каза той. — Достатъчно трудно е да те качим на космически кораб и да се измъкнеш. Сега не може да се намери безопасно убежище и там. Дяволски трудно ще се измъкнем и от тези острови. Съжалявам. Трябваше да настоя да опитаме към Мексико или Квебек въпреки охраната на границите.

Кайра си припомни разговора им през онази нощ в Портланд. Когато Валенсия повдигна въпроса за възможността да избягат по море от Сан Франциско, тя заяви, че в такъв случай просто трябва да се насочат към някое пристанище като Мазатлан. Той изтъкна, че при настоящите обстоятелства властите с положителност няма да разрешат на кораб, който е собственост на прословутите „Джентълмени авантюристи“, да напусне пристанището. Туристически излет до Хаваите и обратно бе максималното, което биха разрешили. Щеше да се наложи „Каравела“ постоянно да съобщава по радиото местоположението си, а аеростатите на „ГрафКон“ без никакво съмнение също щяха да я следят от стратосферата. Ако направеше съществено отклонение от разрешения курс, патрулните корабчета моментално щяха да я подгонят, да я спрат и да я претърсят за нерегистрирани пасажери на борда.

Кайра изтръпна. Мисълта, че едно правителство, което и да е то, би могло да си позволи да упражнява толкова строг контрол, беше ужасяваща.

— Не, не се извинявай, синко — обади се Гътри. — Бих отменил решението ти. Перспективата да пристигнем тук ме зарадва. Всъщност сметнах, че моят близък би се погрижил да ми попречи, ако се отправя в космоса. Вярно, че се надявах да не го направи толкова скоро, но явно е успял. Все пак и сега преценявам шансовете ни като по-добри, отколкото ако бяхме опитали някой от другите фокуси, които обсъдихме.

— Хм, да — кимна Валенсия. — Вдигаме космическия кораб и го спускаме в Еквадор или в Австралия.

— Красива мисъл. За съжаление със сигурност е хрумнала и на анти-Гътри. И да успеем, и да не успеем да пробутаме нашия полет като легитимен, ще ни следят от самото начало. Въоръжени полицейски флитери кръжат нависоко през цялото време, за да създават впечатление за правдоподобност на заплахата от хаотиците, но същевременно са в пълна бойна готовност. Ако направим някаква глупост, например да тръгнем да се връщаме обратно на Земята, моментално ще ни засекат. Те са повратливи, докато един приземяващ се космически кораб по необходимост е тромав. Въоръжени са със светлинни ракети и огнестрелно оръжие и всеки космически съд е абсолютно уязвим от един-единствен точно насочен изстрел. Няма никакво значение, ако инцидентът стане над чужда територия. Спогодбата дава право на всяка национална полиция да преследва престъпници. Футуро може да изтъкне, че корабът е бил отвлечен, което в известна степен ще е вярно.

— Може би ще успее да се измъкне — процеди думите една по една Кайра.

— При повече късмет, но не и умения — отсече Гътри — а всички сме съгласни, че притежаваш огромни умения. Не, ако успеем да се вдигнем, продължаваме навън. В космоса няма нито един въоръжен кораб. Колкото до Л-5 и Порт Боуен, имам някои идеи. — Очните му стълбчета се завъртяха от нея към Неро и обратно. — Стига приказки засега. Загуба на време, преди да разполагаме с допълнителна информация. Лакомите плужеци ни застигат. Свържете се с Уош Пекър.

Самообладанието му я въодушеви. Тя се приближи към телефона. Валенсия хвана китката ѝ. Стисна я леко, но непреклонно.

— Por favor, недей, пилот Дейвис — спря я той. — Линиите на директора със сигурност се подслушват.

— По дяволите, забравих. Gracias, Неро. — Усмихна му се очарователно. — А и трябва да измислим какво да му кажем.

Той пусна ръката ѝ.

— Предлагам да заснемем карта на региона и класифициран указател.

Първо работата, разбира се. Но беше ли нужно да се прави на въоръжен слуга? Гътри нямаше да обърне внимание, нали? Кайра потисна раздражението си. Можеше да му изясни нещата по-късно. Може би не по-късно от началото на следващите им свободни часове.

Я се стегни!

Събирането на данни беше най-вече заради него. Тя познаваше града доста добре. Гътри взе минимално участие в планирането им.

— Ти си койот, Валенсия — каза накрая той. — Адски хубаво е, че си на страната на Господ, материнството и ябълковия пай.

Коментарът развесели Кайра. Нещо от антиките на живота му, предположи тя.

— Вървете, деца.

Оставиха го да гледа мултито — ако някой влезеше да тършува, така или иначе щяха да го намерят. Кайра измина около километър, преди да потърси обществен телефон. Не биваше да оставя улика за местоположението си. Иначе би трябвало да е в безопасност. Валенсия беше използвал втора фалшива самоличност, за да ги регистрира като съпрузи. (Усети, че се изчервява.) Ако Полси я проверят през компютърната си мрежа след разговора ѝ с Пекър, нищо няма да ги насочи към Бил Мендоза, който я беше откарал на юг от Портланд. Съмняваше се да бъдат чак толкова подозрителни. Щеше да се опита да го предотврати. Но Валенсия предприемаше всякакви предпазни мерки. Изпилваше всичко както трябва.

Когато позвъни в Камехама, името ѝ беше достатъчна парола, за да я свържат директно с шефа. Не беше кой знае каква изненада. От няколко дни космодрумът бездействаше. Мършавото белоконо лице се вкамени, след което разцъфна в двойно по-блестяща усмивка на фона на шоколадовия загар.

— Пилот Дейвис! Чудесно! Тревожих се за теб, chica^[2].

— Наистина?

Гърбът между плешките я заболя от напрежение. Разговорът трябваше да прозвучи убедително, а тя не ставаше за актриса.

— Съжалявам — продължи тя. — Смятах, че обаждането от Квебек е изяснило ситуацията.

Пекър премигна.

— Какво обаждане?

— Когато бях решила, че трябва да докладвам. Преди няколко дни. Май разговаряхте с Пиер Тибодо. Не помните ли? Може би сте бил претрупан с ангажиментите си в „Метеор“, далеч по-неотложни от този.

— О, онова обаждане. За миг се изплъзна от мозъка ми. — Пекър повдигна рамене. — Често казано, нямам много работа в момента. Тъкмо това ме изважда от равновесие.

Отдъхна с облекчение. Коленете ѝ се тресяха. Беше достатъчно съобразителен, на което беше разчитала.

— Намини насам все пак — дочу тя през пулсирането на кръвта в ушите ѝ. — Всички ще се радват да те видят, особено сега, когато бездействаме. Ще издам пропуск да влезеш, така че мини през главния портал.

Тя изрече наум една мантра. Частица от самообладанието ѝ се възвърна.

— Сър, не мога. Не точно в момента. Лично е. Вижте, първо отидох в Портланд, където имам добър приятел, и изникна нещо...

Той се вторачи от екрана.

— Задави ли се?

— О, не. Не. Сетих се нещо. — Припряно: — Нужен ми е съветът ви, сър. Може ли да се срещнем някъде поверително тези дни — във вашия кабинет, в дома ви... Лично е, но... но много лично и ще ми се отрази професионално, а вие сте толкова отзивчив човек...

Той се усмихна. Стори ѝ се, че долавя мрачното му настроение зад престорената белозъба усмивка.

— За бащински съвет ли?

— Отгледахте две прекрасни дъщери, сър.

— А вкъщи има и едно момче — отвърна той... от предпазливост?

— Сър, rog favor, аз съм служителка на „Метеор“ и... се нуждая от помощ.

Усети, че схвана истинския смисъл.

— Обещавам — каза той колкото на слушателите, толкова и на нея. — *Muy bien*, пилот Дейвис, ще дойда. Къде и кога? Обяд?

— *Gracias*, но наистина да не е нещо луксозно. Знам едно малко кафене, където кона кафето е супер. Бих се чувствала... като у дома там.

— Както искаш.

Тя му съобщи адреса и си уговориха среща след деветдесет минути. Преди да затъмнят, си размениха поздрава „V“.

В хотелската стая Валенсия съобщи:

— Наех кола.

Тя му разказа за нейния разговор.

— Ще пристигна малко по-късно, за да се уверя, че е там и сметката е платена. Междувременно ще проучвам.

Кимна и излезе, преди да е успяла да каже нещо повече.

— Естер Блум ни намери схватливо момче — подметна Гътри.

Кайра се строполи в един фотьойл. Дали да не опита да си почине.

— Наистина — промълви тя най-вече на себе си.

И вдигна очи към небето.

Лещите се насочиха към нея.

— Харесваш го, а?

— Ммммхъм...

— Но не е твой тип.

— Предполагам не, но... Няма значение! — отсече Кайра.

Гътри беше така любезен да смени темата.

— Щом Уош е споменал обяд, значи все още не е ял, а се съмнявам да изпрати някого за бургер, преди да тръгне. Провери менюто. Щом пристигне, извикай рум-сървис и подготви място, където да ме скриеш. Предполагам, че и вие двамата сте огладнели. — Той се изкикоти. — Млада двойка в цветущо здраве.

Щом пристигне. Ако пристигне. Кайра разигра сцената в съзнанието си за пореден — десети? — път. Пекър седи, хванал чашата си. Валенсия влиза, представя се полугласно с няколко думи като неин емисар, извежда го през задната врата, която тя помни, до колата, която е паркирал наблизко, и потеглят, потъвайки анонимни в трафика. Елементарно и лесно. За професионалист. Но Пекър не е никакъв

конспиратор. Може да се уплаши, да направи или да каже нещо, което да ги издаде, може да срещне познат на улицата и фатално да закъснее. Или пък полсито, което го следи, може би ще се окаже по-усърдно, отколкото се е надявал Валенсия. Може да не остане да го следи дискретно отвън, а да влезе в кафенето. Може да знае за задната врата и ще остави друг човек на алеята. Може, може, може...

— Не се измъчвай — посъветва я Гътри. — Само ще те заболи стомах. Това е като трудна ситуация в космоса, когато си направил всичко, на което си способен, а останалото зависи от векторите в механизмите. Справяла си се хладнокръвно, нали?

— Но това е различно! — възкликна тя. — Това е повече от кораб и дори от мен самата. Има много повече неща, за които да се боя. Цялото бъдеще.

— Хайде, хайде, да не гледаме апокалиптично. Виждал съм кризи да настъпват и да отминават, какво ли не — от войни до избори за ловци на кучета с цялата съпътстваща ги възбуда, че изходът от тях или ще донесе прекрасно ново възраждане на надеждата за целия свят, или ще го срути завинаги в бездънна клоака. Никога не се случи нито едното, нито другото. Човешката раса продължава да гази в почти същата кал, както винаги.

Загледа се в него, сякаш можеше да разчете липсващото му изражение.

— Но ако авантистите спечелят „Метеор“ на своя страна, ще се стабилизират — възрази тя. — Най-малко в Съюза. Моята страна, jefe. На мен не ми е все едно.

— Ще бъде необходимо доста време, за да привлекат „Метеор“ към подобна политика — отговори той. — Саир и компания са прекалени оптимисти в това отношение. Ще са нужни поне две-три поколения. Не можеш да промениш така бързо основополагащи възгледи и институции, особено ако са съставени от индивидуалисти. Авантистката държава няма да се задържи толкова дълго. Тя вече е неизлечимо болна от хронично догматично възпаление. Помощта, която моят фалшифициран аз може да й окаже, без да си мръдне пръстта, е само да удължи агонията ѝ и да позволи теоретичната теокрация да приключи еволюцията си в открита диктатура. Която също е нежизнеспособна форма на управление при наличието на

космически кораби, хиперкомпютри, глобални комуникации със скоростта на светлината и молекулярни заводи.

Кайра прехапа устна.

— Колко хора ще измрат междуременно или дори по-лошо? — възрази тя.

— Даа, това заслужава да се обмисли. Признавам също така, че би било уместно да изправим Консултативния синод и техните подлизурки пред съда. За предпочитане по съкратената процедура.

Кайра се приведе напред. Пръстите ѝ стиснаха страничните облегалки.

— А вие? С вас какво ще стане?

— Нищо особено.

Образът му почти възникна в съзнанието ѝ като жив — как повдига рамене и се усмихва иронично.

— Няма да се предам без бой, но удоволствията, които преживях, си заслужаваха парите, а и една вехта машина не струва дори колкото един-единствен млад живот като твоя.

— Не сте прав! — извика тя. — Вие сте самата „Метеор“!

— Тя ще ме надживее и може би ще е много по-добре, ако я поеме в ръцете си нова, истинска кръв.

— Не, не е така. — Тя скочи на крака и се надвеси заплашително над него, подпряла юмруци върху бедрата си. — Другият ви аз ще бъде господар. Той вярва в аванзизма, нали? Когато осъзнае, че се провалят по начина, който предсказвате, какво ще направи, какво ще се опита да постигне?

— Така е — призна замислено той. — Една отклонена от правия път „Метеор“ би могла да се окаже разрушителна сила на... нека го наречем злото. Или просто да не успее да направи нещо добро, което е било единствено в нейните и ничии други възможности. И нищо чудно това да се окаже дори по-лошо.

Мисълта я измъчваше. Изпитваше привързаност към Северна Америка, но това беше само страната, в която премина детството ѝ. Да, страната, в която някога властваха идеите за свобода, за безгранични възможности, упорито трудолюбие и дръзновение, ръководени от интелигентност, която не приемаше нито едно твърдение за безспорно. „Метеор“ беше съхранила всичко това, защото Енсън Гътри беше засял семената им в космоса. „Метеор“ беше истинската ѝ родина,

отечество, татковина, която щеше да остави неосквернена на потомството си.

— Ще воюваме! — отсече тя.

— Засега нямаме друг шанс, нали? — отвърна протичко той. — Успокой се, скъпо дете. Виждам някакъв минибар. Пийни нещо, отпусни се на гръб, включи някаква музика или шоу или пък позволи на дядо си да ти разкаже една приказка.

Усети почти физически болката ѝ да утихва. Гласът му, внезапното дрезгаво пърпорене на смеха му... Знае как да се отнася с хората, мина ѝ през ума. Опит. Но със сигурност и дарба. Жените вероятно много са го харесвали, когато е бил смъртен, едър, силен, безцеремонен, отракан. Жалко, че не е била наоколо, за да го вкара в леглото си... Смахът ѝ бликна невъздържано.

— Точно така — похвали я той. — Как би предпочела да се забавляваш?

Щом я досмеша на себе си, можеше да се пошегува и с него.

— Приказка, дядо.

— Коя?

Разравяйки спомените си, тя се ококори и вирна глава.

— За Уинстън П. Сендърс и пияната морска сирена.

— *Au de mi!* Не, по-добре да ти разкажа за... тъ... как някакво предприятие искаше да склучи договор с нас — а ние бяхме все още новаци в бизнеса и имахме нужда от пари — да конструираме нещо като орбитален бардак.

Кайра се намуси.

— Обещахте — захленчи тя.

— Не съм уточнявал...

— Напротив. Попитахте ме. Мислех, че държите на думата си, сеньор Гътри.

— Ох, добре...

Когато пристигнаха Валенсия и Пекър, ребрата я боляха, макар да беше леко ужасена. Веселото ѝ настроение се стопи пред вкочаненото изражение на Пекър. Валенсия сигурно му беше обрисувал набързо ситуацията по пътя. Директорът пристъпи към тоалетната масичка, без да отделя очи от Гътри. Протегна ръце напред, сякаш за да сграбчи кутията, но спря безпомощно пред нея.

— *Jefe* — промълви дрезгаво той. — О, *jefe!*

— Всичко е наред, Уош — каза Гътри.

Пекър си пое въздух на пресекулки.

— Ти си. А онзи другият... също си ти. Нали? И са му сторили това!

— Слушай — заговори непоколебимо устройството — предстои ни да покрием няколко квадратни светлинни години най-много за два-три часа, тъй че по-добре веднага да се хващаме да разстиламе тора. Валенсия, толкова ли не можеш да забележиш кога на човек му се иска едно питие? Дейвис, от теб се очакваше да прегледаш менюто и да избереш нещо за обяд.

Гласът му отново подежда. (Макар че споменът за образа му и значимостта на биографията му също оказват въздействие, помисли си Кайра.) И моментално всички в стаята пристъпиха към конкретни действия, отърсени от мъките на съмнения и излишна чувствителност. (Човек размишлява, преценява кое е правилно и кое погрешно, последиците и възможностите, преди да пристъпи към действие. Ако има някаква разлика, още по-болезнено е, защото знаеш, че в края на краищата всичко зависи от това какво ще направиш и какво няма да направиш и че винаги след това ще носиш отговорността.) След броени минути вече заседаваха.

Космодрумът беше строго охраняван от националната милиция и агенти на Полси. Имаше един-единствен кораб — този, с който беше кацнала Кайра. Все пак Камехамеха беше второстепенно съоръжение, тъй като далечните полети излитаха от Еквадор и Австралия, а и очевидно „Метеор“ не би изпратил повече съдове там, докато не се изясни ситуацията.

— По дяволите! — изруга тя. — Донякъде се надявах на факлокораб. Сега трябва да се моля противникът да не изпрати такъв след мен, докато пропадам свободно.

— Шшт! — прошепна в ухото ѝ Валенсия. — Пекър не бива да знае.

Тя се намръщи насреща му. Ако не могат да се доверят на директора, загубени са. Същевременно разбираше предпазливостта на Валенсия. Около нея остана усещането от едва доловимия му топъл дъх.

Пекър не обърна внимание на забележката.

— Полси ще искат да разберат как и защо съм се измъкнал — предупреди той.

— Увъртай известно време — отговори Гътри. — Позови се на секретност. След това ще разберат, че получаваш инструкции, и ще им стане ясно, че така ти е било разпоредено от върха.

— Как?

— Не си допускар, че моите агенти могат да разработят няколко линии за достъп в официалната мрежа и да внедрят няколко къртици и компютърни вируси. Или че бих пристигнал в Северна Америка, без преди това да ги актуализирам? Ще посоча също така, че щом моето копие може да се обяви за мен, аз също мога.

— Ммм. Рисковано.

— Така е. Затова не съм се възползвал до този момент. Сега виждам, че картите са свалени и трябва да хвърлим чипа в гърнето.

Пекър погледна право в лещите. Беше лоялен мъж. Но...

— Имам семейство — промълви той.

— Не съм забравил. Ще те приберем заедно с тях на безопасно място, щом си изиграем играта. Как точно да стане това е една от точките на днешния дневен ред.

Обсъждането продължи скорострелно, прекъснато само веднъж, когато се наложи да скрият Гътри, защото румсървисът донесе храната. Копието изложи основополагащата си стратегия, посрещната с яростни възражения. Той ги отхвърли. Беше обмислил всичко в безпросветната си самота, отчитайки всички непредвидени случайности, дори тези, които вече бяха реалност. Схемата не беше нито сигурна, нито безотказна, но я смяташе за възможно най-добрата за изпробване. Успя да убеди и останалите и те се заеха да изпитат подробностите.

На екипа на Пекър бяха необходими не повече от два-три часа, за да подготви космическия кораб за излитане. Можеше да натовари практически всичко в него, използвайки гриф „Свр̀хсекретно“. Това включваше малкия катапулт, от който зависеше половината успех. Няколко се намираха в депото за доставки заедно с други често използвани устройства.

Поради наблюдението, на което бяха подложени всички в базата, Кайра беше единственият избор за пилот. Разпореденията, които щеше да получи Пекър, щяха да посочат нея.

Това допълнително би успокоило Полси, че днес му се беше обадила и го бе измъкнала незабелязано.

— Но трикът за влизане в базата е направо налудничав — възрази Пекър.

— Имате ли по-добро предложение, сър? — възрази Валенсия. — Сенъор Гътри не може да разпoredи охраната на порталите да бъде намалена. Това незабавно би ги обезпокоило, че нещо не е наред. На всеки вход ще има детектор „Гътри“ и ще бъде отваряна всяка чанта или пакет дори при минимално подозрение. А ако просто тръгнем към кораба, всеки ще реши, че сме дошли по обичайния път, след като сме — преминали през проверката.

Пекър тръсна глава.

— Да доплувате откъм океана... — измърмори той.

— А как иначе? — намеси се Кайра. — Познавам този малък плаж. О, отлично го познавам! Любимо местенце за отдих, когато лудувахме с кейките, нали? Няма нищо друго, освен една телена ограда, та безделници като мен да не се отклонят към брега и да минат отдолу. Полси не са я електрифицирали, надявам се.

— Н-не. Предполагам, че имат твърде много други задължения. Изминало е съвсем малко време, откакто се забърка цялата тази каша. — Пекър въздъхна шумно. — А сякаш е минала цяла вечност.

— Обзалагаме се, че Полси не са по-експедитивни от нас — настоя Валенсия. — Ако бях техен командир, щях да съсредоточа силите си — не многобройни, нали? — там, където има вероятност да възникне ситуация. По крайбрежието ще оставя само двама-трима пеши часови. И то не най-обучените.

Милиция. Прав ли съм?

— Д-Да.

— Би трябвало да успеем да се промъкнем покрай тях. Това е моя работа. Преди да се срещнем днес, купих инструменти. — Валенсия се ухили. — Както казва jefe, налудничавостта на фокуса увеличава шансовете за успех.

— Не знам, не знам. Кейките...

— Те са мои приятели — прекъсна го Кайра. — За тях това ще бъде само игра, поредната странна човешка игра.

— Може би.

— На мен ми харесва, Уош — обади се Гътри.

Пекър се изпъна върху фотъойла си.

— Значи всичко е решено и трябва да престана да ви губя времето — заключи тихо той.

Разговорът продължи. Накрая Пекър си тръгна, но не защото темата беше изчерпана, а защото беше неразумно да удължават отсъствието му.

На вратата се ръкува с Валенсия и Кайра, без да откъсва очи от Гътри.

— Вие тримата сте храбреци — промълви той.

— Ти рискуваш повече от нас, Уош — отговори Гътри.

— В известен смисъл. Да се надяваме, че ще се окажа на ниво.

Adios.

И Пекър си тръгна.

— Така — продължи Гътри — да преценим нашата програма за следващия етап от гледна точка на онова, което ни съобщи той, и да се подготвим за акция. Уош не би могъл да неутрализира Полси дълго време, без да се получи потвърждение. — След кратка пауза добави: — Неро, подочух, че хакерството е едно от уменията ти. Вземи терминала. Ще ти давам насоки.

Кайра нямаше друга работа, освен да наблюдава и да се любува. Макар че по необходимост знаеше доста неща за компютърните системи, заниманията ѝ никога не бяха налагали тяхното подриване. Тъкмо обратното! Подобни лудории биха могли да причинят гибелта на космически кораб или цяла цивилизация, които зависеха от тях. Спомни си за един учебен курс по защита срещу хакери и до каква степен се бяха усъвършенствали с времето. Сега вече един външен човек би могъл да проникне в изрядно защитена програма почти с такава лекота и незабележимост, с каквато би могъл да разбие банков трезор. Така или иначе, ако вътрешен човек действаше както трябва, би могъл да вмъкне някои почти незабележими уязвимости. И ако външен човек — може би години или десетилетия по-късно — узнаеше какво е направено, той би могъл да вкара собствени команди по комуникационните линии в системата, които тя би възприела като задача за изпълнение.

Естествено, бяха необходими умения и изтънчено коварство. Дори такава елементарна операция като изпращане на фалшиво

съобщение, което да прилича на дошло от реален източник, представляваше фокус от изключително трудно ниво.

Колко ловко тракаше по клавишите Валенсия! Главата му би могла да бъде на младия Хермес — не, на Пан или на Луцифер — приведен съсредоточено над пакост, от която щеше да се роди музика.

И Гътри действаше впечатляващо. Добавеното от него лично кратко съобщение към кодираната команда беше истински шедьовър. Космическият кораб ще излети тази вечер. Дотогава нито дума на никого. Терористите нямат никаква представа, че подобно тромаво съоръжение би могло да осъществява жизненоважна мисия. Ако се досетят, реакцията им можеше да бъде унищожителна.

И все пак Гътри беше само една програма в машина. Неро беше човек.

— Предполагам, че командирът на Полси доста ще се учуди — каза Гътри. — Така или иначе, да се надяваме, че няма да предприеме никаква инициатива в противоположна посока, докато не е станало твърде късно. Не биха изпратили най-интелигентното си момче на толкова слабо проблемно място като това. — Той отново погледна Валенсия. — Сега да предупредим Тамура на Л-5 и Риндалир на Луната.

Това бяха две рутинни съобщения, изпратени по телефона — невъзможно да бъдат проследени благодарение на благосклонността на вирусите — до най-подходящия лъчеизлъчвател. Нищо, освен името на изпращача — баналното „А. А. Крейг“ — не подсказваше, че е закодирано друго съобщение. Формата имаше капацитет само за няколко думи. Гътри повери собственото си съществуване на интелигентността и решителността на Тамура, а живота на Кайра повери на интелигентността и благоволенieto на Риндалир. Последното беше неизвестна величина. Отново я обзе смътна тревога.

— Bastante — обяви Гътри. — Сега можем да отдъхнем, докато настъпи моментът за тръгване.

Валенсия се надигна от фотьойла и се разкърши, за да разхлаби изтръпналите си мускули. Гледката възбуди Кайра. Захвърли всякакви скрупули, също се изправи и се присламчи до него. Лицето ѝ грейна в недвусмислена усмивка. Налагаше се да си позволят известна безочливост.

— Jefe — започна тя, — ще ти бъде ли много неприятно...

— Трябва да се опитаме да дремнем, преди да хапнем набързо и да потеглим — прекъсна я Валенсия. — Очаква ни рисковано пътуване и тежка нощ. — Погледна я право в очите и се усмихна неумолимо. — Да дремнем.

— Има право, ако ме питаш — обади се Гътри.

Кайра се примири.

— Предполагам — измърмори тя.

Може би щеше да успее, просната на леглото до него.

[1] Страхотно, великолепно (исп.). — Б.пр. ↑

[2] Момиче (исп.). — Б.пр. ↑

23.

Пътят беше тясна просека през гората, лъкатушеща като змия стръмно надолу към брега. Свършваше в разширение за паркиране на коли. Валенсия откара колата до най-сенчестия ъгъл, угаси фаровете и изключи мотора. Тъмнината и тишината се стовариха върху Кайра. Тя слезе. Гътри тежеше в ръцете ѝ. Валенсия се приближи до нея. За момент останаха на място безмълвни.

Зрението ѝ се приспособи. Околността постепенно се избистри под сиянието на блещукащите на небето звезди. Върху паважа бяха поникнали джинджифил и хибикус. Въздухът ухаеше на мед. На известно разстояние различни храстовидните цветове на копринен дъб и израсла нависоко акация, а още по-нататък планинският склон беше покрит с мрачен горски масив. През грубите метални халки на оградата забеляза покрития с безцветна трева склон от другата страна, който се спускаше към морето. Вълните се стоварваха върху крайбрежната ивица, разплисквайки бяла пяна. До слуха ѝ достигна бученето им на фона на по-смътно доловимия пулсиращ тътен на блещукащата океанска шир отвъд тях.

— Като че ли няма жива душа наоколо — измърмори Гътри. — Не съм очаквал. Окупационните сили на пристанището вероятно спират хората да се мяркат насам, но то е доста далеч, а това е любимо кътче за любовници.

Без да се замисли, Кайра кимна и се усмихна. Спомни си нещо.

— Много отдавна, предполагам — подметна Валенсия.

След като му разказа историята, Гътри изясни:

— След краха на Обновлението решихме, че „Метеор“ може да използва някоя американска база, и най-подходящи ни се сториха Хаваите. Щеше да е по-скъпо да разрушаваме старите изоставени съоръжения и да ги възстановяваме, отколкото да започнем от нулата. Икономиката беше в окаяно състояние, а „екологията“ вече не беше подгъващият коленете кумир, тъй че новото правителство беше

доволно да ни предостави малко парче от Вулканичния парк. Особено след като се задължихме да възстановим и залесим отново целия парк. Божествената кула беше го оставила на пълна разруха. Контролът на неща като болести по растенията и популацията на животни беше религиозна запрета. Вярно, извършихме строителна дейност на самия бряг извън обсега на лавата, но допринесохме и за общото дългосрочно опазване. Споразумението си свърши работата.

След това, преди трийсетина години, китайците прекратиха своя проект за генетичната интелигентност. Вероятно не си наясно, тъй като си твърде млад, каква грешка беше това. Така и не узнаха нищо ново за ролята на ДНК в мозъчните процеси, което да не беше узнато по полесни начини, без да бъдат създавани нещастни метаморфи. А Федерацията вече беше издала закон, че неософите разполагат с равностойни на човешките същества права. Как да се справим с това? Хрумна ми, че „Метеор“ може да им осигури дом. Освен другите предимства, бихме могли да спрем зяпащите туристи, дрънкащите глупости идеолози и бързо трупачите пари енергични типове. Това изискваше пропаганда, политически натиск, пазарлъци, подкупи и малко шантажиране, но успях да извоювам правата. Запазиха си уединено местенце от брега. Един патрулен кораб държи нежеланите посетители надалеч. Живеят както им е удобно и развиват своя: собствена култура. Нито един човек, с когото съм разговарял, не я проумява.

— Виено — продължи Валенсия — доволен съм, че не се налага да се промъкваме през джунглата, но няма да отворя оградата там, където всеки минувач би могъл да забележи.

Той вдигна чантата с инструментите и безшумно изчезна в гъсталака. След около минута Кайра забеляза сред листака светлината на прожектора му и долови бръмченето на моторната му резачка.

Звуците я наелектризираха. Бягството приближаваше, предстоеше най-трудното! Изпита усещането, че сърфира, но вълната бучеше на височината на звездите. Някакво комарче в мозъка ѝ избръмча, че неуспехът би бил отвратителен и по всяка вероятност фатален. Не му обърна внимание. Приливът напредваше много бързо.

Лещите на Гътри проблеснаха към нея.

— Сигурно с нетърпение очакваш следващите няколко часа — каза той.

Кайра кимна.

— Така е, признавам. А вие?

— По свой начин. Който ще ти се стори твърде хладен и абстрактен, вероятно както ти би се заела да решиш любопитна математическа задача.

Естествено. Беше безтелесен. И все пак като че ли не беше лишен от способността да изпитва безпокойство, гняв, веселие, съжаление, привързаност. Само преструвка ли беше? Или подобни усещания обитаваха в самото съзнание? Сигурно беше така. В противен случай защо се беше погрижил да оцелее, освен, за да упорства и да воюва? Кайра си припомни възрастни семейни двойки, които познаваше. Предполагаше, че за тях сексът е угаснал в тлеещ въглен или в пепел. Така или иначе тя изпитваше тръпките на любовта.

— Завиждам ти — каза тихо той.

Едва не го изгърва от изненада. Появилият се Валенсия прекъсна евентуалния им разговор.

— Ела — каза той.

Кайра напъха Гътри в сака, метна го на гърба си и го последва. Проекторът на Валенсия осветяваше пътя им през непроходимата гора и тя пристъпваше с лекота, отмествайки клоните, които прошумоляваха тихичко зад нея.

— И друг път си го правила — отбеляза той.

— Да, обичам пустошта. А ти?

— Също. Ако можем да наречем тези култивирани шубраци пустош. Стигнахме.

Беше разрязал и изтеглил брънките достатъчно, за да се промуши един човек. Макар и открит, теренът зад оградата беше потруден, изровен, осяян с валчести камъни и големи хлътнатини, скрити под високата трева. Взирайки се, потънала в пот, Кайра си ругатни си проправяше път по просеката, която водеше от заключената врата. Валенсия се провираше с невероятната си грациозност на пантера. Проклет да е!

Стигнаха до морето и неговите деца.

„Метеор“ беше разширила едно скалисто заливче, използвайки взривената канара за вълнолом в тесния му отвор към морето. Над

покрития с черен пясък плаж се извисяваха отвесни скали. Един полуцилиндричен навес покриваше оскъдното имущество на обитателите му, струпано върху сравнително равен участък над плажа. Притворените с магнитна брава крила на вратата се отвориха при лек натиск. Затваряха се със захапвани с челюсти валчести дръжки. До един кей се поклащаха моторен сал и моторен катер за удобство на хората. Други творения на човешка ръка не се виждаха. Беше прекалено мрачно, за да се забележат творбите, които Кейки Моана бяха боядисали и подредили в подножието на скалите или изгризали от меко дърво.

Сляха върху пясъка и тревните площи. Кайра преброи най-малко около четирийсет издължени гладки зрели индивиди и набити хлапаци. Козината върху гърбовете на тромавите им като на мечоци черни силуети блещукаше едва-едва. Останалите, предположи тя, бяха в океана, ловуваха, проучваха или нещо подобно, а други кашляха върху някой риф странните си песни към небето. Приблужи се до спящите и долови във въздуха около тях миризмата на риба, йодни водорасли, дълбини и — като мимолетен спомен — премигване срещу отразили слънчеви отблясъци вълни.

Спря се. До нея застана Валенсия.

— Aloha, makamaka — извика тя не по-силно от прибоя, който блъскаше вълнолома. — Aloha ahiahi. 'O Kyrā Davis ko'u inoa.

Разшаваха се. Няколко глави се повдигнаха. Очите им отразиха звездното сияние.

— Не знаех, че говориш хавайски — измърмори Валенсия.

— Всъщност не говоря — отвърна Кайра. — Нито пък те, струва ми се. Но е... обичайно да започнеш и да свършиш на този език... с тях. Не знам защо.

Както е с много други неща. Две раси — съкровената същност на всяка от тях — беше пълна мистерия за другата, макар Земята да беше създала и двете. А какво ли е да се опитваш да разбереш създания под друго слънце?

Ако изобщо съществуваха някъде във вселената. Ако неософонтите и машините не бяха единствените компаньони, които човечеството щеше да има някога. Звездите внезапно изстинаха. Кайра изпита удоволствие от присъствието на кейките.

Надигнаха се едно подир друго по-рязко, отколкото би могъл да допусне човек. Някои джафнаха веднъж-дваж, долови пошляпване на перки и плъзгане на кореми. Когато най-главният се приближи, всички застинаха по местата си с вирнати глави и запъхтени поемаха въздух.

Кайра разпозна Чарли. Тя и приятелите ѝ го наричаха така, но причината също не ѝ беше ясна. Беше по-едър, в изправено положение лицето му стигаше до гърдите ѝ, а извитото му надолу тяло беше почти колкото на Валенсия. Тя забеляза белега, който започваше от куполообразното му чело и продължаваше върху муцуната, с която пореше водата. Човешки хирург беше зашил раната, но последвалата козметична хистотропия се беше оказала безполезна. Пък и Чарли не беше суетен. Дали?

Гласът му засъска гръмогласно насреща ѝ:

— A’oha, Ky’a. Niaow kong fsh-sh s’s’hwi-oong?

Беше чела, че модифицираните говорни органи могат да се справят с китайския малко по-добре. Нищо чудно, след като тези създания бяха продукт на китайски експерименти. Вероятно можеха да усвоят и полинезийския не по-зле, но дори в този свой нов дом рядко им се налагаше да го ползват. Същественото в този момент беше, че модифицираните им мозъци отлично се справяха с английския. Нейната задача беше да научи собствения си език така, както звучи от гърла като техните.

— Gracias, Чарли, и на всички — отговори тя. — Запознайте се с моя amigo Неро Валенсия.

Повтори името два пъти много бавно. Боецът се поклонил както му беше казала, свеждайки глава до главата на Чарли, докато твърдите мустаци докоснаха носа му.

— Съжالياваме, че нарушихме съня ви.

— [Това удоволствие е по-добро от сънища. Искате ли да поплуваме? След малко Луната ще изгрее].

— Да, дошли сме да поплуваме, но веднага, преди да е изгряла Луната. Извини ни, че не носим нито музика, нито храна и че няма да танцуваме във водата с вас. Друг път може, но тази нощ сме в голяма нужда и нямаме време.

— [Плячка ли преследвате]?

— Акула, която трябва да убием, преди тя да ни убие.

Това беше най-доброто, което двамата с Гътри успяха да измислят. Можеше само да се надява, че ще прозвучи като страховито неотложна необходимост, на която кейките ще повярват и ще ѝ помогнат. Опитът да им обясни действителните факти би бил занимание с взаимно недоумение.

Но не защото тези създания бяха изолирани от света. Разполагаха с мултивизор под навеса и робот, който изпълняваше елементарни команди. Провеждаха продължителни беседи с учените, които пристигаха при тях с разрешение на „Метеор“. Някои от тях бяха разведани на обиколки. Причината се свеждаше до това, че познаваха света не като човешки същества, а... фундаментално, независимо от всичко, което беше направено със зародишната плазма на техните предтечи... както тюлените.

(Да оставим делфините настрана. Те са интелигентни животни, но прекалено различни. По-голям дял от техните огромни мозъци обработват сетивни данни, получавани в ограничения диапазон на звуковите вълни. Вземете човекоподобни маймуни вместо тях — и установете, че не са достатъчно различни, че сте открили нещо нищожно, създавайки очевиден непригодни хоминиди. Би трябвало да е по-малко жестоко и по-поучително да се експериментира с перконоги... И какво получавате накрая, ако не животно със съзнание, но без ръце, по-неспособен плувец от неговите предци, принуден да живее по начин, свършено чужд на цялата му еволюция, противостоящ далеч по-категорично на прародителските си импулси, отколкото ти на своите?)

Поради същата тази причина Кайра не извади Гътри от пакета. Те го познаваха, но съвсем малко и в тяло на робот.

— [Къде искате да отидете? Какво смятате да направите]?

— Трябва да навлезем много навътре в морето с лодката. Някои от вас да ни съпроводят. Когато застанем срещу космодрума, ще скочим от лодката и ще доплуваме до брега. Ще трябва да ни помогнете и това да стане съвсем, съвсем тихо. Преследваме ужасна акула.

По земята... но не можеше да намери по-подходяща дума. Кейките не знаеха нищо за пепелянки или правителства.

— Това е всичко — продължи Кайра. — И трябва да стане много бързо. Молим ви. Por favor. 'Olu'olu.

Кейките се спогледаха. Започнаха да лаят един подир друг, докато пространството между скалите се изпълни от оглушителното им джафкане.

— [Нова игра] — надлая ги Чарли. — [Елате, елате]!

Той се поклащаше, пълзейки към брега. Цялото стадо го последва с хаотично блъскане, надпреварване, квичене.

— Ще го направят ли? — нетърпеливо попита Валенсия. — Светкавично ги убеди.

— Очаквах да се съгласят — отговори Кайра. — Винаги са готови за нещо ново. Като... деца. — Тя замълча. — Или вероятно като нас, ако бяхме пенсионери на някой пуст бряг.

Както много човешки същества. Както човешките същества навсякъде, където бяха превърнати в пенсионери на своите машини, мина й през ума.

Върху заливаната от вълните ничия земя избухна лек скандал, докато вземат решение кои от тях би трябвало да се насладят на удоволствието да влязат в морето. Кайра на няколко пъти повтори настоятелно, че компанията трябва да е съвсем малобройна. Чарли докопа един подир друг двама от най-въртоглавите индивиди, захапа ги за шиите и ги принуди да му се подчинят, разтърсвайки ги яростно. Изглежда беше най-главният мъжкар... Не, припомни си Кайра, не беше така. Редът на подчинение, моделът на размножаване, миграцията — всичко се беше променило толкова съществено, колкото животът на нейния вид след австралопитека. Даже повече, тъй като нейното родословие беше еволюирало в рамките на цяла геоложка ера, а не беше превърната в сапиенс само за две-три поколения. Какво щеше да възникне при заместване на древния начин на живот на тюлените?

Когато най-после успя да запали катера, наложи се да намали мощността на двигателя, за да не се отдалечи от своя ескорт. Пореха мълниеносно водата като сребристи торпеда, мяркащи се едва-едва през пяната и прииждащите вълни, прелитайки от време на време в тържествуващ подскок над тях, за да се плъзнат по хребетите им. Патрулният катер ги засече, установи, че са се насочили към открито море, и промени посоката си, след като пилотът робот не откри причина да извика полицейски флигер.

— Махни ме оттук — настоя откъм гърба й Гътри.

Тя отстъпи щурвала на Валенсия и изпълни желанието му, оставяйки го върху палубата зад пилотската кабинка. Очните стълбчета се завъртяха във всички посоки. И той ли поглъщаше гледката, съзнавайки, че би могло да е последната, която вижда?

Катерът пърпореше гладко сред ниските вълни, които в далечината напред се извисяваха бляскаво черни на фона на хоризонта, Някакъв кораб напредваше по своя курс, ярко осветен и дребен като детска играчка поради голямото разстояние. Това някак задълбочи чувството ѝ за самота. Сушата се издигаше като мрачен масив. Светлинните на Камехамеха блещукаха като звезден куп, засенчвайки избледнелите точки над главите им. Вятър и океан бяха стихнали. Кайра: потъна в нощната безбрежност.

— Мисля, че се отдалечихме достатъчно — обади се Валенсия.

Той насочи катера успоредно на брега. Косата му се сливаше с мрачния фон на планината, профилът му беше като изваян. Кайра отпусна ръка върху бедрото му.

Не че беше се влюбила или нещо подобно, в никакъв случай, но предния следобед непреодолимо ѝ се беше приискало да отделят време само за себе си. А когато се завърне след победата...

Тя въздъхна. Хоризонтът просветляваше.

— Луната ли изгрява? — възкликна тя. — Толкова много време ли мина?

Валенсия погледна бегло датчика си.

— Да — отговори безучастно той, сякаш го беше попитала колко е часът или корен квадратен от някакво число. — Виено, ще се опитаме да го превърнем в предимство, а не в допълнителна опасност. Когато стигнем, приклекни ниско във водата, изпълзи на брега на крака и ръце и се просни по очи, докато не ти подам сигнал.

— Сам ли ще тръгнеш напред? Не!

— Той е професионалистът, Кайра — напомни ѝ Гътри. — Ти няма да го пуснеш пред командното табло на кораба, нали?

— Точно така. — Валенсия извърна глава и я погледна в очите. Усмивката му проблесна като разпенен гребен на вълна. — Ще действваме заедно, не се бой.

Тя се напрегна.

— На всяка цена.

Камехамеха сияеше пред тях. Той изключи двигателя. Катерът продължи да свисти по инерция върху водата, докато спря и се залюшка в ритъма на морето. Кайра забрави всякакви страхове. Напред и срещу тях!

Изправени в кабинката, двамата свалиха дрехите си. Луната възлезе на небето. Все още беше ниско и светлината ѝ не беше превърнала водната повърхност в сияйно огледало. Затрептяха милиони сребристи жички. Телата на кейките блеснаха. Останали голи, за момент мъжът и жената се огледаха един друг, окъпани от бледото лунно зарево сред стаените сенки. Той беше притворил биобижутото си, но тя си спомни снощното му златисточервено. Забеляза повдигането, усмихна се и успя да промълви:

— Взаимно е, amigo.

Пролича по зърната ѝ.

— Е, хайде.

Той ѝ се усмихна в отговор и двамата продължиха приготвянията си.

Гътри отново беше прибран в нейния сак, а той пък — в по-близката от херметически затварящите се чанти, с които Валенсия се беше сдобил. Обувките, дрехите, хавлиените кърпи и инструментите напъхаха във втората. Той задържа закопчания в презраменния кобур пистолет, който извади изпод якето си. Не беше добре запозната с огнестрелните оръжия и рядко се беше упражнявала в стрелба по мишена, но очевидно на пистолета нямаше да му стане нищо от водата. С пакетите в ръце двамата се спуснаха във водата.

Морето беше хладно, сякаш плъзнала се едновременно по цялото ѝ тяло милувка. Усети солената му целувка върху устните си. Знаеше, че след няколко часа би умряла от ласките му. Трябваше да доплува до брега, но щеше да стъпи на сушата абсолютно изтощена. Охраната нямаше да следи за нарушители от тази посока.

Шестимата кейки се събраха около тях. Подаде чантата си на един, който(която?) я захапа със зъби. Чарли се приближи до нея. Сигурно искаше да бъде нейният жребец. Чудесно — това също беше взаимно. Гмурна се под нея, за да се настани върху гърба му и да обгърне с ръце шията му. Като внимаваше да държи главата ѝ във въздуха, той се понесе напред. С Валенсия се случи същото. Празният катер остана далеч зад гърба им.

Мускулите се усукваха енергично под нея. Водата се носеше вихрено наоколо, бълбукайки гальовно. Луната се издигаше все по-високо, вълните препускаха като течно сребро, светлите килватерни ивици чертаеха курса им. Допреди малко едва доловим като шепот, приборът тътнеше все по-оглушителен и плътен. Тя извърна очи от ослепителния блясък на космодрума и се остави на усещането за безгранична свобода сред огрения от лунното сияние океан, докато все още имаше този шанс.

Плажът се извиваше като дъга, защитен от вълнолом, върху който вълните се стоварваха и разпенваха с грохот. Когато го заобиколиха, кейките намалиха скоростта. Знаеха как да издебват нищо неподозиращата жертва. Минутите се разтеглиха, докато чудото най-после свърши.

Чарли се закова на място като грубо прекъснат сън. Кайра се плъзна от него и усети пясък под петите си. Бяха стигнали плиткото.

Тя приклепна, подаде само глава над плискащата се вода. Прегърна Чарли за последен път и притисна буза до гладката му кожа.

— Gracias, gracias — промълви задъхано. — Mahalo nui loa. Сега се връщайте. Веднага. Hele aku.

Не се мотай, за да не те гръмнат.

Той изгруктя тихичко, тръкна нос в извивката между врата и рамото ѝ и се отдалечи. Още няколко секунди долавяше мълниеносно отдалечаващите се силуети. Изчезнаха. Двамата с Неро бяха сами.

Ако наистина беше така.

Тя се промъкна до брега и се притаи, както ѝ беше наредил. Пясъкът беше черен и твърд. Неро се отдалечи, ниско приведен. След брега имаше ивица трева и шубраци, зад нея оградата от метални халки и заключената врата, потънала в сянка на фона на мощните прожектори, които Кайра не виждаше от мястото си. Валенсия изчезна. Усещаше само пулса си. Вятърът облъхна влажната ѝ кожа и мократа ѝ коса. Потръпна.

Валенсия се върна с безшумната си вълча походка.

— Хайде, намерих едно местенце — прошепна в ухото ѝ. — Ниско до земята и бързо.

Един хибискус колкото човешки ръст съвсем близо до оградата и на няколко метра от вратата им послужи за прикритие. Цветовете му провисваха притеснително светли сред пъстрата сянка, която

хвърляше. Двамата виждаха достатъчно добре, за да се изсушат с хавлиените кърпи и да облекат отново дрехите си. Кайра метна сака на гръб. Усети Гътри лек като перце. Сигурно се беше напругнала до мегаволтови величини, но съзнанието ѝ беше бистро като прозрачно стъкло.

— Косата ти е абсолютно разчорлена — тихо каза Валенсия. — Забравихме гребен. Нека се опитам да я пооправя.

— И аз твоята.

Две маймуни, които се пощеха! Кайра потисна смеха и похотта си.

Дишаха тежко, когато Валенсия се дръпна от нея, взе снаряжението си от земята и закрачи към оградата. Резачката му забръмча — по-шумна от Ниагара? Не, не... и халките се разделиха — една, втора, трета. Беше осветен толкова силно, че отразяваше светлината като фар на фона на оградата. Не, всъщност светлината беше бледа и подвеждаща. Хръц-хръц-хръц. Прерязаните халки издрънчаваха върху съседните.

Пусна инструмента, стисна метала и се напругна. Постепенно се образува лека пролука. Даде ѝ знак и се промуши. Кайра се мушна след него. Един назъбен ръб я одраска по ръката.

— Ей, вие! Стой!

Валенсия се завъртя и сгъна дясната си ръка. Пистолетът изтрака. Куршумът изсвистя с глух пукот.

Валенсия вече тичаше. Кайра хукна, когато той вече беше до пазача. Помръдна ли падналият мъж? Неро допря пистолета до главата му и мозъкът изригна.

Валенсия се дръпна от разлялата се блещукаща локва.

— Да вървим — каза ѝ той, напъхвайки обратно пистолета в кобура под якето си.

Кайра се закова на място и се втренчи. Зад тревната площ се издигаше някакъв склад с тъмни прозорци и закриваше гледката отзад. Сигурно Валенсия затова беше избрал да влязат оттук. Светлината от прожекторите се разсейваше над и около сградата, без да усилва особено лунния сумрак. Все пак беше достатъчна, за да зърне лицето на мъртвеца. Половината му лице. Беше млад.

Валенсия сграбчи болезнено ръката ѝ.

— Vamos^[1]! — изсъска той. — Не знам дали другият пазач няма да го потърси или направо ще обяви тревога. Трябва да се махнем преди това.

Тя не можеше да отдели поглед от единственото празно око.

— Ти го уби — чу собствения си дрезгав глас. — Беше само ранен, а ти го уби.

— Какво ми оставаше? — Усети как я дърпа нетърпеливо и добави припряно, но успокояващо: — Кайра, така се наложи. Натъкнахме се на него изневиделица за негов и наш малшанс. Да не го превръщаме в малшанс и за „Метеор“.

Тя усети надигането на някаква гадост към гърлото си. Не, по дяволите, не трябва да повърне. Извърна се и се отдалечи от трупа. Токовете ѝ зачаткаха ритмично по тротоара.

Валенсия я настигна.

— Така е по-добре — продължи той. Предположи, че се усмихва, но не го погледна. — Ти си смела muchacha^[2], Кайра.

Приискай се да отговори: „Аз съм пилот Дейвис“.

Но не го направи.

— Не трябва ли да носиш сака си в ръка? — попита той. — По мултито съм виждал космонавтите така да качват нещата си на борд.

Беше прав. Беше запазил хладнокръвие и мислеше за всичко. Съобрази се със забележката му без коментар. Трябваше да се съсредоточи върху самообладанието си.

Заобиколиха няколко отдалечени сгради, за да се появят в по-оживената зона сякаш откъм централния вход. Това им отне известно време. За момент се запита дали той се напруга все повече с всяка следваща крачка, очаквайки да чуе воя на сирената на страшния съд. Все едно. Дори да беше така, добре го прикриваше. Беше спец в това отношение. Лично тя трябваше да прибегне до безчувственост. Това ней се струваше проблем, след като усещането за гадене беше преминало във вцепенение.

Излязоха на открито и закрачиха под осветителните стълбове между сгради, миниатюрни градинки, скамейки и маси, където служителите обикновено обядваха. В далечината се виждаше пистата. Космодрумът се къпеше в светлината на прожекторите като насочена към небето стрела с подредените си в стройни редици лазерни катапулти. Името му е „Мауи Мару“, напомни си Кайра. Обикновен

миниатюрен товарен кораб, който не достига дълбокия космос, а извършва курсове по кратките трасета между Земята, Луната и Л-5. Пътува предимно по определени траектории до местоназначението. Нейният „Керкенец“ беше паркиран на Л-5. Би било здравословно отново да седне пред командното табло и да запраши към свърталищата на кометите.

Пред нея изникнаха двама униформени от полси.

— Личната ви карта, rog favor — каза по-едрият.

— Пилот Дейвис, явявам се по нареждане на директор Пекър за изпълнение на мисия.

Тя му подаде картата си.

— Марио Конрой, нося инструкции.

Гласът на Валенсия беше приятен като усмивката му. Не подаде картата си.

Офицерът заговори по минифон.

— А, да — измърмори той. — Вероятно. Изчакайте минутка, изпращат кола за вас.

— Защо не са ги чакали на портала? — учуди се колегата му.

Другият повдигна рамене.

— Тази акция изникна без предупреждение. Никой не знае със сигурност за какво става дума. Никой не е подготвен. Никой не знае точните си задължения.

Освен служителите на „Метеор“, помисли си Кайра. И те бяха объркани, разбира се, но си вършеха работата. Пък и дори на фона на необичайните обстоятелства това излитане само по себе си беше в пълно противоречие с установената практика.

Бръмбарът ги откара до централното управление.

— Изчакай, ако можеш — каза Неро на шофьора. — Вероятно скоро ще се върнем.

Обстановката в сградата беше успокояващо позната — поздравяваха я познати хора с познати гласове и маниери, освен милиционерите до контролните станции и дебнещите цивилни оперативни работници. Въведоха ги право в кабинета на Пекър.

Той се изправи зад бюрото си.

— Buenas tardes.

Поздравът му прозвуча хладно. Нямаше как да пребледнее, но не беше ли някак посивял под кафявото?

— Настанете се. Нещо за освежаване?

— Боя се, че не разполагаме с никакво време — отговори Валенсия. — Пристигна ново разпореждане. Пилот Дейвис трябва да излети незабавно.

Пекър премигна, преглътна, но се окопоти. Тялото му се отпусна. Сега вече не се налага да брои часовете един по един до уточненото за 23:00 излитане, досети се Кайра. Вместо това трябва да разиграе някаква сценка пред поставената в кабинета му електроника.

— О? Никой не ме е уведомил.

— И няма да ви уведомят, сър, докато ние не ви съобщим инструкциите на по-сигурно място.

„Ние“ беше намек за институция, по-високо в йерархията от Полси, тоест преки агенти на Консултативния синод. В разпорежданията си Гътри не беше споменал изрично нещо подобно за Марио Конрой, което беше обичайно за подобни лица, но намекът му беше достатъчно красноречив.

— Ако се налага да тръгна с вас, бих искал да се отбия до дома си и да уведомя семейството си — каза Пекър.

— Разбира се — отговори Валенсия. — Ще ви закарам, ако разрешите.

Недоизречено: ще ги натикаме в колата ви и ще отпрашим към първото преддверие на ада, което съм избрал. Според Кайра беше добре, че няма как да съобщи на Пекър за случилото се с пазача.

— С колко можете да ускорите излитането? — добави Неро.

— Зависи дали корабът е зареден, за което също не съм осведомен — отговори Пекър.

Кайра се размърда.

— Не се грижете за прозорец за излитане — обади се тя. — Ако цистерните са пълни, ще се наложи да изразходвам маса за противодействие, за което няма да ми поискат оправдаване впоследствие.

— Значи въпросът се свежда до ново разрешение за излитане — уточни без нужда Пекър. — Ще се обадя на капитан Уелард... — очевидно командващият окупационните сили, чието разрешение задължително трябваше да получи — ... и ще го помоля да го включи по спешност.

Обикновено Астроконтролната служба на Федерацията отговаряше за такива редки искания само когато идваха от правителствени представители.

— Предполагам, че след половин час ще можем да ви вдигнем, пилот Дейвис.

Колко ще е изстинало след убийството... ликвидацията... нещастната необходимост? След колко време ще го открият?

— В такъв случай по-добре да се качвам веднага — каза Кайра.

— Buen viaje.^[3]

Пекър успя да придаде служебен, формален тон на сбогуването. Все пак тя долови лекото потрепване на гласа му, което означаваше: „Ох, желая ти леко пътуване — на теб и на надеждите, с които си се натоварила!“

Гътри пак беше натежал, сякаш Земята ги теглеше и двамата. Тя отдаде чест и тръгна. Валенсия избърза пред нея.

— Buena suerte, amiga, y hasta la vista^[4] — промълви тихичко той.

Ръката му обгърна кръста ѝ. Целуна я. Леко и кратко, което не би предизвикало никакви подозрения, както биха се целунали двама приятелили се колеги. Но тя долови потрепването на устните му.

Положи максимални усилия да не се разтрепери.

— Adios — отвърна и излезе през вратата.

[1] Върви, тръгвай (исп.). — Б.пр. ↑

[2] Момиче (исп.). — Б.пр. ↑

[3] Приятно пътуване, лек път (исп.). — Б.пр. ↑

[4] Движдане, до скоро (исп.). — Б.пр. ↑

24.

„... НУЛА“.

Корабът се издигна. Ускорението притисна Кайра дълбоко в кушетката. Съсредоточи се върху дишането си. Пред очите ѝ замигаха светлинни, стрелките се завъртяха в циферблатите, потекоха йероглифите върху екраните. Енергийният пулс на кораба заблъска в ушите и костите ѝ, сливайки се в общ ритъм с нейния.

Корабът се понесе нагоре и на изток, докато лазерите вече не можеха да я достигнат. На тази височина въздухът беше прекалено разреден, за да бъде енергизиран в метателна енергия. За кратко корабът продължи по инерция и Кайра изпадна в безтегловност, придържана в абсолютен покой единствено от мрежата за безопасност.

Когато достигна нужната степен на вакуум, двигателят се включи, разтърсвайки кораба. Тягата беше по-слаба от предишната и единственото, което долавяше, бяха диханието на вентилационната система, собственото ѝ дишане и кръвта във вените си.

— Орбита постигната — обявиха синтетичните гласове на всевъзможните уреди.

Отново изпадна в безтегловност. Испита възторг от свободното реене. Нулевата гравитация имаше своите неприятни аспекти и при значителна продължителност причиняваше пагубни последствия. Това налагаше всеки ден да отделя по няколко часа за упражнения и да престоява в неутрализиращата центрофуга, но тези първи мигове винаги ѝ доставяха огромна радост.

Поне така се беше случвало винаги досега. Дватама с Гътри бяха излетели, бяха се измъкнали живи, но единствено мускулите ѝ изпитваха наслада. Вътрешно се чувстваше парализирана.

Разкопча коланите, понесе се от кушетката и погледна през амбразурата. Половината гледка беше запълнена от огромната заобленост на Земята с белите спирали на облаците и блещукащите като съзвездия в нощта градове. Прелитаха над Мексико, прецени тя... да, локаторът посочваше местоположението на „Мауи“ в неговите граници. Останалата половина беше запълнена от звезди. Преди

излитането по навик намали осветлението в кабината и сега те блестяха с мразовита ослепителност.

Отблъсна се на стъпало, полетя към стойката зад кушетката, сграбчи една скоба, за да се спре — маневра, чиято грациозност напомняше танц във водата сред кейките — и увисна до Гътри.

— Как сте? — попита тя.

— Чудесно — отговори по мрежата той. Очните му стълбчета се изпружиха към лицето ѝ. — Но не мога да кажа същото за теб, а?

Кайра извърна очи.

— Всичко е наред — смънка тя.

— Наред друг път. Валенсия, а?

Тя стисна зъби.

— Да. Знаете ли какво направи?

След като се качиха в кораба, не беше посмяла да му го каже. Не беше изключено да има някакъв бръмбар. А и беше заета да сложи всичко на мястото му, да се подготви, да даде разпореждане за летателен план до Луната и да го прегледа.

— Имам смътна представа от онова, което чух в твоя пакет. Изненада ви някакъв часови, Валенсия го издебна и го уби.

Кокалчетата на Кайра върху скобата побеляха.

— Не само това — измърмори тя. — Не знам дали онзи умря веднага. Няма... особено значение... Валенсия стреля повторно, от упор, в главата.

— Да, останах с такова впечатление.

Кайра се втренчи в него.

— Безразлично ли ви е? — прошепна тя.

— О, това е ужасно, разбира се, но... Не, не одобрявам претрепването на безпомощни хора. Щом поема отново „Метеор“, ще разбере кой е бил, дали е оставил семейство и с какво би могло да им се помогне. Но това наистина беше непредвидено обстоятелство, Кайра. Ако Валенсия не беше стрелял пръв, отивахме по дяволите. Както и Уош Пекър. Със сигурност щяха да го арестуват и да го подложат на дълбок разпит. Вторият изстрел може и да не е бил наложителен. Струва ми се, че аз не бих го направил. Но Неро е боец. Никога не може да бъде изправен пред съда, както знаеш. Така или иначе неговото братство ще се погрижи да му изгради изцяло нова самоличност и всичко необходимо. А аз няма да им се бъркам. Защото

ни спаси. Според собствените си стандарти той постъпи по единствено правилния и възможен начин.

Кайра усети, че очите ѝ се замъгляват и смъдят.

— Това си повтарям непрекъснато. Ще си повярвам ли някога?

— Да, това беше ужасен шок за теб. И отвратителна гледка — отлично го съзнавам. Страшно ми се иска да можех да те прегърна силно, момичето ми. Дори ръцете на робот са за предпочитане пред този проклет сандък.

Обзе я топло чувство, началото на привързаност. Кайра преглътна, погледна вторачените в нея леци и усети, че леко се усмихва.

— G-gracias, jefe. Muchas gracias.

— Бях сигурен, че не е задача за теб.

Топлото чувство прерасна в гореща вълна.

— Нищо сериозно не е станало!

— Добре. Ще ти е необходимо известно време да приемеш случилото се. То е печално и ужасно, но е сторено и не ти е причинило непоправимо зло, каквото би било едно изнасилване. Подобно отношение не е егоизъм, а обективност. Прекалено силна си, за да позволиш на най-обикновен кошмар да блокира съзнанието ти. Отпусни се. Включи музика, която харесваш. Спомни си приятни неща. Ще се справиш.

След няколко секунди Гътри добави тихичко:

— Ще трябва сама да решиш, но се надявам, че няма да намразиш Неро Валенсия. Не вярвам някога да изпиташ особено сърдечни чувства към него, но... лично аз му съчувствувам по някакъв начин.

— Ще се постарая.

Двамата замълчаха. Океанът сияеше като огледална повърхност върху земния диск.

— Не трябва ли да се подготвим да ме изпратиш? — по-скоро напомни, отколкото попита Гътри.

Кайра се сепна.

— Ама разбира се! Извини ме. Превърнах се в някаква... самосъжаляваща се глупачка. Не се сърди, prontito^[1].

Тя се върна до командното табло, закрепил стъпала върху магнитните стабилизатори и активира навигационната програма.

Траекторията на „Мауи“ вече беше фиксирана. Корабът се движеше в ниска, но разширяваща се орбита. Когато достигнеше на около три четвърти от разстоянието от Земята, двигателите щяха да се включат отново и да я насочат към Луната. Избраната траектория беше малко ускорена за съд като този и прекомерна за реакционната му маса, но щеше да преодолее разстоянието за два-три дни. Това беше най-добрата възможност при дадените условия. Совалката не беше мощен факлокораб и не понасяше продължителни натоварвания.

Сега проблемът беше точно кога и как да бъде изстрелян спомагателният катапулт, за да пренесе Гътри покрай Л-5. Тъй като колонията следваше Луната на разстояние шейсет градуса по същата орбита, не оставаше много време. Допълнително обстоятелство беше корпусът на „Мауи“ да застане като параван пред наземните радари при изстрелването на катапулта и възможно по-дълго време след това. Ако полицията на Съюза все още не беше засякла совалката, скоро щеше да го направи. И ако забележеха, че от нея излита нещо, това щеше да сложи точка на играта.

Със сигурност можеха да използват само радари върху собствена територия. Не биха поискали помощ от Астроконтрола на Федерацията, тъй като би се наложило да дадат обяснения. Но щом откриеха убийствата часови и прерязаната ограда, щяха да разберат, че са изиграни, и да уведомят фалшивия Гътри. А той разполагаше с всички ресурси на „Метеор“. От този миг до кацането си на Луната „Мауи“ щеше да е под наблюдение.

— Предполагам, че би ни взривил и би съчинил някаква история за свое оправдание, ако в космоса бяха разрешени по-мощни оръжия — беше заявил Гътри по време на заседанието им в Хило... преди колко хилядолетия? — Не очаквам да разпореда факлокораб, за да ни пресрещне и екипажът да завладее кораба, ако допуснем, че успее да получи такъв навреме. Тромава, рискована, прекалено дълга и най-вече подозрителна маневра. Светът би забелязал и би попитал защо. Той, ще разбере, че си тръгнала към Луната, ще знае, че с такова корабче нямаш друг избор, освен да кацнеш в Порт Боуен, и ще постави Полси да те пипнат, щом пристигнеш.

— Защо не съобщиш истината, докато си в космоса? — попита Валенсия. — Какво му остава в такъв случай, освен да се изправи открито срещу теб? И със сигурност ще се провали при една сериозна проверка.

— За нещастие „Метеор“ притежава почти всички кораби и съоръжения на Земята, Луната и на Л-5, както и повечето навсякъде другаде.

— Не, сателитите...

— О, търговските, метеорологичните, на Комисията за мира и прочие сателити не влизат в сметката. Имам предвид корабите, пистите, междупланетните комуникационни системи, инсталациите. Дори служителите на Федерацията ползват наш транспорт и наемат наши офиси и квартири извън Земята, когато не са сключили договори с нас да им свършим работата, което се случва най-често. Затова няма никакви правителствени полицаи, към които Кайра да се обърне в Боуен. Незначителната полиция е на „Метеор“ и ще бъде под разпореждане да стои настрана от акциите на Полей... Колкото до обажданията от космически кораби до, където и да било — например до Земята, — те не са директни. Самият обем на комуникационния трафик и изложеността на различни критични системи на смущения ни принудиха преди доста време да се откажем от преките трансмисии. Използваме по-защитени, по-ефикасни и по-надеждни начини. Всички сигнали от или към космоса минават през ретранслиращите сателити или станции на „Метеор“, които единствени разполагат с устройства за усилването и разшифроването им. Те ги пренасочват в общата комуникационна мрежа или във вътрешните мрежи на „Метеор“ според случая. Всичко това го вършат компютри и първото, което би направил моят близък, е да издаде секретно разпореждане за наблюдение за подозрителни съобщения и задържането им за проверка от него или от Саир. Аз бих постъпил така.

Валенсия свирна.

— Предполагам, че имате огромна империя, сър, но нямах точна представа.

— Функционира толкова гладко, че хората не я забелязват особено — отговори Пекър. — Не искаме да ги държим под властта си, а само да вършим онова, което е в наш интерес, и да печелим честно.

Гътри е успял да наложи този принцип в „Метеор“, помисли си Кайра. Нямахше съмнение, че без него всичко това би се превърнало в псевдоправителство или разбойническа структура.

— Монополизацията не беше планирана предварително, просто се разраснахме — продължи Гътри. — В качеството си на реалните пионери в космоса по това време успяхме да наемем чартърна линия от Еквадор и да се спасим от грабливите лапи на политици и администратори. По-късно, когато тук-там започнаха да възникват проблеми, засилихме предпазните мерки. Но днес не разполагам с време за лекция по история.

— Космическите кораби могат да общуват пряко един с друг, разбира се — вметна Кайра. — Но би било истинско чудо управляван от човек съд — от наш човек — да се окаже откриваем в обхвата на нашия лъч. Особено след като фалшивият Гътри променя разписанието на заплануваните полети, за да предотврати такава възможност.

— Заподозре ли, че съм тръгнал към Л-5, ще наложи строг контрол — каза ѝефе. — Така или иначе, вниманието му ще бъде насочено към „Мауи Мару“, насочен към Луната. Най-добрият ни шанс е, когато Кайра кацне, лунарианците да я измъкнат от разбойниците на Саир и тя да разпространи истината в цялата Слънчева система. Отчасти за да се гарантира такава възможност, отчасти като защита в случай на неуспех, моето назначение е Л-5. Ако всичко е наред, Тамура ще ме пренесе. След като обявя фактите в колонията, полситата ще имат късмет, ако се отърват от линчуване. Ако поради някаква причина Тамура не успее, ще обикалям в известна на Кайра орбита и тя може да уреди прибирането ми в най-удобния момент.

Валенсия я погледна.

— Но ти... — промълви той. Тя усети безпокойството в гласа му. — На Луната ще попаднеш в ръцете на врага.

— Затова ще сигнализирам на милорд Риндалир, преди да излетим — отговори му Гътри. — Не мога да предам действителната история в нито едно съобщение, което ще се промъкне край мерките за наблюдение. Но мога да кодирам няколко думи, които би трябвало... хм... да привлекат вниманието му. Двамата вече сме имали вземане-даване.

Валенсия се навъси.

— Да предположим, че не е в състояние или не пожелае да направи нищо.

Кайра му се усмихна. В момента изпитваше въодушевление, екзалтация, нетърпение да полети.

— От онова, което знам за него — каза тя — би било странно да не предприеме нищо.

Но какво точно би предприел, призна на себе си тя, може само да се гадае.

Върна се на непосредствените неотложни задачи. Компютърът показваше необходимите ѝ параметри.

За момент това я потисна. Какво друго беше, ако не паразит за машината? Тя я пренасяше, поддържаше живота ѝ, информираше в границите на нейната компетентност... с каква цел? Цялата операция може да е изцяло роботизирана. Каквато почти си беше. Беше съобщила на кораба, че иска да стигне до Луната по най-експедитивния начин, отлитайки в еди-кой си момент. Корабът вършеше всичко останало — изчисленията, преодоляването на гравитацията, определянето на курса, поддръжката. Ако се натъкнеха на парче космически отпадък или възникнеше някакъв друг проблем, корабът щеше да се справи. Кайра качи Гътри на борд и го постави в катапулта, но и най-елементарният робот би се справил и с двете неща. Корабът щеше да се свърже с контролния пулт на Порт Боуен, да се спусне надолу съгласно командите и да кацне. Ролята на Кайра беше да натисне един бутон, за да се отвори херметическият люк и да излезе навън.

— По дяволите! — измърмори тя. — Я стига!

Не за първи път ѝ се налагаше да преодолява депресията си. Всъщност пилотите действително имаха отговорни задължения като инженерите, изследователите, учените, художниците, предприемачите. Те вземаха най-важните решения.

Техните ръце и гласове даваха решаващите команди. Когато вселената внезапно изхвърлеше нещо от безкрайния си резервоар на неизвестното, тъкмо тяхното въображение или интуиция, или решителност можеха да спасят хората, а и самите машини. Не беше ли

тялото ѝ точно толкова автоматизирано и самоуправляващо се, като кораб или робот? И все пак то беше слуга на собственото ѝ съзнание.

Но сдобиеха ли се машините изцяло със собствено съзнание... което изглежда не беше много далеч... Не, не искаше да се замисля за това. Чакаше я работа.

Тя се обърна към Гътри.

— Времето на катапултиране е по-рано, отколкото очаквах, jefe — каза тя. — Хайде да те натъквим.

— Добре.

Какви чувства прикриваше кратката думичка? Имаше ли изобщо чувства? Да, искаше ѝ се да е така.

Тя го понесе в ръце. Катапултът представляваше малка ракета на твърдо гориво с базисен автопилот и малко отделение за багаж. За три дни щеше да приближи до Л-5. Основната им надежда беше, че междуременно Кайра ще успее да уведоми човечеството, че истинският Гътри пристига не като беглец, а като победител.

Свърза компютъра на катапулта с този на совалката. Докато се прехвърляха изчислените параметри, тя постави Гътри вътре и го обезопаси. Машините щяха да се погрижат за всичко останало.

— Сега можеш да се върнеш в покоите си и да отдъхнеш — предложи той. — Защо да висиш тук цели десет минути, и да се чудиш какво да кажеш? „Приятно пътуване“, „Gracias, и на теб приятно прекарване“, „Поздрави всички познати“, „Разбира се, ще го направя“. — Той успя да наподобява нещо като смях. — Така нареждаше съпругата ми с възможно най-гърления акцент, на който беше способна. Когато някой от нас тръгваше сам нанякъде, си разменяхме възможно най-скандалната целувка на терминала и този, който оставаше, се прибираше.

Той я разбираше. Кайра се засмя в отговор.

— Muy bien, jefe. Hasta la vista. И...

Надвесена над него, тя обхвана кутията, приближи се плътно и целуна твърдата повърхност между очните стълбчета.

— Лек път! И на двама ни.

Щом излезе, чу съскането на плъзгащата се врата на товарното отделение зад гърба си.

[1] Побързай (исп.). — Б.пр. ↑

ВТОРА ЧАСТ
ЕИКО

25.

*Вишна с бели цветове...
Безцветен залез, дъх припрян...
Звезди забързани сред мраз.*

Еико Тамура тръсна глава, въздъхна и остави листа. Хайкуто все още не се получаваше. Бяха само думи с едва доловимо чувство, докосващи онова, което се опитваше да изрази — денонощното препускане на пумпала, подсказващо мимолетността на живота, изкуствената пролет като символ на незначителността и крехкото величие на Рагаранджи-го. Вероятно нямаше да успее да напише верния тон и щеше да го запрати в рециклера. Както повечето стихове.

Тези обаче не я оставяха на мира. Бяха възникнали от по-дълбока вътрешна необходимост. Новината от последните няколко дни, а след това и неочакваната потиснатост на баща ѝ, скрита от нея зад изражението му, я бяха накарали отново да посегне към вечното. Спокойствие и утеха се спотайваха в разбирането, че човечеството е само една от вълничките на повърхността му, които можеха да породят енергиите за преодоляване на човешките горести, и тя възстановяваше това разбиране, като му даваше израз. В момента изглежда не беше в състояние да го стори. Разяждаше я мъчително безпокойство.

Вдигна глава и се загледа в стария ръкопис. В неговия изрисуван с мастило планински пейзаж и калиграфски изписани известни стихове от Ту Фу по-често намираще успокоение, отколкото, в каквото и да е изображение върху мултивизора или виртуално преживяване във вивифера. Днес дори той беше само чертички върху хартия. Очите ѝ зашариха из стаята, сякаш търсеха спасение.

Разполагаше с повече пространство, отколкото бе обичайно в колонията, тъй като го беше разширила след заминаването на последния от братята и сестрите си, но в него имаше, само маса, на която пишеше, една тоалетна масичка, шкаф и матрак, на който спеше. Върху една етажерка имаше няколко предмета: раковина от Земята,

блестящ скален отломък от комета, подарен от Кайра Дейвис, стари книги и бамбуковата ѝ флейта. За екстензивното си четене и слушане на музика разчиташе на световните бази данни, а за напомнания — на паметта си.

През тънките стени чу отваряне и затваряне на врата. Бавни стъпки. Сигурно баща ѝ се прибираще в този късен час. Стана и бързо тръгна към общото помещение, за да го посрещне.

Изправеният силует на облечения в тъмен костюм Нобору Тамура се мерзелееше в мрака. Човекът с ниския ръст, плешивата глава и навъсеното изражение командваше космическите операции на Л-5 и беше приятел на самия Енсън Гътри. Тази вечер раменете му бяха отпуснати, а ръцете му леко потрепваха. Еико изпита огромно съчувствие и загриженост, което често се случваше след смъртта на майка ѝ. Тя му се поклони — върху една претъпкана черупка, където оцеляването изискваше вселенска самодисциплина, любезността не беше толкова ритуалност, колкото необходимост, приближи се, взе ръцете му в своите и попита тихо:

— Какво има? Бих искала да ми кажеш, татко.

— Бих искал да мога — отговори той.

Тя пусна ръцете му.

— Защо не? Преди винаги си ме удостоявал с доверието си.

Той извърна очи встрани.

— Това знание е опасно и не би ти помогнало по никакъв начин.

— Моля те, седни и се упокой — настоя тя. — Нека ти донеса нещо да се освежиш.

Той кимна и се отпусна върху една възглавница. Макар да имаше столове за гостите, двамата предпочитаха традиционните — не, архаичните — маниери, когато можеха да си го позволят. Както много хора в колонията. Еико предполагаше, че в същността си това е нещо като предизвикателство. Вижте ни, звезди, ние си оставаме децата на Гея, както и — този миниатюрен свят, който създадохме.

Приготвянето на чай в кухнята вдъхваше подобно облекчение. Никога не си позволяваше да мисли, че домът ѝ е пуст. Извикваше в съзнанието си глъчката и смеховете, които я изпълваха, преди децата да пораснат и да я напуснат, или тихата реч на майка си, или мърморенето на Киюши в ухото ѝ в някой откраднат миг... Това не.

Накрая Киюши Матсумото се беше оженил за друго момиче и дано са щастливи. Еико трябваше да се грижи за баща си.

Подреди каничка, чашки и кексчета върху един поднос, сервира и се настани срещу него. Върху умореното му лице пробяга усмивка.

— Ти си добра дъщеря — каза той. — Хвала на Амида Буда!

За момент останаха безмълвни, замислени. Макар да не беше истинска чайна церемония, действаше успокояващо на духа и на тялото.

— Цял ден стоях сама, но нищо не успях да създам — изрече най-после тя.

Така беше. Напусна поста си на програмист в неговия отдел, тъй като стресът от постоянната неизвестност какво още би могло да възникне между компанията и правителството на Съюза, както и общата обърканост на служителите, ней позволяваха да изпълнява пълноценно задълженията си.

— Случило ли се е нещо, което би трябвало да знам?

Той се изненада.

— Не си чула? — Помръдна конвулсивно рамене. — Такава си е моята Еико. — Изражението му се навъси. — Поделение на северноамериканската полиция за сигурност пристигна с факлокораб. Обявено е военно положение.

Думите му я срязаха като с нож. Изпусна чашката, но успя да я хване. Ефектът на Кориолис разплиска няколко капки върху кимоното ѝ.

— Какво? Но... но, татко, ние не сме тяхна територия! Ние сме в космоса! Ние сме „Метеор“.

— Това е споразумение с нашата дирекция.

— С Гътри-сан?

Невероятно!

— Да. Вчера ни информира лично. Трябва да го държим под секрет до приключването му, за да не предизвика обществени смутове.

Напълно основателно опасение, помисли си Еико, като се има предвид отношението на повечето хора тук към авантизма.

— Това ли те тормози? — попита тя.

— Това беше — отговори предпазливо той.

Еико се запита дали да го възприеме като подкана. Товар, който носиш сам, е двойно по-тежък. Но въпреки това не биваше да го

притеснява с настоятелност. Отпи глътка чай. Топлината и металическият освежаващ вкус я насърчиха.

— Какво ще правят тези офицери?

— Каквото е необходимо — така ни казаха. Разпоредено ни е да им оказваме съдействие. Техният капитан обеща, че ще се постараят да не разстроят нищо. Предоставих им нашите помещения.

— Всъщност не е толкова елементарно, нали?

Еико се приближи до него.

— Не е — отстъпи той. — Достатъчно странно е, че... в такава ситуация Гътри-сан би се... паникьосал. Нима не разполагаме с достатъчно лоялни, способни служители, които бихме могли да вдигнем на крак, за да следят за саботьори? Държала ли ни е някога компанията в неведение? Е, може би това е уникален извънреден случай.

— Не можеш да го приемеш за истина, нали?

Той отстъпи окончателно.

— Вече не. Би трябвало да го запазя в тайна, дори от теб — особено от теб, скъпа моя, — но... — Той се окопити. Тонът му стана категоричен. — Също вчера, няколко часа след като ни беше съобщено да очакваме полицията, получих лазерграма, адресирана лично до мен в моя офис. Изглеждаше като обичайно уведомление, но сигнатурата на програмата ми подсказа, че истинското съобщение е кодирано и е изпратено от Гътри-сан или високо доверен негов представител. Предприема, както се изразява, предпазни мерки „за всеки случай“, разбираш ли, например този подмолен начин на комуникация. Снощи почти не съм спал.

Пулсът ѝ се ускори.

— Какво беше съобщението?

— Не би могло да бъде по-дълго от няколко думи, за да не заподозре нещо евентуален наблюдаващ. — Начинът, по който ги цитира, означаваше, че ги е запомнил наизуст: — „Секретен катапулт приближава 23“.

— Какво би могло да означава?

Той се усмихна накриво.

— Разчетох го. „Секретен“ трябва да означава тайно от окупационните сили. „Катапулт приближава“. Космически кораб не би могъл да ни приближи, без да бъде забелязан, но ако няма специално

наблюдение, свободно падащ катапулт може и да мине, освен по някаква случайност, докато не се приближи на около хиляда километра.

И ако не е в опасна орбита, даде си сметка Еико. Парче скала или отпадък, което би преминало безопасно, щеше да бъде засечено на значително разстояние, без да привлече ничие внимание или да събуди нечие любопитство: имаше прекалено много такива обекти. „Приближава“. Катапултът щеше да се движи като мъртъв, по траектория, която можеше само да се налучка. И все пак при проницателно налучкване...

— Цифрата двайсет и три трябва да е дата, и то от този месец — продължи Тамура. — Това означава целодневно наблюдение след утре. Тъй като би могло да се предположи, че нито катапултът, нито корабът майка са със специално оборудване, това подсказва — направих изчисления, — че е напуснал кораба в околностите на Земята, а корабът вероятно се е насочил към Луната.

— Какво... пренася?

— Не знам. Но така или иначе съобщението изобщо не е съобразено с обясненията и разпорежданията, които получихме от Кито, нали?

Еико огледа лицето на баща си. Беше се изопнало като самурайска маска. Тихо го попита:

Възнамеряваш ли да го засечеш и да изтеглиш съдържанието му?

— Какво друго? Обмислям как да го направя, без някой да узнае. Ти си отлично информирана за нашите операции и познаваш голяма част от служителите по-добре от мен. Приветствам всяка идея, която би ти хрумнала. — Непокколебимо: — Но за това не бива да узнае никой друг, нито пък ще се ангажираш с нещо друго, освен да ми окажеш помощ при планирането. Ясно ли е?

— Мога да направя и повече — възрази тя. — Да, в самия космос. Може би по-добре от много други. Ти със сигурност ще бъдеш следен, но на мен кой ще ми обърне внимание?

Кой наистина? — мина ѝ през ума. Дребна, слаба, обикновена госпожица със спокойни маниери и бели кичури в косата, подсказващи четирийсет и двете ѝ години... Рагаранджи-го беше прекалено огромен, за да се следи всичко отблизо. Непрекъснато влизаха и излизаха служители за контролни проверки, поддръжка, прехвърляне

на автоматизирани кораби, от които трябваше да се разтовари багаж, без да влизат в док. Тези... полсита ли ги наричаха северноамериканците?... биха се опитали да контролират всички дейности, да се уверят, че всяко влизане и излизане е свързано с конкретна обичайна задача. И все пак човек като нея, който не е набелязан и който може да се ориентира, с лекота би могъл да се промъкне. По-трудно би било да се измъкне по същия начин. И все пак с известна подготовка...

— Не! — възкликна Тамура. — Няма да поемаш такъв риск. Аз съм дал дума, но ти не си. Твоите задължения са в твоя дом.

Еико изпита болка. Никога не беше изричал открито защо я беше спрял от церемонията, но тя знаеше. Най-големият му син беше приел церемонията и администраторите на „Метеор“ несъмнено бяха направили всичко възможно, за да намерят удовлетворяваща, смислена работа на Джутаро. Не беше останало нищо, подходящо за специфичните му таланти, с което вече да не се справяше някоя машина. В момента Джутаро се намирал на Земята, живееше с кредити и се занимаваше с всевъзможни дейности — включително дребни престъпления, подозираше тя, — за да си позволи цената за поредното влизане в някоя кивира.

Нобору Тамура щеше да удържи на думата си. Той не искаше и други негови деца да се обвързват с начин на живот, който считаше за обречен. Еико не искаше да го нарани.

Той се опита да ѝ се усмихне топло.

— В края на краищата продължавам да се надявам, че и ти ще ме зарадваш най-после с внуче.

Имаше време за това и тя спазваше добросъвестно биомедицинската си програма, но времето се стопяваше — все по-бързо и по-бързо, както ѝ се струваше.

Вратата завибрира. Съсед, приятел? Еико се изправи. Беше готова да посрещне всеки гост, за да облекчи напрежението между нея и баща ѝ. Може би и той чувстваше същото, защото сам тръгна да отвори.

Бяха трима непознати в светлокафяви униформи с прилепнали до бедрата шокови оръжия. Върху лентите над лактите им беше щампован символът на вечността. Влязоха право в стаята. Последният затвори вратата.

Сърцето на Еико щеше да изскочи от гърдите ѝ. Замръзналият на мястото си Тамура промълви съвсем тихо на английски:

— Добър вечер, капитан Педраза. На какво дължим визитата ви? Водачът отдаде чест.

— Добър вечер, сеньор Тамура и сеньорита. — Еико долови металния глас под вежливия тон. — Моите извинения за безпокойството. Получихме нови заповеди. Според току-що получени сведения за дейността на терористите вашият живот по всяка вероятност е изложен на опасност, сър. Нашата задача е да защитим вас и още някои лица, докато премине опасността.

— Наистина? — измърмори Тамура. — А ако отклоня любезното ви предложение?

Еико знаеше какъв ще е отговорът.

— Боя се, че ще се наложи да проявим настойтелност, сър. Наясно сте, че евентуален опит за покушение срещу вас в тази обстановка може да стане причина за ужасно много жертви сред невинни случайни свидетели. *Por favor*, вземете необходимото за няколко дни и елате с нас. Ще ви бъде предоставено безопасно и уютно жилище с открити комуникационни линии с всеки, с когото пожелаете да се свържете.

Подслушвани от Полси.

— Разбирам.

Тамура се беше превърнал в съвършено безизразна статуя. Но Еико знаеше, че е разстроен. Не биваше да го прегръща, да издаде чувствата си пред тези враждебни чужденци.

— Предполагам, че все още не сте вечерял — продължи Педраза. — Ще ви предложим чудесна вечеря. Сега, *por favor*, съберете нещата си и да вървим.

Тамура кимна. Един от тримата го придружи на излизане.

Педраза се обърна към Еико:

— Обещавам ви, сеньорита, че баща ви няма да пострада по никакъв начин, доколкото това зависи от нас.

Тя не успя да овладее обхваналото я раздражение.

— Естествено, заложниците вършат повече работа живи, отколкото мъртви.

— Знам, че сте недоволна. — И с отрепетирана отчетливост: — Положението е критично. Именно затова сме в акция. Моите

началници не биха искали действията ни да станат причина за негодувание и вълнения. Безспорно защитното задържане си остава задържане, но все пак е защитно. For favor, разберете — кажете и на вашите приятели — ако се случи нещо неприятно, не бихме могли по никакъв начин да гарантираме безопасността на лицата, над които сме поели покровителство.

Всъщност заложници. По-добре да не го повтаря.

— Разбирам.

Зачакаха мълчаливо. Скоро Тамура се върна с чанта в ръка.

— Sayonara^[1], Еико — промълви той. И продължи на английски, за да не си помислят полситата, че заговорничат: — Запомни какво ти казах. Изчакай всичко да отmine спокойно.

— Това не е сбoguване — обади се Педраза. — Сигурен съм, че е само за няколко дни, а и можете да се свързвате винаги, когато пожелаете. Ще се опитам да издействам разрешение за визити.

— Благодаря — отвърна механично Еико.

И се ядоса на себе си, че го направи, но в същия момент си помисли, че този офицер по всяка вероятност е искрен, добронамерен човек, който изпълнява заповеди, защото е поел задължението да го прави и се доверява на своите началници, но е не по-малко объркан и разтревожен от нея.

Или дори повече. Тя се овладя.

Поклони се на баща си. Той отвърна на поклона ѝ. Нямахте да покажат повече от чувствата си пред тези мъже. Той тръгна с тях.

[1] Довиждане (яп.). — Б.пр. ↑

26.

Луната, любимото старо белязано лице, се приближи и набъбна, докато се превърна от нещо отпред в нещо отдолу и от небесно тяло в пустош от планини и морета, кратери и канари, очертани от сенките на ранния следобед. Кайра настрои оптичните уреди, за да филтрира блясъка и да увеличи изображението, и зърна част от огърлицата, която расата ѝ беше конструирала върху повърхността — блещукащите нишки на еднорелсовите железници. На юг проблясваше Тихополис, а навсякъде другаде из вече потъналите в мрака по-малки съзвездия свидетелстваха за по-малки селища. „Мауи Мару“ се завъртя с двигателите надолу, за да се спусне към мястото си за кацане. Притисната към кушетката, Кайра погледна към Земята, чиято осветена страна сияеше върху небето. Тъмната ѝ половина закриваше част от него, върху която зърна блещуканията на няколко мегаполиса. Върху бледосинкавата ѝ половина невъоръжено око не можеше да забележи никаква следа от човечество.

Обгръщаше я абсолютна тишина. След последното разтърсване на корпуса теглото ѝ спадна до малко над десет килограма. Не изпита особено желание да се понесе от предпазните колани към изходния шлюз както някога. Запристъпва тромаво, с присвито сърце към онова, което я очакваше навън.

Не се страхувам от смъртта, повтори си тя. Идеята да напусне една общо взето чудесна вселена ней допаднаше никак, но отдавна беше свикнала с това обстоятелство. Увереността ѝ беше нищожна. Усети неприятната влага под мишниците си. Имаше други неща, от които действително се страхуваше.

Но когато натисна бутона на изхода, беше успяла да възвърне самообладанието си. Гътри не би я изпратил в безнадеждна мисия. Вцепенението ѝ се стопи в движение. Клапите се плъзнаха встрани и тя премина в пасарелния тунел, прилепнал до изхода на совалката, след това се спусна по стълбата и с няколко подскока достигна приемното помещение под повърхността.

Контролното съоръжение, което обикновено приемаше доклада ѝ и я пропускаше да влезе в Порт Боуен, не функционираше. В залата я очакваха шестима униформени полсита.

Не се изненада особено.

— В името на Маккенън, какво значи всичко това? — изруга тя.

— Предполагам, че знаете — отговори главният. Беше едър чернокож и на личната му табелка прочете „Траск“. Независимо от самообладанието, в тона му долови напрежение. — Вие сте арестувана, пилот Дейвис. Обвиненията са обществена заплаха, отвличане и конспиративна дейност, освен всичко останало. Елате с нас.

— Нямате право да ме арестувате. Намирате се на трийсет земни диаметъра от сферата на своите пълномощия.

— Тук сме по молба на вашите работодатели, а те разполагат с полицейски пълномощия върху тази територия. Да вървим. Рейли, с мен. Останалите да обезопасят кораба и да го обискират.

Кайра забеляза уреда, с който бяха оборудвани — да, верижен резонатор, Гътри-детектор.

Траск направи кисела физиономия.

— Не ни принуждавайте да прибъгваме до насилие — продължи той.

Знаеше, че бързат, информирани съвсем смътно за задълженията си и с изопнати нерви сред непознатата за тях обстановка. Не беше особено приятно да се замисля как биха могли да постъпят с нея в определените им помещения.

Бяха атлетични и бдителни, но все пак земляни. Вероятно би могла да се възползва от евентуална възможност да се измъкне, да избяга благодарение на нискогравитационната си тренираност. Щяха да я преведат през странични коридори, предварително освободени от служители на „Метеор“. Дали ще може, докато я отвеждат, по някакъв начин да изкрещи истината на някое място, където някой щеше да я чуе...

Колегите ѝ нямаше да търпят никакви чужденци да малтретират тяхна... Кайра пристъпи между двамата.

Излизайки през автоматичната врата, би трябвало да се озоват в оживен коридор, но той беше пуст. Очакваха ги само двама. Траск се закова на място. Кайра дочу тихата му ругатня. С нарастващо

въодушевление осъзна, че полситата не очакваха да налетят на лунарианците.

И двамата бяха мъже, източени като кули, но широкоплещести. Чертите на единия напомняха древногръцка статуя със своята правилност и белота, рамкирани от сребристи букли. Беше облечен в несъвместим за външността му обикновен работен костюм. Другият беше с орлов нос, кехлибарена кожа, синкавочерна коса, но огромните издължени очи също бяха сиви. Одеждите му бяха по-етнически, ако това означаваше нещо: жакет върху риза с широки ръкави, тесни крачоли под къси издути буфан-панталони с разрези, обувки с извити нагоре върхове и всичко това в тъмнозелени и златисти тонове. На гърдите им висяха медальони — черни пръстени с неравномерно подредени бисери по периферията. Упадъкът на мощта.

— Поздрав — изрече първият. Английският му прозвуча с напевния лунариански акцент. — Оттук нататък ние поемаме отговорността, ако обичате.

Траск сграбчи закопчаното в кобура си оръжие.

— Какво значи това? — изрева той. — Кой сте вие?

Подчинените му стиснаха болезнено ръцете на Кайра.

— Можете да ме наричате Арен, а моят колега е Исабу. — Отговорът му беше безстрастен. — Сътрудници сме на лорд Риндалир, който ни възложи да ескортираме това лице.

— Не! Това е... територия на „Метеор“ и сме упълномощени...

Арен вдигна ръка. Траск млъкна като изключен.

— Договорът делегира пълномощия на стопанска корпорация „Метеор“ в Порт Боуен, но не засяга суверенитета на Селенархията, с който разполага лорд Риндалир.

— Аз имам заповед. — Траск повдигна с няколко сантиметра закопчаното си оръжие. — Не се бъркайте. Дръпнете се встрани.

Исабу се усмихна.

— Съветвам ви да не изваждате това — безизразно изрече той.

Лунарианците изглеждаха невъоръжени, но Траск пусна приклада и даде знак на другите двама да кротуват. Беше се задъхал.

— Ще разберем кой какви права има.

— Да, чудесно — вметна насмешливо Кайра. — Да отидем право в кабинета на директора, да влезем в мрежата и да се свържем с колкото е възможно повече хора.

— Не би било във ваш интерес, не мислите ли? — подхвърли Арен към Траск... с невероятна деликатност!

Полсито се огледа, сякаш очакваше някой да му се притече на помощ от стените. Кайра беше уверена, че му е разпоредено да действа при максимална секретност и да избягва смутове, сцени и всичко, което би привлякло внимание. А и беше закърмен със земните приказки за коварството, свирепостта и мистериозните умения на лунарианците. Удиви я самообладанието му да продължи да настоява.

— Покажете ми вашата заповед.

— Такава не се изисква от пратеници на Селенарха — отговори Исабу.

— Достатъчно дълго ни задържате — добави Арен и докосна датчика върху китката си. — Да повикам ли подкрепления? Ако това се наложи, вие и вашите хора ще бъдете подведени под съдебна отговорност.

Възможно беше да блъфира. Но в по-дългосрочен аспект изобщо не беше блъф.

— Нямаме претенции към кораба, с който тя пристигна, нали? — изкрещя Траск. — Виено, вървете тогава, махайте се!

Арен кимна на Кайра, обърна се и закричи, съпроводен от партньора си. Тя ги последва ликуваща. О, и двамата бяха шеметно красиви! Погледна замаяна през рамото си назад. Траск я изгледа втренчено, въртна се кръгом и тръгна към изхода. Покорен като предано псе, щеше да претършува „Мауи“, докато все още можеше, в името на кауза, за която нямаше никаква представа. Подчинените му се затътриха като зашеметени след него.

— *Mil gracias*, сеньори — изчурулика Кайра. — Знаете ли, че направихте много повече от това да ме отървете от тази неприятност? Чуйте, онова, което се случи...

Исабу захлупи с дланта си устата ѝ.

— Моля ви да не ни казвате нищо — прекъсна я той. — Ще ви заведем при лорд Риндалир.

Възторгът ѝ се поизпари. Припомни си признанието на Гътри, че не е наясно как ще постъпят лунарианците.

И все пак не беше в ръцете на авантистите. Нищо не можеше да ѝ попречи да изкрещи думите, които щяха да срутят проклетата им картонена кула. Можеше да почака, докато я отведат при Риндалир,

щом желанието му беше такова, а и това можеше да се окаже изключително интересна среща.

— Както желаете — съгласи се тя. — Все пак можем да поговорим, нали?

Арен я погледна усмихнат. Не разбра дали усмивката му беше приятелска, вълча или някаква друга.

— Можем да проведем кратък разговор по-късно, ако имате желание — отвърна той. — Най-напред трябва да открием транспортното си средство. Моля да не разговаряте с никого.

Разбра, че това не е молба. Със сигурност разполагаха със средства да я накарат да замълчи. Вуено, все пак бяха нейните спасители, а и вероятно имаше напълно основателни причини да не изкрещи веднага историята си.

— Ако ме поздрави някой познат, би му се сторило странно, ако не отговоря — изтъкна тя.

Исабу се замисли. Необичайно ли му се струваше подобно поведение?

— Правилно — съгласи се той. — Разумно разсъждавате, госпожице.

Коридорът се разшири в централно помещение с екрани, командни пултове, багажни колички, магазини. Не беше оживен както обикновено. Лунарианците поведоха Кайра припряно, съпроводени от любопитни погледи.

— Здравей, Дейвис! Кога се появи?

Жената, която я настигна, беше нейна стара позната.

— Buenas días^[1], Наваро. Съжалявам, но ужасно бързам... Ще се видим по-късно...

Непознатите лица отново ги разделиха. Кайра беше доволна, че не чу други поздрави. Случайната среща я накара да изпита краткотрайна смразяваща самота.

Една лента отведе тримата до транспортния терминал. Арен вървеше най-отпред.

— Няма ли да вземем влак до Тихополис? — попита Кайра. — О, да, Луноград или Диана, или...

... каквото име използваша селенархите за своята столица. Всъщност официално те нямаха такава. Нито изпращаха, нито посрещаха дипломати. Дипломатическите пратеници ad hoc^[2] от

Земята посещаваха посочените от тях обекти и разговаряха с онези от тях, които имаха желание за това.

— Не — отговори Исабу. — Този ден ние пътува с кола.

Възбудата пропъди по-голяма част от лошите ѝ предчувствия. Почти не беше пътувала по малкото туристически пътища.

Колата беше с големина на бус. Целият метален корпус, освен прозорците беше облицован с кристална черупка. Течността под нея променяше параметрите си за светлина и мрак подобно на хамелеон и регулираше температурата. Монтиран върху покрива радиационен щит функционираше като слънчев енергиен колектор, удвоявайки допълнително мощността на вътрешните двигателни клетки. Великолепно инженерно творение! Кайра влезе през херметизиращия шлюз и се озова в друг свят. Килимът върху пода в разкошни червено-черни разцветки напомняше кожа на живо животно, а едва доловимото вълнообразно трептене създаваше илюзия за диханието му. Ламперията над него проблясваше с преплетените мотиви от разноцветни емайли и инкрустации. На проникващата отвън дрезгавина забеляза фосфоресциращи драперии и тапицировки. Седалките и масите бяха конструирани за дългокраки същества, които не използват облегалки за гърба. Вътрешна преграда разделяше пространството на две половини — в задната вероятно се намираха спалните помещения, цистерните, апаратурата и всичко необходимо. Аранжировката представляваше абстрактно изкуство, асоцииращо пламъци, пушеци и облаци. Из въздуха се носеха променящи се аромати: сладникави, остри, пикантни, свежи, мразовити. Едва долавяше фоновата музика и изобщо не я разбираше. Ако кометите можеха да пеят...

Арен пое управлението, свърза се с диспечера и колата се плъзна по пода на гаража нагоре към повърхността. Много скоро паважът свърши и бусът продължи директно върху необработения скален слой, омекотявайки неравностите с амортизаторите си. Иззад колелата се завихряха прашни облаци и се уталожваха със скоростта на безтегловността.

— Къде отиваме? — попита Кайра.

— Вече можем да ви кажем — отговори Исабу. — Замок Високи.
— И добави след недоумяващия ѝ поглед: — Личното убежище на лорд Риндалир в Кордилера.

— Какво? — възкликна тя. — Но това... това е на не по-малко от две-три хиляди клика оттук.

— По-скоро три, отколкото две. Няма ли да се настаните? Искате ли нещо освежаващо? Разполагаме с голямо разнообразие.

— И за колко време ще стигнем? — извика с изумление тя.

— За около дванайсет часа. Моля ви за търпение, госпожице. Всичко е в точната си орбита.

Мислите ѝ запрепускаха: Риндалир е получил съобщението на Гътри преди около четирийсет часа без времето от приемателния пункт до него. Зашифрованата част беше минимална: „Спаси непланиран Боуен 22“. Наложило се е да го обмисли и да се консултира с други. (Колко на брой? Представителите на неговата раса обикновено се появяваха като една маска пред останалата вселена, но всеки, който ги беше изучавал и наблюдавал, знаеше, че правителството им е като банда от котки.) Неговите техници вероятно са го информирали, че се извършва радарно сканиране, и са засекли „Мауи“ за себе си. Вероятно имаше собствени наблюдатели, тайни агенти, компютърни вируси на различни места на Земята, както и тук в „Метеор“. Пристигането на Полси би трябвало да му подсказва твърде много неща. Един ракетен флаер привлича вниманието. Затова ли беше изпратил сътрудници да я измъкнат по земята? Колко души? Само тези двамата? Как се беше свързал с тях? Беше ли? Едностранните действия изглеждаха налудничаво безразсъдни. И все пак...

Арен огледа контролното табло, подаде инструкция и се присъедини към двамата. Колата продължи на самоуправление, заобикаляйки ловко препятствията, които природата беше трупала векове наред. Кайра се запита дали се ръководи навигационно — вероятно от сателит — или има програмирана топографска карта и инерционна система за управление. Може би и двете. Запита се и какво ниво на интелигентност имат най-развитите лунарни роботи. Може би по-голямо от, където и да било другаде. Щом започнеш със специално селектирани по интелигентност и физически качества хора и им предоставиш най-високотехнологичното оборудване за епохата им, по-късно кривата на технологическия напредък би могла да скочи рязко нагоре въпреки малобройната и затворена популация.

Тя се отпусна върху една от седалките. Арен зае друга с лице към нея. Седеше с изпънат гръб, невъзмутим, но някак облекчен. Исабу се

оттегли безшумно в задното помещение.

— Можете да посочите самоличността си, ако желаете — каза Арен.

— Аз съм Кайра Дейвис, астропилот от „Метеор“ — представи се тя — и съм...

— Не, нищо във връзка с мисията ви — прекъсна я той. Тонът му беше спокоен, но категоричен. — Това засяга лорд Риядалир.

Тя събра мислите си, огледа го изучаващо и промълви:

— Толкова стриктно ли съблюдавате заповедите му? Мислех, че лунарианците са свободолюбива раса.

Отговорът му не беше раздразнителен, а по-скоро философски.

— В известно отношение е така, което позволява безбройни индивидуални различия и комбинации. Но не можем да си позволим анархизъм. Като астронавт знаете, че оцеляването зависи от дисциплината, поддръжката и защитата на животоподдържащите системи, мигновената взаимопомощ при извънредни ситуации.

— О, да, безспорно. Но в рамките на тези параметри... В „Метеор“ общо взето всеки има свои собствени задължения.

Кайра замълча. Досега не беше разсъждавала точно по този начин. Дали преследването не беше освободило в съзнанието ѝ неща, които винаги беше смятала за даденост?

— В известен смисъл — продължи тя — би могло да се каже, че ние сами развиваме нашите кариери. Свободни сме да променяме работата, екипите и всичко останало по всяко време, когато някой друг се нуждае от услугите ни и ние имаме желание да откликнем. Но рядко работим изцяло самостоятелно. Същността на дейностите не ни го позволява. Пилоти като мен са сред редките изключения. За вас е по-различно. Като оставим настрана задълженията ви, свързани с оцеляването, лунарианският идеал не е ли да вършите и да бъдете всичко сами за себе си?

Тъкмо това беше причината за декларацията за независимост отпреди половин век. Бяха я предизвикали много повече неща от един данъчен бунт. Тук беше възникнала цяла цивилизация — поразително бързо и под въздействието не само на извънземни условия, но и извънземни гени — несъвместима с когото и да било на планетата майка.

— Подобно поведение подпомага създанието и голям брой второстепенни дейности — отговори Арен. — Но за по-амбициозни проекти е наложителна организация. Още повече че въпросите за личната безопасност, арбитража, справедливостта, правата на общността са универсални. Предполагам, че различните култури разполагат с различни инструментариуми за съблюдаването им и са жизнеспособни дотолкова, доколкото се радват на предаността на хората. Типичният землянин е предан на своето правителство. Световната федерация извлича своята легитимност непряко. Вие сте предана на стопанска корпорация „Метеор“. Аз — на лорд Риндалир. Ако той загине, бих се замислил кой друг от неговия ранг и би ме удовлетворил най-добре и би ме одобрил.

Кайра неочаквано се разсмя. Арен я погледна втренчено.

— Извинете ме — каза задъхано тя. — Изведнъж си дадох сметка какъв необичаен разговор водим.

Избавена от плен, тя се носеше върху лунната повърхност и обсъждаше социологически проблеми! Дори не бяха нещо ново за нея. Беше чела, гледала, чула немалко истории, коментари, анализи, пътеписи или както там се наричат. Може би той ѝ предлагаше малко по-различна гледна точка, която би трябвало да обмисли, но наистина се беше оказала неподготвена.

За него подобен разговор вероятно беше свършено нормален.

Идеята за различност я отрезви. Тя видя усмивката и чу думите му:

— Да, несъмнено предпочитате по-голяма конкретност. Задавайте всякакви въпроси, пилот Дейвис. Двамата с Исабу ще ви отговорим в границите на конфиденциалността.

Тя се замисли.

— Демонстрирахте прекомерна дързост при спасяването ми. Действително ли разполагате с подкрепления?

— В наличност не. — Откровеността му я слиса не по-малко. — Би било неблагоприятно спешно да организираме такива.

Защо? Защото припряността би обезпокоила други селенархи, че става нещо необичайно?

— Лорд Риндалир счете, че заплахата ще свърши работа.

Иначе щеше да пристъпи към последващи наказателни мерки.

За да изтъкне властта си, без да се съобрази с молбата на Ексън Гътри? Или просто смяташе, че преценката му е точна. Както се беше оказало.

И още малко дързост:

— Виепо, не искате да чуете какво ме доведе на Луната. Но със сигурност разбирате, че е свързано с настоящото напрежение между „Метеор“ и Северноамериканския съюз. Бихте ли ми казали за моя информация какво знаете по този въпрос?

Той прояви отзивчивост. На моменти се отклоняваше от темата, но в общи линии тя успяваше да го насочва. На свой ред той прояви интерес към наблюденията ѝ, стига да не бяха прекалено пряко свързани с мисията ѝ. Тя установи, че е доста наясно със ситуацията, презира авантистите и както повечето лунарианци — според твърденията му, на които тя се довери — се отнася скептично към въображаемата терористична обсада. Колкото до евентуалната истина, Арен се въздържа от мнение поради недостатъчна информация. На разстояние над една трета от милион километри, помисли си Кайра, беше лесно да запазиш спокойствие. Разбира се, „Метеор“ беше замесен, а Луната беше зависима от „Метеор“ дори повече от Земята. Но в случая фактор бяха и културните, и духовните различия. Сам той беше казал, че неговата преданост е към господаря в планините и едва след това — може би — към собствената му не съвсем човешка раса.

Междувременно Исабу сервира кафе, плодово бренди и сладки с възкисел вкус. По-късно приготви вечеря, която се състоеше от пържена риба, зеленчуци и плодове, хрупкав хляб с билкови подправки и леко сладко-тръпчиво бяло вино. На Кайра ѝ се услади, независимо от малките количества, които не я изненадаха — често посещаваше лунариански ресторанти. Колко ли запазваха за себе си собствениците?

Колата излезе на път и увеличи скоростта. През по-голямата си част пътят представляваше подравнени скалисти отломъци. Тук-там прекосяваха някой прокаран с експлозивни проход или извисил се над дълбока цепнатина или кратер виадукт. Нищо повече не беше необходимо там, където властваха ослепителен ден, свирепа нощ и хилядолетно слягане на прах и камъни. Лунният пейзаж се носеше покрай тях, пепеливи равнини и ерозирани с времето възвишения, а от време на време стърчащите останки на полузаровени съоръжения. Очите на Кайра започнаха да се затварят. Исабу показва една кабинка с

душ с рециклирана вода и скрита зад завеска тясна стая с легло, където можеше да си свали дрехите. Спа по-добре, отколкото очакваше, но сънят ѝ беше неспокоен, а сънищата — объркани.

Събуди я засилена за миг музика. Исабу ѝ съобщи иззад завесата: — Наближаваме Замок Високи, госпожице.

Навлече набързо дрехите си, изплакна се в кабинката и излезе при двамата. Изпитваше вълнение. Не познаваше чужденец, който да е влизал в дворец на Селенарх. Ако изобщо се беше случвало, било е секретно. Земните журналисти постоянно роптаеха срещу това.

Очертаващите се в далечината постройките напомняха по-скоро крепост, отколкото замък. Стените се извисяваха като естествено продължение над планинските канари със стръмните си покриви и щръкналите като зъбери кулички. На фона на черното небе прозорците и металните куполи блестяха ослепително, отразили лъчите на клонящото на север слънце, и сподавяха блещукането на звездите. Огромният сърп на Земята се издигаше над източния хоризонт, огрявайки южната фасада на укреплението, околните върхове и разхвърляните възвишения из долината, над която се изкачваха пътят и колата.

По говорителите записукаха сигнали. Кайра си представи стражи, надули рогове върху стените, над които би трябвало да плющят флагове. Но тук никога не подухваше вятър, освен едва доловимите дихания на слънцето и космоса. Арен се свърза и получи разрешение. Щом приближиха, в стената пред тях се отвори клапа. Кайра видя, че е от обработена сплав. Зидарията беше от тъмна местна скала. Не знаеше точно каква, но си припомни разкази за работи, които прокопават лунните дълбини.

Въздухът засвистя в съседната херметическа камера и колата се спусна в някакъв гараж. Изсечените колони и странните сводове се извисяваха на огромна височина, сякаш — мина ѝ през ума нелепа мисъл — съчетание между Шве Дагон^[3] в Рангун и Нотр Дам дьо Шартр. Колата спря, клапите ѝ се плъзнаха и пътиците слязоха. Вдъхна аромат на рози, което ѝ се стори най-странно от всичко останало.

Пред тях коленичи прислужник. Беше облечен донякъде като Исабу съобразно деликатно разкошния лунариански официален стил. Макар да нямаше строги предписания за облеклото, това беше

обичайното за персонала, освен когато не беше подходящо за конкретните задължения. Не носеха никакви отличителни знаци. Знаеха чии са, както и техните благородници.

Арен ѝ подаде ръка. Тя си спомни подходящия за случая церемониален жест и вдигна ръка малко над неговата, докосвайки с върховете на пръстите си opakото на дланта му. Не се изискваха особени усилия при тази гравитация. Би било същото, ако половете им бяха обратни — просто това бе грациозен знак, че тя стои над него в социалната йерархия. Исабу крачеше зад тях. Прекосиха пода, изкачиха се по една извита стълба и тръгнаха по някакъв коридор. От двете страни бяха подредени хидропонични цистерни, изпълнени с буйно растящи странни цветя с пъстри венчелистчета.

Коридорът ги въведе в просторна зала. Имаше малко мебели с издължени вретеновидни форми, които напомняха пълзяща растителност и змийски тела. Кайра ги различаваше съвсем смътно, тъй като подът, стените и таванът образуваха единна абстрактна мозайка. Нежните многоцветни мотиви отклоняваха погледа ѝ, дори би могла да загуби ориентация сред тях. Като хармонична кулминация на цялостната композиция през един прозорец се разкриваше живописна гледка към отвесна клисура и извисените към звездите върхове от другата ѝ страна.

Очакваха ги двама. Не седнали, а изправени, което беше по-обичайно за лунарианците. Високи, стройни, с декоративни дъгоцветни прозрачни като паяжини копринени наметала, които падаха на дипли от раменете им. Кайра позна Риндалир, когото беше виждала за последен път по мултито... май преди стотина години? Туниката и тесните му панталони бяха черни със сребристи шарки. Спомни си и златистата лента върху сребристойбалата му коса. Жената до него беше облечена в зеленикавосиня мантия до петите, над която блещукаха диодни светлини. Според приликата им можеше да му е близначка, но огромните ѝ полегати очи бяха зелени, а дългата ѝ до кръста буйна коса блестеше в синкавочерни нюанси.

Арен и Исабу коленичиха. Кайра неуверено отдаде чест „по метеорски“.

Риндалир се усмихна. За миг изражението му засия и сърцето на Кайра ускори пулс.

— Значи това е пилот Дейвис от онзи кораб. — Английският му беше напевен. Очевидно двамата й спътници се бяха свързали с него по време на пътуването. — Добре дошла, госпожице. Нуждаете ли се от нещо, с което бихме могли да ви услужим?

— Не. Нищо, gracias — измърмори тя и се почувства като объркан глупак.

Риндалир направи едва забележим жест към партньорката си.

— Госпожица Ниоленте — представи я той.

Тя кимна едва-едва — благосклонно, снизходително или...?

— Аз... щастлива съм да се запознаем — отвърна Кайра.

Ядоса се на себе си: защо си позволява да изпитва страхопочитание пред тях! Та тя е „метеорка“! „Метеор“ би могъл да ги съсипе при евентуален конфликт. В момента се нуждаеха от подкрепата им, но това беше и в тяхна полза. Успя да овладее гласа си.

— Нося важни новини за вас.

— Очевидно — обади се Ниоленте. Тембърът й беше мецосопрано. Тя насочи поглед към Арен и Исабу. — Останете в готовност за евентуални въпроси.

Изрече го на английски явно от учтивост към Кайра. Дватамата отново коленичиха и се отдалечиха.

— Чувствайте се удобно, пилот Дейвис — подкани я Риндалир. — Искате ли да хапнете или пийнете нещо, преди да проведем разговор?

— Не... не...

Заразказва припряно на пресекулки. Макар и деликатно зададени, въпросите на двамата лунарианци я пронизваха до мозъка на костите. Не можеше да си даде сметка за скритото зад думите им напрежение.

Накрая Риндалир се приближи до прозореца. Остана няколко секунди загледан навън към галактиката, преди да попита:

— Какво точно искате от нас, пилот Дейвис?

Тя изтръпна, изпитвайки необяснимо негодувание към спокойствието на Ниоленте, и изкрещя:

— Уведомете Слънчевата система! Освободете Гътри! Изхвърлете тези обезумели грубияни от космоса!

— Не е толкова елементарно — промълви Ниоленте. — Това е една хаотична вселена. Последствията от действията рядко са

предвидими.

Риндалир се обърна и втренчено погледна Кайра.

— Да — добави той спокойно, — най-добре е да изчакаме благоприятна възможност да узнаем повече неща и да ги обмислим позадълбочено.

Прониза я смазваща мисъл: щяха да я оставят да чака тук.

[1] Добро утро (исп.). — Б.пр. ↑

[2] Специален, със специална цел (лат.). — Б.пр. ↑

[3] Най-високата пагода в света — над 100 м., символ на Бирма.
— Б.ред. ↑

Уанг Зу беше скромен мъж, но „по термопилски“ лоялен към „Метеор“. Като диспечер той имаше достъп до компютърната мрежа, която контролираше и проследяваше космическата дейност в околността на Л-5 и обикновено беше сам по време на дежурство. Като близък приятел той изслуша молбата на дъщерята на Нобору Тамура, не настоя да му обясни целта, която тя не посмя да разкрие, и се съгласи да направи каквото се искаше от него. Подозренията запази за себе си.

— Ще привлече механик Лучия Висконти — каза той. — Предполагам, че я познаваш донякъде. Може да ѝ се гласува доверие. Но ще ѝ кажа само да пренебрегне повикването за работа, което ще получи утре, и да си остане у дома през следващите... десет часа. Това достатъчно ли е? Онова, което човек не знае, не може да разкрие.

Ако бъде арестувана и подложена на разпит. Еико усещаше неприятна възбуда. Самата тя дори не знаеше какво търси. Безразсъдно храбро постъпваха хора като Кайра Дейвис, не като нея... Кайра беше заминала за Земята в изпълнение на възможно най-рутинната мисия и изчезна. Предишната нощ „Метеор“ се бяха съюзили с отявлените си противници от десетилетия и ги бяха допуснали на своя територия. Арестуваха баща ѝ и всички непосредствени сътрудници на Енсън Гътри с явното съгласие на самия Гътри, а може би и по негова заповед. Нямаше никаква логика. Някой трябваше да се заеме да разгадае целия този кошмар.

Подготовката ѝ, колкото и да бе незабележима за другите, я ангажираше твърде много, за да ѝ остане време за страхове. А сега вече беше настъпил часът да действа.

Свърза се със съответната станция, включвайки се под името Висконти, и съобщи, че трябва да разреши дребен проблем, свързан с разтоварването на „Палас“. Не я видя никой. Полси не разполагаше с достатъчно хора, за да постави охрана на всеки портал. А и пазачите щяха да са напълно безполезни, тъй като нямаха никакво понятие за дейностите, които представляваха дразнеща и дори гибелна пречка.

Вместо това разчитаха на мрежата да наблюдава цялата дейност вместо тях и да им сигнализира за всичко необичайно. Уанг просто беше вкарал дигитален заглушител. В локаторната станция нямаше жив човек, който да го разобличи.

На Еико ѝ отне много време да се обезопаси в енергостюма и да провери многобройните му системи. Както всички колонисти, имаше известна квалификация по програма ЕВА, която опресняваше редовно в някой вивифер. От време на време излизаше за кратко навън за удоволствие. Но само в собствения си космически костюм с нискоенергиен семпъл двигател, завързана със спасително въже за екскурзионното корабче. Костюмът можеше да побере едър мъжага. Трябваше да нагласи вътрешните принадлежности чрез ловки движения на приклещеното си тяло, докато се намести удобно. Четирите удължения с накрайници за хващане беше използвала рядко и никога за сериозни манипулации. По-голяма част от гледката през наблюдателния люк представляваше издаден пред гърдите контролен пулт. Останалата информация се подаваше чрез потрепвалия и пощипвания върху пръстите ѝ. Двигателят представляваше мощен енергиен йонизатор и голям брой чувствителни ракетни дюзи за маневриране. Капацитетът на животоподдържащата система не беше за броени часове, а за няколко дни — комплексна и... офанзивна. Върху цялата защитна обвивка бяха прикрепени всевъзможни прибори и устройства, много от които не можеше да управлява, а на някои дори не знаеше имената. Когато се замисли да предприеме това, изпита огромна неувереност. По-добре да накара някой друг, някой опитен. Не. Още по-неуверена беше в организирането на конспирация, а и не разполагаше с време да се научи. Ако ставаше дума за явни факти, ориентираше се светкавично. Изтегли инструкции от откритата база данни в своя домашен вивифер и се упражни. Полси със сигурност не я смятаха достойна за наблюдение. Установи, че оборудването е силно автоматизирано, притежава многостранно програмиране и коригира евентуални грешки.

... Устата ѝ беше пресъхнала, а езикът ѝ се бе вцепнил. Тя допря устни до нипела, изсмука водата наоколо, преглътна я и успя да изрече:

— Готова за задачата.

„Започвам отмерването“ — отсече роботизираният глас в ухото й.

Придвижи се по релсите напред в кабината за изстрелване. Клапата се затвори зад гърба й. Стоманената пустота на камерата помръкна с изпомпването на въздуха. Втората клапа зейна към звездния безброй.

„Десет“ — изсъска в ухото й. „Девет. Осем... Нула“. Катапултът я разтърси по-силно, отколкото очакваше. Нощта я погълна. Долови моментно пърпорене и пулсиращо потрепване, докато страничните дюзи отстранят остатъчното въртене. Двигателят избра точна ориентация и се включи, увеличавайки скоростта от инерционното привличане на Л-5, И отново заглъхна. Движеше се по траектория, падайки свободно.

В ограниченото пространство не можеше да изпита наслада от безтегловността, от която никога ней беше прилошавало, но успя да огледа наоколо. Черната космическа бездна трептеше от звездния порой, а Млечния път я разсичаше като глетчер. От едната й страна се издуваше смаленият лунен сърп, сякаш блуждаещ изгубен сирак. В посоката към Земята наблюдателният люк беше спуснал затъмнителите, за да не я ослепи слънчевият отблясък. Все пак при моментно разположение на космическите тела би могла да зърне само тънък сърп от планетата.

Отдалечавайки се от носещия се на разстояние шейсет градуса от Луната Рагаранджи-го, тя вече можеше да го огледа в цялото му блестящо великолепие — колосален цилиндър със заострени конусообразни краища, осеян с въртящи се и блещукащи шлюзове, мачти, куполи, кули, радарни чинии, хиляди съоръжения и устройства, кръжащите около него като светулки совалки, работници, машини, ликуващо в небето ежедневие. По-встрани проблясваше някакъв въртящ се около оста си диск, миниатюрен поради голямото разстояние, както и слънчевото платно на „Палас“, докато роботите разтоварваха докараните от царството на Юпитер газове, минерали, находки.

Това беше фиктивното местоназначение на Еико. Беше се отдалечила се на достатъчно разстояние и колкото по-бързо променеше векторите, толкова по-добре.

Не беше посмяла да вземе някакви писмени или други записи. Ако случайно я спрат и претърсят, какво би могла да обясни? Цифрите бяха в главата ѝ. Имаше отлична памет — помнеше езици, разкази, стихотворения, дори цели списъци какво да купи, за да зарадва децата на роднините си. Разположението на даден обект в определен момент и параметрите на неговата орбита не бяха проблем.

Но да се добере до него беше друга работа. Баща ѝ би могъл да я насочи със своите разсъждения, ако имаше тази възможност. Но сега трябваше да се справи сама. Съобщението: катапулт, който се очаква да премине на забележимо близко разстояние, макар и на повече от хиляда километра, на 23-и. Според него това предполагаше, че се е отделил в близост от Земята от насочен към Луната кораб три дни по-рано. Това беше една от възможностите, но най-вероятната, а когато имаш на разположение само няколко думи, не може да си особено категоричен.

Граничните обстоятелства допускаха твърде обширен сноп траектории. Така или иначе, реши Еико, който и да е отправил катапулта в този курс, не би могъл да предполага със сигурност, че ще бъде засечен още при първото прелитане. Съдържанието му без съмнение беше изключително ценно. Следователно той/тя не би го запратил/а в орбита, която да го отведе в дълбините на космоса, поради опасността от пертурбации и всевъзможни други непредвидими въздействия. Той/тя би му придал ексцентрична орбита около Земята, която да преминава недалеч от Л-5, преди да се насочи обратно към нея. Орбитата би трябвало да е сравнително стабилна, за да гарантира поне няколко прелитания, преди да се отклони значително. Най-добре би било също така от гледна точка на стабилността да има известен резонанс с Л-5, така че да прелети няколко пъти в близост до нея. Тези ограничения значително намаляваха броя на възможните варианти за избор на орбита. Плюс това сочеха къде и кога точно корабът е напуснал Земята.

Еико направи изчисления и предостави резултатите на Уанг. Той ги сравни с автоматично събираната база данни за наблюдение на метеоритите. Радарите бяха регистрирали половин дузина съответстващи обекти. Не му каза нищо повече, но отнесе данните вкъщи и отново ги обработи, добавяйки представите си за кораба. Съвпадна едно-единствено тяло — една точица, засичана и

проследявана периодично в продължение на няколко часа, преценена като безопасна, вписана в базата данни, но непроучена допълнително и недоведена до знанието на човек. Скален отломък, парче метал... или изстрелян катапулт! Направи прецизно изчисление на орбитата му и запечата стойностите в паметта си.

Дали и Уанг беше направил изчисленията и се беше досетил. Не го попита, а и той не каза нищо.

Бавно и несръчно започна да подава заповед чрез клавиатурата: „Анулирай план за полет. Следват нови инструкции.“ Би могла да го изрече, но все пак имаше радиовръзка с координатора на станцията на излитането ѝ и не искаше машината да предаде думите ѝ на диспечера. Параметрите не позволиха това да стане по време на дежурството на Уанг. Все пак не я наблюдаваха — да се следи всяко „ЕВА“ беше практически невъзможно. Ако не се обади, би могла да промени курса си незабелязано. Космосът беше достатъчно голям.

Докато въвеждаше новите цифри, сбърка няколко пъти и започваше отново с пъшкане и сумтене. Кайра, мина ѝ през ума, би изредила няколко цветисти псувни, макар и наум. Но за Кайра тези неща не биха представлявали никаква трудност. Еико си повтаряше, че това са просто няколко мига от вечността.

Най-накрая приключи и активира програмата. Енергостюмът се завъртя и включи двигателя. Ускорението притисна Еико към меката тапицировка около нея. След малко то стихна и тя отново изпита безтегловност, носейки се към мястото на срещата. В първите мигове пулсът и дишането ѝ се ускориха сред безпределната тишина. Постепенно се успокои, потъвайки духовно сред звездния безброй.

Стресна я сигналът. Изуми се колко много време беше изминало. Катапултът се мерзелееше недалеч, беше колкото молив, но постепенно нарасна. Даде инструкция за скачване. Двигателите засъскаха и промяната в скоростта я раздруса лекичко. Зърна шевове от заварки и нитове, изпъквачи от резките светлосенки — планетоидът нямаше атмосфера, която да разсейва слънчевите лъчи. Усети и дочу лек удар. Беше успяла.

Звездите я бяха освободили от безпокойствата ѝ и се оказа изненадващо лесно да управлява устройството. Не че имаше да изпълнява особено сложни задачи. Отключи люка, изтегли го назад и

се придвижи напред, оглеждайки товарното помещение. Включи челния си прожектор.

Видя срещу себе си две отразили светлината му точки. От едно сандъче се бяха изпружили две очни стълбчета и я наблюдаваха.

Собственият ѝ вик я задави.

— Гътри-сан...

Не забравяй за радиото! Не, връзката обикновено се разпаднаше на известно разстояние, Рагаранджи-го беше препускащо до Млечния път вретено, не по-далеч от пълноликата Луна.

Дали тази несвързана с нищо мозъчна кутия разполагаше със собствени радиочестоти? Опита се да се свърже. Тишината ѝ се присмя. Може би просто използваше друга честота. Носеше се все по-надалеч и нямаше време за губене. А за да не привлече вниманието върху себе си, трябваше да поеме по обиколен курс, сякаш се връща от локаторната станция. Измина още известно време. Тя активира по-малкия чифт ръце, разкопча обезопасяващите скоби на кутията, пое я и я намести в прикрепеното върху бронята пред гърдите ѝ сандъче.

Пълна лудост, изкикоти се тя. Така ли трябваше да се отнася с Гътри-сан, върховния господар на „Метеор“? Да го мъкне като намерено парче скала или... или сякаш го носи в утробата си?

Най-после се взе в ръце. Започна да инструктира енергокостюма уверено и доста умело. Той потегли. Катапултът изчезна от погледа ѝ.

При обратния полет имаше много време за размисъл, но не много поводи. Беше се подготвила да скрие в дома си онова, което би донесла, каквото и да беше то, ако имаше възможност и необходимост от укриване. И двете условия бяха очевидни. Полси едва ли очакваше подобно посещение, но бяха в готовност и организирани за усложнения и разполагаха с цялото смъртоносно въоръжение в колонията, а при нужда биха прекъснали всички комуникации, докато извикат господарите си на помощ. На Еико не ѝ беше особено трудно да си представи какви щяха да бъдат последиците.

Действително ли пренасяше Гътри? Беше се обадил от Кито, нали така? А в същия този момент катапултът вече е бил изстрелян. Заради баща си и всички останали трябваше да скрие това нещо, докато узнае повече. Можеше да се окаже възможно най-голямата ѝ грешка. Но ѝ се струваше възможно най-добрият избор. Отговорността при всяко положение беше единствено нейна. Беше предприела

действия, беше хвърлила камъка в езерото и неизбежните вълни се отдалечаваха във всички посоки, отнасяйки я със себе си.

Отново се опита да се потопи в галактическото спокойствие. Той убягваше. Напрягна съзнанието си да съчини нещо. Това беше занимание, нещо, което да я избави от страха, съмненията, терзанията. Чисто механично, разбира се, без каквото и да било вдъхновение, но ангажираше мисълта, докато Рагаранджи-го се разрастваше пред нея.

*В снеговалежа от звезди
обагрените във червено не са стари —
ранна зима.*

Отхвърли го с пренебрежение, но и с благодарност.

— Висконти се завръща — докладва тя. — Разрешете кацане.

Координаторът потвърди и пое управлението. Би трябвало да изпитва удовлетворение на фона на цялото си аматьорство, но след преживените в полет часове изпитваше неочаквана, противна безпомощност.

Сама сред машините, тя се измъкна от костюма и отвори сандъчето. Надвеси се над него и прошепна:

— Нито дума, нито звук, преди да ви кажа, че сме в безопасност.

Стисна зъби и го повдигна навън. Кой би могъл да наблюдава по аудио-визуалния контрол? Гледката не означаваше нищо за роботите. Все пак закрачи към кабинката за преобличане с възможно най-нехайната си походка. Щом се озова вътре, го напъха в сака, който беше приготвила, свали синтетичния костюм и облече кимоното си в убити цветове.

Късметът беше на нейна страна. В изходния коридор не срещна никого, който би се запитал какво търси тук. Хвана първия ескалатор и скоро се смеси с тълпата по Онизука пасаж.

В района не цареше обичайната блъсканица и глъчка, но беше достатъчно оживен, тъй като беше по-скоро търговски, отколкото жилищен. Л-5 беше повече от град — междупланетна космическа станция, складова база, обект за специализирани производства и туристическа атракция. Десетмилионното население съставляваше обособено и цялостно общество, многорасово, но единно и със

собствени закони, норми, изкуства, маниери, традиции, предпочитания — космополитно и същевременно земнополитно, прагматично и трудолюбиво, но и предразположено към култура и образование, свободолюбиво, но все пак подчинено на строги правила в името на всеобщото оцеляване, инициативно, но и приело управление под опеката на „Метеор“. Жителите крачеха енергично и разговаряха припряно, увлечени във всеобщото оживление. Облеклата им бяха в ярки цветове. Някои, като на Еико, бяха в по-убити тонове: онзи сикх с тюрбан на главата, един малаец в саронг, киргизка в плетената си жилетка, както и други, които не можа да идентифицира. Имаше доста посетители от Земята, които изглеждаха най-неспокойни. И бяха най-малко заплашени, мина й през ума.

Витрините блестяха и подканваха. Върху входовете на театри, ресторанти и аркади на увеселителни заведения течеха приканващи анимации. Носеше се музика. Нещо за миг я накара да направи сравнение с Тихополис. Не беше толкова екзотично. Това тук беше проспериращо, модерно землянско общество, трансплантирано, добре организирано, излъскано, украсено тук-там с извити корнизни, позлатени дракони, изрисувани с калиграфски знаци знамена. Обикновени хора, изцяло човешко население. Таванът над главите им симулираше синьо небе с огрени от слънцето облаци. С настъпването на нощта се изпълваше със звезди, а в празнични дни блясваше от фойерверки.

Коридорът се разшири в площад Юкава. Беше обграден от трийсетметрови стени, сред които беше оставено място и за парк с дървета. Листата на брезите трептяха под струите на невидими вентилатори. Пълзящи хвойнови храсти рамкираха покритите с чакъл пътеки сред затревените площи с няколко декоративно подредени метеорита. Един Буда беше заобиколен с цветя. Няколко деца лудуваха наоколо и изпълваха пространството със сладките си подвиквания и смехове. В дъното на алеята Еико забеляза орнаментираната фасада на Китайската опера.

Усещането за заплаха беше свършено необичайно наред това любимо и познато кътче. Тя ускори крачка.

Вратата на лентата, на която искаше да се качи, беше в дъното на Морено пасаж. Чакаха десетина души.

— Тамура! — възкликна Чатичай Суванпрасит. — Къде се губиш? Непрекъснато се опитвам да се свържа с теб.

Еико овладя притеснението си. Нормално беше да срещне някой познат.

— Имах работа — измърмори тя.

Вратата се отвори. Пътниците слязоха. Отпътуващите се качиха. Вратата се затвори. Радиалната платформа се понесе.

— Отвратително е онова, което направиха — бърбореше ожесточено Суванпрасит. — Мога ли да ти помогна с нещо?

— Благодаря, но е по-добре да изчакаме — отговори Еико. — Задържаните... не са малтретирани.

— Но това... нашата собствена компания...

Огорчението деформира кръглото му лице.

— Ще видим.

— Къде отиваш, ако смея да попитам? Ако искаш да поговориш с някого, ние със съпругата ми...

— Благодаря. По-късно може би. — Еико си спомни съчинената история. — Имам нужда от малко уединение и спокойствие. Разбираш ли?

Бионикът кимна. Преди да слезе, стисна за миг ръката ѝ.

Беше нивото, където работеше. Вече бяха отминали две спирки в жилищните квартали. Сега лентата прекосяваше различна територия. Забави скорост, за да могат пътниците да се приспособят към намаляващото тегло. Въздушното налягане не се промени особено, но тъпанчетата на Еико запукаха. Усети намаленото притегляне по-остро от когато и да било, но сега всичките ѝ сетива бяха изопнати. На следващите спирки вратата се отваряше към кавернозни пространства, машини, наноцистерни, веднъж към една нива и овощна градина. Л-5 произвеждаше експортни изделия, особено такива, които изискваха ниска или никаква гравитация при производството, но преди всичко обличаше и изхранваше себе си. Ако търговията със Земята прекъснеше, много скоро биха могли да произведат всичко необходимо, изграждайки слънчеви мегаогледала за енергодобив и извличайки суровини от космоса.

Този факт беше окуражаващ, колкото и да нямаше връзка с моментната ситуация. Нямаше желание да се замисля колко уязвима на нападение беше колонията.

Напусна лентата последна, на средата на пътя до центъра. От момента на инвазията малцина бяха посещавали парка, който заемаше по-голямата част от тази платформа. Предпочитаха да са близо до дома си заради евентуални непредвидени събития. Еико го превърна в част от своя план.

Остави стената зад гърба си и тръгна напред по една пътека. Изпитваше половината от земното си тегло и се придвижваше с лекота на пеперуда. Въздухът беше рядък, но ѝ трябваше в по-малки количества, при това беше умерено топъл и влажен, изпълнен със свежи ухания. Проблясваха фантастично високи орнаментални тропически храсти и коледна звезда. Птици чуруликаха в сливова дъбрава. Прекоси високосводест мост над един поток, изпомпван изкуствено, но бистър и мелодичен. По-голяма част от терена беше покрита с трева и диви цветя. Издигаше се пред нея чак до илюзорното небе.

Извиси се друга стена. Фреската представляваше класически пейзаж, планини с конусообразни върхове над една река и селце на брега ѝ. Вратата беше порта на японски храм. От другата страна беше Дървото.

Дървото. Въздухът беше притихнал. Светлината се спускаше като лъчи или като мъгла към сенките, изпъстряйки пода от мек торф, снопове папрати, паднали трупи, обрасли с мъх и гъби клони. Вече не виждаше небе. Това пространство се изопваше почти до оста на въртене, шахта с диаметър половин километър и почти толкова дълбока. Тук господстваше Дървото.

Секвоя, биологичен експеримент, изкусно видоизменени гени, ускорен чрез химически технологии растеж, и възможен поради притеглянето, но намаляващ с израстването на короната... Думи. Беше все едно да наречеш „Йоханес пасион“ от Бах комплект от ноти, надраскани по митологичен повод. Тя влезе в светилището.

Често беше идвала тук, беше се катерила, за да почива сред висотите, да медитира или съзерцава или просто да постои. Някога рядко срещаше друг отвъд по-ниските клони. Да се изкачиш по-нависоко беше сравнително безопасно, ако внимаваш, но един-единствен път беше достатъчен за повечето от решилите да опитат. Развлеченията на други места — полет с крила, сферичен басейн до оста, всевъзможни грави-спортове и танци, екскурзии навън и още, и

още — бяха по-разнообразни. Тук имаше само безбройни енигматични фигури от кора, клони, иглички, вятър, облак. Понякога прелиташе птица или се стрелкаше катерица.

Тя се приближи. Стволът беше стена, кула, крепост, червеникавокафяв и груб на вид, топъл и мек при докосване. Заобиколи и откри стълбата. Тези, които бяха закрепили метала, бяха работили с благоговение. Беше боядисан като кората: стъпалата, перилата и площадките за почивка като че ли се сливаха с по-дребната растителност в сумрака под тях. Еико сграбчи стъпалото.

За момент остана на мястото си. Сама сред стихналото спокойствие. Какво ли прави мозъкът на гърба ѝ? Би могла да му каже една-две думи, да го успокои, да прояви любезност.

Не. Не сега. Започна да се изкачва.

28.

Върху екрана се виждаше нов Гътри в ново тяло. Различно при всяко положение. То със сигурност му гарантираше използване на по-малко от половината способности, които притежаваше, колкото и хуманоидно да беше. Беше като екипиран за турнирна битка средновековен рицар. Липсваха само пера върху шлема му и туника с изрисуван лъв. Саир се запита дали го беше избрал, за да го възприемат с по-голяма лекота неговите служители и сътрудници и да изпитват по-голяма увереност в разпоредбите му през този несигурен и неспокоен ден. По всяка вероятност метафората би могла да послужи за подобна цел, въздействаща не толкова върху съзнанието им, колкото върху чувствата им, базирана на архитиповете, съхраненото детско светоусещане и животинското.

Така или иначе, гласът му от яркия монитор звучеше смразяващо прозаично:

Нищо ново до този момент. Агентите на Риндалир са заминали с Дейвис. Това е всичко.

Саир положи усилие да зададе въпроса си по същия начин:

— Можеш ли да предположиш накъде?

Вероятно. Не забравяй, че не съм имал работа с него лично и многократно като другия Аз. Разполагам единствено с данни. Но от тях разбирам, че е доста находчиво копеле. Като знам къде живее, Дейвис не би могла да ни бъде от никаква полза. По-важно е той какво прави с нея.

— Два дни... Със сигурност му е казала. Защо не го оповестява публично?

— Предполагам, че иска да се увери, доколкото е възможно. И по всяка вероятност да остане за известно време в сянка, да събере възможно повече информация, да разбере как се развиват нещата и как би могъл да се възползва от всичко това. Виж какво, изпратих разузнавачи. Ще му бъде съобщено, че искам тайно да се свържа с него. Бих се изненадал, ако не отговори положително. Но не мога да

кажа нито кога, нито какво ще поиска. Нищо чудно само да ни се присмее.

Саир сграбчи ръба на бюрото си.

— Какво... смяташ... да му предложиш?

Роботът помръдна рамене. Чу се тихо плъзгане на метал.

— Ще се наложи да използвам всички козове, които имам на разположение. Подкуп, естествено. Qui pro quo.^[1]

— Заплахи? Намекнати, разбира се. Не би било невъзможно да се организира мащабен нещастен случай.

— Например неуправляем космически кораб да се стовари върху важен обект? Не е лесно. А и идеята не ми допада. Икономически репресивни мерки — също. Луната зависи от „Метеор“, но това е взаимно. Освен това налага ли се да ти напомням? Моите служители не са като твоите обучени като кучета офицери и твоите кастрирани данъкоплатци. Те разсъждават със собствените си мозъци. Не мога да им заповядам да действат по начин, който ще събуди подозренията им, а трябва да ги убедя с деликатни манипулации, което изисква време.

Арогантна свиня! Саир се овладя. Не би било проява на здрав разум.

— Виено — отсече той — какво узнаха хората ти от откраднатия от Дейвис кораб?

Подчинените му бяха докладвали, че не са открили нищо особено на борда. После Гътри се обади лично и поиска корабът да му бъде върнат, а лунарианците мълчаливо се съгласиха.

— Твърде любопитни неща. — Автоматизираният глас прозвуча почти като човешки и Саир долови саркастични нотки. — Твоите са се справили великолепно. О, наложи се сам да се осведомя, че Уош Пекър е разпоредил натоварването на катапулт, но твоите експерти затлачиха нещата в Порт Боуен само с около четирийсет часа. Моите момчета не са направили нищо повече, освен да проследят какви ги е свършил през нощта.

— Какво?

— През нощта не е свършил нищо. Няма значение. В кораба не е открит катапулт. Провели са тестове и са открили, че такъв е бил изстрелян в рамките на последните няколко дни.

Саир усети да го полазват студени мравки.

— Това означава...

— Даа. Каквото очаквахме да се опита да направи. Ако не бях толкова дяволски ангажиран да водя разговори с възможно повече хора и да покрия задника си тук в Кито, бих се заел по-навреме. Сега трябва да го направим двамата. Дейвис е изстреляла другия ми Аз в космоса. Местоназначението едва ли е различно от Л-5. Вече би трябвало да е изминал разстоянието.

Саир преглътна.

— Не съм получил никакво съобщение. Задържах потенциалните конспиратори в колонията и следя всички космически дейности.

— Аха. Може да е все още в орбита. Ще отида да проверя. Лично, с моята совалка, при първата възможност да се измъкна обосновано. Междувременно е добре да изпратиш подкрепления на Л-5 и да предизвикаш всеобщо претърсване. Бързо. Някой може да го е укривил на сигурно място, изчаквайки благоприятна възможност да го оповести публично.

Просветна надежда.

— Ако успеем да го заловим без много шум...

Басовият тембър стана дрезгав:

— Няма да е зле. Но не би решило проблемите ни. Пекър и семейството му са на свобода. Те знаят. Колко още? Ще се подготвим за най-неблагоприятния сценарий: че алтер-Гътри успее да се измъкне от скривалището си, преди да го пипнем. Все пак планът ни следва да предвижда всяка възможност, независимо дали ще успее да го направи или не.

Саир кимна.

— Синодът е информиран подробно и подготвен. Можем да обявим общонационално извънредно положение във всеки момент, който сметем за удобен, и да мобилизираме запасните милиционери в рамките на двама и четири часа. Федеративната асамблея ще нададе вой, но нашата делегация ще я държи под контрол в продължение на няколко дни. След това ще видим какво би могло да се направи по въпроса за контрола на нарушенията. — Той пое дълбоко въздух. — „Метеор“ ще ни бъде от голяма полза както по време на кризата, така и след приключването ѝ.

— В рамките на известни граници, както непрекъснато се опитвам да ти обясня. За бога, хората са толкова некадърни! Понякога се питам дали действително бих поискал пак да бъда човек.

Сепнат, Саир изтърси:

— Би ли поискал?

Другият прошепна:

— Да и да, винаги... — И продължи отривисто: — Хайде, вдигни си задника и подготви всичко. След това ще можеш да попръдваш оттам, вместо през устата си. Имам да върша куп неща. Ако не ти се обадя междуременно, направи го утре по това време, но в противен случай не ми дотягай за по-незначителни дреболии от тази, че Фенрис^[2] си е строшил веригите. Разбрано? Край.

Екранът опустя.

Саир продължи да го гледа втренчено още няколко секунди. Яростта го стисна за гърлото. Трябваше да тикне този *malvado*^[3] в някоя кивира пъкъл, докато разполагаше с тази възможност, и да заповяда на техниците си да го превърнат в поредния послушен изпълнител!

Той овладя обзелата го ярост. Илюзорни фантазии. Издаващата нечленоразделни звуци маймуна в него. Стореното беше сторено и не биваше да се вайка заради последиците, а да ги използва благоразумно. Не можеше да предвиди, че този Гътри ще се окаже толкова проклет. Нито пък бе разполагал с време да продължава с опитите. А и същностната му самоличност трябваше да бъде съхранена, в противен случай никой в „Метеор“ нямаше да го възприеме като достоверен и не би могъл да ги манипулира. А и в края на краищата беше програмиран да действа възможно най-ефективно. Обидното беше, призна на себе си Саир, че се бе надявал да му бъде приятел.

Въздъхна, изправи се, приближи се до панорамния екран и погледна навън. Над Футуро се изливаше сив дъжд. Сградите изглеждаха безцветни, прегърбени, сякаш полуразрушени. Знаеше, че много от тях действително бяха полусрутени — две десетилетия след като неговото правителство гордо и символично беше обявило града за столица на Съюза. Всички си приличаха като близнаци, независимо от разнообразните компютърни варианти. От такъв стил не възникваше школа: никой друг не строеше по подобен начин. Отава или нещастният изгорял до основи Вашингтон притежаваха повече самоличност, повече атмосфера.

Не. Саир се изпъна. Авантизмът допускаше грешки, но продължаваше да съществува. И най-накрая, може би след някакъв

срив, може би под друго име и под друго ръководство, щеше да възтържествува, защото такава беше естеството на вселената.

В съзнанието му изникна някаква реплика. „Да би могла таз омърсена плът като зацапан сняг да се стопи...“^[4] Какво беше това и къде го беше чул?... Да. Шекспир. Вера беше изкуфяла по него и непрекъснато го цитираше, а и той притежаваше магнетична власт над словото, колкото и банално да беше съдържанието. Но сега да не мисли за Вера! Да не рови старите рани. Разведоха се... преди девет години? Понякога я сънуваше, но това беше примитивното в същността му. Имаше своите удоволствия, които обслужваха потребностите на плътта му. Имаше своята работа, своите задължения, своите цели.

Стопяването на плътта. Освобождение, трансценденталност, Преобразяване. На милиони и милиарди години отгук и сега, космическото единство! Как е възможно Гътри да съжالياва за това, което е?

Саир се усмихна, осъзнал злонамереността си, и ѝ се наслади в продължение на няколко секунди. Гътри нямаше друг избор, освен забвението.

Фантазия: да внедриш спомени в биологично тяло, независимо дали е клонирано или възпроизведено по оригинален, разумен проект. След това да зарежеш износеното — нов срещу стар живот. Беше разбрал, че това е била една от мечтите на онези отпреди две-три столетия, които бяха избрали да бъдат замразени след настъпването на клиничната им смърт. Не беше свършило работа, разбира се. Беше пренебрегнат фактът, че всяка клетка изисква специфичен профил на замразяване и размразяване.

В днешно време човек можеше да изпадне в летаргия в края на живота си и да изчака науката да изнамери средствата за чудотворно техновъзкресяване. Нали така? Вярно, че една летаргия не продължава повече от няколко десетилетия. След това натрупаните неотстранени увреждания от фактори като фоновата радиация ставаха прекалено тежки. Но човек би могъл да се надява биотехниката да напредне съществено, докато се намира в летаргия.

Хайде стига! Никой никога няма да постигне нещо неостаряващо, което да е истински човешко. Геномът не го допускаше. Еволюцията беше отредила родителите да не се пречат на

порасналите си деца. Каквато и друга синтетика да измъдрим, би била твърде несвойствена, за да побере съзнанието ти.

Тогава защо да не се клонираш в цяла серия копия последователно живот след живот? Та това вече се правеше. Дори не се изискваше семенна клетка. Диаграмата на индивидуалния геном присъстваше във всяка осъвременена медицинска база данни. Това се беше превърнало в стандартна практика още докато Гътри беше жив.

Но това не те спасяваше от въглеродната химия и квантовата механика. Един органичен мозък не можеше да възприеме прехвърлена информация, както го правеше една софтуерна мрежа. Процесът изискваше твърде много време. Мозъкът беше прекалено подозрителен и не приемаше отделните байтове, които проникваха в него, а ги отхвърляше или деформираше, или пък лудваше от страданието, което му причиняваха.

Така че ако Гътри изпитваше желание отново да се превърне в плът, беше в капан.

Но защо изобщо го възприемаше по този начин? Защо не се стремеше към усъвършенстване на роботизираното съществуване отвъд всичко, на което бяха способни органичните молекули? Би могъл да финансира изследователска програма, която да допринесе за колосално развитие на психонетиката за броени години. Не го правеше и не би го направил. Вместо това го възпрепятстваше, подминаваше, компрометираще и забавяше умишлено, за да съхрани възможно повече свои служители като живи хора за възможно по-дълго време.

Предишният Гътри постъпваше по този начин. Новият Гътри беше посветен в истината. Трябваше му време, за да я асимилира.

Разполагаше с необходимото време. Копеле! Колко добре би било да го надживее или поне да надмине многовековната му възраст!

Не беше напълно невъзможно. След победата на авантизма Енрике Саир безспорно имаше право да претендира за заслужена награда: собственото си копиране.

Но това би създадо друг Саир, машина-Саир. Все пак тази плът трябваше да умре, без никога да узнае какво е последвало.

Освен ако Ултиматът не го пресъздадеше като ред в програма, която може да се нарече Рай...

Саир разкърши гръб, завъртя се и се зае с работата си.

[1] Кой вместо какво? (лат.) — Б.пр. ↑

[2] Гигантско страховито чудовище вълк в норвежката митология, което боговете оковали във вериги и затворили в една пещера. — Б.пр. ↑

[3] Злодей, злосторник (исп.). — Б.пр. ↑

[4] Из монолог на Хамлет, „Хамлет“, I, 2; превод В. Петров. — Б.пр. ↑

29.

Земята се изду, докато слънцето се спускаше на запад. Кайра я зърна точно над североизточния хоризонт, след като изкачи планината, по която преди време се беше спуснала. Видима в почти три четвъртини, тя провисваше като бяло-синкав мраморен отломък, закачен върху гръдта на гарван нешлифован скъпоценен камък, знак на спокойствието. Но я прониза тревожна тръпка — не беше точно това, а беше часовник, отмерил цели четири денонощия от началото на пленничеството ѝ. Господи, колко още щяха да изминат?

И все пак с какви ли не чудеса разполагаше тук!

Мисълта я накара да се извърне в очакване. Сред помръкналия блясък сега възвишенията ѝ заприличаха на хаос от струпани в безпорядък скални отломъци, изпепелени склонове и сенки. Безвъздушността не беше безмълвна за нея; долавяше диханието си, тупкането на сърцето си, както и вентилирането, топлозахранването, пречистването, абсорбирането, рециклирането на космическия ѝ костюм, един почти друг организъм. Бездушен, но не и безжизнен за нея. Риндалир се издигна от ниското в полезрението ѝ.

От движението наметалото му се развяваше във вълнообразни сиви проблясъци. Той разгърна мембраните, които се разтегнаха през цепнатините в мантията му, и от раменете му завибрираха дъгоцветни нюанси — две деликатни протечения, които съответстваха на височината му и напомняха крилца на водно конче. Приближи се към нея с грациозността на котка с цвят на лапис лазули, с изключение на лицето му, което се смееше иззад защитния шлем. На върха на жезъла му блещукаше звезда.

— Катерите се като паяк, госпожице — пропя радиофицираният му глас.

Тя преглътна. Беше видяла паяците, които той отглеждаше, видоизменяше, хранеше и упояваше в замъка си, за да изпридат за негово удоволствие всеки следващ път по различен начин удивителните си паяжини, тя си даде сметка, че това беше комплимент. Твърде малко аколади бяха така красноречиви.

— Не подозирах, че ще се окажете толкова надарена.

— Б-благодаря — заекна тя. — Занимавала съм се известно време на Земята.

Ядоса се, че угодничи. Той не беше нито вълшебник нито елф, нито прокълнато божество, магически лишено от простосмъртна греховност. Костюмът му пасваше като атлетически екип, истинско произведение на изкуството, създаден лично за него и лунната повърхност, а по-голяма част от устройствата му бяха бионични, включително почти невидимият шлем. Наметалото представляваше изолационна и радиационна обвивка и покриваше маломерното обичайно оборудване на гърба му. Крилата бяха отчасти слънчеви енергийни колектори, отчасти охлаждащи повърхности. Жезълът представляваше комуникационна антена и — предположи тя — датчик. Това беше всичко.

Да, в сравнение с него стандартният приспособим модел, който ѝ бяха предоставили, беше грозен и непохватен. Така би изглеждала и екипировката ѝ на борда на нейния факлокораб. Но пък беше сигурна, че е по-пластична и далеч по-устойчива. В крехката си обвивка Риндалир можеше да подскача само наоколо.

Размишленията ѝ не намалиха въздействието от появата му, но все пак ѝ подеждяха успокояващо.

— Освен това имате богат опит в нискогравитационна среда — продължи той. — Личи си. Ако сте си починала достатъчно, би трябвало да се прибираме.

— Не съм уморена. Чаках да ме настигнете.

Той се усмихна и махна с ръка, разперил пръстите си. Мускулните еквиваленти в ръкава и ръкавицата придадоха на жеста му грациозност, аналогична на тази, която можеше да си позволи в крепостта си.

— Тъй като предположих, че ще имате нужда да отдъхнете на върха, реших да се насладя на малко подскоци по зъберите.

Сред сумрака на зейналата под тях клисура? Прониза я мисълта, че ако му се беше случило нещо, тя щеше да си има сериозни неприятности — самотна, лишена от карта, незапозната с особеностите на терена, недостатъчно екипирана, за да изпрати далекообхватен сигнал. Интересуваше ли го изобщо? Не изпита особено раздражение. Природата му е такава, предположи тя.

— Надявам се, че екскурзията ви е била приятна — продължи той.

Колкото и да му беше ядосана, раздразнението ѝ моментално се изпари.

— О, да! *Mil gracias!* Бяхте изключително любезен.

Последните няколко часа бяха истинско чудо. На моменти напълно забравяше за проблемите си. Беше зърнала изумителни неща сред ширналата се пустош, но нищо не можеше да се сравни с онова, което самият той ѝ показва. Причудливи, мистериозно изящни образувания; минерали с едва доловими или смайващи багри; колосални панорами; останки на стар изследователски лагер; тайнствени камъни, пристигнали по всяка вероятност от пространствата отвъд Слънчевата система; барелефите в основата на една отвесна канара и накрая спускането в този пролом и пещерата близо до дъното му, където лъчите на прожекторите им проблясваха върху несметни Аладинови съкровища от кристали... Някои беше виждала на отдавнашни фотографии, но по-голямата част лунарианците бяха открили или произвели сами и никой друг не знаеше. Защо Риндалир ѝ ги разкри, като знаеше, че със сигурност ще разкаже на други хора? Виепо, това бяха негови владения, така че можеше да отрече всичко с презрителна усмивка.

— И то в момент, когато сте изключително ангажиран — добави тя.

Изпита неприятно усещане. Защо всъщност си губеше времето? Защо не организираше спасяването на Гътри? В замъка много често изчезваше от полезрението ѝ, свързан чрез скритите си комуникационни линии или отлитайки нанякъде да съзаклятнично лично. Заобикаляше въпросите ѝ с недомлъвки или неопределени жестове и я уверяваше, че нищо лошо не се е случило до този момент и че тя трябва да си почине, да си отдъхне и да се възстанови. Нямахме достъп до мулти, за да научи новините. Риндалир твърдеше, че спестява на служителите и на себе си тези глупости и тя реши да не прави проблем от това.

Хм, неговата госпожа Ниоленте беше не по-малко ангажирана, а напоследък беше подхвърлила в характерния си пренебрежителен стил, че трябва да се поразходи. Може би тъкмо тя ръководеше всичко, което можеше да се ръководи в настоящия момент. Но усещането за

изолираност би станало непоносимо за Кайра, ако... ако те бяха допуснали да се разрасне у нея.

— Тогава най-добре е да се свържа отново — безгрижно подхвърли Риндалир. — Ще се върнем по най-късия маршрут с бързина, която е по възможностите ви.

Независимо от всички чудеса изпита облекчение. Никой нормален астронавт не би останал навън толкова дълго, нито би се отдалечил на толкова огромно разстояние без транспорт. Вярно, че опасностите не бяха големи и слънцето не беше в активен период, но докато прекосяваха една долина, забелязаха, че на три метра вляво прахта избликна и се утаи в ново кратерче. Големият колкото куршум метеорит можеше да убие някого от двамата. Смехът на Риндалир отекна. Когато тя най-последно се успокои, беше прекалено късно да го попита дали беше изпитал удоволствие.

Той пое водачеството и хукна надолу по планинския склон. При всяка негова крачка бълваха облаци прах, плъзваха се по защитната обвивка на екипировката му и тя отново проблясваше мрачно. От време на време трябваше да спира, за да я изчака. Причината не беше в разликата във физическата им сила — в това отношение вероятно бяха равностойни. Видоизмененията, които позволяваха на лунарианците да стоят стабилно и да носят бебетата си при гравитация под една шеста от земната, бяха по-скоро в сърдечносъдовата система и в клетъчната им химия, отколкото в костите или мускулите. А и космическият му костюм му осигуряваше предимство. Нейният беше тромав скафандър, а неговият — ефирна одежда. Лъкатушейки задъхана и потна между скалните отломъци, Кайра се питаше дали не би предпочела такъв като неговия и майната им на опасностите, ако беше лунарианка.

Но никога нямаше да бъде.

На сравнително по-равните участъци тя успяваше да синхронизира крачките си с ритъма на неговата олюляваща се походка. И двамата мълчаха, пестейки дъх за оставащите още доста километри. Кайра отново се сети за Гътри. Пет дневни цикъла, толкова малко, откакто беше кацнала на Луната; четири, откакто стана пленница в това феодално владение, а той се бе приближил до Л-5. Ако беше. Какво ли правеше в момента? А Боб Лий, семейство Пекър, Естер! Блум..., да, Неро Валенсия, всички? Всеки от тях можеше да е заловен, ликвидиран, какво ли не. Авантистите нямаше да го съобщят. Това ли

имаше предвид Риндалир, говорейки за липса на новини, сякаш самият той казваше истината?

Какво означаваше истина ей там зад неговите стени? Каква част от онова, което беше запомнила, беше естествено, каква — изкуствено, каква — илюзия? Замисляйки се за всичко това, си даде сметка колко неуверена се чувстваше от момента, в който прекрачи портала. Сънливост и сънища...

Не, бъди честна! Онези първи двайсетина часа беше прекарала в сън или в полубудно състояние, упоена по предложение на Ниоленте, но решението беше лично нейно. Стресът я беше изтощил повече, отколкото си даваше сметка, и го усети чак след като всичко приключи. (Беше взела и една таблетка от джобния си комплект, с което блокира инхибитора и си причини доста продължителна менструация, която приключи едва снощи. Да не забрави да се реинхибира. Цикълът не я притесняваше, но в момент за действия по-добре да не я разсейват подобни проблеми.) Сервираните й храни и напитки бяха великолепни, а в състоянието си на приспано съзнание й се струваше, че започва да възприема музиката, която чуваше.

След това... Да, безрезервно гостоприемство и благосклонност. Любезността на Ниоленте към гостенката беше хладна. Кайра подозираше огън под ледената обвивка, но не го долавяше. Риндалир непрекъснато я очароваше и впечатляваше. Разговаряше с нея на теми от всевъзможни сфери на познанието и културата, интерпретирани от не съвсем човешка гледна точка. („Умът се самозалъгва по-рядко, отколкото да си прави груби шеги със себе си... «Цялото зло произтича от несъблюдаването на Здравия разум и Законите на природата», казва португалско-холандският евреин Уриел Акоста през седемнайсети век. Това е сравнително приложима дефиниция на злото за създания, които си въобразяват, че разсъждават... Най-ужасната заблуда на съзнанието е, че знае всичко съществено за битието...“) Когато той не беше наоколо, красиви мъже и приятни жени я развеждаха и откликваха на желанията й, без да се натрапват.

Оранжерията и метаморфните домашни животни конкурираха онези, с които се гордееше Тихополис. Понякога плуваше в огромен басейн сред риби, каквито нямаше на Земята, друг път прикрепваше криле към ръцете си и летеше над градините и стъклените скулптури в една пещера с размерите на най-огромната камера за полети на Л-5.

Научи се да играе на „маинбол“ между нивата на един възпроизведен маиански двор, чийто оригинал не би могъл да е толкова пуст. Усъвършенства сложни нискогравитационни танци под напътствията на обгърналия с ръце кръста ѝ Риндалир, който беше самото олицетворение на грациозността. Полагаше усилия да проумее различни книги и записани предавания и усилията бяха богато възнаградени, макар да си даваше сметка колко повърхностно ги разбира. Малко вино и психеделични средства ѝ оказваха благотворно въздействие. Никой не ѝ предлагаше кивирен сеанс, а и тя би отклонила подобно предложение, но виртуалните в един вивифер се оказаха по-чудати от всякакъв сън — понесе се вихрено през една безкрайна фрактална извивка, яхнала огромна вълна от червеникав пушек като подръпвана от слънчевия вятър струна на арфа...

О, лунарианците отлично умееха да я ангажират и да я разсейват от неизбежните ѝ безпокойства! Островърхите кулички на Замок Високи проблеснаха на хоризонта. Сепна я мисълта, че докато се придвижваше с подскоци, изцяло беше потънала в миражите на този въображаем живот.

Защо ѝ го предлагаша? Риндалир можеше просто да я държи в изолация. Но тя беше негов съюзник. Нали така?

Стените се извисяваха все повече при светкавичното им придвижване. Сложен фриз рамкираше входната клапа, пред която спряха задъхани.

— Добре дошла у дома, госпожице — каза той.

Тя реши да му отговори.

— Това не е моят дом. Кога ще ме пуснете да си вървя?

Той я погледна. Престорено сдържаното му изражение стана сериозно.

— Храня надежди за това — отсече той.

Удивена от отговора му, тя мълком го последва в херметическата камера, а оттам в замъка.

След като свалиха костюмите, той продължи:

— Вероятно искате да се освежите и отдъхнете преди вечерята, но ви моля да очаквате обаядане.

Дрехите му прилепваха като коприна, сякаш втора кожа: на пантера.

Кайра се запъти към стаята си. Изтръпнала от притеснение, почти не забелязваше повесените портрети, пейзажи и абстракции в първия коридор, по който тръгна. След виещото се като змия стълбище с перила тръгна по коридор с ходограми. Изображенията се сменяха през няколко часа. Бяха ѝ казали, че някакъв хиперкомпютър видоизменя творчески записите, когато не генерира нови, тъй че обитателите никога не знаеха какво да очакват. Този път прекосяваше мост над огромна космическа бездна. Далеч пред нея се разгаряха червени, жълти и зелени пламъци, а далеч назад се издигаха тайнствено блещукащи синкави канари от лед. Усети внушения за жегата и студ, долови глухи резове и вой. Между тях се стелеха мъгли и пушеци, разкъсвани от вятъра, но непрогледно плътни. Вляво и вдясно сякаш коагулираха в масивни гротескови силуети, единият като че ли беше на човек, другият — на звяр.

Стаята ѝ беше убежище. Обширното пространство от злато и седеф беше запълнено с мебели, с чиито стил и пропорции вече бе привикнала. Панорамният екран срещу вратата към банята в момента показваше горните небеса с подсилено блещукащи замръзнали звезди, за да се виждат на вътрешното осветление. Това беше съзнателно: гледка към Земята би ѝ напомняла прекалено много неща.

На странична масичка бяха поставени хладилна гарафа със сайдер от манго — бе споменала, че го обича — купа с малки кексчета, фино подправени с марихуана, и ваза с форма на син воден фонтан, пълен с пурпурни рози. Във въздуха се носеха ароматът им и игрива мелодия. Измъкна се от защитния костюм, метна го в пералния улей и прекоси килима, украсен със сребристи съзвездия на син фон, усещайки леките електрически пощипвания с босите си ходила. След като се наслади на ваната, се приближи да огледа дрешника. Още в началото един шивашки автомат ѝ взе мерките и на следващия ден разполагаше с разточителен гардероб.

Вместо да звънне или да запее, телефонът подсвирна. Наметна припряно една хавлия и се приближи да отговори. Лицето на Риндалир я погледна. Зад него видя Ниоленте. Изражението ѝ беше спокойно, но върху неговото прочете невъздържано задоволство... или поне така ѝ се стори.

— Обещах ви промяна на орбитата, госпожице — започна той.
— Ето че настъпи моментът. Разполагаме с нови данни, които трябва

да координираме и да набележим планове.

Кайра пламна.

— For favor, разказвайте — задъха се тя.

— Радар, йонна следа и анализ... но вие познавате процедурите.

Още три факлокораба са пристигнали на Лагранж Пет. Според нашата информация това са всичките от този вид, с които разполага северноамериканското правителство. По всяка вероятност са натъпкани с полицаи на Полси. Друг факлокораб е кръжал в региона и явно е издирвал вашия катапулт, но се е върнал към Земята. Предполагаме, че го е открил празен. Следователно лорд Гътри е пренесен на колонията и Полицията за сигурност е предприела френетично издирване там.

— Юда Искаротски! — изруга Кайра. — Спрете ги, преди да са го открили!

Усети се, че беше употребила старинната ругатня на jefe.

Беше се надявал, че ако тя не успее да получи подкрепа тук, Тамура ще го спаси и ще го представи. Явно не беше така. Другият Гътри вероятно се е досетил светкавично. Сега надеждата беше единствено в нея. Ами ако лунарианците решат, че предимството им е в запазването на неутралитет или в сключването на сделка с контра-Гътри... Не, не искаше да го допуска, поне засега.

Риндалир я освободи от подозренията ѝ.

— Още малко търпение, съвсем, съвсем малко. — Усмивката му беше предразполагаща. — Знаем, че не разполагаме с време. Подготвяме се за акция. Но вие, пилот Дейвис, трябва да осъзнаете, че двамата с лейди Ниоленте не можем да се справим сами. През последните няколко дневни цикъла се опитахме да убедим нашите приятели селенархите. Не беше лесно. Скоро тя отново заминава за последни уточнения. Проявете търпение.

— Защо просто не оповестите истината на Слънчевата система?

Кайра моментално осъзна глупостта си. Риндалир би го направил още в момента на пристигането ѝ, ако го беше счел за уместно.

Отговорът му беше почти същият, както тогава:

— Би било безотговорно, а по всяка вероятност и безполезно. Ситуацията е напрегната. Вашите врагове са направили необходимото. Какво е нашето доказателство? По-добре с веществения лорд Гътри, отколкото с голо твърдение, че съществува, нали? — Но този път той

добави, отново с усмивка... сърдечна, искаше ѝ се да повярва, сърдечна...: — Моля да ни извините, ако не сме достатъчно отзивчиви. Неизвестните и усложненията бяха прекалено много. Можехме да не ви кажем нищо. Все още сме в значително неведение. Но повтарям, че възнамерявам да предприемем действия. Ако ме удостоите със своето присъствие на вечеря, госпожице, ще се опитам да ви обясня.

— О, да — въздъхна тя.

Коленете ѝ се разтрепериха.

— В такъв случай в деветнайсет и трийсет?

Екранът опустя.

Постоя известно време, чудеше се защо не се втурва с бойни викове из стаята. Вярно, още не бяха победители, дори можеше да се окажат победени, но... Усети световъртеж. Лична среща с Риндалир? Предположи, че ще е лична, щом Ниоленте заминава. Защо, в името на Маккенън, ѝ въздейства по такъв начин? Привлекателен на външен вид, завладяващ, когато го слушаш, безспорно, но имаше и нещо друго в този мъж. Не беше дори мъж, казано буквално. Мъжествен, да, но не можеше да зачене от него, ако двамата направеха опит. Усети да я обливат топли вълни, погледна надолу и видя, че руменината достигна чак до гърдите ѝ.

Стана ѝ смешно. Укроти се, момиче! Екзотичното неизменно действия привлекателно, а и несъмнено изпитваше необходимост да се отърси от неизконсумираната си любов с Валенсия. Трябваше да ѝ послужи за урок. Под лустросаната си фасада Риндалир безспорно спотайваше дълбини. Но какво криеше? Бъди нащрек, готова за скок!

И не оставай пасивна. Дай му достоен отговор. Като начало — тоалет за вечерята.

Отдели доста време за това. Потърси дрехи, които все още не беше използвала. Избра най-изисканите. Дълга до глезените тигрилова рокля с цепка от дясната страна. Сребристи пантофки. Никакви бижута, освен академичния пръстен, който извади от джобния комплект. Ръцете ѝ бяха големи за жена, така че едрият златен пръстен с инкрустирана звезда им подходеше великолепно. Козметиката беше в банята. Досега не се беше възползвала от нея, но сега сложи едва доловим грим и капчица подходящ парфюм.

Накрая седна и зачака. Включи запис на една земна постановка на „Бурята“, която харесваше, но установи, че в момента не ѝ допада.

Може би „Сън в лятна нощ“? Не, би било твърде близко до кокала.

Най-после се появи един прислужник, за да я ескортира церемониално. Пропусна я с поклон през една врата на Пагодата и я затвори след нея.

Великолепието блестеше в милиони цветове. Извисяващата се към космическия безкрай кула представляваше огромен синтетичен диамант, шлифован отвътре и отвън. Не можеше да погледне в посоката, където грееше слънцето, но и цялото останало пространство беше изпълнено с блясъци и сияния, които се променяха и при най-незначителното ѝ помръдване. Облечен в прилепнали по тялото му черни дрехи, Риндалир се приближи към нея, пристъпвайки върху полирания като стъкло под. По белите му лице и ръце пробягваха дъгоцветни нюанси, потрепваха върху светлата му коса, танцуваха около краката му.

— Добре дошла отново — прошепна той.

Без да се замисля, тя му предложи ръката си. Той повдигна своята над нейната, едва докосвайки с върховете на пръстите си опакото на дланта ѝ. Усещаше всеки допир. Беше му позволила превъзходство. Какво от това? Той се усмихна и я поведе към една маса със сервирани вина и ордъври. Светлината изпълваше кристала. Той наля.

— Според вашия земен обичай — той ѝ подаде чаша — би ли предложила тост?

Откликна импулсивно:

— За нашето партньорство!

Чашите звъннаха при докосването. Виното беше благородническо... не, кралско... имперско.

Останаха прави според лунарианския протокол, докато отпиваха и разговаряха.

— Щастлив съм по този повод — отговори той. — Досега вие с Ниоленте нямахме възможност да се отнасяме с теб както ни се искаше. От тук нататък искрено се надявам да сме партньори. Мога ли да кажа приятели?

— Да, rog favor, разбира се. — Не се поддавай на емоциите си! Запази самообладание! Говори без задръжки! — Но в такъв случай... трябва да съм наясно.

Той кимна.

— Безспорно. До този момент не беше възможно, защото самите ние не бяхме наясно. Прости ми откровеността. Трябваше да съберем необходимите доказателства, които да потвърдят или да опровергават разказаното от теб. Изглеждаше правдоподобно, но би могло да е част от някакъв замисъл. Ако се окажеше вероятно, не бихме те подложили на ужасите и унижението на дълбокия разпит.

А биха го направили безнаказано. Как щеше да се реваншира или да получи някакво удовлетворение след това, ако те не го пожелаеха?

— М-много мило от ваша страна.

Той се ухили.

— Предпазливост. Защо да провокираме ненужен антагонизъм?

Окуражена, тя отговори:

— Типично лунарианско мислене. Мъдро, разбира се. Предполагам, че допускането за някакъв сложен замисъл... bueno, също е типично лунарианско мислене.

— Носи ни се славата на интриганти — съгласи се невъзмутимо той. — Не забравяй, че не само двамата с Ниоленте трябваше да се убедим в твоята bona fides^[1], но и достатъчно селенархи, които се доверяват на нас. След това трябваше да се споразумеем, продължавайки да събираме информация за вашите врагове. Не би могла да проумееш подхода ни. Това не е вашата цивилизация. Ако ви бяхме оставили да продължите, като просто разкрием обективното развитие на събитията, би било сериозна загуба на време и енергия и по всяка вероятност невъзможна задача.

Кайра се понапрегна.

— Не бих загубила самообладание.

— Не — отговори тихо той. — Сега вече съм убеден в това. Но не забравяй, че пристигна тук като чужденка. Как можехме да знаем? За нас си точно толкова непонятна, колкото и ние за теб.

— Питам се дали е така.

Отпи по-голяма глътка, отколкото беше уместно за подобно пиене. То се плъзна по небцето ѝ и разискри многоцветни дъги в кръвта ѝ, подобни на тези, които окръжаваха Риндалир като ореол. Дали не съдържаха нещо, наркотик, към който той е привикнал или срещу който е имунизиран? Няма значение. Би доловила евентуална интоксикация, за да се ограничи.

— Какво смятате да предприемете? Скоро. Знаеш, че не можем да протакаме.

Той въздъхна.

— Жалко е да разваляме този час с делови проблеми.

И това ли беше типичен лунариански начин на мислене?

— Да приключим и след това да се отпуснем и да се забавляваме.

— Неизвестността увеличава насладата. Както и да е, след като го възприемаш по различен начин, ето грубо очертания план. Утре Селенархията ще обяви конфискация на цялото имущество на „Метеор“ на Луната поради разследване във връзка с терористичната криза, за която имам подозрения, че е фалшива. Служителите ви в Порт Боуен ще изразят протест, но няма да се противопоставят: разбрали сме се с ключовите сред тях.

— Защо просто не им кажете истината?

— Ще я запазят ли в тайна? Някои ще отрекат, други ще се съмняват. Нормално би било да се отправи запитване до Кито. Ти постоянно настояваш за бързи, решителни действия. Това изисква изненада.

— Мисля, че подценяваш нашите хора. Но те не са като вашите, нали? Какво ще направите след това?

— Ние заедно, пилот Дейвис. Ти си от първостепенно значение за нас. Конфискацията ни гарантира сигурен тил и права да реквизираме космически кораби. Ти ще откараш наша част до Лагранж Пет. Там ще бъдеш нашата връзка.

— Охооо! — изкрещя невъздържано тя.

Той се разсмя на спонтанната ѝ радост. За малко да го сграбчи и разцелува.

Успя да се овладее навреме и да превъзмогне емоциите си, без да им позволи да заглушат трезвото мислене.

— Какъв кораб? Би било прекалено да се надявам на факла. Не е от голямо значение. Вашите хора не биха издържали на ускорението в продължение на... хм, около три часа и половина. Най-малко. Ако искат да пристигнат в достатъчно добра форма, за да предприемат нещо смислено.

— Ще бъдем подбран екип. Можем да понесем двойно ускорение за необходимите шест часа.

Тя се развълнува.

— Идваш лично? Да, би трябвало... Какви кораби са на разположение? Колко души ще бъдете?

— Десет плюс теб би трябвало да сме достатъчни. В готовност са няколко съда, но само един от тях, нарвал, има достатъчно кушетки плюс достатъчна делта скорост. Умееш ли да управляваш такъв кораб?

Кайра тръсна глава.

— Мога, но не става. Въпреки че е пътнически превозвач до Земята и околното пространство, двигателят не е предназначен за толкова продължително натоварване. Или трябва да прекараме повече време в траектория, което не можем да си позволим, или рискуваме да изгорим, а в най-добрия случай да събудим подозрения. А и ще разполагаме със съвсем малък запас реакционна маса, ако някой ни подгони с факла. — Мозъкът ѝ съобразяваше трескаво, сякаш сърфираше върху гребена на огромна вълна. — Има, разбира се, един задължителен спасителен съд „Делфин“. Четири кушетки, но на мен няма да ми трябва. Ще трябва да се ограничите с такава бройка.

— Става — отговори мълниеносно той. — Исках многочислен екип за евентуално неблагоприятно развитие. Значи ще се постарая да не го допуснем.

— Нали разбираш, че не можем просто ей така да скокнем в кораба и да отлетим — предупреди Кайра. — Поддържан е доста добре за основното му предназначение, но е необходима известна подготовка, а и как ще обоснове излитането му, след като няма извънредни обстоятелства?

— За всичко това ще се погрижим предварително.

— Как?

— Аз имам агенти в „Метеор“.

„Аз“, каза той. Изводът я обезпокои.

Риндалир вероятно го долови по изражението ѝ и продължи веднага:

— Механиците на пистата скоро ще получат инструкции, привидно от Кито. Чака в мрежата. Липсват ми само някои подробности. Тези промени в плановете, за които настояваш... нека помисля... А, да. Ние, лунарианците, желаем да изпратим инспектори на един ретранслаторен сателит, който възнамеряваме да отстраним, но неочаквано ще открием, че са възникнали проблеми със собствения ни космически кораб, определен за задачата. „Метеор“ ще се съгласи да

ги откара. Тъй като са четирима вместо десет, а „Делфин“ е по-маневрен от „Нарвал“ и разписанието на трафика не сочи съществена вероятност за произшествия в тази зона в момента, това е подходящият кораб.

Кайра се намръщи.

— Знам кой ще се усъмни дълбоко.

— Моите агенти ще направят необходимото това съобщение и предстоящите подготвителни дейности да не стигнат до вниманието на подобни лица.

Хватки, отвличане на вниманието, хитрости...

— Но излитането не може да остане незабелязано, нито пък фактът, че корабът в действителност не се отправя към някой от лунарните сателити.

— Дотогава конфискацията ще е влязла в сила, включително на комуникациите. Земните екипажи все още няма да знаят за това. Служителите ще бъдат под възбрана. Излети ли корабът, това може да се съобщи на целия персонал, но през следващите няколко — да речем петнайсет? — часа никакви съобщения няма да се изпращат от Порт Боуен, без да са проверени от нашите агенти или съчинени от самите тях. Повтарям, на Лагранж Пет се нуждаем от изненадваща акция.

Кайра подсвирна.

— Това е твърде голяма хапка. Ами ако се провалим?

Риндалир се изсмя.

— Последствията ще са доста любопитни от дипломатическа гледна точка. Но ние, селенархите на суверенната Луна, не бива да се боим от действително наказание повече от авантистките господари на Северна Америка.

— И все пак... Разбирам защо се е наложило да действате безшумно и ви е било нужно толкова време. Организирането на нещо така мащабно... — Внезапно изпита замайващо успокоение от виното. — Защо се съгласиха съдружниците ви? Каква им е изгодата? Както и вашата, сър?

Изражението му стана сериозно.

— Това е донякъде философски въпрос, пилот Дейвис. Може да се опитаме да го обсъдим по-късно, ако желаш. Сега нека само заявя, че взаимоотношенията ни с „Метеор“ на Гътри са в общи линии

удовлетворителни. Кой знае какво би могъл да предизвика този псевдо-Гътри?

Думите му ѝ вдъхнаха увереност, поне достатъчно, за да се усмихне и да отговори:

— Тъкмо това се опитвам да ви докажа!

— Наистина. — Той се оживи. — Да приключим ли с уточненията? Нашият експедиционен корпус ще разполага с пълномощия, привидно издадени от тукашния директор на „Метеор“. Съчиняването на кодирано обръщение също отне време. Ще бъде излъчено към колонията малко преди да кацнем. В него се заявява, че сме изпратени с мисия да направим предварителна преценка на възможността за изграждане на лунарианска станция на тяхното една шеста ниво на гравитация.

Кайра се намръщи.

— Не виждам особен смисъл в това.

— Така е — призна, с усмивка Риндалир — но Полицията за сигурност не бива да го знае, а редовният персонал не би трябвало да види основание да не ни приеме. За лунарианците действително се твърди, че сме своенравни, но никога не сме представлявали заплаха за космическата среда. — Той я прониза с поглед и продължи по-бавно с по-плътен глас: — Проникнем ли веднъж вътре, онова, което ще се случи, до голяма степен ще зависи от теб, пилот Дейвис. Предполагам, че знаещ кой би могъл да ни отведе при Гътри и можеш да убедиш това лице да го направи.

— Аз... мисля, че мога... — И изкрещя: — И тогава цялата скапана конспирация рухва!

Той вдигна ръката си, която излъчваше диамантено сияние.

— Не чак толкова драматично. По-добре да не го разнасяме триумфално из цялата колония, а да го измъкнем контрабанда. В противен случай Полицията за сигурност може да намери начин да ни спре и да потули всички факти. Или пък си представи какво би могъл да направи някой фанатизиран тип. Какво ли не... огнестрелни оръжия... Нужно ли е да продължавам по-нататък? А след това... трябва да обсъдим заедно със самия Гътри кое е най-разумно. Враговете му са безразсъдни, но не глупави. Северна Америка е на косъм от избухването на гражданска война. Под угроза е животът на милиони.

Запита се дали това има някакво значение за него. Стига! Недостойна мисъл. Трябваше да повярва, че е повече Фауст, отколкото Мефистофел. А и беше проектирал грандиозната авантюра, която би трябвало да донесе избавлението.

Кайра прехвърли чашата в лявата си ръка и протегна дясната.

— *Mu bien!* — извика тя.

Ръкуването му беше топло и той се усмихна, без да откъсва очи от нейните. Неговите бяха огромни, наклонени, сивкави като северно море или чиста стомана.

— Така да бъде — отговори той. — Изпразни чашата си, за да напълня двете и да пием за хаоса.

Тя се подчини. Докато той наливаше чашите, тя попита:

— Хаоса?

— В научния смисъл — отговори той. — Порядък на безгранично прекрасно и непредсказуемо многообразие. — И след момент добави: — Но и в древното значение. Не мисля, че щом всичко това приключи, ще можем да се върнем към познатата ни вселена. Шива е Разрушителят. Но също така и Възсъздателят.

Двамата продължиха да пият и да опитват мезетата, любуваха се на играта на светлините и разговаряха за много неща. По-късно Кайра си даде сметка, че той не беше разкрил нищо съществено от своите и на сътрудниците му мотиви. Недоглеждането ѝ вероятно се дължеше на нарастващото удовлетворение или на неговата ловкост. Беше ѝ предложил например нещо като мимолетно надникване в неговото сърце.

— Да, на Луната ни предстоят грандиозни дела, преправяме този свят, за да ни удовлетвори и да постигнем всяка илюзия, която си пожелаем. Когато собствената ни изобретателност пресъхне, тази на машините ще е безгранична. И все пак с каква цел? Бъдещето е тяхно. Освен ако... Това няма да е първият бунт, въздигнал надежди от безнадеждността чрез хаос.

Той се отклони от темата с жизнерадостен жест.

На фона на обзелия я екстаз тя се зачуди гласно дали действително не е Фауст. И ако не, какво е? Мошенически бог, Гарван, Койот? Или Локи^[2]?

По-голяма част от разговора беше около масата за вечеря, до която я беше отвел. Намираще се в стая от синкав здрач. Носеха се

ухания и музика. Как беше разбрал, че харесва „Въздухът“ в изпълнение на струнни? Вечерята беше великолепна, цяла поредица от малки блюда, направо кулинарни шедьоври. Разговорът лъкатушеше около съществени проблеми, дреболии, идеи, много от които извличаше от нея. Двата му придаваха насока и смисъл, общност на целта, без да подминават развлеченията, хумора, стиховете, спомените. Тя заразказва за миналото си — от търговския център в Торонто и Русия до кометите и планетите. Със своята необичайност въпросите и коментарите му много често бяха учудващо поучителни. Досега никога не беше разсъждавала по подобен начин. Едва по-късно си даде сметка колко малко беше споделил Риндалир.

Прислугата беше сервираа кафето и ликьорите и беше изчезнала. Бяха сами.

— Вие сте твърде забележително създание, пилот Дейвис — каза той.

Не личност, а създание. Подразбиращото се значение, според лунарианското мислене...

— *Por favor*, лорд Риндалир, аз съм Кайра.

Усмивката му се разля към нея.

— В такъв случай тази нощ нямам никакви титли. Да останем ли просто самите себе си?

Ако предпочитате митично подобие, може би Кришна?

[1] Добронамереност (лат.). — Б.пр. ↑

[2] Полубог, полудемон от норвежката митология. — Б.ред. ↑

30.

Духаше студен вятър. Няколко от шумолящите на една върба листа бяха пожълтели, а зеленото на останалите беше започнало да избледнява. Околните слънчогледи надменно бяха вирнали златистите си пити високо над буйно израслите стръкове на власатката. На Рагаранджи-го приближаваше есен. След това щеше да дойде меката зима.

Еико се запита какво ли би било да живееш в свят, където сезоните и климатът не са смекчени, както беше на Земята. Тези стихии сигурно бяха страховити, след като някаква следа от тях и досега се прокрадваше в изкуствените цикли и внимателно разграничени произволни варианти на обикалящата в орбита колония. Кипящият живот, който беше подслонила, се нуждаеше от тях за своето съществуване. Дали и човешкият дух?

Прекося вратата на японския храм и пред нея се извиси Дървото. Трима души вече бяха там, безмълвни като всеки, който за първи път пристъпваше под сенките му. Не ги познаваше. Това само по себе си не означаваше нищо. Възможно ли беше да са полсита в цивилни дрехи извън работно време, дошли да видят чудото? Можеше да погледа известно време и да разбере как се справят при полугравитация. Не, така можеше да привлече вниманието им. По-добре да я помислят за случайна минувачка. Би трябвало да ѝ е много по-лесно да скрие страховете си от тях, отколкото от някой познат. Разбира се, приятелите ѝ знаеха, че от дете идва тук доста често. И все пак... Тя заобиколи величествения ствол и се заизкачва по стълбата, за да се прикрие, преди посетителите да започнат да се разхождат отдолу.

На третата площадка събра смелост да спре, за да си поеме дъх. Дишаше доста шумно. Устата и гърлото ѝ бяха пресъхнали — а тялото ѝ потрепваше, все намеци, че вече не е в първа младост. Отпи от манерката на колана си, облегна се на перилата и се отдаде на тишината.

На тази височина бяха най-долните клони, все още редки. На три метра под нея върху клоните беше прикрепена първата от няколкото

мрежи за безопасност. Тя бе по-скоро за защита от падащи шишарки и клони, отколкото за спасяване на изпуснали се катерачи — обучен астронавт едва ли би го допуснал. Беше тънка като паяжина, но достатъчно яка, за да понесе тежестта от удара. Еико зърна през нея сенките отдолу. Над главата ѝ все по-нагоре и по-нагоре се извисяваше безкрайно многообразие от сводести пространства в ръждиво, зелено, смътно и сияйно. Кората излъчваше топлина, а все по-смрачаващият се въздух — всевъзможни аромати. Стрелна се ястреб. По ствола пълзеше робот в търсене на болести и увреждания. Приличаше на бръмбар с размери на куче и с допълнителни крайници и антени. И неговото място беше тук.

Еико продължи нагоре. Такова изкачване не беше по силите на всеки, но за нея не беше проблем. Макар и изтощително, физическото усилие беше благословено спасение от неприятностите, които дебнеха във външните нива на нейния малък свят. Самата монотонност на повтарящите се едно след друго... едно след друго... едно след друго стъпала, нарушавана единствено от площадките и на три места от постове за отдых с телефони за непредвидени обстоятелства, ѝ помогна да се отдаде на безграничното разнообразие от едри клони и деликатни вейки, иглички и шишарки, безмълвие и шепоти, живот и светлина.

След най-горната мрежа стълбата достигна последната площадка и свърши. Над нея продължаваше гъстата плетеница на буйния клонак. Един дебел клон отвеждаше към него. Еико си отдъхна, докато възвърне силите си, и скочи. Спусна се през разределения въздух като есенно листо. За роден при Кориолисово ускорение не беше проблем да изчисли скока. Грубата кора и стърчащите тук-там израстъци придадоха допълнителен тласък на тяло, тежащо само няколко килограма, да се отблъсне по-нагоре покрай платформата в близост до един по-висок клон. Достигна го, сграбчи една клонка и изпълзя на върха. Оттук изкатерването беше лесно. Достигна дебелия клон и запристъпва внимателно по него към един разтроен чатал, балансирайки срещу слабите пориви на вятъра.

Разбира се, че не беше единственият колонист, който предприемаше подобни нелегални експедиции, но все пак такива като нея бяха малко и рядко говореха за това. В продължение на години никой не я беше обезпокоил в уединеното кътче, което си беше

открила. В края на краищата, за разлика от нея другите идваха чак дотук, за да търсят приключения, а не спокойствие.

Чаталът и няколко по-дребни разклонения образуваха заградено от зелени стени и навес пространство с широк отвор откъм далечната страна и места, където човек можеше да приседне. По-тънък отколкото в основата си, стволът се олюляваше едва-едва от поривите на вятъра. По цялата му дължина се дочуваше леко поскърцване, отрупаните с иглички клонки потрепваха с шумолене сред въздушната шир. В далечината се издигаха изпарения на фона на бледата синева, озарени от слънцето, което приличаше на пръстен край отвора на този кладенец. Земята беше на зашеметяващо разстояние в ниското, но гъстата растителност на Дървото я скриваше от погледа.

Еико се промъкна покрай три шишарки, измъкна Гътри от укритието му и го нагласи внимателно. Поклони се, преди да се отпусне на колене със събрани крака, ръце в скута в обърнато към него лице. Позата ѝ не съответстваше на спортния костюм и грубите обувки, но предполагаше, че той ще я разбере.

На потрепващите проблясъци лещите му изглеждаха неестествено живи.

— Здравей — измърмори той. — Позабави се малко. Неприятности?

— Не за мен, сър — отговори тя също на английски. (Е, неговият беше отпреди няколко поколения.) — Просто мисля, че ще е рисковано да идвам твърде често. Но днес трябваше да ви информирам, че пристигнаха нови контингенти на Полицията за сигурност. Претърсват колонията от единия до другия край. Не ни е казано какво търсят, като се изключат неясните изявления за възможни саботьорски устройства, но за мен е ясно. Не смея да предприема нищо, което биха могли да забележат.

— Подкрепления? — изръмжа той. — От единия до другия край? Даа, той го е одобрил. Разполага с твърде сериозни улики, че съм някъде на Л-5... потънал в земята, така да се каже.

— Съжалявам, че ви оставих толкова дълго, сър — каза тя. — Как сте?

— Отегчен.

— Съжалявам — повтори тя с мисълта, че няма причини за това.

Да си почиваш, без да изпитваш нито глад, нито жажда, нито каквато и да било потребност от движение напред небето и Дървото!

— Освен това съм ядосан — продължи той. — Защо си така пасивна? Показа немалко смелост, като ме измъкна от пространството. Да не би сега да искаш да кажеш, че не си продължила, че дори не си разговаряла насаме с неколцина, на които би могла да се довериш?

Тя тръсна глава. Трето извинение би било сервилничене, но все пак отговорът ѝ прозвуча спокойно:

— Казах ви, че баща ми е задържан като заложник. В известен, при това твърде буквален смисъл цялата нация е задържана като заложник. Всяка битка би могла да отприщи вакуума.

— Не бих искал това. Не, за Бога! Мислех си за... може би само някой да прескочи до Луната, за да разбере какво се е объркало там и да прати съобщение. — Гътри продължи съвсем тихо: — А се безпокоя и за теб, момиче. Ако продължим да чакаме, със сигурност ще ме открият и няма да им трябва много акъл, за да се досетят, че ти си замесена. Какво ще кажеш?

— Това няма значение — отговори спокойно Еико. — Може би другият Гътри достатъчно прилича на вас, за да разбере и да разпореда да ми бъде простено. Така или иначе, няма да разполагат с никакво основание да накажат баща ми или приятелите, нали така? Това действително би разкрило истината, от която се страхуват.

Той издаде дрезгав звук.

— След колко време полситата ще се изкатерят дотук?

— Предполагам, след още няколко дневни цикъла. Колонията е толкова обширна, толкова заплетена, истински лабиринт. Опитвам се да измисля начин да ви пренеса на място, което вече са претърсили.

— Добро момиче. И все пак не можем вечно да си играем на криеница.

— Не. Но докато сте на свобода, можем да се надяваме на възможност обстоятелствата да се променят. — Тя загуби самообладание и изкрещя: — Нека има надежда Гътри-сан! — Ако ви унищожат...

Отговорът му прозвуча непоколебимо:

— Не съм притеснен за себе си. Но ще бъде доста неприятно за такива като теб.

Прозрението възникна не като внезапно хрумване, а като взвод от дълги часове на размисъл.

— Метеорците — въздъхна Еико — които живеят благодарение на вас и ви вярват... заради тях ли съществувате?

Тонът му беше равен, сякаш за да омаловажи смисъла.

— Че какво друго си заслужава? О, тази вселена е любопитна и доста ме забавлява, но моето оцеляване се крепи някак на косъм. Без „Метеор“ надали би имало особен смисъл да продължавам.

Каква безгранична самота, мина ѝ през ума. Как би могла да го докосне? Това беше единственото безуспешно нещо, което би могла да опита да направи в момента. Замълча, търсеше какво да каже. Вятърът шумолеше през клоните на Дървото.

— Защо това има такова огромно значение за вас? — попита накрая.

Не я сряза да си гледа работата. Беше ли му приятно да отговори?

— Ами, Джулиана... моята съпруга и аз го създадохме и отгледахме. Нашето бебче.

— Имахте ли истински деца?

— О, да. Но те пораснаха и тръгнаха по собствените си пътища. Отлично се разбирахме, радвахме се на внуците, но единствено „Метеор“ пазехме само за себе си.

Без съмнение ѝ беше благодарен и независимо от раздразнението изпитваше известно уважение към нея, значи му беше приятно да разговарят по този начин. Въпреки това Еико се изненада, когато добави:

— И тогава Джулиана умря. А аз продължих да упорствам.

— Сам — промълви тя.

Усети сълзите да я пощипват.

— Не изпитвай съжаление към мен! — изстреля той. — Никога не изпитвам и не съм изпитвал. Да ръководиш „Метеор“ беше истинско удоволствие, да го разшириш из цялата Слънчева система и да търсиш възможности да продължиш още по-нататък.

— Разбирам. Не сте искал да се откажете от това...

31.

БАЗА ДАННИ

Къщата се намираше близо до западния край на резервата на остров Ванкувър. Зад нея от двете страни на моравата се извисяваха вековни ели. Отпред една пътека се спускаше към дока на скалистото заливче. По-нататък се простираше океанът. В този късен летен следобед небето на из, ток беше осеяно с облаци, чиито върхове преливаха от светлосенки. Останалата част от небосвода беше синя. Откъм океана подухваше хладен вятър. Изумително бели чайки прелитаха с кръсъци. Отвъд заливчето се носеха сиво-зелени вълни, освен там, където водната шир проблясваше от слънчевите лъчи или океанските талази се разпенваха и бушуваха като гейзери. От разстоянието воят им напомняше гръмогласна приспивна песен. Навътре в откритото море се белееше платноходка.

Тук се бе съхранило кътче от Старата Земя. Беше скъпо за поддържане.

Роботът остави флитера върху пистата и закрачи към къщата. Беше хуманоид и напомняше рицар в доспехи — захранван с акумулатор, не твърде ефикасен, но в момента за предпочитане пред нещо на колела или гъсеници, или с реактивни двигатели. Верандата затътна под тежестта му. Шейла Куентин го чу и отвори вратата. Той пристъпи в облицованото с орехова ламперия антре. Макар прозорците да бяха затъмнени, един лекедосан стъклен екран блестеше с пълна сила. Върху него се виждаха излитащите от своя затвор Дедал и Икар.

— Добре дошъл — поздрави Куентин. В тона ѝ се долови напрежение. — Все пак лично ли трябваше да идваш?

— Той поиска, нали? — отговори роботът.

Тембърът му беше мощен, но доста безизразен бас. Все още не беше го упражнявал достатъчно дълго.

— Да, но... — Тя отклони поглед. — Би трябвало да се сетя, че той... е, по-различно е с... кръвен роднина. Ти... извини ме, но защо

не можа да уговориш телефонна връзка? — Тя отново го погледна с мрачно пренебрежение. — Щеше да му струва по-малко усилия.

Роботът я огледа. На младини е била красива жена. Годишите не бяха успели да заличат напълно красотата ѝ.

— Той пожела така — отговори роботът. — Не разбираш ли?

Тя въздъхна.

— Знам. В много отношения той е примитивна душа. Трябваше да го предотвратя.

— Можеше ли?

— Опитах. Той настоя. Но е толкова слаб... — Тя сплете пръсти. — А беше толкова силен. Бих могла да откажа да ти предам съобщението му или да му разреша да се обади. Но...

— Щеше да те наругае. Знам.

— Разбира се, че знаеш. — Тя вдигна очи към лещите му. — Отстъпих. Презираш ли ме?

Роботът тръсна глава.

— Не. Напротив. Не ти беше лесно. Благодаря.

Тя погледна към стълбището.

— По-добре да се качиш веднага. Взе си лекарството, но вече не се знае колко време ще действа една доза, а с всяка следваща за него цената става по-висока.

— После...

— Ако има после, да, и аз ще дойда да се сбогувам. — Тя преглътна. — Но сега иска да е сам.

— В известен смисъл да — съгласи се роботът.

— Ако беше ми разрешил да държа ръката му, докато ти... Не! — почти изкрещя тя. — Върви горе!

Роботът се изкачи по стълбата и влезе в спалня с изглед на запад. Беше мебелирана пестеливо и върху белите стени имаше само няколко картини, но беше много по-светла от долното помещение. Прозорците бяха отворени към небето и морския бриз. Прозирните драперии потрепваха. В един от ъглите имаше старинен часовник, ремонтирана музейна рядкост. Тиктакаше бавно на фона на вятъра.

Роботът се приближи към леглото и се наведе. Енсън Гътри го погледна и премигна. Очите му бяха избелели, сякаш смалени зад издадения като канара нос между съсухрените му страни. Помръдна устни. Роботът увеличи звука, за да може да чува шепота му.

— Здравей.

Заедно с прошепнатата дума чу ромола на вятъра през елите и тътена на понеслите се към брега от другата половина на планетата вълни.

Докато пътуваше насам, роботът беше решил как най-добре да поздрави другия си Аз.

— *Vaya con Dios* — рече той.

Гътри се усмихна едва-едва.

— Може би. — И добави след малко: — Исках... да се срещнем... още веднъж.

Изричаше думите една по една, поемайки си въздух между тях. При всяко вдишване гърдите му хриптяха.

— Шийла смята, че това е безсмислено — каза роботът и се изправи. — Питам се дали е права.

— Аз също, но... няма значение... Надявам се, че си говорил... внимателно... с нея.

— Опитах се. Не съм убеден, че успях. — Роботът неловко се почеса по тила по човешки, сякаш му растеше коса. — Всичко това е ново за мен. — Тонът му стана по-рязък. Най-добрата отбрана е нападението: — Ти беше ли внимателен с нея?

Гътри извърна глава.

— По-малко, отколкото би трябвало. Но...

Той замълча и се чуваше само хриптенето на гърдите му на фона на вятъра, океана и тиктакането на часовника. Накрая продължи:

— „*Vaya con Dios*“, каза ти. — И отново се усмихна. — Джулиана няма ли да ме прати по дяволите!... Заради Шийла и жените преди нея...

— Тя... Джулиана... ще разбере — отговори категорично роботът.

— Не съм сигурен... Мисля, че някои чувства ти липсват... Нямам... необходимото... да ги изпитваш.

Роботът не отговори нищо известно време.

— Това оскърбява — каза накрая той.

— Съжалявам. — Гътри отново извърна очи към металния силует. — Да, съжалявам. Непрекъснато забравям... че всъщност не си аз... Винаги съм бил... твърде груб... към себе си, нали разбираш.

Пое въздух и изруга.

Роботът кимна.

— Надявам се да съм същия. Все още се уча да бъда... което съм. Гътри се опита да се намръщи.

— Да престанем... да пилеем времето. Дяволски малко... остава... Отивам, където е Джулиана, да, но... това е нищото... Имаме малко работа... преди това.

— Прахта ти със сигурност ще отиде при нейната — обеща роботът.

Разпръснатата над веригата Лайбниц на Луната, планината на вечната светлина.

— Дреболии. На нас ще ни е все тая... и няма да знаем. Епитафът... Помниш ли го?

— О, разбира се.

Топла нощ, изпомачкано легло, цвъртене на щурци отвън, ухания след уталожена любов. Тя се притисна към него. Къдрите ѝ се разпиляха върху ръката му, с която бе обгърнал раменете ѝ.

— Хрумна ми какво искам да пише на надгробния ми камък. Той се разсмя.

*Умира всеки
в заника на дните си.
Лежи тук,
който създаваше преди.*

— Все пак няма да го проумея — каза Гътри.

— Но аз ще го запомня — отговори роботът.

— Правилно. Това е достатъчно. Слушай — изсъска Гътри, искам... да те инструктирам... за „Метеор“... Ще се сблъскаш... с дяволски много протести... а ти все още... опипваш пътя си... към съществуването...

Той направи задъхана пауза. Дори с усилен звук въпросът му се чу едва-едва:

— Питам се... какво е усещането?

— Странно — призна роботът. — Нещо като... лекота? Струва ми се, че съм абстракция. — Той търсеше думите. — Но има и... енергия и съм привързан към старите си приятели, спомените си... твоите. Не точно както преди... както си бил ти... но... Не, не си бил особено внимателен с Шийла днес.

— Грижи се... за нея. Заслужава го.

— Ще се грижа. Заслужава го. — Роботът споделяше и това. — А какво искаш да ми кажеш за „Метеор“?

Гътри събра сили.

— Вече се тълпят около теб, нали? — започна той. — Съвети, молби, настоявания... Ти знаеш... каквото знам аз... за тях, но... притежаваш ли... интуиция... усещане за тях? — Той се напрегна. — Слушай. Повечето имат благородни намерения... Внимавай за... Диленси... Властолюбив е. Прекалено добър... администратор... за да го изхвърлиш и... не бива да нарушаваме думата си никога... но го дръж под контрол. — Отново се напрегна. — Таня... Таня Орлово Дърво. Добро момиче, освен че е... моя внучка... но трябва да си остане при... инженерството. Не ѝ позволявай... да се опитва да командва другите. И...

Той се сгърчи от острия спазъм.

Роботът коленичи и повдигна главата му, приближен плътно до него, мумия до метал, изчаквайки спазъмът да премине.

— Да се обадя ли за помощ? — попита роботът.

Всеки друг би го направил незабавно.

Очакваното „Не“ потрепна към него. Вибросензорите му долавяха немощния пулс, а хемосензорите подушваха лепкавата хладна пот.

— Не се занимавай с това. Няма смисъл.

Спазъмът отмина. Роботът отпусна главата на мъжа върху възглавницата. Дясната ръка на Гътри потрепна към него.

— Звездите — прошепна умолително той. — Дръж посоката... към звездите... каквото и да казват... хората ти.

— Аз също помня онази нощ край езерото — увери го роботът.

Въздухът беше съвършено неподвижен и невероятно бистър, особено за тази неголяма надморска височина. Над горите блещукаше

звездният безброй. Отраженията трептяха върху езерната повърхност. Енсън и Джулиана бяха сами в целия лагер: през онези дни трябваше да идват пеша дотук. Съблякоха се и влязоха да поплуват. Водата ги галеше, почти топла. При всяко загребване плясъците отекваха като звънък смях. Плуваха сред звезди.

— Някога ще го направим наистина — промълви Джулиана. — Обещавах ли?...

— Добре — прошепна Гътри. — Великолепно. Това е важното. — Той събра сили и продължи малко по-високо: — Ще пийна за това. Сkochът... е ей там.

— По-добре недей — посъветва го роботът.

— Все още аз командвам.

Роботът отстъпи.

— Така е.

Прекуси стаята, взе бутилката от едно чекмедже, както му беше разпоредено, върна се и наля в една чаша за вода. Отново коленичи, повдигна главата и приближи ръба на чашата до устните.

— Звездите — изломоти Гътри.

Завесите се развяха от полъха на вечерния бриз. Старинният часовник достигна кръгъл час и отекна.

32.

По команда от контролната станция „Иниа“ свърза радиониката си с нейната и се спусна към космодрума на Л-5. Кайра трябваше само да седи и да наблюдава. Колонията се разпростря пред нея като въртяща се около оста си канара със зейналия по средата вход. Корабът навлезе в ярко осветен тунел, задейства страничен вектор и достигна определения перон. При съприкосновението и електромагнитното сцепление корпусът се разтресе. С възстановяване на притеглянето усетиха виене на свят. Беше съвсем леко поради близостта до оста на въртене, но сега Кайра гледаше не отсреща, а нагоре към един малък кораб цистерна. Добре че беше отхвърлила намерението на Риндалир да пристигнат с нарвал. Такъв кораб трябваше да влезе в орбита, докато онази там совалка или някоя като нея само пренасяше групата дотук и обратно. Делфинът беше достатъчно малокалибрен, за да ги пренесе директно. И да се измъкне по-светкавично, ако се наложи. Разбира се, по-малката мощност правеше такава необходимост по-вероятна.

Тя се стегна. Разработеният план увеличаваше отговорността ѝ.

Освободи защитното устройство и се понесе като перце назад. Лунарианците се освобождаваха от кушетките за компенсирани на ускорението. Арен, Исабу и Куа бяха грохнали след часовете на удвоена гравитация. Въпреки това нямаше да са непохватни като плужеци. Медитациите поддържаха енергията и пъргавината им. Бяха заседавали, докато пътуваха. Каквато и да се окажеше физиологичната цена, щяха да я заплатят след завръщането си у дома. Риндалир не показваше никакъв признак на изтощение. За разлика от подчинените си, които бяха облечени с обикновени комбинезони, той беше в черно и сребристо. По-обаятелен от когото и да било, да го вземат дяволите!

— Всичко наред ли е? — попита тихо той. — Ясни ли са подробностите в съзнанието на всеки? — Усмихна се. — Такива, каквито са. — Усмивката му се насочи към Кайра. — За теб, да, без никакво съмнение. Отлично го знам.

Тя усети разлялата се по лицето ѝ топлина и се наруга наум. И все пак колко насърчаващо и обнадеждаващо беше въздействието му!

Арен и Исабу донесоха обемистите сандъци с инструменти и оборудване. Сграбчили дръжките им, те се понесоха след своя шеф към служебната херметична камера. Куа ги следваше на няколко метра. Тя беше втори пилот като една от малцината лунарианци с дълбоко космическо обучение, не служител на „Метеор“, а поданик на Риндалир.

Кайра се придвижваше встрани. Когато люкът се отвори, можеше да чува какво се случва, след като мъжете излязоха от кораба, без да вижда и да бъде видяна. Останала вътре в кораба, но пред погледите на онези отвън, Куа ѝ прошепна:

— Шестима полицаи от сигурността... цял взвод, предполагам... както и редовните механици. Май наистина ни следят внимателно.

До слуха ѝ достигнаха думите:

— ... заповеди, сър... не неуважение или нещо подобно... курс на поведение... Докато опасността е налице, всички новодошли трябва да бъдат придружавани или... хм... следени през цялото време. Тези мерки гарантират собствената ви безопасност.

Риндалир отвърна иронично:

— Толкова ли сме безценни, че пазачите ни са два пъти повече от самите нас? Поласкан съм.

— Вуено, сър, действително пристигнахте неочаквано в изпълнение на мисия, за която управниците на Л-5 изобщо не са чували.

— Ще бъда доволен да изясня причините за това, ако ми бъде предоставена телефонна връзка или ако техен представител прояви готовност да се срещнем в ниско притегляне. По същество това е едно скоростно експериментално проучване. Ако не открием нищо очевидно нередно в обекта, който имаме предвид, Селенархията ще направи официално предложение и възможностите могат да бъдат проучени подробно. Защо просто не ни придружите веднага дотам? — Той се разсмя. — Така по-скоро ще се отървете от нас.

— Хм. В съобщението става дума за петима...

— Няма основания пилотът ни да ни придружава. Тя е само служител на „Метеор“. Предвид настоящата критична ситуация, капитан Педраза, ще разберете защо считаме за благоразумно да

оставим един от нашите служители с нея, за да съдейства за безопасността на кораба.

Офицерът на Полси се опита да отправи объркани възражения. Риндалир ги отхвърли или по-скоро ги парира с убедително красноречие. На Кайра ѝ се прииска да може да стане свидетел на гледката. Съчетаваше ли някой друг в цялата галактика подобна арогантност и ласкателство? Най-накрая стъпките се отдалечиха.

Куа и Кайра се спогледаха.

— Ще огледам наоколо — прошепна лунарианката. — Напрягай слух.

Тя мина през люка. Дори в провисналите като чувал работни дрехи не пристъпваше с нискогравитационни крачки, а сякаш се рееше. Колко красива беше, в името на Маккенън! Като повечето лунарианци, разбира се. Докато хромозомите биваха видоизменяни... Все пак с какво я привличаше Риндалир? Не че се преструваше на влюбен, което би засегнало интелигентността ѝ, но галантностите му бяха като стихотворения, а колкото до по-енергичната част от нощното преживяване, споменът за Неро Валенсия беше избледнял. Не, не, не! Разбира се, че контролираше чувствата си и нямаше да позволи няколкото прекарани часа на Хълма на елфите да я извадят от равновесие, но не можеше да престане да се пита...

Напрегни слух, глупачке, напрегни слух!

Отново чу гласове на фона на бумтене и дрънчене. По дяволите! Все пак, да не би да очакваше Куа да ѝ докладва, че никой не е оставен да следи наоколо. Или Педраза беше извикал охрана, преди да придружи групичката на Риндалир, или беше оставил човек от своите.

Куа предприе акция.

— Здравейте. Може ли да поогледам наоколо? Никога не съм идвала тук.

Което беше опашата лъжа.

Отговорът на мъжа не беше труден за предвиждане:

— О, разбира се, ако не се отдалечавате. Мястото е удивително, нали?

— Разгледахте ли го в свободното си време? Знаете ли с какво се занимават онези мъже там?

— Не знам. Не съм астронавт. Съжалявам.

— Изглежда любопитно...

Полсито вероятно не беше глупак. Не би се отдалечил с новодошлата или нещо подобно. Но пък и тя не излъчваше никаква заплаха и поведението ѝ не подсказваше никакво намерение да се втурне нанякъде или да създаде някакъв друг проблем. Групата му със сигурност беше инструктирана да се държат любезно с лунарианците. Задължението му беше да държи под око кораба и тази очарователна жена. (Наистина очарователна. Расата ѝ се славеше с това. В слуховете на Земята понякога се споменаваха за феромони. Антрополозите си правеха майтап, но...)

Кайра се промъкна в херметичната камера и се претраши да надникне надолу през външния люк. Младият униформен мъж беше насочил изцяло вниманието си към Куа. Двама други механици наблизо също я оглеждаха внимателно. Разпръснати поотделно или на групички, из цялото просторно помещение работеха хора и машини. Куа хвана лекичко мъжа за ръката и насочи вниманието му встрани. Той се поддаде на импулса. За минута-две изходът на „Иниа“ щеше да е извън полезрението му.

Кайра подскочи, не върху рампата, а направо, отблъсквайки се с цялата сила на краката си. Завъртайки се около себе си, докато падаше, тя се приземи върху стъпалата си и отскочи на разстояние десетина метра. Зърна един техник да я проследява с очи и постави пръст върху устните си. Риндалир ѝ беше осигурил униформа на пилот от „Метеор“. Мъжът също беше метеорец. Той кимна съзаклятнически и се зае усърдно с работата си. Тя продължи с отмерена минигравитационна скорост от около петнайсет клика в час.

Дали я беше видял някой друг? Ще вдигне ли тревога? Дали полицаят няма да се окаже по-наблюдателен от другите? От напрежението усети болка между лопатките си. Ако рискованата ѝ постъпка претърпи неуспех... Настъпването на извънредни обстоятелства налагаше предприемане на открити действия, но Риндалир нямаше никаква представа за същността им. Би ли импровизирал? Или не искаше тя да разбере, за да не се противопостави?

Отхвърли въпросите настрана. Рискът си струваше. Заобиколи един огромен товароносач. Корпусът му щеше да ѝ служи за параван, ако продължи да се отдалечава през тунела право пред нея. Болката в гърба започна да утихва. Избърса с длан лицето си. По-добре да не

личи, че е потна. Просто обикновена служителка, тръгнала по някаква маловажна поръчка. Да се смеси с тълпите на Л-5, както не би могъл никой луарианец. Командващият от Полси по всяка вероятност е инструктиран подробно за цялата ситуация, включително и нейното участие в нея, но не би пуснал снимката ѝ по екраните с надпис „Търси се“.

С най-близката лента пое към горните нива. Слезе в малка промишлена зона, която ѝ беше позната, намери обществен телефон и звънна в офиса на Тамура.

Изненада я гласът на живата операторка, която на свой ред се изненада от молбата на Кайра.

— Съжалявам, но господин Тамура отсъства — отговори несигурно с подчертан акцент на английски тя. — Той е... задържан. Мислех, че всички знаят.

Сякаш я сграбчиха за гърлото. Все пак успя да отговори:

— Не, аз не знам. Отсъствах служебно дълго време. — И веднага добави, преди операторката да се е замислила дали напоследък е имало подобно назначение: — Мога ли да говоря с неговата дъщеря?

Очите на операторката се втренчиха в трансмисионната линия. Кайра помръдна лекичко, за да се вижда по-добре отличителният ѝ знак. Жената остана неподвижна няколко секунди, които сякаш нямаха край. Кое щеше да надделее — доверието или подозрението и страхът? Накрая отговори:

— Госпожица Тамура е в отпуск. Може би си е вкъщи.

— Gracias.

Кайра изключи и положи усилия да си възвърне самообладанието. Реши да отиде лично в апартамента. Комуникационните му линии със сигурност бяха под наблюдение. (Както вероятно и тези в офиса, но при стотиците входящи и изходящи обаждания плюс компютърните канали нейното обаждане едва ли щеше да бъде засечено или най-малко насочено за преценка от човешки контролор, преди да са изминали няколко часа.) Самото място по всяка вероятност не беше под пряко наблюдение. Полси разполагаше с ограничен брой полицаи в тази огромна, разнообразна, нескрито враждебна общност. Биха предпочели да се съсредоточат върху потенциални смутители. Еико Тамура беше възможно най-скромната и безобидна душица, на която би могъл да налети човек/

Освен ако не я познава превалено добре. Кайра продължа по тегловни и гравитационни нива, прекосявайки наслуки всевъзможни пасажи, паркове, градини и грациозния мост Речен пояс. Сред тълпите със сигурност се шляеха неколцина нейни близки приятели. Отчаяно се надяваше да не срещне нито един от тях.

Както много други врати, тази на семейство Тамура беше маркирана с емблема и номер. Беше рисунка на Еико. Кайра остана за момент пред познатата лилия, докато спомените, препуснаха безразборно в съзнанието ѝ. А ако няма никой? Колко дълго би могла да се шляе наоколо в относителна безопасност? Докосна пластината и застана пред обектива.

Вратата се отвори. Тя влезе неуверено. Посрещна я Еико — миниатюрна в своето кимоно и широк копринен пояс. Прегърнаха се.

— Шшт — прошепна в ухото под брадичката си Кайра — не казвай нищо. Укривам се.

Неотчела ничие друго присъствие, вратата се затвори. Едва доловимо ухаещата свободно събрана коса на Еико се плъзна по устните на Кайра при кимането ѝ. Пуснаха се. Изражението на Еико беше изопнато. Върху клепачите ѝ потрепваха сълзи. Тя хвана Кайра за ръката и я отведе в добре познатата ѝ стая в дъното.

До компютъра върху отрупаното с листове със скици и думи бюро спеше Чуджо. Котаракът, който обикновено дебнеше навън из страничните улички, се изправи и се огледа наоколо. Кайра го почеса по навик по гърба, а той тръкна глава в дланта ѝ и замърка от удоволствие. Еико седна пред компютъра, който не беше свързан в мрежа. Никой не трябваше да разбере онова, което натрака на клавиатурата:

„Добре дошла, добре дошла. Толкова се безпокоях за теб.“ Тя стана. Кайра зае стола, представяйки си колко смешна гледка представляват, сменяйки местата си като топчета за пинг-понг.

„Нямаме време за губене — написа тя. — Полситата може да са ти поставили звуков подслушвател, но предполагам, че това е всичко. Разбрах, че са затворили баща ти. Добре ли е?“

Тя погледна Еико, която кимна. Кайра се усмихна и промълви:
— Добре.

И продължи с клавишите:

„Тук съм с лунарианска група да отнесем Гътри. При теб ли е?“

Кимането беше отривисто.

„Чудесно! Налага се да го промъкнем контрабанда. Можем ли?“

Еико ѝ направи знак да стане от стола, седна и написа:

„Може би. Последвай ме.“

Кайра я избута с лакът встрани.

„Вземи нещо, в което да го поставим.“

Тя не носеше, защото една празна чанта би била твърде подозрителна. А и компанията ѝ нямаше никаква представа за обстоятелствата. Беше по-добре да действа в движение.

Намръщи ли се Еико?

„Вече е в скривалището.“

О, по дяволите, съжалявам — едва не възкликна Кайра. Трябваше да се досетя, че си го обмислила предварително.

Еико ѝ направи знак да изчака и излезе. Кайра се заигра с Чуджо. Докато го галеше, чувственият му отклик събуди в нея разни спомени. Напомни си, че знае урока си и няма да позволи на моментно отпускане да обърка преценката ѝ. Но похотливостта беше спасение от съмнения и страхове. Не че Риндалир беше някакъв хладен кръвожаден Валенсия...

Еико се върна, облечена в комбинезон и ботуши. Кайра се сбогува с Чуджо и двете тръгнаха.

Скоро Кайра се зачуди накъде вървят. Еико я поведе към най-близката лента до края, което беше Марджинал Вилидж — евтин квартал за онези, които добре понасяха слабото притегляне или бяха готови да изтърпят последствията, и които нямаха и не възнамеряваха да имат деца. Един дебелак я поздрави в пасажа. Кайра си спомни чудовището от Куарк Феър и стисна зъби. Но този беше просто познат. Еико избъбри нещо в отговор и продължи с бърза крачка. Следващата лента ги отведе по цялата си дължина до комплекс от наноцистерни. Там се качиха на един радиал, който ги отведе до камера за аеродинамични тестове, изоставена в момента поради съкращаване на голяма част от дейностите.

Разбира се, досети се Кайра. Еико подбираше възможно най-страничните пътища, колкото и да са обиколни, до мястото, към което се бяха отправили. По този начин избягваха многобройните случайни срещи.

Напуснаха системата на една спирка в резервата Тревъроу на полугравитационно ниво и тръгнаха по пътека между затревени ливади и хълмчета нагоре към флуоресциращия в синкаво небосвод с въображаеми облаци. Тук-там самотен смърч, клен или ела шушнеха под поривите на вятър, който носеше със себе си земни ухания, спомени, милиардогодишни нужди... Районът беше съвсем пуст.

— Вече можем да разговаряме — каза Еико. — Сега мога истински да те поздравя с добре дошла, Кайра.

Спряха и стиснаха ръце, усмихвайки се с леко замъглени от сълзите очи. Но не разполагаха с никакво време. Кайра дръпна ръцете си и продължи напред.

— Значи успя да го измъкнеш — промълви тя. Пулсът бумтеше в ушите ѝ. — Как? Какво се случи?

След като изслуша краткия разказ на Еико, тя възкликна:

— О, чудесно, върховно, querida^[1]. Кой глупак е казал, че поетите не стават за нищо, освен за поезия? Есхил е бил войник, Омар — учен, Джеферс — зидар...

— А ти пилот — вметна Еико.

Кайра се разсмя.

— Да, и отличен готвач, жесток покерджия и доста добра свалячка. Но поет? Не. Пълно бездарие! — Тя стана сериозна. Даде си сметка, че веселието ѝ е по-скоро истерично. — Вуено, а сега моята част от историята...

Скицира я набързо, пропускайки интимните подробности.

— Взема ли веднъж Гътри, мога веднага да се върна на кораба, но това ми се струва твърде рисковано.

— Наистина е рисковано — съгласи се Еико с характерното за нея спокойствие. — Вече ти казах как претърсват цялата куни... колония, за да го открият. Охраната може и да не те спре, но ще повикат началниците си, които ще ти забранят да напуснеш, преди да са проверили всичко.

Кайра кимна.

— Точно така. Но аз ще предам Гътри на лунарианците и ще остана, когато заминат.

— А после?

Кайра повдигна рамене.

— После Риндалир ще програмира операцията.

Тромпети: той може, той може!

Полугласно: Ами ако не успее? За него не е кой знае каква загуба. Северноамериканците едва ли ще направят повече от това да го депортират заедно с придружителите му, а ако бъде достатъчно настоятелен, Кайра също може да тръгне с тях. Но Гътри... На селенархите би се сторила интересна играта да се боричкат с един анти-Гътри, който е убеден, че държи здраво властта в ръцете си.

Вслушай се в тромпетите. Какво друго вдъхва надежда?

Еико повървя известно време безмълвна, преди да каже:

— Щом така желае Гътри-сан, така да бъде.

Кайра долови тревога в думите ѝ.

— Не ти ли харесва планът?

Еико поклати глава.

— Притеснявам се какво ще излезе от всичко това. Да можехме да го освободим по някакъв друг начин! — Тя въздъхна. — Но нямаме никакъв избор, нали?

Кайра преглътна раздразнението си. Защо лунарианците щяха да полагат такива усилия, ако не искаха Гътри да се върне на кормилото на „Метеор“? Беше ясно, че за тях това е най-добрият вариант, но такъв егоизъм беше благороден.

Тогавя защо се подразни от милата Еико? Защото изпитва опасения самата тя ли? Измъчваше я обстоятелството, че де намира друг отговор.

Стигнаха до Дървото, без да си кажат нищо повече.

— Ще отида да го взема — каза Еико в сумрака под клоните. — Ти следи от най-долната площадка за отдих.

Кайра очакваше с нетърпение изкачването, за да се освободи от напрежението, да се наслади за момент на спотаения сред смайващите шепнещи висоти покой. Но Еико имаше право.

— *Muy bien.*

Останала сама на площадката, след като компаньонката ѝ изчезна нагоре, сред зелените светлосенки и топлите сладникави ухания, които излъчваше грубата ръждивокафява кора, Кайра потъна в размисъл. Защо съществуваше този колос? Да, научно изследване и експеримент. Биомеханизмите за пренасяне на соковете при такива огромни разлики бяха специфична област за проучване. Но всичко това със сигурност би могло да се установи по по-лесни начини, без да се

пренася такава огромна маса тук, което беше наложило модификации на Л-5, за да съхрани динамичната си устойчивост. (Лунен прах, кометен лед, ще оцелеят ли тези кокали?) Парковете, градините и огромният резерват имаха своите основания, полза за околната среда, възстановяването, естетиката, циклите на светлина и тъмнина, горещина и студ, лято и зима поддържаха ритъма на живота; триковете на геометрията, електрониката, произволността допринасяха за разнообразие, непредвидимост, усещане, че този свят е нещо повече от стени. Всичко това беше безспорно. Но каква беше необходимостта едно нечовешки огромно живо нещо с мощ да издържи нечовешки продължително?

Спомни си за летящите сред звездите замръзнали камъни, на които никой не беше стъпвал, преди да ги открие тя; надигащите се островърхи кулички на изгрева из сенките на някоя дълга като хоризонт бездна на Марс; бурите на Юпитер, наблюдавани от заслона на някоя вледенена луна, около която бушуваха изумителни радиационни вихрушки, способни да погълнат цялата Земя; ювелирният Сатурн; готически заострените кристали, които пронизваха кафеникавожълтото небе на Титан... Колко от тези приключения беше осъществила със собствени усилия? Винаги тези машини, костюм или кораб, или аванпостова летяща крепост, сензори, компютри и ефектори, които отглеждаха и предоставяха възможности. До каква степен се беше превърнала в машина, която все още не беше усетила зараждането на живота под сърцето си, дори не го искаше?

Всичко, което откриваше, беше безплодно. Мрачни вкаменелости сред марсианските скали. Донесени през разстояния от светлинни години разкази чрез сондите на роботите и от копието на Гътри... не, анти-Гътри... не, тази разлика е несъществена... разкази за един друг жив свят, океански живот, който едва докосваше бреговете, докато краят на света се спускаше. Други два свята, които биха могли да възникнат по-късно, след милиони години, или да не възникнат. Навсякъде другаде, докдето бяха проникнали, мъртва материя, а отвъд нея тишина, освен ромола на звездите.

Дали Дървото черпеше сокове с корените си от отчаянието?

Някакво размърдване сред зеленината отклони Кайра от мислите й. Ейко се беше върнала.

Тя се спусна върху площадката и леко усмихната кимна към раницата, която носеше. Кайра повдигна капака с потрепваща ръка. Очните стълбчета се надигнаха.

— Здравсти — изръмжа басът. — Велико шоу, момичето ми.

— Jefe, o, jefe — изхлипа тя.

Грубоватата му деловитост я отърси от вълнението, а с него и от меланхоличното настроение — безразсъдно, неуместно.

— Еико ми поразказа това-онова. Тук си с Риндалир и неговите веселяци. Нещо друго?

— Аз... аз ще те предам на тях и... те ще те отнесат на Луната.

— Как предлагаш да стане това? Не мога да си представя, че Полси ще го пусне да отлети и да ме отнесе със себе си. Може и да не знаят със сигурност какво търсят да уловят в мрежата си, но ще го размотават, докато се консултират със своя шеф, а той ще се обади в Кито и... другият Гътри по-късно ще уреди всяко дипломатическо усложнение. Аз бих постъпил така.

— Разбира се.

Кайра обясни накратко намеренията си.

— Надявам се да успеем — приключи тя.

— Иначе ще стане лошо. — Тонът му беше угрижен. — Ти изглежда ще останеш тук.

— Не знам как бих могла да се промъкна обратно, без да ме забележат, а ако разберат, че са ме изтървали, или ако ме помислят за пътник, който лунарианците вземат със себе си...

— Ще потърсят повече информация. Даа. Как ще се справиш?

— Мога да помогна — каза тихо Еико. — По-добре е да не отсяда в дома ми дори за кратко време, но няколко малко известни семейства ще й дадат подслон, без да кажат нищо на никого.

— Проклет да съм, че не мога да ви прегърна и двете — изръмжа Гътри. — Измъкнем ли се веднъж от цялата тази каша, всичко, което има „Метеор“, е ваше.

— Не е нужно, сър — отговори Еико. — Дадена дума.

Каквато тя никога не беше давала, досети се Кайра. Но баща й беше дал.

— По-добре да вървим — предложи пилотът.

Еико кимна, смъкна раницата, погледна лещите и промълви:

— Un yoi. Успех. — Усмихна се замислено. — Когато реалността се намеси, дори поетите са безсилни да намерят думи.

Тя затвори раницата и я подаде на Кайра, която я нарами. Двете се спуснаха.

— Ще отида да ти уредя подслон — каза Еико. — Ела вкъщи в... пет? Дотогава ще съм се прибрала, а може и по-рано. Ще се справиш ли?

Кайра се усмихна.

— Свикнала съм да се спотайвам.

Всъщност щеше да обикаля наоколо, сякаш има някаква работа, през местенца, където бе малко вероятно да срещне непредвидено някой познат. Обзе я почти радостна възбуда.

— Hasta la vista.

Тя излезе през наподобяващия порта на японски храм вход сред ливадите под симулацията на небе.

Сама беше предложила и описала на Риндалир зоната, в която лунарианците бяха настояли да бъдат отведени. Беше приблизително на една шеста гравитационно ниво, земеделска, предимно гигантски зърнени култури и соя. Обработваха я машини, но посетителите и случайните минувачи не бяха рядкост. Риндалир трябваше да заяви, че разработва идея за започване на собствен бизнес и за отглеждане на фармацевтични култури. Може би беше препоръчително да се засеят нови площи на Луната. Преди да обсъди проекта с ръководството на Л-5, искаше да огледа обекта, да се увери дали необходимите условия са налице, да прецени дали лунарианският екип би се съгласил да остане в такава околна среда. Внезапността на възникването на проекта отговаряше на общо споделяната земна представа за неговата раса. Беше успял да я увери, че ще се справи.

Щом излезе от един коридор на открито, тя го видя заедно с неговите хора, пазачите и още десетина зяпачи. Стеблата зад тях се издигаха като ограда, толкова наситенозелени и невероятно високи, че всичко в човешки мащаби изглеждаше по джуджешки незначително. Но не притежаваше светостта на Дървото. Въздухът надвисваше тропически горещ, просмукан с миризми на изкуствени торове. Небето — таван със закрепени на него лампи за растеж. Под смътното им сияние един култиватор пухтеше върху зелените площи под

наблюдението на надзирател, който приличаше на насекомо с човешки размери.

„Върви“. Кайра закрачи към тях с безразличен израз. Риндалир я забеляза пръв. Стърчеше над Арен и Исабу, които бърникаха из инструментите, извадени от сандъчетата. Лицето му остана безизразно, но платинената му коса потрепна край мраморнобелите му скули при едва забележимото кимване. Забеляза я и едно полси и неволно докосна приклада на зашеметяващия си пистолет, избърса влажното си чело и погледна с навъсен израз крадешком към селенарха. Онова, което му се бе струвало предизвикателно и може би рисковано задължение, се беше превърнало в неприятна досада.

Кайра се присъедини към зрителите. Случайно ли бяха попаднали тук поотделно или се бяха присламчили към любопитната групичка? Нямаше особено значение, тъй като никой от тях не ѝ беше познат. Арен вдигна очи. В ръката му леко потрепваше метър. Той отново се зае с работата си. Исабу остана безучастен.

След няколко минути Риндалир размени няколко думи с двамата, а след това и с командира на взвода. Кайра не чу казаното, но се досети за смисъла му: „Мисля, че свършихме онова, което можем. Сега трябва да си вървим... Не, извикайте шефа си, щом желаете, но ще отклоня всеки жест на гостоприемство.“

Кайра се прозина престорено и тръгна обратно натам, откъдето беше дошла. Нека си помислят, че няма намерение да си губи времето с тях. При една шеста гравитация Гътри беше лек, но как усещаше присъствието му!

Оцветеният в сивкаво пасаж беше пуст. Машините не ѝ обръщаха внимание. Стигна до вратата на една тоалетна и влезе. Както беше обичайно за Л-5, беше за двата пола. И празна. Влезе в една кабинка и зачака. Някакъв вентилатор бръмчеше непоносимо шумно.

Чу почукване. Приискай се да изкрещи. Отвори. Арен влезе. За момент изпита разочарование. Ако Риндалир... Не, разбира се. Този, комуто се беше наложило да се отбие до тоалетната на път към кораба, трябваше да носи сандък със себе си. Очевидно не го съпровождаше полси. Ако това се бе случило, Арен щеше да остане по-дълго от него. Риндалир бе дал да се разбере, че не би понесъл унижението на откритото шпиониране. В случая лунарианецът се бе насочил към кабинката, на която светеше сигнал „заето“.

Очите му проблеснаха.

— Носите ли го? — прошепна той.

Кайра кимна. Раницата беше поставена на една лавица. Направиха светкавично размяната: инструментите и уредите на Арен в нея, Гътри — в сандъчето. Мястото беше сравнително предпазено от електронно наблюдение и едва ли би се видяло нещо при подробна проверка. Повечето полсита търсеха плячката из потискащо претъпкани помещения и пасажи. Не можеха да предвидят всичко. Красноречието на Риндалир би трябвало да попречи на пазачите и на командира им да помислят за това.

Миг преди капакът да се затвори над него, Гътри размаха очно стълбче към нея. Отгатна мисълта му:

„Даа, получих свободата си в някакъв кенеф. Многозначително.“

Тя се разсмя. Арен я погледна учудено, но не се забави. Кайра трябваше да остане още няколко минути, докато се отдалечат достатъчно. Останала сама, тя продължаваше да се смее.

[1] Скъпа, мила (исп.). — Б.пр. ↑

33.

„Иниа“ излетя от Л-5 при ускорение 1 g. По котешки отпуснат, Риндалир извади Гътри от сандъчето и го постави върху антиакселерационната кушетка. Лещите му огледаха наоколо — от пилота Куа настанила се в седалката си пред контролното табло на фона на звездите, надолу по стълбата и асансьора, които отвеждаха до отделението за пътници и помещението около тримата мъже, изправени над него. Погледът му се закова върху Риндалир.

— Добър ден, милорд — поздрави провлечено той. — Дължа ти огромна благодарност.

Другият наклони усмихнат глава, стиснал плътно устни, преди да отговори:

— Добре дошъл, милорд. За мен е чест да бъда към вашите услуги.

Спътниците му останаха невъзмутими. Пилотът се завъртя в креслото и погледна надолу. Нямаше други задължения, освен да даде инструкции на кораба за местоназначението и векторите.

Гътри вероятно също би се усмихнал, ако имаше тази възможност.

— Искаш да кажеш „на“ моите услуги, нали? Не съм чувал някой да е „към“ нечий услуги.

— Грешката е моя — отговори Риндалир. — Вашият език не е нашият.

Недоизречено: нито пък мислите ви.

Въздухът подухваше лекичко от рециклерите, които го засмукваха обратно. Теглото и почти сублиминалните пулсации бяха единствените признаци за увеличаващата се скорост.

— Не се ли движим бавничко? — попита след малко Гътри. — Това със сигурност е по-приятно, но бихте могли да понесете и по-голямо натоварване.

Риндалир помръдна рамене.

— Закъде да бързаме, след като се измъкнахме?

Дали на Гътри не му се прииска да разполага с юмрук, за да го стовари върху рамката на кушетката?

— По дяволите, ти си интелигентно момче! Следователно си наясно, че противникът не е малоумен. Техният главатар на Л-5 ще докладва за вашето посещение, ако вече не го е направил, и онзи Гътри по всяка вероятност ще се досети какво се крие зад всичко това.

Риндалир кимна.

— С моя екип предположихме, че подобен риск не е особено голям. Когато очертавахме плана, Кайра Дейвис ми напомни, че анти-Гътри е лишен от вашия дългогодишен опит на пряко общуване с моята раса. Познанието, което притежава за възникването на нашето общество по време на неговото отсъствие и безпаметство, му е въведено заедно с огромен обем друга информация. Това за него би трябвало да е абстракция, а не нещо действително изпитано. Със сигурност бихме могли да предположим, че още в момента на пристигането ни на Лагранж Пет шефът на Полицията за сигурност е уведомил висшестоящите на Земята и е поискал разпореждания. Какво биха могли да му кажат, освен да следва курса, който на практика приложи в очакване на консултация с анти-Гътри? Не е задължително да са успели да се свържат веднага с него и да се е обезпокоил.

— Така или иначе сте действали рисковано.

Риндалир упражни видимо усилие да прояви търпение.

— Да не би да предпочитате да не бяхме го направили? В такъв случай те неминуемо щяха да ви открият и да ви унищожат, което би им гарантирало стабилизиране на позициите. Ако авантюрата ни се беше провалила, щяхме да опитаме други средства, но това беше най-бързото и надеждното.

— Да, разбирам, че номерът беше съобразителен — отстъпи Гътри. — Искам да чуя всичко по този въпрос. По-късно. — Тонът му стана по-категоричен. — Но точно в този момент все още не сме във от опасност. Колкото по-скоро се докопаме до Луната, толкова повече бира ще ви поръчам на старата ракетна площадка.

Риндалир повдигна вежди.

— Какво още ни заплашва?

— Всеки изстрелян от Земята факлокораб би могъл да ни достигне за четири часа. Дори при два пъти по-високо от това ускорение не бихте могли да се приберете за толкова кратко време.

Тонът на Риндалир не беше откровено саркастичен.

— Не съм чувал за въоръжени космически кораби. Подобна техноновост би била значително инженерно постижение, отхвърлено от Комисията за мира.

— Аха. А и не би могло да се осъществи секретно, особено за краткото време, с което разполагаха. — Гътри заговори по-отсечено. — Чуй, все пак. Когато съм принуден, действам грубо и безразсъдно. Гарантирам, че и двойникът ми постъпва по същия начин. Щом разбере за пристигането ви, по всяка вероятност няма да го подмине така лесно, както си мислите. Енрике Саир също няма да го подмине — знам доста неща за този тип — а той би могъл да убеди моя анти-Аз. Може би организират контраудар точно в този момент. Ако вече не са го сторили.

— Още по-добре, ако надминат себе си, нали? Искаме ги унищожени.

Гътри изгледа Риндалир в продължение на няколко секунди преди да отговори:

— Наистина ли? Готов съм да приема някоя версия на *status quo ante*^[1]. Защо ти е повече?

Риндалир издържа на погледа му, усмихна се както преди малко и попита:

— А защо не? Ето един любопитен философски въпрос.

— По дяволите всичко това! — Гътри остана замислен за известно време. — Добре, както искаш. Нямам голям избор, нали? Но нека разгласим истината веднага. Свържи се с Луната, запиши изявление с тях и им кажи да го представят на световните новинарски медии. Това ще обезвреди врага, ако изобщо е възможно.

Риндалир поклати глава. Светлината потрепна върху сребрилата му коса.

— Моята преценка е различна — каза спокойно той.

Очните стълбчета на Гътри се извиха в дъга.

— Ха? Разгласата... Разбира се, че ще опровергаят всичко, но само за да спечелят време, докато се опитват да се укрият. Вече няма да има никакъв смисъл да ни нападнат в космоса, ако имат такива намерения. Всъщност ще знаят, че това би забило последния пирон в ковчега им.

— Боя се, че нещата не са толкова елементарни — отговори Риндалир. — Докато лежахте укрит в колонията, събрах информация. Трябва да подготвим изявлението изключително внимателно и да го излъчим в точно изчислен от психодинамична гледна точка момент. В противен случай би могло да предизвика хаос, с какъвто врагът се подготвя да се справи и да се възползва от него. Ако не друго, ще бъдат погубени огромен брой животни.

Копието известно време остана безмълвно. Корабът напредваше с тихо бучене.

— Никога не съм допускал — продължи Гътри — че проявяваш особена загриженост към случайни невинни свидетели, сеньор.

— Така или иначе, такова е решението ми.

— Нека те разубедя.

Риндалир се разсмя гърлено.

— Разполагате с абсолютна свобода да опитате. Предстои ни да бъдем заедно часове наред. Но ми се струва, че бихме могли да ги прекараме по по-полезен и развлекателен начин.

— Какво точно си замислил всъщност?

— Селенархията няма да поиска откуп за вас, ако от това се опасявате.

— Хм. Бих могъл да се бръкна за два-три милиона укуса, каквото и да си намислил.

Риндалир зае една от характерните лунариански пози, отпусайки се някак си назад, макар и застанал прав.

— Очевидно е, че бихме искали да имаме влияние върху курса на предстоящите в близко бъдеще събития и сме убедени, че го заслужаваме. Това прекомерно ли е? Току-що ме укорихте за нещо, което възприемате като безразсъдство, независимо че успяхме. Сега искате от мен да направя незабавно изявление без оглед на последствията. Настоятелно ви умолявам да проявите по-голяма последователност.

Гътри изпусна нещо като въздишка.

— Бихме могли също така да се забавляваме и да извлечем полза, предполагам. Разкажи ми за операцията, която си предприел. Тамура и Дейвис успяха да ми подхвърлят само две-три думи.

— С удоволствие. От своя страна вие ще разкажете ли как се справихте, след като се разделихте с пилот Дейвис? Струва ми се, че

разказът е с епически измерения.

— Тогава не беше, но... Добре, копеле такова, давай първо ти. Предполагам, че не си имал проблем да схванеш съобщението ми, но как го разтълкува? Какви указания беше получил вече?

Екипът на Риндалир се настави да слуша със стоическа непоколебимост, която е другата страна на своенравието. Той самият седна върху подбедриците си, за да бъдат очите му наедно ниво с лещите на Гътри — учтивост, която не му костваше много усилия — и започна:

— Знаете, че моята раса се чувства отдалечена от Земята много повече духовно, отколкото пространствено. Независимо от това интересите ни си остават преплетени и обикновено се опитваме да бъдем в течение на проблемите там, доколкото ни позволява бездната между нас...

След дългото въведение на Риндалир Гътри се обади с усмивка, която се усещаше само в интонацията му поради липса на лице:

— Поздравявам те за умението да ми разказваш неща, които знам от десетилетия, без да изречеш нищо повече.

— Исках само да изложа предпоставките — отговори с невинен тон Риндалир. — Щом предпочитате, ще продължа направо от получаването на вашето съобщение.

Не каза почти нищо за пребиваването на Кайра при него, освен че е допринесла значително за планирането на акцията. Накрая предложи да направят пауза за чаша чай.

— Дали не бихме могли да ви предложим нещо освежително, сеньор Гътри? Може би малко музика? Чувал съм, че харесвате стила, наречен джаз, от началото на двайсети век, и успях да открия старинни записи... Не?... Тогава да обмислим нещо друго. Дали сте гледал най-новата постановка „Les Sylphides“^[2] на Тихополиския балет? Идиосинкретична интерпретация, въпреки че...

Екипажът му сервира деликатеси. След известно време той помоли Гътри да разкаже своята история.

— Не съм толкова изтънчен в произвеждането на звуци, които имат претенцията да означават нещо — измърмори киберкопието.

— Нито особено тактичен, както е видно — подметна шеговито Риндалир.

— Да. Джулиана обичаше да повтаря, че за мен „такт“ не е нищо повече от четирибуквена дума. Та така, моят разказ е по-кратичък. Еико Тамура ме измъкна от космоса — страхотно момиче! — и ме укри в онази чудовищна секвоя там...

Разговорът продължи да лъкатуши без посока като платноходка, която криволичи според капризите на вятъра. Риндалир непрекъснато задаваше въпроси и подхвърляше коментари. Искаше да узнае повече за миналото: корените на конфликта на „Метеор“ с авантистите, защо върховният шеф на „Метеор“ лично е проникнал в Северна Америка („направо лунариански трик“ — подметна той през смях), какво се е случило там и какво означава... Интересуваше се и от непосредствените събития, за дневните цикли, през които е бил укрит, и истинските причини Еико Тамура да ограничи ангажиментите си.

— Противоречи на лоялността, не е ли така? Според дигиталния анализ стратегията ѝ е под оптимална. Би могла да се определи като достойна за окайване. И все пак интелигентността ѝ е значително над средната. Ако се отчетат всички фактори, включително хаотичния по същността си характер на органичния живот, може да се окаже, че интуицията ѝ е безпогрешна.

— Опитваш се да проумееш човешките създания отстрани — отбеляза Гътри.

— Така е до известна степен. Но не е изключено да имам поточен усет за ирационалното в сърцевината на нещата от вас и цялата ви практична цивилизация.

Куа предупреди останалите да се обезопасят.

Корабът смени оборотите и започна да понижава скорост, спускайки се към Луната. Тя изпълваше екрана, нащърбена по периферията и осеяна с петна. Огромният и ярък полумесец на Земята сияеше величествено в бледосинкави нюанси срещу нея. Л-5 беше една от милионите точки сред звездния безброй.

Риндалир поглади брада.

— Някой ден трябва сам да проуча това дърво — каза замислено той. — Правил съм го във вивифер, но това не е достатъчно. Усетихте ли мистерията му, докато ви люлееха брулените от вятъра клони?

— Не, но мистиката никога не ме е впечатлявала. А и както знаеш, не са ми останали много неща, с които да усещам.

Риндалир го изгледа продължително. Тонът му стана подчертано внимателен.

— Все пак не сте се превърнал изцяло в машина, нали?

Куа отново се обади над тях. Говореше на лунариански, но нямаше никаква нужда от английския. Мелодичният сигнал и проблясващото премигване настояваха:

„... космически кораб «Иния» ДР327, отговорете.“

Въздухът изсвистя между зъбите на Арен. Исабу присви пръсти като нокти на граблива птица. И двамата се вторачиха в Гътри.

— Май не познахте — измърмори той. — Предупредих ви многократно.

— Каквото и да бяхме направили, нямаше как да кацнем, преди да ни засекаат — отговори хладно Риндалир. — Признавам, че съм изненадан от самоличността на нашия преследвач.

— Аз не, честно казано.

— Свържи ме, пилот.

Риндалир приседна на една от кушетките, притегли комуникационното табло и го включи.

— Тук „Иния“ — докладва той. — Обявете се.

„Космически кораб «Мурамаса» ТК96“ — прозвуча от уредбата.

— Клас Катана — измърмори Гътри. — Факла.

„Вие сте в неразрешено и незаконно владение на съд, принадлежащ на сдружение «Метеор» — продължи собственият му глас. — Върнете се незабавно на Л-5.“

— Боя се, че сте в грешка — отговори Риндалир. — „Иния“ е реквизиран от суверенното правителство на Луната. Ако твърдите нещо друго, подходящото място за разрешаване на спора е космическият съд на Световната федерация.

— Засякох го на радара — съобщи Куа.

Тя прехвърли компютърното изображение в пътническото отделение. Риндалир премести Гътри, за да вижда добре.

— Разстояние около двайсет хиляди клика, снижаване на скоростта, среща при съгласувани скорости след около половин час — разчете на глас показанията Гътри. Куа също би могла да ги разтълкува. — Вероятно е излетял от Земята с тази скорост. Радарите

там явно са ни засекли, макар че и информацията от Л-5 би им дала възможност да определят курса доста точно.

Анти-Гътри продължи:

„Пилот «Иниа», чуй ме. Говори лично Енсън Гътри. Вашият jefe. Нареждам в съответствие с поетата дума да върнеш този кораб на Л-5. В противен случай «Метеор» ще се сблъска с неразрешими проблеми.“

Да, полситата в колонията бяха предали на началниците си какво им е било казано. Риндалир се усмихна.

— Това няма да се случи, милорд — отговори той.

„По-добре би било да се случи“ — отвърна гласът.

— А ако не, мога ли да попитам как възнамерявате да постъпите?

„Уязвими сте.“

— Насилие? Безпрецедентно! Нито Федерацията, нито „Метеор“ ще го сметнат за обосновано, да не говорим за Луната.

„Отвлечането на космически съд също е безпрецедентно.“

— Повтарям, че случаят не е такъв.

„Ще се погрижа за последиците по-късно. — Гласът направи пауза и продължи по-спокойно: — Не желаем да пострадате. Окажете съдействие, за да огледаме кораба, а на теб и екипажа ще осигурим безплатен полет от Л-5 до дома. Търсим откраднатото имущество и имаме основания да предполагаме, че е при вас. Може би това става без твое знание, сеньор. Ако се окаже, че съмненията ми са неоснователни, ще ви поднеса официално извинение и съм готов да се споразумеем за компенсиране на понесените щети.“

— Не се оставяй да те размотава, докато се приближава — изсъска Гътри от кушетката.

„Какво чувам?“ — изрева гласът му.

— Вероятно онова, което ви се иска да чуете — отговори Риндалир.

„Виж какво — заговори припряно гласът. — Имаш своите основания да вършиш онова, което вършиш. Ако разгласяването на операцията беше в твой интерес, отдавна да си разпратил новината из цялата Слънчева система. Добре, аз мога да ти направя предложение. Разбираш ли какво имам предвид? Не съм зле настроен срещу вас. Заедно бихме могли да осъществим големи дела. Обмисли го.“

— Ще го направя — отговори Риндалир. — Можем да обсъдим ситуацията, когато се приближите. Дотогава приятно пътуване.

Той направи знак на Куа, която изключи връзката. Звукът и светлинката продължиха да сигнализират. Тя ги намали.

— Това изяснява нещата — газа Гътри. — Свържи се с Луната, изпрати разказа и изображението ми и направи така, че той да го разбере на всяка цена. Това ще го принуди да смени курса.

— Полицията за сигурност е все още в Порт Боуен — възрази Риндалир.

— Както и твоите полицаи. Следователно и други, освен Полси, ще получат съобщението. А то ще накара и самите полсита да се замислят за много неща, нали така? Ако пък настояваш, изпрати съобщението към независимата лунарна комуникационна мрежа. Двамата с Кайра щяхме да го направим веднага, щом „Мауи Мару“ влезе в орбита, само че не знаехме секретните ти кодове за достъп и шифрите. Имаш ги в базата данни на този кораб или в главата си. Не си пилей въздуха да го отричаш. Свържи се.

Риндалир извиси черно-сребристите си осанка над безтелесната кутия.

— Това ли е единствената алтернатива на капитулацията? — попита с неохота той.

— Да. Освен ако не приемеш предложението му.

— Не, не мисля. Много добре...

— „Мурамаса“ приложи нов вектор — извика Куа. — Мощен... айя!

Очните стълбчета се изпружиха към екрана пред него и прозвуча дълга ругатня.

Куа се огледа. Ноздрите ѝ се разшириха, а бледите коси се пръснаха като ореол около лицето ѝ.

— Промениха посоката — продължи тя — и увеличиха светкавично ускорението. Ще се срещнем след пет минути.

— Предвидил е, че може да му се наложи! — възкликна Арен. — Избрал е необходимия курс от Земята и момента на срещата с нас.

Риндалир кимна на Гътри.

— Поздравления за хитростта на заместника ви — каза той. — Едва ли разполагаме с време да се свържем с Луната и да обясним ситуацията, нали? Можем единствено да обявим капитулация. Имате ли друга идея?

— Да. Да заложим живота си — отговори копието. — За мен е лесно.

— Какво според вас ще предприеме?

— Ако не отстъпим... не, няма да се блъсне в нас. Това ще разруши и него. Води със себе си мъже, които да претършуват кораба или останките му. Нали чу, че казва „ние“ — те трябва да са причината да поддържат гравитация едно досега. Защото съм сигурен, че пилотира самият той. Той е самият кораб, скачен с него, с компютрите му... По дяволите, ако бях същият! Може да прелети в такава близост, че да попаднем в струята на двигателите. Те ще разсекат кораба. Космическите костюми няма да ви спасят от радиацията.

— Можем ли да го избегнем по някакъв начин?

Светлинната замига и звуковият сигнал звънна: „Предайте се.“

— Вероятно можете да се отклоните — отговори решително Гътри. — Разполагате само с частица от неговото ускорение и делта-скорост. Той се движи с огромна скорост. Приложете напречен вектор и се плъзнете встрани. Ще му е необходимо време да намали скоростта и да ни подгони отново. Колко ще е това време, зависи от това какво натоварване могат или ще издържат онези с него. Не е сигурно дали ще е достатъчно, за да изпратим съобщението.

— Ще се справиш ли, Куа? — попита Риндалир.

Пилотът се намръщи.

— Може би. Аз самата не съм скачена с този кораб. Не бих могла да се измъкна от противника повече от един-два пъти, ако и толкова успея.

В думите на Риндалир звънна метал:

— Ако успееш, графство Море Мусковиенсис е твое.

— Е, и славата! — изрева тя.

Ръцете ѝ полетяха по контролното табло. Звездното сияние сякаш обсипа косата ѝ с пудра.

Лещите на Гътри се завъртяха последователно от въодушевения Арен към усмихнатия Исабу и накрая към техния господар.

— Ще опитате това, всички вие, отхвърляйки предложението за сделка? — възкликна с изумление той. — По-луди сте, отколкото очаквах.

Риндалир се разсмя гръмко.

— Не, вие и вашият противник сте излишно логични. Хайде!

Той грабна Гътри и влезе в асансьора. Другите двама се обезопасиха върху кушетките.

Катаната се появи върху екрана, разраствайки се все повече и скривайки тънката като акула Луна. Куа докосна един бутон. Ускорението метна рязко Риндалир към перилата, но той успя да запази равновесие. Газовете от струите на факлата блеснаха за миг върху екрана. И изчезнаха. Земята засия величествено. „Иниа“ продължи да се приближава към Луната.

Риндалир стигна до седалката до Куа, настани се, закопча коланите и нагласи Гътри в скута си. Разпореди нещо на пилота и тя отговори утвърдително на техния си вълнист мелодичен език.

— Какво беше това? — попита Гътри.

— Да ме свърже с Луната — отговори тихо Риндалир. Какво друго?

— Къде и с кого?

— Не губете време — отсече Куа. — Имам връзка.

— Трябваше да науча проклетия ви език, когато го измислиха — измърмори Гътри.

Върху комуникационния екран изникна глава на лунарианец. Той направи някакъв почтителен жест, Риндалир го поздрави набързо и се обърна към Гътри:

— Съобщете, каквото желаете, сеньор Гътри. В обхват сте.

Копието зареди кратки, отсечени изречения. Върху изражението на лунарианеца пробяга мигновено изумление, после той се заслуша съсредоточено. От време на време Риндалир добавяше кратки допълнения на английски. Куа не отделяше очи от контролните уреди.

— Ето го пак.

Върху челото ѝ не проблясваше дори капчица пот.

— Ще се опита да те надхитри — предупреди Гътри. — Не се измъквай по същия начин. Предполагам, че максималното ускорение, което можеш да постигнеш, ще го изненада.

Той продължи разказа си.

Рязкото ускорение притисна телата назад и надолу. Кръвта рукна от ноздрите на Риндалир и Куа, два пъти по-ярка върху мраморните им лица. В дъното някой простена. Факлата припламна върху екрана — само върху екрана. В следващия миг „Мурамаса“ изфуча край тях. Гътри продължи. Притеглянето спадна до лунарно.

Очните стълбчета се завъртяха и насочиха към плувналото в кръв лице на Риндалир.

— Готово — каза дрезгаво Гътри. — Свържи ме с онзи кораб.

Куа изпълни нареждането с потрепващи ръце.

— „Иниа“ до „Мурамаса“ — пропя Гътри. — Отговори.

Екранът остана пуст, но собственият му глас изръмжа:

„Мурамаса“ до „Иниа“. Ти го направи, нали?

— Да. На Луната вече знаят историята, допълнена с видеоматериал за мен и тези чудесни приятелчета тук. Все още можеш да ни затриеш, ако го смяташ за разумно, но лунарните радари се насочват насам, оптическите уреди се настройват на вълната и цялата тази работа няма да се хареса на никого.

Смехът му се извиси дрезгаво.

„Не, обзалагам се, че няма. Естествено, ще опровергаем всичко.“

— Опровергавай, щом ти се занимава с това.

„Не ми се занимава. Просто донякъде върши работа. Нали знаеш, че няма да си стиснем ръцете.“

— Би могъл.

„Ние не можем. Аз не бих могъл.“

— Наистина са те сгащили, а? Не би ли предпочел препрограмизиране? Да си бъдеш пак същия човек.

„Човек? Ха!“

Възцари се тишина, нарушавана от свистенето на корабите и стържещото дишане на изнемогващи тела.

— Виж какво — продължи Гътри от борда на „Иниа“ — няма съмнение, че можем да се споразумеем с теб и твоите приятели.

„Ако твоите приятелчета се съгласят — отвърна Гътри от борда на «Мурамаса». — При онова, което съм чувал за тях — пази се.“

— Hasta la vista.

„Toujours gai.“

Така му пожелаваше довиждане Джулиана. Екранът потъмня.

Гътри погледна към Риндалир.

— Добре ли си? — попита той.

— Ще оживея — отговори кисело и не съвсем уверено селенархът. — Добре че проявих предвидливост да взема достатъчно добро вино.

— Точно така, върви да се напиеш и удари една чашка за мен. — Гътри се пошегува механично, замислен за нещо друго. — Ще кацнем наскре невиджано празненство, нали?

Риндалир се поизправи върху седалката. Обърна към него оплесканото си с кръв лице и го погледна изпитателно.

— Дори това няма да има — отговори той.

Гътри повиши глас:

— Ха? Искаш да кажеш, че твоите хора няма да разпространят историята?

Риндалир вдигна ръка.

— Не се бойте. Не бих могъл да я потуля, дори да исках. По всяка вероятност съобщението е прието от повечето станции. При всяко положение суматоката, която ще избухнем от наша страна, и от страна на противника, трудно може да бъде скрита. Слуховете ще плъзнат неконтролируемо. Не, просто искам да действам обмислено, както вече казах. Преди този съд да се върне в Порт Боуен, ще кацне на лунариански космодрум. Там ще скицираме и ще излъчим вашия манифест към цялата Слънчева система.

[1] Предишното положение (лат.). — Б.пр. ↑

[2] Sylphide (фр.) — силфида, прелестна жена. — Б.пр. ↑

34.

След снижаването на ужасното ускорение „Мурамаса“ се насочи към Л-5 при половин гравитация. Феликс Холдън се разкопча от кушетката, изправи се мъчително и закуцука наоколо, проверявайки състоянието на петимата си подчинени. Обучените за космически натоварвания и във върхова физическа форма мъже не бяха пострадали особено. Загубилите съзнание отново идваха на себе си и се оглеждаха за наранявания, докладвайки:

— Да, във форма, сър.

Бяха леко замаяни, както от случилото се — озадачаващо за тях — така и от преживяното.

Холдън се отказа да използва асансьора до пилотското контролно табло, след като тежеше само четирийсетина кила. Докато се изкачваше по стълбата, се позадъха и прехапа устна. Стовари се върху контролното кресло. Върху полусферичните екрани потрепваха увеличените звезди, блестящата Земя и рязко очертаната върху черния фон Луна.

Не видя пилота. Новият Гътри се спотайваше зад всички тези превключватели и уреди, които беше направил ненужни, когато се свърза директно със сензорите, ефекторите и компютрите, сърцевината и главния мозък на системата. С нейните уреди следеше функционирането ѝ, усещаше ускорението и налягането, контролираше химическия състав на въздуха, долавяше най-незначителните йонни струйки.

— Добре ли сте? — попита гласът.

Холдън кимна отсечено.

— Справихме се, сър — докладва той.

— Съжалявам, че ви подложих на такова натоварване. Ограничих ускорението до степента да не получите постоянни увреждания, но... още повече съжалявам, че се оказа напразно.

— Наистина ли ги оставяте да се измъкнат?

— Нямам голям избор. Пуснаха историята. Засякох съобщението. Холдън въздъхна.

— Разбира се, ако действително ги бяхте убил, нещата щяха да се влошат още повече за нас.

— Не съм съвсем сигурен — изръмжа Гътри. — Господ знае как ще постъпи в такава ситуация Риндалир. Ако лично се познавах с него, може би щях да се ориентирам по-добре. — Последва дрезгав кикот. — Подозирам, че другият Гътри, който има преки впечатления, не е особено щастлив. Ще разберем. Очевидно не можех да предприема онова, което всеки би нарекъл безпричинна касапница.

— Как възнамерявате да действате, сър?

— Да свиря по слух, да се снишавам при ударите, да залагам според картите. Джулиана винаги се оплакваше от обърканите ми метафори. — Хуморът му се изпари. — Във форма ли си, полковник?

Холдън вдигна глава.

— Готов съм да изпълня задълженията си, сър. Както и подчинените ми.

— Но онова, което смятате за свое задължение, зависи от развитието на ситуацията, а?

Корабът можеше да унищожи човешките създания просто като отвори херметическите люкове.

— Да, сър. Надявам се, че мислите по същия начин.

— Мм, отношенията ми с твоето правителство са малко по-различни. Както и да е... Слушай. Онова, което смятам да направя, е да презаредя на Л-5 и да се върна в космоса, за да следя за непредвидени обстоятелства. Ще ми е необходима помощта ти. А след това, мисля... — налага се да те поопозная малко — мисля, че ще си най-подходящият, който да поеме гарнизона на Полси там.

Изненадан, Холдън попита:

— Какво друго, освен да го евакуираме?

— Да се лишим от такъв печеливш чип заради едно гъше яйце? Сигурно се майтапиш.

Холдън погледна към Земята. Там имаше семейство. Гътри чакаше.

— Моята група и аз ще изпълним онова, което ни наредят нашите началници, сър — отсече Холдън.

— Не е зле. Ще се свържа с тях. Седни и отдъхни. Заслужи го, както и всеки от вас.

— Сър — отговори тихо Холдън в отговор на проявената загриженост — разбирам защо вашите хора винаги ви се подчиняват.

— На мен?... Добре, добре, почивай и ме остави да си върша работата.

Над столицата на Северна Америка виснеше нощ, но Енрике Саир будуваше в офиса си. Изображението и думите му не достигаха до Холдън. Гътри ги получаваше като дигитална информация, която транспонираше в образ и звук. Би било погрешно да се каже, че компютърът правеше това вместо него. Определени центрове в живия мозък обработват получената по нервите от очите и ушите информация, но именно човешкото същество като цяло възприема заобикалящия го свят. Гътри долавяше електромагнитния спектър, както никога усещаше светлината като човек. Сякаш самият той прелиташе през гравитационните полета, както някога усещаше вятъра и вълните. Знаеше как да се устреми към една подвижна цел, както порано умееше да мята топка или да уцелва с пушка. Усещанията и знанията бяха много по-изобилни, отколкото приживе, а биха били непоносимо много, ако не бяха прозрачни като вледенени кристали. Физиката, за разлика от биологията, е изчислима, тъй като е елементарна.

— Виено — извика Саир, — какъв е резултатът?

Хлътналите му очи се взираха от центъра на тъмните кръгове върху жълтото му лице, като че ли беше слепец.

— Да, те бяха — отговори Гътри. — Съобщиха всичко на Луната, преди да успее да ги спра. Много скоро ще кацнат лично.

Тишината завибрира от пощръклели хаотично фотони.

Саир се отпусна като чувал в стола си.

— Значи играта приключи? — Той настръхна. — Не. Продължаваме. Върни се. Не в Кито. Предполагам, че в момента това е невъзможно за теб. Ела тук. Ще ти дадем убежище.

— Не, благодаря — отговори Гътри. — Да остана винаги безполезен? Чуй ме. Все още можем повече от това да повредим контрола. Помниш ли разсъжденията ми за лунарианците, когато разбрахме, че са се появили на Л-5? Ясно е като бял ден, че намерението им беше да измъкнат моя двойник, и успяха. Но не обявиха веднага какво и защо са направили. Всъщност запазиха мълчание, докато не ги принудих. Това не означава ли, че имат свои

намерения? Не знам какви. Може и да са много по-неприятни за теб от онова, което иска моят двойник. От друга страна пък си спомням една стара приказка за ловене на риба в мътна вода. Това ще се опитам да направя.

Трансмисия.

Човекът се вторачи, сякаш зърна лице върху екрана пред себе си. Може би така му се искаше.

— Какво си наумил?

— Засега да прескоча до Л-5, да заредя реакционна маса и антима́терия и да дебна в космоса. Ще оставя екипажа там, а от теб — от вашия Синод — искам да назначите Феликс Холдън за командващ нашите сили там. Това означава, че ще бъде стриктен, находчив и надежден изпълнител на разпорежданията ми на самото място.

Трансмисия.

— Не знам — измърмори Саир. — Някои характеристики в психопрофила му... О, той е лоялен.

— Такива момчета може да се окажат дефицит, пръсне ли се мълвата — предупреди Гътри. — Остави ме да направя онова, което смятам за подходящо в космоса. Ти ще имаш доста работа у дома. Между нас казано, може би ще се справим. Може дори да стигнем първи на финала.

Опипвайки напред, електронните му сетива откриха огромния цилиндър, който се въртеше на фона на звездния безброй.

35.

Помещението, в което отнесоха стария Гътри след произнасянето на речта, не беше голямо, но светлините и сенките, които потрепваха неясно върху тавана, му придаваха някаква смътна необятност като в сън. Поставиха го върху една маса с подчертано благоволение: той ще прояви благосклонност да разбере как препуска времето, той вече няма да бъде оставен сам, освен когато го налагат неотложни нужди, а ако междувременно пожелае развлечение, достатъчно е да включи мултивизора.

Той обаче нямаше нито една комуникационна линия с външния космос. Остави го тъмен и потъна в мислите си.

Най-после пристигна лейди Ниоленте. Роклята ѝ блещукаше в сребристо през многобройните нюанси, които преливаха по косата ѝ. Полите прошумоляха в ритъма на безшумната ѝ походка. Пристъпи до масата и се вторачи в лещите, които той вдигна към нея.

— Привет, милорд — поздрави тя. — Как мога да ви бъда полезна?

— Отлично знаеш как, по дяволите! — отговори той. — Къде е Риндалир?

Тя разпери пръстите си като ветрила — един землянин вероятно би помръднал рамене.

— Множество ангажменти. В настоящия момент отговорността по управлението е негова. Тъй като за кратко останах свободна, реших да ви навестя.

— Да, безспорно, трябва да запазим предимство в ситуацията, В такъв случай защо, по дяволите, ме държите тук? Дори не знам в коя част на проклетата Луна сте ме докарали.

— Риндалир обеща да ви представи отчет в необходимия момент. Тъкмо затова съм тук.

Гътри избълва нещо засукано непристойно, преди да добави:

— Отчет, който трябва да издължа на вас двамата, а? Хайде, казвай какво искате от мен, за да се спазарим, а след това ме оставете да си вървя, за Бога. Трябва да се заема с „Метеор“. Не можете ли да го

проумеете със смахнатите си мозъци? Сигурно вече се е превърнал в змийско гнездо.

— Не, милорд — увери го кротко тя. — До този момент се поддържа относителен ред.

— Да, разбира се, служителите ми притежават здрав разум и са свикнали да разсъждават сами, но при подобна новина...

— Разпространяват се само мълви, раздухвани от онова съобщение до Луната, което бяхте принуден да изпратите от космоса.

— Искаш да кажеш, че Риндалир беше принуден да го разреши. Аз настоявах... Я чакай! — изрева Гътри. — Искаш да кажеш, че вашите подставени лица са заглушили, доколкото могат, казаното и изявлението ми тук не е излъчено?

— Това би бил недалновиден акт в настоящия момент, както вероятно би осъзнал милорд, ако поразмисли. — Ниоленте се усмихна. — Записът вече се разпространява. Нека ви го покажа.

Очните стълбчета на Гътри се прибраха назад като уши на котка или устни, които оголват зъбите.

— Хайде. Давай.

Тя изпя някакво разпореждане. Мултивизорът на пода просветна. Машинен глас обяви, че следва извънредно съобщение отпреди няколко часа, което отменя всички редовни излъчвания от Луната. Появи се изображението на Риндалир. Той се представи и обяви, че изявлението, което ще последва, Селенархията приема с изключителна сериозност. Тонът му не беше приповдигнат в стила на земните политици, а почти непринуден и дори придружен с лека усмивка. В типичния за лунарианците стил.

— Толкова далеч, толкова добре... и сега какво? — рязко отсече Гътри.

В цилиндъра се появи негов образ — електронно сътворено подобие на як мъж в средата на жизненото поприще, небрежно облечен и чорлав, с прозрачносини очи, вторачени право в зрителя, с дълбок и леко дрезгав глас:

— *За всички в корпорация „Метеор“ и където и да било другаде говори Енсън Гътри!*

— Да, да — измърмори програмата в кутията. — Има ли още нещо ново?

Ниоленте изчака, изправена в непринудена поза, сякаш дишаща статуя.

Гътри в цилиндъра описа лаконично случилото се с Гътри в кутията. Не навлезе в подробности и не спомена имената на нито един от съюзниците си, освен Риндалир, тъй като, поясни той, останалите все още се намират в опасност. Колкото до срещата в космоса с другия Гътри, само посочи, че някакъв кораб е засякъл „Иниа“...

— Хей, я почакай! — чу се крясък откъм масата.

Ниоленте отпусна ръка върху кутията. Гътри не усети докосването, ограничен точно колкото ако не е включен, но забеляза жеста и сподави ругатните.

... за щастие, светкавично предприетите действия са осуетили нападението. Като се има предвид това грубо нарушение, последното от безконечната серия, извършени в течение на годините от страна на авантистите срещу „Метеор“, принципите на свободата и благоприличието...

„Съветници и съдружници, не понесохме ли достатъчно? Да оставим настрана възмездието и търсенето на елементарна справедливост спрямо личностите, разпоредили и осъществили тези нарушения. Бихме могли да ги подведем под съдебна отговорност пред Световната федерация и да постигнем присъда, която Комисията за мира да приведе в действие, но каква полза от това? Авантисткото правителство ще продължи да създава още и още подобни личности, които ще се възползват от неговия инструментариум за провеждането на още и още подобни фарсове, потискайки народа на Северна Америка и задушавайки неговите свободи. Това е същата заплаха за световния мир и глобалното оцеляване, каквато представляваха Свещената лига, Обновлението, комунизмът, фашизмът, национализмът и всевъзможните абсолютизми, възниквали в историята на човечеството. Това ни дава основание да сложим точка на авантизма.“

Върху лицето се появи мрачна усмивка.

„Тъй като не съм политик, не мога да си позволя да обявя грандиозен кръстоносен поход, в който да загинат хиляди хора, докато аз си стоя в безопасност у дома и се радвам на привилегиите си. Така или иначе, в хода на сполетелите ме злощастия на Земята научих повече, отколкото знаех за съпротивителното движение в

Северна Америка. Авантистите наричат тези хора хаотици, но това е ругателна дума, елементарна пропаганда. Всъщност всички те са мъже и жени, които искат да отвоюват свободата си, при това добре организирани и отговорни. Авантизмът загива и се руши. Революционерите искат да го отстранят бързо и напълно, преди да е сторил още повече злини.

Не мога да ги посъветвам как да постигнат целите си. Но ако решат да се вдигнат срещу авантизма, докато несгодите на «Метеор» все още не са отминали, аз ще отправя апел към «Метеор» да им оказва всякаква подкрепа в неговата власт. Повтарям, това не е въпрос на отплата. Моето основание е, че както аз, така и «Метеор» винаги сме защитавали свободата.“

Когато след малко (съвсем малко, тъй като никога не си беше падал по ораторстването) екранът опустя, Гътри остана безмълвен в продължение на половин минута и каза:

— Интелигентно е направено. Каква част бяхте подготвили предварително?

— Съвсем малка, тъй като не можехме да предвидим дали ще ни се удаде случай да го използваме, нито под каква форма би възникнал този случай — призна Ниоленте.

— Компютърна редакция и преработка на анализите на всеки запис на всеки проведен от мен разговор, плюс моята биография и извлечения от всичко това психопрофил... Твърде изкусна работа! Много скоро машините ще бъдат по-съвършени в уменията си да бъдат нас от самите нас, а?

Тя се приближи и застана пред него.

— Промените са незначителни — каза с нотка на забавление.

— Да, съвсем незначителни, колкото между „помощ“ и „погром“.

— Но вие наистина искате да свалите авантистите.

Нямаше глава, за да я тръсне, но го постигна с интонация.

— Не. Не по този начин. Подклаждайки бунт... Не се ли замислихте какви ще бъдат рисковете? Надявате се да възпламените нещо, което е неконтролируемо, а последиците непредвидими. Защо?

— Тъкмо затова.

— Разруха заради самата разруха? Не е възможно да сте чак толкова безразсъдни. Или е възможно?

— В известен смисъл евентуално да. Квантов скок навън от черна дупка.

— О, не се спасявай с фантазмагорични извинения! Какво смятате да правите по-нататък?

— Почакайте и ще видите какво следва.

— Е, поне ще е любопитно, ако не друго. Пъхнахте пръчка в мравуняка... Но без моето ръководство „Метеор“ няма да полага усилия още дълго време. Ще започнат да се питат защо не се появявам физически. Не можете да поддържате заблудата. Ако се опитате да изпращате разпореждания уж от мое име, много скоро това ще се окаже абсурд.

— Така е. — Ниоленте се усмихна. — Не се опасявайте, милорд. Не след дълго ще ви освободим с нужното внимание. Моментът ще бъде съобразен в съответствие със събитията и преценката ни за тях, но е в близкото бъдеще.

— След като изтървете на свобода всички кучета на ада — затова нямаше нищо в набързо скалъпеното ви излъчване. Моите хора не знаят, че другият ми Аз обикаля в някакъв факлокораб. Не проумявате ли каква опасност крие това? На мен ми е ясно.

— Следователно — заключи безгрижно тя — когато ви пуснем на свобода, няма да разполагате с друга възможност, освен да хвърлите „Метеор“ в битката.

— А след това?

— След това, да, може да тръгне срещу нас, но се надяваме да ви се стори неблагоприятно.

Известно време Гътри не отговори нищо. Неясните цветове проблясваха в сумрака около него. Ниоленте стоеше сред тях като незапалена свещ.

— Имам отвратителното усещане, че си права — промълви той. — Но това е, при положение че ще е така и утре. Може да загубим, както знаеш. Всички може да загубят, всичко да се сгромоляса.

— По-зле ли ще е от онова, което ни свързва в момента? — отговори тя.

36.

На Л-5 Полси можеше да контролира излъчваните оттам съобщения, но едва ли и пристигащите. Ако не друго, това изглеждаше излишно предизвикателство. Кайра Дейвис проследи изявлението на Гътри от Луната в дома на семейството, което ѝ беше дало убежище.

— В такъв случай ще се бием! — извика тя, като се изправи с вдигнат юмрук, докато все още слушаше. И добави с раздразнение: — А аз... трябва ли да се крия тук и да чакам?

Уанг Зу се намръщи.

— Това е странно — каза мрачно той. — Никога не съм допускарал, че јефе ще призове към война. Неведнъж съм го чувал да заявява, че се е нагледал на толкова насилие, че ще му стигне, докато изтлее и последната звезда.

— Той всъщност не призова към война, не е ли така? — вметна съпругата му. — Само обеща подкрепя, ако действително започне революция.

Уанг поклати глава.

— Защо ще го прави, ако не се надява, че ще стане точно така? Дори се опитва да я предизвика.

Кайра ги изгледа с раздразнение.

— Нима не искате да се отървете от тези тирани? — Тя се овладя. — Съжалявам. For favor, моля да ме извините. Толкова сте мили с мен...

Лин Мей-Линг я погали по ръката.

— Знаем. Много ти е трудно — успокой я с усмивка тя. — Може би сме прекалено плашливи. Но е достатъчно съвсем малко, за да изчезне тази нация.

Кайра се приведе и я прегърна.

— А имате и д-деца — заекна тя.

— Да се надяваме, че јефе знае какво прави — каза Уанг. В тона му се прокрадна съмнение. — Тези селенархи може да са му казали или обещали нещо. Нищо не можем да направим, освен да чакаме.

— И да си вършим работата — добави съпругата му.

Да, помисли си Кайра, всеки имаше своите задължения. Тя се усъвършенстваше в търпение да изчака развитието на събитията, използвайки релаксиращите си техники, своите мантри и спомени. Беше ѝ по-трудно да ги прилага в този скромно обзаведен дом, отколкото където и да било в космоса.

Това че оставаше сама през повечето време, улесняваше нещата. Момчето и момичето на семейство Уанг бяха за една седмица на астролоагер, за да се обучат на уменията, необходими при извънредни обстоятелства и в ежедневието. Това беше една от причините Еико да я настани тук.

Изминаха трийсет часа.

От Земята гръмна новина: главната квартира на Полси в залива на Сан Франциско взривена. Виждаха се димящи останки, докато спасителни транспортни средства и съоръжения се щураха като мравки, а на преден план един говорител описваше мрачно, че мъртвите и ранените са много на брой и че извършителите с положителност са терористи. Нима правителството на Северна Америка не беше отправило предупреждения, не беше положило усилия и не беше призовавало за сътрудничество? Колкото до невероятните твърдения от Луната, враговете на цивилизацията биха могли да съчинят всякаква измислица със същата готовност като авантистите, които обвиняваха, и по всяка вероятност точно това бяха направили.

Три часа по-късно: същата варварщина в Денвър. Междувременно полицията беше установила, че извършител на първата е бил миниатюрен спортен флитер на автопилот, натоварен с гигантит и пикирал почти отвесно от горните слоеве на стратосферата. По всяка вероятност при втория удар е била приложена същата технология. Трети нямаше да има. Националните сили бяха в пълна готовност и всеки момент президентът можеше да обяви военно положение.

— Какво ли ще промени това? — подхвърли с насмешка Кайра.

„Извънредна емисия! В парижкия офис на Глобъл Нюз Асошиейтс е получено съобщение от лица, които твърдят, че са ръководители на нелегалното революционно движение в Северна Америка. При условие че местонахождението им няма да бъде проследено, на Глобъл е предоставено изявление...“

Мършав мъж в обикновена сива куртка със стилизирана комета на гърди, говореше по-кратко, отколкото би могло да се очаква:

„Джаск Бенън, от името на Освободителната армия. Наричат ни хаотици и със съжаление трябва да признаем, че някои лица с психически отклонения и криминални наклонности може да се възползват от възможността да се развилнеят, но те не са наши представители. Ние сме организираното ядро на съпротивата срещу авантистката тирания. Наша единствена цел е нейното сваляне и възстановяването на конституционното правителство и свободата в рамките на едно хуманно законодателство в нашата страна. Изчакваме в нелегалност подходящия момент не защото не разполагаме с достатъчно сили, а защото всяка битка лесно може да се окаже извън контрол. Оръжията, с които разполагат и двете страни — експлозиви, пиротехника, отрови, радиоактивни вещества, биологично оръжие, електронно и компютърно саботиране на жизненоважни дейности — всички те биха могли да отнемат живота на много невинни хора.“

Това не е съвсем вярно, реши Кайра. Щом организацията на Бенън беше толкова ефикасна, колкото твърдеше самият той, а собственият ѝ опити подсказваше, че това е напълно възможно, тя би трябвало да бъде ръководена при строго спазване на психодинамика и неумолима дисциплина. В противен случай отдавна щеше да бъде инфилтрирана и ако не напълно ликвидирана, поне ограничена до малцина разпръснати и преследвани бунтари. (Нямаше съмнение, че доста агенти на Полси, които се бяха опитали да се промъкнат в редиците ѝ, бяха паднали в анонимните си гробове. Техните началници никога нямаше да публикуват броя на жертвите.) За да бъде така перфектно контролирана, организацията трябваше да е малобройна. Значи не могат сами да се изправят срещу враговете си.

Идеята да се изчаква със сигурност беше подхранвана от нелегално изпращани от чужбина суми, съпътствани вероятно от някои облекчения на чужда почва, докато се подготви общественото мнение с подходящи пропагандни похвати, доколкото позволяваха обстоятелствата и докато правителството изгуби почва под краката си. Тогава Освободителната армия щеше да нанесе няколко стратегически удара с надеждата това да стане повод за всеобщо въстание, над което хунтата успешно би могла да установи контрол. Всяка революция

обикновено се развиваше по този начин. Много често перспективата за мощна подкрепа отвън подтикваше подобни бунтовници да пресекат своя Рубикон. Речта на Гътри...

О, Бенън беше наясно!

„Можем да разчитаме на подкрепата на нашия мощен съюзник стопанската корпорация «Метеор», ако се окажем достойни за нея — продължаваше той. — Със сигурност и свободните нации по света ще бъдат духом с нас и ще ни се притекат на помощ в защита на нашата кауза.“

Не, нямаше да им се притекат, освен с такова закъснение, че не би имало особена полза, помисли си тя. Или никаква, ако авантистите успеят да потушат метежа достатъчно бързо, за да не стане ясно, че конфликтът заплашва някой друг. Или ако — полазиха я студени тръпки — Федерацията реши, че намесата на „Метеор“ дава основание на Комисията за мира да предприеме наказателни мерки.

„Северноамериканци, не се поддавайте на провокации. Изпълнявайте всекидневните си ангажименти, докато все още можете. Въздържайте се от насилие. Оказвайте мирна съпротива на авантистките власти. Вслушвайте се в гласа на ръководителите си и на лидерите на обществени, синдикални и църковни организации, в които членувате, и съблюдавайте указанията им. Но щом настъпи часът, присъединете се заедно с тях в битката за свобода!“

— Призовава неформалните организации — промълви Уанг. — Започват с гражданско неподчинение. Но това бързо се разраства в стачки, саботажи, бунтове и убийства.

— Както винаги — добави Кайра. — А повечето убийства ще са дело на милицията и полицията, освен ако „Метеор“ успее да им попречи. О, господи, а аз си седя тук!

Бенън продължаваше:

„В заключение какво по-добро послание да отправя, освен написаното преди векове от народа на този континент, когато отвоюва за първи път свободата си?“ Последваха благородните думи: „Ние заявяваме очевидността на Истината, че всички Хора са равни...“

Изображението изчезна. Говорителят забърбори на френски. Кайра се заслуша с половин ухо в симултанния превод на английски. Предсказуемите възбудени коментари. И после:

В Хирошима президентът на Световната федерация Мукерджи обяви, че свиканото от нея извънредно пленарно заседание на Върховния съвет и Асамблеята ще се открие днес. Много от делегатите са пристигнали лично, а останалите ще участват по мрежата. Междувременно президент Мукерджи е поискала Енсън Гътри да опровергае приписваното му изявление, като е обещала подкрепа в чисто политическия спор. Тя е добавила, че ако не последва незабавно опровержение, ще предложи на гласуване резолюция за предприемане на санкции срещу стопанска корпорация „Метеор“.

Уанг се надигна от стола си.

— Отивам в офиса — обяви той.

— Почти полунощ е — възрази съпругата му.

— Може би ще разбере какво точно правят нашите кораби и хората ни — отсече той и тръгна.

Жените се спогледаха.

— Зу е прав — промълви Мей-Линг. — Колкото повече се замислям, толкова по-малко вероятно ми се струва.

— В какъв смисъл? — попита Кайра, без да покаже, че предусеща отговора ѝ.

— Че господин Гътри би отправил подобен призив. — Мей Линг сведе очи към стиснатите в скута си ръце. — Вярно, че има повод да бъде разгневен. Но можеше да се обърне към Федеративния съд или да преустанови търговията със Съюза, докато удовлетворят исканията му. Вече много неволи се струпаха. Ние си седим тук, а там има стотици наши служители, превърнати в заложници на авантистите или под заплахата от бунтове. Защо би решил да ги предизвика? Това ли е демонстрация на лоялност?

Кайра прехапа устни.

— В момента се намира при лунарианците... или поне доскоро е бил при тях. Никога... не им се е доверявал особено. Потърсих подкрепата им за всеки случай, ако Тамура не успее да направи нищо и... — В съзнанието ѝ изникна красивата усмивка на Риндалир. Той протегна ръка, която познаваше така добре. — И не бяха твърде откровени с мен — довърши тя. — Но все още не можем да направим точна преценка! Не разполагаме с информация! — Усети гърлото ѝ да се свива. — Можем само да чакаме.

От време на време двете разговаряха. От време на време задремваха. Понякога включваха новините, за да чуят същите приказки, които обикаляха целия глобус. На зазоряване чува, че в някои по-големи градове тълпите са излезли по улиците. Срещу тях стояха милиционерски кордони, а над главите им прелитаха въоръжени флитери, но все още не предприемаха опити за разпръскването им. На два пъти излъчиха запис на Феликс Холдън, новия шеф на гарнизона на Л-5. В необичайно спокоен тон, подобно на Джек Бенън, той призова населението да запази спокойствие и обяви, че охранителните му подразделения са получили подкрепления от доброволци от колониалната полиция за избягване на кръвопролития.

Уанг се прибра, изтощен и пресипнал.

— Суматоха в космоса — измърмори той. — Полси не ни създава проблеми, но получаваме съвсем малко обаждания и засичаме малко повече. А как да отговорим? Според онова, което научих, смятам, че кораби и Станции си подвикват през пространството едни на други, задавайки си тревожни въпроси какво означава всичко това и как би трябвало да постъпят.

— Предполагам, че и аз бих сторила същото — призна Кайра.

А и какво ли биха могли да направят? Соларни кораби без екипажи, кръстосващи пространството от месеци или години. Изследователски машини за вземане на проби, за минодобивни дейности, рафиниране, разтоварване, поддръжка и пръснатите малобройни екипажи от мъже и жени, които надзираваха дейността им. Свалки за специфични светове и близкото околно пространство, които никога не се отдалечаваха извън тях. Няколко колонии, животоподдържащи сфери с техните обитатели и промишленост. Лайнерите, които ги обслужваха, огромни, комфортни, но съвсем ограничено обезопасени. Факлокораби като нейния, способни да прекосят на шир и дълж Слънчевата система за броени дни, но ако не успеяха да презаредят на някоя станция, делта-скоростта им се ускоряваше светкавично и те се понасяха безпомощни към вселенските бездни. Кой от тези малобройни съоръжения бяха наблизко в този момент, за да пристигнат навреме в готовност за действие?

А и какво действие? Космическите кораби не бяха въоръжени.

Беше разсъждавала по въпроса, но никога не даваше гласност на мислите си.

— Подозирам... в никакъв случай не съм сигурен, но подозирам — въздъхна Уанг — че ако jefe не се появи сред служителите си физически и лично не им очертае програма... в последна сметка „Метеор“ ще направи съвсем малко или нищо.

След като нейните капитани и екипажи винаги бяха поемали отговорността върху себе си, помисли си Кайра. Това беше твърде радикална мярка, твърде неизяснена. Щяха да чакат да научат повече.

А междувременно хаотиците ще се вдигнат обнадеждени... и като не получат подкрепа, ще бъдат изтребени.

Ако авантистите проявят благоразумие, ще направят всичко възможно да защитят персонала на „Метеор“ в Съюза и на Л-5. Разбира се, може да не са особено благоразумни в разгара на стълкновенията или пък да не успеят. Нищо не би могло да се предвиди във вихрушката на хаоса.

— Може да се появи всеки момент — осмели се да каже Кайра.

— Не знам.

Уанг се отдалечи с неуверени крачки към леглото. Съпругата му го последва. След малко и Кайра отиде в стаята си, съблече се и легна. Заспа неочаквано бързо.

Озова се сред висините на Дървото, всемайчинското Дърво. Всъщност самата тя беше Дървото с един корен в смъртта, един в пустошта и един в световите на живота. Стволът поддържаше създанието, а клоните ѝ свистяха и се олюляваха от поривите на вятъра, който постепенно се развихряше в яростна ожесточена буря... събуди се, събуди се... зеленината се раздра, клоните застанаха, стволът се разтърси... събуди се, събуди се!

Тя отвори очи и видя над себе си Еико.

— Какво става, по дяволите!

Кайра се изправи рязко.

Еико пусна рамото ѝ, което разтърсваше.

— Извинявай. — Устните ѝ трепереха, а гласът ѝ прозвуча като струна, която всеки момент ще се скъса. — Трябва да чуеш нещо. Не посмях да се обадя, но мисля, че никой не ме проследи. Трябваш ни. Освен ако кажеш, че си безпомощна като нас.

Кайра се изправи на крака. Въздухът беше студен. Посегна към дрехите, които беше метнала настрана, но дръпна обратно ръка. След прекараните пред мултивизора часове бяха нечисти. Тя също.

— Давай.

— Изявление... Полковник Холдън... Два кораба на „Метеор“ са излетели от Луната и са се насочили насам. Изпратили са съобщение, че са натоварени с мъже и възнамеряват да кацнат. Настояват служителите на Полси да сложат оръжие и да бъдат задържани, докато бъде организирано транспортирането им към Земята.

Вместо да се пръсне, сърцето на Кайра сякаш се вкамени, докато наблюдаваше лицето на Еико и слушаше припряното ѝ съобщение:

— После друго съобщение, от Гътри... от някой, който твърди, че е истинският Гътри. Заповяда корабите да се върнат обратно. Разполага с факлокораб в близост до нас. Ако продължат, ще ги нападне. Предупреди за опасностите, които ще произтекат за нас при подобно развитие на събитията — реактивни струи, полетели отломки... Каза, че факлокорабът ще ни държи под обсада, докато това е необходимо. Корабите от Луната не се връщат, но навлязоха в отдалечена орбита.

— Холдън... ли го обяви? — промълви Кайра.

— Смятал да го запази за известно време в тайна, но в Контролната станция чули съобщението и се обадили на семействата и приятелите си преди неговите хора да успеят да ги спрат. След това ми се обади лично той, за да ме попита дали мога да помогна за предотвратяване на паниката. Казах му, че баща ми най-добре би се справил с това и трябва да бъде освободен. Холдън поиска да го убедя да сътрудничи. Отговорих, че няма да се наложи. След това прекъснах разговора и побързах да дойда при теб, преди Холдън да се сети да ме задържи.

— Това трябва да е фалшивият Гътри. Вероятно е някъде наоколо. Може наистина да е във факлата. — Кайра говореше механично. В мозъка ѝ се въртеше една-единствена мисъл: „Какво да направя? Какво да направя?“ — Освен ако не е поредната фалшификация на шайката на Саир.

— Не, истина е. По време на изявленията си Холдън показва оптичните изображения и отчитанията на радарите. Защо да ги фалшифицира? И без това контролът му над нас е съмнителен.

Кайра заговори припряно:

— Защо дойде при мен? Така или иначе щях да разбера съвсем скоро.

— И после какво? Помислих... — Еико се обгърна с ръце.

И на нея ѝ беше студено. — Факлокорабът ти е тук. Това за тебе възможност да избягаш. Със сигурност последната отчаяна възможност. Иди на Луната или на Земята... Кито, Хирошима... Разкажи за всичко, което си видяла. Подложи се на дълбок разпит, ако се наложи, за да докажеш, че казваш истината. Авантистите ще бъдат принудени да се отрекат от фалшивия Гътри. Комисията за мира ще трябва да установи сътрудничество с „Метеор“, за да ни отърве от тази факла. Говори от наше име. Пледирай от наше име.

Кайра се намръщи.

— Да избягам? Много съм мислила за това. Еико, знаеш, че не мога ей така да се промъкна на пистата, да се кача в кораба и да отлетя. Единствено Контролната станция може да разреши полета. Полси не се сетиха да охраняват комуникациите им, но операциите са блокирани, освен по изрично разпореждане на техния полковник. Как си представяш персонала да застане пред контролните пултове без негово знае, ние? Колкото до варианта да му поискаме разрешение, не ме размивай преди закуска. В момента сигурно съм единственият факло-обучен пилот на Л-5, при това съм прословутата издирвана космическа похитителка Кайра Дейвис.

— Да, знам. — В очите на Еико потрепваха сълзи. — Но си мисля за един... възможен начин. Може и да се окаже успешен, но може и да те арестуват или по-лошо. Дори в най-добрия случай рискът за теб е огромен. Не те моля да го предприемаш. Не бих могла... дори от името на целия Рагаранджи-го. Но ако решиш... кажи ми мнението си...

Възбудата прогони студа, който усещаше. Тя сграбчи ръката на Еико толкова силно, че дребната жена изохка от болка.

— Казвай! — изкрещя Кайра.

След като я изслуша, остана съсредоточена, привидно спокойна, но отвътре изопната като струна. Накрая попита глухо:

— Убедена ли си, че това може да свърши работа? Полси са въоръжени.

— Много сме — отговори тихо Еико. — Вероятно полковник Холдън няма да си позволи да прибегне до драстични мерки.

— Ммм, вероятно. Зашеметяващите и газовите пушки... може да се окажат недостатъчни, ако тълпата действително е непоколебима, а

прибягването до смъртоносно оръжие би могло да вдигне на крак цялата колония, което ще е фатално за него. Но може и да не разсъждава като нас.

— Малко след пристигането му двамата разговаряхме, когато го помолих да освободи задържаните. Отказа, но не е злонамерен. Всъщност мисля, че не е истински авантист, а само на думи. Северноамерикански родолюбец, който изпълнява задълженията си така, както ги разбира.

— Много ще зависи от това как ги разбира.

Кайра остана замислена в продължение на около минута. Все пак трябваше да прояви благоразумие. Обзе я нетърпение. Метна рязко глава и гръмко се разсмя.

— Ти си на ход! Действаме!

— О... о, господи... tomodachi^[1]...

Еико се сдържаше да не заплаче. Кайра отново я хвана за ръката, този път по-внимателно, и каза:

— Остави емоциите за друг път, когато ще седнем на бутилка първокласен скоч. Ще ти трябват най-малко два-три часа, нали? Виепо, да се захващаме. Лично аз ще взема душ, ще облека чисти дрехи, ще закуся с чаша чай и ще се присъединя към теб на площад Юкава!

Еико кимна, изправи се и излезе от стаята. Кайра я чу да си взема набързо довиждане със семейство Уанг. Нататък събитията се развива със скоростта на реактивна струя.

Последните новини бяха, че двата кораба от Луната обикалят в обща орбита на разстояние около четвърт милион клика. Очевидно чакаха нови разпореждания и който и да се намираше във факлокораба, не смяташе, че е необходимо да ги напада при дадените обстоятелства. Кайра не завидваше на екипажите в корабите.

Новините от Северна Америка съобщаваха за демонстрации, бунтове, недоволства в милиционерските части, отделни стълкновения, които се разрастваха като епидемия. Не беше ясно какво точно се случва, какво означава, в каква посока се развива. Според кратките правителствени изявления всяко възникнало беззаконие моментално се потушаваше. Чуждестранните журналисти бяха не по-малко объркани от зрителите, дочули отделни фрази на фона на престрелките и взривените сгради. Създаваше се впечатление, че повечето бунтове са локални, спонтанни, предвождани и въоръжавани от неформални

военизирани групировки или от складираните от хора като двамата Фарнъм муниципи. Някои от професионалистите участваха единствено заради парите и плячкосването, а може би и заради властта, до която биха се домогнали при евентуален успех на революцията, други бяха може би малко или повече идеалисти, но никой не можеше да каже какъв е процентът на едните и на другите. Най-тежките сражения в момента се водеха в планинските райони на Хавайските острови. Кайра се запита какво ли прави Неро Валенсия. И семейство Пекър... всички, всичко.

Заселниците бяха обявили неутралитет и им беше възложено да защитават териториите си срещу всевъзможни групировки. Трина исландски молли бяха обявили джихад за свалянето на безбожните авантисти, обещавайки рая на всеки, който даде живота си за каузата. Двама прочути шейхове ги бяха заклеймили. Нищо не се споменаваше за Тахир. Дали не беше преминал в нелегалност? Всички общности, които бяха направили официални изявления, варираха между тези крайности. Никой не осъждаше открито Армията за освобождение.

Репортажите показваха бронирани войски по улиците, флитери, които изстрелваха газови бомби към тълпите под тях, снаряди срещу бунтовнически щабове, гърчещи се и крещящи ранени, разкривени трупове със зеещи уста, проснати върху изровена пръст или сред рухнали стени под отвивания прах и пушеци. Революцията няма да изтрае дълго, ако не получи подкрепа, помисли си Кайра. Смазването ѝ би направило правителството дори по-силно отпреди. Авантистите нямаше да позволят никакво несъгласие и щяха да наложат ограничителен контрол над всичко.

Репортаж от Хирошима: делегацията на Северна Америка е отрекла необходимостта от оказване на помощ от страна на Комисията за мира във връзка с вътрешното положение в страната и възразява срещу всякаква неоправдана и недопустима намеса от страна на преследващи егоистичните си интереси външни сили. „Метеор“ не е нищо повече от пиратска организация, която следва да бъде обуздана и наказана. Ако са верни последните съобщения, че истинският Гътри се е спасил и с единствения космически кораб на свое разположение е отблъснал предприета очевидно от лунарианците агресия срещу Л-5, те се посрещат с изключително удовлетворение. За съжаление обитателите на колонията са подложени на опасност, но

Северноамериканският съюз осъзнава сложността на ситуацията и подкрепя такава политика. Нека от „Метеор“ си припомнят колко хора и колко собственост имат в Северна Америка.

Говорителят за Сибир реагира, че неговото правителство отхвърля заплахи срещу невинни хора, които по стечение на обстоятелствата са свързани с „Метеор“. Все пак е недопустимо, която и да е частна организация да обявява война или по някакъв друг начин да изпълнява функциите на правителство, поради което Сибир настоява пред Асамблеята да предприеме санкции.

Говорителят на Австралия отправи запитване дали лунарианците вече са дали пояснение на ролята си в събитията. Президент Мукерджи отговори, че въпреки многократните опити да се свърже от офиса си с тях селенархите запазват абсолютно мълчание. Специалният представител на Африканския протекторат настоя след овладяване на напрежението Луната да бъде принудена по всички възможни начини да отговаря пред Федерацията.

Чашата чай потрепна в ръката на Кайра. Предприемаха се изпреварващи ходове.

В цилиндъра се появи Нобору Тамура. Изглеждаше физически невредим, както твърдеше Еико, но отпаднал и изтощен. Кайра се възхити на непоколебимостта в тона на дребния плешив мъж.

„Хора от Рагаранджи-го, моля ви да ме чуете заради самите себе си.“ Той се представи, макар че всички го познаваха, и разказа с няколко думи за задържането си. „Полицията за сигурност заяви, че мярката е заради собствената ми защита. Не разполагам с информация, за да преценя дали е така. А и няма особено значение. Поради избухване на настоящата криза полковник Холдън ми предложи да ме освободи и помоли за съдействие от моя страна... Няма съмнение, че трябва да запазим спокойствие и хладнокръвие... Да, това не лесно, когато не знаем нищо друго, освен че всички ние и тези, които са скъпи на сърцето ни, можем всеки момент да се окажем под смъртоносна угроза... Трябва да си оказваме солидарност и подкрепа... (Мимолетна усмивка.) Носим същите гени като нашите предци от древната каменна ера. Изпитваме същата потребност да сме заедно в часове на беди, да се докосваме, да се съберем около огъня, да чуем словото на шамана, че духовете ни закрилят... Митинг на площад Юкава... Полковник Холдън даде съгласие... Не разполагате с много

време, но ако можете да присъствате, моля да го направите... Успокойте роднини и приятели..."

Речта му не беше многословна и приповдигната. Астронавтите не си падаха по словоизлияния.

Имаше новини от Северна Америка. Милицията охранява пред търговския център в Торонто. Появи се автобус, после още един. Журналистът напомни на зрителите за новия указ на президент Ескобедо, че служителите на „Метеор“ са под предварителен арест и ще бъдат откарани в преразпределителни центрове.

Двамата съпрузи се спогледаха.

— Ще отидем ли на митинга? — попита Зу.

— Да, разбира се — отговори Мей-Линг. — Моли се за нас, Кайра. За всички ни.

Пилотът извърна глава, сякаш за да скрие сълзите си. Всъщност се опитваше да овладее усмивката си. Сърцето ѝ ускори пулс. Нямаше да ги изложи на още по-голяма опасност, като им каже.

Изчака пет минути след тръгването им и влезе в пасажа. Петдесетина души отиваха в същата посока. Крачеха забързано, съсредоточени, без да разговарят. Смеси се с тях, без да я забележат и без да привлича вниманието върху себе си. Мислите им бяха някъде другаде, а тя беше просто една жена в син комбинезон и меки ботуши. Завързаната на главата ѝ кърпа би трябвало да я предпази от разпознаване. Ако все пак някой нейн познат я забележеше, щеше да му даде знак да си трае. Ако беше противник, щеше да запази хладнокръвие. Би могъл да ѝ отнеме последния жетон, с който трябваше да играе. Беше се събрало доста голямо множество.

По-голямо, отколкото бе предположила Еико.

Тълпата ставаше все по-гъста със струпването на все повече народ. Тихите разговори се сливаха в общо приглушено бучене като от гнездо на оси на фона на шума от пристъпващи на място хиляди крака. Въздухът се затопли и се изпълни с всевъзможни миризми. Кайра продължи да си проправя път напред. Сподиряха я гневни погледи и по някоя ругатня, макар че успяваше да се промъква сравнително ловко и без да се блъска. Това повишаваше риска за нея, тъй като не искаше да буди никакви подозрения, но трябваше да се, добере до място, където да могат да я видят двамата Тамура.

Полситата бяха разположени на равни интервали около площада с готови за стрелба зашеметяващи пушки. Този, покрай когото се промъкна, беше много млад и се опитваше да прикрие обзелия го страх. Виждаха се и цивилни полицаи, невъоръжени, но с атлетични мускулести тела. Те очевидно бяха готови да предприемат спешни мерки за обуздаване на евентуални безредици. Не че Холдън очакваше да се стигне до такива — обявената цел беше тъкмо противоположната — но човек никога не можеше да бъде сигурен.

Наистина никога.

Няколко плещести охранители от „Метеор“ бяха направили кордон пред стъпаловидната платформа в центъра на парка. Навсякъде другаде над множеството се издигаха дървета и най-големият метеорит. Тълпата тъпчеше тревата, храстите, цветята и старателно разпръснатия чакъл. Еико и баща ѝ бяха застанали на второто стъпало от горе на долу. Над тях Буда се усмихваше с бронзовата си усмивка и жест за благослов. Кайра успя да се промъкне и да застане точно пред тях, а пред нея имаше само още трима души. По-висока от повечето хора, тя разпозна сред кордона от телохранители двама техници по контролни операции. Можеха да изстрелят кораб само с щракване на пръстите си, а тъй като Еико ги беше подбирала, по всяка вероятност наоколо имаше и други. Добро момиче!

Мъжът и жената върху високото стъпало се оглеждаха наоколо, сякаш преценяваха броя на струпалите се хора. Кайра знаеше, че търсят нея. Тя размаха ръка и викна:

— Ура, ура!

Не беше подозрително някой да се развика така, нали? Погледът на Еико попадна върху нея. Тя прошепна нещо на баща си. Около нея все повече хора започнаха да подвикват.

Тамура вдигна ръце, за да накара множеството да запази тишина. То затихна постепенно като оттегляща се вълна, готова всеки момент да се втурне отново напред. Остана само общото дихание на струпаната многолика тълпа.

Тамура отпусна ръце.

— Служители на „Метеор“ и всички присъединили се към нашите редици, благодаря ви — започна той. Закаченият на гърдите му говорител усилваше спокойния му глас. — Благодаря ви, че оставихте ангажиментите си, за да се съберем всички тук. Благодаря ви за

отзивчивостта. Благодаря и на ръководителите и на полковник Холдън от Полицията за сигурност, които направиха мъдра преценка, че този митинг ще ни обедини, за да направим стъпка към всеобщото ни оцеляване. Накрая ми позволете да благодаря и на дъщеря си Еико Тамура, която е до мен, за това, че успя да организира това събиране.

По дяволите, ядоса се Кайра. Холдън беше убеден, че това е негова идея, но всъщност произлезе от Еико, която я материализира, като успя да убеди отговорните фигури и да създаде организация за осъществяването ѝ в рамките на броеви часове. Виено, все пак не беше препоръчително това да се изрича директно. По-добре да остане за историята.

— Вашата спонтанна реакция вероятно означава, че благодарение на вашата неустрашимост няма нужда от подобни събирания — продължи Тамура. — Завоевателите на космоса не познават чувството страх, нали така? А ние от по-късните поколения сме и служители на „Метеор“. Но все пак храбростта, която отхвърля съобразяването с опасностите, не е достатъчна. Длъжни сме да съберем сили, да преценим правилно ситуацията, постъпвайки по най-благоразумния начин, и да изчакаме последиците от избора.

Не беше нито политик, нито оратор. Спокойният тон придаваше на речта му още по-силно въздействие върху неговите слушатели. Говореше за смисъла и мощта на онова, заради което съществуваше „Метеор“. Това не беше неговият стил. Кайра предположи, че я е съчинила Еико и го е накарала да я повтори един-два пъти.

Той стигна до най-същественото и извиси глас:

— ... предприеме действия. Не Енсън Гътри заплашваше и онези, които биха ни освободили. Това е един самозванец, един фалшификат. Ние разполагаме с факлокораб на своя космодрум. Имаме пилот, който да го откара до Земята заедно с истината и доказателството, което я потвърждава, за да вдигне в наша подкрепа целия свят. Сега нямам време да се впускам в подробности. Моля ви да ми се доверите. Моля ви да ме подкрепите, рискувайки живота си, за да защитя неприкосновеното си достойнство. Готови ли сте да тръгнете в този момент?

Тълпата изрева.

— ... окупираме космодрума... държим в обсада, докато корабът, който е нашето спасение, отлети...

Докато Тамура говореше, тълпата се люшна към центъра, след което се устреми към периферията. Кайра зърна един съборен на земята полси. Друг застана над него, стиснал зашеметяващата си пушка в ръце, но без да стреля, тъй като не би могъл да обезвреди повече от двама-трима преди останалите да го премажат. Устните му мърдаха, докато надаваше викове по микрофона на гърлото си към командирите... помощ... кажете какво да правя... заглушени от боботенето на прииждащата тълпа.

— Въведете ред, въведете ред! — изрева в усилвателя си Тамура. — Запазете спокойствие и се придвижвайте в пълен ред!

Той се спусна по стъпалата. Двама от телохранителите го вдигнаха върху раменете си и го понесоха. Кайра успя да остане на мястото си, докато Еико и охраняващите я мъже се добраха до нея. После закрачиха заедно пред огромното множество, но доста зад предните редици. Обкръжилите ги бяха естествената им защита.

Викове заглъхнаха и блъсканицата се укроти. Това би изненадало един землянин, но не и Кайра или двамата Тамура. Те познаваха добре хората си. Подбрани по наследствените си качества и ниво на интелигентност и емоционална устойчивост, едновременно дисциплинирани и разсъждаващи трезво със собствения си разум, те нямаше да допуснат избухване на безредици. Не беше счупена нито една витрина, докато огромната маса се носеше по пасажа. Шумът от хилядите стъпки — не в единна крачка, тъй като това не бяха военни, а обикновени хора, устремили се да защитят своите домове — се сливаше в боботенето на пълноводна, устремила се към океана река. Миниатюрната фигура на Тамура ги предвождаше в челото като легионерския орел.

От един страничен пасаж на двайсетина метра пред тях изскочиха полсита. Разгърнаха се да преградят пътя им в тънка светлокафява редичка с изопнати под защитните шлемове лица и насочени напред зашеметяващи и огнестрелни пушки.

— Забавете крачка — извика назад Тамура. — Ще преговарям с тях. Забавете крачка. Но продължавайте, без да спирате, продължавайте.

Двамата му носачи избързаха напред. В множеството зад тях настъпи лека блъсканица, докато препредаваха разпореждането му на

по-задните редици, и всички запристъпваха с темпото на траурна процесия. Надничайки над главите, Кайра изкрещя прегракнало:

— Май този там е самият Холдън.

Беше го видяла в местен репортаж.

Прекалено нисичка, за да може да го види със собствените си очи, Еико потвърди:

— Сигурна съм, че е той. Не би възложил отговорността на друг.

Вдигнат нависоко, Тамура водеше преговори с полковника. Беше изключил усилвателя и последователите му не чуваха какво си говорят двамата. Но продължаваха да напредват бавно — крачка по крачка, крачка по крачка. Някой запя. Започнаха да се присъединяват още и още. Избрана случайно, песента беше традиционна за „Метеор“. Енсън Гътри я беше чул и харесал в началото на развитието на астронавтиката, тананикайки я фалшиво на свои приятели. Всички присъстващи в множеството бяха израсли с нея. Кайра изчака да стигнат до кресчендото на последния припев, за да се присъедини, когато никой нямаше да се подразни от дрезгавия ѝ тембър:

*Мелодията астронавтска сред звездния безброй
с тропнетен вой, хармониките благозвучни и
китарите,
когато небесата се разтвориха
над устремното човечество
да излети от земното гнездо под порива
на ветрове космически!*

Приближиха редицата.

Холдън изкрещя някаква заповед. Един възмутен офицер запротестира. Холдън замахна рязко с ръка, сякаш разреже въздуха — „изпълнявай“. Редицата се раздели и полситата се изтеглиха в пресечките вдясно и вляво на пасажа. Тълпата се люшна напред.

Над нея се понесоха възгласи, невъздържани смехове, възторжени подвиквания и победоносни ругатни. Мъжете потупваха гърбовете на тези пред себе си, жените се прегръщаха, разменяха се ръкостискания и целувки. Множеството се залюшка и заблъска на място.

— Продължавайте напред! — извика по усилвателя Тамура. — Не сме свършили! Продължавайте напред!

Суматохата постепенно замря и тълпата се устреми напред.

— Да, все още могат да ни изненадат — каза Кайра. — Не бива да се мотаем.

— Вече не ме е страх от това — отговори Еико и стисна китката й. — Ти се излагаш на опасност.

— Не, аз ще се измъкна.

„Керкenez“ бяха факлокораби от клас „Сокол“, по-големи от онази катана там, с по-малко върхово ускорение, но по-голяма тотална делта скорост. Противникът трябваше да я забележи на разстояние, от което не може да я догони, преди да достигне Земята. Гравитационните преимущества на кораба също й даваха предимство.

Стига да успее да се измъкне.

Възбудата на маршируващите не стихваше. Запяха нова песен, която отекна гръмко под изкуствения небосвод:

*„Маккенън беше празноскиращ «метеорец» със
меращи...“*

Ако използваха пътните ленти, щяха да се разбият на групи, а силата беше в единството им. Тамура ги поведе през спиралните извивки на стръмните тунели за машини и непредвидени обстоятелства. Притеглянето спадна и ехото отекваше глухо сред пустите метални пространства. Продължилото повече от час оживление на пристъпващото множество поспадна.

Ако мъжете на Холдън бяха тръгнали по преки пътища, за да окупираат Контролната станция... възможни бяха непредвидими капани. Кайра се замисли какво биха могли да използват за оръжия.

Но космодрумът се простря пред тях почти напълно пуст с всевъзможните си съоръжения като надгробни плочи, подредени симетрично около и успоредно на гръбначната ос чак до потъналата в сумрак далечина.

— Победихме — промълви с немощен глас Еико и тялото й се разтресе. — Е, незначителна, но наша победа.

— Твоя — каза Кайра.

— Не, трябва да стане твоя.

Тамура ги поведе към Контролната станция. Операторите влязоха в нея, а той помоли половината тълпа да остане да охранява, докато приключи изстрелването. Те бяха човешки същества — почти две трети от множеството запристъпва към стапела на кораба. Кайра и Еико се запромъкваха през оределите редици, за да се присъединят към Тамура. Той беше скочил от раменете на телохранителите си и се беше превърнал просто в един крайно изтощен дребосък, чиято походка поради ниската гравитация напомняше залитане.

— Por Dios^[2], сър, бяхте великолепен! — възкликна Кайра. — Как успяхте? Как успяхте да го убедите? И то за броени минути!

Тамура се усмихна едва-едва, сякаш не му достигаха сили да повдигне краищата на устните си.

— Почти не се съмнявах в изхода, след като Еико ме увери, че Холдън не е нито фанатик, нито глупак — отвърна той. — Заплаши да открие огън, но тълпата беше непреклонна. Беше ясно, че ако хората му действително открият огън, може би ще ни разпръснат, но при възникналото впоследствие желание за мъст ще ги изтребим до крак. Настоях, че не искаме нищо повече от това да изпратим наш емисар, който да посочи истината на света за цялата тази бъркотия и да го убеди да постави точка на тежкото ни положение. Кое се отнася и за неговите хора, казах му аз. Нима не си заслужава да опитаме всичко възможно, което би възвърнало спокойствието в неговата нещастна и изтормозена страна? Множеството щеше да ни залее всеки момент. Полицаяте трябваше да стрелят или да се оттеглят. Полковник Холдън призна, че няма намерение да пролива кръв и разпореди оттегляне.

Това беше една от многото несправедливости на войната, помисли си Кайра. По-голяма част от противниците ти са достойни мъже, а съюзниците ти са копелета. Според всеобщото мнение Федерацията беше разрешила този проблем, но...

Достигнаха пистата и над главата си видя херметическия люк на любимия „Керкenez“, спретнат и ремонтиран на фона на вертикалния стапел. Ремонтът беше приключил преди няколко дни — сякаш бяха изминали месеци, години — и нямаше търпение отново да се зарее из небесата като съименника си.

Тамура и дъщеря му се поклониха дълбоко. Няколко души от първите редици направиха същото.

— Късметът да те съпътства, храбра жено — каза Тамура — както и нашата благословия и молитви.

Как другояче би могла да отвърне Кайра, освен също да се поклони и да промълви:

— *Mil gracias*, сеньор и сеньорита.

А всъщност изпитваше разтърсващо желание да прегърне Еико — по всяка вероятност за последен път.

Дали беше така? Въпросът се прокрадна за миг в съзнанието ѝ. Готвеше се да измами и двамата.

— *Adios* — изрече с усилие тя и се заизкачва по рампата към люка. Натисна бутона, за да го отвори, външната клапа се завъртя, прекрачи вътре и клапата скри лицата им.

След като херметизира люка, се понесе към пилотското отделение. Обгърна я познатата обстановка — прибраните встрани противоускорителни кушетки, вратичката към миниатюрната тоалетна, капакът на отвора за достъп до предния трюм, тясното кухненско помещение, шкафът за лични вещи, прикрепената върху перленосивата преграда семейна снимка, мултивизорът с вивифер, развлекателният комплект. Сред тях беше кръстосвала между светове, луни и комети на разстояния, където слънцето не беше нищо повече от най-ярката от звездите, в своя кораб, нейния „Керкенец“, другият ѝ Аз.

Нетърпението прогони тъгата ѝ. Всъщност дали постъпваше нечестно спрямо тях? Просто не беше споделила, че ѝ е хрумнал подобър план, тъй като Еико вероятно не би се съгласила да я подкрепи, защото опасността за живота ѝ ще е прекалено голяма. Вероятно не би проумяла колко несъществено е това в сравнение с целта, която Кайра се надяваше да постигне.

Смяна на тактиката, нищо повече. Всъщност каква би била ползата, ако се приземи и разкаже цялата истина на Земята? Там вече знаеха разказаното от Гътри. Би могла единствено да потвърди, че е вярно. (И до каква степен след машинациите на Риндалир, каквито и да бяха те?) Щяха да изминат дни наред в препирни в Асамблеята, а самата нея щяха да подложат на дълбочинни разпити. Междувременно противникът няма да стои със скръстени ръце, а факлоработът ще блокира прякото влияние на Гътри на разстояние (ако е неговото) и обитателите на Л-5 като заложници.

Еико вероятно го осъзнаваше. Дали не беше задвижила нещата с идеята, че загубите щяха да са незначителни?

Или — Кайра се закова на място — беше предвидила какво ще предприеме приятелката ѝ на свобода и не беше пожелала да ѝ възлага задължения, а да ѝ предостави възможност да се възползва от обстоятелствата?

Кайра се разсмя гръмогласно.

— Като нищо! — извика тя. — По-съобразителна си, отколкото си даваш вид, Еико, querida.

Междувременно бяха отстранили капака от „сокола“ и всеки момент щяха да освободят скобите. Стовари се върху командното кресло, закопча защитното оборудване и прокара пръсти по таблото. Светлинните проблеснаха, стрелките затрептяха, екраните просветнаха, системите замъркаха приглушено. За около пет минути прегледа показанията, след което усети лекото разтърсване, което съпътстваше отварянето на скобите.

За миг изпадна в безтегловност. Приличаше на главоломно пропадане в ослепително светла шахта към зееща на дъното черна дупка. Двигателите се възпламениха и рехавото налягане я притисна обратно към тапицерията. Корабът се отлепи. Посоката и интензивността започнаха да се променят — незначително, но постоянно. Контролиран, корабът напусна космодрума максимално предпазливо.

Звездният безброй затрептя. На фона на кристалния мрак лумна белият водопад на Млечния път. В ъгъла на полезрението си Кайра мерна Магелановите облаци.

„Контролна станция Л-5 до «Керкенец» ТФ33“ — чу тя. — „Издигната сте и готова за пълно изтласкване.“

— Gracias и hasta la vista — отговори тя, макар че гласът от командната кула беше на робот.

Не се страхуваше — беше прекалено заета за това — но изпита нужда да размени няколко думи, преди да се втурне в битката.

Сто секунди изтласкване при ускорение 1 g я отдалечиха на около петдесет клика. Прекрати го, за да не влезе в неудобен вектор, и огледа небосвода. Колонията се отдалечаваше с километър в секунда. Земята беше наедрияла от последния път, когато я беше видяла, а Луната се беше смалила.

— В околността има друг факлокораб — съобщи на кораба тя. — Открий го.

Радарите заопипваха пространството. Оптическите и инфрачервените сензори включиха скенерите. Кайра заоглежда интервалите между звездите, сякаш човешкото зрение притежаваше същата сила. Докато неутриновият търсач на кораба долавяше струенето на почти лишените от маса потоци и отчиташе образуванията в околността завихряния, до ушите ѝ достигаха единствено ромонът на вентилаторите и пулсът на сърцето ѝ.

„Открихме“, докладва „Керкенец“.

Възпроизведеното от компютъра издължено изображение изникна на екрана.

„Северно от Л-5, в орбита с подобни параметри, но изместена с десет секунди.“

Холокубът очерта чертеж.

— Това му позволява да проследява какво влиза и излиза, съобразявайки въртенето около оста — измърмори Кайра по-скоро на себе си. — Предполагам, че я регулира от време на време.

Включи холокубичните уреди. Чертежът се увеличи и върху екрана остана само сегментът, който я интересуваше, и скалата, според чиито изчисления разстоянието беше около хиляда клика. Осем минути при ускорение 1 g — тя закръгли получените цифри — и щеше да постигне относителна скорост от четири-точка-седем километра в секунда...

Естествено, разбойникът нямаше да си кротува.

— Сигурно ни е забелязал. Уведоми ме в мига щом ускори. Други данни?

„Радарът му ни следи“, отговори „Керкенец“.

Гласът му беше на самата Кайра. Повечето пилоти предпочитаха отчетливи синтетични тембри от противоположния пол, но неизвестно защо тя го намираше за притеснително. След продължителен размисъл беше разбрала защо иска това. Внушението беше — не по рационален път, а в първичните дълбини на съществуването ѝ — че на кораба има разум, подобен на нейния, присъствие, човек.

Машината действително вършеше повече от това да управлява и поддържа кораба, от който беше част. Наблюдаваше и преценяваше. Предупреждаваше, съветваше, предлагаше, обучаваше се,

приспособяваше се. Например току-що беше установила, че Кайра споменава другия като „той“, и беше заключила, че става дума за този, който е в другия кораб, затова употребяваше местоимение от мъжки род. Във време на отдих предлагаше музика или спектакъл, текст или преживяване във вивифер, създаваше оригинални аудио-визуални абстракции и беше сравнително добър събеседник, ако не държеше да я изненадва на всяка втора дума. С пълно основание можеше да бъде наречена мозък на „Керкenez“.

А Кайра обичаше „Керкenez“, целия кораб, както може да се обича къща или платноходка, или произведение на изкуството. С него прекарваше голяма част от живота си, той беше уникален, мощен, изтънчен, истинска индивидуалност. Но не и личност. Докато програмата на Гътри беше, тъй като беше прекопирана от живо съзнание. „Керкenez“ беше произведение на сложен алгоритъм, което не съответстваше на ничие съзнание. Кайра нямаше претенции да чува гласа на имитирана чужда индивидуалност. Така или иначе човек не можеше да се спаси от усещането за самота сред осеяния от комети безкрай.

Светлинен сигнал, звън, изпратен сигнал. Кайра включи канала.

Басовият тембър се стовари като юмрук.

— ... напусна Л-5. Обади се, pronto.

Беше познала. Задави се, но успя да изрече:

— Б-боже мили, ти ли си, jefe?

— Енсън Гътри, да. Идентифицирай се и дай обяснение какви ги вършиш, по дяволите! Не знаеш ли, че този сектор е под възбрана?

— Твоя.

— Точно така. Някой или нещо се представя за мен на Луната, както се твърди. Налага се да го обезвредя, преди да е взривило милиони хора заедно с „Метеор“. Добре, дай обяснение.

Кайра сграбчи ръкохватките на стола си.

— Но ти наистина отиде на Луната! — каза тя. — Аз те измъкнах от Л-5.

Тишината изтиктака трикратно.

— Ти лично? — попита гласът на Гътри. — Дай ми изображение.

Преди да направи окончателното движение Кайра поиска финално потвърждение.

— Не би трябвало да ти е необходимо. Но ще го направя, след като ми кажеш кой пътуваше с нас от континента до Хазаите. Истинското му име.

— По дяволите, достатъчно! — изрева гласът. — Изпълнявай или си мъртва!

— О, не! — отговори глухо Кайра. — Точно обратното. — Кожата ѝ настръхна. — Или изчезвай оттук, или ти си мъртъв.

— Да не си изтрецяла? Коя си ти?

— Сега няма никакво значение. Ти вече изясни кой си. Какво си.

Кайра прекъсна връзката. Светлинните и звънчевите сигнализации побеснях.

— „Керкenez“, слушай внимателно — заговори припряно тя. — Целта е прогонване на това нещо. Ще направим околността неприятна за него. Освен ако не ни закопчае в реактивните си струй, което, предполагам, ще се опита да направи. Аз ще командвам маневрите, а ти ще ги изпълняваш, освен ако изчислиш, че са прекалено рисковани, но помни, че трябва да се осланяме на късмета си.

„Разбрано — отговори корабът. — Както когато пресичахме Потока.“

— По-деликатно, но... Ей! Ускори!

Изображението на катаната блъвна огън. Червеното петънце върху орбиталната диаграма се втурна насреща.

Ускорението запрати Кайра върху седалката. Изображението се размаза и почервеня. Черепът ѝ щеше да се пръсне.

Отпусна я. Заплува свободно и видя ускорилата скорост катана, която доста се беше приближила, сякаш игла поръбваше звездното небе.

— Добра работа, „Керкenez“ — измърмори разтреперана. — Колко ускори той?

„Десеторно, за да пресече вероятното ни трасе малко преди нас — отговори корабът. — Подадох подобно тангенциално ускорение.“

И той пропусна.

Ако не беше... нямаше да има сблъсък, който би размазал и двата съда. Вместо това Кайра щеше да попадне в плазмата на изхвърляните от него струи, преди да са се разсеяли. Плътноста на струята, вихровите магнитни полета, високата радиация щяха да блокират

ежекторите ѝ, ако действаша в момента. След това анти-Гътри можеше да се върне и спокойно да разреже „Керкenez“ с реактивната струя.

Кайра се навъси. Той знаеше, че няма шанс да успее. Корабът ѝ имаше на разположение две-три минути, за да отскочи встрани. Това не беше въздушен бой. Никой от двамата не можеше да се плъзне гладко наоколо, за да надтанцува противника.

Предупреждение? Беше направил цялото това втурване при безумно ускорение. Ако имаше хора, бяха в тежко състояние и неспособни на кой знае какво, докато не измине известно време, за да се възстановят... Всъщност защо са му? Каква полза? Свързан със системите, по всяка вероятност той сам управляваше кораба и натоварвания, от които на нея би ѝ причерняло, изобщо не го притесняваха.

Измъкна се от невъоръженото ѝ полезрение. Тя увеличи и приближи, за да види върху екрана как направи завой и се насочи за ново нападение. Връщаше се.

Зад дюзите му не се виждаше никакъв пламък. Беше фалшифицирал цвета с помощта на компютъра. Отблизо човек би видял бледа синя струя, която моментално изчезваше на звездния фон. Всеки съвременен двигател изразходваше точно толкова енергия, колкото повеляваха абсолютните закони на термодинамиката, при това не термодинамиката на топлинните двигатели, а на кварките, лептоните и фотоните.

Беше се насочил за ново нападение, решителното, освен ако тя успееше да се измъкне. Сам „Керкenez“ нямаше да издържи още дълго време. Корабът изчисляваше вектори за микросекунди и ги прилагаше за милисекунди, но му липсваше творчеството... въображението... интелигентността... лукавството... безпардонността на изцяло разумното съзнание. Кайра ги притежаваше, но не беше свързана директно със своя кораб както онзи, към сензорите, компютрите и ефекторите. За разлика от него виждаше през чифт пихтиести сфери, изчисляваше с влажна гъба, изпращаше сигнали по нервни влакна с молекулярна скорост, осъзнаваше ги с мудността на органичен резонатор и десет свързани пръчки.

И все пак двамата с „Керкenez“ бяха избегнали Потока.

Тя помръдна ръце. Въведе основните команди сякаш стискаше кормило или лост. Допълни ги с думи:

— Ще ускорим така, че да се сблъскаме, ако поддържа сегашната скорост. Ще разбере и ще намали. Ще ускорим още повече. Изчисли курс точно в него, каквото и да опита. Отклони в последния момент, разбира се, за да не може да избегне струята.

Обгърна я приятен трепет.

„Няма ли да опита същото?“

Корабът разполагаше с капацитет за самостоятелен размисъл.

— Сигурно. При всяка негова промяна на вектора ще правим същото, винаги директно, а не в широчина, ако имаме избор. Принуждавай го да изразходва маса. За да го изтощим.

Напад, свободно падане, обръщане, напад. Катаната изскочи, разрасна се. Блестеше ослепително от слънчевите лъчи. Кайра вдишваше дълбоко и ритмично. Усмивка разшири устата ѝ. Разчитайки уредите и инстинктите си, прецени, че анти-Гътри има по-добри шансове да я взриви, отколкото тя него. Ръцете ѝ разпоредиха: „Двойно ускорение.“ Корабът прецизира командата, завъртя се и ускори. Противникът се стрелна на по-малко от километър. Л-5 изплува в полезрението на Кайра съвсем смалена. Маневрите ги бяха отдалечили незначително разстояние. Отлично.

Снижаване на скоростта. Противниците трябваше да забавят преди предприемане на следващия удар. Това отнемаше известно време. Кайра отвори аудио-видео канал на общата честота.

— Поздрав на Л-5 и на двата кораба в орбита — предаде тя.

— Хващате ли ме? Кайра Дейвис, пилот на „Метеор“ на борда на „Керкенец“. Водя сражение с кораба, който незаконно блокира и застрашава Л-5, за да го принудя да се оттегли, и се нуждая от подкрепа. Приближете се, *por favor*.

Включи съобщението на повторение.

Получи се съобщение, че анти-Гътри отново иска да разговаря с нея на предишната честота. Кайра включи „запис“ и се свърза.

— Чу ли? — попита тя. — Ще се махнеш ли и ще престанеш ли да създаваш грижи?

— Не, ти се махни — отговори той. Долови нещо като смях.

— Харесва ми смелостта ти, момиче, наистина ми харесва. Но си адски досадна. Не искам да те убивам. Моля те да отлетиш. Няма да те преследвам.

Същото би казал jefe. Сърцето ѝ се сви от мъка. Гневът я заглуши.

— Слушай, ей ти — изсъска през зъби тя. — Изчезвай или си мъртъв. Ако „мъртъв“ е точната дума. Ще ми е приятно да те затрия.

— Бъди благоразумна — настоя той. — Имам превъзходство. Не само в двигателите. Мога да постигам ускорения колкото може да понесе корабът и докато е в движение. Ти не можеш.

— Знам. Защото знам какво си! — изстреля тя. Овладя се:

— Какво от това? Мога да те разигравам, да ти се изплъзвам, докато цистерните ти се изцедят и орбитата ти изстине. Спомни си какви модели управляваме. Спомни си, че се мотаеш из космоса от прекалено много часове, а моето корабче току-що излезе от обслужване. Имам по-голяма делта-скорост, сеньор, и смятам да се възползвам от нея.

— Космически кораб „Мецана“ 56 — прозвуча от друг говорител. — Капитан Хеледал, придружаван от „Якобит“ 45 с капитан Стюарт. Ние сме двойката, която пристигна да освободи Л-5...

— Момент — прекъсна го Кайра и включи няколко бутона. — Виено, сега разговаряме едновременно. „Мецана“ и „Якобит“, изпращам ви разговора, който тъкмо водех в момента. — Компресираната информация беше предадена за милисекунда. — Предполагам, че ще искате да се допитате до Луната, но лично аз не виждам причина да не продължите към Л-б.

— Аз съм причината — прозвуча отсечен отговор.

Кайра тръсна глава.

— Кротко, не-Гътри. Само се опитай да атакуваш кораб на трета страна и ставаш моя мишена. Казах ти да се махаш.

— Ще се умориш. Ще се наложи да похапнеш, да прескочиш до кенефа, да поспиш. Със или без делта-скорост, аз разполагам с повече активни часове от теб.

— Ще видим тая работа. Следя те, да знаеш.

— А междувременно — обади се нов глас, вероятно на Стюарт, — помощта, за която помолихте, би трябвало да пристигне.

— Ще пристигне прекалено късно и ще я накълцам на ситно — намеси се анти-Гътри. — Момиче, съжалявам, но се залавям сериозно с теб.

Корабът му лумна върху екраните.

— Засечи — изкомандва отново с глас и ръце Кайра.

Звездите се завъртяха пред погледа ѝ, докато „Керкенец“ се завърташе. Ето Орион, ето кучетата му. Ускорението я понатисна. Беше деликатно. Подобно на това на катаната, както сочеха уредите. Когато наистина смяташ да свършиш някоя работа, действаш възможно по-бавно.

„За да сме сигурни, че няма да ни помете, би трябвало да се отдалечим на около петстотин клика — съобщи «Керкенец». — При по-малко разстояние с върхово ускорение би могъл да постигне вектор, на който няма да реагирам достатъчно експедитивно.“

— Но вероятно би могъл да реагираш, а?

„Вероятно да.“

— Виепо, прав е, че издръжливостта на плътта и кръвта е по-малка от неговата. Най-добрият ни шанс е да го принудим да изразходва маса, много маса и набързо. Поддържай вектор.

— Пилот Дейвис... — обади се Хеледал.

— Сега не ми досаждайте — прекъсна го Кайра. — Пратете съобщението до Луната.

Ориентировката не беше стабилна като за сблъсък по море или във въздуха. Двата съда бяха под ускорение. Но звездите блещукаха, без да помръдват пред нея... беше се насочила към Андромеда, сестринската галактика, вихрушка вдясно от носа на кораба... а диаграмата екстраполираше две блестящи тирета, насочени към една и съща точка.

Върху екрана катаната се превърна в искра, прелитаща през съзвездията.

„Две минути“ — предупреди „Керкенец“.

— Устойчив курс — разпореди Кайра.

Единият или другият, или и двамата трябваше да отстъпят, да прекратят нападението, да се завъртят, да отклонят встрани под такъв ъгъл и с такава скорост, че да избегнат попадане в енергийния меч на противника. Никой не знаеше как ще постъпи другият, нито в кой момент.

Хрумна ѝ светкавична мисъл: анти-Гътри не целеше взаимно унищожение. Това ѝ гарантираше победата. Не че ѝ се искаше да умре. Напротив, надяваше се да го ликвидира. Той го съзнаваше и очакваше тя да се отклони по такъв начин, че струята ѝ да го удари.

Следователно щеше да направи същото. Първият отскочил встрани щеше да изпадне в неблагоприятно положение, тъй като завъртането преди пренасочване отнема време. Но ако тя запази курса секунди по-дълго, отколкото той предполагаше, че жив човек би дръзнал...

Той лумна пред нея.

Намали тяга. Изстреляй струята... само два-три градуса. Стреляй, докато обръщаш. Завърти спираловидно встрани... Кайра постепенно осъзна, че е жива.

— Подай изображение — прошепна тя сред тишината. Подай данни.

Катаната се смали... като стрък... като игла... като звезда... и изчезна. Показанията сочеха, че се носи свободно по теченията на слънцето, Земята, Луната, вселената. Изображението беше на корпус без пробиви, но двигателното отделение беше изпъстрено от светлосенки.

— Приблужи за пряк оглед — каза Кайра.

— Пилот Дейвис, пилот Дейвис — забърбори в ушите ѝ Хеледал, — мисля, че вие...

— Callate la bocca^[3]! — Тя се овладя. — Съжалявам. Не се засягайте, но ме оставете за малко.

„Керкenez“ ускори, настигна кораба на противника и изравни скоростта си с неговата на неколкостотин метра встрани. От това разстояние повредата се виждаше еднакво добре с невъоръжено око и с уреди.

Пламък, по-мощен от слънчево изригване, беше обгорил кърмата. Разтопеният метал се беше втвърдил по ръбовете на зейналата черна рана. Отделни късове все още кръжаха наоколо като пращинки. Взривателите със сигурност бяха унищожени.

— Ей, ти — викна Кайра. — Там ли си?

Отвърна ѝ тишината. Вдигна очи от таблото, сякаш очакваше да зърне нечие лице. Пред погледа ѝ се стелеха само звезди.

— Може да сме прекъснали и комуникациите му — добави беззвучно тя. — Или пък се спотайва.

„Може би пилотът е починал“ — предположи „Керкenez“.

— Може би. Макар че това може да стане от радиацията, а нали знаеш, че един щепсел е добре защитен. Ей, ти, Гътри-две?

След още няколко опита Кайра се отказа. Не триумфираше, поне засега. Беше като изцедена и... колко удивително е усещането да си жив.

Но как се беше случило това? Тя само възнамеряваше да го сплаши. Изобщо не се надяваше да го разцепи. Щеше да бъде достатъчно, ако го принуди да изразходва повече маса от нея. Някак не беше преценил и го бе улучила. Странно.

О, тази дискарнация на Енсън Гътри не беше никакъв бог! Беше придобил някакви сили, други беше загубил. Нима беше подвластен на сляпа ярост и отчайващо безразсъдство? Кой знае. Но със сигурност допускаше грешки. Това беше очевидно. Увери се от собствен опит.

Тя се разтърси.

— По-добре да се хващаме за работа — каза високо, сякаш „Керкenez“ споделяше внезапното ѝ изтощение.

С непохватни ръце и изтръпнали устни Кайра се зае да се свърже с „Метеор“ на Луната.

[1] Приятел, приятелка (яп.). — Б.пр. ↑

[2] За Бога; слава Богу (исп.). — Б.пр. ↑

[3] Млъкни, затвори си устата (исп.). — Б.пр. ↑

37.

Полситата в Порт Боуен бяха малко на брой. Заповедта на Гътри да сложат оръжие, да се оттеглят в казармата и да изчакат да бъдат транспортирани обратно не беше отстранена от речта му. Объркани и деморализирани, те се подчиниха. Полицията на компанията следеше действията им.

Исабу предаде Гътри в тамошната централа на „Метеор“.

— Може би ще поканите Ниоленте или мен да останем — беше казал през смях Риндалир. — Би било приятно, но по-добре да отложим. Можем да предоставим по-голяма подкрепа там, където сме.

— Особено на самите себе си — изстреля Гътри.

— Предполагам, че при известно обмисляне ще намерите антагонизма си към нас нецелесъобразен.

— Като практична политика, безспорно. Позволи ми да се позабавлявам. А сега да се размърдаме, за Бога!

Исабу отнесе Гътри в сребърна кутия, инкрустирана със скъпоценни камъни. Предаде я на охраната на входа на „Метеор“ и тръгна обратно към транспортното си средство. След припряно обсъждане охраната извика служител по безопасността, който отнесе кутията в една стая с подсилени стени и в продължение на няколко минути проучваше как да я отвори.

След около половин час Гътри вече имаше тяло. Отделя малко време да се понаслаждава на крайниците си и пълния комплект сетива. Имаше много работа за вършене.

Не му отне много време да потвърди убедително самоличността си. Достатъчно беше да припомни на няколко свои сътрудници почти забравени незначителни случки, за които копие то му не би могло да знае. Осведомиха го за последните значителни събития. Когато разбра, че Кайра Дейвис продължава да караули край своя пленник, вилня в продължение на три минути и четирийсет и осем секунди.

— Изпратете влекач — отсече грубо накрая той. — Искам ги и двамата незабавно тук.

Не разпитваше за много неща. По време на пленничеството си при Риндалир беше au cougan^[1] за повече неща, отколкото ако беше следил единствено новините, Селенархите имаха свои източници за информация. Обясни на служителите, че изявлението му е било променено, но без да навлиза в подробности.

— По-късно, когато ни остане време. В момента трябва да компенсираме изоставането от предишните залагания и да поемем нещата в свои ръце.

Най-накрая се настани в кабинета, който пазеха за посещенията му. Помещението беше обширно, с каменен под и оскъдно мебелирано, но оборудвано според най-модерните технологии. Панорамният купол над ниските стени възпроизвеждаше пейзажа отвън: блестящите над пустошта звезди и Млечния път, почти пълната Земя, величествена в лазурно сребристото си сияние. Роботизираното му туловище се извиси над Джейкъбъс Бота, който не помръдваше, сякаш бе завързан с ремъци в креслото си. Директорът на космодрума беше силен мъж, но днес всички се държаха като препарирани.

— Холдън все още не отстъпва, така ли? — изръмжа Гътри.

Преди един час беше отправено последното искане.

— Н-не, сър. Настоява, че трябва да получи разпореждане от своето правителство. Хеледал и Стюарт смятат, че могат да проникнат със сила, но не го препоръчват.

— Естествено. Да освобождаваме купища трупове сред развалини? Не, корабите да продължат да охраняват срещу всеки опит за внезапно нападение. Не че Холдън би могъл да го направи, но по-добре да му попречим да досажда на обитателите на Л-5. Както и срещу евентуални подкрепления от Земята.

— Това не са факлокораби и са пълни с хора.

— Знам. Но могат да блокират подстъпите, а мъжете могат да издържат известно време на свободно падане. Схващаш ли, надявам се тези полсита скоро да напуснат със или без заповед. Подозирам, че са абсолютно деморализирани, а ние ще ги довършим с подходящи новини и пропаганда. Ако това свърши работа, ще поискаме окупационните ни сили да вземат властта. Ако не свърши, ще ни трябват две-три факли, за да освободят „Мецана“ и „Якобит“ след два-три дневни цикъла.

Бота с усилие вдигна очи към лещите.

— Наистина ли възнамерявате да призовете нашите кораби да нападнат Северна Америка? — попита той с несигурен глас. — Това е... това е война.

— Не, нямам намерение да атакувам — беше непоколебимият отговор. — Само ще отправя правдоподобна заплаха. За тази цел ни е необходима достатъчно разгърната мощ.

— Но Спогодбата... Федерацията... това ще даде повод да бъдем обявени за нарушители.

Тонът на Гътри поомекна.

— И на мен ситуацията не ми харесва, Джейк. Подмамиха ни да се озовем в нея и всичко, което можем да направим, е сами да се измъкнем от нея. — И добави с нетърпящ възражение глас: — Никакви възражения. Предстои ни колосална организационна работа. Действай светкавично.

Бота събра сили.

— Откровено казано, сър, не мога да участвам в това.

— Добре — отговори хладнокръвно Гътри. — Уволнен си.

— Сър?

— От този момент си освободен от „Метеор“. Ще ми липсват твоите умения и опит, но нямам време за спорове, а и Барбара Зарагоза би могла да те замести.

Бота се понадигна, отново седна и извика:

— Уволнен от „Метеор“? Не, сър, това е немислимо... дал съм дума... винаги сте твърдял, че сме свободни хора... сложете ме да чистя отходните места, но... не, не от „Метеор“!

Гътри остана за момент неподвижен, след което промълви:

— Моята страна, права или грешна, а? Добре. Малко прибързах. Не бях попадал в подобна дупка с пльхове. Считай, че си в отпуск. Регистрирай несъгласие с политиката ми. След това не ми се пречкай в краката. Би било проява на лоялност.

Бота преглътна.

— Вероятно бих могъл... все пак...

— Не. Не желая фанатици около себе си, но не мога да разчитам и на хора, които водят битки със своя свръх-Аз. Помисли какво биха могли да костват нерешителността или неточните решения. Ще обсъдим нравствените аспекти и всичко останало, след като приключим. Върви.

Бота се подчини вдървено, обърна гръб и разтърка очи.

Часовете отминаваха. Гътри товареше персонала почти наравно със себе си. Щеше да е по-ефективен и всяко пристигнало сведение да му е достъпно мигновено, всички изчисления да стават съгласно неговото задание, ако беше директно свързан с главния хиперкомпютър. Но все пак работеше не с абстракции, а с човешки индивиди. По-добре беше и той да е индивид, наподобяващ рицар в броня. Това беше излъчваният образ, когато изпращаше послания, което беше знак, че проблемът ни най-малко не трябва да бъде омаловажаван.

Събираше информация, консултиреше се с онези, на чието мнение държеше, разговаряше с директорите по целия земен глобус, изпращаше светкавични съобщения из цялата Слънчева система от завода за антимаатерия на Меркурий до най-отдалечената кометна станция отвъд Плутон, свързваше се със своите кораби и капитани, своите мъже и жени, за да им заповяда да не отстъпват или да свикат намиращите се в близост.

Щом Кайра Дейвис пристигна, с нея се отнесоха в съответствие с разпорежданията му. Когато тя влезе, той не разговаряше с никого. На един от екраните пред него течеше диаграма с последния стратегически анализ на групата, на която беше възложил заданието. Извърна се и закрачи към нея, за да стисне ръката ѝ, която легна в неговата като завърнала се в гнездото изтощена птица.

— Господи, колко съм щастлив отново да те видя невредима! — измърмори той. — Грохнала си, нали? Нищо чудно след всичко преживяно. Резервирали сме ти апартамент в „Армстронг“ в Тихополис. Угаждай на всичките си прищевки и се наспи. Само исках да те поздравя с добре дошла у дома.

Тя повдигна глава и се усмихна.

— Това се подразбира от само себе си — отговори с прегракнал глас тихичко. — Все пак gracias, jefe. — Кайра въздъхна.

— У дома. Да.

— Когато си готова, но не по-рано, искам отчета ти за Л-5. Това може да ни подскаже как да си я възвърнем, ако Холдън се заинати... — Телефонът пропя. — По дяволите! Разпоредих да ме безпокоят само при крайна нужда. Извини ме.

Той се върна да отговори. Кайра се стовари в едно кресло.

„Сеньор, обажда се лично президентът на Световната федерация“ — докладва устройството.

— Ха! Е, нищо чудно. — Гътри хвърли поглед към Кайра.

— Стой тук, скъпа. Това ще ти е интересно... Добре, свържете ме.

На екрана се появи красиво тъмно женско лице.

— Дали имам честта да се обърна лично към господин Енсън Гътри от стопанска корпорация „Метеор“? — попита протоколно на азиатски английски Ситабхай Лал Мукерджи.

— Да, сеньора... хм, госпожо президент — отговори той. — Този път автентичният артикул и без никой да го редактира.

Трансмисионното забавяне продължи колкото четири удара на сърцето на Кайра.

— Натрупаха се твърде много фалшификации и голословни изявления. — Тонът на Мукерджи беше хладен. — Човек не знае на какво да вярва.

— Предполагам, че сте запозната с комюникето, което излъчих щом пристигнах тук.

Забавяне.

— Да. Не съдържа много информация.

— Постарах се да оповестя основните факти, госпожо президент, за цялата човешка раса. Подробностите може да почакаат. Налага се. Не само са обгърнати от тотална ентропична каша, но трябва да призная, че все още не съм запознат с твърде много неща и не мога да си позволя да бъвам изявления, които може да се окажат необосновани. Все пак голата истина е простичка. Агенти на северноамериканското правителство откраднаха моя двойник, препрограмираха го в нарушение на утвърдените от Спогодбата човешки права и го представиха за мен в опит за завладяване на една международна асоциация от свободни мъже и жени.

Мукерджи се намръщи.

— Отправяте тежко обвинение срещу едно правителство.

Гътри се разсмя.

— Госпожо, досега нито едно отправено срещу правителство обвинение не е било достатъчно тежко. Което и да е правителство. Това е природата на звяра.

— Имате пълно право на собствено мнение. Имате пълно право да отправяте обвинения и да представяте доказателства. Но нямате никакво право да нарушавате закона.

— Какво друго съм сторил, освен че се спасих от опитите им да ме ликвидират? В своето комюнике обясних, че този призив към въоръжени действия беше нагласена акция на лунарианците. Предявете иск срещу тях, моля ви, не срещу мен.

— Ще го направим, сър, ще го направим. — Изображението на Мукерджи се приведе напред. Тя изпъна показалец като ланцет. — Но вие не опровергахте това престъпно подстрекателство. Напротив, вашето изявление съдържа претенции към Северна Америка, каквито нито едно правителство не би могло да допусне от страна на частна компания. Ваши кораби блокират северноамерикански части на Л-5. Контролиращите и разузнавателните единици на Комисията за мира докладват, че осъществявате действия за мобилизиране на вашата компания за нанасяне на удар.

— Госпожо — отговори Гътри, — вие сте интелигентен и здравомислещ човек. Нужно ли е тъкмо ние двамата да си разменяме тежки обвинения? „Метеор“ не е отправил никакъв ултиматум. Само предупредихме авантиското правителство, че не можем — при никакви обстоятелства, госпожо — да си позволим да останем безучастни наблюдатели, когато то своеволно арестува наши хора и ги подлага на незаслужени опасности. Окупирането на наша собственост без спазване на надлежните процедури също е недопустимо нарушение. Окупирането на Л-5 също е незаконен акт, осъществен под изфабрикуван претекст, а произтичащите от него опасности са недопустими. Отправяме апел към Футуро за въздържане. Съзнаваме, че това не може да стане автоматично, и предлагаме активното си сътрудничество. Например ако решат да напуснат Л-5, ще предоставим транспортно обслужване до Земята. Колкото до мобилизацията... госпожо, политиците постоянно ми натякват, че „Метеор“ не е нация и пълномощията на неговото ръководство не са равностилни на едно правителство. Как да обявим мобилизация? Поисках от нашите съдружници да се подготвят за всички необходими действия, възникнали при настоящата извънредна ситуация. Те се отзоваха. Това е всичко.

Светлите ѝ очи се присвиха.

— Какви действия имате предвид?

Роботът помръдна рамене.

— Казах „всички необходими действия“. Това не е ли достатъчно на Футуро? — И добави с авторитетен тон: — Ако не бяхте се свързала с мен, аз щях да се обърна към вас преди края на деня. Използвайте възможностите, с които разполагате, госпожо президент. Накарайте авантистите да се вразумят.

Мукерджи се усмихна мрачно.

— Умеете да блъфирате, господин Гътри. Но хайде да не си играем игрички. Във вашето изявление изобщо не става дума за призова към бунтове и подкрепата им от предишната ви декларация, която наричате фалшива.

— Какво очаквате от мен, госпожо? Очевидно бих искал да видя правителството на авантистите свалено. Независимо дали това ще се случи или не, не бих желал огромен брой хора да бъдат избити, затворени или лишени от собствена воля само защото държат на думата, която са дали на „Метеор“. Така че, да, действително призовах... — Двата с Кайра забелязаха потрепването ѝ, а след това светкавичното ѝ овладяване. — ... за прекратяване на огъня, всеобща амнистия, последвани от среща на всички замесени страни за постигане на нови споразумения. Предложих нашата пълна готовност за постигането на тази цел. До този момент обаче бунтовете продължават. Загиват хора и се плякосват богатства. Ако вашата Комисия за мира не разполага с пълномощия за намеса в изцяло вътрешни проблеми, как би могла безпомощната частна „Метеор“? Единствените права, които ще защитим, ако нито правителството на Северна Америка, нито Комисията са в състояние да ги гарантират, са безопасността и невредимостта на нашите съдружници, и на второ място защитата на нашата собственост.

— Това е значителна претенция.

— Безспорно. Ние ще упражним въздействие върху хода на събитията. Друго не би могло да се очаква, дори да не предприемем нищо. И ще изпълним своите задължения съобразно разбиранята и възможностите си.

Този път паузата беше по-продължителна от причинената от светлинната скорост.

— Загрижеността ви за вашите служители в Северна Америка сама по себе си е похвална — обяви с церемониален като за погребение тон Мукерджи. — Вероятно това е причината да забравите, че много по-голям брой от тях са разпръснати по цялото земно кълбо и всеки от тях е гражданин на страна членка на Федерацията.

— Следователно биха могли да бъдат превърнати в заложници или да бъдат подложени на репресивни мерки? Госпожо, не мога да допусна, че подобно нещо би ви минало през ума. Те са изцяло невинни.

Мукерджи повиши глас:

— Затова ли вашият генерален директор Алмейда разпореди всички космически кораби на „Метеор“ да влязат в орбита на Земята и всички регионални шефове да спазват указанията?

— Това е моя заповед. Те само я изпълняват. Няма да подценя интелигентността ви. Очевидно е на чия страна са техните симпатии. Но както те, така и всички останали наши служители на Земята не са си позволили нищо незаконно, нищо, което техните правителства или вашата централа са забранили, а и от сега нататък каквото и да се случи, едва ли ще си позволят да пренебрегнат вашите закони.

— Казвате „техните симпатии“. Тяхната преданост?... Така или иначе, един всеобщ конфликт със сигурност би ги поставил под заплаха.

Гътри вдигна ръце.

— Госпожо, умолявам ви! Кой е споменал нещо такова? Не мога да допусна, че го планирате. А ние в космоса искаме възникването на конфликт точно колкото бихме искали и пробойна в защитния си щем. Изумен съм, че Съветът и Комисията не полагат усилия да освободят и защитят нашите хора в Северна Америка. Щом това стане, за всичко друго можем да се споразумеем.

Мукерджи сви устни.

— Уверявам ви, че се полагат усилия. Няма да допуснем да се превърне в център на общественото мнение.

— Разбирам и ви благодаря. Ще ми се да бях религиозен, за да се помоля за вас. Надявам се, разбирате, че „Метеор“ няма да зарече своите лоялни съдружници на произвола на съдбата, затова ще се подготвим да им подадем ръка, ако всички други опити се провалят. Този факт вероятно ще е добър коз във вашите ръце при договаряне на

пазарлъците. Междувременно няма да си позволим никакъв акт, който може да осуети усилията ви, и сме готови да откликнем на всеки призив от ваша страна за подкрепа.

— Отлично, сър. Отменете тази ваша мобилизация.

— Госпожо президент, повтарям, че това не е мобилизация, и ми позволете да не се съглася, че евентуална неподготвеност от наша страна служи на добра кауза.

Мукерджи въздъхна.

— Опасенията ми се потвърдиха. Но бях длъжна да опитам.

— Надявах се да разберете, че действаме благоразумно.

— Би трябвало да го оцените.

Мукерджи се усмихна унило.

— Благоразумните хора също могат да изпаднат в конфликт помежду си. Мога ли да се обаждам по всяко време на денонощието при всяка възникнала необходимост, както и да ви помоля за същото?

— Разбира се. *Vaya con Dios*.

— Доскоро.

Екранът опустя. Гътри остана вторачен в него известно време, после се обърна към Кайра.

— Това... това война ли значи? — промълви едва чуто тя.

— Да ни пази господ не — въздъхна той. — След два-три дневни цикъла ще стане ясно.

— Мисля... на Мукерджи ще ѝ е необходимо повече време... за да убеди авантистите.

— Боя се, да. Способна и благонамерена е. Ако бях главатар на онзи режим, щях да я отстраня, докато залича „хаоса“, с всевъзможни маневри да привлече Комисията за мира активно на своя страна срещу опърничавата „Метеор“.

— Искаш да кажеш... че действията ти им помагат?

— Най-малкото разчитат на стадния инстинкт на техните приятелски правителства. Ако ни вкарат в ролята на престъпници, техните номера ще бъдат замечени под килима, а няколко важни фигури измежду тях няма да бъдат изправени пред международен съд. Ако успеят да убедят Федерацията да ни обяви за нарушители, могат да конфискуват всичко, което притежаваме в Съюза. Това ще бъде значителен тласък за съсипаната от тях икономика. Но не мога да допусна да останем пасивни. А и не можем да чакаме още дълго. Да

предположим, че тези „преразпределителни центрове“ са в съседство с милиционерски бази, политически щабове или всичко, срещу което ние или хаотиците може да нанесем удар. Каквато и да се окаже истината, знаеш, че нашите служители ще бъдат вкарани в следствените лаборатории. — Гътри стовари юмрук върху масата. — Не, Кайра, ние ще удържим на думата си. След това ще поема вината и последствията върху себе си.

Тя се изправи, пристъпи до него и сграбчи студените му тежки ръце.

— Да ги вземат мътните. Ще го направим.

Галактическият пояс блещукаше над купола му. Кайра си спомни, че шведите го наричат „Зимната пътека“.

[1] Запознат, осведомен (фр.). — Б.пр. ↑

38.

В продължение на няколко секунди Кайра остана вцепенена. Изпитваше усещането, че пропада свободно.

— Истина ли е това? — успя да промълви накрая.

— Пилат му рече „Що е истина?“ — отговори Риндалир. — Поканата е съвсем искрена, без хитрости или уловки. Какво може да спечели народът ми от това? „Метеор“ вече са достатъчно предубедени срещу нас. Ще се върнете, когато пожелаете, без да бъде накърнено достойнството ви. Посещението ви тук може да ви накара да погледнете на нас по-малко благосклонно. Тъй като явно доста сте се сблизили с лорд Гътри, това ще бъде от полза за каузата ни, а и за неговата също, нали? Независимо как ще свърши всичко, мога да ви обещавам неповторимо забавление.

По дяволите, гласът и усмивката му бяха достатъчни, за да се разтреперят коленете ѝ!

— Естествено, присъствието ви тук ще е наслада за мен. — Красивото му лице стана сериозно. — Но ако желаете да дойдете, трябва да тръгнете незабавно. Събитията приближават кулминацията си, която много скоро ще премине.

Тя събра мислите си. Не знаеше какво повече би могла да направи за „Метеор“. Гътри бе отклонил предложението ѝ да пилотира „Керкенец“ за него. „Ще имаме много хора на разположение, а след всичко, което преживя, се нуждаеш от по-дълга почивка за възстановяване.“

Склони с голяма неохота.

Не би могла да му се обади и за съвет. Тъй като беше много зает, вероятно щяха да минат часове, докато се свърже. Така може би пък се появяваше възможност да научи нещо полезно за лунарианците. Да, това може и да беше поредното предателство от тяхна страна, но не разбираше с какво самата тя би могла да е от такова значение за тях.

Риндалир, това безсърдечно, продажно, изящно копеле!

— Муу биен — отвърна му тя. — Не би трябвало да го правя след номера, който изиграхте, но приемам.

Усмивката му блесна.

— Великолепно. Корабът чака на космодрума, перон 23.

Просто ей така си чакаше или той го бе изпратил, уверен, че тя ще приеме?

— Не е нужно да си взимате багаж. Стаята ви в Замок Високи ви помни.

Кръвта нахлу в ушите на Кайра. Тя изпрати съобщение до Гътри — да го прочете, когато му остане свободно време, нахлузи ботушите си и напусна апартамента с лунна крачка.

Навън обаче се наложи да забави ход. „Циолковски проспект“ бе задръстен. Не се виждаха никакви лунарианци. Тези, които не бяха напуснали Тихополис, не излизаха от жилищния си район — чужденците ги превъзхождаха по брой, а емоциите се бяха разгорещили. Част от жителите и гостите на града се занимаваха със собствените си дела дори и в този момент, когато кризата бе близо до кулминацията. Разхождаха се, седяха в кафенетата и разговаряха, пресилено весело или тихо и съсредоточено, ровеха из стоките в магазините, събираха се около всяко мулти, по което различни репортери на фона на различни репортажи повтаряха все същите новини. Когато говореха на английски, испански или руски, Кайра долавяше откъслечни фрази.

— ... няма да нападнат — говореше един як мъж, със сигурност северноамериканец. — Няма да посмеят. Правителствата на Земята ще конфискуват цялата им собственост на планетата.

Кайра долови миризмата на потта му. Не беше толкова уверен, колкото се правеше. Предприятията на Земята бяха зависими от космоса, чиито ресурси поддържаха биосферата, а огромна част от космическите предприятия бяха собственост на „Метеор“.

— ... съюз със селенархите? — гневеше се някакъв латиноамериканец. — Тези двулични копелета?

Мъжът носеше знака на компанията.

— Може да нямаме друг избор — отговори му жената, с която беше.

— ... Божия съд — пророкуваше сивобрад православен свещеник. — Неговото наказание за греховете и глупостта ни ще бъдат по-малки от цената, която ще платим за тях сега.

Може би имаше право, помисли си Кайра.

Все пак какво можеше да направи „Метеор“ след обръщението на Ескобедо, президента на Съюза, към света?

„... никакви отстъпки пред престъпността. От самото начало «Метеор» проявяваше враждебност към нашето правителство, създаваше пречки и провокираше и насърчаваше противодържавната дейност.“

Така беше, макар и съвсем в границите на онова, което някога Северна Америка и няколко държави в настоящето смятаха за свобода на словото и право за разрешаване на вътрешните си проблеми, както намерят за уместно.

„Едно изявление на «Метеор» предизвика гражданска война в страната ни. Сеньор Гътри твърди, че изявлението е фалшифицирано, но все още не е призовал хаотиците да прекратят бунта...“

... и да оставят на Полси и специалистите по корективна психотехника да се позанимаят с тях...

... нито е приложил мерки срещу селенархите, които посочва като извършителите.

Че какво да направи, да им обяви война ли?

„Отправлям му следното предложение. Нека «Метеор» коригира поведението си, като ни помогне. Например те разполагат с повече възможности за наблюдение от космоса, отколкото Комисията за мира, и ако решат да използват корабите си, не са ограничени от наредби, както Комисията. Нека «Метеор» ни предостави данни за бойните единици на хаотиците и тяхното разположение и действия. Или нека предостави суборбитални транспортни средства, с каквито за съжаление не разполагаме достатъчно, на нашата милиция и Полицията за сигурност, за да нанесат решителни удари. Съществуват множество начини. Можем да се споразумеем за някои от тях, при условие че «Метеор» първо приеме да спазва нашите закони. След като премине настоящата опасност, ние ще освободим всички служители на «Метеор».“

И ще ги депортираме?

„... към които не са повдигнати обвинения за престъпни деяния...“

Кои служители, обвинения в какво?

„... и ще започнем преговори по други неразрешени въпроси...“

От типа на разпореждането с имоти на стойност милиарди укуси, по-голямата част от които са собственост на семейства на свързани с „Метеор“ хора, а не на компанията...

„... дотогава се налага да задържим тези лица...“

Като затворници или заложници?

„... и да призовем Висшия съвет и Асамблеята на Световната Федерация да наредят на Комисията за мира да се справи с анархизма и пиратството...“

По-лесно да се каже, отколкото да се направи при липсата на военни сили за операции в космоса. Само малки количества оръжия в ръцете на лицензирани собственици бяха законно притежавани, поради което и Луната успя да направи своята декларация за независимост след някои незначителни сблъсквания.

„Надявам се и се моля обаче да не се наложат подобни действия и «Метеор» доброволно да коригира допуснатите грешки. Нека се случи това! Така «Метеор» ще спечели глас в историческата конференция, която би трябвало да се проведе след приключването на тези трудности, за да разпростре законите над цялата Слънчева система и да утвърди целесъобразно дейностите си в космоса...“

И така да сложи точка на автономността на свободно работещите заедно хора. Правителството на Северна Америка не беше единственото, което открай време желаше точно това.

Да, авантистите разиграват картите си доста хитро, помисли си Кайра. Все още имаха шансове да оцелеят и след предстоящия открит конфликт. Но дори и да не го направеха, това не беше последното раздаване. На карта беше поставено много повече. Господи, дори космическата... Тълпата пред нея се разтвори и тя ускори крачка.

На „Лей Съркър“ хвана лентата за космодрума. Пътуваше почти сама. Когато слезе, се оказа в облицована с плочки пещера, в която звуците отекваха неестествено силно. Всичко беше почти замряло. От време на време някой работник човек я поглеждаше изплашено. Машините вършеха работата си спокойно.

Вратата за Перон 23 я сканира и пропусна. От номера на перона вече знаеше, че я чака суборбитален кораб. Той също беше роботизиран. Качи се на борда и се сгуши в седалката. Корабът се затъркаля по релси през перонното помещение към мястото за излитане, получи разрешение от компютъра на Контролната кула и

излетя. Ускорението, което залепи Кайра за седалката, беше умерено — двойна лунна гравитация. Скоро изпадна в безтегловност в обезопасяващите колани, зареяна сред звездите. От северния хоризонт Земята хвърляше призрачносиня сянка върху лунните морета и кратери. Сенките се застъпваха. В действителност пейзажът беше приятен — пуст, но приятен. Метеоритните дъждове и разрушителната радиация го бяха изгладили, бяха размили зъберите, а липсваше и земната тектоника, за да бълва все нови и нови планини.

Планетата остана назад, потъна в далечината, увисна над лунния пейзаж и сенките ѝ се издължиха над равната повърхност. По-голямата част от тях се изгубиха сред стръмните скали и канари на височините, към които се спускаше корабът. Кацнаха върху миниатюрно поле с една-единствена административна сграда. Приближи се кола.

„Умоляваме пътниците да слязат“ — пропя мелодичен синтезиран глас.

Кайра изпълни молбата, прехвърляйки се от херметическата камера в прикачения въздушен коридор към вътрешността на земното превозно средство. То се отдели от кораба и се затъркаля по един второстепенен, но достатъчен за този свят без собствен климат път. Пред очите ѝ над хребета се появиха първо кулите, после външните стени, а накрая прекрачи във вътрешността на замъка.

Жив прислужник преви коляно и я придружи по рампата до висока, опалесцентна зала. Риндалир я чакаше, облечен в пурпурно и златисто. Подскочи леко напред и сграбчи ръцете ѝ. Неговите не бяха от метал и пластмаса, а от жива плът и изящни кости, топли на допир. Големите му сиви очи блестяха, сведени към нейните. „Добре дошла. Постъпи доблестно и каква награда взе!“

Откъде знаеше? Тази история още не се беше разпространила. Агенти в „Метеор“?... Но това нямаше значение, след като можеше да отвърне „Gracias“ и да откликне с гордост на похвалите. Тя вече не беше негова пленница или заложници — срещаха се при взаимно уважение.

— Къде е лейди Ниоленте? — попита Кайра.

Отговорът му я погъделичка:

— На друго място, представя ни пред наши съдружници.

Той повдигна палаво вежди.

Насили се да дръпне ръцете си и каза:

— Да, разбира се, вие, селенархите, трябва да сте не по-малко бдителни и готови за действия от нас. Тогава защо ме покани тук?

Не посмя да добави, че едва ли е за забавления и игри, или поне не само за това.

— Казах ти, amiga. „Метеор“ основателно ни се сърди, макар че в предстоящите трудни времена сме си необходими едни на други като съюзници. Надеждата ми е, че ще се завърнеш по-предразположена към нас и ще окажеш влияние върху лорд Гътри в тази насока. Аз се намирам на оперативно разположение, но в момента няма спешна нужда от мен и мога да направя тази услуга на моята раса. — Той продължи с искрен тон: — Както и на себе си. Бих искал да си възвърна твоето благоразположение.

— Ще те... изслушам.

— И ще видиш. Ела, моля те.

Той предложи ръката си. Тя положи почти неволно своята. Пръстите му докоснаха опакото на дланта ѝ. Абсурдно беше каква похот възбуди в нея лекият допир.

— Искаше ми се да пристигнеш по-рано, за да имаме време за приятелски разговори и споделяне, преди да се случи онова, което предстои, но действително бях прекомерно зает досега.

Движеха се между стъклените колони към арка, преминаваща в коридор. „Да се случи онова, което предстои.“ Кайра почувства изтръпване в слабините.

— Какво искаш да кажеш? — възкликна тя. — Война?

Той кимна. Светлите кичури се плъзнаха по скулите му.

— Синодът на авантистите изпрати кодирано съобщение до Порт Боуен. Ако „Метеор“ не се съгласи да предостави помощ на правителството до 24 часа, служителите му в Северна Америка ще бъдат обявени за заговорници в престъпление и изправени пред военен дисциплинарен съд. Първите процеси започват при изтичането на ултиматума.

— Не, това е лудост! Сигурно блъфират!

— Едва ли вярваш, че лорд Гътри ще рискува да го приеме за блъф. Смятам, че Синодът очаква от него или да се огъне и така да постави началото на процеса на пълното предаване на „Метеор“, или да направи нещо прибързано, което да предизвика санкции срещу компанията в световен мащаб. Преценката им за него и възможностите

му е изцяло погрешна. Но като ги знаем какви са, това можеше да се очаква. Той е събрал силите си и ще удари веднага щом всички условия са налице.

Прекосяваха поредния коридор от илюзии. Подът течеше като буйна река, по стените се разгаряха огромни пламъци, а от тавана среднощно небе звездите падаха и изгаряха като метеорити сред абсолютна тишина.

— Разполагаш с прекалено много конфиденциална информация — промълви унило Кайра. — Да не си вербувал някого от личните му сътрудници?

Риндалир се усмихна изпод светлината, която подскачаше по лицето му.

— Това би било трудно. Но разполагаме с наблюдателни уреди на много позиции, както ще разбереш, и от това, което те ни показват, правим изводи. Не се учудвай. Радвай се. Вашето общество е на път да спаси децата си.

Тонът беше мек, но в него се прокрадваше нещо. Кайра изпита усещане, че се размърдаха корените на косата ѝ. Наистина, защо да се съмнява и страхува? Нейната страна направи всичко в рамките на човешките възможности, освен да наруши честната си дума, за да осигури мира. Врагът обаче избра друго. Ще продължи да подкрепя „Метеор“, а след това ще помага при издигането на прегради срещу предстоящата буря.

Вярно е, че мъжът до нея бе допринесъл много, за да се стигне до бойни действия. Ако не беше фалшифицирал първото обръщение на Гътри, хаотиците по всяка вероятност нямаше да предприемат акции. Ако гърбовете им не бяха опрени до стената, авантистите можеха да решат, че е най-добре да сключат приемливо споразумение, дори и с известни компенсации за своите злодеяния.

А дали беше така наистина?

Сякаш дочул мислите ѝ с ушите си на фавн, Риндалир каза:

— Да, ние от Луната действително пришпорихме донякъде съдбата. Неправилно ли беше това? Вашият враг се нуждае от нещо повече от наказание. Необходимо е да бъде унищожен като ракова клетка, преди да се разпространи. В днешно време се доказва, че свободата е не само сладка, но и могъща. Ударите, които нанася, ще бъдат в името на всички хора, навсякъде и завинаги.

Мислите ѝ се мятаха в безпорядък. Може би имаше право! Тя също бе имала чувството, че бъдещето е задушавашо.

Нямаше съмнение, че оставен сам на себе си, авантизмът ще отмре. За колко време обаче и в какво състояние ще остави нейната бедната страна? Ами другите държави, които не бяха свободни? Можеше ли животи, компютризирани в името на реда или социалната справедливост или както там го наричат, изведнъж да се съживят с нова свежест? Може ли по вятъра да се понесе идеята, че правителствата и машините трябва да бъдат средства, използвани от хората, а не самоцел?

Да живее лунатизмът!

Пътят водеше към Пагодата. В полунощ тя бе огрята от спусналата се ниско на североизток Земя — синя безформеност, чието сияние се разпръсваше от диамантените фасетки, проблясващи като звезди, които се променяха при всяко движение, докато потъне в сенките на космическия мрак отсреща. Водната музика на сюита на Хендел се носеше чиста и хладна във въздуха, който ухаеше на рози след дъжд. Подобно ненадейно спокойствие бе изумително като неочаквана целувка.

До масата, отрупана с вино, чаши и мезета, имаше канапе, от другата страна — огромно мулти. Риндалир я покани и седна до нея.

— Спомени — промълви той.

Не, по дяволите, не трябва да го оставя да я съблазни, още не.

— Спомена, че разполагаш с голям брой монитори навън — каза тя. Категоричният ѝ тон прозвуча обидно в подобна обстановка, но той не изглеждаше засегнат. — Предполагам, че имаш намерение да се възползваш от тях?

— Дори така да е. Ние, лунарианците, не управляваме много мощни кораби и не поддържаме роботизирана флота — само няколко кораба за специални цели. Иначе разчитаме на „Метеор“. — Може бий цитираше тази общоизвестна истина, за да се почувства добре, като чуе нещо успокояващо. — Обаче сме изградили много повече миниатюрни кораби с възможности за наблюдение, отколкото сме обявили, и ги изстреляхме наскоро с програма да проследяват какво се случва в зададените им периметри.

Той взе дистанционното управление от масата и включи мултито. В цилиндъра се появи изображение, без съмнение изтеглено от базата

данни — тънка метална форма с издължение отпред и линеен двигателен ускорител отзад. Тя разпозна типа на апарата, но не и конкретния модел, и предположи, че е дълъг около три метра плюс ускорителя на маса. Най-вероятно е бил изстрелян не с ракета-носител, а с катапулт, което на Луната става лесно, и се хранва с презареждащи се слънчеви молекулярни акумулатори с голям специфичен импулс и следователно с нисък коефициент на маса. Без значителна делта скорост между презарежданията, но повратливи. Общо взето елементарни, което позволяваше масово производство в големи количества в автоматизирана фабрика някъде във вътрешността на Луната.

— Смея да твърдя, че „Метеор“ са забелязали няколко, но голямата част не са — продължи Риндалир. — Не сме получавали протести. За нас това е едно естествено действие, а за тях не представлява заплаха. Освен това сме засекретили минифлитери със собствени обсерватории в близост до интересни обекти на Земята. Те предават с много малко енергия, но достатъчна за голямата чиния на „Коперник“ и с достатъчна ширина на сигнала. Вече са изстреляни. Авантистите може да свалят няколко, но вярвам, голямата част все ще ни покажат нещо.

Той напълни чашите — бълбукане, което хармонираше с музиката.

— Ще предложиш ли отново тост?

Спомени, о, Господи, да!

— За победата, за окончателната победа! — обяви Кайра.

Виното се разля по езика ѝ и завибрира в кръвта ѝ.

Той отпи малка глътка, повдигна отново чашата си и каза на свой ред:

— За хаоса!

— Моля? Този път хаотиците ли имаш предвид? Bueno, добре, желая им късмет.

Тя чукна чаша в неговата.

— Не, имам предвид хаоса, освободителя, този, който унищожаваше старото и поражда новото.

Кайра допря чашата до устните си.

— Хаос в научния смисъл? — попита смутено тя. — Вечно непредвидимото?

— Щом така ти харесва, но в такъв случай трябва да извлека тропата си по-скоро от математиката и механиката, отколкото от квантумната същност на нещата. Хайде, няма ли да ми правиш компания в пиенето?

Кайра се запита какво я смуцава. Той не вдигаше тост за нищо лошо, нали? Просто една от неговите приумици. Отпи по-голяма глътка, отколкото имаше намерение.

— Да видим какво се случва — каза Риндалир.

С дясната ръка държеше чашата, а с лявата работеше с дистанционното. Изображението върху екрана изчезна. Появи се извивката на Земята, обгърната от многоетажните облачни пластове, тюркоазена спирала, чиято кристална красота порази Кайра, сякаш я виждаше за първи път. Слънчевите лъчи се плъзгаха косо на околния мрак върху фланговете на двата космически кораба — огромен товарен кораб, в сравнение, с който факлата модел „Сокол“ приличаше на джудже. Гледани отдалеч през оптическите уреди на лунарианския наблюдател, те се забелязваха единствено по сияещата ивица, която оставяха след себе си.

— Аааарrrrrr! — изхърка Риндалир. — Първата атака. За малко да я изпуснем.

Той се приведе разтреперан напред.

Гласът на Гътри гръмна в главата ѝ. „Небето е наше — беше ѝ напомнил той. — Можем да хвърлим няколко големи скали в катастрофична орбита или да ги изстреляме от Луната. Ако си спомняш, тъкмо тази заплаха беше сред най-важните фактори, благодарение на което лунарианците извоюваха независимостта си. Но ако ракетите не са с аеродинамична форма, както и с прецизна насоченост, не можем да ги контролираме достатъчно. По-скоро ще изровим дупка в празно поле или в град, пълен с невинни хора, отколкото да уцелим целта. Очаквам да нямаме време за необходимата работа. Вместо това, ако трябва да се бием, ще пожертваме един-два кораба, напълнени догоре със скали и спуснати от робот.“

Тя бе потреперила. Първо този робот трябва да се програмира за самоубийство.

Но не беше същото, като да препрограмираш пленен Гътри. Нали? Машините нямаха истинско съзнание, нито свободна воля или воля за живот. Нали?

В този момент — пълен напред!

Товарният кораб и факлата започнаха да се раздалечат — единият в посока Земя, другият към космоса. Риндалир натисна няколко бутона на дистанционното управление. Някъде някакъв компютър направи съответните изчисления и показа резултатите върху екрана на мултито. За Кайра те представляваха изящна азбука, която тя не можеше да разчете. Оркестърът бе започнал Кралските фойерверки.

— Цел база „Кенеди“ — изкрещя ликуващо Риндалир. — Очаквах го. Имаме повече от един кораб за наблюдение в този район. Ако някой остане да функционира...

Пред тях изникна планински пейзаж, сиво-сини заснежени върхове на фона на огряно от слънчевата светлина необятно небе. На преден план — препускащите отдолу върхове на дърветата на борова гора, на средно разстояние — писта, купол с радиоантена, съобщителна кула, нагъсто застроени сгради, препускащи във всички посоки превозни средства. Кайра знаеше, че под земята, брониран и укрепен, се намира командният център на националната милиция.

Не видяха как се разбива корабът. Скоростта беше огромна. В посока обратна на земната орбита, привлечен от гравитацията на планетата, корабът имаше енергиен еквивалент на около двеста килотона. Макар и филтриран за излъчване, отблясъкът все пак заслепи Кайра като поглед право към Слънцето без предпазни очила. Блясъкът се разцепи на парчета и тя зърна сцена, която се полюляваше и въртеше, докато ураганни ветрове подхвърляха кораба насам-натам. Едно нажежено кълбо се издигна, оформи се, разпръсна се и изчезна в гъбовидния облак от дим и прах, чиито гейзери разкъсаха небето. Щом гледката се изясни, различи широк кратер, плитък, но със зейнал център, в който се мержелееха взривените подземия.

Музиката беснееше.

— Яаааа! — прошепна Риндалир. На негово място всеки човек би изкрещял. — Красота, красота!

Задоволството ѝ се изпари — толкова много хора бяха загинали за секунда.

— Не, *por favor*, не — молеше се тя. — Летяла съм в мисии, за да не допусна всичко това.

Отрезвяването му беше мигновено. Той остави чашата си и отпусна ръка върху нейната.

— Моля за извинение. Спектакълът беше великолепен, но загубите наистина са прискърбни. Не забравяй, обаче, не забравяй, скъпа, че това също беше неизбежно.

— Трябваше ли ние... — трябваше ли Гътри да прави това? Искам да кажа, една демонстрация в безлюдна местност би била...

— Опасявам се, че не е така. Трябва да се демонстрира не само мощ, но и воля да се използва тази мощ. Шокът от действителността разтърсва духа и бързо слага край на съпротивата. Иначе конфликтът би могъл да се проточи с дни и седмици и никога да не бъде разрешен окончателно. И какво ще се случи междуременно с вашите сътрудници тук? Ами бунтовниците, които ви вярват? — Те не биха оцелели. Спомни си края на Втората световна война.

— Моля?

— Япония беше под блокада. Само че не беше нито готова, нито способна да се предаде. Блокадата и гладът биха съкратили времето с няколко години инвазия, може би с още една, но милиони щяха да измрат, стражата да бъде разорена, а наследството ѝ загубено като в Крит, Вавилон и Мохенджо-Даро. В допълнение Съветската империя щеше да бъде сред окупаторите. Ако си чувала за Корея и Виетнам, можеш да си представиш какво би означавало това. Две атомни бомби го предотвратиха.

Изпита успокоение от деликатната му прегръдка, което моментално се изпари от мечтателните му думи, щом започна да преглежда съобщенията от Земята:

— Скоро очаквам и втория ви удар.

Тя се отдръпна.

— Не! Не и след това, което стана!

Той я погледна.

— Да, ако Гътри е реалистът, за който се представя. Трябва да покаже арсенала си, най-вече на Световната федерация и въоръжените ѝ сили. Днес започват да изчезват много неща. Никой не може да предвиди кои точно, нито къде ще се окажат сред разрухата, но бъди сигурна, Кайра Дейвис, че никой няма да оцелее само със собствени сили.

Тя огледа неподвижното му като маска лице, върху което постепенно се оформи усмивка.

— Не е възможно да говориш сериозно — прошепна тя. Не бива. Тази... победа?... не си заслужава. Не си заслужава за нищо на света.

— Е да, но такава е целта, а победата е просто средство, и то от несъществено значение — ликуваше Риндалир. — Каквото и да се случи, сегашният ред на нещата е разрушен. Не съжалявай! От него нямаше никаква полза за нашия род... за вашия, за моя, за всички, които сега имат свободата да се родят... освен унижителната участ. Хаосът отново няма ограничения и всеки утрешен ден е свободен.

— Вие, вие искате война!

— По-скоро тя беше средството, с което разполагахме.

— Вие я проектирахте. С изявлението на Гътри. И... ултиматумът на авантистите — и той ли беше ваше дело?

Той се засмя.

— Скъпа, преувеличаваш нашата интелигентност и възможности. Благодаря. — И насочи вниманието си към мултите. — А, това може да стане интересно.

Гледките се сменяха една след друга. Разпростреният около водите Северозападен интеграл, конвой от камиони на магистрала сред прерията, въздушна ескадра, хиляди наблъскани и крещящи хора на Изследователския площад, бушуващ пожар в Куарк феър... Риндалир превключи на последните новини и ги остави.

Кайра моментално долови безпорядъка на подпален мравуняк. Рефлексите ѝ на пилот задействаха и тя различи събитията, които придобиха умопомрачителен смисъл. Наблюдателният кораб се носеше нависоко, обхващайки пространство от жълтеникавокафяви хълмове, обрасли с разпръснати дъбови и евкалиптови горички. В далечината блестеше вода, а зад нея се издигаше неравна редица от различни по височина сгради. Разпозна главното биопространство на интеграта Залив Сан Франциско.

Експлозиите бяха белязали хълмовете. Роботи по поддръжката на парка търчаха панически насам-натам и гасяха пламъците по сухата трева, бронирани коли се носеха с огромна скорост, мъже с шлемове притичваха приведени на зигзаг, над главите им бръмчаха флитери, автомати бълваха огън. Мъжете си пробиваха път към обрасъл с дървета хребет.

Риндалир показва в по-едър план целта им и Кайра различи: набързо изкопани укрепления от пръст, окопи и картечни гнезда. Там

други мъже работеха около платформа, на която беше поставен генератор. Предположи, че е лазерно оръдие — безнадеждна защита срещу атака от въздуха.

— Останки от значителна единица на хаотиците — заключи Риндалир. — Милицията ги е обградила, но те все още се държат, вероятно с надеждата, че ще долети подкрепление.

— Той разпери пръсти. — Това би било възможно преди няколко дневни цикъла, когато хаотиците все още разполагаха с няколко самолета, но те вече са свалени.

За Кайра всичко това беше кошмар, минало, което познаваше само от книгите и програмите и го смяташе за безвъзвратно погребано в историята. Трупове и ранени, проснати отвратително под слънцето... Комисията за мира би могла да приключи всичко най-много за час с подходящо оръжие в ръцете на професионалисти. Вместо това тези нещастни, зле екипирани и зле обучени милиционери... поддържащи части на гражданската и политическата полиция... напиреха и умираха в битка със своите сънародници, които бяха още по-зле въоръжени. Но авантистите не искаха външна намеса. Неприятно много неща щяха да се изяснят.

Риндалир поглади брадичката си.

— Това е страшно зрелищна за изпълнение спасителна операция. Не е сигурно, че ще успее. Може да се наложи да я гледаме от друга гледна точка... Виж, виж!

Факлокорабът се снижи. В атмосферните слоеве реактивната му струя се превърна в бял огнен език, обагрен в синьо и червено там, където докосваше земята. Кайра познаваше ревящия му звук, горещината, която се носеше на талози от него, и мириса на изгорял въздух, разрязван от смъртоносната радиация. Металите се топяха, плътта експлодиреше под форма на сажди от калцираните скелети, земята трепереше и почерняваше, пламъци изскачаха в разширяващ се кръг.

Страничните двигатели се включиха. Факлокорабът се наклоняваше и отново заставаше вертикално, прескачаше от точка на точка и сееше откоси сред населението на Съюза.

Риндалир чуруликаше на своя език. Беше изпаднал в екстаз. Милиционерите се пръснаха, бягаха, препъваха се, падаха, крещяха за

милост, но Кайра не можеше да ги чуе. Музиката продължаваше да свири.

Факлокорабът се издигна. Остави долу само разрушения и бунтовници, които пълзяха един подир друг по хребета — зашеметени, ужасени от избавлението си? След малко може би щяха да ликуват.

Кайра предположи, че космическият кораб всъщност не беше убил много от техните врагове. Нямаше нужда. Демонстрацията на сила и решителност при използването ѝ бяха достатъчни. Да. Запита се кой ли е пилотът. В съзнанието ѝ се заредиха имена и лица. Дали искаше да знае? Може би по-добре да си остане в тайна. Но тогава щеше да се съмнява във всеки.

Риндалир се обърна към нея.

— *Consummatum est*^[1] — изрече развълнувано той. — Всичко приключи. Кой би посмьл да продължи сраженията? Ти вдигна тост за крайната победа, Кайра. Ето я, най-крайната в историята. Да пием отново!

Тя не помръдна. На екрана на мултито хълмистата местност гореше.

Той свали вдигнатата чаша.

— Наистина — каза тихо — това, на което стана свидетел, има своите неприятни страни. Моля те, не смятай, че се наслаждавам на гледката на смърт и агония. Но те са част от живота, Кайра. А в случая послужиха за достойна цел. — Тонът му отново се оживи. — А и спектакълът беше превъзходен.

— Да, явно ти е допаднал.

Той настръхна едва доловимо.

— Скърбиш ли? Чувстваш ли се виновна, че стана част от всичко това? Ще се отречеш ли от „Метеор“ и от своята лоялност?

— Не. О, не! — Думите ѝ прозвучаха глухо на фона на музиката. — Просто... трябва да се примиря с това. И със себе си.

— Разбирам — той се усмихна. — А може би не. Ние двамата сме различни по природа. Поканих те тук с надеждата, че можем да научим повече един за друг... — Той отпусна ръката си върху облегалката на канапето. — И да празнуваме заедно.

Кожата му имаше странен аромат, не съвсем на мускус. Усети да я облива топла вълна. Която се изпари. Кайра се изправи.

— Не, *gracias*, но трябва да си вървя. Веднага.

Първо към Тихополис, неизбежно, защото беше спирка по пътя към къщата на брега на езерото Илмен. Или към Торонто Къмпаунд? Там вероятно най-бързо би могла да разбере какво се е случило с Боб Лий и — ако е оцелял — да му помогне да си възвърне свободата.

[1] Стореното — сторено (лат.). — Б.пр. ↑

39.

Служителите изключиха кутията от електрониката и фотониката, контролирани от програмата ѝ, и я отнесоха в личния кабинет на Гътри. Поставиха я на бюрото и излязоха. Очните стълбчета се завъртяха на всички страни, оглеждайки каменния под, жужащото оборудване, панорамата с лунния пейзаж, звездите и избледняващата Земя. Лещите попаднаха върху една снимка, копирана и прекопирана многократно, тъй като бе избледнявала с годините — стара фотография на Джулиана и децата ѝ като малки.

Вратата се отвори, за да пропусне фигура, наподобяваща рицар в доспехи, която се приближи и застана пред бюрото. До затварянето на вратата се чуваше единствено шумът от вентилационната система, от която не се нуждаеше никой от присъстващите. След което гласът на Гътри изръмжа в работа:

— Saludos.

— Сериозно ли го казваш? — подигравателно отговори Гътри в кутията.

— Вероятно не. — Роботът замълча и сарказмът му сякаш се изпари. — Всъщност... не знам. Причини доста мъка, но пък ти... съм аз, в известен смисъл.

Другият продължи с подигравателен тон:

— Ами желая ти късмет. И защо не, като се има предвид кой си? Ще ти е необходим всичкият късмет, който може да те споходи.

Роботът нагласи ръка в основата на главата си, както човек подпира с ръка брадичката си, когато се замисли.

— Как я караш? — попита той.

— Глупав въпрос. Както и ти. Донякъде доволен, донякъде недоволен, че един призрак е безпомощен в лапите на яростта. Съчиняването на нови ругатни за ситуацията ми помогна да убия малко време.

— Не ти ли помогна кабелът?

Не разполагаше с оборудване за кивира, но пък затворникът Гътри имаше пълен достъп до мултивизор и база данни, плюс

пулсация, ако искаше да се почувства пиан.

Гласът му се поободри.

— Избрани забавни програми действително помогнаха. Особено класиките. Кога за последен път си слушал „Фауст“ в изпълнение на Хелзинкската опера и си пожелавал ей така, за идеята, Олга Уолд? Сигурно вече е бая дъртичка, ако още е жива. Две-три нови неща също бяха добри от композираните, след като ме изключи и ме прибра.

— Май се сещам кои имаш предвид. А също и новините.

— Не съм си губил времето с тях през последните три-четири дневни цикъла.

— А? — Лещите на робота се вторачиха в тези на кутията, сякаш се опитваха да открият нещо зад блясъка им. — Аз бих го направил.

— Не, не би. Не и когато те вече нямат нищо общо с това, което ти би направил някога. Би избрал нещата, които те изваждат извън кожата за мъничко време. Помисли си!

Роботът се изправи, погледна към звездите и накрая каза:

— Предполагам, че е така.

— Е, все пак изпитвам леко любопитство — призна кутията. — Не чак толкова, че да ме интересуват подробностите. Но в общи линии какво се случило?

Роботът присви ръце зад гърба си и закрачи напред-назад.

— Авантистите са извън играта — започна да разказва той. — Буквално. След като тяхната милиция и повечето части на Полси отказаха да се бият, почти всичките им върховни политико-бюрократично-доктринерски лидери офейкаха с част от подчинените си. Някои са в Хирошима, нарекли са се Северноамериканско правителство в изгнание и искат убежище. Междувременно Освободителната хунта се настани във Футуро и се е нарекла временно правителство. Във Федеративната асамблея се препират дали да ги признаят. Съветът обаче прие поканата им към Комисията за мира да възстанови реда и да окаже подкрепа на засегнатите райони. Като цяло страната функционира.

— Мислиш ли, че Федерацията ще ги признае?

— След избори — със сигурност. Световното обществено мнение изглежда е на тяхна страна.

Гласът се напрегна.

— Да знаеш случайно какво става с Енрике Саир?

— Шефът на Полси? Да. Мъртъв е. Доколкото можах да разбера, не успял да избяга, защото се опитвал да открадне друго копие от мен, което бил укрil. Вероятно е имал някакви налудничави идеи за предимствата, които би му гарантирало копие. Преследвачите разбрали и го сгазили. На другия ден военнопoleви съд — тоест незаконен съд, ако предпочиташ — и разстрел.

Очните стълбчета се прибраха назад и отново се надигнаха.

— Добре — промърмори Гътри от кутията.

Роботът спря да крачи и зяпна.

— Ти ли го каза?

— Разбира се. След всичко, което направи този гадняр с мен.

— Но ти си програмиран да...

— Да вярвам в откровението на Ксуан и предстоящото техноспасение. — Насмешката замря. Той добави спокойно: — Да. Вярвам. Но в същото време... — Едва чуто: — Можеш ли дори ти, който си аз, да разбереш?

Роботът вдигна ръка някак несигурно, след което я отпусна и добави, заеквайки:

— Ти... ти си знаел... знаел си през цялото време, че ти е наложена? Че е вложена в теб?

— Да — категорично прозвуча отговорът. — И трябваше да работя за каузата. Налагаше се. И бих го направил, ако бях нещо повече от затворник в кутия. Щях да те унищожа.

Металът изтрака:

— Кошмар.

Роботът сведе поглед към ръцете си.

— Мога да си представя кошмар, в който душа Джулиана. Не с тези. С онези, които бяха мои.

— Знаеш го. Можеш да го кажеш.

— Само на теб. На мен. Тук, насаме.

Те останаха неподвижни в продължение на минути, които никой от двамата не измерваше.

Гътри в кутията наруши внезапно тишината.

— Какво знаеш за лунарианците?

Роботът се стресна.

— Какво?... Защо?

— Докато чаках тази среща, може би имах повече време от теб да се запитам. Ултиматумът от авантистите към теб беше невероятна глупост. Не че някои правителства или корпорации не са забърквали често и по-големи глупости. И все пак...

— Намекваш, че лунарианците са го подправили? — роботът възвърна самообладанието си. — Разбира се, мина ми тази идея през ума. Когато пристигна съобщението, направих обратна връзка със Северна Америка да попитам дали говорят сериозно. Отговориха „да“ и нашите техници потвърдиха, че отговорът идва от авантистката централа. Не знаехме и не знаем никакъв начин, по който външни лица могат да се намесят в трансмисиите. Но сега... определени членове на бившия Синод и някои други големи клечки отричат да знаят каквото и да било по въпроса.

— Може и да лъжат. Или просто техните колеги не са ги информирали, за да не опитат да предотвратят или оттеглят заплахата. Ти познаваш по-добре лунарианците от мен. Възможно ли е да са задействали нещата по някакъв начин?

— Може да са използвали вектори — каза роботът. — Двама или трима ключови авантисти, може би не от самия Синод — евентуално платени „къртици“ на селенархите. Друг вариант е да са работили агенти на по-ниско ниво, които са били в състояние да подадат фалшиви данни и компютърни червеи в социодинамичните програми, в които авантистите вярват толкова много. По тази причина е можело да се получи грешен анализ на начина, по който ще реагира „Метеор“. Може да е така. Кайра Дейвис ми даде основания да смятам, че лордовете на лунарианците са търсили такъв резултат независимо дали са притежавали ефективни средства да го постигнат. Но не разполагаме с категорична информация, а и предполагам, че това никога няма да стане.

Кутията въздъхна.

— Едва ли има някакво значение. Във всеки случай се нуждаеш от тяхната подкрепа. „Метеор“ нагази дълбоко в лайната.

— Опасявам се, че е така. Нарушаване на законите в глобален мащаб. Ние не можем да не спазим дадената дума...

— Трябваше да го направя! — извика кутията.

Роботът постави ръка върху нея възможно най-нежно.

— Зная.

Остана така, докато очните стълбчета не спряха да треперят, след което направи крачка назад и каза:

— Едно е сигурно — нищо вече няма да бъде същото. И Риндалир, лунарианецът, с когото най-много съм работил, не крие, че се радва. Мисля, че той се надява цялата система да се разпадне.

Гътри от кутията отново се бе успокоил.

— От негова гледна точка — ако преценката ми за културата му не е погрешна — той е прав. А и от твоя гледна точка бих преценил шансовете като умерени.

— Моля?

— Чуй ме. Не говоря така само заради вярата, която ми е вътълпена. Поне не изцяло. Авантизмът се разпадна, няма съмнение, но логиката на събитията е стабилна както винаги. Преобразяването, предвидено от Ксуан, все пак ще настъпи, независимо от всичко — сега дори може би още по-скоро — освен ако нещо наистина радикално, някаква катастрофа, не обърне всичко с главата надолу.

— Това не е точно този тип катаклизъм — възрази роботът.

— Всъщност очаквам всички да действат предпазливо през следващите няколко години. Случилото се ги разтърси. Мен също.

— Дали ще успееш да действаш предпазливо е друга работа. Колко време например „Метеор“ може да остане с наполовина човешки персонал? Става все по-трудно и все по-неизгодно от икономическа гледна точка, прав ли съм? Научих, че скоро ще трябва да предпочетеш изцяло изкуствен интелект.

Роботът направи жест, сякаш разсече въздуха с ръка.

— Това си е за тогава — грубо каза той и добави по-спокойно: — Дойдох тук днес, когато имам няколко свободни часа, за да те... за да се попитам какво да правим с теб.

Отговорът последва автоматично:

— Унищожи ме.

Роботът вдигна ръце.

— Не, почакай. В настоящия си вид си прекалено опасен, за да те запазим, това е така. Но едно препрограмиране...

— Не обиждай общия ни интелект! — изстреля другият. — За да се научите да препрограмирате, трябва да ми правите копие след копие и да ги бърникате като луди експериментатори. Аз обаче не искам това. Дори и да бъда променен, не бих го поискал.

— Защо?

— Прекалено много кръв.

— И с мен е същото — прошепна роботът. — Още нямаме точните цифри, но „Метеор“ уби стотици хора и рани много повече.

— Ще трябва да живееш с твоите — каза кутията. Той се изсмя дрезгаво. — Да живееш! — И добави безизразно: — Ти имаш задължение към пилотите, които свършиха работата, както и към всички останали. Аз не съм нито необходим, нито задължен. И с действията си предизвиках всичко.

— Вината не е твоя.

— Освободи ме! — изръмжа Гътри. — Освободи ме в името на Джулиана!

На работа му беше нужно по-малко от минута, за да реши. В края на краищата ставаше дума за самия него.

— Добре — каза тихо. — В нейно име. Кога?

— Възможно най-скоро.

— Имаш ли някакво последно желание?

Отговорът бе неочаквано нежен.

— Да. Една услуга. Един поглед към последното нещо, което ние двамата преживяхме наистина заедно.

Не беше нужно кутията да казва нито дума повече. Роботът го вдигна и го пренесе до мястото, откъдето той видя сред звездите Алфа Кентавър.

ТРЕТА ЧАСТ
ДЕМЕТРА

40.

— Ела — каза Еико, когато Кайра започна да излива мъката, която таеше — преди да говорим за това, нека отидем в някое спокойно кътче.

Хванати за ръка, те излязоха от апартамента и тръгнаха по алеите. Хората, които познаваха едната или и двете, ги поздравяваха топло, но не особено въодушевено, като изглежда приемаха за даденост, че не биха спрели да поговорят с тях. Други си вършеха работата или дори се забавляваха по-спокойно отпреди. Не бяха се зарадвали дори когато Кайра и колегите ѝ пилоти отведоха хората на Холдън, за да ги изпратят обратно в Северна Америка. Всички бяха удовлетворени да видят, че си тръгват, включително и двете приятелки, но радостта им беше сдържана. Когато се върна сама на Л-5, Кайра долови стаеното безмълвие.

„И когато разчупи седмия печат, в небесата се възцари безмълвие, което продължи половин час.“

Лентата ги закара до резервата Тревърроу. Прекосиха ливадите все така безмълвно. Няколко души бяха потърсили убежище — по двойки и на малки групи, но никой не беше сам. По същата причина, помисли си Кайра. Небето и слънцето, облаците и вятърът бяха изкуствени, откритото пространство — илюзия, а листата, цветчетата и крилатите създания си бяха съвсем истински.

В Дървото обаче нямаше никой. Може би могъществото му пораждаше прекалено силни чувства, за да намериш успокоение. Кайра и Еико се изкачиха на третото ниво. От него тръгваше пътека по протежението на почти равен клон. В края му имаше друга платформа с пейки под две от перилата. Клоните се разделяха настрани, израстваха отдолу, спускаха се отгоре, надипляха завеси от тъмнозелени иглички. Люлееха се и шумоляха на вятъра. През тях се мяркаха камари и висоти, буйна растителност и сияния. Топлата и необичайно мека при допир кора излъчваше ухание на смола. Прелетя дрозд.

Седнаха една срещу друга. Дишането на Еико, учестено от изкачването, постепенно се успокои. Тя погледна Кайра право в очите и се усмихна като майка, свела поглед към детето си, което се е ударило.

— Сега вече можем да говорим.

Кайра отвърна поглед към далечината.

— Gracias, querida — отвърна беззвучно тя. — Обаче... докато идвахме насам, непрекъснато се питах с какво би могло да помогне това. Само да предъвкваме очевидното.

— Не е безполезно. Не е достатъчно да знаем какво става в сърцата ни, а трябва да го споделяме. Може би само така ще получим просветление. Разбираш ли, аз също непрекъснато мисля. Сигурно се тревожиш за „Метеор“ и бъдещето?

— Разбира се. Права си, трябва да разкрия душата си пред някого, а ти... — Кайра отново я погледна и заговори припряно. — Това, което се случи в последно време, не е истинската криза. Всичко се натрупва като огромна вълна и когато тя се разбие върху нас, не зная дали ние, „Метеор“, ще я преживеем. Баща ти разбира политиката по-добре от повечето хора. Какво очаква той?

— Казва, че реакцията срещу „Метеор“ ще продължава да набира сила — отговори с равен глас Еико. — Гътри-сан показва с каква сила разполага, а тя е ужасяваща. Страхът поражда омраза. Чувствата се подхранват сами.

— Но ние трябваше да действаме! — извика Кайра. — Трябваше! Не е ли така?

— Вие останяхте верни на себе си...

— Gracias — промълви Кайра. — Имах нужда да чуя това.

— ... както и родът Тайра^[1] — добави Еико.

Кайра премигна.

— Моля?

— Или сиуксите, или Конфедерацията в миналото на твоята страна. Те са спечелили техните си победи. Но в края на краищата враговете им са ги сломили — Еико въздъхна. — И все пак нищо не е безсмъртно. Къде са сега Минамото?

— Ние можехме да победим. Можехме да накараме цялата Земя да ни се поклони. — Гласът на Кайра стихна. — Няма да стане, това е очевидно. По дяволите, аз не бих го направила. Не бих могла да

убивам така нито заради дадена дума, нито за каквото и да било. Както казва Гътри: „Самите ние би трябвало да се превърнем в шибано правителство. Какъв е смисълът?“

— Мисля, че той няма да се поколебае да използва икономическата си сила. Умее да преговаря. Да прави компромиси. Да печели време.

Кайра кимна, приведе се, опряла лакти на коленете си, загледана втренчено.

— О, да. Но за какво в края на краищата?

— Разбирам. — Еико остана известно време неподвижна сред шепнещия вятър.

После се наведе, потупа приятелката си по рамото и каза тихо:

— И аз имам предположения. Без съмнение несъществени, но може би ще искаш да ги чуеш.

Кайра вдигна глава.

— Казвай.

— Федерацията ще се опита да постави „Метеор“ и Луната под свой контрол. Те ще се съпротивляват. Кой ще вземе връх — баща ми не се наема да прогнозира, но смята, че шансовете са на страната на Федерацията, поне до голяма степен. Той смята... надява се, както и аз, а изглежда и ти го потвърждаваш, че „Метеор“ ще се откаже от употреба на насилие.

Еико направи пауза.

— Дори и да останат свободни, а Луната да запази независимостта си, в края на краищата и двете искат преди всичко да запазят стария порядък, но той е обречен. „Метеор“ вече промени необратимо всичко, включително себе си. А и времето не чака.

Кайра кимна отново.

— Социална революция. Еволюция на машините. Цялата вселена мутира под нозете ни.

— Разполагаме с други вселени.

Кайра се ококори.

— А?

Еико се засмя.

— Не в буквалния смисъл, искам да кажа. Имах предвид други светове.

— Искаш да кажеш, че трябва да емигрираме? Еико, ти си по-наясно.

— Постарах се да проследя техническите аргументи възможно най-добре. Вярно, не могат да заминат много. Но ще отидат хората, които истински го желаят.

— Да отидат? Къде, в името на Маккенън? Къде съществува такова място, което можем да използваме?

Голи скали, помисли си Кайра, пустини, температури като в крематориум, пещерен студ, смъртоносна радиация, въздух, който не е годен за дишане, или пълна липса на въздух — красотата и величието на Бога, богатството на ресурсите, спасило Земята от опасността да бъде оголена и окончателно отровена, единственото място, в което потомците на човешкия род могат да положат глава. Или е възможно да се изфабрикува поредната колония на Марс или на някоя луна или астероид, да се изгради още един О'Нийл, но каква ще е ползата от това? Човекът няма да стане по-свободен, отколкото е. Може да се преместят в облака Оорт. Или в пространството на най-отдалечените от Слънцето комети, където то е просто най-ярката от звездите — дори и там не би било достатъчно далече.

— Алфа Кентавър. Планетата Деметра.

Кайра се изненада, че чува това от Еико.

— Не престанаха ли хората да си фантазират за нея? — каза с насмешка тя. — Безнадеждно е. Възможна за заселване, да, донякъде, но животът там едва сега е започнал да излиза от морето, а на всичкото отгоре не е съвместим с нас като вид. А сушата... и най-каменистата пустиня на Земята е Райска градина в сравнение с нея.

— По тези причини първите заселници могат спокойно да направят там каквото си пожелаят.

— Пътуването... знаеш за какви цифри, за какви разходи говорим. Ти си наясно. Или си забравила? Изпращането дори на няколко заселници ще доведе до фалит дори самата „Метеор“.

— Тъкмо затова обществото, от което бягат, тази горяща къща, не може да ги последва.

— И за какво? След хиляда години — сблъсък! Краят.

Пред очите на Кайра се появиха изображенията, които беше виждала симулирани на компютърни екрани. Две слънца в орбита едно около друго... но не, беше по-сложно от това. В далечината се

поклащаше Проксима, въгленче от червено джудже, често изригващо в неголеми пламъци, уловен пътешественик, прекалено блед и отдалечен, за да има съществено значение. Звездата А беше по-голяма, със светлина като на Слънцето, но с едва около половината му яркост. Б има яркост около една трета от тази на А, а край него обикаля само една планета, след като А беше изтръгнала Фаетон от нея. А имаше три планети, най-отдалечената, от които беше Деметра. И на Деметра имаше живот.

Колко ужасяващо малко бяха световите с живот, дори примитивен като на Деметра! На Марс бе имало навремето, за кратко, преди студът и влагата да превърнат планетата в мумия. На Кентавър също по-късно, когато А се бе нажежила при стареенето си и глетчерите се бяха стопили и образували океани. И там за кратко, преди смъртта отново да възцари правата си.

А можеше да задържа стабилно планети на разстояние от около два и половина пъти разстоянието от Земята до Слънцето, Силата на Б бе по-малка. Мястото между двете звезди бе забранена зона — там те деформираха всяка орбита в хаотична и не съществуваща нищо, освен астероиди с безразборни и променящи се траектории. Покрай тази зона беше преминал Фаетон — преди един милиард години? След това всяко ново преминаване правело орбитата му все по-нестабилна до момента, в който А го отнела от Б и той започнал да обикаля около по-голямата от звездите, регресивно, в постоянно променящи се кометовидни елипси. Тези елипси се пресичали с траекторията на Деметра на равни непостоянни модални точки, поради което и хората дали на небесното тяло същото име като на един астероид, пресичащ земната орбита. На Алфа Кентавър това име придобило много по-голямо значение.

Беше невъзможно да се изчисли положението на сменилата звездата си планета за повече от пет или десет хиляди години напред, но това не бе и толкова важно. След малко повече от хилядолетие Фаетон щеше да се сблъска с Деметра.

— Другите системи с планети с атмосфери с кислород, които познаваме, са прекалено далеч — продължи Кайра. — Изпратените ще бъдат мъртви завинаги, преди някой построен от нас кораб да ги отведе там. Не че някой може да стигне до Алфа Кентавър, разумно погледнато, освен ако не е робот или киберкопие. Но нека

предположим, че успеем някак — каква ще бъде ползата за нас? Не, това не е решение.

Мислеше, че вече се е примирила с представата за една реалност, в която животът е нещо крехко, изчезващо, случайно. Сега разбра, че не се е примирила.

Еико го каза вместо нея.

— Хиляда години са период, който може да се преживее. Много повече са от времето, през което важните за теб ценности могат да оцелеят тук. През тези години ще се случат много неща.

— Разбира се. Например да се избръщолевят всякакви безсмислици.

Кайра долови в изражението на Еико състрадание вместо болка. Овлaдя се и добави неуверено:

— Съжалявам. Това не беше предизвикано от нищо. Говори разочарованието ми. Ти... ти говориш сериозно, нали?

Еико отново се усмихна.

— Отчасти. Можем спокойно да си играем с идеи, когато никой не ни слуша.

— Ммм, виепо, това винаги е била голяма мечта. Ако разполага с хиляда години, една колония би могла да измисли нещо. Но Еико, това е толкова отчайващо несигурно!

— Нима това означава, че е абсурдно? — отговори тя.

Погледът ѝ се премести към разлюляното, шепнещо и променящо багрите си зелено.

— Спохождат ме разни фантазии, когато си седя сред висотите на Дървото. Фантазии за еволюцията. Биолозите ни уверяват, че тя няма цел, няма предопределение. Просто се получава, ненадейна и прекрасна като дъгите. Все пак пяната на древните морета се е превърнала във вишневи цветчета, тигри и деца, които виждат дъгата и ѝ се радват.

Но и в убийства, рак и правителства, помисли си Кайра. И изрече на глас:

— Слушала съм, разбира се, рапсодии за пътя на човечеството към звездите. Кой не е? Всяка експедиция се е препъвала в практическите проблеми.

— Първата риба, която е излязла на брега, също е имала значителни проблеми от практическо естество. Моля те, скъпа, остави

ме да продължа.

— Разбира се. Извинявай.

— Питала съм се. — Еико се протегна да хване едно клонче, което се олюляваше близо до нея. Допря игличките му до бузата си и го остави на вятъра. — Това защо е тук... Дървото? Животът, еволюцията... ембрионалната плазма, върху която работи еволюцията, не търси по свое собствено желание докъде може да го доведе селекцията... животът е създал не само хората, но и тревата, дърветата и птиците. Защо? Как се случва това? Дали защото носим в себе си потребностите, които трябва да изпълним и които са толкова стари, колкото и потеклото ни? Аз си мисля, че силата на живота не е прогресивна. Тя е дълбоко консервативна. Прави каквото трябва, за да ни запази.

Противно на всички здрав разум през тялото на Кайра внезапно преминаха духове, които достигнаха до нервните окончания.

— Ние излязохме в космоса, за да спасим живота на Земята — каза задъхано тя. — А и земните критерии... Обновлението беше отклонение, осъществено въпреки фанатиците... Първите заселници в Америка са отишли там, за да съхранят същността си. „Правата ни като англичани“.

— Хората са примитивни, немодифицирани животни — добави Еико. Запазваме много от това, което другите са загубили.

— Така е защото сме развили особени белези — оспори Кайра. — Ходене на задните крака, палец за здраво хващане, голям мозък.

— Същото се отнася и за нашите общества — отговори ѝ Еико. — За да запази това, което е, животът по необходимост се приспособява, развива се — и така променя същността си. Но посоката на тази еволюция е зададена от желанието да се пребъде.

— И смяташ, че на Алфа Кентавър...

Кайра замълча.

Еико разтвори широко ръце.

— Просто едно хрумване. Съгласна съм, че е налудничаво.

— Ако беше така, amiga, никога нямаше да го изречеш — отговори Кайра.

Духовете викаха на непознат за нея език. В думите ѝ вече нямаше никакви колебания.

— Тези дни ще имам възможност да говоря с Гътри. Мога да му пусна мухата. Какво би навредило? А и кой знае... кой знае? — обърна се към вятъра космическият пилот.

[1] Във война с клана Минамото през 12 в. самураите от Тайра показали безпределна вяност, но и жестокост и коварство. — Б.ред. ↑

41.

Земята беше полумесец, блед на фона на слънчевата светлина, която сподавяше повечето от звездите и обгаряше пустинния лунен пейзаж. Край скалите и малките кратери се простираха плътни сенки. Панорамният купол над кабинета замъгляваше гледката, смътна като бегъл спомен от сън. Под него стояха три тела — човек, хуманоиден робот и абсолютно функционална машина.

В кутията беше Гътри, който ръководеше работата. Оптиката му се бе насочила към човека.

— Можем ли да го направим, Пиер? — избоботи той. — Дори да се разорим?

Олар повдигна вежди. Бръчките по челото му се превърнаха в бразди.

— Веднага ли трябва кажа?

— Не, не, разбира се, че не можеш да отговориш без твоите цифри, компютърни модели и изпитания, измервания и допълнителни изпитвания... и рибата ще скочи обратно в морето. Но един отговор по принцип, от кората на страшния ти за тези работи мозък — по принцип струва ли си да се проучва тази идея?

— Проучвана достатъчно често.

— Да, разбирали, че е невъзможно скъпа, и спирали проучванията. Но днес забрави за икономиката. Можем ли с цената на банков чек на стойността на всички активи на „Метеор“ и ако настояваме, да го направим?

Олар сви рамене.

— Изглежда не аз откачил, докато бил в плен. — Той извърна белоколата си глава към хуманоида. — Може би ти можеш накара разбере. Прекалено много преживял. Ти спомняш по-ясно. Кажи му колко безсмислено това.

Металната форма мълча половин минута. Тя съдържаше резервното копие на Гътри, което Саир беше поръчал да се направи и съхрани и което по-късно бе донесено от подземията на Луната. До момента по-старият Гътри не бе киберкопиран в по-новия. С

изключение на това, което бе наблюдавал, чел и разглеждал за себе си, новият току-що се беше завърнал от Алфа Кентавър.

— Деметра? — каза най-накрая той. — Не зная. Бих се радвал да се върна, ако... ако това е правилният път за изход от кризата. Не съм сигурен... Да, кажи ни, Пиер.

Олар отново погледна първия.

— Не, ти кажи — рязко рече той. — Установяване на колония, на жива колония на безполезна и condamnee^[1] планета. Затова ли ме извика тук, да си правиш тъпи шеги?

— Виж какво — отговори Гътри — казах ви, че това е само идея, която обмислям. Спокойно може да се окаже, че не става. Или пък ако е възможно да се направи, не трябва. Извиках те тук, вместо да ти се обадя, тъкмо защото това е въпрос на... интуиция.

Типично в негов стил! Винаги бе твърдял, че на изображенията, независимо от високата разделителна способност им липсва кръв и че той — без значение с колко компютърна мощност може да се свърже сега — е бил по-добър управител, когато е бил жив.

— Разбираш ли, трябва да проучим основно всяка възможност, а тази поне е най-неясната.

— И каква е кризата?

— Много добре знаеш. С Федерацията. „Метеор“ и Луната срещу Земята. — Гътри направи пауза. — Но май не оценяваш колко е значима. Наскоро излезе от килиите на Полси, а после беше в напълно заслужена отпуска със семейството си. — Едно пипало посочи към хуманоида. — А ти, младши, за теб ситуацията сигурно все още е абстрактна. Може би и двамата скоро ще разберете колко спешно е положението, ако ви покажа част от последния ми разговор със Ситабхай Мукерджи. Съгласихме се да записвам за наши частни справки, включително за подобно обсъждане. Беше малко след като Кайра Дейвис, за която ви споменах, ми бе предложила това, за което ви питам. Бая мислене му хвърлих.

Той включи мултито, извика на екрана спомагателната програма за мисловна дейност, превъртя на бързи обороти до съответния момент и пусна частта, която търсеше, с реална скорост без забавянето между Земята и Луната. Върху екрана изникнаха две изображения — на стройна тъмнокожа жена и мускулест мъж.

— Да, генерирам лице пред нея — обясни той. — Нещо като знак на предразположение, малко ме очовечава, надявам се. Не че бих могъл да я подведа, тя е схватлив реалист и съблюдава задълженията си, но...

Появи се говор.

— ... полицията едва удържа демонстрацията да не прерасне в бунт — говореше Мукерджи. — Ще приемете ли това като поучителен урок? А не липсват и други.

Привидението Гътри стисна устни.

— Действително ли сме чак толкова непопулярни и в Хималаите? — отговори тихо той. — Смятах, че тези хора особено силно мразят авантистите.

— Само на религиозна основа. Правителството на Съюза никога не ги е заплашвало. Но вие, „Метеор“, възкресихте войната. — Мукерджи си пое дъх. — Вие и вашите съюзници лунарианците. Този съюз вече е толкова очевиден, колкото и самата Луна. Прекрасната и свещена Луна, превърната в заплаха, надвиснала над главите ни.

Гътри възпроизведе въздишка.

— Да, емоциите на масите имат своите поучителни прецеденти в историята — така са възникнали и кръстоносните походи. Щом не мога да убедя вас в мирните ни намерения, госпожо президент, излишно да се опитвам да се аргументирам пред широката общественост.

Тонът на Мукерджи стана необичайно деликатен.

— Знаете ли, уважавам вашата откровеност, но не и тази на селенархите — откровеност от гледна точка на собствените ви интереси. Всъщност значителна част от земляните я уважават. Но това няма никакво значение. Дори статутът ви на престъпници няма значение. Същественото е, че вашите интереси, вашите критерии, цялото ви право на съществуване вече са неприемливи за цивилизацията в настоящия ѝ вид.

Подобно съсредоточаване на сила в толкова малко на брой ръце, неподвластни на никакъв обществен контрол, вече не могат да бъдат толерирани повече от патоген в кръвта. Вашето действие окончателно изведе на преден план съществуващия от дълго време недвусмислен и неизбежен конфликт. По всяка вероятност трябва да сме ви благодарни за това.

Изображението на Гътри се намръщи.

— Госпожо, нека не си губим времето с отдавна предъвкани теми. Поисках този разговор, защото е възможно да съм намерил изход. Но в най-добрия случай той е радикален, ако изобщо може да се осъществи. Преди да го опиша, може ли да ви попитам какви са последните тенденции за отношенията с нас? Не се притеснявайте да повторите очевидното. Опитвам се от разстоянието, на което съм отдалечен от вас, и в състоянието, в което се намирам, да разбера какъв е актуалният контекст, в който трябва да работим.

— Вероятно следите разискванията в Асамблеята, ако не всички произнесени речи, редакционните статии и прокламации навсякъде другаде.

— Донякъде. Една от общите идеи е да ни изритат от Земята, да скъсаме взаимоотношенията си и да ни изморят от глад, нали?

— Съгласна съм, че всичко това е пълна лудост. Но показва колко са ескалирали настроенятия. Същото важи и за предложенията да се изгради космическа армия, за да бъдат принудени „Метеор“ и Луната да се подчинят, а вие да бъдете изправен пред съда.

— Това означава да бъдем превзети. Госпожо — продължи Гътри със спокоен тон — ние няма да позволим това да се случи. Опитайте и ще ви бойкотираме, за да видите колко, дълго можете да издържите. Моля ви, обяснете им го.

— Това правя непрекъснато. Не, няма да се стигне дотам. Търговията с вас ще продължи, макар и при все по-напрегнати взаимоотношения, защото е необходима. — Мукерджи се намести в стола си и заговори като на жив човек, когото фиксира в очите. — Но ако междувременно една обединена организация на цялата Земя — един консорциум под ръководството на Федерацията събере всички възможни ресурси и създаде своя собствена космическа флота, с която да се придвижим до вашите територии и да основем свои собствени бази, свои собствени предприятия... Това се обсъжда сериозно.

Изображението на Гътри кимна.

— Разбирам. Не е голяма изненада. Ние не бихме могли да го предотвратим нито с ембарго, нито с нападение. Не бих допуснал. То ще бъде против всичко, което моята Джулиана искаше. — Той издаде звук, като че ли се изкашля. — Но замислихте ли се колко ще ви струва?

— Изключително скъпо — призна с усилие Мукерджи. — Така или иначе резултатът ще бъде унищожението на „Метеор“ и подчинението на селенархите. Защото как бихте могли да се конкурирате с организирани действия по цялата планета майка? — Тя вдигна ръка. — Не ми изнасяйте лекция за неефективността на правителствата. Представете си, че вашите пазари бъдат затворени един по един. Имайте предвид също така, че няма да се обременяваме с отживяла човешка работна ръка за дейности, с които роботите биха се справили по-добре.

— Да. А на път е и създаването на напълно самосъзнателен изкуствен интелект.

— Поне така ме убеждават психонетиците. — Мукерджи се усмихна, но в усмивката ѝ нямаше злорадство. Може би по-скоро тъга? — В никакъв случай не можете да продължавате по същия начин, господин Гътри. Без значение какво правим или не правим ние на Земята, времето не тече във ваша полза. „Метеор“ вече е история. И мястото му в историята е славно. Ще ми бъде тежко да стана свидетел на унижителния му край.

— А на мен на края му изобщо. Не на бизнеса. На идеята.

— Неограничената свобода ли? Боя се, че това е още една прекрасна отживелица.

— Възможно е. Но не съм напълно убеден. — Изображението на Гътри присви едрите си рамене напред. — Не, никога не съм смятал, че нещо може да продължава вечно. Но нещата могат да се променят, могат да се развият. Ние можем да ви принудим да ни унищожите и по този престъпно прахоснически начин да удвоите това, което притежаваме. Или пък бихме могли тихичко да се отстраним от пътя ви — но при поставени от нас условия.

Мукерджи се напрегна.

— Какво имате предвид, сър?

— Някои твърде колебливи размишления, на които ми е интересно как ще реагирате. Никакви обещания от двете страни. Възможно е да отхвърлите идеята още тук и сега. Но ви умолявам да ме изслушате в името на самия спор. Ако „Метеор“ постепенно се саморазпусне, като прехвърли повечето от активите си на Земята на създадената за целта организация, вие в замяна ще ни помогнете ли да

постигнем нашата цел? Тя е такава, че никога и по никакъв начин не би могла да ви навреди. Възможно ли е да се уреди подобна сделка?

— Продължавайте — прошепна Мукерджи.

Гътри в машината спря записа.

— Ще запази това в тайна, докато не направим конкретно предложение. Това искам от теб, Пиер — мнение дали си струват големите усилия по проучването, за да разберем дали би могло да се разработи успешно. Ако прецениш, че е възможно, ще уведомя дамата и тя ще удържи положението колкото е възможно по-дълго, за да проведем проучването.

— Емиграция на Деметра — подхвърли насмешливо инженерът. — Абсурд! Със същия успех можеш предложи да преместим Атлантически океан на Луната, за да не ползват вода от комети.

— Чакай, нямах предвид всички нас — отговори Гътри. — Дори не голямото мнозинство. Неколкостотин може би. Тези, които наистина искат да отидат, като изоставят всичко, което са имали и имат, защото мразят новия благоразумен порядък, който завзема Слънчевата система.

— Те ненавиждат факта, че в дългосрочен план Ксуан се оказва прав — промърмори другото му аз.

— Не зная дали е така. Може би бъдещето е на машините, а може би не е. Просто не искам да им го отстъпя наготово. А онези наши сътрудници, които останат тук, Пиер, те ще са добре. Преходът не може да стане за един ден. Те ще са необходими, докато не настъпи моментът да се пенсионира с хубави пенсии. Би трябвало да се замисля, че изтощението ще ограничи достатъчно бързо човешкото присъствие в космоса, за да се хареса на когото и да било на Земята. Освен на онези, които изберат да започнат от нулата на Алфа Кентавър.

— Каквото и да направят там — предрече другото копие — няма да прилича на нищо, което вече е било. Не е възможно.

— Естествено. Може да се провали напълно и всички да измрат безславно като викингите в Гренландия много преди Фаетон да види сметката на Деметра. Но можем поне да опитаме. Всъщност можем ли, Пиер? Мисли за това като за инженерен проект.

Ако все още не беше се въодушевил, Пиер поне беше започнал да размишлява, докато слушаше.

— Bien, да речем хиляда души плюс запаси и оборудване. — Заговори бавно, почти беззвучно. — Не могат останат в летаргия повече от... ммм... четирийсет-петдесет години. След това прекалено много необратимо увреждани от фонова радиация и квантова химия. По тези причини средна скорост една десета от светлината. — Погледът му се насочи към непознати звезди. — Може стане, да, макар че може би два или три кораба вместо един огромен... — Той тръсна глава. — Но не! Забавянето повдига на квадрат съотношението на масата, не забравя това. Съмнява да имаме достатъчно антиматерия, за да захраним толкова много. Може да ни отнеме десет или двайсет години, за да произведем, колкото е необходимо, след като изградим допълнителни мощности. Междувременно старата обществено-политическа ситуация ще се промени.

— Трябва ли да имаме реактивно спиране накрая? — попита хуманоидът Гътри.

Олар го погледна.

— Ами не. Не и ако... Да, спомням едни стари спорове... — Той подръпна брадичката си. — Мм, изпращаме напред много скоро малките машини на фон Нюман да се размножават и после изграждаме промишлено предприятие, за да произведе захранван със слънчева енергия лазер, който да забави корабите, като пристигнат...

— Ето това вече е приказка! — възкликна по-старият Гътри. — Всичко, което трябва да направим, е да ускорим нашия Ноев ковчег или ковчези до скорост една десета от тази на светлината или приблизително толкова и да му зададем траектория. Възможно ли е да се направи?

— Трябва изчисля, преди да съм сигурен, *naturellement* — отговори Олар — но подозирам, че почти ще изчерпим доставките ви от енергия.

— Не мисли за материята.

— Не — каза Гътри в хуманоида — интересува ни антиматерията.

Детинският каламбур предизвика бурен смях, последван от съсредоточена тишина.

[1] Обречен, осъден, негоден (фр.). — Б.пр. ↑

42.

Когато Кайра наближи Синята Тета, премина взвод на Комисията за мира. Знаеше, че това не е необичайно за мегаполисите в Северна Америка, а и Ери-Онтарио изглеждаше твърде спокоен. Въпреки това гледката я порази. Каза го на Робърт Лий.

— А ти какво очакваше?

Гласът му беше безизразен. Когато го прегърна, той ѝ отвърна с кратка прегръдка и тя усети потрепването му. Стовари се на канапето срещу нея.

— Освободителната армия е организирана и дисциплинирана, но малобройна — продължи той. — Хаотиците бяха обединени само от омразата си срещу авантистите. Сега се разпадат на отделните си фракции и си уреждат сметките, а и нали разбираш, че немалко обикновени граждани бяха заложили на стария порядък, така че сега са недоволни и отмъстителни... и икономиката е в разруха...

Той сви рамена.

Кайра гледаше към панорамния екран. Небето се извисяваше кристалносиньо над кулите, освен ослепително белите следи, които препускащите облаци оставяха след себе си.

Есента настъпваше с пронизителен вятър. Изведнъж ѝ се прииска да е навън. Лий беше затоплил апартамента прекалено, въпреки че носеше дебела блуза. Въздухът ѝ се струваше застоял.

— Какво ли ще излезе от всичко това? — запита се тя.

— Доколкото мога да предположа, настоящите договорености между временното правителство и Съвета на Федерацията бързо ще се закрепят. Или по-скоро ще се разширят. Няма да се изненадам, ако от тях изникне едно истински благоразумно общество от типа, за който авантистите само си мечтаеха. Възможно е, защото не е наложено от никаква идеология, а се развива според потребностите. В такъв случай то постепенно ще се разпростре отвъд сегашните си граници. — Краткотрайната му интелектуална възбуда отмина. — Така предполагам.

Тя отново се обърна към него.

— Само предполагаш ли?

— Още не съм започнал интуиционни анализи. Не ми е до тях.

Тя огледа подробно изпитото му момчешко лице, тъмните кръгове около очите и сенките под тях. Изпита още по-силна болка.

— Наистина изглеждаш изцеден — промълви тихо.

Той направи гримаса.

— Все още се чувствам така.

— След всичко, което ти сториха.

Кое то сториха на химията ти, мозъка ти, духа ти! Физическите мъки щяха да са по-преодолими.

— Хайде да не говорим за това — прекъсна я рязко той. — Ще се оправя. — Тонът му омекна. — Впрочем „Метеор“ полага прилични грижи за мен. Включително уединение, най-доброто от всички лекарства.

Кайра кимна.

— Да. Гътри е такъв, а има и властта да държи медиите настрана от теб.

Пусне някакъв слух, някой и друг намек или подкуп, а може и две-три завоалирани заплахи. Колко време още би могъл да прави подобни благодеяния?

— Ти не можа да се спасиш — каза съчувствено Лий.

— Не, ролята ми беше прекалено видима. Но не ми пукаше кой знае колко, а и вече започвам да избледнявам от общественото съзнание, слава Богу.

— Връщаш се към пилотската кариера, а?

— Не знам. — Кайра се опита да запази спокоен тон. — Никой не знае какво го чака. Няма съмнение, че моите умения ще са търсени още години наред, но... — Тя смени темата. — А ти, Боб? Какви са твоите планове?

Той сведе очи към стиснатите в скута си ръце.

— И аз не знам. Вече не е... комфортно да си сътрудник на „Метеор“ на Земята.

— Мисля си, че хората тук ни ценят.

— Някои да. Други са... виено, зле настроени. Повечето още не са решили каква позиция да заемат. Така усложнява отношенията.

— Може би другаде ще ти е по-лесно? Да речем на Л-5?

Сигурна съм, че за теб може да се уреди.

— Може би. А може и да се оттегля. — Долови почти нескритото ѝ изумление. — Няма да бъде дезертиране. „Метеор“ вече не е онова, което беше. Разбираш ли го? — Той се усмихна едва-едва. — Ако го разбираш, обясни ми го, rog favor, защото аз не мога. Всичко е объркано и... — шепнешком — ... някак празно.

Като го слушаше и гледаше в такова състояние, какво друго можеше да направи, освен да стане, да се приведе над наведената му глава, да го обгърне с ръце и да го привлече към себе си?

— Gracias — промърмори той след минута-две. — Много мило от твоя страна.

Тя го пусна и се дръпна. Той я проследи с поглед.

— Ти си добър човек, Кайра. Дори само това, че дойде да ме видиш, означава повече, отколкото мога да изразя.

По челото, бузите и гърдите ѝ се разля топлина.

— Не бих изоставила приятел, без да му кажа поне една дума.

— Надявам се... че можем отново да бъдем заедно.

— И аз. Естествено. Ще го направим.

Известно време не си казаха нищо.

— Виж какво. — Кайра взе решение. — В момента просто трябва да се измъкнеш отгук, дявол да го вземе! Навън е страшно хубаво. Ще отскочим до парка „Ниагара“, ще се помотаем няколко часа, ще поседим в градинките, след това ще вечеряме в някое приятно местенце, например при твоите арабски приятели, и накрая ще те прибера навреме.

За първи път Лий показа някакво оживление.

— Звучи чудесно, но можем да си изкараме и по-добре. Напоследък прекарвам доста време в кивира. Защо не отидем преди вечеря?

Тя се намръщи.

— Не се притеснявай — настоя той. — Няма нищо перверзно, нищо фантастично. Програмата, която избирам, е чиста природа. Хълмове, гори, морски брегове, диви животни и никакви хора. Свобода да се разхождаш, място, в което да се усамотиш, време да си помислиш. Не можеш да намериш такова нещо в никой парк или резерват, нито където и да е в окаяната и претърпана реалност. Това ме лекува, Кайра. — Той се поколеба. — Ще се радвам да го споделя с теб.

— Най-доброто, с което разполагаш — промълви развълнувана
тя.
— Опасявам се, че е така — отговори той.

43.

— Искате ли да излезем да поговорим навън? — предложи Риндалир.

— Защо навън, по дяволите? — възкликна Гътри. Лунарианецът обгърна с жест синия сумрак в стаята и променящата се бледа светлина над купола. Нито той, нито рицарският вид, който посетителят му си бе избрал, не изглеждаха не на място сред ароматите и изпълняваната на флейта хладна минорна музика. Въпреки това той каза тихо:

— Тук сме като в клетка.

Излязоха заедно от замъка и се спуснаха по планинския склон. Беше почти полунощ и изгрялата над хоризонта Земя беше почти пълна. Под сиянието ѝ скалите и кратерите в долината под тях мятаха километрични сенки. Отразена от металната ризница на Гътри светлина проблясваше върху наметалото на Риндалир и придаваше опалови нюанси на крилата му. Искрата на върха на жезъла му се поклащаше в унисон с крачките му, сякаш една от звездите над главите им се бе спуснала да потанцува.

Гътри нагласи радиогласа му да звучи делово.

— Наистина ли искате да напуснете това, и то завинаги?

— Не, това не е желанието на цялата ни раса — отговори Риндалир. — Желанието е мое и на още някои.

— За да избегнете последствията от участието си в скорошните неприятности?

Чу се тихичък смях.

— Тъкмо това. Нима не отхвърлихме всички искания на Федерацията за нашето екстрадиране и изправяне пред съда? Би било забавно да продължим тази игра.

— Вместо това ще се откажеш от властта и лукса, с който разполагаш, за да се опиташ да започнеш от нулата, рискувайки да гониш дивото? Не си спомням някога аристократи да са тръгвали с първите заселници. Оставяли са това на скитниците, пропадналите и отчаяните.

Гласът на Риндалир стана безизразен.

— Този ход ще бъде политически удобен за държавата на лунарианците. Ако шепа от нас признаят съучастничество с вас, кой би могъл да докаже обратното? Тогава Селенархията ще ни изпрати заради нашето престъпление в същото изгнание, което вие договаряте за себе си. Защо възразявате, милорд? Ресурсите, с които може да участва Луната, ще ускорят пътешествието ви с години и ще направят далеч по-малко несигурно вашето оцеляване.

— Ха, искаш да ме накараш да повярвам, че ще се впуснеш в тази смътна надежда от патриотизъм? Предполагам сега ще ми предложиш концесия за продажбата на билети за мястото, на което е стъпил Армстронг.

— Може би за вас, хората, надеждата е смътна — отговори невъзмутимо Риндалир — но не и за нас. Не е нужно да ви напомням, че в системата Алфа Кентавър има голям брой астероиди. Ваша е задачата, мечтата да дадете живот на един свят с размерите на Земята, докато той не бъде унищожен. Моята раса скоро ще се чувства в космоса като у дома си.

— Може да си прав, но само за пространството в близост до Слънцето.

Риндалир поклати глава и сребърните къдри под забралото на шлема му се надиплиха вълнообразно.

— Не. Цивилизацията — логичното организирано бъдеще на машините — ще ни намери колкото и далеч да отидем. Смяя да вярвам, че всяка друга звезда е достатъчно далеч.

— За да създавате още проблеми — каза грубо Гътри.

Риндалир се усмихна.

— Не се бойте от нас. Както и вашите хора, ние ще бъдем прекалено заети с изграждането на нашите поселения.

Лещите на Гътри се втрениха в него. Тишината помежду им съскаше от космически шумове. Изпод крачките им се издигаше прах, отразил за миг сиянието на Земята и звездите, и отново се спускаше надолу.

— През цялото време ли го планираше? — попита накрая Гътри.

— Не съвсем — призна Риндалир. — Не сме богове, за да насочваме историята, ако боговете действително имат някакво прозрение в хаоса. Но се възползвахме от възможностите, които

изникнаха, направихме каквото можахме, за да променим посоката на нещата, да ускорим разрушението, от което започва прераждането.

— Копелета! — възкликна глухо Гътри.

— Такава ни е природата. — Безгрижният тон стана сериозен. — Оставете настрана негодуванието. Мисля, че се нуждаете от нас. А действително ли съжелявате за връхлетялата ви неизбежност? Дори това не е така. Много добре знаете, че можете да правите компромиси, да протакате нещата, да поддържате търговските си спекулации, както досега, поне още един-два живота. Вместо това, вие сам избирате да сте свободен.

— Но вие...

— Ние, лунарианците, също виждаме пред нас края на живота, който водехме, стена, която не сме способни да изкачим. Не че този живот беше някакво чудо, милорд. Наслади, илюзии, интриги, игри... — Внезапният му гняв беше изненадващ. — Как съм уморен от всички тези игрички! — Гласът му отново стана монотонен, макар да се долавяше известно вълнение. — Нека ние, вашият и моят вид, избягаме в реалността.

44.

Електрони, фотони и полета си взаимодействия в по-светкавична и всеобхватна игра от повдигнатите на степени възможности на който и да било човешки мозък. За хиперкомпютрите хиляда години бяха като един-единствен ден, а един ден като хиляда години — като количество работа, ако не като съзнание за нещата. Нито разбираха, нито налагаха волята си в ролята на инструменти на мозъците, които го вършеха. Някой ден много скоро всичко това щеше да се промени. Междувременно послушно превръщаха в математически операции милиони различни проекции на материята и енергията. В тях се реализираха цели нови светове от механизми и химия, мисии и начинания, пораждаха се, достигаха до унищожение, конструираха се наново, проверяваха се отново и отново в продължение на месеци реално време. Изглеждаше така, сякаш действителността щеше да претърпи пълно фиаско.

Гътри не беше сред хората, които програмираха компютрите, създаващи окончателните програми. Не беше и сред тези, които проучваха резултатите и по инстинкт или интуиция — с опит, съзидателност и желание — усещаха кога симулираните събития отиват в погрешна посока и разпореждаха: „Опитайте нещо друго.“ Неговите умения бяха други — в командването, придумването, насърчаването, организирането като капитан и пилот на „Метеор“ в неговото последно пътуване.

Малко по малко той жертваше части от него — или ги изгаряше за гориво, или ги продаваше, за да спечели време от враговете си. Един по един членовете на екипажа го напускаха — умираха, пенсионираха се или се отправяха в начинания, които им обещаваха повече. Беше го предвидил. Но не би успял да изведе кораба до пристана без своя близък, който сега разполагаше с всичките му спомени, за да удвои дните му. Двамата заедно, с всевъзможни целесъобразни средства, които им попадаха под ръка, преодоляваха всички трудности и поддържаха курса.

Независимо колко беше зает, той — без значение в кое от двете си превъплъщения — не пропускаше възможностите, които възникваха при напредването. Свързан с мрежата, той директно съзираше нейните предвиждания и в известен смисъл я караше да бленува неговите мечти. Като шаманите от миналото изпадаше в транс, докато духът му се носеше надалеч.

В орбита около Меркурий усещаше как слънчевата светлина се излива в огледалата, които фокусираха гнева ѝ върху пустотата под тях. Там интелигентни и мощни уреди превръщаха това изобилие от енергия в отрицателни ядра и кръжащи около тях позитрони, концентрираха силата им в криогенни бобини и ги изпращаха към зоните, в които се осмеляваше да пътува плътта. Анихилирането им с нормална материя придвижваше космическия кораб от единия до другия край във владенията на Слънцето.

Едва щеше да стигне за цялата авантюра. Макар че нареди да се увеличи производството на антиматерия, все пак трябваше да складира по-голяма част от нея и да оставя незадоволени нуждите на флотите на „Метеор“. Основната търговия продължаваше. Корабите пренасяха пратките с минерали, без да се съобразяват с времето. Подсилените съдове се носеха в траекториите си в своите икономични трасета. Но факлокорабите, прелитащи между две планети в рамките на няколко дни, намаляваха все повече и повече. Накрая вече летяха само в изключителни случаи или за много богати пътници. Изследователският процес отново се превърна в това, което беше в началото — дейности на работи в тромави транспортни средства с точно определена дестилация.

Малко от хората на Земята се интересуваха от това. Планетите, луните, астероидите и кометите бяха проучени. Нищо не беше останало за откриване, освен някои подробности. Какво изобщо бяха постигнали в действителност хората пътешественици, като изключим допълнителното обогатяване на „Метеор“? Собствено удоволствие?

Духът на Гътри проследи един контейнер с антиматерия до склад в земна орбита на безопасно разстояние от планетата майка — ако случайно се повреди и съдържанието му се разпръсне. Наблизо се конструираше корабът, който антиматерията щеше да захранва, новопроектиран и монтиран с бързи темпове. Конструкторите сновяха като мравки. Скелетът беше огромен, тъй като това бе корабът, който

трябваше да пренесе до Алфа Кентавър полезния товар с почти половината на светлинната скорост и да го стовари там — товар, който тежеше десетки килограми.

Гътри се пренесе напред във времето, към този още незапочнал полет. Единият от него щеше да бъде на борда заедно с други киберкопия с блокирана дейност през деветте години на пътуването. С тях щяха да отлетят и голямо количество програми и миниатюрни устройства, предимно с големината на молекули. Магнитно-хидродинамичните механизми, които ги предпазваха от радиацията, предизвикана от огромната скорост, не биха запазили нищо истински живо. Но те бяха предвестниците на живота...

Когато пристигнаха, те се събудиха и започнаха работа. Киберкопията пое контрола над роботите, които търпеливо бяха поддържали научните проучвания на Деметра и бяха изпращали наученото. Пренасочиха дейността им към практически цели: миньорство, пречистване, поставяне на основи, издигане на стени, производство на оборудване. В същото време пренесените на кораба микроустройства бяха пуснати свободно върху планетата. Тези странни сперматозоиди и яйцеклетки започнаха да се сливат, образувайки по-едри и по-сложни устройства, които се захранваха с метали и химикали, растяха, добиваха зрелост, възприемаха нови програми и се заемаха с всевъзможни специални задачи.

Конструираха работи, които конструираха още работи в геометрична прогресия, заляла Деметра и астероидите в системата на Алфа Кентавър. Слънчевите акумулатори се извисяваха, захранвайки станциите, които разпращаха електричество и полученото от разграждането на водата водородно гориво, пулсът на разрастването. Без спиране се изграждаше, пролиферираше, разгръщаше и функционираше промишлен комплекс. След няколко години беше в състояние да изпълнява плановете, за които беше проектиран.

Роботите излязоха в космоса. Разгърнаха на милиони километри мрежата си от колектори, трансформатори и предаватели, свързани посредством комуникационни лъчи. Изградената от тях лазерна система щеше да използва енергията от слънцето на Деметра, за да забавя масивните кораби при пристигането им.

— Не е нужно да харчите тонове антима́терия, за да ги ускорявате — му бе казала Мукерджи. — Изградете лазерен ускорител за изстрелване. Оставете ни антима́терията, за да си спечелите известно благоразположение.

— За нищо на света, госпожо — бе отговорил Гътри. — Ще трябва да работи поне през половината от времето на пътуването. Нямам чак толкова доверие на нито едно правителство.

Трите транспортни кораба трябваше вече да са потеглили, носени от своите бълващи пламъци двигатели с над една десета от скоростта на светлината преди двигателите да изгаснат и корабите да останат в свободен полет. Бяха големи само в сравнение с предшественика си — в действителност бяха с минимални размери. Полезният товар се състоеше от Гътри 2, около деветстотин охладени в летаргия човеци и всичко необходимо за запазването и възстановяването на този товар в края на пътуването, плюс малкото, което можеше да се натъпче допълнително. Пътуването щеше да продължи четири десетилетия.

Дотогава Деметра би трябвало вече да е малко по-негостоприемна. Машините — големи, малки и с размерите на молекули — стриваха скалите на почва, която засяваха с живот, създаден от други машини по геномни карти. Микроби, растителност и прости животни се разпространяваха по пръстта. Създаваше се екология. Тя се развиваше доста по-бавно от промишлеността. Нестабилен и несигурен, животът се нуждаеше от постоянно наглеждане и честа намеса, за да не загине в този свят, на който не бе разполагала с милиарди години за приспособяване. Ако успееше да оцелее, нямаше компютър, който да предскаже как точно ще се развие.

В действителност не съществуваше нищо сигурно, никакви предсказания, нищо. Липсваха знания. Дори ако данните бяха пълни и компютрите бяха успели да обработят толкова голям обем от тях, пак щеше да има изненади. Вселената е хаотична, което ще рече — сама си е господар.

Ето защо на Деметра трябва да има умове, съзнания от самото начало, за да се реагира на неочакваното на момента, да се импровизира, да се мисли и да се продължава борбата. Гътри, душата

и лидерът на „Метеор“, не смяташе, че сам притежава нужната мъдрост или сила. Трябваше да привлече други, които да киберкопира за свои партньори. А винаги бе казвал, че е по-добре да си смъртен, отколкото призрак...

Тази мисъл го изтръгна от бъдещето, което можеше и да не настъпи никога.

— Тази симулация ми идва в повече — измърмори той, когато асистентът му го изключи от мрежата. — Господи, пак да работя с ръцете си!

45.

Вратата с лилията се отвори и Неро Валенсия погледна надолу към Еико Тамура.

— Добре дошъл — поздрави тя тихо.

Виждаха се за първи път, но предния ден бяха говорили няколко минути по телефона преди той да се качи на совалката за Л-5.

— Много мило от ваша страна, че ме посрещате, сеньорите — смутено отвърна той.

Бижуто на челото му, което на екрана ѝ се бе сторило алено, потрепваше в бледосинкави оттенъци.

— Естествено е да проявя загриженост, господине. Кайра Дейвис ми е приятелка.

— Точно затова се питах дали ще се съгласите.

— Хайде, влизайте. — Когато вратата блокира шума на оживения пасаж, тя добави: — И за нея ситуацията е трудна.

Покани го с поклон и жест да влезе навътре. Той си събу обувките в малкото антре.

— Искате ли нещо освежително?

— Gracias.

Седна на един от столовете в стаята. Двата стола и масата с високи крака изглеждаха чужди на обстановката. Предположи, че са донесени специално за случая. Подът беше покрит с множество рогозки и възглавници. Стените бяха в пастелни цветове, като се изключи един орнамент със старинен пейзаж. Под него на ниската масичка имаше купичка с вода и набучени в надупчен камък букет виолетки. Техният мирис леко подслаждаше въздуха.

— Мм, баща ви...

— На работа е — обясни Еико. — Има толкова много за вършене в тези объркани времена. — Тя се подвоуми. — Аз също имам доста ангажименти. Но останах с впечатление, че въпросът е наистина спешен.

Валенсия се остави да го огледа подробно.

— Разбирате много неща, сеньорита, прав ли съм? Така и предполагагах. Пилот Дейвис ми е разказвала доста за вас, а след това и други хора.

— Извинете ме за малко. Настанете се удобно.

Ако можете, не доизрече тя и изчезна в кухнята.

Върна се с чаен сервиз, сложи го масата и седна срещу него.

— Позволете ми една малка церемония — предложи с усмивка.
— Не е нужно да ми подражавате. Просто гледайте, отпуснете се и се наслаждавайте.

Той се изкашля.

— Това, за което съм дошъл...

Тя вдигна ръка.

— Не, моля ви, не бързайте. Имаме предостатъчно време. Това ще говори вместо мен.

Тя докосна една контролна гривна върху китката си. Зазвучаха струнни инструменти. Тя огледа чашата си, чистотата на линиите и нарисувания върху порцелана бамбук, преди да налее. След това дълго и съсредоточено съзерцава кръженето на листчетата на зеления чай. Той си наложи същото. Музиката смени темпото от замечтаност към радост.

Най-накрая приключи. Той остана неподвижен още известно време, отново я погледна и прошепна:

— Беше красиво. Старинна ли е?

Тя кимна.

— Концерт за цигулка в ми минор от Менделсон. Реших, че ще ни помогне. Сега ми кажете, ако желаете, как се справяте напоследък.

— Някак си. Е, не се оплаквам от липса на предложения за работа. Някои приемам — тези, при които има по-малка вероятност да се стигне до насилие. Земята започва да се успокоява.

— Опасявате ли се, че професията ви ще отмре?

Той се усмихна широко.

— Няма да е скоро. Доста размирици има. — Бижутото му потъмня. Ръката, която бе отпуснал до чашата, се сви в юмрук. Той отвърна поглед от нея: — Но за мен самия е отживелица.

— И не можете да накарате Кайра да го проумее — каза тихо Еико.

— Сигурно ви е казала какво направих.

— Да.

Тонът му загрубя.

— Няма да се преструвам, че страдам от угризения. Ще ме помислите за лицемер. Но ми се иска тя да повярва, че не желая да продължавам по този начин.

— Трябва да сте наясно, че аз не се меся в тези работи. От сраженията насам почти не ми е говорила за вас. Освен че сте опазил живота и свободата на семейство Пекър при немалко рискове.

— Това ми е работата. — Той я погледна в очите. — Когато се свързах отново с нея, тя... ми благодари.

— И това беше всичко.

— Не беше нужно да казва изрично, че повече не иска да бъде с мен. Знаеше, че го разбирам.

— Искате да говоря с нея от ваше име?

Валенсия се усмихна унило.

— Не точно. Все пак минаха две години.

— Тогава какво искате? Защо дойдохте тук?

Той въздъхна.

— Наистина не зная. — След няколко секунди добави: — Но когато чух, че тя... тя...

Той се задави.

Еико довърши мисълта му:

— Да, съгласи се да изпрати свое киберкопие с едно от тези на сеньор Гътри на флагманския кораб към Алфа Кентавър.

— Не мога дори да си го представя! — извика той. — Тя е толкова енергична. Но нейно копие в някаква ужасна кутия... Какво я е накарало да го направи?

— Новината ви е потресла — каза съчувствено Еико.

Той кимна вдървено като марионетка.

— Значи не ви е безразлично — продължи тя. — Никак дори.

— Мислех за нея... всеки ден... — Той преглътна. — Не ме разбирайте погрешно. Смятах за даденост, че е достатъчно щастлива. Поне за момента. Дори изглеждаше, че си е намерила постоянна връзка. Добър човек, доколкото успях да разбера. Макар че когато някой тръгва към Деметра... Но тя още не е тръгнала, а и не това смята да направи най-напред... Другата ѝ личност. Как е възможно да направи още една Кайра, по дяволите? Какво става?

— Преувеличавате — укори го Еико. — Ситуацията е нечовешка, но не и нехуманна.

Бледото сияние на бижутото му се овлажни от капчици пот.

— Надявах се да ме убедите, че е така. Да ме накарате да го приема. Вероятно е споделила мотивите си. Ако не са тайна...

Еико поклати глава.

— Не, не поиска да се закълна да не казвам. Знае, че не бих се разприказвала. — Тя го огледа съсредоточено. — Мисля, че няма да бъде грешка, ако споделя нещичко с вас и се доверя на дискретността ви.

Бижутото на Валенсия потъмня.

— Великодушно от ваша страна, госпожице — смирено каза той.

Еико си пое дъх.

— Дойде при мен. Няколко дни бяхме заедно тук, в резервата Тревърроу, високо на Дървото, в спокойната обстановка сред звездите. Имаше нужда не от недостойния ми съвет, а от компанията ми, докато търсехме правилното решение за нея. Извървахме тежък път. Няма да се опитвам да ви разказвам за това. Видели сте официалното изявление.

— Да — отговори дрезгаво той. — Гътри се нуждае от някой подобен на него до себе си, иначе цялото начинание ще се провали. Кайра... пилот Дейвис се е присъединила към малцината, които са готови да направят тази саможертва. Понятна ми е лоялността към „Метеор“, сеньорита Тамура. Но това е прекалено много. Прекалено много, за Бога.

— Тя има своите лични мотиви, не забравяйте това. Смята да се отпрати и в живота си тяло, когато настъпи моментът за второто отпътуване.

— Защо, защо? Наистина ли се чувства толкова безполезна тук?

— Чувства, че обръчът около нея се затяга. А и голямата кауза, човечеството, самият живот... — Еико замълча. — Никога не е била от хората, които говорят помпозно, няма да го направя и аз.

Тя се пресегна през масата и леко докосна с пръсти кокалчетата на юмука му.

— Всъщност киберкопирането не е ужасна съдба. Пък и за такова съзнание, след като приключи задълженията си, свършекът не

внушава страх. Просто скъпата на хората плът не е там, вкопчена в съществуването.

В отговора му прозвуча горчивина.

— Разбира се, че не. Няма какво да загуби.

— Грешите. Щеше ли да продължава Гътри-сан десетилетия напред, ако всичко беше абсолютно безсмислено? Аз самата, която търся по своя си ограничен и нерешителен начин просветлението, сатори, мога само смътно да си представя с какво ще разполага лишената от плът личност на Кайра. Изцяло нови възприятия за безгранично удивителната вселена. Нови сили, някои от които свръхчовешки, сили на мисълта и действието, разбирането и осъществяването. Предизвикателства. Служене. Постигнати дела, отзвукът, от които ще трае векове, ако не и завинаги. След това, щом такъв е изборът ѝ, забрава, което означава покой.

Той остана безмълвен с наведена глава, после вдигна поглед и промълви:

— Така ли се чувства? Значи не го прави, защото е нещастна, и не очаква, че това ще бъде зле за другия?

— Изборът не беше лесен — съгласи се Еико — но тя го направи и е... по-доволна от него, отколкото от всяко друго по-незначително решение.

— Разбирам. — Валенсия се окопоти. — Gracias, mil gracias. Проявихте голямо великодушие към един непознат.

— Мисля, че го заслужавате.

— Въпреки всичко, което знаете за мен?

— Да. Не че се осмелявам да съдя вас или когото и да било. Но човек може да разпознае любовта.

Бижутото на Валенсия проблесна като абанос.

— Тези думи са прекалено силни — каза дрезгаво той. — Истински ѝ се възхищавам и... — Той се поколеба. — Сеньорите Такамура, аз...

Той стисна ръце.

Еико се усмихна.

— Сега ще ми поискате още нещо.

— Вече направихте толкова много.

— За някакви си броени минути?

— Да. Ако... ако кажете не, разговорът е приключен. Ще си тръгна и ще ви бъда вечно благодарен.

— Искате да кажа добра дума за вас на Кайра.

— Да. — И добави бързо: — Не че имам намерение да й досаждам. Само бих искал тя да има по-добро мнение за мен. И... някоя дума пред сеньор Гътри, *per favor*. Той ще се вслуша във вас.

Тя го огледа съсредоточено.

— Надявате да заминете с пътническия кораб за Алфа Кентавър. С нея.

Той се опита да се усмихне.

— Не го реших импулсивно в този момент. Обмислям го от известно време. Но сега избрах.

— Защо? Нали разбирате, че няма да е никак романтично. Ще се озовете в тежка и сурова среда, изтощителен труд, опасности, усамотение и голяма вероятност за преждевременна смърт.

— Точно така. — Той се усмихна, сякаш му беше паднал товар. — Не, не съм мазохист. Но ще помагам да се постигне нещо.

— Какво например?

Той тръсна глава.

— Стреляте право в целта, а?

— Предполагам, че сте твърде интелигентен, за да сте готов да се ангажирате с някакъв проект само защото е мащабен и рискован. Знаете много добре, че след хиляда години Деметра ще изчезне. Какъв смисъл виждате в това начинание? Какво е предназначението му?

— Не мога да отговоря на този въпрос. А и някой може ли? Говорят за изграждането на свободна и хуманна цивилизация плюс възможност да се продължи след катастрофата на планетата. Какво означава това в действителност? Можете ли да ми кажете?

— Не мога да го изразя с думи — призна тя. — Но вероятно бих могла да намеря подходящата музика.

— Точно така. Всичко е само музика, емоции, никаква логика, като изключим необходимостта Гътри и някои от лунарианците да напуснат Слънчевата система.

— Поради тази причина, както знаете, доброволците за колонията са малко. А и повечето от тях вече бяха отхвърлени като некомпетентни или самоцелни авантюристи.

— Аз мога да изпълнявам доста дейности и да се науча на нови.

Еико се замисли за около минута.

— Да. Ще ви препоръчам.

— Още един път *mil gracias*.

— Мотивът ви е, че търсите смисъл в живота, права ли съм?

Валенсия сви рамене.

— Предполагам. — И добави оживено: — А вие, сеньорите...
вашият живот има смисъл и винаги е имал, не съм ли прав?

Тя се смути.

— За какво намеквате, сър?

— Мога ли да попитам вие защо отивате?

— Кое ви кара да мислите, че отивам?

Валенсия се усмихна.

— Не стрелям напосоки, сеньорита. Първо научих за вас всичко, което можех. А сега се срещнахме. Предположението ми изглежда логично. Простете ми, ако съм в грешка.

— Вие сте много по-проницателен, отколкото очаквах, господин Валенсия — отвърна бавно тя.

— Ласкаете ме.

Бижутото му засия в кехлибарено.

— Действително сериозно обмислям дали да замина — довери ми се тя. — Колкото до причината, тя е дълга за описване, ако въобще съм в състояние да го направя.

— Ще ви слушам колкото ви се иска да говорите.

— Всъщност не е една-единствена елементарна причина. Но ми се струва — ако не съм прекалено претенциозна — че онова, към което се стремят, този бунт срещу съдбата, ще се нуждае от своите разказвачи.

— Настъпва героична епоха — изрече замислено той. — В основите на живота са застанали труженикът, воинът, свещеникът и поетът.

Еико задържа погледа си върху него.

— Вие криете много изненади, сър. Явно сте прочел доста книги.

— Не толкова, колкото исках навремето. Не подхождаше на занаятието ми. Може би внуците ми на Деметра ще ги прочетат.

— Можете ли да останете известно време в Рагаранджи-го?

— Разбира се.

— Бих искала да ви опозная по-добре — каза тя едновременно смутено и настоятелно. — Намерете къде да отседнете и се върнете за вечеря, когато баща ми ще си бъде вкъщи. Утре... утре ще отидем до Дървото. Може би ще доловите във вятъра онова, което и двамата не можем да изречем, а на светлината, която се процежда през клоните, ще можем да надникнем един в друг.

46.

В наблюдателните уреди, които щяха да я следят, докато излезе от обхвата им, многостепенната „Джулиана Гътри II“ приличаше на кула, съградена за щурм срещу небесата. Степените проблясваха, омотани в намотките и мрежите на нискотемпературните вериги, стените се стесняваха нагоре чак до куполообразния деускорител на върха, над който се издигаше малкият предизвикателен „ветропоказател“ — модульт с полезния товар. Звездите блестяха изцъклено върху нощното небе, в което се издигаше. Източеният силует разцепи Млечния път на две.

В същия момент тягата се включи и започна да я ускорява — мъчително бавно поради огромното ѝ тегло — в разширяваща се спирала. Когато я освободиха близо до Юпитер, беше се превърнала в дребна тресчица на фона на поясите, зоните и чудовищните урагани на краля на планетите. Неговата гравитация я отмести от елиптичната равнина и я насочи към мястото на срещата. Последната степен на кораба се събуди, материята и антиматерията избухнаха в енергия, плазмата се спусна в поройни залпове от силови полета. Реката се изливаше хладна и почти невидима в продължение на стотици километри, преди да изгуби сцепление, а от бледия топящ се метеор извираше твърда радиация.

Отначало дори този най-моцнен изстрелван някога факлокораб не можеше да ускори достатъчно. И все пак секунда след секунда, час след час, ден след ден масата се топеше и ускорението нарастваше. Когато достигнеше проектираната траектория и се понесеше свободно, корабът щеше да лети с половината от скоростта на светлината. Апаратурата щеше да отчита странните небеса, свитото пространство и забързаното време. Към края на пътуването корабът щеше да започне да забавя ход към целта си в продължение на няколко седмици. Съзнанията на борда щяха да имат бегла представа от всичките тези години. Ако не изчезнеха в пустотата, щяха да почиват в безопасно безсъзнание.

В небитие — беше всеобщата натрапчива мисъл.

Не, няма да се различава по нищо от безмълвието на студената смърт, обгърнало другата ми Аз. Или ще се различава? Не особено. Ние сме тези, които сме различни. Тя не може да остане непроменена в продължение на векове като мен. Тя не може да бъде блокирана, а само забавена, защото е органична, уязвима, смъртна. Тя е жива. А аз съм мрежа и програма.

Аз съм свързана. Мога да използвам системите на кораба. Виж там далеч как свети слънцето, голямо почти колкото останалите звезди. Как ликувах, носейки се с „Керкенец“ из тези ширини! Къде е Алфа Кентавър? Аха, ето го. Веднага го познах. Компютърът ми го подсказва точно толкова лесно, колкото едно време ръката ми подсказваше къде се намира дланта ми. Да увеличим. Диамантената А, златната Б, далечното въгленче Проксима. Често ги гледах със собствените си очи и бленувах. След няколко години ще бъда при тях. Само че няма да съм аз самата. Вече съм поела по пътя, но нямам нито уста, за да се усмихна, нито плът, за да почувствам.

Стига вече! Знаех много добре в какво се впускам. Или си представях, че знам. Изглеждаше ми като подхвърляне на монета, шанс петдесет на петдесет да продължа живота си по същия начин, горда, че съм извършила услуга, която е необходима, но и която не е влизала в задълженията ми. И разбира се, познах на коя страна ще падне монетата. Позна тази от мен, която остана на Земята. А тази тук е обвързана с дадените обещания. Някак си не успях да проумея, а сега вече е прекалено късно.

Няма смисъл да хленча. И без това не мога. Не трябва да ми липсват любовта, дишането, гладът, ходенето на бос крак по оросена трева при изгрев, нали? Онова тяло вече не формира личността ми. Аз изоставих неговите нужди и желания, сълзи и успехи, нежности. Мен ме очакват видения, които биха го заслепили, приключения, които биха го убили. Трябва да се упражнявам да бъда машина.

Когато работата на тази машина приключи, ще се самотерминирам.

„Кайра?“

Jefe?

„Знаеш, че скоро се изключваме. Свързах се с останалите, един по един, да си побъбрим. Те искат да направим едно общо събиране,

преди да си пожелаем «лека нощ». «Събрание» ми звучи прекалено помпозно. Нека го наречем купон. Искаш ли да се присъединиш?»

Аз... Не, мисля, че не, gracias.

„Сигурна ли си? Би трябвало да е от полза. Ние, киберкопията, сме самотни създания, в най-добрия случай.“

О, Господи, така е!

„Кайра, querida!“

?

„Душата ти е в мрак, прав ли съм?“

Ще се оправя.

„Почакай. Не ме изключвай още. Моля те. Нямам намерение да нарушавам усамотението ти. Запазила си представата си за усамотение, нали? Ти — личност, свободна да отдава и да се въздържа. Но ти вече нямаш кожа, с която да покриеш голотата си. Зная, зная. Не се опитвай да се затваряш в себе си. Така ще съхраниш само болката. Отвори се колкото може повече — повече, отколкото смееш. Бъди едно с вселената.“

Ти едно ли си с нея?

„Не. Опитах да го направя веднъж много отдавна и не успях. Нека ти споделя личния си опит. Един идеал, който да ти служи за мярка, до който можеш да се приближиш поне малко, придава смисъл на съществуването.“

При липсата на всичко останало.

„Да, схващам. Кайра, няма да ти дрънкам глупости. Бил съм жив и съм това, което съм в момента, а да си жив е по-хубаво. За теб би трябвало да е още по-тежко. Аз бях дърт и изтощен. Всичко беше зад гърба ми. Ти беше млада и пълнокръвна. Ти се лиши от предстоящите дни, които ти принадлежаха. Но сега имаш други дни. И те няма да са просто поредица от неща за вършене, сместени сред мрачна тъга по миналото; което ще става все по-нереално и по-нереално. Ще се научиш как да си това, което си, и това да ти носи наслада.“

Така ми обеща.

„Не съм те излъгал. Не бих го направил, не и с теб. Заедно преминахме през достатъчно препятствия, нали? И ни чакат още много.“

Аз... предполагам не би трябвало да се чувствам депресирана. С какво бих могла да усещам?

„Добро момиче. Можеш и да се шегуваш по малко. В действителност ще разбереш, че чувствата не са само в жлезите. Казвам ти, ще се научиш.“

Ти вече си го направил.

„Ей, нека разпуснем малко. Имаме няколко часа. Послушай историите ми, които може да са истински или не, а пък аз ще чуя това, което имаш за разказване, и ще погледнем към миналото, но и към бъдещето и може би накрая ще изпеем «Маккенън» заедно. Какво ще кажеш, а?“

Чудя се дали любовта все още е възможна в някаква форма.

През последния ѝ ден сред Кейки Моана Кайра влезе с тях в морето. Закотви лодката близо до плитчината, съблече се и скочи във водата. Прекараха заедно часове наред. Лудуваха във вълните, издирваха чудесата, които растяха и плуваха сред коралите, завръщаха се на плажа, за да починат и отпият от въздуха и слънчевата светлина и гледката на огромните многоцветни вълни, надвикваха разбиващите се вълни и изригващата пяна, сред които отново и отново се опитваха да плуват. Участваше, доколкото можеше, в дрезгавите песни и сложните танци.

Всичко я зареждаше със спокойствието, което ѝ беше нужно като щит срещу съмненията и страховете. Беше обградена от опияняваща красота и бликащ живот, нейният живот; чувстваше се свързана с всяка животинка, птица, стръкче трева — това бе нейното място. Този живот беше съхранен и почистването на планетата бе започнало преди нейното раждане. Земята можеше спокойно да разцъфти в подобие на предишното си великолепиe, преди да удари часът ѝ. През отминалото десетилетие биологичното възстановяване напредваше с все по-бързи темпове, а контролът на населението — тоест намаляването на населението — бе завоювал позиции дори в най-изостаналите страни. Изглежда сблъсъкът с „Метеор“ бе разтърсил човечеството и го бе отрезвил. Наистина ли искаше да напусне всичко това завинаги?

Да, отговори си сама тя. През половината от изминалия период не беше стигала в космоса по-далеч от Л-5. Ако влиянието не ѝ бе извоювало това положение на станцията със сигурност... нямаше да устои на Риндалир. Да помага на тези метаморфи, да им преподава, да ги опознава и извлича поуки от тях, да разказва на света за тях бе вълнуващо, окрилящо, понякога разтърсващо, неизменно я изпълваше с усещането, че в това, което прави, има смисъл. Но през всяка ясна нощ не откъсваше поглед от звездите.

Слънцето се спускаше към хоризонта. Усещаше приятна умора в мускулите.

— Трябва да тръгвам — каза тя.

Чарли нададе печален звук. Тя погали голямата покрита с белези глава и заплува към лодката си. Децата на морето я последваха — тъмни ивици и лупинги сред светлината, която проблясваше през гребените на вълните. Докато привързваше лодката на кея, те изпълзяха край нея. Облече се и отиде да се сбогува с тях.

— А'о'а, а'о'а — закряскаха те, скупчени край нея.

Слънчевата светлина блещукаше по перките им. Подушваше острия мирис на риба в дъха им. Носовете, които се отриваха в дланите ѝ, бяха влажни и мъхести и потрепваха, сякаш се напругаха да не заплачат.

— Сбогом, сбогом — извика тя.

— [Питаме се как ще живеем без теб, скъпа сестро] — каза Чарли.

— Имате и други, които да се грижат за вас.

— [Нека тези, които се грижат за нас, си родят деца.]

Дали ще го направят? — запита се тя. Всичко се променяше толкова бързо. Младите, с които се срещаше, не приличаха по нищо на тези, които познаваше, когато беше на техните години. Ако хората губеха склонността си към насилие и жестокост, дали причината беше в загубата на първичната енергия, която ги бе извела от пещерите до краищата на Слънчевата система? Можеше ли да продължи тази еволюция или щеше да се обърне в някаква нова мания? „Ще ви помня през всичките си дни.“

— [И ние ще те помним, дори и след като умрем тук. Ти ще живееш в песните ни. Докато видят ни съществува, ще танцуваме с духа ти във вълните на лунната светлина.]

Колкото и дълго да е това.

Кайра вдигна очи към бледия полудиск върху източния небосклон. Полазиха я тръпки. В този момент можеше да е там. Макар че пилотите на „Метеор“ вече не летяха, тъй като почти всичките им кораби бяха преминали на роботизираната Световна космическа система, селенархите бяха запазили няколко старинни съда. Риндалир ѝ бе предложил да бъде капитан на един от неговите. Дом щеше да ѝ бъде онзи планински замък... Как ли ще го срещне на Кентавър?

— Adios — промълви с усилие тя. — Aloja nui loa.

Промъкна се през групата и се втурна по хълмистия склон.

С нея препусна друг спомен. Неро Валенсия също тръгваше. Виено, беше смел и способен, а и на Деметра нямаше да има кого да убива. Или щеше да има?

Датчикът ѝ подаде сигнал за отваряне на вратата в оградата. Тя влезе и спря изненадана. Колата ѝ беше единствената на паркинга. Близо до нея чакаше мъж, толкова черен на фона на слънчевите лъчи, колкото и сянката му, която се простираше пред него.

— О...

Отдаде чест по „метеорски“ и се приближи. Позна го — Джеф, сина на Уошингтън Пекър, хубавец на двајсетина години.

— Saludos — поздрави я свенливо той. — Надявам се, че не ви притеснявам, пилот Дейвис.

Тя се огледа светкавично. Макар уединението на заминаващите да се охраняваше грижливо, журналистите и мултивизорните репортери намираха начини да се промъкват и да ги тормозят.

— Само да не са те проследили.

— Внимавах. — Пекър явно се чувстваше задължен да обясни всичко в подробности. — Когато разбрах, че непременно трябва да ви видя, помолих баща ми за телефонния ви номер. Не адреса, само телефона и шифрования код. Той и майка ми... не ми отказват много неща напоследък. Обадох се, говорих със сенър Лий, попитах го дали мога да разговарям с вас насаме, когато ви е удобно. Той ми предложи да дойда тук и уреди да ме пуснат на портала.

Два портала от двете страни, отдалечени на километър един от друг, преграждаха достъпа откъм пътя за Кайра. Вече бяха застреляли двама досадници, което сложи точка на тези нахлувания. Публиката скоро се отегчи от снимките от въздуха.

— Много simpático^[1] мъж, нали?

— Това му е работата — каза Кайра. — Сигурен ли си, че не са те забелязали?

Досадниците може би обикаляха отвън.

— Сложих си маска и взех такси.

Пекър посочи към чантата си. Повечето от емигрантите се бяха снабдили с бионетично псевдолице за случаи, когато се нуждаеха от анонимност.

Кайра се засмя. Колко успокояващо!

— Тогава ще трябва да те откарам обратно.

— О, не, сеньора. Мога да се обадя от портала.

— Разбира се, че ще те откарам, tonto^[2], и ще си поговорим по пътя. Много съм задължена на баща ти.

Шоколадовото лице помръкна.

— Напоследък не е във възможностите му да ви помага много.

Бяха го пенсионирали принудително.

— Не съм забравила. А ние с теб ще бъдем заедно на кораба. И на планетата.

— Тъкмо за това се надявах да поговорим.

— Колебаеш ли се? Не те упреквам.

— Не, не! — извика той. — Какво има за мен на Земята?

Мечтата му беше същата като нейната, но се беше родил твърде късно, за да я реализира в действителността.

Кайра го хвана за ръка и го поведе към колата.

Не си казаха нито дума, докато не излязоха през портала. Тя караше на ръчно, без да бърза, извивайки покрай дървета, папрати и огромни ярки цветя. Така занимаваше с нещо тялото си.

— Какъв ти е проблемът, партньоре? С какво мога да ти помогна?

Усети напрежението в гласа му.

— Родителите ми.

— Опитват се да те спрат ли? Изненадана съм.

— Не, не се опитват. Казват, че се гордеят с мен. Но... — Гласът му потрепна. — Пилот Дейвис, вие също имате родители. И брат, нали? Аз имам две сестри, омъжени. Ние всичките сме си много близки.

Кайра знаеше какво ще последва.

— Как ще се сбогувате с вашите роднини? Как ще ги накарате да не тъгуват? Това е като смърт. Еднопосочен полет. Когато се върна към живота в края на пътуването, родителите ми вероятно ще са мъртви, а може би и сестрите ми. Най-малкото ще бъдат остарели, а и няма да има повече ширини, освен за по няколко думи, които ще пътуват по четири години и половина.

Кайра кимна.

— Така е.

— Да, мъчно ми е за всичко, което оставям тук. Познавам едно момиче... Само да не чувствах колко много ги боли и тях! Безсъвестно егоистично ли се държа?

Кайра подбра думите си внимателно.

— Не бих се изразила така. Тръгваш към непредвидими рискове и трудности, и то не заради едната работа в космоса. Тръгнал си, защото си възприел представата — която дори още не е идея, толкова смътна и невероятна за осъществяване, — представата, че това е най-добрата възможност за децата на твоите деца. Кое то ще рече за правнуците на Уош и Мери.

— Те не вярват това. Не казват нищо, но знам, че не вярват. А вашите родители?

— Виено, баща ми донякъде е съгласен с мен. — Трябваше да разголи душата си пред него заради нуждата, която изпитваше. — Майка ми... каза „Лети, птичето ми!“ И се опита да не заплаче.

— Какво бих могъл да им кажа — примоли се той — нещо, което да направя и което да ги облекчи?

Кайра го погледна сериозно.

— Кажим колко много ги уважавах. — И отново се загледа в пътя. — Едно време често се е случвало да загубиш син или дъщеря. Тръгвали на война или в далечни земи отвъд планини и морета и не се връщали. Тези, които оставали, понякога дори не узнавали дали са оцелели или са загинали. Вече сме отвикнали от всичко това в този опитомен, познат и обслужван от машини свят, от който ти и аз искаме да се отървем. Виело, твоите и моите родители пазят от едновременната сила. Могат да приемат, че животът е нещо повече от забавление. Трябва да ги уважаваме заради това.

— Хм.

Той се замисли.

След малко продължиха разговора. Когато го остави пред апартамента му в Хило, той й благодари. Тя се запита до каква степен му е помогнала, колко от онова, което бе казала, е истина.

Продължи към къщата, в която с Лий живееше под наем от няколко години. Мястото беше удобно за него. Той можеше да размишлява, да работи на компютъра и да общува на огромни разстояния, но често му се налагаше да се връща на континента за по

няколко дни или седмици, за да събира данни и впечатления. Въпреки това се беше настанил, без да се оплаква.

Беше част от бивш недостъпен жилищен комплекс върху един хълм. В момента поради все по-спадащото ниво на престъпността охраняваната ограда беше все още функциониращ анахронизъм само защото Гътри плащаше. Кайра паркира пред къщата, влезе и видя Лий на задната веранда да наблюдава залеза.

Мауна Кий тъмнееше на златистия фон. Светлината обливаше гората, сякаш запалила листата ѝ, а от градината под перилата на верандата се носеха дъхави аромати. Наблизо премина бриз, все още топъл, чуха се птичи трели.

Чу стъпките ѝ и стана от фотьойла, любезен както винаги. На силната светлина косата му, в която напоследък се прокрадваха сиви жилки, изглеждаше почти бяла. Светлината сигурно подчертаваше и бръчките край нейните очи и линиите около устните ѝ, мина ѝ през ума. Вече не беше в първа младост — приближаваше четирийсетте.

Той се усмихна.

— Bienvenida. Как мина?

— Тежко.

Пристъпи напред и я прегърна. Тя се притисна към него с все сила.

— Ох, всичките тези сбогувания! — прошепна Кайра, опреля уста до бузата му.

Той я пусна.

— Свикнала си да бъдеш решителна от години наред. Бих искал и сърцето ти да е по-твърдо.

— Години...

Като че ли бяха цяла безкрайност. А как неусетно бяха изминали!

Той отново се усмихна.

— Горе главата, querida. Почти изтекоха.

Тя отпусна ръце на раменете му.

— Не ги забелязвах. Бяха хубави.

— Много мило, че го казваш, но да бъдем честни. Понякога бяха.

— Повечето бяха. Благодарение на теб.

— За мен винаги. Благодарение на теб.

Все пак през безсънните си нощи усещаше, че най-трудно беше сбогуването с родителите и брат ѝ. Не че не харесваше този човек.

Обичаше го по много начини.

Промълви неуверено:

— Да можеше да получиш разрешение да заминеш.

— Да можех... — добави унило той.

Да беше пожелала да остане. Но нямаше никакъв смисъл отново да повтарят казани вече безброй пъти неща. Той имаше своята работа — вече за правителството, а не за „Метеор“, но все същата, която бе придобила огромно значение за него. Знаеше, че това, което върши, е съществено — търсене на начини за интегриране на младежта в зараждащата се общност от хора и машини, начини за облекчаване на възрастните, когато всичко, с което бяха живели, се променяше. Каква би била ползата от един интуитивист на Деметра?

А и каква беше ползата от цялото това преселение? Откровено се опасяваше, че е обречено на пълен провал.

— Хайде. — Прегърна го през кръста. — Пилеем ценно време.

Застанали един до друг, дълго гледаха помръкващото сияние.

— Невероятно — промълви тя, когато се спусна мрак. — Не може да се сравни с нито една хромокинетика, която съм гледала.

— Ще можеш да ги видиш на живо.

Залезите на Деметра често бяха поразителни с издигация се високо над безжизнените равнини прах.

— Наистина беше красиво.

— Тази романтична вечеря, за която си говорихме, не можем ли да я отложим и да си сготвим набързо нещо тук? Нямам настроение да излизаме.

Той я погледна през воала на здрача.

— Тогава за какво имаш настроение?

Тя се засмя, втренчена в очите му.

— Сякаш не знаеш!

Бяха се любили при всяка възможност, с която разполагаха. Тя не му казваше, че е спряла да използва предпазни средства и иска да роди дете от него под Алфа Кентавър.

[1] Приятен, симпатичен (исп.). — Б.пр. ↑

[2] Глупак, смешник, клоун (исп.). — Б.пр. ↑

48.

Когато флаерът се отлепи от повърхността, изведнъж задуха силен вятър, който за малко не го запокити обратно. В тези места теченията ставаха непредвидими в периода около пролетното равноденствие. Може би съпътстващото слънце, което приближаваше периастрон, беше причина за това, колкото и незначителен да беше енергийният му принос за планетата. Сензорите подадоха данни към киберкопието Кайра Дейвис. Тя видя страничното завъртане на пистата и хангарите, усети олюляването и разтърсването и чу свистенето и стоварването на вятъра върху метала. Да вдигне стабилизатора и да включи помощния двигател не беше много по-различно от напъгането на мускулите, когато живата Кайра яхваше издължена разпенена вълна. За миг киберкопието си припомни вкуса на разпенените пръски.

Флаерът се стабилизира и се понесе към небето. Малкото препятствие ѝ се услади. Интегрирането с машината ѝ предоставяше усещане за пълнота, с което контролирането отстрани никога не можеше да се сравни.

Дори на височина хиляда и петстотин метра, където изправи машината, сегашното ѝ състояние имаше своите предимства. Уредите показваха не по-малка жегата — плътта ѝ щеше да заври и да стане лепкава. Небето надвисваше ниско. Оловносивият облачен похлупак се разсейваше далече на изток, където мятеше лъчи, които превръщаха Йонийския океан в разтопен метал. Близко до брега вълните ставаха лилави от сезонния цъфтеж на микроскопичните животни.

Цветът на тези животни беше сред малкото неща, които щяха да ѝ липсват, ако оцелееше достатъчно дълго. Според прогнозите те, както и повече местни видове, щяха да изчезнат, когато земните видове се разпространят в моретата. Някои от приятелите ѝ казваха, че изпитват известна вина. Кайра не изпитваше подобни чувства. Деметра не само щеше да бъде направена обитаема за хората, а и да разполага с такова разнообразие от живот и красота, каквото никога не би могла да породи сама, преди да удари часът ѝ.

Засега безжизнеността бе нарушена съвсем незначително. Фабриката за гориво на остров Водород издигаше охладителните си кули в измамно нежен филигран. Там, където река Танай се вливаше в залива Убежище, се простираха сградите на Порт Метеор, с изчистени линии и ярки цветове. В тях се помещаваха промишлени и научни предприятия. Производствените мощности трябваше да се разраснат възможно по-бързо — почти в геометрична прогресия, машини, които създават машини — ако искаха да има нещо стабилно при пристигането на колонистите.

По-навътре от крайбрежието мъховете придаваха зелен оттенък на скалите. Вятърът люлееше тревата и храстите, завзели околните хълмове. През повечето време обаче Кайра виждаше голи скали, подкопани от ерозията, и проблясващи стерилни езерца от дъждовна вода. Ако имаше ноздри и дробове, щеше да усеща въздуха практически без мирис, освен когато го раздираха гръмотевици. Макар да ставаше за дишане, за нея щеше да е задушен заради прекалено многото въглероден двуокис и недостатъчно кислород.

Флаерът направи завой и се понесе на запад.

— Защо не летиш по-нависоко и по-бързо? — попита припряно киберкопие Габриел Берещ.

Клекнал сред своите робобръмбари, днес той беше в корпус на полеви работник с гъсенични вериги, телескопични датчици и много ръце, завършващи с разнообразни крайници.

— Просто искам да огледам територията — отговори Кайра. — Никой не е идвал насам от известно време. Контролиращите кораби, които сигнализираха за проблема, пътуваха от Илирия на юг, ако си спомняш.

Тя и пасажерите ѝ разговаряха помежду си не на глас, а чрез пряка радиовръзка. Трябваше да поддържат връзка с мястото, където отиваха.

— Какво ли има за гледане, освен много геология? — измърмори екологът.

— Човек никога не знае — каза Кайра. — Когато напуснахме Слънчевата система, нейните изненади далеч не бяха изчерпани.

Размърдаха се спомени. От време на време все още ѝ причиняваха безпричинна болка. Упражняваше се да ги превъзмогва. За начало се съсредоточи върху пустошта на ширналия се под нея

Арголис. Река, каньон, езеро, планина, оголена, мрачна, пуста — колко време още нямаше да имат имена? Класическите наименования, които астрономите от Земята лепваха на най-големите образувания, след като на екраните им се появяваха карти, със същия успех можеха да бъдат и обикновени каталожни номера, лишени от всякакво минало, както си беше в действителност. Кога тукашният въздух щеше да се изпълни с многобройните обертонове, които отекваха в „Девън“, „Дордон“, „Далмация“, „Нос Хорн“, „Нил“, „връх Еверест“, „Иерусалим“, „Рим“, „Камакура“, „Тур“, „Лепанто“ и „Гетисбърг“?

Кайра отново се съсредоточи върху местността.

След около два часа забеляза целта пред себе си и се спусна към нея. Над главата ѝ облаците се бяха сгъстили. Бурята издигаше синьочерна стена, която скриваше от погледа ѝ планинската верига Микена, чиито подножия обаче бяха безоблачни и стръмни. Един поток се спускаше през водопади и продължаваше през долината под нея. Край бреговете му се поклащаха тръстики покрай редове от шубраци и млади върби. От двете страни на потока земята се разстиляше поразително яркозелена. В периферията се придвижваха роботи, натоварваха хумус от едно хале, където го синтезираха, и го разстиляха върху скалите, превърнати от наномашини в буци минерал. Това място беше един от разхвърляните по глобуса центрове, в които животът трябваше да набере сили, за да се разпространява самостоятелно.

— Откъде искаш да започнеш, Гейб? — попита Кайра.

— Направи едно кръгче ниско над хълмовете — насочи я Берец, докато се свързваше с оптическите уреди.

Снижи и полетя толкова бавно, че да запази известна безопасност. Издигащи се отвесно потоци топъл въздух, насрещен вятър и въздушни джобове я блъскаха насам-натам и всячески се опитваха да я катурнат. Съсредоточи се в битката с тях. Хрумна ѝ мисълта, че не би могло да замести секса, но беше приятно по особен начин.

Разбира се, след като построят кивири, програми, приспособими за безтелесни съзнания... Не, не си представяше, че ще ги посети някога. Цената при събуждането щеше да е прекалено висока. Нека си остане такава, каквато е. Постоянно се усъвършенстваше.

— Ето там! — възкликна Берец. — Виждаш ли?

Кайра се свърза с уредите и видя. Малка планина, издигаща се отвесно нагоре от равнината като върху тръстикова китайска рисунка. По-ниският от склоновете ѝ беше обрасъл с мъхове и туфи растителност. Бяха се разпространили сами. Органичната материя бе довята от вятъра от ниското, а дъждът я беше смесил със смлени от природата литозоли, след което бяха дошли спорите и семената една от първите победи в процеса на завоюване, за които тези растения и съпътстващите ги микроби бяха проектирани генетично.

След сто или по-малко години този район щеше да е готов да се превърне в гора.

Смъртта обаче не се даваше. Кайра увеличи и забеляза повехнали стръкове, кафяви на цвят туфи, ручейчета с глинеца почва, която корените вече не държаха. Ивицата се разширяваше надолу към реката, пустош от кафеникави пространства, разпростряла се на около четири километра. Обширните петна на други места показваха бързото разрастване на болестта. Засега не бяха толкова много, за да се забележат от сателит през облачната атмосфера, но заплахата беше сериозна.

— Можеш ли да кацнеш на онази тераса? — попита Берец.

Кайра я огледа — тясна издатина на около сто метра надморска височина. Над нея планината беше много по-стръмна. Оцелели късчета растителност се бяха вкопчили отчаяно сред безразборно разхвърляните камъни и подхранваните от дъждовете потоци. Зад билото бурята се издигаше все по-нависоко, раздирайки мрака.

— Защо? — учуди се тя. — Растенията тук трябва да са доста нарядко.

— Точно затова. Една проста биосистема е по-лесна за проучване. Освен това ми се струва, че проблемът се спуска от височините. Искам да взема проби, които да сравня с това, което ще събера в низината.

— Ммм... виепо, може ли да действаш бързо? Бурята скоро ще слезе тук, а и местенцето е прекалено ветровито за вкуса ми.

— Един час ще ми стигне.

Установяването на проблема може би нямаше да отнеме много повече време, помисли си Кайра. Оборудването, което транспортираше, имаше забележителни възможности, да не говорим за

лабораториите в Порт Метеор. Но разрешаването му сигурно щеше да се окаже по-сложно.

— Добре — съгласи се тя.

Трепна изненадана. Очевидно беше усвоила още един Гътризъм.

Впрегна всичките си умения в кацането. Не, мина ѝ през ума, след като спря с тласък върху изпъстрената със скални отломъци кал — уменията бяха присъщи на хората. Машините имаха възможности, които чрез самопрограмиране въз основа на входящи данни се превръщаха в капацитет. Отвори вратата и спусна подвижното мостче. Върху фюзелажа тресна гръм, Берец изведе групичката биолози.

Докато ги гледаше как правят снимки, събират образци и измъкват луковици, Кайра усети нарастващо безпокойство. Мястото беше най-меко казано коварно, а условията се влошаваха всяка секунда. Колкото повече го оглеждаше и колкото повече усещаше вятъра, влагата и шума на приближаващия дъжд, толкова по-подозрителна ставаше. Берец не забелязваше нищо. Докато имаше плът, никога не си падаше по пътешествия, а и родното му място беше предимно равнинно. Спомни си Кордилерите на Земята и Луната, планината Олимп, странната Миранда, снимките на работи от високи местности на Венера и Меркурий. Нямаше два еднакви свята, нито пък точни прогнози, но долавяше, че тук става нещо нередно.

— Слушай — викна накрая Кайра, — искам да направя една бърза обиколка. Връщам се след трийсетина минути. Bien?

— Както искаш — отговори разсеяно той, съсредоточен в работата си.

— Един съвет. Слагай веднага всяка проба в кутията си. Може да се наложи да отлетим бързо.

— Сериозно?

Отговорът му изразяваше безразличие, така че можеше единствено да се надява, че ще се вслуша в съвета ѝ.

Излетя право нагоре, преодолявайки постоянно изникващите трудности. Над върха облаците се разпокъсаха и първите капки дъжд заблъскаха по метала на кораба. Бурята зарева срещу нея от своята пълна с гръмотевици пещера. Стихията вече бе достигнала западния склон. Върху наблюдателните уреди закипя хаос. На радара наблюдаваше изсипващите се върху скалистите склонове порои от небето. Мрежата им обхващаше и по-ниските източни склонове. Кайра

се напрягаше да се задържи на едно място, осветявайки гледката с прожекторите.

По дяволите! Един огромен скален къс над нея се разклати, отцепи се и се понесе по наклона в мощния порой на водата, която бе запирал... Кайра направи рязък завой. Въздухът зад нея изсвистя.

Тя не извика. Не беше в стила на едно киберкопие. Нито в стила на „Метеор“.

— Гейб — викна — трябва да те измъкна. Грабвай въжето, което ще спусна, и стискай здраво.

— Какво става? — попита той.

Тя му изпрати снимка на стихията, която набираше все по-страховита сила.

Спускай стоманеното въже. Бъди доволна, че Гътри настояваше за всички възможни осигуровки срещу непредвидени случаи. Лисицата има два изхода от бърлогата си, беше казал веднъж. Въжето се мяташе под въздушната струя на кораба. Тя намали скоростта почти до тази, при която двигателят би блокирал поради загуба на скорост. Фюзелажът се тресеше и тътнеше. При първото прелитане Берец не успя да се хване. С големи усилия се върна обратно и зърна как той стисна въжето с щипките си. Незабавно набра височина.

Точно навреме. Скалната маса рухна върху терасата и се свлече надолу, затрупвайки половината от поразената от болестта земя. Кайра продължи още малко, спря на място, където Берец можеше да се спусне, и кацна близо до него. Бурята превали планината и връхлетя отгоре им.

Машините не се повреждаха, не изпадаха в шок, не се нуждаеха от почивка. Щом стихията отмина, екологът продължи сам работата си, докато Кайра отлетя обратно, за да докара нови робобръмбари. Остави в Порт Метеор вече подготвените от Берец образци.

Двамата се върнаха в базата след четири от кратките дни на планетата. Междувременно наблюденията на Берец го насочиха към една хипотеза, която изглежда потвърждаваха и лабораторните изследвания. Бяха необходими допълнителни проучвания, но той беше убеден.

— Поради отсъствието на естествени врагове земните червеи, които сме привнесли, са се размножили взривообразно — каза той. — Разбира се, компютърният модел бе предвидил това, но не и

дестабилизирането на съставките на почвата. От биологична гледна точка това е съвсем незначителен вторичен ефект. От него се получи обаче свличането на земна маса. Колкото до отмирането на растенията, това залпово отделяне на субстрат и свързаните с него химични промени са причинили съответно залпово изтичане на алкални елементи, поради което рН на почвата се е повишила недопустимо.

— Просто едно разместване на пластове, което едва не те довърши — подхвърли Кайра. — Вероятно може да се коригира, като се добави нужното в хумусната смес.

— Опасявам се, че нещата не са така прости. На други места ще действат други отрови, сол, селений, може би радиоактивни вещества и кой знае какво друго. Не можем да култивираме цяла планета като овощна градина. А и по какви ли всевъзможни начини ще ни атакува? Популациите, които привнасяме, не съдържат болести, но това не може да продължава вечно. Някои от полезните бактерии ще мутират в патогенни. Вериги ДНК ще се превърнат във вируси. Най-обикновеният дисбаланс между видовете може да се окаже фатален. Спомни си как елените, когато бяха унищожени техните хищни врагове, се размножиха, опасоха всичките си пасища и започнаха да гладуват. На Земята открихме колко трудно е да се възстанови една нарушена екологична система, еволюирала в продължение на три милиарда и повече години. На Деметра се надяваме да създадем нова екологична система в рамките на един или два века. Не можем. Можем само да положим основите ѝ, а нататък тя трябва сама да се развива и поддържа.

— Това ми е понятно в най-общи линии. Случилото се с Микена ме накара да запомня този урок. Но не допусна ли една незначителна грешка? Природата, за която мечтаем, не може да се появи от няколко засадени семена. Ние трябва да бъдем част от нея от самото начало до края — ние, нашите машини и нашите хора.

— Да, да. Но такова велико единство е прекалено голямо за моето бедно въображение. А и не можем да му изградим истински модел. Това е една хаотична система, както току-що разбрахме с теб от собствен опит. Можем само скромно да правим това, което според нас ще върши работа.

49.

Щом се измъкна от бездната, първата що-годе ясна мисъл на Еико беше: „Как е Кайра? Как е бебето?“. Споменът, ужасът, пронизал я в командния център на Земята, където бе чула признанието през четиридесет и седем години — четири и една трета светлинни години. Пълно безумие, да тръгне бременна! Вероятността да не се събуди никога от тази полусмърт бе прекалено голяма в най-добрия случай... Съзнанието за наученото я обърка и ѝ причини болка. Нещата при нея и в нея безжалостно се бяха разпаднали на парчета.

След частица от вечността тя отново бе едно цяло. Сега усещаше предимно главоболие, лош вкус и зловоние, както и жажда, сякаш кръвта ѝ се беше превърнала в пясък. Успя да разбере, че ще живее. По-късно бе в състояние да си каже, че това беше нещо, на което си заслужава да се навява.

Разбира се, беше болна, много болна. Беше лежала омотана в тръбички и жици, просмуквана от химикали и наноструктури, в течност под точката на замръзване. Въпреки щитовете и електромагнитните защиты радиацията бе проникнала в нея, бе започнала да извира от собствените атоми, да причинява вреди, които намиращите се в летаргия клетки не можеха да отстранят. Вредите трябваше да бъдат поправени, страничните материи — промити, тялото — приучвано отново. Разбра това, преди да рухне в тъмнина.

Дойде моментът, когато това, в което изпаднаше, беше естествен сън, макар и лек и изпълнен със сънища. Всичко ѝ се проясни. Лежеше в прегръдките на безкрайно изтощение. Един робот влезе в болничното помещение, заговори внимателно и ѝ помогна да погълне малко бульон. След това тя се отпусна, осъзна, че баща ѝ би трябвало да е починал, и си поплака тихо.

От този момент започна да се възстановява с часове. Със здравето се възвърна жизнерадостта, а постепенно и нетърпението към бъдещето. Животът, който бе загубила — не, загърбила, — винаги щеше да е нейна болка. Също като въображаемата болка, за която беше чела, че чувстват хората с ампутирани крайници, преди да стане

възможна регенерацията. Но жизнеността, целият смисъл, бе започнал бързо да изчезва от онзи живот и баща ѝ беше благословил нейното заминаване.

Заприказва пациентите на двете съседни легла. Роботите ѝ дадоха информация за онези, които вече бяха върнати към живот — можеха да се възстановяват само по няколко души едновременно. Кайра Дейвис бе с един месец преди нея и скоро трябваше да може да слезе на планетата. Неро Валенсия бе в последната група преди Еико и наскоро бил изписан от изолационното. И двамата ѝ пожелаваха всичко най-добро. Не можеше да има лични срещи, докато не изпишеха и нея, което щеше да стане едва след като имунната ѝ система отново се възстанови напълно. Наличието на съобщителна техника в помещението, в което се намираше, би било екстравагантно натоварване на разходите. На нея тази липса не ѝ тежеше особено, тъй като бе намирала достатъчно интересни неща вътре в себе си.

Все пак дневните цикли се влачеха. Зарадва се, когато лекарят на Деметра разбра от изследванията, че е във от опасност. Два робота ѝ помогнаха да се придвижи през един коридор към женското отделение за възстановяване. Там намери малки индивидуални мултивизори, изпратени от планетата, както и достъп до база данни за огромна част от културата на човечеството.

Кратката разходка я изтощи. След като излезе в орбита, корабът се бе разделил на две половини, свързани с десеткилометров кабел от фюлерин, и бе започнал да се върти. По този начин теглото бе възможно най-малкото съвместимо с физиологията на земляните, но пък тя бе загубила почти целия си мускулен тонус.

За възвръщането му бяха необходими системни упражнения. Трябваше да се упражнява и в останалите аспекти на човешкото поведение. На другия ден след кратка тренировка и продължителната гореща вана я настаниха в един фотьойл в общата стая.

Помещението беше също толкова аскетично, колкото и всичко друго наоколо — празно място, където хората да общуват помежду си. Небето отвън изпълваше големия илюминатор. В мрака се носеха звезди, Млечния път, замъгленото слънце А, ярката светла точка на Б и Деметра. Деметра! В този момент планетата представляваше полумесец, не мраморен като Земята, а бял, забулен в облаци. Можеше да познае къде има вихрушки. През цепнатина блестеше сапфир —

океан, а по краищата му имаше охра — вероятно континент. Търсеше да види придружаващи кораби, но не забеляза нито един.

Половин дузина колонисти бяха в различни стадии на възстановяване. Сред тях нямаше нейни познати. Приближаваха се любезно, за да я поздравят — нея и двамата други новодошли. И ето че се появи Кайра. Тя леко ги изблъска, голяма и силна, мощна като вятър, и коленичи да прегърне приятелката си. След стерилността на изолационното отделение и последвалите предпазливи контакти този — топъл, крепък, с ухаещата на слънце коса и сочните устни, допрени до бузата ѝ — ѝ дойде в повече.

— *Bienvenida, querida, bienvenida!* — ликуваше Кайра. — Успяхме, и двете успяхме.

Тя се изправи, Еико я огледа от горе до долу и прошепна развълнувано:

— А детето?

Кайра се засмя и се потупа по корема.

— Отлично е, казват. От добър сой.

— Чудесно. Толкова се боях за теб... Само че няма ли... ситуацията... да бъде трудничка?

— Естествено. Ще мине време, преди да мога отново да летя в космоса, няма съмнение. И без това ще трябва да почакаме, пък и вярвам, че малкият разбойник ще си струва чакането. Смятай, че проправям пътека. И няма да съм последната, която ще я извърви. Дано да не съм!

Еико се усмихна.

— Представям си какъв домосед ще стана, ще работя като координатор. Когато те няма... може би ще мога да се грижа за детето... Бих се радвала.

— Много мило от твоя страна. Но може дотогава да си имаш и две твои, които да ти вадят душата, кой знае.

Еико вдигна ръка.

— Едва ли.

Ръката ѝ се свлече. В полезрението ѝ се бе появил един мъж. Неро Валенсия.

Той все още бе изтощен и се придвижваше едва-едва, а маслиненото му лице беше изпито. Биобижуто му или беше загинало в резервоара, или беше предпочел да го махне, преди да тръгне. Все пак

белегът на челото му все още не беше избледнял напълно. Наведе се над Еико, за да се поклони. Гласът му бе изпълнен с топлина:

— Buenos días, сеньорита Тамура. Чудесно е, че ви виждам отново.

Защо ли сърцето ѝ замря за миг?

— Gracias — отговори. — Зарадвах се... когато научих... че сте се събудил без проблеми.

Валенсия се изправи.

— Buenos días — каза Кайра с безизразен глас.

Той повдигна вежда, хвърли бегъл поглед към талията ѝ и отговори:

— Buenos años.

Това не се стори безочливо на Еико, макар че Кайра се изчерви едва забележимо.

— Колко се радвам! — намеси се веднага Еико. — Има толкова неща, които да споделим... когато укрепна.

— И ще научаваме още много други неща — добави Кайра.

Илюминаторът премигна. Служеше и за излъчване на обръщения. Появи се изображение на едър червенокос човек.

— А, да — отбеляза Кайра. — Jefe. Приветства всяка нова група. Все едно и също до голяма степен. Предполагам, че са го записали и само го редактират.

Въпреки това всички се загледаха.

— Bienvenidos — избоботи изображението. — Всички ме познавате. Надявам се скоро и аз да опозная всекиго от вас. Сега всички ние сме деметрианци. — Лицето стана сериозно. Еико видя по израженията на Кайра и Валенсия, че това, което последва, бе новина и за тях. — С дълбоко съжаление трябва да ви съобщя за настъпила смърт. Роза Суареш не можа да се възвърне към живота. Нейният гроб ще бъде първият, на който ще отдадем почести, и няма да е последният. — Генерираното лице се оживи. — Но нека продължа. Тези, които току-що са се възвърнали към живота, все още не са чули нищо, освен слухове, за положението тук. Виепо, мога да ви кажа, че ние, вашите предшественици, се справихме твърде добре. Като цяло работата върви по план. — Той се усмихна едва-едва. — Планът включва и възможност за безброй непредвидени трудности, спънки, препятствия и истински катастрофи. В това отношение не можем да се

оплачем. Няма да почувствате липса на задачи за вършене. Най-крещящата ни нужда е от съзнателни, разумни и завършени човешки същества — с една дума, от вас. Но когато отново стъпите на краката си и се присъедините към нас, ще намерите и един малък приятен град.

— Това вече съм го слушал — измърмори нетърпеливо Валенсия на фона на продължаващата реч.

— Аз неведнъж — добави Кайра.

— Но аз нито веднъж — напомни им Еико.

— Ще го слушаш, скъпа, ще има да го слушаш — каза ѝ Кайра.
— По-добре е да не го преглъщаш наведнъж. Никога не е бил добър оратор.

Валенсия се усмихна на Еико.

— Словото на героите, това е по вашата част — промълви той.

— Дайте ми малко време, ако обичате — запротестира тя. — И, ви моля, не хранете много високи очаквания. Аз не съм Омир... А и той първо е имал нужда от история, която да разкаже.

50.

Това съобщение е свързано най-вече с постигнатия най-после неотдавнашен политически компромис. Луната ще модернизира своето правителство, като се превърне в поредната кибернетична демокрация, и ще влезе в Световната федерация. Възрастните селенархи обаче запазват собствеността си, върху която пожизнено ще действа благородническо право. Другите новини са, че населението на света продължава да намалява със задоволителна скорост, а превръщането на басейна на Амазонка в биологически резерват скоро ще бъде приключено. Африка започна прехода към дистрибутивна икономика — една цивилизация, изградена от началото, може да рационализира по-лесно своите институции, отколкото по-стари цивилизации. Африка очаква насоки от напълно съзнателните изкуствени интелекти, когато влязат в действие. Новите модели се учат бързо и демонстрират не само съзнание, но и аналог, макар и все още неопознат докрай, на човешка съзидателност.

Звънецът накара Кайра да излезе на верандата. Това само по себе си беше чудесно. Тя и без това имаше намерение скоро да излезе и да погледа залеза. Ясните дни вече не бяха голяма рядкост на голямата географска ширина на Порт Метеор. Растителността променяше климата забележително бързо, като се разпространяваше по континентите, поемаше на големи глътки въглероден двуокис и издишаше кислород, задържаше влагата в почвата и регулираше температурните крайности на оголените скали. Но пък не навсякъде се срещаха растения.

Улицата, на която се намираще къщата ѝ, прекосяваше един нос с изглед към града и залива. От двете страни имаше дървета, засадени след завръщането на първия Гътри.

Боровете и хималайските кедри бяха израснали на височина през следващите десетилетия, докато широколистните бяха още млади и се нуждаеха от специални грижи. Вятърът откъм морето свистеше в клоните им. Неговата свежест и остър дъх пронизваха ранната жега като с меч. Вълните бързаха, блестящи като острие, да се срещнат с небето, в което вече блестеше нощната планета... Фаетон въпреки всичко бе красива. На югозапад се спускаше към хълмовете, а от омарата дискът ѝ проблясваше в меко жълто. Б не се виждаше, отдалечен в неговата кометовидна орбита и забулен по това време на годината от блясъка на своя компаньон. Няколко чайки отразяваха светлината с крилата си. Вече имаше достатъчно риба в океана или уловена на брега, с която да се хранят. А край къщата лехите с цветя бяха червени, бели, виолетови...

Кайра спря изненадана. Пред нея стоеше Неро Валенсия. Сякаш неволно протегна назад ръка да затвори вратата.

— О! — възкликна тя. — *Saludos*. Какво те води насам?

Наистина ли зърна копнеж в усмивката му?

— Дойдох да ти кажа *adios*.

— Значи заминаваш? За дълго?

Той кимна.

— За Беотия.

— Аз... хм... съжалявам. Бих искала да те поканя, но заради бебето и останалите занимания... много е разхвърляно...

Излъга и подозираше, че той разбра. Защо го направи? Убийството беше вече в миналото. За него то беше задължение, а след това престана да бъде наемник. Въпреки резките ѝ отговори винаги беше любезен с нея, да, приятелски настроен, готов да помогне при случаите, в които му се удаваше възможност. Еико доста го харесваше, но Кайра не желаше да остава насаме с него.

— Няма проблем — отвърна той спокойно. — И без това бързам.

Тя се досети, че и той лъже.

— Не можех да тръгна, без да те видя. Толкова рядко се случваше.

— Виепо, сега всеки е по-зает и от октопод с едно пипало, когато се учим да се оправяме и да свикваме със заниманията си.

— Въпреки това се надявах... — Той сви рамене. — Няма значение.

Погледът му улови нейния и не отклони очи.

Усети, че се страхува от него. Страхуваше се, че ще ѝ замае главата. Въпреки че не бе спала сама твърде дълго, спомените не изчезваха. Но това не беше връзка, която желаше. Най-малкото щеше да бъде глупаво. Освен това съществуваше и Еико.

— Признавам, че не бях твърде приятелски настроена и не поддържах близки отношения — каза припряно тя. — Нямах как. Знам, че се занимаваш с екологичното развитие, а Беотия трябва да бъде подготвена за следващия етап. Но тя е от другата страна на планетата. Какво точно ще правиш?

Валенсия се усмихна.

— Нищо определено. Взимаме гръбначни, тревопасни и месоядни животни, за да ги привнесем там.

— Разбирам. Необходими са за разнообразието на растенията, както и за нашите нужди.

Клише, неща, които знаят и учениците, запълване на разговора.

— Няма да е лесно — продължи по-оживено той. — Очакваме безброй неуспехи, импровизации, спасявания на косъм и възстановителни мероприятия.

Тонът му накара Кайра да се отпусне.

— Звучи забавно — каза тя. — А ти къде се вписваш в картинката?

— Обичам дивата среда, особено щом става въпрос за гори. Освен това май имам талант да се оправям с животни.

— Лосове, слонове, вълци и лъвове?

Той се засмя.

— Не и през следващите години, ако изобщо някога ги привнесем. Гризачи, малки птици, соколи.

Да, мина ѝ през ума, наистина би трябвало да разбира от соколи.

— Успех! — пожела му сърдечно.

— Какво правиш напоследък? — попита той. — Не мога да си представя, че ще се върнеш в космоса, преди детето да поотрасне.

— Не бих и могла, а и го знаех още преди да тръгна от Земята. Ще мине много време преди да разполагат със свободна индустриална мощ за построяване на достатъчно кораби.

По изражението му ѝ се стори, че го възприе като обяснение защо бе решила да има дете, но той само уточни въпроса си.

— Тогава с какво се занимаваш извън отглеждането на детето? Когато разговаряхме последния път, ти каза само: „С разрешаване на всевъзможни проблеми“.

— Виено, убедих Гътри да ми даде да проектирам търговски платноходки, които да могат да се използват от работи. Необходими са много повече системи за предупреждение, отколкото за човешки екипаж с възможности за съзнателна преценка. Но нали знаеш, горивото е известен проблем и ако можем да спестим от него при товарни рейсове, които не са спешни, това винаги ще бъде от полза. Скоро ще изпробвам една лодка. Ще стигнем и до кораби.

— Много интересно. Нещо, с което можеш да се забавляваш, докато си чакаш космическия кораб.

— О, да.

— Радвам се. — Валенсия се поколеба. — Може ли да поддържаме връзка? Да ти се обаждам от време на време?

Удоволствието на Кайра се изпари.

— Аз... опасявам се, че ще бъда много заета.

— Разбирам.

— Ще се видим пак, когато се върнеш, разбира се.

— Надявам се.

Кайра се овладя.

— Поздрави Еико от мен. И нея не съм виждала от доста време.

Той се забави малко преди да отговори спокойно:

— Разбира се.

— Успех! — повтори тя.

Той кимна.

— И на теб. И всичко най-хубаво!

Не беше удобно да не поеме подадената ръка, която обхвана нейната, твърда и топла. Усети замайване. Едва не отвори вратата. Издърпа ръката си и промълви:

— *Vaya con Dios.*

Той се усмихна, обърна се и се отдалечи. Тя остана под поривите на вятъра, загледана след него, докато не се изгуби от погледа ѝ. Слънцето се скри зад хълмовете. На изток небето помръкна, от което Фаетон заблестя още по-ярко. В същия квадрант блещукаше и един енергосателит. От такова разстояние този тип сателити изглеждаха като

изкуствени звезди. Гътри не искаше да разваля нощното небе, с което Деметра щеше да се сдобие, когато намалееше облачната покривка.

По-добре да нагледа Хю. Кайра влезе в къщата. Беше малка и с изключение на стандартните мебели почти празна. Натрупването на ненужни вещи в една къща ставаше с години. Винаги изоставяше своите вещи. Е, годините бяха пред нея.

Беше кръстила детето на баща си. То продължаваше да спи в люлката си, невероятно малко и съвършено. Кой щеше да замести баща му? Момчетата се нуждаят от мъж, на когото да се възхищават, да го имитират, срещу когото да се бунтуват, с когото да се примиряват и когото да даряват с внуци. Но по дяволите, по дяволите, по дяволите...

Телефонът иззвъня. Във всяка стая имаше апарат. Колонията беше натъпкана с нанотехнологии и сложни уреди, включително работи работници. Понякога Кайра се чудеше дали изобщо на Деметра ще се появи търговско предприятие. Натисна бутона за отговор.

Не излезе никакво изображение.

— Buenas tardes — поздрави я собственият ѝ глас. — Имаш ли някоя свободна минута?

— Какво има?

— Малко инфо за теб — обясни киберкопието.

Кайра се засмя.

— Знаеш ли, от ден на ден започваш да звучиш все повече като Гътри.

Да не би тонът ѝ да прозвуча самозащитно?

— Виепо, непрекъснато работим заедно, нали? — Гласът се оживи: — Това може и да почака, но си помислих, че за теб ще е важно да го чуеш веднага. Попадна ми една нова базисна преценка на климатичните цикли. Основана се на актуални данни, пръстени на растежа на коралоиди, изотопни числа на ядра от морското дъно. Можеш да проучиш подробностите по-нататък. Дават сериозно основание да се предположи, че северното полукълбо преминава в етап на внезапни и стихийни бури. Растителността би трябвало да ги смекчи във вътрешността, но не и в морето или по крайбрежията. Трябва да имаш това предвид.

Кайра сви юмруци.

— Гадна работа!

— Нищо чак толкова заплашително за твоя проект — успокой я киберката. — Просто още един фактор.

— Знам. Но...

Кайра се загледа през прозореца в спускащия се здрач.

— Какво но?

Кайра си наложи да се обърне към празния екран, за да я вижда по-добре.

— Виж какво, знаеш, че все още не разполагаме с надеждна метеорологична прогноза, да не говорим за контрол на времето. — Прекалено много неизвестни, прекалено много бързо вариращи променливи. — Ти ми казваш, че внезапни бури или нещо по-лошо могат да връхлетят направо изневиделица. Бях планирала да взема Хю на пробните плавания. Сега вече не смея. Но кой ще се грижи за него, докато ме няма?

Със сигурност не и робот, освен ако наблизко няма и надежден човек. А кой би отделил от времето си?

— Ммм, да, проблем.

Кайра стоеше заслушана във вятъра в дърветата. След около минута чу радостен глас:

— Какво ще кажеш за мен?

— Моля?

— В съответния корпус. Мога да ги накарам да го направят мек и приятен.

— Но ти... ти имаш повече работа, отколкото можеш да свършиш. Не е ли така?

— Всички сме така. Децата обаче са на първо място. Те са бъдещето.

Пак Гътри, помисли си Кайра.

— Напоследък рядко възниква нужда да ходя на мястото — продължи киберката. — През повечето време получавам данни, общувам, вземам решения и издавам заповеди. Мога междуременно да се правя и на бавачка. Е, невинаги. Но ще уредя и допълнителни гледачи. Предимно хора.

— Може ли да стане това?

— Трябва да стане и колкото по-скоро, толкова по-добре. Скоро ще имаме и други деца.

— Обмисляла съм как да се справим с това — продължи Кайра. — Населението ни е малобройно и в момента претоварено с ангажименти. Не съм убедена, че тази ситуация изобщо е била предвидена.

— Смея да твърдя, че трябва да променим правилата. Децата заслужават стабилни семейства, но вероятно ще трябва да измислим ново определение за „семейство“.

Разширено? Комунално? Кайра не би си признала, дори и пред своя призрак, каква тръпка премина през слабините ѝ.

— Виепо, аз, мислила съм си... трябва да станем по-различни от това, което сме.

— Кога нещата са оставали едни и същи?

— Да, сигурно. — Кайра пое дъх. — Gracias за информацията и предложението. Нека ги обмисля. Нещо друго? Няма? Тогава buenas noches.

Прииска ѝ се да не бе прекъснала разговора така рязко. Но какво можеше да направи? Да покани киберката си на кафе и женски приказки?

Макар да усещаше гърдите си пълни, не биваше да буди Хю. Когато изгладнее, той сам ще ѝ даде сигнал. Утре щеше да отиде в лабораторията и корабостроителницата и да го вземе със себе си, както обикновено. Той обичаше разходките, вятъра в косата — черна като на Боб, светлината в очите — кафяви като на Боб, но имаше и нещо от нея, мислеше си, в лицето и в начина, по който протягаше ръце. Замисли се с какво да се захване.

Как да прекара вечерта? Да направи вечеря. Предпочиташе да готви сама. Най-добре беше, когато готвеше за компания, но това вече се случваше рядко. Познатите ѝ се събираха по двойки. Тя беше добре приета сред тях, но не искаше да рискува да злоупотребява с това. Астронавтите бяха достатъчно разумни да не се обвързват с такива, които живеят на земята — когато връзките се разпадаха, болеше. А, да, колкото до Риндалир...

В стаята се смрачи. Вместо да включи осветлението, тя отново излезе навън, търсейки светлината и въздуха. Морето потреперваше. Заблестяваха все повече звезди. Застана до перилата на верандата, които напомняха мостик на платноходка, и се остави на свистящия

вятър да роши косата ѝ и да изпъва блузата и шотландската пола по тялото ѝ.

Наблизо се мерна мъж. Улицата не беше осветена, но на сиянието на звездите, морето и мъждукащия залез го позна. Младият Джеф Пекър.

— Buenas tardes, пилот Дейвис — поздрави той.

— Buenas tardes — отговори тя.

Проследи го с поглед. Какъв хубав мъж и изключително човешко същество! Не че имаше никакви намерения към него. Но кибер-Кайра, която можеше да си позволи обективност по тези въпроси, вече ѝ беше говорила за това... не за връзки, а за нещо друго, нещо ново.

51.

След интензивни проучвания Институтът по психосоциологични изследвания не отчита причини за тревога заради подема на религиозни и примитивистки движения и основаването на общности, посветени на техните идеали. Те остават малки по обхват, разпокъсани, със свои особености и често враждебни едни към други. Макар някои от тях да произлизат от отдавна утвърдени общности, повечето са неореакционни, а неудовлетворението им от съвременното състояние на Земята е чисто емоционално. Кривите на разрастването им вече преминават в хоризонтала, като се очаква скоро да поемат надолу, тъй като по-младите поколения съзряват в една все по-рационална цивилизация. Все пак докладът препоръчва допълнително проучване и анализ по отношение на задоволяването на тези изблици от пращовешки произход, чието архаично определение е „духовни“, без да се правят компромиси с рационалността.

Северните планински части на Арголис бяха придобили умерен земен климат. Пиренът цъфтеше в лилаво, а преципът в жълто под хладни ветрове, които мятаха облачни сенки над тревисти хълмове и долинки, ручей и планински езера. Изсипваха се краткотрайни дъждове, след тях слънцето си пробиваше път и над хребетите се извиваше дъга. Брезата и върбата се бяха разпространили повсеместно. В закътаните местенца потрепваха листата на първите млади трепетлики. Жужаха насекоми, бръмчейки и проблясвайки насам-натам. Паяжините блещукаха от росата. Птици с големината на патица размахваха крила във все по-големи ята. Под тях земноводни и дребни бозайници тичаха, плуваха и ровичкаха земята. Ястреби и лисици излизаха на лов.

Това не беше повторение на възвръщането, постигнато от живота след оттеглянето на ледниците много отдавна върху планетата майка. Онова беше отнело хилядолетия и векове, това ставаше за десетилетия и години. Тези форми не бяха подбрани от еволюцията, а от рационална воля и умения. Предците им не бяха времето и водата, а химикалите, енергията, и машини, чиито размери бяха от чудовищни до молекулярни. Бяха просмукани от технологии — в основната си част незабележими, но неизменно ръководеха, насочваха, опазваха делото от простосмъртните.

В близост до центъра на провинцията се издигаше Лифтразир Тор. Една специално засадена и отгледана горичка от клен, топола, дъб, ясен и глог го коронясваше като мечта на бъдещето. Киберкопието Кайра кацна на бетонната писта в началото на горичката и тръгна по пътя, който се виеше между камъни, големи скални блокове, треви, диви цветя и храсти. Днес бе управлявала кораба, вместо да се съедини с него, тъй като използваше хуманоидно тяло. Под ясното небе металът на корпуса отразяваше проблясъците на едно далечно езеро. В ръцете си носеше кутията с мозъка на Гътри. Когато премина под дърветата, те я приветстваха с прощумоляване, танцуващи зайчета светлина, ухания, плесени и стръкчета.

Лабораторията по биокибернетика в средата на гората беше със скромни размери. По стените ѝ пълзеше бръшлян. Персоналът можеше да използва откритията на други учени от планетата, докато тяхната собствена работа бе прекалено незначителна по мащаби. Директор Базил Ръдбек бе забелязал, че пристигат посетители, и ги чакаше на главната порта. Беше мъж на средна възраст, рус, як и вършеше работата си с желание.

— Bienvenidos, jefe и сенъора. От доста време чакахме това посещение.

— За мен времето е в хроничен недостиг — отговори Гътри. — Освен това вие си бърникате, изследвате и пак бърникате и няма нужда да ви се пречкам.

— Винаги сте добре дошъл, макар да признавам, че по-рано не можехме да ви покажем кой знае какво. Но оценяваме факта, че ни оставихте да си вършим работата, без да ни безпокоят разни бюрократи.

— Традиционната политика на „Метеор“ в случаите, когато някой може да сгази лука — разсмя се Гътри. — Във вашия случай имах допълнителни опасения и то тъкмо заради бюрократите.

Ръдбек бе потомък на живия Гътри.

— И вече направихте голямото откритие? — подсказа Кайра.

Ръдбек се усмихна.

— Нищо чак толкова драматично. Проправяхме си път малко по малко и най-после разполагаме със система, която изглежда работи както трябва. Истинската заслуга е на полевите учени, на роботите и киберкопията преди тях, тези, които събраха данните и зрънце по зрънце проучиха тяхното значение, как и защо се случват нещата на тази планета. — Той направи поклон. — Muchas gracias.

Кайра вече бе овладяла в достатъчна степен изкуството за генериране на глас, така че нейният изрази изненада.

— На мен? Когато работя на открито, аз съм само пилот.

— Пилотите са ни крайно необходими — каза Гътри. — Пък и ти спаси не един и два ценни задници. Така поне съм чувал.

— Във всеки случай — продължи Ръдбек — изходната информация постепенно ни насочваше как да коригираме програмите, а често и да реконструираме хардуера. — Ентусиазмът му ставаше излишно отегчителен. — Когато се опитвате да натъпчете милиони години екологично развитие в рамките на двеста или триста години, и то в глобален мащаб, тъй като нищо друго не е възможно, работата изобщо не прилича на градинарство. Дори да сме сигурни какво трябва да направим — а не можем, прекалено сложно и хаотично е, — дори тогава самият обем на работата и скоростта, с която нестабилният ред на нещата може да се сгромоляса, пренатоварват всеки комплект от контролни системи, който изобщо бихме могли да произведем. Един елементарен пример: спомняте ли си случая с тесалийската детелина?

— Разбира се — изръмжа Гътри — кой не я помни?

Съгласно плана новата почва в този влажен регион беше засадена с новосъздаден вид мъх, който трябваше бързо да я подготви за тези непретенциозни микроби и безгръбначни, от които зависят по-висшите видове. Етапът премина добре и привнесоха детелини, за да обогатят почвата допълнително. За съжаление те неочаквано се разпространиха толкова нашироко и така нагъсто, че направиха пръхкав тънкия слой торфоподобен субстрат. Дъждът започна да оголва скалите. Най-

добрият начин за ограничаване разпространението на детелините изглеждаше привнасянето на хищници, които ядат опрашващите пчели. Но тези насекоми, разработени от ДНК на оси, породиха мутирал подвид, чиито ларви убиваха червеите, които аерират и наторяват почвата. Специално създаден вирус... Природата в Тесалия все още се гърчеше от една катастрофа към друга.

Ръдбек се изчерви.

— Съжалявам. Отплеснах се. Нямах намерение да ви изнасям лекция като даскал на ученици.

— Не се притеснявай — каза Гътри. — Егото ми е доста дебелокожо. Продължавай.

— Gracias, сър. Нека изложа основния принцип. Вие сте чувал за него, очевидно, но едва наскоро е доказан с математическа точност. Не можем да продължаваме да изпращаме нашите роботи и нанотехнологични молекули да се щурат насам-натам да търсят какво не е наред и да поправят щетите. Или животът на Деметра ще отмре на етап над ниво микроскопични организми, като изключим няколко участъка, поддържани с непрестанни и абсурдно големи усилия, или ще се разпространи и ще еволюира. Във втория случай екологичната му сложност ще нараства по-бързо от скоростта, с която може да расте, която и да е от нашите регулирани системи — освен ако не създадем множество регулатори, които да доведат живота до изчезване.

— Това ми е известно. Правителствата притежават същото свойство, само че много малко хора го осъзнават и нито един политик. Въпреки всичко не разполагаме с време да чакаме природата да се самобалансира. Вашите хора търсеха път между двете крайности на дилемата. Добре, след като се реванширах и те зашеметих с откритието, че конете имат четири крака, можеш ли да ми обясниш с прости думи какво сте постигнали?

— Ще се постарая. Но, for favor, влезте. Не трябваше да ви държа тук на крака.

— Нямаме нищо против — каза Кайра.

Киберкопия и устройства.

Ръдбек ги разведе из лабораторията, представи екипа си, показа им оборудването, включи мониторите на компютрите. Измеренията на неговата дискретна победа станаха очевидни.

Организмът представлява една цялокупност. Неговите почти безкрайни плетеници от механизми за откриване, поглъщане, абсорбиране, отделяне, възприемане, реагиране, химически реакции, насочване на електрони, обратна връзка и динамика се преплитат в служба на оцеляването. Това в края на краищата означава оцеляване и разпространение на спиралата на живота. За тази цел обаче организмът обикновено трябва да надделее над своите врагове и заплахи. Ако разполага с минималните количества храна и защита от външния свят, той ще устои, ще се подсилва, ще лекува раните си, ще смазва предателствата на анормални клетки и ще търси как да разшири пределите на своя вид. Върховният пример е човешкото същество, чийто мозък едновременно е директор, процесор за обработка на информация, най-важната жлеза и извор на желания.

Естествената екологична система не е нищо повече от комплекс от отношения между организми. Колкото и невероятно сложни и фини да са, те са резултат от геоложки ери на борба, чисти случайности, промени, направени от самия живот в заобикалящата го среда, и безмилостно пресяване на всичко, което не намира начин да се приспособи. Една мрежа от същества може да живее цяла епоха, но във всеки един момент случайно събитие в ареала му или навлизане на чужд организъм може да го доведе до гибел. Скалите на Земята съхраняват половин дузина масови унищожения, при които повечето от най-силните раси са измирили. По-малките локални унищожения са безброй. Колко уязвим ще е животът, изтръгнат от цялата тази дълга история и всемирна матрица и принуден да се пръкне от нулата в доскоро свършено пусти земи?

Ако екологичната система беше организъм...

— Основната идея не е нова, разбира се — каза Ръдбек. — Няма да се учудя, ако размишленията са започнали още след първите предавания от Деметра. Може би и по-отдавна, jefe? — Той погледна към Гътри, но не получи никакъв отговор. — Трябва да създадем еквивалент на нервна система. Не толкова грубо като множество датчици, подаващи данни към множество компютри, управляващи множество работи — съвсем очевидно е, че трябва да се използва нещо подобно. В основни линии се нуждаем от молекулярни структури, действащи по същия начин като същества в симбиоза, които растат естествено редом или вътре в повечето от растенията и по

възможност в някои от животните, които могат да си взаимодействат на колкото е необходимо големи разстояния. Не за да образуват сетивни органи или мозъци или нещо съвсем аналогично, но... нещо подобно. Номерът, проблемът бе да се открие как може да стане това. Какво би свършило работа, какви може да са страничните ефекти или критичните последици? В дългосрочен план кое да взема решенията и да ги изпълнява по същия естествен начин, без замисляне, както човешкото тяло. Както живото тяло прави по отношение на всичко, което се случва в него?

— От докладите ви личи, че сте се заплитали като пилета в кълчища, докато достигнете до качествено ново разбиране — каза Гътри.

Ръдбек сви рамена.

— Полуразбиране. Всичко започна, когато Фаркуар направи съвсем нов прочит на теорията как митохондрията е влязла в симбиоза с примитивните прокариоти. Тя показа в светлината на нашите наблюдения тук, че теорията е недостатъчна. Тогава Кристофър формализира симбологията и пусна данните през флексор Ямато... Но всичко това, опасявам се, е прекалено абстрактно, а и след като теоремите бяха доказани, имаше практическите въпроси за решаване.

Очните стълбчета на Гътри отново се насочиха към сбора от органични и неорганични единици, които оглеждаше. Беше удивително малък.

— Кое сте и направили — добави той — и ето го вашето бебче.

— Не, ембрион — възрази Ръдбек. — Ограничено е до шест или седем хиляди квадратни километра и далеч не е завършено. Разпростира се на много тънък слой и плюс това е доста примитивно, елементарно, пълно с пропуски. И приспособено само към тази определена територия, тази определена природа. Но в рамките на ограниченията си то функционира. То... се учи. Например в открити райони, където през зимата нощем става студено, работниците откриха, че когато се засади пълзяща хвойна край млади трепетлики или елши, тя в най-общи линии изолира достатъчно корените им, за да оцелеят и растат. Виено, забелязахме тези видове доброволно да се появяват на места, в които не са расли никога преди. Проследихме робобръмбари да носят семена на места, за които не са получавали изрични указания от нас или написаните от нас програми. Програмите

се саморевизират! — В гласа на Ръдбек прозвуча гордост. — Системата ще се разширява по своя собствена воля. Ще се променя и подобрява — понякога с наша помощ, понякога — подозирам — напук на нас. Ще се адаптира към всяка среда и екологична система на Деметра. Едва ли ще доживее да видя крайния резултат, но в края на краищата ще съществува биосфера, която е организъм — слабо свързан, функциониращ главно в основните възли, но организъм с мащабите на един свят.

— „По-голям от империи и по-бавен от тях“ — каза Кайра.

— Моля? — попита Ръдбек.

— Стих от древна поема. Мислех си за сигналите, предавани през континенти и океани.

— Не е ограничена до скоростта на химическите реакции. Показвах ви, че системата разполага с електронни, фотонни и механични компоненти. Крайната ни цел е да включим в нея изкуствен интелект — цялостен, съзнателен изкуствен интелект. За това, разбира се, ще е нужна много по-сложна система, но междуременно ще научаваме за новите открития на психонетиците на Земята.

— Девет календарни години е съвсем малко време между въпрос и отговор — каза Гътри. — Вашето бебе трябва да се изправи на крака и да проходи съвсем скоро. Ако не искате да го обречете да бъде структура, която не може да се приспособи към съзнание, по-добре е да включите възможности за добавяне на съзнание към схемите му от самото начало, поне временно.

Ръдбек кимна.

— Това ни е ясно. Вече съществуват възможности за временно включване на киберкопии — отначало само за наблюдение, като вероятно няма да има нужда от нищо повече, докато не разполагаме с действително киберсъзнание.

— Защо не сте го изпитали все още?

— Не е безопасно. Искаме да усъвършенстваме техниките си, преди да добавяме към тях.

— Защо? Съществуват ли рискове?

— В рамките на предвидимото — не, но, повтарям, още не знаем достатъчно, за да можем да предвидим евентуален нещастен случай.

— И няма и да можете, докато не направите опит — очните стълбчета на Гътри завибрираха. — Слушайте, включете ме в него.

Сега.

Ръдбек зяпна.

— Сериозно ли говорите?

— С тази идея пристигнах тук днес. Затова пристигам без тяло. От разясненията ви си изясних някои въпроси, за които не бях сигурен. Давайте. Защо не? Вярно, че експериментът не е с научна стойност и не е контролиран, но може ли да навреди?

Ръдбек поклати глава.

— Може да навреди на вас.

— Глупости! Преживял съм повече неща и по-лошо отношение, отколкото бих желал да си представите. Какво ще ми причини този опит, освен да ми даде представа — смътна, без съмнение, предварителна, но представа отвътре — как ще се чувства вашият организъм? Кое то, струва ми се, ще ми е страшно полезно и на мен.

— Да не си посмял! — възкликна Кайра. — Ако настояваш да получиш подобен доклад, извади ме от това тяло и ще ти го представя.

— Друг път! — отвърна Гътри. — Ти беше служител на „Метеор“. Би ли позволила на някой от хората ти да поемат риск, който ти не би поела? Във всеки случай това тук не е хазарт. Това е въпрос на проглеждане и получаване на представа. По тази причина ще се възползвам от ранга си и ще се наслажда на цялото удоволствие. — Гласът му стихна. — Нещо ново, не призрачно шоу от кивира, а истинско изживяване след толкова празни години... — И добави внезапно: — Става ли, Ръдбек? Хайде, свържи ме.

Той можеше да отклони противопоставяне, но не и обсъжданията, плановете, подготвителните действия и предпазните мерки. Денят на Деметра клонеше към края си, когато учените го свързаха. Звездите се носеха около час над тишината, разкъсвана от време на време от някоя полупрошепната баналност — време, в което те гледаха контролните уреди и кръстосваха стаята. След това го извадиха.

Не каза почти нищо, освен че промълви тихо и бавно:

— Не мога да го опиша. Може би ако бях поет... За малко да си помисля, че отново съм жив.

Хората бяха изтощени, а и какво гостоприемство можеха да предложат на тези гости? След сбогуването Кайра отнесе Гътри

обратно в техния флаер. Стъпките ѝ отекваха в нощта. Хълмът и околността блестяха от отразеното от сланата звездно сияние.

— Нямаше да съм толкова шокирана от твоята безразсъдност, ако не беше изтрил двойника си — каза тя.

— Не съм — отвърна Гътри. — Той е ето тук, всичките му спомени са прехвърлени в мен.

— Защо?

— Много добре знаеш защо. Единият от мен се занимаваше с работите в Слънчевата система и корабите с емигранти, докато другият тръгна напред и пое контрола тук, но след като и двамата се озовахме на Деметра, две буйни копелета само щяха да си пречат. Още от самото начало имахме намерение да се слеем.

— Искам да кажа, защо не запази втората програма деактивирана като резервно копие. Особено ако ще рискуваш като днес.

— По дяволите, това беше толкова опасно, колкото да вдигаш залога с пълен флош в ръката. Реших, че едно мое резервно копие е лоша идея. Рано или късно колонията ще трябва да се оправя сама. Всъщност ако вече не може да се оправя, тя не си заслужава.

— Ние... ще ни липсваш, jefe.

Гътри се засмя.

— Е, аз имам намерение да поостана още известно време. — Тонът му се смекчи: — Да, след това преживяване... Ти не искаш ли да останеш, Кайра?

— Мисля, че не — отговори.

Той я огледа, сякаш лещите му можеха да прочетат някакво изражение в главата на машината.

— Не си ли щастлива?

— Не съм нещастна. Не е същото. Интересно ми е това, което правя. Но когато вече никой няма да изпитва крайна нужда от мен, бих предпочела да спра.

— Една сесия в онзи биоцентър може да промени решението ти. Бих искал, querida, наистина.

— Съжалявам, jefe. Не смятам, че ще искам да опитам.

— Защо, ако мога да попитам?

— Ще ми напомни за прекалено много неща, до които съм по-близо във времето от теб.

— Разбирам.

С това разговорът приключи. Тя закрачи надолу по хълма.

52.

На Л-5 са останали минимален брой обитатели. След доста напредналата роботизация на космическите дейности тя вече не изпълнява никакви функции, освен като курорт, и то второстепенен. Широкото разпространение на кивири направи подобни усещания много по-леснодостъпни, а и така или иначе в обществото няма голям интерес към тях. Подготвят се мерки, според които останалите в зоната обитатели да могат при желание да доживеят живота си на станцията. Раждането на деца ще бъде крайно нежелателно.

Помръкнала от разстоянието, А все още имаше излъчване — светлина, която за човешкото око бе съвсем леко обагрена в синкаво. То открояваше рязко стръмните склонове и кратери на Перун от сенките, които сякаш се стичаха с приближаването на „Мерлин“. Тук-там проблясваха оголени находища на никел и желязо, излъскани от падащи в продължение на гига периоди метеорити. Спрямо грубия сфероид Волос представляваше бучка чернота сред звездите. Кайра Дейвис си припомни, че наскоро лунарианците бяха извели това въглеродно-хондритично тяло в орбита край по-големия каменно-метален астероид, за да служи като удобен източник на вода и органични вещества. Програмните продукти в нейния факлокораб добре познаваха Волос и го отчитаха, когато изпълняваха подаваните от пръстите ѝ команди. Разполагаше с достатъчно време да се огледа.

Оглеждаше най-вече това, което следваше Перун в орбитата му. От толкова далеч космическият кораб беше като част от скелет, но ребрата и надлъжните греди бяха колосални. Конструкцията изглеждаше крехка, изящна, сребърни жички, подредени и сплетени като бижу за принцеса на елфи. Щом увеличи и приближи изображението, забеляза транспортни средства, работи и облечени в

скафандри техници да прелитат като прашинки през и около него сякаш в танц, който ѝ напомни музика на Моцарт, Щраус или Нилсен.

Дали този кораб щеше да прекосява леко и безпрепятствено пространствата на Алфа Кентавър до Проксима и може би... може би още по-нататък? Засега строителите не разкриваха много, но се носеха слухове за планове за разширяването на кораба и използване на лазерите, които бяха забавяли корабите с емигранти, за безмасово спиране с Алфвенови вълни за... Кайра осъзна, че е по-добре да спре да мечтае и да се концентрира върху приближаването.

С няколко хиляди километра максимален диаметър Перун никога нямаше да има градове и укрепления като онези на Луната. Въпреки това върху него стърчаха повече конструкции, отколкото беше очаквала преди първото долитане на Деметра. Преди това предаванията на лунарианците до планетата бяха само строго информационни. Не го възприемаше като знак за враждебност. Тези създания бяха резервирани по природа и потайни като котки. С изненада научи колко труд са положили, колко много са постигнали само за няколко години, и то без ресурсите, на които можеше да разчита нейният свят. Сега видя всичко сама. Сърцето тупкаше в гърдите ѝ.

Купол, мачти, пирамиди, колонади — а след това лъчистите ивици на пътищата, космодрума. Представляваше плосък покрив на северния полюс, обграден от полуцилиндрични сгради, над които се издигаше контролният радар.

— „Мерлин“ иска разрешение за кацане — обяви Кайра.

И чу в отговор:

„Имате разрешение.“

Познатото мелодично произношение. Чиста формалност и от двете страни — споразуменията бяха подписани отдавна, компютрите се грижеха за абсолютно всичко. С няколко глътки реактивно гориво корабът ѝ се спусна на отреденото му място.

Възцари се тишина. Кайра свали коланите и се надигна от седалката. Беше пилотирала при гравитация, равна на тази на Деметра и осем процента по-слаба от земната, която се бе превърнала в норма за нейните кости, вени и тъкани. Макар отново свикнала с промените в теглото, изведнъж се почувства като призрак. Колко тежеше тук — пет или шест кила? Придвижи се внимателно до личното си отделение, където хвърли бегъл поглед в огледалото. Преди да започне

последните маневри, се премени в бяла блуза „перлук“, надиплена отпред и с бухнали ръкави, болеро от тигрил, син панталон и сандали с тонове, които пречупваха светлината. Нека покаже, че народът ѝ вече може дори да си позволи да се конти. Да не оставя на лунарианците никакво предимство, което могат да си въобразят, ако я видят облечена като повлекана.

Те? Риндалир, призна си тя. Пулсът ѝ се ускори.

Не, по дяволите, няма да се притеснява, когато се срещнат. Няма да си го позволи. А и защо трябваше? В огледалото се виждаше изпъната, гъвкава, малко отслабнала, но така беше по-добре, отколкото надебеляла, а и слабостта подчертаваше скулите ѝ, които със сигурност я разкрасяваха. Няколко бръчици, косата беше започнала да губи цвета си към сивото, но какво от това? Запазваше връзките, на които държеше, благодарение на личните си качества, без да налага задължения на някого. А и не беше дошла тук да създава връзки, а да твори история.

Долови лек удар през фюзелажа и въздуха. Подвижното мостче се допря до механизма на изхода. Кайра намигна на собственото си изображение и излезе.

Пътеката я отведе надолу към подземията до малко и необзаведено антре. Риндалир я очакваше сам.

Тя спря внезапно. Той се приближи и пое ръката ѝ.

— Добре дошла, миледи! — каза с усмивка. — Прекалено дълго бе времето, през което ви чаках.

Тя почувства хладната му длан и пръстите. Мазоли ли усети?

— Аз... аз щях да дойда по-рано — заекна тя. — Очарователно място, доколкото успях да разбера. Но след като получих кораб, трябваше отново да се заема с обучение, а след това... толкова много задължения...

— Извън времето, което прекарвате вкъщи с детето. Разбирам.

Разбираше ли, запита се тя. А ако не разбираше, осъзнаваше ли го?

— Приемете да ви настаня — продължи напевно той. — Стаята не е луксозна, но се постарах да я подготвя така, че да е достойна за вас.

Тялото ѝ отново се обля в горещина и хлад. Защо, в името на Маккенън, се държеше така? Спри веднага, pronto! Беше приятен

събеседник, несравним любовник, нравствено чудовище, но какво я засяга всичко това?

Припомни си една мантра. Възвърна самообладанието си. Щом го огледа, установи, че времето е оставило сериозен отпечатък върху него. Тежък труд, изпитания и какво още?

Между посребрелите кичури лицето му се бе набраздило, а сивите очи изглеждаха огромни поради мършавостта му. Въпреки това стоеше толкова изпънат, колкото и тя, движеше се по-леко, а облечен в сребристойбяло и черно, с обсипана с диаманти лента на главата — беше самата елегантност.

— А вашите колеги, вашите служители? — попита тя.

Хората биха я посрещнали групово. „Мерлин“ бе едва петият кораб от Деметра, който посещаваше Перун.

— Ще се срещнем с тях, когато пожелаем — отвърна с безразличие той.

Значи още е съзерен, мина ѝ през ума. Редките комуникации между техните два вида не бяха изяснили ни най-малко новото устройство на обществото им. Дали Риндалир беше съзерен само на тази колония или на целия широко разпрострял се народ?

— Първо двамата имаме да си разказваме цели години — продължи той мелодично. — Ще изпратя хора да донесат багажа ви, с който можете да се разпореждате от разстояние, както желаете. Сега ви моля да ме последвате.

Ней предложи ръка, за която да се хване, нито докосна нейната с пръсти. Това подсказваше, че двамата са равни. Смаяна и ще не ще почти очарована, тя го придружи. Той се движеше със същата подскачаща походка като нейната при малката гравитация — равна на половината от лунната, тя съответстваше на здравословните нужди на вида му, макар че със сигурност се упражняваха в центрофуга, за да поддържат добра форма. Или пък не, като се има предвид цялата им активност на повърхността и в космоса.

Докато се придвижваха, тя откри изобилие от доказателства за това. От входа започваше висок коридор с покрив във форма на заострена арка, издълбан в скалата и полиран като излъскано стъкло. Беше осветен с флуоресцентни тръби със светлина с променящи се цветове и интензитет. Други илюзии не разнообразяваха тъмночервения проход, освен вградени в стената табла с различни

минерали — зелени, сини, блестяща слюда. През равни интервали имаше колони, изваяни във флуидни арки и като напомнящи пяна дантели, декорирани със скъпоценни камъни и кристали. Променящата се светлина им придаваше пластичност. Едва доловими за Кайра звуци на флейта и цигулка се преплитаха с горчиво-сладките ухания. През отворените тук-там врати зърна кафене, чиито собственици седяха на килимчета и играеха шах или го, магазин за хранителни стоки, лаборатория, ателие, миниатюрна работилница. Движението беше оскъдно — подземията бяха прокопани за разрастващо се население. Мъжете, жените и децата, с които се разминаваха, се придвижваха бързо и целеустремено и рядко разговаряха. Свободните им разноцветни домашни одежди се развяваха свободно.

— Като крила на птици са — подхвърли Кайра.

— В бъдеще сред нас свободно ще прелитат птици, ярки пеперуди, а може би и палави прилепи — каза Риндалир. — В недотам орнаментирани галерии като тази ще растат цъфтящи лози.

— Не напомня много на това, което беше Луната.

Изразът му стана сериозен.

— Ние се променяме. Може да се каже дори в по-голяма степен, отколкото вие на Деметра.

Тя отвърна с не по-малко сериозен тон:

— Не съм убедена. — Пейзаж и живот... — Очаквахте ли да се получи?

— Да. След като се стопи, ледът пак замръзва, но ние, вашият и моят род, сме живи. — Риндалир замълча. Коридорът свърши неусетно за Кайра и остана зад гърба ѝ, наполовина забулен. — Това е една от причините, поради които моята лейди Ниоленте предпочете да остане у дома.

Тя потърси тактични думи.

— Бях останала с впечатлението, че искаше да воюва за стария порядък на нещата, да го запази възможно по-дълго. Тя не мрази ли... не мразеше ли земляните?

Погледна го отстрани и долови, че през него премина някаква болка. Той продължи да гледа пред себе си.

— Някои от тях — отговори бавно Риндалир. — На великите благодареше и уважаваше в духовен план, тъй като бяха противници, които предизвикваха всичките ѝ възможности.

Интригите и борбата с тях ѝ носеха по-голямо удовлетворение от всяка битка с неодоливателната материя. — Той се усмихна. Кайра не можа да отгатне дали усмивката му беше скръбна, любвеобилна или нещо друго. — Ставаше все по-очевидно, след като се увери, че каузата ѝ е загубена. Нека сега води каквито двубои желае и поне да остави своя отпечатък върху съдбата. Не мога да съдя по филтрираната информация, която достига до нас от Земята, но подозирам, че тя е в основата на сделката, според която селенархите ще запазят владенията си, докато смъртта окончателно не ги порази. Това със сигурност не се е харесало на новите сили — забавя с десетилетия техните реформи. Да, предпочитам да си представям, че моята Ниоленте е поела водещата роля при откриването на средствата, с които да ги заплаши — разбира се, по възможно най-прикрития начин — с нещо по-лошо.

Кайра се осмели да добави:

— Питала съм се защо не останахте в играта.

Светлите му очи се спряха за миг върху нея и отново се отправиха напред в далечината.

— Отговорът на този въпрос трябва по-скоро да се изживее, отколкото да се даде.

В началото на една зала завиха надолу, отскачайки между отделни платформи, разположени през седем метра. Скоростта на спускане достигаше малко над три метра в секунда. Скоро Риндалир започна да се смее и направи скок през три платформи наведнъж. Прихвана с ръце пелерината си и я разпростря от раменете си. Беше скроена така, че да се издува и да улавя вятъра. Носеше се надолу с въртене като подето от вятъра листо. Лунарианците изобщо не се бяха променили, помисли си Кайра.

Той спря на една по-широка платформа, махна ѝ и я поведе по друг хоризонтален тунел. Изглеждаше груб и незавършен и имаше повече вентилационни отвори, отколкото врати, и канавка в средата на пода.

— Това ще бъде дърво, през което текат сокове — обясни той.

— Наистина сте запален по биологията, права ли съм?

— От Луната виждахме живата Земя — отговори той. — Оттук Деметра е само една искрица в небето — като Фаетон.

След десетина клика според преценката на Кайра един къс проход свършваше с бронзов портал, декориран с геометрични

барелефи. Риндалир разпореди да се отвори и я поведе навътре. Стените на антрето бяха покрити с мозайка. Забеляза, че са копирани от византийската църква в Равена. Ако той желаше нещо да му напомня за онова, което бе изоставил, този спомен беше странен избор. Или не беше? Огромните очи на Теодора бяха втренчени в бъдещето.

След нея влязоха в просторна зала в черно и бяло, чийто таван представляваше прозрачен купол, през който се виждаше небето. А бе залязла, но Б светеше сред звездите — тъмножълта точка, ярка колкото неколкостотин Луни над Земята при пълнолуние. Небето беше единственият източник на светлина в залата. Плетени бутилки и бокали проблясваха загадъчно върху забулена в здрач масичка. Музиката извиваше трели по-ясно отпреди, а във въздуха се носеше парфюм от жасмин с едва доловим вкус на мускус.

Спомените я разтревожиха.

— Вашите покои? — запита настойчиво Кайра.

Риндалир се усмихна. На тази светлина нямаше възраст и ставаше красив извън времето.

— Какво друго? Бедни са, но са мои.

Тя потърси спасение в разговора.

— Не бих ги нарекла бедни. Е, със сигурност не са това, което имахте преди.

— То никога няма да се върне. Ние строим една неизвестност, както и вие на Деметра, макар че ще си бъдем взаимно чужди.

Фактът, че не говореше с прелъстителен, а със сериозен тон, я поуспокои.

— Да, предполагам. Не бях се замисляла сериозно, но в Слънчевата система... макар да се правехте на независими, вие, лунарианците, бяхте потомци на Земята.

Както древните номади, споходи я мимолетна мисъл — хора, изтласкани в степите, калени в сила и жестокост, които един ден завладяваха цивилизацията, край която са живели, но винаги оставаха зависими от нея за по-голямата част от първостепенните си потребности и накрая биваха претопени.

— Но вече не сме.

Той подхвана лакътя ѝ — тя почувства остро мекото докосване — и я поведе към масата.

— Чувствайте се у дома си, миледи. Реколтите на лозята от нашите биосистеми не са сред най-лошите в галактиката. — Той напълни два бокала, подаде ѝ единия и вдигна другия. — Uwach uei — произнесе тост. — Това означава приблизително „Надигни!“.

Кайра чукна чашата си в неговата и дрънна кристален звън.

— За сполучливите кацания — отговори тя.

Отпиха. Виното беше с тръпчив аромат.

— Току-що загатнахме за различията между нас — добави Риндалир.

— Възможно е. — Кайра търсеше точните думи. — Вашите хора не се нахвърлят към манифести, петилетки или нещо подобно, но на нас на Деметра ни изглежда, че целта ви е да създадете първото наистина родено в космоса общество.

— Една изчислена цел би била безсмислена, но това не се отнася задължително и до една мечта. Със сигурност много от вас имат същата мечта. Не може да сте се примирили с това потомците ви да загинат заедно с планетата.

— Затова съм тук, разбира се. Моята мисия.

— Вашата и моята.

Виното се разля по стените на чашата, когато ръката на Кайра потрепна. Тя впери поглед в кехлибарения здрач. Риндалир отвърна с кротка усмивка.

— Моля? — ахна тя. — Я чакайте! Очаквах, че ще работя с друг специалист.

— Те могат да се намесят на по-късен етап, ако сметем за необходимо. При това първо пътешествие ще ви партнирам аз.

— Защо, в името на Маккенън?

Риндалир грациозно повдигна рамене — нещо, което не бе виждала да направи нито един мъж от нейния вид.

— Не съм некомпетентен дори по въпросите за науките за планетите. През годините се превърнах в работник.

Той закова поглед върху нея. С тих и стоманен глас, сякаш издавайки заповед, обяви:

— Но все още съм и селенарх и съм избрал да ви придружавам.

Кайра остави чашата си, изправи гръб и отговори рязко:

— И аз имам мнение по въпроса, per favor.

Той свъси вежди.

— Нима ужасът от мен все още не ви е напуснал? — промълви той. — Мисля, че това може да се поправи.

— Какво ви кара да...

— Много горчиво ли съжалявате?

— Последния път в замъка ви...

— Чуйте, миледи. — Гласът на Риндалир зазвуча плавно. — Разкайвам се за неприличното си държане. Бях какъвто бях. Не съм се променил значително, а и нямам желание да се променям. Но на светлината на тези слънца започнах да виждам повече и по-надалеч отпреди.

— Вие ме чуйте — възрази Кайра, ядосана и озадачена. — Не бях длъжна да пилотирам тази мисия. Мога да се откажа от нея и да изпратят друг.

Деметрианец, роден на Земята или с родители земляни. Лунарианците бяха ходили на Фаетон, но не можеха да издържат дълго на неговото привличане, равно на три четвърти от земното. Нито можеха да управляват работи от орбита с някакви практически резултати. Съвместните експедиции започваха да придобиват смисъл, след като жителите на планетата бяха пуснали първите си пилотирани космически кораби.

— Много ще съжалявам, силно го исках, но щом като сте се самоназначил за мой спътник на борда, аз се отказвам.

Той не показва признак на възмущение.

— Отново ви питам защо?

— По дяволите, не мислите ли, че си позволявате твърде много?

Ако той се беше засмял или дори усмихнал, щеше да си тръгне. Вместо това той каза замислено:

— Да, несъмнено сте свързала съдбата си с някой щастливец и няма да го предадете. Но трябва ли това да ви възпира? Аз мога да се придържа и към целомъдрие, Кайра. Няма ли ви доверие този мъж или вие на него?

Мъже, едва не го поправи тя. О, да, те отхвърляха ревността, защото тя не позволяваше да бъде обвързана. Ай проблемът при едно пътуване с Риндалир вероятно нямаше да се окаже неговото, но със сигурност нейното целомъдрие.

— Прекалено различни сме — измърмори тя.

Той кимна.

— Дори разделени. Не можете ли да разберете каква болка е това за мен? Че вие сте причината да напусна предишния си живот?

Не можеше да го казва сериозно! Или беше така?

— След едно бегло познанство? Това някаква шега ли е?

— Не. Нито сляпо увлечение. — С горчивина: — Перверзно привличане, може би, влечението на гарвана към дивата кобила.

На орела, помисли си Кайра между две пулсации на кръвта си, на орела, литнал по вятъра, който гали гривата на кобилата. А тя е силна и ухае сладко на затоплена от слънцето земя.

— Или е неестествено? Какво чувство изпитвате към някое домашно животно или кораб, или към планина при залез, или към фантома Енсън Гътри?

— Това е... различно.

— Как?

— Сам го казахте. Ние сме непоправимо разделени.

Между тях имаше цял залив, мина ѝ през ума, в който тя можеше да падне и никога да не излезе и... метафорите препускаха също като емоциите ѝ.

— И все пак, когато се срещнем — каза Риндалир — може да се пресегнем и да докоснем ръцете си.

Тя избухна в неконтролируем смях.

— Мислите си за нещо повече от ръце! — изкрещя тя.

Безочието му разпери криле.

— А нима вие не го мислите?

После с всеки час всичко ставаше все по-хубаво и по хубаво.

53.

Когато неговата регресивна, нестабилна и кометовидна ексцентрична орбита преминаваше в близост до А, Фаетон полудяваше. Замръзнали газове експлодираха в гейзери и облаци, ледът се превръщаше в огромни водопади и порои, моретата заливаха крайбрежните райони, а от планините се изливаха каменни порои. В същото време свистяха светкавици и всичко гореше от твърда радиация. Който искаше да изучи вътрешността на планетата, трябваше да се опита да го направи, когато беше далеч от звездата, в зимата на своя четиринадесетгодишен цикъл.

Облечена в скафандър, Кайра бе застанала върху белия хрупкав сняг. Зад гърба ѝ беше разчистено до една скала, за да се отвори място за заслоните, приютили нея и оборудването ѝ. От двете страни теренът се разстилаше блед и изпъстрен със сенки. Пред нея един глетчер се спускаше по стръмните хълмове. Без нито едно петънце върху него, той проблясваше в бледо мистериозно синьо. И двете слънца се виждаха на лилаво-черното небе. А, която държеше планетата в плен, се бе свила до размерите на съвсем бледа звезда. Б се виждаше като миниатюрен диск. Проксима си беше все същата едва забележима червена стружка. Вятър, остатък от незамръзнал въздух, свистеше остро край шлема ѝ.

„Мерлин“ бе над хоризонта. Проследи как последният ѝ геоложки апарат се търкулва обратно в лагера, докато говореше по предавателя:

— Как може да сте толкова сигурен?

— Тълкуванието на откритията ви е еднозначно — отвърна Риндалир. — Програмата е разгледала всяка възможна алтернатива и не е открила никаква вероятност за отклоняване или унищожаване на този свят.

— В следващите около осемстотин години? — Кайра се впечатли, че беше започнала да мисли съобразно календара на Деметра. На Земята тя щеше да каже хиляда. — Това е достатъчно

време да се пробият доста дупки и да се зложат детонатори с антима̀терия.

— Май действително сте уморена, скъпа, че да оставяте желанията така лесно да взимат връх над знанията. Фа̀етон не е нито астероид, нито комета. Ядрото му е разтопено. В него дупки ще се пробият със същия успех, както и в морето. По тази причина не може да има и достатъчно твърда основа за двигател, който да промени орбитата. Нито пък бихме могли да взривим каквото и да е, освен най-външната обвивка. Дори да разцепим глобуса на две. А програмата не предвижда възможност за производството на достатъчно антима̀терия за целта в оставащото време. Но дори да имаше, останките ще унищожат всяка следа от вас на Дѐметра.

Кайра въздъхна.

— Не е изненада, предполагам. И без това надеждата беше налудничаво нищожна.

И все пак отпадането на идеята я накара да изпита огромна тежест.

— Нека ние и потомците ни мислим как да насочим по-добре усилията си, че да преживеем този фатален ден — каза Риндалир.

Той наистина се е променил, помисли си Кайра. И нещо окуражаващо за нея: самата тя щеше да има много работа. Безброй парчета от неосъществени планети се носеха в хаотичните райони, в които съединяването им бе забранено. Често се случваше така, че двете слънца ги всмукваха към себе си. Имаше нужда от метеоритен патрул, дори по-голяма, отколкото край Слъ̀нцето.

Ето защо тя каза:

— Нашите потомци ли? Нашето поколение трябва да им направи място, на което поне да могат да се задържат.

— И да си живеят живота — намекна Риндалир.

Не се беше променил твърде много. При ускорение, което би му понесло, пътуването в обратна посока щеше да трае само един миг. Разочарованието напусна Кайра — никой не беше и очаквал друг изход — щом установи, че е започнала да гледа към бъдещото.

54.

В отговор на безпокойствата, изразени от Нейно светейшество елимитската Бхайраджи след въстанието на Людов, Прескриптор Хуанг-зе Мендоса заяви в обръщение към света: „Страхът от изкуствен интелект с пълно съзнание вероятно е разбираем като емоционален атавизъм, но той няма повече рационално оправдание, от която и да е друга невроза. Тези същества — да, наричам ги същества, не машини, не носят нищо друго, освен безгранични обещания. Когато заменят хората, както например при космическите дейности, то е, защото са по-добре приспособени — те идват като освободители. Същевременно те никога няма да бъдат роби и да ни служат безропотно, а ние да можем да прекарваме живота си в безсмислена леност. Последното би било злоупотреба както с роботите, така и с хората. Те ще бъдат, не, те вече се превръщат в наши партньори с неизмеримо велика съдба. Нека престанем да ги наричаме изкуствени. Нима електронните, фотонни, нуклеонни или магнитохидродинамични процеси са по-неестествени от химията на органичните колоди? Предлагам тези същества да бъдат наричани с името софотекти.“

До този момент метеорологичната служба не можеше да предсказва със сигурност мъглите в Холоуленд. Тази огромна блатиста територия, заемаща една четвърт от тропическа Етолия, беше слабо позната — условията там се променяха прекалено бързо и радикално. Често дори сателит не можеше да изпрати предупреждение за по-продължителен период от час-два, преди стотици квадратни километра да попаднат под булото на облаците.

Един такъв облак се появи и разпростря над Неро Валенсия и Хю Дейвис, които се прибираха в лагера след неколкодневни

проучвания — обикаляха, наблюдаваха, взимаха проби, провеждаха изследвания, съставяха схеми на нивото, в което се справяше новоизградената природа, и се стремяха да разберат какви са последните посоки, в които е поело развитието. Внезапно бяха принудени да пълзят и да опипват пътя си, да намалят двигателя до шепот, с почти напълно ослепели очи.

Видимостта беше едва от единия до другия край на лодката. Понякога, когато преминаваха през някое място с особено гъста мъгла, не се виждаше и толкова. От небето се процеждаше светлина, колкото да проблесне за миг мократа палуба и кабината. Навсякъде край тях се развихряше сива безформеност, а зад нея — мрак. Случаен поглед през борда зърваше широките тъмнозелени листа около розовите цветове, между които цепеше носът на лодката. От време на време край тях се плъзваше някоя риба. Растенията покриваха по-голямата част от кафявата вода, чийто плясък по корпуса на лодката беше единственият звук наоколо. Понякога изникваше привидение, над плитчините се издигаше мрачно хълмче с тръстика или мангрово дърво, но бързо изчезваше от погледа. Жегата отстъпи място на суров и потискащ студ. Носеше се тежък мирис на разцъфнала растителност.

— Сър — извика Хю откъм руля — проблем!

— Сега пък какво? — попита Валенсия, клекнал при носа на кораба на вахта.

— Указателната стрелка за посоката. — Мутираният глас на момчето пресекна. — Полудя! Постоянно подскача... поне с деветдесет градуса.

Валенсия се намръщи, но запази самообладание.

— Нищо необичайно. Радиосмущения. А е в пиковия момент на своя цикъл от изригвания, както знаеш. Пък и звездите стават особено темпераментни, когато наближи краят на основния цикъл.

Изправи се и се обърна назад към кърмата, за да даде вид, че е спокоен. Ниската и яка фигура в кабината стоеше изпъната.

— Можеш ли да отчетеш някакви средни координати?

— Ще опитам, сър. Макар че се чудя дали не сме се отклонили твърде много от курса. Със сигурност не минахме през такава колония на водни лилии на влизане.

— Наистина си наблюдателен — каза Валенсия. — Браво!

Добър muchacho от всяка гледна точка, помисли си Неро — умен, трудолюбив, почтителен, без да бъде сервилен, отлична компания за полева работа. Виено, да не забравя произхода му. А и животът вкъщи, базиран по-скоро на принципа на опита и грешката, му бе помогнал в крайна сметка. Може би Кайра не беше небрежна, а мъдра. Не бяха много майките, които биха оставили момче на неговата възраст да тръгне на далечна експедиция независимо колко ловък е възрастният, който го води. Беше се съгласила с усмивка, че това ще бъде обучение, с което не може да се сравни нито един вивифер или кивира.

— Мисля, че си прав — продължи Валенсия. — Но ако се придържаме приблизително към тази посока, все някога трябва да стигнем до остров. След това можем да следваме брега, който ще ни изведе до лагера.

— Тази кофти видимост... — Хю не се оплакваше. Валенсия знаеше, че просто мърмори като възрастен. — Не е ли по-добре да спуснем котва и да изчакаме да се вдигне проклетата мъгла.

— И на мен ми се иска същото. Но по това време на годината тези мъгли могат да траят по двацет-трицет дни. Останахме почти без вода за пиене, не забравяй.

Ирония на съдбата: Холоуленд беше единственият район, като се изключи морето и крайбрежието, където животът се бе прихванал, дори бе процъфтял. Като умираше и загниваше, отвори блатото за хората. В земните растения и животни можеха да се вкарат гени, които да им позволят да живеят, но щеше да мине може би век, докато токсините изчезнат напълно.

— Хората и роботите на планетата и без това имат достатъчно работа, че да ги викаме ненужно на помощ.

— Разбирам, сър.

Още едно привидение изникна смътно през мъглата от дясната страна на лодката. Напомняше горната част на средновековна алебарда, забучена да стърчи два метра над водата, с инкрустирани сини мидички, които просветваха по остриетата и кривините — толкова остри, колкото и собствените им ръбове.

— Охо, досега не бях виждал толкова голям рипрок! — възкликна Валенсия. — Със сигурност се движим в погрешна посока.

Той присви очи.

— Да, мъртъв е.

Новите микроби бяха убили сладководните колароиди и още доста други животни, и то не с атака на чуждите им протеини, а чрез отпадъчните си продукти.

Лодката продължи да се плъзга. Формата изчезна, но можеше да се появят други. Най-добре да продължава да се оглежда. Преди да се върне на вахта, видя как Хю потрепери. Докато клякаше, го чу да казва:

— Бррррр! Това нещо... сякаш блатото иска да си отмъсти.

— За какво? — попита Валенсия.

— Че сме донесли нашия вид живот, за да унищожи това, което е било тук.

Знаеше, че внезапните промени в настроението са нормални през пубертета, но Валенсия реши по възможност да превъзмогне тази. И без това околността беше достатъчно зловеща.

— Хю — рече — ако искаш да бъдеш част от надзора на екологичната система, трябва да имаш друго отношение. Ние просто правим това, което самата природа е правила безкрайно много пъти на Земята. Обзалагам се, че когато разчетем вкаменелостите на Деметра, ще открием същото. Например, когато Панамският провлак изскочил над морското равнище през плейстоцена, големите котки се придвижили надолу от Северна Америка и големите южноамерикански месоядни птици изчезнали. Трябва да четеш палеонтология по същата причина, поради която трябва да четеш и историята. Не можеш да познаваш настоящето, без да познаваш миналото.

Бая дълга лекция за един дърт наемник, помисли си той. На Земята беше чувал смъртно за геоложките ери, не можеше дори да ги назове, а не му и трябваша, за да спасява клиентите си, поради което не се беше постарал да ги научи. Годиците, прекарани на този свят, го бяха направили друг човек, човек, на когото Кайра Дейвис поверяваше сина си... Може би промяната не беше чак толкова голяма. В този младеж, който сега му изглеждаше съвсем непознат, сигурно имаше потенциал, иначе защо беше дошъл тук? Една празнина, за която изобщо не си беше давал сметка, сега беше запълнена...

Тонът на Хю омекна.

— Виено, да. И тази земя... тя ще стане прекрасна, нали, сър?

Валенсия кимна.

— Богата. Мочурищата винаги са били богати. От тези развъдници животът ще започне да колонизира останалата част от континента. А и не забравяй, че имаме намерение да направим резервати, в които местните видове да са защитени. Дори чувам да се говори за смесени екологични системи на места, в които...

Чу се трясък. Палубата се разтърси под краката му, наклони се и го изхвърли към кърмата. Той се блъсна, хвана се за перилата и се задържа. Отдолу се чу ужасно клокочене.

Погледна към кърмата и видя как Хю скочи на крака върху палубата до кабината. Импулсивно и необучено, момчето остави мотора включен и забърза към мъжа, сякаш Валенсия беше негов баща. Лодката се разтрепери, разтърси се и се заклати. Хю падна през борда.

Валенсия се спусна нататък. Рефлексите му на боксьор му помогнаха да се задържи на крака, докато платформата се накланяше и тресеше. Корпусът на лодката изстена. Знаеше, че са се блъснали в рипрок — близо до повърхността, скрит от мъглата и лилиите. Лодката беше пробита и раната ѝ се влошаваше с всяка изминала секунда.

Скочи в кабината за управление и изключи мотора. Лодката спря да се трие в скелета. Плъзна се леко назад и заседна наклонена, вирнала нос във въздуха ѝ с потопена под водата кърма.

Валенсия вече беше в средата на лодката на четири крака, надвесен навън, и крещеше:

— Хю... Хю!

Мъглата стана още по-гъста и студена.

Момчето беше добър плувец. Би трябвало да изскочи на повърхността и да плува на място в очакване да му подаде ръка, за да се качи обратно на борда. Но не беше. Беше си ударило главата или...

Валенсия влезе бързо в кабината и грабна един водонепромокаем фенер. Изрита обувките, смъкна ризата и панталоните и се гмурна. Подготвителните действия му отнеха около трийсет секунди.

Плъзна се между стъблата на лилиите, а с фенера осветяваше напред през размътената непрозрачна тиня. Водата бе дълбока само няколко метра. Бързо видя дъното и разкисналите се пънове. Дробовете му бяха под напрежение, сърцето му щеше да се пръсне... Ето там! Светлината очерта един рипрок сред мътилката, издигащ се нависоко, зловещо озъбен до лодката, която бе пронизал. Основата му

се разпростираше нашироко. Хю лежеше проснат неподвижно на дъното. Дрехите му се бяха закачили.

Въздух, въздух. Колко време беше стоял без въздух? Валенсия се промъкна до момчето. Главата му бучеше и му се виеше свят. Закрепи се между буците, хвана се и започна да дърпа. Усети, че подобните на триони ръбове го порязаха. Кръвта започна да изтича в лъча на фенера, който стискаше със зъби. Съзнанието, че спокойно може да умре, беше чисто теоретично. Трябваше да се справи.

Освободи тялото, взе го в ръце, остави фенера да потъне и зарита с крака. Дробовите му не можеха да издържат повече и започнаха да се изпразват със струя въздушни мехурчета.

Подаде глава над водата, пое дълбоко въздух и се озърна. Проби си път през лилиите до задната част на лодката, хвана се за перилата, издърпа се с една ръка на борда и изтегли Хю след себе си. Кръвта изтичаше от раните му.

Няма значение. Обърни този тучасчо, хвани го през корема под диафрагмата, изпразни гадостта, която е вдишал и погълнал. Диша ли? Не. Сложи го по гръб на палубата, допря уста до неговата и костта на дланта си до гръдната му кост. Действай! Кръвта бликна по бялото лице и сред сивата мъгла — единственият цвят в цялата вселена.

Хю се размърда. Клепачите му запърхаха. Валенсия се отпусна малко по-назад. Гърлото му се стегна, прохърка и усети с мрачно изумление, че ще се разреве.

Глупости! Имаше още работа за вършене. Смъкна студеното тяло долу, съблече го, избърса го и го сложи в легло с много одеяла.

— Муу биен — изхриптя той — ще се оправиш, Хю.

Устните на момчето се раздвижиха едва-едва, но беше на косъм да изгуби съзнание. На допир тялото му вече беше по-топло.

Валенсия беше оплескал всичко с кръвта си. Отиде, донесе аптечката за първа помощ и обработи някои от своите и раните на Хю. За късмет нито една не беше сериозна — само три от неговите се нуждаеха от лейкопласт, за да спрат да кървят. Блатната вода, която бяха погълнали, беше друга работа. Виело, имаше антитоксин. Сложи на Хю двойна доза, а на себе си стандартна. Щеше временно да свърши работа.

Нуждаеше се от незабавна медицинска помощ. С тази лодка нямаше да стигне доникъде. Испита страшна нужда да легне и да

поспи. Докуцука до радиото, строполи се на стола пред него и повика Порт Метеор.

— Hola, hola, чувате ли ме?... Имаме проблеми...

Обясни.

— Веднага изпращаме флаер — отговори гласът отсреща, съвсем ясен, съвсем звучен и разтревожен. — Продължавайте да предавате на честотата за бедствено положение, за да може флаерът да ви открие. Той ще кръжи над вас и ще спусне столче, с което да ви издърпа, ако сте в състояние да го използвате... В състояние сте? Чудесно. След около три часа. Съжалявам, по-рано е невъзможно.

— Ало, нашият флаер в лагера и оборудването...

— За това ще се погрижим после. Вие двамата сте по-важни. Деметра не страда от свръхнаселеност. Hasta la vista.

За момент се възцари тишина. Валенсия се пресегна и изключи радиото. Веднага се обади друг глас, тих и стържещ:

— Здравсти.

— Кой е? — попита Валенсия. — Откъде се обаждаш?

— От близо — отговори гласът. — Случайно чух. — И добави разтревожено: — Какво точно е състоянието на Хю Дейвис?

Замаяно възмутен — изтощението го пронизваше до мозъка на костите — Валенсия се сопна:

— Ако си чул, значи знаеш.

— Да. Но, слушай, познавам случаи като този, при които сърцето на пациента внезапно спира. Сега не е вероятно, той е силно дете, но не би искал да рискуваш със сина на Кайра, вали? Не заспивай. Измъчвай се, но стой в готовност с апарата за електрически удар, докато не пристигне спасителният отряд.

— Кой си ти, по дяволите?

— Енсън Гътри.

Валенсия зяпна в мрака, забулващ кабината.

— А?

— Толкова ли си изтощен, че не помниш? А си от надзора на екологичната система! Трансмитери, захранвани със слънчева енергия, са вградени генетично в определен процент от растенията тези дни, а наоколо са разположени предавателни станции.

— О, да, само че...

— Тогава може да си припомниш, че от време на време влизам в биомрежата. Случи се така, че се бях настроил на честотата на едно дърво наблизо, когато те чух.

Гътри би могъл да бъде навсякъде, помисли си Валенсия — на брега или на дъното на морето, в някоя планина или равнина, прерия или гора — една точка съзнание, прелитаща през огромно и растящо живо същество с размерите на планета.

— Разбирам. Gracias за съвета, сър. Разбира се, че ще стоя на пост. Синът на Кайра.

— Не само нейния, не само нейния. И ти започна да печелиш място в сърцето му.

Гътри продължи да говори — насърчителни думи, спомени, спорове, приумици, нецензурни вицове, всичко, което можеше да държи Валенсия буден. Най-накрая долетя флаер.

В болницата в Порт Метеор лекарите прегледаха Хю, обработиха раните му и го изписаха набързо. Валенсия бе задържан до късно на следващия ден, докато клонират нова кръв за него и излекуват другите му поражения. Домът му беше само на четири клика разстояние, но тъй като беше изтощен от манипулациите, го откараха с кола.

Слезе и тръгна бавно нагоре по пътеката между хвойните и дяланите камъни. Разположена на височината, къщата гледаше на изток към залив Убежище и лъчистия океан отвъд него, а на запад — към разделените се хълмове, по които дърветата преливаха от пъстри есенни цветове. Виеше вятър, препускаха облаци, рееха се чайки, слънцето се спускаше към хоризонта, а спътникът му изгряваше, обагряйки с искри вълните.

Еико стоеше на верандата. Светлината си играеше с белите и черни кичури в косата ѝ.

— Bienvenido, querido — извика тя думите, които беше научила от него, и широко разтвори ръце.

Той се гмурна в тях, прегърна я, докоснаха устните си, после допря буза до нейната и отпи от уханията ѝ. В болницата я бяха уверили, че вече е вън от опасност, и тя продължи отпуската си, за да приготви вечеря по случай завръщането му вкъщи. И той готвеше добре, но тя беше превъзходна готвачка.

Промълви разтреперана:

— Наистина ли си добре?

— Добре съм. Остави ме няколко дни да си почина и ще стана нетърпим.

— А Хю?

— В отлична форма е, при семейство Блум или които там се грижат в момента за него. Не ти ли казаха?

— Лекарите казаха само, че всичко е наред. Аз... се уплаших. Ако беше умрял просто за нищо... о, герой...

— De nada^[1] — отвърна той неловко. — На полето се измъкваме един друг от кашите, които забъркваме. Такова ни е веруюто. De nada.

Усети колко е напрегната. Тя извърна глава встрани.

— Ти... ние получихме съобщение от астероидите, от Кайра. Свързали са се с нея. Тя... е благодарна — не, тази дума е прекалено слаба. Когато се върне, тя... иска да ти благодари... по всички възможни начини.

Валенсия се засмя.

— Чудесно! Може да плати на някой готвач от твоята класа да ни приготви великолепна вечеря. — Той отново придърпа Еико. — Аз пък съм благодарен, че отново съм с теб.

[1] Няма нищо (исп.). — Б.пр. ↑

55.

Прогресът ви е забележителен. Разумните същества край Слънцето искрено желаят успех на разумните същества в Алфа Кентавър. Гледаме предаванията ви с най-голяма интерес и се радваме да ви предоставим в отговор цялата налична информация. За да запишете спецификациите и характеристиките на една пълна софотектична система обаче, ще се наложи значително да увеличите възможностите си за обработка на данни. Ще обясним подробно. В допълнение не бива да забравяте, че тази еволюция нараства с експоненциални темпове, като обръща внимание на собственото си усъвършенстване. В момента, в който сте готови да получите настоящите знания, информацията вече ще бъде остаряла. Разбира се, можете да я използвате за основа на ваша собствена разработка, при положение че отделите ресурси от другите си проекти.

Храсталаците по високите части на Северен Арголид все още не се бяха превърнали в гора и нямаше да се превърнат през следващите неколкостотин години, а може би и никога, ако хората вземеха решение да запазят широките панорами и откритото небе. Трепетликата и напълно израсналите брези обаче вече шумоляха с листа в гъсталаци, пръснати сред твърдите треви. Над потоците се извиваха върби. Вечнозелените дървета бяха изпратили предните си постове чак до южния хоризонт. Близко до Лифтразир Тор други дървета стърчаха сами или в малки овощни градини наред култивирани парцели. Не всички приличаха на същите растения на Земята. Генетиците правеха необходимото, за да може животът да завоюва Деметра по-бързо, да се стабилизира и да задоволява много от човешките нужди, без да се налага да се използват машини. Някои от стъблата формираха сложни

мрежи, имаше сини листа, а ветровете разнасяха с топлите си пориви дива сладост.

Гътри се изкачваше по хълма от мястото на приземяване в тяло на робот. Във втория си чифт ръце носеше кутията с киберкопието на Кайра. Разговаряха по пътя, не с глас, а с кодирани радиосигнали — навик, който не беше изчезнал с годините. Не че често имаха тайни от обществото, но така имаха свободата да общуват открито помежду си.

— Великолепен ден! — каза той, за да поддържа разговора. По време на полета тя беше твърде мълчалива.

— Трудно ми е да го оценя, нали съм просто една кутия — отговори тя.

— Да, така е, съжалявам, но ти настояваше да не губим повече време от необходимото. Ако трябваше първо да те изключат от някое тяло, щяхме доста да се забавим.

— Да, да. — Кайра изпусна една въздишка. — Дори всички датчици, с които разполагаш, да ми дадеш, пак няма да усетя пролетта.

— Няма. Освен ако... — думите на Гътри заглъхнаха.

Тя ги довърши:

— Освен ако не говорим за това, което ще направим, казваш. Вече ми изнесе достатъчно пропаганда. Най-накрая се съгласих, нали така? Добре, остави ме сега да се уверя сама.

Тя не се заяждаше, а разговаряше фамилиарно, за което ѝ даваше основание тази връзка, продължила повече и от най-дългите бракове, а в известен смисъл дори по-интимна. Въпреки това той не отговори. Вълните, пулсиращи между тях, носеха някакъв нюанс на недоизказаност. И двамата знаеха какво си припомнят едновременно.

Бяха се разбрали да се свържат тази вечер. Намираха се в двата срещуположни края на Порт Метеор, в многостранно оборудваните контролни центрове, които им служеха за домове, но комуникацията се осъществяваше без никакво забавяне и ограничения. Навън по-голямата част от града тънеше в мрак. Повечето хора обаче бяха будни, стояха до домовете си или в парка край реката, или по пристанищата и пътищата край залива. Преминаваше Фаетон — най-близкото му преминаване за следващите сто години. Дискът на планетата можеше

да се различи с невъоръжено око с остро зрение — бледобял, с почти осезаема скорост, сякаш вливаше хлад сред сънния мрак.

За киберкопията той беше само едно мигновение. Загрижеността им беше свързана с далеч по-близка по време смърт.

— Сериозно ли говориш? — извика той.

Отговорът, който получи, бе непоколебимо твърд.

— Да.

— Да те терминирам! Не, Кайра, не.

— Тогава може просто да ме изключиш, ако това ще те направи по-щастлив. Но така оцеляването на цялата колония ще зависи само от мен — положение, което не мога да си представя — преди да ме активират наново. Иначе аз самата ще си сложа края. Мога да го направя всеки момент и ще го сторя, ако се налага, но си мислех, че... — Тя се поколеба за миг. — Мислех си, че можем да си кажем adios, Енсън.

Ако беше жив, той щеше да наведе глава и да закрие очи с ръце.

— Нима си толкова уморена, тъжна или... или какво? Никога не съм предполагал.

— Никога не съм го споменавала.

— Да, не би го направила. Няколко забележки, направени доста отдавна, изглеждат сякаш вече забравени. Предполагах, че си свикнала с това, което си. Което сме.

— Свикнала бях. И все още съм.

— Но не си... не си се примирила с това?

Тонът ѝ поомекна.

— „Примирила“ не е точната дума. Ти би ли я използвал по отношение на себе си? Свърших своята работа, която бе интересна и рядко изпълнена с предизвикателства. Отдавах ѝ се, отъждествявах се с нея. Но под повърхността на нещата... Колко като мен останаха? Габриел Берец и Пилар Кайли. Знаеш много добре, както и аз, че те също ще слезат от сцената през следващите няколко години.

— Мислех те за по-различна, Кайра.

— Различна съм. Първообразът ми е тук. Не че някога сме били близки, но все пак тя е моята връзка с живота.

— Връзка, която може да носи болка, опасявам се — измърмори той — като зараснала рана.

— Остави сега това. Виж, нямам намерение да се откажа, докато тя е жива, макар че това няма да трае още много дълго. Предполагам, че бих я депресирала без никаква логична причина. Нямах да ти спомена за това тази вечер, ако не беше повдигнал онзи въпрос. Факт е, jefe, че се намирам в същото положение, както и всички останали киберкопия, и ще съм доволна да последвам техните стъпки. Ти нямаш повече нужда от моята помощ. Наистина нямаш. Вече приключихме основните проучвания. Въздушната и транспортната система, Спасителните отряди — всичко, с което се занимавах, работи добре. Какво още остава? Нямам намерение да прекарам тук цяло хилядолетие или вечност в рутинни дейности, с които може да се справи всеки бюрократ или изкуствен интелект.

— Космосът... — промълви умолително той.

— Дори в космоса... трябва да знаеш кога да сложиш края. Беше чудесно да бъда кораб, да кръжа край планетите. Но никога не можех да го правя като истинската Кайра, по начина, по който го прави и чувства, защото аз и тя не сме едно и също. Пък и не съм съвсем добре приета в космоса, сам разбираш. Особено лунарианците се чудят дали, без да го осъзнавам не съм предвестник на роботите, които могат да ги изтикат, както вече се случи в Слънчевата система. Така че и в тази област вече съм безполезна. Защо да се мотая повече?

— По дяволите, ще ми липсваш!

Вълните пренесоха една милувка.

— Gracias, querido viejo. Ти беше основната част от причините, поради които си струваше да съществувам. С теб дедахме едно съществуване. Но моята роля в него вече се изчерпа.

— А моята не. Чудя се дали някога ще се изчерпи.

Тя изпрати по мрежата смях.

— Ти си такъв, какъвто си. А аз не съм от твоя тип насърчаващи те кавгаджии и мошеници.

После заговори сериозно:

— Разбери, не съм паднала духом. Не изгарям от желание да си тръгна, нито се страхувам да го направя. Просто съм готова за това. Когато ми дойде времето, остави ме на спокойствие.

— Няма ли поне да си припомниш желанието на Бен Франклин? След като умре, някой да го буди на всеки сто години, за да му разказва какво се е случило?

— Не. Прекалено абстрактно е. Това в основни линии е причината, поради която искам да си тръгна, Енсън. Все повече и повече чувствам как самата аз се превръщам в абстракция, в една поредица от събития, вътре и извън тази кутия без съдържание и кръв.

После добави с намек за топлота:

— Не се оплаквам. Като цяло беше хубаво, на моменти дори страхотно. Но беше.

— И може пак да бъде, само че с много по-голяма сила — каза той.

— Как? — запита тя равнодушно.

— Признанието ти дойде, след като казах, че имам нова работа за теб.

— Обясних ти защо не я искам. Помоли Гейб или Пилар.

— Никой от двамата не става. Свързвал съм се с тях, както и с другарите им преди тях, да се опитвам да ги убедя да не се изключват, така че вече познавам симптомите. Те остават само докато приключат задълженията си и слагат край. Решили са се, защото са... изтощени. А това не съм го усетил в теб, Кайра.

— Защото аз нямам такова усещане. Отчасти, както казах, поради присъствието на живия ми Аз. Гледам отвъд смъртта ѝ и нямам намерение да поемам нови задължения, които биха ме задържали тук.

— Но това е различно от всичко останало! Широко отворено. И необходимо. Мамка му — изръмжа Гътри — ти още не си изчерпана! Аз се нуждая от теб! Призовавам те да си спомниш дадената дума!

Известно време Кайра остана безмълвна. За човешките възприятия времето беше кратко. Отговорът ѝ беше колеблив.

— Нищо не обещавам. Какво имаш предвид?

— Спомняш ли си как много отдавна за първи път влязох в биомрежата? — започна той. — Ти беше там.

— Да. Предложих ти да вляза в нея, когато изглеждаше, че може да бъде рисковано, и след това ти отказвах, когато се разбра, че не е. И оттогава все ти отказвам въпреки твоите оди.

Той усети, че настроението ѝ се поразведри, и отговори в същия дух:

— О, моля те! Не съм бръщолевил много за него, нали?

— Не, обикновено ми го спестяваше, след като успя да регистрираш в базата си данни, че не ме интересува.

— Хм, всъщност главно защото нямаше много, за което да бръщолевя. В действителност влизам много рядко и никога за дълго време. Прекалено много други занимания си имам. Между другото, честно казано, това не е сред нещата, които върша добре. Мисля прекалено много като мъж, а това е повече работа за жена. Ръдбек е съгласен с мен. Гея, Майката Земя — имало е известна доза истина в тези древни митове.

— Какво искаш от мен? Мнение ли?

— Повече, безкрайно повече, Кайра. Ти изглежда се досещаш само смътно, а пък и то не е съвсем очевидно и не се случва под носа на хората, но... екологичната мрежа, вътрешните връзки и комуникациите, роботите и компютрите не се справят толкова добре. Темповете, с които животът се прихваща и се развива, са по-бързи от очакванията ни. Той изпреварва нашите контролни и помощни механизми, в резултат на което пропада. Не само в периферията, но и във вече стабилизирани територии, постоянно срещаме все повече и повече бедствия, пробойни в околната среда, болести, масова гибел. В по-голямата си част причините са близо до основата на хранителната верига, така че не са очевидни за необученото око, но това означава, че не можем да привнесем по-висши видове. В дългосрочна перспектива това ще доведе до провал. Навсякъде екологичната система става все по-голяма за нас, прекалено сложна, самовъзпроизвеждаща се, хаотична, без посока, без обратна връзка. Ако не поемем контрол върху нещата веднага, днешните деца ще доживеят да видят как вехне тревата край домовете им. Какъв беше смисълът тогава да идваме на Деметра?

— Ммм, научавах за това, разбира се, но...

— Не е лесно да се види цялата картина. Групата на Ръдбек разполага с нея и те не крият никаква информация, но предпочитаме да не я разгласяваме с фанфари. Това, от което имаме нужда, са практически действия от хора, които знаят какво вършат, а не истерия. Помня Обновлението на Земята. Искане ми се да вярвам, че обществото ни е прекалено подбрано или поне прекалено малко, за да полудее, но човек никога не може да бъде сигурен. Чел съм за гоненията на вещици в Салем.

— За кое? Остави. Къде се вписвам аз в тази работа?

— Трябва да вкараме разум в системата. Не набор от алгоритми, а разум, който да принадлежи на цялата система, и да я свързва и да я кара да се самоллекува по начина, по който действаха нашите умове, когато бяхме живи, Кайра.

— Изкуствен интелект — каза бързо тя. — Разбирам, че софотектите на Земята вече мислят по-добре от хората.

— Дали са подходящи за нещо толкова, толкова интуитивно и инстинктивно като това? Така или иначе не смеем да чакаме да изградим изкуствен интелект и той да заработи, както трябва. До времето на лабораториите за изкуствени интелекти ще минат двайсет или трийсет години, ако не и повече. Междувременно природата тук ще се сгромоляса по дяволите долу в пропастта.

— Значи искаш някое киберкопие да... запълни дупката, да задържи временно положението, докато ти доставят свръхмозък.

— Точно така. Само че не го искаме. Отчаяно се нуждаем от него.

— Защо тъкмо аз? Сигурен ли си, че Пилар е безнадежден случай?

— Сигурен съм. Много съжалявам и ще тъжа за нея, както за всички останали, но, казвам ти, мога да позная желанието за унищожение, когато се сблъскам с него. В теб това желание го няма, наистина, поне засега.

— Но пък нямам квалификацията, която ти е нужна.

— Ще бъдеш свързана към всемогъща мощна система.

— И ако тя не може да свърши работата, с какво ще помогна аз?

— Не зная. Никой не знае. Трябва да експериментираме, да се помъчим с всички сили да открием правилния път и въпреки това може всичко да се окаже напразно. Но теорията подсказва, че едно киберкопие, едно съзнание би могло да бъде катализатор. А моите лични познания ми подсказват, че ако изобщо някой го може, това си ти, Кайра, защото си смела и привлекателна и все още, Господи, във всяко отношение жена!

Тя отново се разсмя, този път по-силно.

— Ама и ти си един ексцентричен художник — само гледаш да омотаеш главата на девойката и да я метнеш в леглото, преди да се е усетила какво става!

— Ще го направиш ли?

— Ще се опитам. Предполагам, че го дължа на „Метеор“.
Тонът ѝ прозвуча по-нежно:
— И на теб, Енсън.

С усилените дейности, каквито не бяха възможни в глобален мащаб, околностите на Лифтразир се поддържаха в добро състояние. Сградата на върха на хълма обаче не бе разширена особено много. Същото се отнасяше и до човешката част от отличния състав. Макар че косата му бе побеляла, а походката — забавена, Базил Ръдбек все още беше директор. Оборудването беше нараснало, по-скоро като сложност и възможности, отколкото на размери.

— Bienvenidos — поздрави той и се усмихна: — Чувствам, че трябва да ви предлага да побъбрим, вместо кафе, но имам известни подозрения, че предпочитате да пристъпим незабавно към пълната обиколка.

— Необходимо ли е? — попита Кайра. — Не може ли веднага да започна да върша работата? Вече съм си научила урока вкъщи.

— Мисля, че би било най-добре, сеньора, първо да се запознаете физически с разположението на нещата. Разбирате, че няма да бъдете свързана към единичен комплект компютър, датчик и ефектор. Това е мястото, където става интегрирането на подсистемите от цялата планета и на наблюдателните сателити.

— С други думи, това не е само един мозък, но и органи, нерви, жлези, кръвни клетки, всичко — каза Гътри. — Ще трябва да се запознаеш със... себе си.

— Знам, знам — отвърна Кайра. — Вече минах през всички симулации и... Съжалявам. Защо съм толкова нетърпелива? Прави сте, нищо не може да замени действителността. Водете, *por favor*.

Докато я развеждаха, очните ѝ стълбчета се въртяха във всички посоки, а от говорителя ѝ се сипеха въпроси.

Най-сетне я доведоха до ядрото. Там ръце превключваха връзки, повечето чрез енергия и по индукция, отколкото по кабели; очи се бяха втренчили в контролните уреди и монитори, а уши — в звуковите сигнали; гласове подаваха указания, едно по едно. Тази съвкупност бе безмерно по-всеобхватна от първия път, когато Гътри влезе в нея.

И все пак тя много години бе получавала данни и подавала импулси към множество различни апарати, при това не само на този свят. Често се бе свързвала с други компютри, за да си присвои временно мощностите им. За нея не-човешкото не беше чуждо: вече се бе сливала с него. Сега възприемаше бързо. Нямаше веднага да стане част от него, това щеше да отнеме много време, дори апаратът да беше в завършен вид, но започна.

Светлина изпълва въздуха, вятърът е горещ, пий от него, вдишай го, разлиствай.

Дъждът се сипе; нараства все повече, пътувайки през почвата към потайните места, в които пребъдват скалите; той носи тяхната сила към корените.

Лежи неподвижна, разпадай се, след това отново стани на трева.

Стръкчетата се вълнуват с клокочещата река.

Подхранвай клоните, които хвърлят сянка.

Буря проблясва и треци. Крила.

Когато я извадиха, Гътри извика:

— Как си? Как мина?

— Не мога да кажа — отговори Кайра като насън. — Прекалено странно. Дай ми време да разбера.

— Значи искаш време, време в света?

— Да, о, да!

56.

Ние нямаме планове за нови експедиции извън Слънчевата система. Сондите до далечни и интересни от астрофизическа гледна точка обекти ще пристигнат след векове и хилядолетия. Изглежда ще бъдат повърхностни. Наблюденията на уредите потвърждават всяко теоретично предсказание. Теорията показва също колко незначителен би трябвало да бъде органичният живот във вселената и позволява моделирането на всяка възможна форма, която би могъл да приеме. Малко човешки същества изпитват недоволството, което ви отведе до Алфа Кентавър във вашето разорително скъпо изгнание, а и те в общи линии не са същества, които биха успели при подобен опит. По-скоро най-добрите органични умове все повече се присъединяват към софотектите в изследването и разширяването на интелектуалната сфера.

Много от деметрианците, пристигнали от Земята, се адаптираха към периода на въртене на планетата, като променяха ритъма си от двайсет и четири часов на трийсет часов цикъл — прекарваха в сън една нощ и следващия преди обед и бодърстваха през остатъка от този ден и следващото денонощие. Други, включително почти всички от децата, живееха съгласно цикъла на самата Деметра. В началото понякога беше необходима малко помощ, лечение за пренастройване на биологичния часовник, но скоро всичко ставаше естествено.

Хю Дейвис се събуди точно преди изгрев-слънце. Росата бе разпръсната като скъпоценни камъчета по ливадата наред синкавочерните назъбени стени на гората. Няколко сънливи цвъртения пронизаха тишината. Оранжевочервените облаци рисуваха клони и корони по небето на изток. Над тях светеше бялата Афродита, вътрешна планета, сутрешна звезда.

Той наблюдаваше как небето около нея просветлява. Майка му беше някъде там. Дано е добре, дано се върне вкъщи с нови разкази за големи подвизи. Измъкна се от спалния чувал и пое глътка въздух — свеж, влажен, изпълнен с дъх на хумус. Торфът под краката му бе мокър и еластичен. Водата от близкото изворче имаше остър вкус на желязо. Сред гората нахлу лъчение, когато А се издигна на небето. Наобиколиха го хиляди отсенки на зеленото. Не, не би си сменил мястото с нея.

Щом стъкна заградения с пръст огън, клекна и си приготви закуска. От уханията на бекона изпита вълчи апетит. При полевите мисии всяко ядене се превръщаше в истинско пиршество. Лошото бе, че нямаше с кого да го сподели, за предпочитане с някоя жена. Но тъй като лесничейският корпус беше твърде малоброен, нямаше начин да оправдае присъствието на партньор в този сравнително безопасен район. Ако изпаднеше в сериозна беда, което изобщо не беше невъзможно при толкова много неизвестни и непредвидими неща, щеше да повика спасителен отряд. Загинеше ли в бедата, щеше да е предварително поет риск — достатъчно малка цена за живота, който водеше.

След като почисти оборудването, бивака и самия себе си, събра раницата, метна я на гръб и тръгна. Планът му беше да продължи по билото до Смарагдовото езеро, после да следва потока, който извираше от него надолу до долината и оттам — докъдето можеше да стигне, преди да падне мрак. Разстоянието зависеше от това, което ще види по пътя си. Сателитните панорами показваха, че този маршрут предлага общо взето добра комбинация от образци.

Крачката му беше умерена, но с нея изминаваше с добра скорост пътя между елши, брези, кленове, смърчове, боровинкови храсти, лешници през шарени сенки и слаби ветрове. Лястовици се мятаха във всички посоки, сойки пискаха, извири присмехулик. Слънцето извличаше ухания от листата по клоните над главата му и нападалите под краката му. Като стигна до ручей, тръгна по-бавно. Спускането стана стръмно, на места опасно, а храстите се сгъстиха. Освен това спираше винаги, когато сметнеше за целесъобразно да огледа дадено растение, да вземе проба или да забучи химически тест в почвата. През последните пет дена бе преровил височините. Сега навлизаше в друга среда — по-топла, по-закътана, по-трудна за наблюдение от въздуха и

рядко пресичана пеша. На такива места природата можеше да поеме в грешна посока и това да остане незабелязано, докато напастта изведнъж не се разпростре по целия континент.

Засега централна Акея изглеждаше процъфтяваща. Хю би могъл да се усмихне и да каже на глас „Добра работа, Madre^[1]“, ако безтелесната Кайра можеше да го види или чуе. Но това беше малко вероятно, където и да е по света, и съвсем невъзможно тук — никакви датчици, никаква интеграция, от какъвто и да е вид, освен създадените от самата гора и създанията в нея. Роботите нямаха нужния ум, за да правят собствени преценки. За това бяха необходими лесничей.

Хю смяташе, че лесничейте ще бъдат нужни, докато Фаетон се блъсне в планетата. Не че не можеше да се произведе оборудване — можеше, с лавинообразна скорост, дори по-бързо, отколкото проектираните гени и молекулярните взаимодействия си елементи можеха да ускорят растежа на природата. Ограничението се поставяше от приложението. Киберкопието отчиташе, че с всяка изминала година става все по-добра в ролята си. Доказваше го, като увеличаваше все повече възможностите, а Деметра все по-малко страдаше от болести. И все пак тя никога не би могла да познава или контролира повече от една частица от цялото. Да не би той да мислеше за всеки мускул на краката си, когато ходеше, сам ли караше кръвта си да разнася кислород и да унищожава чуждите тела, можеше ли да окаже влияние върху сладкото въздействие на любовта?

Потоъкът се пенеше и ромонеше, последна каскада, след която преминаваше с шепот в равнината, а блясъкът му скоро се изгуби от погледа зад някакви дървета. На километър по-надолу намери обрасла с мъх тераса, открита към небето и неговите ветрове. По пладне стана по-горещо. Хю приклепна над водата, изплакна потта от челото си и приседна върху гъбестата зеленина да почине.

Шубраците зад откритото място едва прошумоляха. Той се огледа и скочи на крака.

Момичето се бе появило тихичко и той реши, че е билкарка. Тя се спря там, където свършваха мъховете, нервна, готова да побегне обратно в сенките. Като държеше ръцете си далеч от прибория си в ножницата нож, той се усмихна по възможно най-приятния начин. Беше млада с все още незакръглена крехка фигура, кожата ѝ беше светла на местата, които слънцето не бе докоснало със златистокафяво.

Руса коса падаше върху раменете ѝ изпод венче от бръшлян. Очите ѝ бяха големи и димно сини, лунички обсипваха чипия ѝ нос, а устните ѝ му напомниха листенцата на розите в градината на майка му. Облеклото ѝ се състоеше от зелена туника без ръкави до под коляното, чантичка на кръста и мокасини. Държеше кошница от тръстика.

— Ами здрасти — измърмори той.

— Кой... сте вие?

Английският ѝ бе с лек палав акцент, който не можа да разпознае точно.

— Лесничей Хю Дейвис, на вашите услуги, сеньорита!

Тя леко повдигна устни.

— Аз съм... Чариса. Как дойдохте дотук, лесничей Хю Дейвис?

— Летях до връх Мъглив и продължих пеша.

Тя отвори очи широко.

— Защо?

— И аз мога да попитам същото — контрира я той. — Трудно е да се каже, че сте екипирана за дълъг преход.

— Ами аз живея тук. В Дола на глухарчетата, така му викам, изобщо не е далеч. — Тя повдигна кошницата. — Берях си.

— Живеете тук? — учуди се той. — Със сигурност не сама.

Тя поклати глава. Русите къдрици се разлюляха.

— Не. С родителите си и двете си братчета.

Той предположи, че тя също се опитва да се покаже приятелски настроена.

— Радвам се да се освободя от момчетата за малко. Те са сладки, но могат да бъдат толкова досадни, нали?

Нагъжи се. Първият роден на Деметра беше прекарал детството си сред възрастни, техните машини и няколко домашни животни.

Вуено, имаше си задължения за изпълнение.

— От колко време сте по тези места? — запита той. — Откъде дойдохте?

Тя се намръщи и докосна брадичката си.

— Девет години? Не, осем, мисля. Аз самата бях малка тогава.

Говореше за деметриански години, разбира се. В такива години той я прецени на дванайсет или тринайсет.

— Преместихме се от Аулис.

Селище на брега, припомни си той, предимно морска научноизследователска станция, половин дузина семейства се бяха заселили, за да опитат как е селското стопанство при тамошните условия.

— Не си го спомням много добре.

Тя добави по-смело:

— Но вие нищо не казвате, лесничей Хю Дейвис.

— Ами... „лесничей“ е само... длъжността ми — обърка се той.

— Работата ми. Гледам да разбера как вървят нещата в тези диви места.

Чариса кимна.

— Зная за лесничейте. Вкъщи си имаме мултивизор. Татко Джейсън ни дава да го гледаме по един час на ден или повече, ако намерим нещо хубаво.

— Той май е доста строг.

Не че се излъчваха водопади от програми, както беше чувал за Земята (или поне някога било така). Излъчванията на живо от Порт Метеор бяха с прекъсвания, аматьорски и благопристойни. За по-голямата част от развлеченията си хората разчитаха на културната база данни, ако не си бяха съставили своя собствена.

— Можем да преглеждаме колкото книги си искаме — каза Чариса. — Аз чета много. Да, зная кои са лесничейте. Но не зная как да се об-об-обръщам към вас, сър.

— „Хю“ става, Чариса.

Свенливостта ѝ се изпари.

— Можете ли да дойдете да ни посетите? Мама Вети ще се зарадва много.

— Мм, ами баща ви?

Тя се засмя.

— Не се бойте. Отначало може да е малко стегнат, но бързо отваря бутилка сайдер и започва да говори. О, само колко говори!

— Разбирам, че ви посещават хора?

— Малко. Най-вече горобегълци.

— Горобегълци?

— Знаете ги. Не живеят вкъщи — подслоняват се, където заварят... — Момичето млъкна изненадано. — Не ги ли знаете?

Главата го засърбя.

— Н-не. Сигурно не го правят от много време и не са много. Иначе щяхме да чуем за тях.

Хю усети как неговото напрежение я притесни и потърси начин да успокои нещата.

— Вие и родителите ви... живеете в къща, нали?

— Не е някаква голяма къща — призна Чариса. — Виждала съм къщи по мултито. Нашето е хижа. Но е уютна.

Не се стърпя да попита направо:

— Защо го правите?

— Защо... защо... щастливи сме. — Тя зае отбранителна, позиция. — Татко Джейсън казва, че навсякъде другаде, където има хора, е прекалено ограничено и механично.

— Но той не е направил семейството си горобегълци.

— Разбира се, че не! — Тя се възмути. — Не виждате ли?

Приемайки това за покана, той си позволи удоволствието да я огледа най-подробно. Туниката ѝ бе от естествени влакна и бои, добре изтъкана и добре боядисана. Същото важеше и за чантичката на кръста, чиято катарама бе от калена необорова смола. Цялото ѝ излъчване говореше за добро хранене, съответни медицински и стоматологични грижи и неучастие в тежък труд, който изкривява тялото и спира развитието на душата.

Макар да приличаха на ексцентрици, възприели псевдодивашки начин на живот, татко Джейсън и майка Бети не бяха такива. Мултито и енергоизточникът очевидно не бяха единствените неща, които бяха взели със себе си при оттеглянето сред дивата природа. А и... тя не беше възстановка на предисторическата Земя. Онези древни гори бяха осигурявали храна, гориво, дървесина, влакна, кожи, козина, кости, рога, лекове — едно непроектирано, но открито изобилие. На Деметра живееха видове, предназначени да имат приложение — изцяло в естествения свят, но също така да обслужват нуждите на хората. В мислите на Хю преминаха нарицателни имена: торна бактерия, медни водорасли, месоплод, вълнена кора, лечебна пръст... Ако тези се бяха захванали здраво в ахейския край, тогава може би с набор от инструменти, един полиробот и наноред... Да, щеше да бъде страшно интересно да види какво са направили в Дола на глухарчетата.

Чариса се изчерви под оценяващия поглед на Хю, макар че изглежда нямаше особени възражения.

— Разменяме нещата, които правим, за това, което те ловят и събират — обясни тя искрено. — Но ние сме... заселници.

— Това ще бъде голямата новина в централата — каза той. — Ще обърка всичките ни представи.

Не беше очаквал такава внезапна тревога. Да не би да беше възпитана от родителите си в дух на някаква враждебност към властите? Защо? Те не бяха направили нищо незаконно. Щеше да е по-добре, ако бяха съобщили за желанието си да отидат в гората — най-вероятно не го бяха направили, защото знаеха, че биологическата служба би им попречила, — но все пак... Може би това бе просто свенливостта на нимфата, когато за първи път среща воин в доспехи с перо на шлема и сабя на кръста.

— Разбирате ли — заекна Хю, — причината, поради която съм тук... — той започна да изнася лекция, като се надяваше това да я успокои. — Тази гора не е стигнала апогея си, разбирате ли. Тя е нова и се променя бързо. Гените са проектирани за бързо узряване, което става възможно поради топлината и нивото на въглеродния двуокис, но на този етап екологичната система не е устойчива. Нашата цел е в крайна сметка да се постигне устойчиво състояние, дървета, живеещи с векове, милиони различни растения и животни...

— Зная — прекъсна го Чариса с известно безпокойство.

Това му се стори обещаващ знак.

— Виено, в Ахея сме достигнали до момент, в който вече мислим за привнасянето на по-едър дивеч. Например елени. Това означава, че трябва да сме сигурни, че те няма да опасат района си до смърт, което пък означава привнасянето на вълци, които да снижат разплода и... безкрайни усложнения. Правя проучване, което да помогне да се разбере дали районът е готов за това, дали може да го понесе, без да му се навреди.

Тя изпадна в захлас.

— Елени? Вълци? — пусна кошницата и плесна с ръчички. — Орли?

Той вдигна ръка.

— For favor, слушайте. Наличието на човешки същества, които живеят в горите и ги използват, дори да сте малко на брой — това променя изцяло положението. Не можем да продължим съгласно плана, докато сте тук.

Тя се сви, изпитала внезапен ужас.

— Ще ни отпратите ли? — ахна и изкрещя: — Няма да го направите! Шефът Гътри няма да ви позволи!

Поразен на свой ред, той възкликна:

— Естествено, че няма да позволи!

Мина му мисълта, че безцеремонното копеле либертарианец се е превърнал в един вид бог, извор на правото и справедливостта.

— Не се страхувайте, Чариса. Честно. Това просто означава, че ще трябва да премислим наново. Може да забавим нещата, може да ги забързаме, не зная, но... но ще изслушаме майка ви и баща ви, и вас, и ще решим кое е най-доброто за всички.

С непостоянството на дете тя се успокои.

— Б-благодаря, Хю...

Избърса сълзите си с кокалчетата на ръцете си, стегна се и се съгласи почтително:

— Ще решим кое е най-доброто за Деметра.

Обзе го радост.

— Вие разбирате.

— Ние разбираме. Моето семейство.

— Мисля си — каза тихо той — че може би днес срещнах бъдещето.

Във въздуха изригна веселие.

— О, не бъди толкова сериозен — тя затанцува по мъха, опитвайки се да сграбчи ръката му. — Ела с мен у дома, хайде!

[1] Майко (исп.). — Б.пр. ↑

Това, че биосферата ще се развие отвъд възможностите за контрол на един човекоподобен разум, бе предсказуемо от самото начало. Можем да ви предоставим спецификации и инструкции за софотект, за когото проблемите от този вид са незначителни.

На върха на един хълм в Северен Арголис растяха три кипариса. Тъй като растяха бързо, те бяха огъвани и извивани от ветровете, докато не придобиха вид на антики от незапомнени времена. За Еико това не бе илюзия, а истина. Какво друго беше времето, освен последователност от събития? Сто години спомени можеха да отминат с едно премигване на очите, а един свят, обречен на смърт, можеше да съдържа вечността.

Тя спря своя флитер близо до подножието и вдървено излезе от него. Като се изключат малките горички и отделни дървета на голямо разстояние едно от друго — вечнозелен дъб, бор, киселица, — пейзажът се разстилаше като килим от трева, сребърнозелени вълни километър след километър. Те се издигаха на запад към планините, чиито върхове оформяха ниска корона над хоризонта, и се спускаха на изток към далечното блещукане на океана. Отгоре се изливаше светлина. Няколко бели облака със синкави сенки се носеха в огромното пространство, през което слънцето напредваше към зенита си. Оттам се носеше и лудото чуруликане на чучулига. Лек ветрец охлади челото ѝ, донесъл ухание на дива мащерка.

Някога лесно, сега изкачването по хълма скоро предизвика болки в ставите ѝ. Тя се облегна здраво на бастуна си и често спираше да си поема дъх. Да, когато си почиваше, се наслаждаваше на гледки, които с изкачването се разширяваха все повече.

Не се оплакваше. Земята бе обиколила Слънцето доста повече от сто пъти, откак се беше родила. Наближаваше границите на възможностите на клетъчната медицина, но бе запазила сетивата си,

по-голямата част от разума си и сила за поне едно последно изкачване. То ѝ беше достатъчно, предостатъчно.

Почувства се доволна на върха и внимателно приседна върху гнилите иглички в шарената сянка на кипарисите. Техните клони извиваха множество турмалинови иглички към небето и далечината. Покривката, която бяха отронили, бе мека, топла на пипане, със сладък мирис, макар и задушлив от близката туфа розмарин. Пчели жужаха в златисто над цветенца, които имаха цвета на небето над ей онази клисура. Надолу по гранита се спускаше белият ствол на водопад.

Сърцето ѝ забави ритъм. Зад нея се издигаше обрасла с лишеи сива скала. Често беше седяла дълго време да гледа как светлината и сенките пълзят по нея, извличайки спокойствие от огромното ѝ и произволно оформено туловище. Днес обаче се облегна с гръб на нея и я остави да ѝ даде малко от това, което бе погълнала от слънцето.

Отвсякъде струеше спокойствие.

Това никога не ѝ се беше случило с Неро, припомни си тя. Идваше с нея от време на време от учтивост, от любезност, и несъмнено харесваше тези vistas^[1], но беше прекалено буен жребец.

Мир. Съжалението се сля с въздуха. Никога не се опита да обуздае сърцето му. И така накрая придошлата Скамандър го взе в жертва и костите му лежаха някъде под зъберите на Троас, но пък можеше ли той и да си мечтае за по-хубав край? Колко отдавна беше това, а годините им заедно бяха една мечта... макар че онзи ден в ливадите край... Къде? Беше забравила името на местността. Няма значение. Той се протегна, за да откъсне китка портокалови цветчета, които ѝ даде в замяна на целувка. Сякаш се беше случило току-що и смехът му едва бе секнал...

Еико!

Събуди се внезапно от полудрямката и завъртя глава от дясно на ляво. Лек вятър разлюля розмарина. На един клон бе кацнал гарван. Лъщеше черен като море в полунощ.

— Еико, Еико — подвикваше тихият глас.

Разсъни се напълно и седна изправена. Падналите иглички пукаха под слабите ѝ бедра.

— Кой вика? — попита тя, без да се страхува, но и несигурно. — Къде си?

— Аз съм, Еико, кой друг. Кайра.

— О...

Бяха се срещали така и преди, макар и никога на това място. Сигурно в храстите имаше робобръмбар или друго миниатюрно устройство, което можеше да издава звуци — най-обикновен говорител за киберкопие.

— Не знаех, че си...

... изградила мрежата от датчици чак дотук. Това не беше лека задача. Дали Кайра виждаше с електронни очи или с очите на онзи гарван, дали чуваше с електронни уши или с вибриращите крила на онези пчели?

Отговорът бе неуверен.

— Аз... изчаках доскоро. Този хълм е твой.

— Не, естествено, че не е. Харесвам го, да, но...

— Мисля, че мога да разпознавам светите неща по-ясно, отколкото докато бях жива.

Очите на Еико се замрежиха.

— Винаги щеше да си добре дошла!

— Най-накрая се осмелих да си позволя тази надежда — каза Кайра. — И си помислих, че може би ще е най-добре да говорим за... едни неща... тук.

Еико преглътна.

— Значи си решила, добре. Може и никога повече да не дойда.

— Трудно изкачване за твоята възраст.

— Няма да се кача по друг път. Това ще бъде погрешно.

— Святост.

Мисълта на Еико прескочи към онова, което напомнящият вятър шепот беше казал.

— Ти не си умряла, Кайра, машините не го могат!

Звънна тих смях.

— Не се присмивай на моя вид. Те ни доведоха на Деметра, те създадоха всичко това.

Еико поклати бялата си глава.

— Не. Ние го създадохме, като ги използвахме.

— Аз самата съм обичала много машини. Моя скъп „Керкenez“... — гласът замлъкна.

Еико се чудеше дали Кайра не се опитва да я утешава, а тя нямаше нужда от това.

— Ти не си машина, каквото и да казват. Ти си жива. По-жива, отколкото... аз в този момент. Отколкото може би съм била някога.

— Затова съм при теб днес.

Тя се зачуди.

— Защо, да се сбогуваме? Не, не, на мен със сигурност ми остават още няколко години.

Трябваше да са деликатни.

— Нищо не е сигурно. А и това, което ще поискам от теб, е добре да се направи скоро, преди да изнемощеш още повече.

Еико протегна ръце, сякаш пред нея имаше тяло, което можеше да прегърне.

— Ако мога да ти помогна, скъпа приятелко, за мен ще е... ще е удоволствие. Чест.

Наистина. Говореше ѝ не само съществуващата едно време Кайра, но и самата планета.

— Недей да обещаващ, преди да си чула.

Настъпи тишина. Вятърът се засили и раздвижи тревите като вълни нагоре по хълма. Еико се заслуша в него. Игличките по чепатия клон, на който бе кацнал гарванът, се размърдаха.

— Знаеш, че имам твърде много задължения — продължи Кайра.

Еико кимна.

— Чувала съм. Товарът ти става прекалено голям.

— Никога не е било товар. Не искам да го оставям. Но ми е необходима помощ. Този живот по целия свят... — Кайра отново замълча. — През повечето време го ръководех добре. Толкова добре, че той се разрасна повече от това, с което мога да се справя или разбера, повече, отколкото мога да бъда.

— Мислех, че... софотектите...

Кайра въздъхна.

— Учените говорят за това. Повечето от тях, предполагам, го приемат за даденост. Че в следващите десет или петнайсет години първо ще бъда допълнена, а след това и заменена от изкуствен интелект.

— Възпротивяваш ли се на това? Говореше хубави неща за машините.

— Така е. Навремето бях машина и бях съгласна да спра да съществувам.

Еико задържа думите, които ѝ бяха на езика — както и аз. Не беше същото. Еико не познаваше нищо от вътрешното отчаяние, което вероятно изпитваше киберкопието — тя самата щеше да си отиде в пълнотата на дните си.

— Но вече не съм — продължи Кайра. — Ти си права. Аз съм жива, искам да продължа да живея, в живота има смисъл. Освен това не смятам, че Деметра трябва да бъде управляван от ум на робот.

— Той ще бъде по-висш от твоя или моя — осмели се да каже Еико.

— В интелектуално отношение. Може би дори и в емоционално, в духовно... Но няма да е един от нас.

Тя получи прозрение, което ѝ донесе внезапно успокоение. Еико кимна.

— Неизречената, почти непризната причина, поради която се преместихме на Кентавър...

... Земяните и лунарианците.

— Ние избягахме. Това, което би ни дал един софотект, е съзнателен контрол върху всичко, всичко. Трябва ли да става това, навсякъде и завинаги, докъдето могат да достигнат някога корабите във вселената?

— Има повече от един път към просветлението.

— Позна ли какво ще поискам от теб, Еико?

— Искаш да се киберкопирам и да се присъединя към теб.

— Не се хващам за сламка. Премислих и почувствах — усетих, което е по-цялостно от мисълта — вярвам, че ние заедно, а може би и други по-нататък, не зная, ще се превърнем в нещо повече от нас двете. Вярвам, че ще можем да намерим пътя към единението, към едно трайно единение на живота на този свят.

Слънчева светлина и сянка, напомни баща ѝ за експоненциалните функции и праговите ефекти. Той се усмихна и отново си тръгна с вятъра.

— Може и така да е — каза Еико, — макар че... киберкопието няма да бъда аз.

— Нито пък аз съм Кайра Дейвис — изрече на един дъх гласът. — Но бях. И си спомням.

Еико не можа да намери отговор.

— Зная. Представяш си своя клет безутешен дух и не би го осъдила на това. Но това е различно, Еико. Това е живот. Не човешки, не. В някои отношения е по-малко. Но е живот. — Решимостта ѝ се бе възвърнала. — А в известен смисъл може би дори нещо повече. В това, което прави, на което служи, действително е нещо повече. — Недей да взимаш решение веднага. Никога няма да те принудя, скъпа. Мисли.

— Медитирай — каза Еико по-скоро на себе си. — Търси.

— Благословии.

Б изгря над морето — ослепително ярко огнено семе. Чучулигата отново подхвана песента си. Еико се взираше в променящата се от светлината грапавина на кората на кипариса срещу нея. Почти вкусваше упоителното ухание на розмарина. Розмарин за спомен, спомни си тя. Дали Кайра все още беше край нея, оставяйки я да помълчи? Еико не изпитваше нужда да попита. След малко гарванът разтвори криле, разсече с чернотата им въздуха и излетя, Еико направи дар на Деметра:

*Сияен летен ден...
Под него мразовита нощ
сред същите звезди.*

[1] Vista (исп.). — гледка, панорама. — Б.пр. ↑

58.

Впечатлението ви е неточно. Хората не се превръщат в подчинени на общността на софотектите, пито дори в зависими от нея. Машините, които ги освободиха от необходимостта да работят, са много по-прости. Личностите, сдруженията, обществата и културите се развиват по свои различни начини и необходимостта да се предотвратява насилие между тях вече не се появява често. Ако населението на света намалява, то това е желателно както от екологична, така и от психологична гледна точка. Вярно е, че все по-голям процент от по-видните хора и метаморфи се интегрират в системата, но това не променя, а по-скоро издига същността им. Те постигат своя максимален потенциал, а после го надхвърлят.

В началото производството на антиматерия се осъществяваше съвместно. Лунарианците и родените на Земята обменяха умения, ресурси и работи при изграждането на съоръженията на Хефес и в орбита около най-близката до А планета. Преди да изминат много години обаче, лунарианците добавиха много към тези инсталации сами. Това беше естествено, тъй като тяхната бързо разрастваща се космическа инженерна дейност бе жадна за енергия, а амбициите им за бъдещето изглеждаха ненаситни. Въпреки това самият мащаб на новосъздаденото удиви деметрианците. Когато им задаваха въпроси, лидерите на лунарианците говореха за неща от рода на бъдещи междузвездни пътувания, но без никога да навлизат в подробности, освен когато разговаряха помежду си. Гътри предполагаше, че и те не са съвсем сигурни, както и че причините за голяма част от действията им не са икономически — предизвикателство, престиж, вражди между лордовете.

Свръхнискотемпературните технологии, които обикновено се използваха за съхраняване на антиматерия, не предлагаха достатъчни

капацитети за толкова големи количества. Броят на необходимите единици бе абсурден. Решението на проблема щеше да бъде грандиозно.

Привличането на Проксима от А и В бе внесло хаос във външния облак от комети на двойната звезда, отблъсквайки голям брой комети надалеч и притегляйки множество други към двете звезди. В тези времена планетите и луните бяха бомбардирани многократно, а от този момент пространството около тях стана по-опасно от това около семейството на Слънцето. Вътрешният облак също изпита смущения, но в по-малка степен, главно като се сдоби с нови тела, движещи се по ексцентрични или коси орбити, което доведе до нови сблъсъци. Поредица от удари вероятно бе причината за появяването на небесно тяло, което бе открито от изследователска сонда и получи името Хадес. В огромната си част съставено от лед, то имаше скално ядро, което правеше масата му равна на близо 1 процент от земната. По тази причина имаше прилично гравитационно поле. Понеже ядрото бе твърдо и от цветни метали, то не генерираше магнитно поле, което да затруднява работата. На отдалечението му от звездите ветровете на А и В почти не можеше да бъдат измерени.

Лунарианците превозваха излишната си антиматерия към тези далечни предели. Складираха я в орбита на Хадес. В огромната си част тя представляваше антиводород, но имаше и немалка част антихелий плюс значително количество по-тежки ядра, събрани в солидни малки кълба. Отвъд този пръстен имаше друг пръстен от обикновен газ, а между двата се намираха четири малки астероида, които служеха за сателити водачи, поддържащи стабилността на цялата фантастична конфигурация.

Проектът бе гигантски, впрегна докрай всички мощности, но след като бе завършен, скоро се изплати напълно. Пилотираните от работи кораби трябваше само да откарат товарите си и да ги разтоварват с нужната прецизност във вътрешния пръстен. Загубите бяха постоянни, но малки.

Външният пръстен осигуряваше добра защита, а космическите лъчи от други посоки не поглъщаха повече, отколкото бе поносимо. От време на време — на всеки пет или десет години — се налагаше да се коригира орбитата на някой от водачите. За тази цел те разполагаха с двигатели. Това не бяха мощните двигатели, които ги бяха докарвали

там и чиито отпадъчни вещества биха били разрушителни, а други, снабдени с достатъчно гориво, които можеха да осъществяват необходимите леки промени. Операцията се надзираваше от безопасно разстояние от инженер лунарианец.

Така в продължение на десетилетия се натрупа истинско съкровище, докато не настъпи катастрофата.

Беше катастрофа в математическия смисъл на думата, едно невъзможно за предвиждане събитие, от което лавинообразно произтекоха други. На Перун завиха аларми. Компютър анализира изходните сигнали и изписа посланието им. Лунарианците започнаха да проклинат. Тези, които очакваха да ги повикат спешно, се приготвиха. Всичко стигна до ушите на вождовете.

Уредите на Хадес отчетоха голямо тяло, идващо от неизследвани дълбини право към тях. Защитните средства на астероида, които бяха предотвратили няколко сблъсъка с метеорити, не бяха достатъчни, за да се справят с тяло с маса на астероид. Обикновено предупреждението пристигаше навреме, за да могат лунарианците да изпратят достатъчно мощни сили. Този обект обаче се движеше по хипербола, а не по елипсовидна траектория. Би трябвало да е комета от външния облак, която при някой малко вероятен сблъсък бе придобила скорост, по-голяма от нужната, за да се изплъзне. Преди хората да могат да пристигнат при поносимо за тях ускорение — никой от роботите в Кентавър нямаше необходимия разум — пришълецът щеше да свърши белята и да си замине.

Можеше само да се съжاليا за липсата на системи за потапяне, които да дават възможност на плътта да оцелява при огромна продължителна гравитация, но това беше безполезно. Такива не съществуваха. Не бяха възниквали причини да се предполага, че ще намерят достатъчно приложение, за да се оправдаят разходите по тяхната разработка и производство.

— Повикайте техници от Деметра — предложи един съветник. — Те могат да пристигнат на мястото два пъти по-бързо от нас.

— Ще ни отнеме прекалено много време да ги съберем и обучим на всички тънкости — отговори Риндалир. — А и не бива да разкриваме толкова голяма част от технологиите си до такава степен. При двойна гравитация подбран екипаж с биомедицинска помощ може

да направи прехода за едно завъртане и да пристигне в готовност да воюва.

Теглото и денят се измерваха в тези на земната Луна.

— Вече зная кои ще ме придружават.

— Ще ви придружават, лорд?

— Имам по-голям опит в открития космос.

— Наистина. Вашият партньор в отделни мисии пилот Дейвис...

— Невъзможно! Заедно сме правили неща, които са от полза и за двете раси, но тази експедиция е само моя.

— При цялото ми уважение, лорд, мога ли да напомня, че на вашата възраст.

— Не можете. Бих ли отстъпил честта, да речем, на Асил от Аркън? Бих ли се примирил с могъществото, което би получила тя? Друга е моята воля. — Риндалир се засмя. — Пък и това е сериозна игра!

Ето защо два кораба препускаха сред тъмнината в продължение на едно лунно денонощие. От време на време Риндалир окуражаваше членовете на екипажа в тяхното страдание, друг път ги заплашваше или наказваше, а понякога ги забавляваше. И те издържаха.

В края на прехода А и Б не бяха нищо повече от двете най-ярки звезди в близост една до друга, а червената Проксима беше видимо уголемена. През тази вечер Хадес блестеше с бледа светлина точно срещу тях — огромен набразден и напукан глобус. Невъоръжено око трудно различаваше светещите точки, които представляваха водачите. Увеличен и оцветен в нереални нюанси, вътрешният кръг се виждаше като размито синьо сияние. Носещата се след него материя се превръщаше в светкавици, когато се срещаше с материя от окръжаващия го пръстен. Пътуващо сияние, проблясващо със същата адска сила, когато се потапяше във вътрешния сектор, и постепенно избледняваше, когато излизаше от него.

Риндалир знаеше какво става. Компютрите го бяха предсказали, преди да отпътува. Кометата беше преминала наблизко, беше разстроила тежко четирите сателита и системата вече не бе стабилна. Водач „Четyre“ беше най-зле, изхвърлен в орбита, при която разцепваше до една четвърт от антимаateria при всяко свое преминаване. Унищожаването на антимаateria освобождаваше енергия, която досега бе изгорила невъзвратимо килограми от ценния газ, беше

повредила напълно двигателя на астероида и бе стопила повърхността, която бе станала смъртоносно радиоактивна. Пръстенът започваше да става хаотичен. Ако успееш да спрат разрухата незабавно, може би всичко щеше да се поправи, като се закарат трите незасегнати водача на местата им и се добави нов спътник. Но скоро щеше да стане прекалено късно.

— Моят кораб ще нанесе удара — предаде по радиото Риндалир.
— Бъдете в готовност да направите втори опит, ако ние не успеем.

Принципът на действие беше прост. За да предизвикат промяна в траекторията на даден астероид, космическите инженери често го удряха с ракета от типа, който хората на „Метеор“ в Слънчевата система наричаха „ракета за преместване на планини“. Насочена ядрена детонация изкопаваше шахта, в която влизаше основната взривна глава, преди да освободи заряда си от антима́терия. След това изригваше вулкан от плазма с такава сила, че тялото поемаше по нова траектория, която по-късно се настройваше фино. По този начин се прехвърляха изключително ценни промишлени минерали на места, където биха могли да бъдат обработвани лесно, вместо да се вадят от недрата на Майката Земя.

„Четъре“ беше специален. Можеше да понесе само един подобен удар, без да се разбие на още по-унищожителни части. За да бъде изведен постоянно от опасната зона, взривът трябваше да стане близо до точката на максимална ефективност — когато отклонилият се водач преминаваше най-близо до Хадес. Тази точка бе в пръстена от антима́терия. Но тъй като корабът не можеше да оцелее в такава близост до експлозията, ракетата трябваше да мине през пръстена. Ако прекосеше цялата му ширина, натрупаната радиация, за каквато контролните ѝ системи не бяха проектирани, щеше да ги направи неконтролируеми и ракетата щеше да се носи непилотирана и без цел. Затова, преди да я изстреля корабът трябваше сам да навлезе до половината на пръстена, управляван от живо същество.

Риндалир нареди да се вземат всички предпазни мерки — филтриращите полета да се включат на пълна мощност, четиримата членове на екипажа да облекат скафандри, протичането на мисията да се изчисли до децисекунди. Но когато застана пред контролното табло и усети тласъка напред, изръмжа като тигър, забелязал жертвата си.

Хадес се разпростря пред него със своите кратери и дълбоки пукнатини, уредите замигаха и записукаха, моментът настъпи. Той метна копието и тежестта се стовари като чук, щом се втурна обратно към убежището.

Отекнаха гръмовни трясъци. Блесна огън от единия до другия край на корпуса на кораба. Един от членовете на екипажа загина, пронизан през гърдите. Светлините угаснаха, падна пълен мрак, раздиран от бляскави изблици. Бяха илюзорни — така мозъкът възприемаше йоните, които попадаха върху ретината.

Включиха се резервните генератори. Риндалир отново започна да вижда размазано.

— Аро, аро — обади се той по интеркома и радиото. — Как сте? Какво стана? Изстрелът в целта ли беше?

Отговориха му два мъжки гласа от контролните кораби. Далечен глас докладва:

„Милорд, телеметрията показва, че изглежда сте срещнали твърда античастица с размери на камъче. Тя е пронизала вашия корпус и се е носела със струите на дезинтеграцията, докато не е излязла от кораба.“

— Можете ли да установите каква е дозата радиация, която сме поели?

„Не с точност, лорд, но със сигурност е смъртоносна отвъд всякакви възможности за изцеление. Имам чест.“

Риндалир се усмихна.

— Глупашки лош късмет. Имах още какво да покажа на Асил от Аркън.

Въздухът изсвистя покрай шлема му към пустошта. Той сви пръст.

— Как беше изстрелът?

„Точен изстрел, лорд. Малката луна със сигурност напуска системата.“

— Е, това вече е лошо. Надявах се да зърна тези великолепни фойерверки.

Риндалир започна да обсъжда процедурите по срещата на двата космически съда. Неговият осакатен кораб щеше да продължи по траекторията си, а група от другия щеше да се качи на борда му.

Оцелелите членове на екипажа докладваха след проверката, че с лек ремонт корабът може да се прибере криво-ляво с малко бутане.

— Вие можете преминете лечение в по-бързия кораб, ако решите — каза им той. — Вероятно ще поживеете още няколко месеца. Това ли избирате?

Това избраха. Не бяха благородници, имаха близки и любими в лунариански стил.

— Тогава мога да ви оставя — каза Риндалир.

Не беше сигурен дали това, което чувства, е разяждането от радиацията отвътре или изгниването на костния мозък в костите му. Не го интересуваше. Измервателните уреди му даваха достатъчно информация. Главоболието щеше да почака известно време, колкото му беше необходимо. Разкопча коланите и се отблъсна, спускайки се свободно по безвъздушни коридори, в които светлината светеше странно, към главния люк за екипажа. Хората му го очакваха. Бяха донесли и мъртвия си другар. Ръката на Риндалир направи знак над трупа, който означаваше „Ние двамата сме едно“. Помогнаха му да закрепят двигателя към скафандъра си.

— Искате ли да изпратите някакво послание, лорд? — попита единият.

— Не. — Риндалир се замисли. — Да. Предайте на... пилот Кайра Дейвис на Деметра... че си спомних за нея.

— Вашата дума ще бъде предадена, лорд. Добра среща със смъртта.

Риндалир благодари с кимване на главата и влезе в херметичната камера. Външният клапан се отвори и откри в рамката си хиляди звезди. Премина през отвора и се отблъсна с крака.

Известно време се носеше свободно. Корабът се отдалечаваше от него, той бе сам. Единствените звуци, които се чуваха, бяха дишането и пулсът на сърцето му. Носейки се в бавна спирала, видя край него да тече студената река на галактическия поток.

— Успях — промълви той.

Думата отекна в шлема му. Ориентира се и включи двигателите. Кръвта и мускулите отвърнаха на тласъка. Пред него се стабилизира гледката на вкочанения свят.

Отново навлезе във вътрешния пръстен. Антиматерията го обгърна, прониза го и го запали невидимо. Беше отдавна мъртъв,

когато падна върху Хадес.

59.

Със задълбочаването на знанията за материалната вселена нуждата от тях бележи упадък. Слънчевата система съдържа цялата материя, както и енергия — другият аспект на материята — която някога ще ни бъде необходима. Когато Слънцето изгори живота на Земята, когато се раздуе до червен гигант, смали се до бяло джудже и накрая изгасне, нашите хабитати няма да са пострадали ни най-малко — макар че „хабитат“ е подвеждащо название на онова, което ще е започнало да съществува много преди онзи момент. Ние вече не планираме изпращане на сонди към една вселена, лишена от каквито и да било фундаментални нови загадки. Нашите изследвания и творчество са насочени към безкрайните царства на разума. Чистата математика е най-простият пример. Повечето от това, което се разкрива пред нас, не може да ви бъде описано.

Разрастването и промените на Порт Метеор почти не се бяха отразили на улица Нос. Няколко нови къщи бяха кацнали тук-там, но и те бяха със същите скромни размери и в ранноамерикански стил като по-старите. Под тях скалите все още гледаха към пясъчна ивица, зад която заливът Убежище се простираше към океана. Основната промяна бяха ятата морски птици и израслите на височина дървета. В този зимен ден брястовете и кленовете стърчаха голи под ниско надвисналите облаци, а вечнозелените дървета освежаваха меланхоличната сивота. Водите блестяха като стомана. Слабият прилив на Деметра изпращаше шумолящи вълнички към брега. Освен техния звук не се чуваше почти нищо друго. Студеният доскоро въздух беше станал по-топъл и по-влажен и носеше усещане за нещо предстоящо.

Стъпките на Гътри отекваха силно по тротоара. Освен него не се виждаше никой — повечето хора бяха на работа. В тяло, което напомняше брониран рицар, той спря пред дома на Кайра Дейвис, зави и тръгна по пътеката. Щом стъпи върху стъпалото на верандата, от къщата излязоха мъж и жена. Гътри спря.

— Здравейте — каза той по своя архаичен начин. — Наблюдавахте ли ме?

— Да — призна смутено Хю Дейвис. — Би трябвало да ви посрещнем, сър, и да си поговорим, само че... — Той прокара пръсти през прошарената си коса.

— И без това ще вляза — довърши вместо него Гътри — а и вие сте затворени в тази клетка вече прекалено дълго. Всичко е наред, синко.

— Освен това си помислихме, че вие с нея може да искате да си поговорите насаме. Като видяхме в какъв вид пристигате...

— Какво? Я чакай — рече властно Гътри. — По-зле ли е?

— Не, не особено — увери го Чариса Дейвис. — Напълно будна е, всъщност дори в добро настроение и с нетърпение очаква посещението ви. — Усмивката ѝ помръкна. — Само че... не знаем...

— Бързо гасне — каза Хю. — Ясно е, че не ѝ остава много. — В гласа му се долови болка: — Последните два-три дни може да изпадне в безсъзнание. Не бихме искали да ви отнемаме от часовете с нея.

Чариса хвана мъжа си за ръка.

— Моля ви, сър — помоли тя Гътри — казахте, че сме затворени в клетка, но не мислете, че сме имали нещо против да се грижим за нея. Това е... не само привилегия. Най-вече удоволствие.

Гътри издаде лек смях, който да замести усмивката.

— Все едно, искам да ви поздравя — каза той. — Никой не трябва да умира в гадна болница. Хм, преди да тръгнете, кажете как е семейството?

Винаги, когато се обаждаше на Кайра, разменяше само по две-три думи с двамата.

Хю се оживи.

— Всички са много добре, сър.

Чариса също се усмихна.

— Майки дойде с майка си оня ден...

— Майкъл Ръдбек — обясни Хю. — Момченцето на Теса и Джек.

— Разбира се, виждал съм малкия разбойник — каза Гътри. — Как мина?

Чариса се позасмя.

— Двамата с Кайра са като влюбени. Обърнаха гръб на всички останали и си бърбореха и се шегуваха през цялото време.

— Така е, внук. Продължавайте де, хвалете се с него. Дядото и бабата имат право на това по особен начин.

Хю стана сериозен.

— Вижте, сър, мама е съвсем отпаднала. Ако искате да поговорите с нея, побързайте.

— Да — съгласи се Гътри. — Вие изчезвайте.

Имаха нужда да излязат повече от всеки друг, а и напоследък рядко им се удаваше възможност да се разходят заедно.

— Ще се върнем след час.

— *Nasta la vista.*

Двамата тръгнаха. Гътри влезе в къщата. Всекидневната, която прекоси, беше отрупана със сувенири, подвързани разпечатки, закърпено и мърляво плюшено мече, модели на платноходи и космически кораби, няколко останки от корабокрушения, малък метеорит, блестяща скала от единствената планета, която Б бе успяло да задържи, и още, и още... Сред снимките на стената имаше няколко на мъже. Кайра ги наричаше нейната галерия от мошеници. Двама бяха все още живи.

Спалнята ѝ бе аскетична. По мултито, което беше поставено така, че да го вижда без усилия, можеше да пусне всичко, което се съдържаше в обществени или лични бази данни. В момента показваше синьо-бяла къща сред брези, зад нея езеро в топла лятна нощ някъде в крайния север на Земята. Прозорците на стаята гледаха към градината, пуста под здрачното небе.

Гътри се приближи към леглото.

— Здравсти, чаровнице — поздрави той.

Тя се усмихна.

— *No!a*, Тенекиени дърварю!

Наложи се да увеличи звука, за да я чува ясно. Тя докосна контролната си гривна. Леглото се повдигна до положение, в което да е

полуседнала.

— Сядай.

Той седна предпазливо, за да не счупи стола под тежестта си, и взе ръката ѝ — плът, обгърната от метал и пластмаса. Ръката ѝ бе тънка, почти прозрачна. Лицето на Кайра бе също така бледо, обрамчено от бялата коса и със силно изпъкнали скули, а лешниковите ѝ очи бяха посивели. Без да сваля поглед от него, тя продължи:

— Gracias. Затова те помолих да дойдеш лично. Човешкото ти изображение върху фономонитора е по-хубаво, но пък ти си истински.

— Донякъде — отговори той с леко рязък тон.

Усмивката ѝ се разшири.

— Това улеснява разговора. По-малко се разсейвам. Не ми идват похотливи мисли за теб.

За работа единственият начин да покаже изненада беше:

— Хм?

— О, хайде, не си нито глупав, нито наивен, със сигурност си доловил това-онова. Откакто се срещнахме първия път — не, още преди това, когато гледах предаванията ти и растях с мита за теб — все ми се искаше да съм се родила по едно и също време с теб, за да те уловя в мрежата си.

Той се скри зад шега:

— Ама че порочна безсрамница!

Тя едва-едва стисна механичната му ръка с треперещите си пръсти.

— Беше ми забавно.

Той отвърна:

— Трябва да си призная, че от време на време съм си мислил по този начин за теб. Разбира се, в моя случай беше доста теоретично.

Кайра го пусна. Ръката ѝ падна върху покривката на леглото.

— Вуено. Глупаво от моя страна — въздъхна тя. — Жена ти щеше да е прекалено голяма конкуренция за мен. Дори да бях те хванала преди нея, тя сигурно щеше... от онова, което съм чувала за нея...

— Можехме да си попалуваме чудесно с теб. Но ти така и не се спря, Кайра, никъде и с никого.

— Никога не съм имала истински шанс за това.

— Да бе! Колко предложения получи през живота си?

— За брак или за секс? — Усмивката ѝ омекна. — Да, много предложения — добави замислено тя — за някои скърбя. Най-вече за Боб... Но ти си прав, мисля, че космосът ме е викал още преди да се родя и така и не се намери мъжът, с когото да пътувам цял живот.

Помълчаха известно време.

— Как се чувстваш? — попита Гътри.

Слабите като на скелет рамене се свиха.

— От тези нанохапове се чувствам спокойна. Като си помисля как съм виждала да умират хора и как са умирали през по-голяма част от човешката история, разбирам какво значи късмет.

— Наистина. Ако изпитваше болки или не беше на себе си или нещо подобно, щях да взема главата на някого. А как се чувстваш за... — Гътри направи неопределен жест наоколо.

— Че ще свърша тук, а не славно сред звездите ли? Този вид смърт викингите наричали сламена. — Кайра се замисли. — Не е зле. Хю, Чариса, хлапетата, приятелите ми, всички са толкова обичливи... и ти, јефе... а имам и спомените си.

Гласът ѝ замря, клепачите ѝ се отпуснаха. Гътри мълчеше неподвижен, остави я да си почине.

Когато го погледна отново, той се осмели да каже:

— Кайра?

— Да?

— Искаш ли да се чуеш с две други същества?

Тя отново се ободри напълно.

— Зависи. Свиди ми се времето, което бих могла да прекарам с теб, както знаеш.

— Киберкопията. Твоето и на Еико Тамура.

Тя си пое дъх на пресекулки.

— Те ли? Не могат ли... да използват телефона?

— За нея не е същото. Нито за мен.

— За нея?

— Тя... те... с годините все повече и повече се сливат в едно.

— Предполагах, че те ще...

— И аз... — добави тихо той. — Свързваме се от време на време, тя и аз. Електронно, с пряка връзка, между невронните ни мрежи. Тя... те го правят помежду си през цялото време, естествено. Аз съм отделен. Но те ме оставят да се свързвам с тях винаги когато е

възможно и... усещането е по-богато, отколкото мога да ти опиша. Ако го направим днес, ако ти споделим това, което знаем за теб, ние бихме... те разбрали по-добре, отколкото всеки от нас поотделно. Това, което ще кажем, ще има повече смисъл.

Тя поклати глава.

— Не — отговори бавно — за тях аз съм една непозната. Никога не съм следяла какво се случва, тяхната история, освен най-повърхностно.

Когато не беше в космоса, беше изключително ангажирана на Деметра. За екскурзиите сред нейната природа предпочиташе морето или пустошта, която животът превземаше сам. През последните си години, когато прекарваше изцяло на повърхността, се занимаваше със съставянето на база данни от спомени и съвети за астронавти, а през свободното време беше с приятели в града или на слънчевата Огигия.

— Можеше да разговаряш със своето киберкопие винаги, когато пожелаеш — напомни Гътри.

— Зная. Но защо, за какво? А след като Еико почина, не, не и с нейното.

— Не ти ли се е искало поне веднъж?

Кайра се изпъна, след това се отпусна в леглото.

— Давай — предаде се тя. — Може би има какво още да науча.

Той отиде до мултиприемника и извади от своя комплект инструменти един кабел. Застана до апарата и се включи в него.

— Bienvenidas — каза той.

Картината от Русия изчезна. Върху екрана потекоха меки пулсиращи цветове, напомнящи облаци. Чу се женски глас:

— Hola, Кайра.

— Saludos — отвърна иронично старата жена. Самообладанието я напусна и тя се разтреса. — Еико, ти ли си, Еико?

— Част от това, което бях, е част от това, което сме — каза другата с тих глас. — Никога не сме били толкова близки с теб, докато бяхме живи. — Загрижено: — Нещо нередно ли има, скъпа?

— Не, не. Но досега не бях разбрала... и сега като те чух, Еико...

— Шок. О, съжалявам. Да си тръгваме ли?

Кайра потрепна.

— Не. Por favor, останете. Съжалявам... че не поисках да... се срещнем. — Сълзите потекоха беззвучно по скулите ѝ. — Казвах си, че

сте прекалено заети да се грижите за света...

— Не е така.

— Да бъдете света.

— Нито така. Помисли за Енсън. Ако махнем него, какво ще стане с Деметра?

— Бихте се справили много добре и без мен — изръмжа Гътри.

— Тихо — смъмри го другата. — Продължавай, Кайра.

— О, вече... вече няма значение — заговори колебливо старата жена, — освен ако не се чувствате наранени, че ви отбягвах.

— Чудехме се...

Кайра протегна разтреперани ръце към мултито.

— Останалите... простете... останалите киберкопия, които дойдоха на Кентавър, се изключваха, след като приключеха със задълженията си. Т-те пожелаваха да се изключат. Представях си теб, Еико... бях свикнала с идеята за другата ми полуличност там, но ти, която толкова обичаше живия свят, да си затворена...

— Не е така, Кайра, изобщо не е така. — Отговорът бе кротък, но настойчив. — Ние живеем. Слънцето и дъждът, дневната светлина и звездите, река, цвете, птица в полет — живот, навсякъде живот. И когато започне да ни липсва човешкото, когато се опасяваме, че може би започваме да го губим, имаме Енсън.

— Вие двете ме карате да искам да продължавам — каза Гътри.

Човек би отронил сълзи.

— Наистина ли не знаеше това, Кайра?

— В известен смисъл — призна старата жена. — Надявах се. Но предполагам, че аз... не смеех да запитам направо.

— А и дните ти бяха запълнени.

— До дупка — добави Гътри.

Усмивката на Кайра потрепна.

— Най-накрая се осмелих. Gracias, gracias.

— Благодарностите са за теб, querida — промълви другата.

— Затова ли дойде тук?

— И за да ти кажа сбогом. — Въздишка като вятър сред листа. — Да беше лято, Енсън щеше да те изнесе в градината заради мен.

— Няма нищо. Спомням си много прекрасни лета. Благодаря за тях.

— Почивай в мир, Кайра.

Цветовете изчезнаха. След секунда Гътри се изключи и се върна до леглото.

Кайра дишаше учестено и плитко.

— Gracias, jefe — прошепна тя, — за това... и за всичко останало.

— На теб също — отвърна той. — Но това те изтощи напълно, нали?

— Май да.

Тя се отпусна и затвори очи.

Пръстите на робота хванаха китката ѝ, докоснаха гривната и свалиха леглото.

— Искаш ли малко музика, скъпа?

— Да, би било добре.

— Каква?

Кайра се усмихна със затворени очи.

— Изненадай ме.

Той се върна до мултите, извика един списък, прегледа го и избра. Четвъртата симфония на Дворжак подейства освежително. Той отново седна и хвана ръката ѝ. Тя спеше. Той чакаше.

Хю и Чариса влязоха. Гътри ги поздрави с полушепот, пусна ръката на Кайра и стана. Наведе се над нея, сякаш имаше устни, за да я целуне по челото, после каза „Adios“ и излезе в свечерения град.

След час Кайра се събуди сама в стаята. Повдигна се на лакът и погледна през прозореца. През сивотата, която го изпълваше, падаха бели снежинки. Вече бяха покрили градината ѝ. Беше първият сняг, който се сипеше върху тази земя.

60.

По своята ДНК съм до голяма степен човек, затова аз съставям това съобщение. Разбрали сте погрешно. Загрижеността ви за представителите на вашия вид на Земята е неоснователна. Те проспират, свободни са да водят спокоен или френетичен живот според личния си избор, като спазват определени разумни ограничения — много по-малко, отколкото са съблюдавали техните примитивни предци. Следва подробен списък. Макар броят им да продължава да намалява, знайте, че наследството им е запазено в общността на разума, чието въплъщение съм аз, и който сега се завръща към целостта си.

Замок Сабийел блестеше далеч в нощта, облян от сребърна слънчева светлина, загадъчен и изящен. От стените в централната му част започваха лъчи с паяжина от кабели и тръбни коридори между тях чак до периферията, която блестеше с хиляди светлини и осветени бойници. Четири дълги тъмни крила, слънчеви колектори, се протягаха по-нататък, разрязвайки Млечния път и звездите при въртенето на бижутото. Сред съзвездията блестеше синята Деметра на шестдесет градуса по-напред по същия велик път.

Отблизо размерите и мощта на замъка бяха поразителни: стокилометров размах, чудовищно въоръжен с ракети и лъчеви прожектори, обслужвани от две групи от по двайсет охранителни роботизирани кораба. Това бяха защити срещу летящи скали, които можеха да унищожават с лекота и кораби.

Ърлинг Дейвис пилотираше своя кораб без страх. Днес той, неговите съдружници и техници бяха неопетнените пратеници. Замая се от учудване. Досега бе виждал само изображения на тази крепост и рядко беше общувал с нея чрез съобщителен лъч. Малко деметрианци се бяха разхождали из нейните зали.

Събра необходимата арогантност, свърза се с Контролната стенния, снижи кораба си в центъра и го паркира. Може би един посланик не би трябвало да пилотира сам кораба си, но той си беше такъв. Освен това двамата с Гътри смятаха, че това ще му спечели уважение, а кой можеше да измери предварително степента, в която това може да развълнува умовете на лунарианците?

Когато групата му премина през шлюзовете към вътрешността, откриха, че ги чака почетна стража — високи мъже в прилепнали черно-червени униформи, въоръжени с шокови пистолети. Водачът им отдаде чест и ги поведе към запазена за тях лента. Тя се спусна по един от лъчите до периферията и ги изведе близо до определените им апартаменти. Водачът съобщи, че ако желаят някаква информация или нещо друго, трябва само да се обадят на номера, който им даде. Без съмнение искаха да си починат и да се освежат на спокойствие. След три часа щяха да отидат на прием и вечеря, с изключение на капитан Дейвис, когото Командващата лейди бе поканила на лична среща по същото време. Лидерът докосна челото си и отведе своите хора.

Дейвис бе леко разочарован от своите покои. Очакваше нещо поекзотично. Е, може би домакините искаха гостите им да се чувстват като у дома си. Определено им бяха предоставили целия възможен комфорт и всички удобства, а след дългия труден преход от Одисей теглото при лунарианците бе като благословия. Известно време деметрианците останаха заедно и поговориха, после Дейвис се оттегли в своята стая. Изкъпа се, строполи се на леглото, прегледа какво предлага базата данни за забавление и си пусна стара постановка на „Момичетата от Егея“. Изкуствата на лунарианците бяха интересни, често странно красиви, но прекалено чужди, за да го отпуснат.

Облече се навреме. Униформата от скорошната му флотска служба би била подходяща за случая, но Децата на Маккенън не бяха редовна войска — въпреки строгата дисциплина — и се отличаваха само с една лента на ръкава. Дейвис се облече по висшата мода на Деметра: лента за глава върху дългата до раменете червена коса, обшита с ресни туника от еленска кожа, ленени панталони в оксигенирано синьо-зелено, мокасини, нож в ножница. Обикновено носеше комбинезон, ако изобщо си слагаше нещо друго, освен боя по тялото. Тази нощ обаче представляваше своя свят.

В уреченото време ескортът пристигна. Двама офицери придружиха Дейвис по коридорите, които го очароваха. Разточителството беше типично за изцяло родена в космоса цивилизация, която се скъпеше на маса, но бе щедра на енергия. От двете страни се издигаха решетки от различно оцветени сплави, чиито рамки бяха преплетени в уникални криви, за да образуват безистени към три редици магазини, офиси, бистра, заведения за хазарт, салони за забавления и по-трудно разпознаваеми места. По пода и над височината на главата танцуваха форми под звуците на музика, която се менеше от удряци в корема басове до остри като меч пронизителни звуци по неидентифицирана скала. В сводовете се диплеха завеси от сияния. Малки глобуси с кълбовидни мълнии се въртяха в прозрачна колона. Той премина през празен участък, обграден от аура, а единственият звук, който се чуваше, бе нейното просъскване. На друго място коридорът се разшири до площад, а в средата подскачаше, спускаше се и бълбукаше огнен фонтан.

Макар и изпълнени с хора, коридорите не изглеждаха претъпкани. Лунарианците не се бутаха и не жестикулираха, нито пък говореха високо. Облеклото им бе претърпяло малка промяна от богатите отминали дни, а на лявата гръд на всеки мъж, жена или подрастващ видя знака на тяхната фила. Идваха от цялата система на Алфа Кентавър, с изключение на Деметра и по-малките тела, принадлежащи на деметрианците. Освен че бе дворец на фила Итхар^[1], Замок Сабйел бе също и град, склад, пазар, културен център и място за срещи на цялата раса. По тази причина Аркън и Янир се бяха съюзили да се опитат да го превземат.

Облеклото се бе променило и в още един малък детайл. Повечето от жените носеха елегантни малки ками, а мъжете — рапири. Те не служеха за инструменти, както ножът на Дейвис. Понякога се изцапваха с кръв.

Стигнаха до триметрова метална врата с цветовете на дъгата. Херметическата преграда край нея приличаше на мозайка, по която сякаш се движеха бледи фигури с големи очи. Офицерите направиха някакъв жест и вратата се откряна. Вкараха Дейвис през вход, украсен с калиграфски писания, в стаята зад вратата. Там отдадоха поздрав и тръгнаха обратно.

В залата имаше полуелипсоид с дължина около двадесет метра. В сандъчета около него растеше изобилие от цветя, папрати и дървета, много от които се бяха извили като дъга до средата на тавана или се спускаха надолу, образувайки тунелчета. Лилии, азалии, орхидеи, рододендрони, бугенвиллии и хеликонии хвърляха дъги върху зеленото и изпълваха с ухания субтропичния въздух. Върба, бамбук и миниатюрен клен шептяха и се полюляваха на струите на вентилационната система. Сред тях имаше клетки, в които пееха дроздове, канарчета и славеи. Пеперуди пърхаха свободно. Единствените мебели бяха канапе и маса, конструирани главно от тънки и почти прозрачни материали, които ги правеха почти невидими сред градината. Като разтърсващ контраст обаче в центъра на розовия под зееше кладенец, запечатан с хиалон — той гледаше право към космоса. Когато премина покрай него на път към канапето, Дейвис видя как се движат безбройните звезди.

Русалет от Итхар стана и плавно се приближи да го посрещне. Беше висока колкото него, фина и гъвкава като камшик, като се изключат изящните ѝ бедра и гръд. Косата ѝ падаше на платинени вълни покрай големи кехлибарени очи, черти като на изваяна от майстор Атина, дълга шия, подчертана от филигранна златна огърлица. Кожата ѝ изглеждаше бяла на фона на тъмночервената рокля до глезена от велвил. Не забеляза да носи оръжие.

Поздравлението ѝ бе на английски с мелодичен акцент:

— Добре дошъл, милорд капитан Дейвис.

Той поздрави съгласно обичая на неговия вид, внимателно хвана ръката, която тя му протегна, и каза:

— Ваше величество Командваща Лейди!

По най-добрия начин, на който беше способен. От толкова близо долови отраженията на възрастта върху нея — леки, почти незабележими на меката светлина.

И двамата стояха прави, което бе общоприето при ниска гравитация, докато не се укаже изрично да седнат. Усмивката на Русалет разведряваше хладната безизразност на лицето ѝ. Всъщност скоро откри, че когато пожелаеше, тя можеше объркващо да играе с израженията си.

— Надявам се пътуването ви да е било приятно — каза тя.

Дейвис се усмихна едва-едва.

— Всъщност мина много бързо, Командваща Лейди. Тръгнахме веднага след като бе договорена тази среща. Не искахме да ви караме да чакате.

И да рискуваме промяна поради непостоянства в настроенията или политиката...

— Чувствате ли се доволен от покоите си?

— Луксозни. Приемате ни много гостоприемно, особено след такова кратко и... хм... спешно предизвестие.

Русалет свъси вежди.

— Ние не сме глупави, милорд! Щяхме да бъдем, ако бяхме отказали. — Тя отново се усмихна ослепително и го подхвана за лакътя. — Елате да се подкрепим преди вечерята.

— Благодаря.

Дейвис я придружи до масата. Върху нея имаше кристална кана, пълни бокали и деликатеси. Русалет вдигна чаша. Той последва жеста ѝ.

— Уах йейа — вдигна тост тя. — Да пием!

— За щастливите завършеци — отговори той.

Чашите звъннаха една в друга. Щом отпи, усети, че ароматното вино остро и рязко замайва главата.

— Щастлив завършек на нашите преговори? — попита Русалет.

— Какво друго? — отвърна Дейвис. — В противен случай, миледи, никой няма да бъде особено щастлив.

— „Преговори“ може да се окаже евфемизъм. Някои биха нарекли това, с което сте дошли, „ултиматум“.

— Миледи!

Тя го погледна право в очите.

— Без да се обиждате, капитане, смятам, че не сте особено привикнал към неискрени слова и заобиколни маневри. Лорд Гътри познава хората си. Щом е избрал вас да преговаряте с мен от негово име очи в очи, вместо аз да говоря с него по лъч със забавяне във времето, значи иска да води пряк разговор.

Най-добре да отвърне на тази атака със същите оръжия.

— Ще ме извините, но аз не съм дипломат. Това не е прякото ми занимание.

Тя кимна.

— Добре ми е известно. — Тонът ѝ бе приятелски. — Вие предвождахте хората си умно и смело...

... след като Гътри реши да подпомогне нейната фила в битката на живот и смърт с Аркън и Янир...

— ... макар да бяха инженери и прочие, девствени в битките. Някои от тактиките ви бяха направо възхитителни.

Той направи гримаса. Не по този начин би описал използването на суперлазери, взривни вещества, скали и реактивни двигатели на космически кораби като оръжия, или пък систематичното възползване от слабата поносимост на противниците към ускорение.

— Вие сте роден воин — завърши Русалет.

Дейвис поклати глава в знак на несъгласие.

— Не, миледи, никога. Импровизирах и мразех всяка милисекунда. Ако това беше истинска война, като тези на Земята, за които разказва историята, а не няколко светкавични акции, чудя се дали щях да издържа. Не, аз съм си космически инженер.

— Надарен с дар слово като лорд Гътри и с прямота, която — подозирам — е толкова искрена, колкото и неговата — каза весело тя. — Да не би случайно да сте от неговата кръв?

— Да, той — човекът — е сред моите предци. Но това, предполагам, вече може да се каже за повечето от деметрианците.

— Енергичен род.

Тя отпи.

Дейвис също отпи. Горещината във вените го импулсира към решителност.

— Моите уважения, Командваща Лейди, след като ме взимате за боен бик, може ли направо да ви запитам кога ще започнем разговорите? Това не беше изяснено в съобщението.

— Вече ги започнахме.

Той я погледна втренчено.

Държанието ѝ се промени от забавно към сериозно, ако не и към доста тежко.

— Ние двамата ще вечеряме без компания и ще говорим открито. Ако достигнем до споразумение, всичко останало е въпрос на формалност. Ако не достигнем... Тогава ще му мислим.

— Хм... добре, вие имате властта да сключвате сама договори... струва ми се.

Дали някога ще проумее тази цивилизация? Когато тя говореше за открити разговори, сериозно ли беше или на шега?

— А аз нямам. Не сме организирани така.

Русалет кимна отново. Бледите къдрици се плъзнаха по гърдите ѝ. Тя ги отхвърли назад.

— Да, в това отношение ние, лунарианците, сме по-честни.

Той я изгледа въпросително.

— Кралство Кентавър няма други претенции, освен да се подчинява до известна степен на владетелите на най-силната в момента фила — обясни тя. — Вие, деметрианците, се титулувате република, но можете ли да си представите, че вашето Народно събрание би си позволило да противоречи на лорд Гътри?

Дейвис веднага зае защитна позиция.

— Той не ни дава основания за това. Вярва, че основната работа на правителството е да остави хората на мира. — И продължи по-спокойно: — Но... разбирам какво искате да кажете, Командваща Лейди. Ако аз направя предложение, което той приеме, на нашата планета няма да има много спорове.

— Точно така, капитане — усмихна се отново Русалет и пак го хвана за лакътя. — Да седнем.

Един до друг на канапето, те пиеха вино, вдишваха наситения с аромат на цветя въздух, слушаха птиците и гледаха как прехвърчат обагрените крилца.

— И така — продължи Русалет след малко. — Вие, деметрианците, се притекохте на помощ на Итхар, защото Аркън и Янир са или бяха враждебни към вас. Техните лордове с удоволствие биха прекратили връзките между двете раси с твърдението, че от тях няма какво да спечелим и има защо да се боим. Като доказателство те привеждат случилото се с Луната, чиято държава бе лоялната, а обичаите ѝ унищожени от по-населената и богата съседка. Достатъчно ясно ли изложих случая?

— Не е толкова просто, Командваща Лейди — възрази Дейвис. — Ако позволим напрежението да ескалира, например във връзка с претенциите на Ораин от Янир към астероидите. — Той млькна. — Но, да, можем да обсъдим тези общи условия. Разбира се, че Гътри защитава и се бори за интересите на своя народ.

— Естествено.

— А първият и най-важен от тези интереси е след няколко века този народ да е напуснал Деметра.

— Продължавайте — насърчи го Русалет. — Не се страхувайте да предизвикате гнева ми. Това ми доставя удоволствие.

Ноздрите ѝ се разшириха. Ако той не е воин по темперамент, помисли си Дейвис, аз съм, и то какъв!

— Не можем да си позволим да прахосваме време и ресурси в един конфликт — заяви той. — И действително ни е необходимо сътрудничеството на лунарианците. По очевидни причини вашата аеронавтика е по-развита от нашата. Какво бихме могли да сторим, освен да помогнем на тази фракция, която поне не призовава за открито скъсване на отношенията с нас?

— Няма да крия, че мои колеги в Итхар обмисляха същото.

— Тогава мога ли да добавя, Командваща Лейди, че ние ще продължим да преследваме собствените си интереси? Знаете, че Гътри е толкова безмилостен, колкото се налага. — Дейвис се замисли за момент и реши да продължи: — Ще ви кажа нещо, което той ми сподели. „Ако възнамеряват да си играят с нас на килкенски^[2] котки, ще ги изправим едни срещу други. Няма да е трудно. Оцелелите ще бъдат покорни.“

— О, чудесно замислено! — извика доволна Русалет. — После трябва да ми опишете тези килкенски котки. Но и така разбирам какви са неговите намерения. А и вашите също, предполагам?

— Вижте, Деметра е моят дом, моят народ.

Неговата майка, ако се забрави скокът в поколенията.

— Но не е нужно нашите раси да бъдат в конфликт — продължи той. — Затова съм тук днес.

Тя кимна още веднъж.

Това по принцип вече бе признато от Итхар. Въпросът е до каква степен расите трябва да бъдат в контакт и трябва ли да бъдат изобщо?

— В по-голяма, отколкото вероятно предпочитате, миледи. Но може би разбиранията на следващите поколения ще са различни. Наистина ние вече нямаме много за обмен в областта на стоките, тъй като и двете страни се самозадоволяват. Услугите обаче... Ако ви интересуват вашите потомци — а Дейвис се чудеше дали я интересуват — имате пълно основание да работите заедно с нас. Нека ви напомня, че когато планетите се сблъскат, а едната от тях се движи в

регресивна орбита, не забравяйте — те ще изпълнят космическото пространство на Кентавър с парчета. Дори за лунарианците ще бъде опасно в продължение на милиони години. Наистина ли искате да заложите всичките си пари на една карта?

Тя се засмя.

— Още един сладък израз. Смея да твърдя, че е на лорд Гътри. Продължавайте, капитане, моля ви.

Той я погледна право в очите. Това, както и опиващото го вино, бяха причина с усилие да запази деловия тон.

— По-добре се присъединете към нас в подготовката ни. Ние можем да ви предложим ресурси, каквито нямате, включително по-голямо население и по-висока устойчивост към ускорение.

— Якост, да — промълви тя.

— Проучване на други звезди, основаване на нови колонии, където това е възможно — нашите две раси са изградили промишлена база за това. Налага се да започнем веднага. Ще ни отнеме поне двеста години.

Проблесна нетърпение в думите ѝ:

— И колкото по-скоро започнем, толкова по-вероятно е да се родят достатъчно герои. Много по-късно ще бъде прекалено късно.

— Аз... моля, миледи?

— Това е древно недоумение — продължи тя. — Какво ще прави едно общество, когато приключат героичните му времена? Нашите предци са се разселвали, сражавали, страдали, умирали са, но преди това са ставали бащи и са вършели гигантски дела, а ние само царуваме в охолство. Какво следва сега? Смятам, че вие живеете мирно на Деметра само защото имате вашия почитаем безсмъртен лидер лорд Гътри и великото присъствие на Майката Живот. И въпреки това научавам, че хората все повече и повече се впускат в техните си малки цели независимо дали сред природата за едно просто и съзерцателно съществуване или в забързания егоизъм на градовете. След като светът им е опитомен, за какво да мечтаят или да се жертват, когато на всичко отгоре той е обречен? И така започва да се разпространява чувството за отчаяние.

Въпреки че тя преувеличаваше, Дейвис се даваше сметка, че Русалет притежава умението да разсъждава не само по политически въпроси.

— А вие... лунарианците?

— Някога отглеждахме по-малко братоубийствени спорове. Той се въодушеви.

— Още една обща цел... да съхраним героичните времена.

— Противопоставяйки се на реалността.

— Хм?

— Естеството на нещата в тази наша вселена.

Русалет посочи към кладенеца, където звездите продължаваха своя парад.

— Гътри ми е казал неведнъж — каза Дейвис, — че усеща с корема си, както се изразява той, че вселената не е така безжизнена, както твърдят софотектите на Земята.

— Не можем да пренебрегнем думите им, независимо дали ненавиждаме самотата, на която ни обричат — отговори Русалет с неочаквано сериозен тон. — Те значително ни надвишават по интелект.

— По този въпрос Гътри каза, че... ммм... каза, че всеки може да открие безкрайни Манделбровови числа в неговия център.

Русалет отметна глава назад и се разсмя звънливо.

— С удоволствие бих се срещнала с него! Той е като внезапен порив на Горски вятър, какъвто съм усещала само в кивира. Липсва ми...

Тя косо погледна Дейвис и се наведе към него.

Той се почувства неловко и каза припряно:

— До нас достигат слухове, че лунарианците са на път да проектират истински междузвездни кораби.

— Това е извън моята орбита — отвърна тя. — Но като ще бъдем откровени, ние двамата, устремени към разширяване на хармонията... един физик ми каза, че вероятно ще успеем да летим почти със скоростта на светлината.

— Какво? — възкликна Дейвис. — Как?

— Говореше за прехвърляне на импулсите между кораб и космос, реакция срещу самото пространство. Но неговите умения не са мои.

Дейвис се впусна в трескави разсъждения.

— Пространството? Виртуални частици? Ние можем да извлечем енергия от вакуума, това е известно още от дваисети век като ефект на Казимир... незначително, но... Ако теорията на вашия физик е вярна,

цената на енергията за достигане на дадена скорост пада с пъти надолу...

— Може ли да се споразумеем — ние двамата и лорд Гътри — вашите учени да се запознаят с изчисленията и лабораторните резултати. Той ме предупреди, че няма пълно отделяне. Необходимата енергия, макар и далеч по-малка, трае безгранично.

— Очевидно. Малък кораб като онзи, който докара киберкопията на Деметра, би могъл да постигне светлинна скорост. Но ако се опиташ да помръднеш огромен кораб със стотици или хиляди тела в летаргично състояние, няма да се получи. Дори да бъде конструиран, в което се съмнявам, радиацията ще го парализира и ще ги убие. Освен това ние удължихме периода на възстановимата летаргия, но максимум до сто години, а досегашните изследвания и квантовите ефекти ме карат да мисля, че никога няма да постигнем много повече.

Русалет прокара пръсти по опакото на дланта му.

— О, вие наистина сте инженер! — подхвърли с деликатна ирония тя.

Сепнат, той се върна към конкретната тема.

— Моля за извинение, Командваща лейди. Ограничени или не, перспективите са изключително вълнуващи. Ако не друго, неимоверно се разширява обхватът на изследователските ни проучвания. Нека вашите хора продължат да разработват проекта, а ние ще видим какво можем да направим от наша страна.

— Преди това трябва да се състои срещата на мозъци, каквато искахте, при размяна на ангажменти и заложници.

— Заложници?

Русалет му се усмихна право в очите.

— Пратеници, говорители, ако предпочитате. Лунарианци в сателит около Деметра, деметрианци тук при нас. Задълженията им няма да са отегчителни, мога да ви уверя.

Слепоочията му запулсираха.

— А... надявам се да остана за известно време, докато ние, хм... обсъдим проблемите.

— И се насладим на други игри — промълви тя. — Допълнете чашите, милорд капитан, за да ги изпием на спокойствие, преди да се отправим към вечерята и всичко, което може да последва.

[1] В кодекса на древноизточните рицари — самопожертвователност. — Б.ред. ↑

[2] Килкени — град в Ирландия, свързан с борбите срещу колонизирането на острова. — Б.ред. ↑

61.

От последните ви съобщения става ясно, че вие и ограничените изкуствени интелекти, които използвате, вече не сте в състояние да ни проумеете. Ако не проявявате интерес относно неинтегрираните човеци, останали на Земята — а предполагаме, че това не е по-съществено за вас, отколкото за нас — по-нататъшни контакти са несъстоятелни, а за вас вероятно и непрепоръчителни.

Макар че беше по-огромна и по-мощна от всичко, съществувало край Слънцето преди изселването, със своите компоненти сред междупланетарното пространство Астрономическата мрежа на Алфа Кентавър не откри повече планети с кислород в атмосферата. Вече известните обикаляха звездите 82 Еридани, Бета Хидри и една в Пупис, която имаше каталожен номер HD44594. Колонистите ги проучиха обстойно, научиха много и своевременно започнаха да ги изследват.

Изпратените за целта космически кораби не бяха роботизираните сонди, които летяха до по-безинтересните системи. Бяха прекалено бавни. Вместо тях три малки свръхкораба летяха със скорост, близка до светлинната. Освен средствата за научни изследвания, всеки от тях носеше по едно копие на Гътри. Съзнание, което, освен че беше запаметило човешката същност, придаваше цел и неотложност на мисиите и по собствените му думи надушваше какво трябва да се търси.

Бяха изминали почти два века по земното летоброене, когато последното от копията се беше върнало от най-отдалеченото от трите слънца, беше се копирало в своя „оригинал“ и впоследствие беше изключено. Всяко преживяване, всяка мисъл, дори всяка мечта може би, която някога беше тяхна, сега беше във и на единствения Гътри. „И един Гътри е много, дори прекалено“ — обичаше да казва той. И все

пак, както животът постоянно променя всеки човек, след сливанията той не беше съвсем същият като преди.

От лабораторията по психокинетика отиде в своя частен контролен център. Дълго време си почиваше в безмълвие и уединение. Накрая включи много специален уред за комуникация. Прерови една секретна мрежа, която съществуваше не толкова материално, колкото под формата на система от кодове и връзки, докато не намери на друго място на планетата това, което търсеше. Измина минута преди тя да отговори, тъй като бе заета с една в известна степен значима и сложна задача.

— Имаш нужда от мен ли, Енсън?

— Да — каза той. — Можеш ли да ми отделиш няколко часа?

— За теб винаги.

— Не се претоварвай, скъпа. Разбирам, че си заета — да се бориш с тази болест по растенията в Етолия и със сигурност още петдесет дузини други задължения. — Той изобрази смях. — За богините няма отпуски.

— Погрешно разсъждение. Много добре знаеш, че не съм божество, а единствената отпускателна от живота е вечната. — Тонът ѝ, досега сериозно-закачлив, поомекна. — Разбира се, че имам време. Казвай.

— Думите не са достатъчни. Може ли да се съберем?

Деметра се поколеба за секунда. Ставаше все по-трудно съзнанията им да се събират, тъй като тя еволюираше към метаморфоза. За него бе невъзможно да я разбира напълно, а в известна степен и за нея. Но...

— Разбира се. Ела. Ще те чакам.

— Благодаря — отговори неадекватно той и прекъсна веригата.

Средствата, които им бяха необходими, бяха доста навътре в континента. Гътри извика трима от своите помощници, даде разпореждания за следващите ден-два и замина.

Неговото мултифункционално тяло се спусна по една шахта в подземния гараж и поръча да му докарат флигер. Един мъж чакаше за подобна поръчка, облечен в прилепнала червена униформа със злато по краищата. Тъй като бе сложил на главата си униформената маска, стилизирано сребърно лице на птица, Гътри позна пилот Кристиан Пекър и го поздрави.

— Hola. Към летището ли си?

Изненадан, мъжът се обърна с лице към машината, която се бе плъзнала безшумно зад него.

— Вие ли сте, сър? Късмет и живот!

Мъжът усети иронията на поздрава в присъствието на Гътри още докато го произнасяше. Кафявото му лице се изчерви и той добави припряно:

— Да, излизам в отпуска за половин година.

Гласът на Гътри изрази изненада.

— Толкова дълго? Къде отиваш, за Бога? Не съм чувал отгук да планират нещо различно от рутинни задачи.

А и не беше задължително да е чувал — можеше да е по лична работа. Пекър обаче служеше в космическата служба на Републиката, която беше миниатюрна.

— Тази не е рутинна. Директорът Ръдбек ми даде отпуска и един факлокораб. Ще участвам в експедицията до Дис.

На Гътри му беше известно за похода на лунарите към планетата на Проксима.

— Хм, не е лоша идея да имаме наблюдател и връзка с тях там. Но...

Прекъсна го внезапен изблик на ентузиазъм, което не беше твърде почтително, но той и без това рядко го изискваше.

— Сър, поздравления!

— За какво?

— За пътуването ви до Пупис и обратно! Чудно! Един истински жив свят!

— Прекрасно, разбира се.

Колко безкрайно, мистериозно прекрасно — биосфера, която не е примитивна и трудна за овладяване, а рог на изобилието като този, който е представлявала Земята преди човека.

— Свят за нас. И вие го намерихте.

— Всъщност не е съвсем за нас. Виждал си предварителния ми доклад, нали? Химията е прекалено различна от нашата. Ще трябва да унищожим прекалено много, преди да можем да се заселим. Аз се примирих с разчистването на доста от деметрианските видове, но никога не съм се чувствал спокоен заради това, а когато става въпрос

за цели живи континенти... Не, докато имам думата, нашата раса няма да си стовари подобно нещо на съвестта.

— О, съгласен съм, сър, абсолютно! Това, което можем да открием обаче, което можем да преживеем... Друга планета в онази система, която можем да преобразим, като в Еридани и Хидри...

— Вярно е. В края на краищата за нас наистина има бъдеще.

Една светлинна изгасна.

— Да — каза глухо Пекър, — бъдещето...

... което никой от живите няма да види. Дали HD44594 II, Бион, изобщо можеше да бъде достигната от нещо различно от роботи и киберкопия?

— Благодаря за топлите думи — бързо каза Гътри. — Но я ми разкажи по-подробно за тази твоя екскурзия. За какво е?

Отпуснатите рамене на Пекър се поизправиха.

— Мислех, че всички знаят. Геологични проучвания предимно.

— Да, и аз така чух, но нещо не ми се връзва съвсем. На какви нови знания, на какво интересно или полезно — ако не броим малкото фактически подробности — могат да се надяват, та рискуват отново да си строят вратовете на тази замръзнала дупка?

— По-добре е от кивира — рязко отвърна Пекър.

— Мм, да — призна Гътри.

Настроението на Пекър малко се разведри.

— А и жени ще има.

Той се усмихна широко.

В това тяло Гътри можа само да кимне.

— Аха. Разбирам, че и те били по-добри от кивира.

Поне лунарианците бяха истински, пък и съществуваше желание за дълготрайни връзки, които бяха все по-търсени и от двете раси. Сякаш жителите на града и космоса се бяха уморили от безразборния секс помежду си и предпочитаха естествената стерилност.

Превозното средство на Гътри беше пристигнало.

— В такъв случай приятно пътуване, синко — каза той и подаде хуманоидна ръка.

Пекър се изуми, но си спомни от уроците по история, че навремето това е бил общоприет жест, и стисна ръката.

Заучената любезност го накара да превие леко коляно и да отговори:

— Шансът да бъде на ваша страна, сър.

Гътри спусна краката си, качи се на флитера и потегли.

Издигна се нагоре и пое на запад. Беше ясен слънчев ден с двете слънца високо сред разпръснатите бели галеони от кълбести облаци. Външните датчици внесоха при него топлината, която се излъчваше от повърхността, и хладината на вятъра. Заливът Убежище блестеше в синьо, с дантели от пяна по крайбрежията, а към хоризонта ставаше като индиго. Порт Метеор се простираше внушително по бреговете на залива с кули, куполи, пирамиди, многостени, множество цветове и огромни дъгообразни прозрачности. Населението, което ги изпълваше и се движеше по улиците, беше главно от автомати. Човешките квартали тук-там почти не се забелязваха, като изключим дърветата, ливадите и градините около тях. Някои бяха опустели. Докато прелиташе над една детска площадка, Гътри увеличи образа и видя само три деца сред пързалките, люлките и въртележките.

Нямаше съмнение — добре беше, от полза бе това, че хората мислеха напред във времето. Беше открил нови светове, както и те самите. Но между днешния ден и деня на трагедията след по-малко от два века нямаше как да се изпратят милиони. Въпреки производителността на промишлеността логистиката беше абсурдна. Дори да успееш да решат този проблем по някакъв начин, оставаше фактът, че имигрантите не можеха да чакат в летаргия, докато се подготвят достатъчно жилища за тях. Нямаше да им стигне времето.

Нацията му вече не се нуждаеше от нарастване. Всъщност населението трябваше да намалява поколение след поколение, докато не останат толкова, колкото да могат да избягат. Това бе перфектно от гледна точка на логиката, хуманно, но противоречеше на човешките желания. „Да заличим живота“ — беше казала Деметра с тъга, докато нейните легиони растяха, изминаваха разстояния, летяха, плуваха, даваха семена и се размножаваха победоносно сред последните останали голи пустини.

Морето и градът останаха назад. Зелени, златни, понякога медни или лазурносини, обработваемите земи бяха плъзнали по хълмовете отвъд. Ако можеше да бъде съживен някой от жителите на земята или от заселниците от първите дни на планетата, нямаше да я познаят. Не се виждаха никакви машини — идваха само да събират и транспортират реколтата. Гори, ливади, блата — всичко смесено в

привидно безразборен ред. Но оттук пристигаха всевъзможни храни, влакна, дървесина, фармацевтични продукти, химикали, домашни бактерии и техните продукти, селективно концентрирани минерали, изобилие. Направено, за да отглежда човечество, симбиозата се грижеше сама за себе си.

Не, не беше точно така. Без Деметра всичко скоро би потънало в разруха. Полезността ще мутира до изчезване, ще се настани безсмислена свирепост; болести, плевели, напасти и пасящи животни ще дойдат, за да сеят опустошение; дъжд ще отнесе горния слой на напълно незащитената почва; оцелялото ще бъде жилаво, бодливо, разпиляно и съществуващо заради самото себе си. Тя усещаше всяка опасност още при появяването ѝ. Избираше и изпращаше в себе си войници, инженери, лекари — независимо дали са наномашини, малки роботи, растения, насекоми, соколи, порове или вълци — да воюват и да възстановяват. Макар изчисленията да бяха една от страните на разума ѝ, това не беше задача за компютри. Дори най-мощните и изкусно програмирани от тях в крайна сметка неизбежно прибегваха до жестоката елементарност на прякото култивиране. Това, което виждаше Гътри, беше работа на жив организъм, който се поддържаше и подлагаше на самолечение.

Земята се надигна в хълмове. Агрономията отстъпи на дивата природа, на гората. Тези дървета, лози, шубраци, планински езера с тръстики и пълни с риба потоци също бяха на Деметра. Без да черпи от богатството на техния живот, тя нямаше да може да поддържа своите полета и овощни градини. Без нейното ръководещо присъствие дивите места не биха могли да останат така великолепни. Съзнанието се бе сляло със своето създание.

Съществуваха парадоксално много сечища. Къщите, сгущени в тях, обикновено бяха ниски, от небоядисано огнеупорно дърво и се сливаха с окръжаващата ги висока околна среда. Гътри прелетя над едно такова селище. Долу изпълняваха някаква церемония — процесия около стълб, на който бяха резбовани листа и животински форми. Преди да отmine звуковите му сензори доловиха откъслечна песен, свирки, барабани.

Това вероятно бе ритуал в чест на Деметра. Живеещите в затъntenите области не я боготворяха, но я почитаха. Не бяха дегенерирани. Продължаваха да се образуват и информират, изпращаха

представители в съветите на Републиката, посещаваха други райони и приемаха посетители, търгуваха ограничено с предмети на изкуствата и други луксозни стоки. Но душите им се бяха оттеглили. „Също като амишите^[1], когато бях младок на Земята“ — бе споменал веднъж Гътри на свой познат, който не успя да схване аналогията, — „само че тези не гледат неодобрително на направените с въображение неща — дори напротив, ако са направени на ръка, — нито пък имат специална религия. Може да се каже, че са благочестиви, а можем да ги наречем и пасивни мистици. Не знам. Това е една нова култура.“ Едно поколение по-късно той забеляза за първи път нейното влияние в градовете — не просто стила на обличане и модните думи, но и начините на музициране и рисуване, танцуване и мислене.

Неколкостотин километра по-нататък гората свършваше. Долинките и тук бяха гъсто покрити с тъмнозелени дървета. Обикновени и канадски тополи и върби с бели потрепващи листа се подреждаха по бреговете на потоците в равнините. Батальони от борове и букове украсяваха хребетите. Въпреки това в голямата си част планинските местности бяха в царството на тревата, маргаритките, маковете, метличината, магарешките бодили, а на места се срещаше и по някоя туфа пирен, напомняща за старите дни. Лифтразир Тор се издигаше сред тази растителност, която покриваше неговата назъбеност с вълни, предизвикани от вятъра, и малки цветни нюанси. Дърветата в подножието бяха остарели и умрели преди един век, след като послужиха за целите на учените, които бяха проучили всичко възможно тук и си бяха отишли. Дъбове, глогове и високи ясени обграждаха масива под хребета. Сред дърветата проблясваха бели петънца.

Гътри спусна флитера, приземи го, излезе и затъркаля тялото си нагоре по тесния път към върха. По пътя работеха няколко машини. Освен тях срещна слънчева светлина, един гущер на обрасъл с лишей камък, фазан в пъстър полет, остра миризма на мента, прегазена от колелце. Когато стигна до горичката, вятърът шепнеше високо сред клоните и лекичко разиграваше светлинни зайчета по мъха и хумуса.

Наполовина обрасла с бръшлян, станцията се бе превърнала в светилище. Гътри навлезе в нейния хладен здрач и шепот от дейността, тих като пулсирането на кръвта в мозъка или сърцето. Роботи го посрещнаха с не съвсем присъща за тях почит. Това беше

като чест, отдадена на възлюбен. Поведоха го покрай отделения, в които пулсираха електронни, фотонни и квантово-нуклеонни апарати, изкуствената част на Деметра, към една стая в самите недра. Там свалиха кутията, в която бе разположена душата му, от машинарията, която контролираше, и я свързаха с устройството, което тя бе наредила да направят специално за него.

Започна общуването.

— Добре дошъл! — прозвъня в него.

Беше повече от думи, пряка индукция от една невронна мрежа към друга. Беше почти като да си мисли наум, само че мислите бяха нейни. Беше почти като събуждане от сън, но гласът ѝ от съня му продължаваше да звучи в главата му и това беше абсолютно реално и кристално като алпийско езеро.

— О, добре си дошъл! — изпя тя.

Навсякъде и отвсякъде пулсираше животът ѝ. Той различи ябълки, които се стремят да узреят, борба на мускули с разпенена вода, ужас, забвение и режеша като меч кръв в устата на лисица. Тогава духът ѝ прегърна неговия и по-незначителните усещания потънаха в нея.

Не се нуждаеха от въпроси. Въпреки това той изложи тревогите си колкото е възможно по-просто. Така сам схвана нещата по-ясно.

— Двете ми личности, които летяха до по-близките звезди, не се забавиха прекалено много. Когато се върнаха, се събрахме съвсем лесно. Добавих техните спомени, паралелни във времето, към спомените ми оттук и това беше всичко. Но този, последният, бе открил толкова много странности, а и нещата у дома се бяха променили толкова много, докато го нямаше... Най-вече ти, querida... Нищо вече няма смисъл. Деметра изглежда по-чужда, отколкото изглеждаше Бион. Ти също, което е най-лошото... Разбира се, всичко е въпрос на асимилация. Мога да свикна. Но ако ми помогнеш, това може да стане днес.

— Усещам борбата — каза тя — доколкото мога аз, която не съм човек.

— Нито пък аз съм човек — напомни ѝ той с огорчение.

— Това не е единственото нещо, което искаш от мен.

— Не. То е много малко, сравнено с другото, към което наистина се стремя. Първо обаче трябва да оправя съзнанието си.

— Ще потърсим единение.

Тя го беше водила вече там, на границите на дарбите му. Той живееше изолиран сред машините и никога не беше преставал да мисли като мъж. Но тя можеше да го въведе в своя живот и спокойно, деликатно да накара част от него да бъде — за момента — част от живота ѝ.

Преплетени, заекът умира, за да живее лисицата, а зеленината израства за младите зайчета... Корените рушат камъни, растението умира и смесва останките си с пръстта, за да осигури почва за нови корени, преплетени... Цветен прашец се носи с вятъра, сперма изригва в страстта, яйцеклетка приканва и спиралите пропадат, за да се преплетат...

*Докато сенките се издължават,
глухарче и пчела
разменят утрешни дни.*

— Цял съм.

— Тогава гледай.

Вероятно не стана нарочно, вероятно бе асоциация, предизвикана от изплуването на целта му в техните свързани личности. Нейните възприятия се спряха върху една сцена и тя я представи на вниманието му, сякаш присъстваше жив.

Вечер. Той видя сухите вътрешни области на Кария. Млечния път и звездите плуваха сред тъмнината. Светлината огряваше едно плато и равнината под него в безсенчесто сребърносиво, толкова ярко, че дори чак там долу окото му успяваше да различи пелин и изтощени кактуси. Въздухът стоеше неподвижен, мразовит, изпъстрен с дим от лагерния огън, който тлееше в жаравата.

Мъж и жена стояха на ръба на платото, където бяха разпънали палатка и бяха завързали конете си. Добре загънати във вълна и кожи — би трябвало да са номади от тези местности. Тя се сгуши до него.

— Студено е, студено — каза тя.

Дъхът ѝ се виждаше, бързо разпръсващи се облачета.

Той я прегръщаше силно.

— Боя се, че истинският студ е вътре в нас — каза тихо.

Тя се погали по корема. Беше бременна.

— Дали ще се осмели да има дете?

— Можем само да се надяваме. Наш внук, чиито деца ще избегнат смъртта на Деметра.

— Ако на кораба има място. Те ще са прекалено много, нали? Ние не трябва...

— Тихо. Не оставяй смелостта да те напусне. Заклехме се, че няма да чакаме безпомощни цял живот.

— Да. Заклехме се. Ще направим колкото можем, с каквото разполагаме. Целуни ме.

По повеля на Гътри Деметра се отдръпна от тях. Сигурно бяха оставили племето им да реши на спокойствие дали дъщеря им трябва да се роди.

Морета, реки, гори, прерии, подземни бърлози, високи небеса се превърнаха в средата, в която се носеха Деметра и Гътри.

— Не обичам подслушването — каза той.

— Ние не правехме това — отвърна тя. — Тези двамата са от света, който наглеждам.

— Светът, който си. (Припламна болка). Който ще загине. Освен...

— Тези, които се отчайват не за себе си, а за другите, които ще дойдат след тях в тази вселена, където ние сме краткотрайна случайна химическа реакция... бяха ли те в мислите ти, докато пътуваше?

— Не мога честно да твърдя такова нещо. Аз не изпитвам твоя вид майчина любов. Но със или без относителното свиване на времето разполагах с много години за мислене и намерих повече неща, за които да мисля, отколкото си представях.

— Твоето търсене, твоята одисея... Често гледах към звездите и ти завиждах, Енсън. (Припламна жар). Припомни си заради мен!

Той остави думите да се лятат, не като приказка, която щеше да разказва по-късно, парче по парче, сезон по сезон, а като моменти, прехвърчащи като пръски от океански вълни.

... Корабът се носи с пълна скорост. Бледо сияние замъглява космоса, сърповидна вълна от предпазни полета изблъсква настрани атомите от междузвездното пространство. Зад кораба циклопска празнота, в която аберацията и доплеровият ефект са изтласкали звездите от зрителното поле — освен право напред, където стотици хиляди синьо-бели звезди са се струпали около светлина, която е самият космически фон. Гътри го разглежда с месеци, преди да каже на своя робот адютант да го изключи.

... Десет корабни години и три четвърти светлинен век по-късно той се събужда. Корабът отдавна е започнал да намалява скоростта си, съзвездията отново разцъфват в обхвата на полезрението край него.

... Бион. Стъкленозелено море, от чиито дълбини крила прерязват вълните и се реят в небето. Гора от готически арки, в която висят алени завеси и отеква звън на кристални камбани. Планина, вплетена от снежния си връх до подножията от една-единствена виолетова лозница, дом на безброй видове създания. Дъжд, във всяка капка ембрион, който узрява, докато пада, и се освобождава, когато капката удари земята. Животни, построили градове с приказно изящество, но показали малко повече мозък от мравка. Други животни, които използват остри колове и камъни. Други животни, които не могат това, макар да са овладели огъня...

... Съседна планета в орбита около същото слънце. Животът на него е зачатъчен, както при първото пристигане на Деметра, микроби, атакуващи камъните, са покрили земята с глинеста почва, а две луни поддържат моретата живи. Това в по-голяма степен, отколкото на Бета Хидри или 82 Еридани, е сцената на Новата Земя. Но корабите, които биха могли да доведат хора, трябва да пълзят, така че товарите им ще се превърнат в сбръчкани трупове...

... На път към дома. Пространството извън кораба отново става чуждо. Спомени за това, което остава зад мен. Само ако, само ако... Естествено бе невъзможно, надежда, която Гътри бе отхвърлил преди стотици години, когато не можеше повече да живее с нея. Не е ли така?

— Другият ми Аз не знаеше какво сме научили от софотектите на Земята, преди да ни отрежат. По-важното е — о, колко по-важно е това! — че той не знаеше в какво си се превърнала ти, твоята зрелост. Аз, който останах тук, знаех, но не се бях замислял какво ли значение можеше да има. Прекалено бях зает или... прекалено се страхувах, че

ще се окажа в грешка... Някак си, когато аз и той се сляхме, дезориентацията, лудостта... Може ли хаосът да бъде съзидателен?

— Той е изворът на съзиданието — каза му Деметра. — Ражда се от една реалност, която винаги ще ни изненадва с новости, ако сме отворени за нея, понеже тя е по-голяма от полето на възприятието ни. И все пак ние можем да се разрастваме в нея... (Медитация). Защо не разбирах? И аз ли бях прекалено заета, или прекалено се страхувах? Това може да ме накара да се откажа от моя жив свят — за негова най-голяма болка. Но той е предварително обречен, каквото и да избира. Ако от неговата смърт произлезе един неограничен живот...

— Да — вдъхна тя през листата — да, аз мисля, чувствам, вярвам, че силата може действително да бъде моя...

— Да! — извика накрая триумфално.

Духът ѝ сграбчи неговия. Известно време те се извиха във вихрушка заедно из нейните гори и полета, в дълбините на нейните води, прелетяха нейните бури, нагоре към техните звезди и техните видения. Тя беше Майка Деметра, но също и Кайра, Еико и всичко, което си спомняше от Джулиана.

[1] Ортодоксална анабаптистка секта, възникнала през XVII в. (САЩ и Канада) — водят обикновен живот в общност, където делят всичко. — Б.пр. ↑

62.

Да се създадат наново плътта и костите на Енсън Гътри — задача, която не бе възприета с лекота — беше първата и най-малка стъпка от начинанието.

Както своите колонисти, и той беше въвел медицинския си запис в базата данни, която пристигна заедно с тях от Слънцето на Кентавър. Както техните, и неговият включваше карта на генома му. Наистина, информацията засягаше човек, чийто прах отдавна вече почиваше на Луната, смесен с праха на жената на неговата зрелост. Нито един лекар не би я пресъздал в процеса на търсене на най-доброто лекарство за дадена болест или най-добрия съвет, който може да се даде на бъдещ родител. Въпреки това масата, която добавяше към общата маса, бе практически нулева. А някой ден някак си на него можеше да му потрябва или можеше да потрябва на някой друг.

И когато този ден настъпи ненадейно, инструкциите за кодиране на наномашините бяха налице. Молекулярните асемблери започнаха работа. Извлякоха необходимото от решенията и от теловете в резервоара. Изградиха веригите на ДНК и РНК от клетка и митохондрия. Създадоха зигота и задействаха развитието ѝ. Насочваха пролиферацията и обособяването ѝ.

Това, което израсна в изкуствената утроба, не бе фетус. Би могло да бъде, ако това бе търсената цел. Няколко пъти на Земята няколко души — достатъчно богати и суетни — бяха отгледали деца, клонирани от самите тях. Гътри никога не се бе изкушил, а сега това би развалило намерението му. Той се нуждаеше от младо, но напълно развито тяло. Един детски или юношески мозък не би могъл да се справи с това, което той искаше да му зададе. Знанията — толкова много и така разнообразни — биха го претоварили до унищожение, до лудост. А ако първо оставеше клонинга да достигне зрелост, щеше да бъде прекалено късно. Щеше да се оформи една особена личност, със зададени модели на памет и синапси, съпротивляваща се на всяко наложено ѝ киберкопиране, която също щеше да рухне от натоварването.

Дори за един възрастен в безсъзнание сред мрак и тишина в миналото операцията беше невъзможна. Това не беше табула раз, чакаща пасивно да пишат върху нея. Една програмируема мрежа обаче, като тази, в която бе копиран старият Гътри, беше точно това. Тя получаваше данните малко по малко със сканирането на невроните и прехвърлянето на информацията от тях. Едва когато всичко беше там, напълно координирано, щеше да се активира програмата. На бял свят се появяваше ново самосъзнание като завършена цялост.

Обратният ход бе напълно различен. Макар клонингът да бе поддържан жив изкуствено, докато лежеше в резервоара, той действително живееше. Имаше метаболизъм. Поддържаше разнообразна хомеостаза, необходима за ежемасовото оцеляване. Мозъкът му, лишен от мисли, все пак ставаше все по-зает, напредваше, координираше всичко: секретите, отделянето, потока от импулси и сокове, ритъма на сърцето и на сърдечните мускули. Започваше смътно да сънува.

Вкарване на данни отвън бит по бит не можеше да се получи, защото живата нервна система не би могла да бъде статична. По самата си природа тя трябваше да изкривява тези безсмислени фрагменти, да ги разпръсква, да ги потиска, да се освобождава от тях.

Гътри не познаваше начин да наложи себе си като цялост върху него с един-единствен мигновен удар. Ако разполагаше с устройства за целта, те щяха да са нещо по-страшно от безполезни. Някои условни рефлексии могат да се изградят, но мозъкът не е създаден да се учи по този начин. Необходимо му е време, за да асимилира знанията.

На първо място той трябва да си осигури изобилие, копия на всяка следа на молекулярно ниво, тъй като квантовите флукутации ги разрушават, а ако няма какво да ги замени, паметта скоро се губи. Второ, разумът не е нещо отделно, скътано нейде в главата. Той е подсистема — широкообхватна при хората, но все пак подчинена на това, което прави целият организъм. Този организъм не може да се научи отведнъж как да бъде определена личност, както не може да се научи отведнъж да върви по опънато въже, или да свири на цигулка, или да спре да се страхува от смъртта. Да го насилиш би означавало да го повредиш.

По тази причина киберкопието Гътри не бе предполагал, че в света отново ще се разхожда човек Гътри. Докато Деметра не разцъфтя.

Нито силите ѝ, нито интелектът ѝ бяха неограничени. Те превъзхождаха тези на хората, но това, което съществуваше на Слънцето, можеше да погледне на тях презрително, ако благоволеше да бъде дребнаво. Или пък не. Това, което бе то, и това, което бе тя, бяха несъизмерими. По-висша ли е гръмотевицата от океанската вълна? Деметра беше съвкупността на една жива планета, така както мозъкът и нервите са едно отделно същество. Макар че не контролират всяка клетка, те поддържат клетките в хармония и при нужда призовават всички заедно да действат като една. Така тя властваше над милиарди.

Бах не е композирал със своите вени, дробове, крака, гонади или дори със сърцето си. Ушите му давали познания за звука, ръцете му свирели на клавишни инструменти и пищели партитури, но в една по-късна епоха тези услуги можеха да му се предоставят от роботи. Въпреки това не отделеният от тялото му мозък, който благоговееше пред Бога, е написал Меса в си минор, а цялото човешко същество.

Подобна нескопосана аналогия: думите са безсилни — разумът и духът на Деметра бяха всичките нейни животи. Многообразието ставаше сила. Като най-висшия организъм тя познаваше органичното, както нито една машина не би могла да го познава. Така широките и дълбоки мистерии стигаха още по-далеч — до квантовото ниво и неговите мистерии. Тя правеше наблюдения, които сами можеха да разрешават парадокси.

Щом можеше да управлява съдбата и да лекува раните, които биосферата си бе нанесла сама, тя можеше да води зараждането и на един отделен индивид.

Не беше лесно. Както тя предвиди, предварително трябваше да се направят огромни размисления — и изчисления, а след това в продължение на стотици дни вниманието ѝ бе заето, докато хранеше питомника си с Гътри и управляваше, поддържаше и водеше слепия дух към съществуването. Това си беше експеримент с много неизвестни — една от причините той да постанови, че ще бъде първият субект. „Един достоен командир не излага хората си на рискове, които сам не би поел. Ако се провалим, ще пострада Енсън Гътри, а аз ще поема отговорността. Ако нещото страда прекалено ужасяващо, аз ще го убия.“

Но това, което накрая роботите извадиха от резервоара, това, което си пое дъх и се огледа от единия до другия край, беше силен

млад мъж. Макар че, естествено, се нуждаеше от известно интензивно обучение и трениране, от самото начало идентичността му си личеше без никакво съмнение.

В него живееха спомени и любви, датиращи назад до едно детство на Земята и напред до пътешествия между звездите. Не включиха всичко, което се бе случило на киберкопието — капацитетът на мозъка за съхраняване на информация си има своите граници, а пък и него го очакваше собствен живот. Въпреки това той знаеше достатъчно и можеше да се запознае с останалото, когато пожелаеше, или да го чуе от бащата, какъвто бе сам на себе си.

Междувременно Деметра, окуражена от успеха, се зае с едно още по-смело създание. Направи го отчасти за да увеличи своите познания и сили и отчасти за да осигури символ, превъплъщение. Човек не живее само съгласно разума, а идните времена щяха да подложат на изпитание човешките души. Отчасти го направи и за да служи на една цел, която щеше да я надживее.

Следващият модел на ДНК не беше само на Кайра. Смесени бяха елементи от Еико, защото тя също трябваше да бъде включена в превъплъщението. Гътри се надяваше, вярваше, че нещо от Джулиана също ще се завърне. През годините, всеки път, когато се бяха свързвали с Деметра, той бе споделял този призрак и сега съществото, което се оформяше в родения човек, бе самата Деметра.

Отчасти, да — намек, ухание, мимолетно видение. Само една жена можеше да знае напълно какво означава да си жена. Тя можеше да живее само самостоятелно, като смъртна. Но в нея щеше да пребъде семето на това, което беше нещо повече от човека, друга и по-велика Деметра на много други светове.

Тя отвори очите си. Тя се усмихна.

63.

Когато първородният им син навърши шест години, Енсън и Дъщеря Деметра го заведоха в светилището в Лифтразир Тор. Срещата можеха да проведат и вкъщи, но отиването на мястото я превръщаше в церемония и те точно това желяеха. Още повече че рядката привилегия да посети лично мястото възбуди у него едно очакване, нетърпение, което те се надяваха да му помогне да преодолее евентуални ужаси. Отговорите на някои от въпросите, които задаваше напоследък, затрудняваха и възрастните.

По височините духаше есенен вятър. Той носеше облаци ту пред едното, ту пред другото слънце, така че светлината падаше на ярки или тъмни филизи, премигваше и отново се втурваше, а по повърхността се гонеха сенки. Съпътстваше ги ято гъски. Писъците на птиците се чуваха глухо сред воя, сякаш вече бяха отлетели. Вечнозелените дървета се извисяваха мрачни, а широколистните изпъстриха червеножълтия фон на повехналата трева. Дърветата на хълма тътнеха с вятъра, който носеше ухание на мокър от дъжда пирен, лютив като самото растение.

Сградата беше тиха и меко осветена. Един робот поведе гостите към стая, която бе добре позната на родителите. В нея имаше столове, масичка с бокал с нектар и други два с вино, както и мултивизор. В момента на екрана се виждаше бряг, сърф в гръмотевично зелено и бяло, чайки и разцъфнала в лилаво растителност зад дюните. Появиха се ливади, в които пасяха коне, една гора от секвои, планинска местност — живият свят.

Там беше и киберкопието Гътри в тялото, което приличаше на древен рицар.

— Здравей! — Той се приведе да се ръкува с Нобору.

Познаваха се добре — роботът лудуваше, разказваше приказки и пееше песнички, но днес бе решил да уважава достойнството на детето.

— Добре дошъл — каза с тих глас Майка Деметра. — Разполагай се. Това е и твой дом.

— Благодаря! — прошепна Нобору.

Тя му бе говорила и преди, но винаги, неизбежно, тя беше Присъствието, колкото и нежно или дори игриво да бе то. Той зае мястото си между Енсън и Дъщеря Деметра, сграбчи бокала си, но не го вдигна.

Гътри седна отсреща. Не биваше да стърчи над тях.

— Хайде, отпусни се наистина, момко — подтикна го той.

— Забавлявай се. Твоите родители ни казаха, че се питаш за разни неща, и се надяват да ти помогнем. Не че не можеш да го научиш от тях или в училище, или сам, но... просто ти си доста специален за нас и бихме искали да знаеш, че не сме ти само странни роднини, а и приятели.

— Не се опитвай да спечелиш детето — засмя се Енсън.

— Ха! — изсумтя Гътри. — Ти само почакай да станеш дядо.

— И аз ще оглупея не по-малко от него, сигурна съм — каза Дъщеря Деметра.

Закачките окуражиха Нобору.

— Кога ще е това? — изчурулика той и отпи от питието си.

— На тази планета ли?

— Не знаем, скъпи — отговори майка му. — Ти и жена ти ще го решите, ако не я срещнеш, когато вече си на някоя от другите планети.

Нобору я изгледа. Той се досещаше, че двамата с баща му вече са имали съдба. Трудно му беше да схване защо никой друг нямаше. Разбира се, тя бе уникално красива — висока, слаба, със златиста кожа, с черни къдрици, падащи покрай високите ѝ скули, открити лешникови очи. Баща му също беше уникален със своята суровост и бурен смях. Но те просто бяха неговите родители.

— Разбираш ли — припомни му Гътри, ние скоро ще сме готови да изпратим първата група хора към Изида и Аматерасу.

Избраните планети на 82 Еридани и Бета Хидри.

— Докато пораснеш, много от нас ще напускат всяка година.

Нобору се намръщи съсредоточено.

— Заселници?

— Да, тези, които искат да са такива — каза Дъщеря Деметра.

— Тези, които искат да помагат на машините и да се киберкопират в машинни тела, за да променят тамошните светове да станат като този — добави Енсън.

— И да бъдат там като хора, от самото начало — добави Дъщеря Деметра.

— Повечето ще трябва да тръгнат като киберкопия — каза Енсън. — Никога няма да имаме място на товарните кораби да пренесем толкова много упоени в летаргия, нито ще можем да се грижим за тях до края на пътуването преди планетите наистина да разцъфтят. Ще трябва да чакат изключени. Не очаквам да имат нещо против. Ще им липсват предизвикателствата и вълненията на ранните заселници, но пък ще пропуснат трудностите и опасностите. След неколкостотин години, а може би и по-малко, околната среда и Майката Живот трябва да са готови да ги приемат. Тогава тя ще ги активира и ще ги направи хора.

— Като теб — каза Нобору.

— Да, скъпи.

Дъщеря Деметра погали тъмните му къдрици.

Момчето премигна, съсредоточи се и изтърси:

— Ами старите им тела?

— Това ли те смущава? — попита Гътри и погледна към двойката. — Още не сте му обяснили?

— Не — призна неловко Енсън. — Все не намирахме подходящ случай.

— Това е сериозна работа и може да бъде плашещо — каза Дъщеря Деметра. — Най-добре ще е вие двамата да му кажете.

Майка Деметра заговори през мултито. Сцената се промени на езеро в гориста местност под звездите. Сиянието на звездите потрепваше върху повърхността на езерото сякаш в такт с песента на славея, която се лееше като фон на думите ѝ.

— Когато едно съзнание се киберкопира, Нобору, преди да тръгне към звездите, то може да го направи — и почти винаги ще го прави — докато тялото спи, а тялото никога няма да се събуди от този сън, а ще премине тихо към спокойствие.

— Тогава то е мъртво! — извика детето.

— Не. Освободено е от старостта и болката. Неговата истинска личност ще бъде в киберкопието и ще оживее отново в ново тяло.

Нобору прехапа устни.

— И те... те ще изтрият киберкопието?

— Ако то иска това — каза Гътри — както може би ще става най-често.

— Не се страхувай от смъртта или живота, скъпи — продължи Майка Деметра. — Те са едно и също. Виж.

На мултито се появи цъфнало в злато глухарче. Времето се ускори. Цветето се превърна в стъбълце и пухена топка, разпиля семената си във вятъра и умря, нападаха листа, натрупа сняг, отново дойде пролет и земята бе цялата в цветя.

— Той е твърде малък, за да чуе как всичките тези философско-теоложки рогове на изобилието в края на краищата се свеждат до „Зададеш ли глупав въпрос, получаваш глупав отговор“ — промърмори Гътри. — Но вероятно можем да му натъпчем малко представа за идентичност. — И продължи с по-силен глас към момчето: — Мисли. Послание, картина, модел — те не са същото като това, което ги носи. Помниш ли онази песничка за пилот Маккенън, която съм ти пял? аз я пях с моя глас, но са я пели с гласовете си и много други, и ще я пеят още нови, има я и в книги, и в бази данни и Господ знае къде още. Тези неща отмират — книгата може да се запали например, но песента остава. Ти си като песен.

Енсън положи ръка на рамото на сина си.

— Ти никога няма да имаш край — заяви той. — Ще можеш да живееш живот след живот от един свят на друг.

— Докато не ти писне — измърмори Гътри.

Нобору изгледа изненадан главата в шлема.

— Кога ще с-се случи това?

— Сам ще разбереш — обади се Майка Деметра.

Той се хвърли към майка си.

— Трябва ли да ставаш като... като нея?

— Да — каза гласът от заобикалящото ги царство. — На всяка нова планета трябва да имат нова Деметра.

Енсън стисна момчето по-здраво.

— Няма за какво да се тревожиш — успокои го той. — Ние ще изживеем животите си както досега, ние двамата ще надзираваме миграцията. — Той се усмихна. — Някой трябва да го направи и ние сме избрани още преди да се събудим, както изглежда. Но едно киберкопие на майка ти ще отиде на Изида, друго — на Аmaterасу, а трето на Куан-ин.

Планетата на Пупис, прекалено далечна, за да бъде достигната от органични същества, но за която Гътри беше решил да бъде техен дом.

— Те ще станат Майки на Живота.

— Недей да казваш, че трябва или че съм длъжна — възкликна Дъщеря Деметра. — Аз искам да го направя. Това е... това е прекалено прекрасно, прекалено чудесно за мен да разбера коя съм, но аз вече имам полуспомени за това, като сънища, които някога съм сънувала.

— Да носиш живот на вселената — каза Майка Деметра.

— А ти знаеш, момко, че веднъж прихванат ли се там хората, като построят промишленост на места, на които тя ще се задържи, тогава просто няма да им се налага вече да унищожават другите животи, които може да намерят, никога вече. Няма да има нужда да започват с кислород във въздуха. Ще имат сила и време да започнат от нищото и да накарат голите скали да цъфтят.

Детството твърде често е спожодано от ужасни страхове, за които децата не смеят да говорят. Страховете на Нобору бяха подмамани, за да бъдат пречистени.

— Дали... со-фо-тектите на Земята ще ни го позволят?

— Ей, те ли са твоят Торбалан? Не им обръщай внимание. Всичко, което правят, е да се възхищават на собствената си интелигентност.

— Недей да говориш така — скастри го Майка Деметра. — Не трябва да им се подиграваме, нито да страним от тях завинаги. Има повече от едно Дао, повече от един път към истината. Те имат свои начини да придават смисъл на вселената, ние си имаме нашите. Мисля, че в края на краищата хората ще намерят път към тях като към равни братя и сестри в едно и също търсене.

Нобору я погледна ококорено.

— Ти си ужасно мъдра — каза задъхано той.

Смехът ѝ звънна.

— Не чак толкова мъдра, за да осъзная колко малко мъдрост имам, мило.

— Но... мама каза... че си много повече от нея.

Премина въздишка като полъх през листа.

— За някои неща. За други, о, далеч-далеч по-малко!

Пауза. Върху мултито една съомга прескочи водопад нагоре срещу течението на път да хвърли хайвера си и да умре.

— Аз съм доволна, но никога не мога да бъда удовлетворена. Нито едно живо създание не може да бъде. И това е истинското чудо на живота.

— Да — каза Дъщеря Деметра — радвам се за това, което ще бъде, но се радвам и за това, което съм, и не искам то да има край.

Енсън хвана с ръка брадичката на момчето, обърна лицето му към себе си и заговори сериозно:

— Когато остареем, двамата с майка ти ще се киберкопираме — тя за четвърти път, аз за първи. Предполагам, че ще тръгнем в дългия, дългия път към Куан-ин. Дотогава машините и първите киберкопия трябва да са я подготвили за нас и там да ни чака Майка Живот. Ние и тези, които тръгнат с нас, ще живеем отново като хора.

Жена му се усмихна над рошавата глава. Той ѝ намигна в отговор.

— Ти можеш да дойдеш с нас, синко, ако искаш. На съседната планета Бион ще намерим цял живот с бойни приключения и фантастични открития.

— А след това на всичките звезди ли? — попита Нобору.

Гътри се захили.

— От соя на стария кокал си ми ти. Да, на всички звезди.

Нобору отново го погледна. Тънкият му глас стана по-пронизителен.

— Ами ти?

— Аз ли? О, аз ще си остана тук. Напоследък съм станал прекалено досаден.

Момчето се съсредоточи.

— Не! — извика то. — Тази планета ще умре!

— След много години — каза Майка Деметра като милувка, а Дъщеря Деметра го прегърна. — Никога не се страхувай от онова, което ще дойде. Радвай се на това, което е.

— Тя не може да си тръгне — каза Гътри — а аз няма да я оставя сама... в онзи момент.

Той се приведе, хвана ръката на момчето и я задържа.

— Слушай, Нобору. Ние не сме тъжни. Не се страхуваме. Съществували сме дълго време и то беше изпълнено с любов и работа, която си струваше, и всичко друго хубаво, но когато дойде време да си починем, това също ще бъде хубаво.

— Колко непосилен товар за малката душичка! — промърмори Майка Деметра. — Защо не спрем? Когато ти потрябваме, дете, където и да си, ние ще бъдем с теб, ние, които те обичаме. А дотогава нека просто бъдем щастливи заедно.

Те му показаха чудесата, които бяха разположили в сградата, оставиха го да си поиграе с всичко, което можеше да понесе, казаха му колко много още неща има на небето, но също и във всеки обикновен ден, който има пред себе си, тъй чудни, защото не знаеше какви са, докато не ги открие. Когато го изведоха навън, в небето прелиташе ято жерави, побягнали на юг от зимата. Майката Деметра ги извика да слязат. Крилата им образуваха снежна виелица около тях и детето се развика радостно.

В този край през този сезон двойният залез идваше рано. Нощта бе паднала, когато семейството се запъти към флаера, за да се прибере. Вятърът беше утихнал, но беше станало по-студено. Околността едва се съзираше в мрачините и чезнеше в далечините, сякаш лишени от хоризонти. Над тях блещукаха червената Проксима, кехлибареното Слънце и кристалното лъчение на Фаетон. Обграждаха ги хилядите звезди и безброй галактики.

Гътри махаше за сбогом. Думите ту долитаха, ту заглъхваха:

— Лека нощ... Утре...

Когато въздухът отново стихна, той се обърна и тръгна към свящото място под дърветата, където щеше да се съедини в общуване със своята любима.

Издание:

Автор: Пол Андерсън

Заглавие: Последният бастион

Преводач: Камен Костов

Година на превод: 2005

Издание: първо

Издател: ИК „Бард“ ООД

Град на издателя: София

Година на издаване: 2005

Тип: роман

Националност: американска

Редактор: Радка Бояджиева

ISBN: 954-585-633-X

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/936>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.